ALMANAH ANTICIPAȚIA

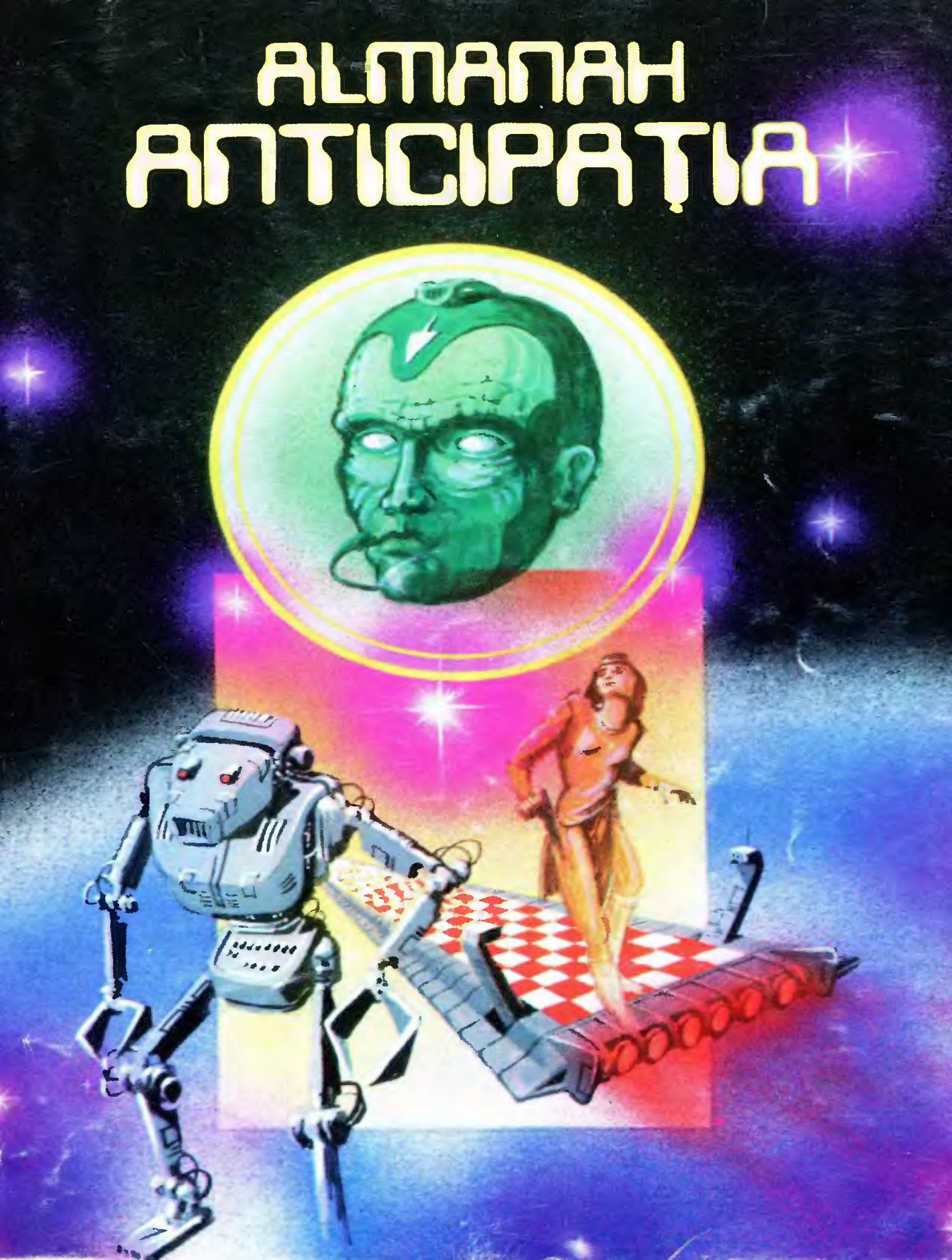

ALMANAH ANTICIPAŢIA 1996

S.C. „ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ“ S.A.
Bucureşti, 1996

ALMANAH ANTICIPAŢIA 1996

Editat de S.C. **„Ştiinţă & Tehnică"** S.A. sub egida revistei
„Colecţia de Povestiri Ştiinţifico-Fantastice **Anticipaţia**"

Director onorific
ALEXANDRU MIRONOV

Consiliul de administraţie
IOAN ALBESCU - Director
NICOLAE NAUM
LILIANA STOENESCU

Director adjunct
CONSTANTIN PETRESCU

Director economic
CARMEN TEODORESCU

Redactor literar
MIHAI-DAN PAVELESCU

Coperta
WALTER RIESS

Responsabil almanah
VIORICA PODINĂ

Tehnoredactor
PAVEL D. CONSTANTIN

Difuzarea
CORNEL DANELIUC
MUGUREL NIŢULESCU

Adresa: Piaţa Presei Libere nr. 1, cod 79781, Bucureşti, sector 1.
Telefon: 617 58 33 Fax: 222 84 94

Tiparul
Tipografia **„INTERGRAPH"**
Telefon: 220 49 35

I.S.B.N. 973-9236-06-5

Ioan Albescu

Simple întrebări

Mi-am imaginat întotdeauna că scriitorul - inclusiv cel de SF - atunci când se aşează la masa de scris pentru a aşterne pe hârtie o operă literară autentică are în minte formulate cel puţin câteva întrebări la care încearcă să găsească răspuns. (Nu mă refer, bineînţeles, la întrebări de genul: "Oare o să mă citească cineva?")

Rezultatul muncii sale de creaţie literară poate sugera şi posibile răspunsuri, desigur, deşi întrebările nu vor fi, de regulă, explicit formulate în operă, dar, cu siguranţă - cred eu - punctul de pornire va fi o întrebare care trebuie să nască cel puţin o idee.

După opinia mea importanţa conjuncturală a întrebărilor, precum şi logica mecanismului artistic de sugerare a posibilelor răspunsuri constituie miza operei literare. Există mize majore, fundamentale, există şi mize minore, dar valabile din punct de vedere literar. Îmbrăcămintea literară a acestui miez, înfăţişarea artistică, desăvârşeşte (sau ratează) subiectul. Deci miza este absolut necesară dar nu şi suficientă pentru realizarea unei opere literare. Mai trebuie să existe, în mod absolut necesar, talentul care ridică fie miza fundamentală, fie cea minoră, la nivelul unei opere literare autentice.

Am însă sentimentul că în ultima perioadă prea mulţi dintre cei ce se consideră scriitori SF se aşează la masa de scris fără să aibă nimic în cap, ci doar o inrezistibilă dorinţă, aş zice chiar o mâncărime la mână, ca să scrie ceva.

De la "Cassargoz" încoace n-am mai citit nimic care să demonstreze în chip literar că ar exista o idee cât de cât interesantă de la care s-a plecat în actul de creaţie.

Să se fi epuizat seria de întrebări incitatoare la care se poate încerca un răspuns literar? Să fi secat fantezia creatorilor de SF atât de subit încât să nu mai aibă nimic de spus?

Simptomatic mi s-a părut faptul că la invitaţia lui V. Bugariu privind o temă majoră şi deosebit de interesantă - "Alte Românii" - s-a răspuns cu multă prudenţă şi chiar, la un moment dat cu multă teamă. Orice justificare la acest refuz ar fi fost valabilă, dar cea mai puţin credibilă (şi foarte penibilă) ar fi teama. Căci, atâta vreme cât în ziare sau la televiziune se lansează cele mai grave acuze la modul cel mai direct - unele de a dreptul aberante - fără teama de a fi cineva pedepsit, acest motiv devine desuet, mai ales pentru o operă literară mult mai greu de descifrat (şi deci de acuzat).

Mai degrabă cred că există alte motive, mult prea simple şi mult prea penibile. Căci ce se întâmplă acuma, se aseamănă prea mult cu ce s-a întâmplat imediat după revoluţie

când se aştepta cu sufletul la gură "literatura de sertar". Pe vremea aceea aproape toţi eram convinşi că n-o să mai putem face faţă la avalanşa de creaţii cu care ne ameninţau cei ce nu şi-au putut expune ideile (de teamă) în timpul "dictaturii". S-a dovedit însă că dintre puţinele lucruri care au ieşit la iveală, foarte multe nu puteau fi publicate nici înainte de şi nici după '89 pentru simplul motiv că nu spuneau nimic. Cred că şi acum, la propunerea domnului V. Bugariu, mulţi au răspuns că le este teamă, dar probabil le era teamă să spună că nu au nimic de spus.

Dar să revenim la problema iniţială. Poate că această rarefiere de lucrări bune se datorează faptului că mulţi dintre scriitori noştri de SF de dinainte de '89 îşi pot pune întrebări şi îşi pot da răspunsurile în modul cel mai direct în publicistică, abandonând literatura SF. Este vorba de C.T. Popescu, de Dănuţ Ungureanu, de Alexandru Ungureanu şi alţii, prea mulţi că să-i mai enumăr. din gruparea SF de la Timişoara. Aceştia au probabil impresia că mesajul publicistic direct le oferă o economie de timp şi o maximă eficacitate. Poate că au dreptate într-un fel, mai ales dacă pleacă de la premisa că cetăţeanul român este eminamente raţional. Tare mă tem însă (şi rezultatul alegerilor locale şi generale din acest an s-ar putea să o dovedească) că românul este, în plus, s-au dimpotrivă, şi sentimental, şi orgolios, şi cinic, şi egoist, şi ranchiunos şi ... etc, oricum foarte departe de un statut pur raţional.

Alţii nu scriu literatură SF pentru că o fac pur şi simplu sub forma discursului politic. Este de necrezut câtă fantezie, câte scenarii literare utopice sau contrautopice se consumă în discursul politic, mai cu seamă în campania electorală. Scenariul invaziei insidioase şi perfide a extratereştilor pe Pământ este convertit rapid în scenariul invaziei tăcute şi tenace a României de către maghiari; utopia explorării şi cuceririi victorioase a Universului de către pământenii scăpaţi de atracţia gravitaţională (space-opera) se regăseşte în utopia explorării şi cuceririi Europei, sau chiar a întregii planete, de către românii scăpaţi de dictatura comunistă, ca să nu dăm decât două exemple, care au o foarte densă încărcătură SF. Asta pentru că plecând de la realitate se îndepărtează prea mult de ea, atingând zona ficţiunii.

Cei care mai rămân, scriu literatura SF cu o singură motivaţie - să fie tipăriţi. N-au întrebări, n-au idei, n-au orgolii civice şi nici politice, au în schimb dorinţa aprigă să-şi vadă numele în revistă (sau almanah), să devină, care va să zică, scriitori. Au un vocabular acceptabil, cunosc întrucâtva regulile şi tehnicile literare dar n-au idei, pentru că nu-şi pun întrebări. Unii sunt dintre aceia care cred cu tărie că literatura nu trebuie să se amestece cu politica şi deci că multele şi acutele întrebări din zona evenimentelor politice, de la noi, trebuie să-şi găsească răspunsul acolo. Alţii merg mai departe şi susţin faptul că literatura SF este o evadare din realitatea cotidiană (teză foarte îndrăgită de cenzura de dinainte de '89) şi că orice întrebare de aici şi de acum nu poate servi drept punct de plecare pentru literatura SF.

Ei bine, pentru cei în suferinţă vom încerca, fără pretenţia de a da modele, ci pur şi simplu pentru a le incita curiozitatea, să formulăm câteva întrebări.

Şi cel mai util este să plecăm de la o întrebare esenţială şi relevantă aş zice. Şi-a imaginat cineva, cu puţin înainte de '89, ce se va întâmpla şi mai ales în ce situaţie am ajuns astăzi? S-a gândit cineva că în aproape 6 ani vom ajunge în situaţia aceasta de mizerie morală şi materială pentru quasitotalitatea românilor?

Şi atunci ce ne împiedică să ne imaginăm şi alte situaţii limită fără să ne fie teamă că ar fi imposibile?

• Iată, de exemplu, plecând de la această atomizare a religiilor şi proliferare a spiritului fundamentalist, oare n-o să ajungem într-o zi (a mileniului următor, că tot se spune că va fi religios), în situaţia ca fiecare să aibă un singur Dumnezeu, dar foarte diferit de al celuilalt, pentru care se va bate la propriu şi la figurat cu multă îndârjire?

• Dacă tot am ajuns să fim siliţi să legiferăm homosexualitatea, ne-am putea imagina oare o societate în care homosexualitatea să fie regulă absolută? Ce se va întâmpla cu sentimentul filial, ce mutaţii vor fi în psihologia copilului a cărui familie va fi formată din doi taţi sau două mame?

• În ultima vreme, de dragul respectării drepturilor omului, potrivit unor canoane occidentale interpretate destul de curios, pentru mulţi, tineri în special, condiţiile de puşcărie sunt mai decente decât cele de libertate. Ne-am putea imagina oare o tendinţă globală de a intra în puşcărie, un fel de întrecere sau competiţie la care criteriile de selecţie să fie foarte restrictive, ajungându-se în final la ceea ce doreşte orice dictator, însă de data asta realizată prin mijloace democratice, ca ţara să devină o imensă puşcărie?

• Am ajuns să considerăm economia de piaţă ca un panaceu universal, reducând întregul mecanism doar la schimburile comerciale şi neglijind faptul că mai trebuie să şi producem. Am putea imagina o societate în care totul se cumpără şi totul se vinde (inclusiv conştiinţele), fără să se producă nimic?

Iar întrebările ar putea continua şi nici măcar nu am pretenţia că sunt întrebări valabile (sau singurele întrebări posibile). Desigur s-ar putea să fiu acuzat că ele sunt prea pesimiste, prea sumbre pentru a contura un viitor previzibil. Ei bine, încerc să preîntâmpin această posibilă acuză cu argumentul că timp de peste patruzeci de ani ne-am amăgit cu utopii optimiste asupra unui viitor fericit - comunismul, şi iată ce a ieşit.

Poate că este mai realist să punem răul în faţă şi să privim mai cu circumspecţie în viitor. Poate că în felul acesta vom fi feriţi de dezamăgiri şi vom fi mai pregătiţi să înfruntăm viitorul. Căci viitorul îl construim astăzi şi din nefericire nu sunt premize pentru un viitor prea fericit. Aş dori din tot sufletul să fiu contrazis de realitate. Însă pentru a putea şti acest lucru trebuie să mai aşteptăm dar propun să nu aşteptăm cu mâinile în sân. Trebuie să fim conştienţi de riscurile ce se prevăd şi să acţionăm concret pentru depăşirea lor prin toate mijloacele ce ne stau la îndemână. Inclusiv prin intermediul literaturii SF.

Trei asasinate, cinci dimensiuni, apoi APTERO

Opriţi-vă odată! Voi mă ucideţi...

Cu litere scrise de o mână atât de sigură încât păreau tipărite, sau cu litere sângerânde, fără contur, ieşite la repezeală din bombola de spray, aceste cuvinte devorau calcanele imobilelor şi pasajele subterane ale oraşului.

Oricum ar fi fost scrise, nu erau niciodată semnate. Era, de altfel, inutil, atâta vreme cât ele vorbeau de la sine pentru oricine le-ar fi citit şi chiar pentru cei care refuzau să o facă: vântul de câmpie, ce nu înceta să bată de peste douăzeci de ani, le făcea să şuiere dureros la urechile lor. Şi întotdeauna, după ce erau văzute sau auzite, se aşternea liniştea peste ele – peste cuvinte şi peste străzi – ca şi cum profeţia ar fi fost împlinită. Orbis o numise „linişte vagaboandă", poate pentru că vagabondul era el însuşi, iar singurătatea, din lumea aceasta şi din celelalte lumi, îi provocase instinctul de-a se asocia ori de câte ori avea ocazia. În treacăt fie spus, el nu scăpa niciuna. Nici o ocazie şi nici o „linişte"...

Orbis avea treizeci şi nouă de ani când scrisese ultimul avertisment, ultimul strigăt. Îl scrisese cu mâna stângă pe zidul lucios, albastru, de cadmiu-nichel-titan, al clădirii neterminate ce urma să devină majestuosul Teatru al Constelaţiilor.

Aceste amănunte nu l-au împiedicat să moară douăzeci şi patru de ore mai târziu, lângă acelaşi perete ce avea să-i reflecte, ca într-o oglindă, imaginea trupul prăbuşit. Dar cum timpul este relativ, iar Orbis găsise şmecheria de a trece dintr-o lume într-alta, intervalul acesta, precis delimitat de biodetectorul psihostructural, nu-l putem raporta la un moment anume. Ceea ce rămâne cert (după părerea locotenentului Maïyon) este că ATUNCI el a plecat dintre cei vii pentru a se stabili cu abilitatea câştigată în călătoriile temporale în starea *goth*, cea care nu este viaţă, pentru că include moartea în ea, dar nici moarte nu este atâta vreme cât mai păstrează calitatea minimă a viului.

„A fost ucis!" – devenise sloganul străzii, în ciuda evidenţei măsurate şi în pofida faptului că nici un indiciu aparent nu dovedea o moarte provocată de altcineva.

❖ ❖ ❖

Cercetările prompte ale Patrulei pentru Securitatea şi Integritatea Sistemelor Biologice Metropolitane au fost din start împiedicate de naşterea concomitentă – chiar dacă în alt timp planetar – a unui copil uscăţiv ce prezenta, în proporţie de 98%, caracterele genetice ale celui ce se încătuşase în starea *goth*. Dar poate că şi ceilalţi oameni aveau dreptate afirmând că fusese ucis.

Copilul a scos primul strigăt la momentul determinat de trecerea în nefiinţă a Vagabondului, doar că el corespundea anului 17167 înaintea lui Christos. Clipa, însă – în timp universal – era aceeaşi. În plus, ca în toate crimele zise perfecte, nu exista nici un indiciu aparent şi nici un motiv palpabil care să conducă firul anchetei spre un asasin prezumtiv.

Locotenentul Maïyon, însărcinat cu elucidarea cazului, a găsit logic, în asemenea împrejurări, să abandoneze pistele timpului când se produsese asasinatul şi să urmărească, în primul rând, evoluţia noului născut pentru a găsi eventuale breşe sau disfuncţiuni în informaţia genetică primară, intuind o linie de posibilă descendenţă. Raţionamentul era simplu pentru metodele de lucru ale epocii: dacă procentul de 98% se reducea la 72%, moartea spirituală a lui Orbis ar fi fost certificată din punct de vedere medico-legal, iar el ar fi putut să-şi continue cercetările în spaţiul temporal restrâns la momentul exact şi doar al epocii când s-a produs „uciderea" – neincluzând moartea efectivă, precum am spus – a Vagabondului.

Repeziciunea şi abilitatea de care dăduse dovadă în toată cariera sa îl ajută şi de data aceasta să participe la evenimentul din epoca naşterii copilului chiar din clipa următoare – cea a cuvintelor. Norocul şi aceeaşi intuiţie l-au condus tocmai la momentul oportun şi în locul breşei de rezonanţă, singurul unde putea citi în timp ce auzea relatarea cronicarului Bernard Broën:

„— De ce bate vântul, mamă? L-am văzut umblând azi-noapte prin toată casa, pe sub trestiile ţarcului şi printre ele, era subţire şi lung, cu faţa brăzdată de cute adânci ca un pământ uscat, avea barbă şi semăna cu Lincoln, abătut după dezastrul de la Bull Run, de lângă târgul Manassas.

Aceste cuvinte s-au auzit (cum am specificat, le auzea şi locotenentul Maïyon) într-o bună dimineaţă chiar în casa Aladiei, aşezată la capătul singurei străzi pietruite din Pitaca, unde nu se mai ştie când şi de ce începuse vântul de pustă să bată. Nici cei bătrâni nu mai puteau să-şi aducă aminte pentru că din vina vântului nu ajungeau să îmbătrânească prea mult, iar cei tineri se născuseră în vânt, neştiind că ar putea şi altcumva.

Dar nu de la început fusese totul plămădit astfel; primii oameni nici nu ştiuseră ce este vântul: au suferit de furtuni şi de ploi, de căderea roiurilor de meteoriţi, au rămas goi şi sângerânzi după trecerea zvasticilor colonizatori de pe Mû, chiar pământul pe care-şi sprijineau pricioarele s-a căscat odată sub ochii lor. Au suferit în tot felul, numai cronicarul Bernard Broën ştiuse toate câte s-au întâmplat primilor oameni din Pitaca.

— Vântul nu este un lucru bun, au spus bătrânii, ocolind flăcările întortocheate de vânt.

Mai târziu, tot ei s-au gândit că nu putea fi nici lucru rău: copacii îi lăsa neatinşi, se juca doar cu ei, furându-le frunzele şi mutându-le dintr-un loc într-altul, mângâia paianta caselor şlefuind-o, încât ajungeai să te vezi în ea ca în oglindă, îşi găsea întotdeauna lucruri mărunte de făcut, pentru el plictiseala neexistând şi neputând pătrunde nici în sufletele oamenilor. Este adevărat, vântul intra prin case, dar nefiind nici cald nici rece şi întotdeauna acelaşi, au dispărut anotimpurile. A dispărut şi apa, însă cea adusă din puţurile de la adâncime s-a dovedit a fi mai bună decât cea strânsă după ploaie în gropile lăsate de meteoriţi.

Apoi, cu timpul, s-au obişnuit, aşa cum te obişnuieşti cu orice şi cu oricine până ajungi să crezi că dintotdeauna fuse la fel; bătrânii au uitat trecutul, copiii i-au uitat pe bătrâni, iar vântul de pustă bate de nu se mai ştie când."

Textul acesta fusese scris cu funingine pulverizată pe un perete de bazalt, ridicat probabil în timpuri străvechi de căderea unui meteorit. Locotenentul Maïyon era sigur că nu putea fi un vestigiu megalitic profanat. Îl şocă însă tehnica de pulverizare a funinginei şi, mai ales, caracterele regulate ale literelor, chiar dacă scrierea nu folosea aceleaşi simboluri ca cele din epoca lui şi din textul lui Orbis:

„Opriţi-vă odată! Voi mă ucideţi..."

Stilul ornamentat cu metafore pre-baroce corespundea celui cunoscut şi atribuit cronicarului Bernard Broën, iar vechiul dialect pitacian, puţin cântat, fusese deja autentificat odată cu dezvoltarea tehnicii de recuperare a sunetelor înregistrate pe oalele din lut.

Cea de-a doua observaţie fu raportată la vânt. Vântul de pustă cu vântul de câmpie – pe care-l cunoştea atât de bine – păreau să fie una şi aceeaşi individualitate, respectând cele 98 de procente de similitudine.

Ciudat... La fel de ciudat ca participarea lui la întâmplările unei epoci unde nu era implicat biologic: derularea evenimentelor devenea o poveste frumoasă, şuierată, ceea ce-l făcea să-şi pună fireasca întrebare: „Vântul, până la ce punct putea să fie implicat?". Introduse datele în ordinatorul integrat la brăţara ceasului.

Se sprijini de peretele de bazalt – ca mai demult, când era copil şi asculta basmele aleatoare ale supraveghetorului din reţeaua urbană – şi închise pleoapele pentru a-şi forma propriile imagini din informaţia verbală a ciudatului povestitor:

...Din dimineaţa când vorbise, copilul nu se mai trezi decât să sugă. Nu plângea niciodată, iar acum Aladia nu-şi vedea decât de treburile ei femeieşti, n-a avut când să observe că mâinile pruncului

deveniseră cu timpul mai slabe şi osoase, că trupul i se alungise mai mult decât lungimea ţarcului, iar tălpile începuseră să-i atârne, n-a avut când să observe nici că faţa i se brăzdase ca pământul uscat, că ochii i se adânciseră în orbite în timp ce bărbia i se umplea de peri.

Naşul Ioachim veni într-o duminică pentru botez. Nu trebuia să fie anunţat, numai să ştie ce să aducă şi cum să facă mai bine.

S-a dus la copil şi i-a mângâiat părul răsfirat de vânt, l-a îmbrăcat cu hainele noi şi l-a luat în braţe, cu lumânările şi cu mănunchiul de busuioc la un loc.

L-au botezat pe câmp, după cele mai frumoase obiceiuri: toţi trei cu feţele îndreptate spre cer, în liniştea sufletească pe care o aducea fumul lumânărilor din ceară amestecată cu tămâie magică. Atunci, din jocul stelelor mişcătoare – patruzeci şi şapte de comete ce se strânseseră la un loc în noaptea de pomină – naşul Ioachim văzu limpede forma numelui pe care era dator să il dea: Alkar. Apoi, după ce îl mai privi o dată, spuse cu pioşenie:

Alkar-cel-Lung.

În femto-secunda aceea, locotenentul Maïyon, proiectă imaginea virtuală – singura – rămasă de la Orbis. Observă că numele s-ar fi potrivit Vagabondului în aceeaşi proporţie cu similitudinile dintre vântul de pustă şi cel de câmpie. Baza de informaţii genetice părea identică, chiar dacă planul de desfăşurare al programelor era în funcţie de ordini prioritare diferite. Îi mai lipsea o verigă, a treia, cel puţin aşa îi spunea intuiţia: holograma lui Lincoln. O comandă la arhiva Centrului de Istorie Individuală a Umanităţii, apoi închise ochii cu certitudinea omului care ştie cât îi rămâne de aşteptat.

...După oboseala botezului dormiră adânc, fără vise şi fără să audă trosnetele podelelor de sub ţarcul copilului, aşa că numai dimineaţa – în razele vişinii ale soarelui – văzură rădăcinile groase cu care se prelungiseră picioarele lui Alkar, strecurându-se printre trestiile ţarcului şi pierzându-se în ţărâna amestecată cu aşchii din podelele sparte. Abia către prânz au terminat de tăiat rădăcinile cu care Aladia făcu focul în vatră ca să alunge umezeala ieşită din seva lor şi răspândită în toată casa.

— Rădăcinile sunt semn rău, îi spuse naşul Ioachim. Aşa s-a întâmplat şi la botezul tatălui tău, iar a doua noapte au căzut mai mulţi meteoriţi decât toate sufletele din timpuri în Pitaca. A fost nevoie de două săptămâni ca să astupe gropile adânci şi să transporte gogoloaiele de metal fumegânde în locul unde-acum îi spune „Dealul Coaielor Cereşti".

Cum Aladia nici nu-l băga în seamă, schimbă vorba:

— Oricum, avem lemne pentru câteva zile ca să uscăm casa, altfel cine ştie ce seminţe nebune ar mai putea încolţi în tencuială...

Prevestirile naşului Ioachim nu se adeveriră nici a doua zi, nici în zilele următoare, nici mai apoi. În noaptea care urmă tăiatului de lemne, un singur meteorit, lung şi mirosind a vacs se înfipse adânc în pământ, drept ca o lumânare ce mai fumega încă. N-ar fi fost nimic neobişnuit dacă din acea noapte Pitaca nu s-ar fi ales cu un primar. Meteoritul îl adusese în pântec: părea să fie la fel ca ceilalţi oameni, numai ceea ce povestea era nemaiauzit şi, de bună seamă, de necrezut pentru obârşia pităcenilor. Zicea că plecase cu mii de ani în urmă – dacă n-ar fi fost chiar mai mulţi – pe vremea când nici strămoşii lor nu se născuseră încă. Le povesti ore în şir păţaniile lui prin celelalte lumi iar oamenii cu foarte mult bun simţ găsiră de cuviinţă să-l pună primar, pentru că numai asta nu aveau, iar el nu era rotund ca gogoloaiele cereşti ca să-l suie pe Deal.

De atunci, Aladia n-a mai crezut în prevestirile naşului Ioachim, deşi tot el a fost acela care a anunţat – cu douăzeci şi două de zile înainte – începerea războiului de secesiune de peste aproape douăzeci de mii de ani, chiar la 21 martie, în ziua solstiţiului de primăvară, când erau strânşi cu toţii în curtea din spatele casei la masa pregătită pentru aniversarea lui Alkar-cel-Lung. Împlinea opt ani şi crescuse pân aproape de crengile nucului sub care stăteau.

Naşul Ioachim a ţinut un toast modest faţă de pachetul de cărţi adus în dar (patru oameni voinici abia reuşiseră să-l coboare

din spatele catârilor). Nimeni n-a luat în seamă prezicerea lui, nici când le-a povestit despre soldaţii ce vor lupta în fortul Smuter pentru a apăra steagul federaţiei, nici când le-a arătat – ridicându-se şi destupând o sticlă de licoare pentru minte – nebunia Generalului Grant. Doar Alkar-cel-Lung a plecat urechea la cuvintele lui, aducându-şi aminte de ceea ce spusese el însuşi când a vorbit în loc să ţipe. Acum a tăcut mulţumit că ştia.

Locotenentul Maïyon fu neplăcut surprins de ceea ce auzea, dar încă nu putea înţelege ce anume îl deranja în înşiruirea aceasta de fapte. Singura concluzie pe care putea să o tragă pe loc era că natura – la începuturile ei – nu ajunsese încă să creeze un sistem fiabil pentru declanşarea programelor individuale de evoluţie şi, mai ales, acelea privind evoluţia etapizată a speciei prin indivizi.

„Ce haos trebuie să fie în minţile neprotejate de informaţii parvenind simultan şi alandala din cine ştie ce secvenţe temporale!"

După ce se puse şi în situaţia celui protejat atât de bine încât nu mai avea acces supra-conştient la informaţiile acestea de contrabandă, descoperi miracolul: rămânând o altă femto-secundă în ignoranţa autoimpusă, se văzu depăşit, copleşit de ştiinţa acelor proto-umani abia ajunşi la ciclul de bază al conştiinţei (ex.: cea a naşului Ioachim) şi avu îndemnul natural către divinizare.

„O experienţă deloc neglijabilă", îşi zise. „Dar, din păcate, ancheta nu va avansa pe baza ei..."

Mai târziu avea să spună că fusese momentul lui de ceaţă intelectuală, când – având cheia problemei în mână – el nu era capabil să vadă decât o informă şi rece bucată de metal.

Nimeni n-a mai crezut în prevestirile naşului Ioachim, pentru că nici o nenorocire nu se abătuse peste Pitaca şi atunci nu putea fi semn rău.

— Semnele rele nu se împlinesc întotdeauna pe loc – încerca el degeaba să-i convingă – unele sunt leneşe, altele neştiutoare încă, altele nu-şi dau seama de la început că pot face rău, iar atunci răul se amână. Dar tot se întâmplă, chiar dacă mai târziu...

Pe 12 aprilie, soarele începu să pâlpâie: războiul de secesiune fusese declarat chiar în a douăzeci şi doua zi de la aniversarea lui Alkar-cel-Lung.

Numai că pe cei din Pitaca acest război nu putea şi nu avea de ce să-i înspăimânte, nenorocirea lor venea din lumina tot mai puţină ce rămânea împrejur, din nopţile chinuitor de lungi şi de negre, de parcă Soarele s-ar fi înrolat în vreuna din armatele acelui viitor. Ca urmare, de atunci şi până a împlinit douăzeci şi unu de ani, Alkar-cel-Lung îşi lua toporul din şopron de fiecare dată când trebuia să fie ora dimineţii şi tăia toţi copacii pe unde îi găsea, iar când trebuia să fie noapte, citea la lumina lumânărilor, una câte una, cele o mie de cărţi aduse în dar de naşul Ioachim...

Tot din acea seară vântul de pustă a încetat să bată.

În răstimpul acesta locotenentul Maïyon, trăgând cu o ureche la şuieratul povestirii,

privea holograma de curând primită a lui Lincoln, Abraham Lincoln, sau Aby. Apoi baza genetică. Rezultatul fu surprinzător: decodat şi recodat într-o manieră simplă, accesibilă ordinatorului-brăţară, pe Alkar-cel-Lung îl reprezentă prin combinaţia 1-2-3 (pornind de la ideea celor trei elemente esenţiale desfăşurării evenimentelor: trecutul, prezentul şi viitorul). Cel de-al doilea factorial, 2-1-3, îl atribui lui Lincoln, iar lui Orbis-Vagabondul 3-2-1. Aceasta ar fi fost partea umană şi oricine în locul lui s-ar fi mulţumit cu atât. Locotenentul Maïyon făcuse, însă, o observaţie capitală şi nu uitase de ea: similitudinea dintre vântul de pustă şi vântul de câmpie.

Le introduse deci în calcul, dar zâmbea amar.

Prelucrarea datelor pe o asemenea ustensilă de *voyage* putea să dureze supărător de mult – zeci, poate chiar sute de femtosecunde – iar răbdarea nu era punctul forte al caracterului Locotenentului Maïyon.

Preferă să închidă ochii din nou.

...Lumina aruncată pieziş lăsa urme adânci pe obrazul lui Alkar-cel-Lung. Razele ajungeau prin fereastra deschisă, se împrăştiau înconjurând toată camera; erau raze tinere, abia ivite din dimineaţa ce năvălise pe neaşteptate tocmai din spatele Primăriei, acolo unde soarele avea obiceiul să apună înainte de-a se fi stins cu un secol în urmă.

Atunci îşi văzu pentru prima oară chipul lui din oglindă şi avu o strângere de inimă. Dar, la urma-urmei, oglinda ovală era moştenirea Aladiei, aşa că putea să-i mintă fără ruşine pe ceilalţi care se priveau în ea. Apoi, ea venea din alte timpuri, chiar şi gândacii roşii de pe zidul Primăriei puteau veni tot de atunci, când chipurile dumnezeieşti le întâlneai pe Pământ, la tot pasul. Citise asta în cea mai veche carte, dar nici ea atât de veche pe cât erau timpurile despre care povestea.

Gândurile lui, tot răscolind prin trecutul livresc şi prezentul din oglindă, îl scăpară de sub control, traversară strada, se rostogoliră pe bolovanii şlefuiţi de ploi şi o luară razna pe câmp.

Fără ele, ca măcar să fie sigur că lumina nu venise mai devreme decât o spuneau cărţile, se puse să le numere din nou.

— Nu se poate! strigă nedumerit. Imi ies o mie... şi una!

Şocul îi buimăci gândurile vagaboande; nu s-au putut opri la vreme după ce traversaseră câmpul şi s-au izbit de pereţii Primăriei, cutremurându-i atât de tare încât gândacii roşii s-au desprins de paiantă şi le-au acoperit: milioane de trupuri dumnezeieşti căzuseră unul peste altul strivindu-i mintea şi lăsând duhul să se despartă de trup, mai întâi ca o ceaţă gălbuie, mai întâi împrejur, apoi tot mai slabă şi mai alburie şi mai depărtată.

Alkar-cel-Lung plecă dintre cei vii la vârsta de o sută doisprezece ani.

Iată o informaţie interesantă pentru locotenentul Maïyon. Nu aparţinea domeniului genetic, cel pe care îl bănuise ca factor de reducere al similitudinilor, însă intuiţia îi spunea că acolo trebuie căutată cheia soluţiei – chiar dacă numai una dintre ele. Mai trebui să recunoască, în acelaşi timp, absurditatea raţionamentului factorial anterior: devenise evident că vântul de pustă şi cel de câmpie făceau parte doar din decorul foarte puţin schimbat în decursul mileniilor.

„Dar gândacii roşii?..."

Cronica lui Bernard Broën fusese intitulată ***„Lincoln* şi gândacii roşii**"*** şi avea trimiterile necesare la note:

* **Lincoln**, Abraham – (1809-1865) preşedinte al U.S.A., presupus a fi fost asasinat de actorul J.W. Booth.

** **Gândacii roşii** – *Pyrrhochoris apterus*, denumiţi popular Vaca Domnului.

Ideea începu să prindă conturul unor calcule suficient de simple pentru ordinatorul-brăţară.

Datele de bază: Alkar-cel-Lung murise neîmpăcat, cu gândurile strivite de Vacile Domnului la vârsta de 112 ani, deci în anul 17055 înaintea lui Christos; Lincoln Abraham fusese asasinat la vârsta de 56 de ani, în 1865 după Christos, iar Orbis la cea de 28 de ani, în 11325 al erei de Titan, socotită tot de la Christos încoace.

Rezultatele: a) – pe de o parte: 28 x 2 = 56, 56 x 2 = 112;

b) – pe de altă parte: 17055 + 1865 = 18920; 11325 - 1865 = 9460; ori, 9436 x 2 = 18940.

Teoria ciclului genetic descrescând se dovedea a fi exactă, deci nu-i mai rămânea

decât să se întoarcă la locul ultimului asasinat în timp.

Peretele albastru de cadmiu-nichel-titan reflecta imaginea trupului, aflată încă în starea goth, cu aceea intensitate cu care aureola descrisă de cronicarul Bernard Broën se desprindea pentru a se pierde sub streaşina noului Teatru al Constelaţiilor. Ultimul avertisment al lui Orbis se vedea acum clar, până la cele mai mici detalii ale perfecţiunii literelor:

Opriţi-vă odată! Voi mă ucideţi...

Ele înlăturau posibilitatea unei disfuncţiuni genetice fatale, care să fi comandat autosuprimarea prin intermediul unor agenţi exteriori. El, Vagabondul, fusese conştient că era urmărit.

În sistemul de gândire ondulatoriu al locotenentului Maïyon, conceptul de fantome nu putea să prezinte cauzalitate nici măcar ca element speculativ, în consecinţă, întrebarea finală rămânea deschisă: „Cine pot fi acei (sau acele: *voi* mă ucideţi?"

Mai rămânea soluţia oferită (tot) de instrumentul lui înfăşurat cu grijă la mâna dreaptă: cel din urmă calcul obţinea cifra 4370 prin divizarea cu 2 a ultimei perioade, 9460. Adăugându-i prima cifră acesteiea din urmă, rezulta că următoarea anchetă trebuia să o facă investigând realitatea anului 14190 în căutarea unui element genetic cu 98 de procente de similitudine.

Se puse pe treabă, dar pierdu femtosecunde preţioase datorită creşterii explozive a populaţiei acelor timpuri când era Titanului va fi fost depăşită şi înlocuită cu era Tuturor. Nu-şi dădu dintru început seama de importanţa semnificaţiei numelui. Doar mai târziu, negăsind printre umani elementul căutat, descoperi că în rasa canină domestică se produsese un salt calitativ care îi adusese la nivelul conştiinţei, similară cu cea proto-umană.

Tocmai în sânul acestei subpopulaţii găsi ceea ce căuta: un şorecar neobişnuit de lung ce răspundea la numele Aptero şi adulmeca extaziat vântul.

Locotenentul Maïyon petrecu megasecunde în şir studiindu-l, apoi ceru Centrului popular suburban analize medicale complete pentru subiectul său, în speranţa că va găsi o breşă genetică cu tendinţe de autosuprimare. Totul se dovedi inutil. Rezultatele erau excelente. Numai bietul Aptero dădea semne de nervozitate datorită aerului condiţionat din saloane. Se calmă însă afară, unde vântul noii ere îi aducea miresmele dătătoare de viaţă...

Abia după ieşirea din rezervă, în ziua când împlini 1327522 de nano-secunde, Locotenentul Maïyon se hotărî să facă publice analiza şi concluzia anchetei, clasate între timp, asupra vagabondului temporal Orbis.

Imagini de sinteză în relief filigranat anunţaseră mult-aşteptata lui expunere asupra elucidării enigmei, intitulată de el-însuşi: *„Cazul Orbis – perfecţiunea şi spiritul uman în raport cu universul"*.

Nimeni nu s-ar mai fi aşteptat la o abordare publică a dosarului neconcluzionat la vremea lui şi peste care poluarea timpului se aşternuse în arhivele memoriei centrale.

— „...Voi aduce un argument irefutabil la susţinerea existenţei vieţii în însăşi mai multe forme decât cele existente în natura perceptibilă la nivelul conştiinţei noastre, îşi începu prelegerea generalul în rezervă Maïyon.

Vedeţi dumneavoastră, în afara formelor de viaţă cunoscute şi care presupun cea de-a patra dimensiune, mi-a fost dat să mai descopăr una, ce-i drept, ne-biologică şi care nu are vreo dimensiune măsurabilă. Este vorba de perfecţiune ca atribut al gândirii şi spiritului. Absurditatea, la prima vedere, a afirmaţiei mele putea să mă pună într-o situaţie delicată faţă de Conducerea administrativă Titanică – ne-mai-gânditoare prin evoluţie supraconştientă, precum bine o ştim – şi de aceea concluzia mea nu a apărut în dosarul anchetei.

Întorcându-ne în vremurile lui Alkar-cel-Lung, unde începe conflictul – pentru că despre un conflict este vorba – ne putem da seama de configuraţia genetică particulară a acestui personaj: era tocmai un perfecţionist. Deşi nu reiese clar din cronica lui Bernard Broën, naşul Ioachim îi adusese în dar, într-adevăr, o mie ***şi una*** de cărţi. Ultima (una dintre ele) rămăsese necitită, ceea ce a produs o stare conflictuală la nivelul de conştiinţă al lui Alkar-cel-Lung. Abia apărut la specia proto-umană, acest nivel presupun că trebuie să fi fost foarte fragil, deşi s-ar putea să mă înşel şi să fie

vorba doar de o funcţionare a lui pe frecvenţele foarte joase, cele de bază, adică 13, maximum 14 cicli/secundă. În acelaşi timp este ilogic să presupunem că el ar fi fost asasinat de propriile-i gânduri, deşi am fi tentaţi întru început să credem aşa. Analizând, însă, cu atenţie împrejurările, devine evident faptul că tocmai aceste gânduri (blocate la acel nivel) fuseseră asasinate. Agentul intermediar era exterior şi îl constituiau gândacii roşii, tocmai cei care aveau chipul dumnezeiesc al perfecţiunii (denumirea populară de Vaca Domnului provenind, poate, chiar de la această întâmplare care în mintea proto-umanului a asociat iminent acţiunii de strivire o masă importantă cantitativ şi familiară lui: vaca sacră).

Deci, gândurile lui fuseseră omorîte, şi acesta constituie *primul* din seria de asasinate. Criminalul era ideea, produsă de conştiinţa lui Alkar-cel-Lung şi proiectată în acţiunea insectelor.

Fac o paranteză spre a fi înţeles pe deplin:

(Ştim că gândirea este un produs la nivel conştient ca răspuns imunologic şi are funcţia complexă de delimitare a *eu*-lui de *non*-eu-l din mediul înconjurător. Ceea ce ştim mai puţin este că gândurile, spre deosebire de organismele biologice, le supravieţuiesc – sau duc o viaţă paralelă – sub forma ideii: produs al lor, dar entitate aparte. Mai ştim că orice idee, o dată concepută, are tendinţa să se materializeze mai devreme sau mai târziu. Tot mai devreme, înaintând în timp şi tot mai târziu, coborînd în el...)

În cazul lui Alkar-cel-Lung, ideea de perfecţiune – cum am văzut, neîmplinită – a continuat să existe în ceea ce am putea numi viaţa după moarte, iar mai devreme sau mai târziu ea trebuia să tindă spre împlinire.

Următoarea etapă (prevestită, de altfel, de *naşul Ioachim*), când 98 la sută din gene urmau să constituie un alt produs biologic, cu aceleaşi tendinţe, s-a produs după 18920 de ani (mai precis, după 18864 de ani, diferenţa reprezentând timpul necesar de realizare a ideii pentru a fi materializată). Dar situaţia finală – crearea S.U.A. – era identică din punct de vedere al neîmplinirii: Abraham Lincoln nu găsise nici el taina ultimei cărţi şi crease cea de-a doua imperfecţiune pe aceeaşi linie genetică. Atunci gândurile l-au suprimat, am văzut, tot prin intermedierea unui agent exterior, actorul J.W. Booth.

Iată deja *două asasinate* şi o idee care continuă să trăiască şi dincolo de moarte..."

Cetăţenii din era Titanului aveau un respect înnăscut pentru oratori. Nici cel mai mic gest, nici cel mai slab sunet nu putea fi sesizat pe fondul zumzăitor al instalaţiei de recondiţionare a aerului. Locotenentul Maïyon savură şi el aceste momente pentru a-şi pregăti urmarea discursului (o femtosecundă, desigur).

— „Cu Orbis lucrurile s-au petrecut diferit. Nu ştiu cum a descoperit el acea carte fatidică, cea de-a o mie şi una – poate printr-o comandă genetică eliberată la a treia generaţie, sau poate din întâmplare – cert este că informaţiile culese din ea i-au permis deplasarea dintr-o lume într-alta (şi i-au atras astfel apelativul de Vagabond). Numai că el nu era deloc perfecţionist, iar călătoriile lui, se pare, că au produs breşe ireparabile între aceste lumi închise. Cunoscător însă al cărţii, el a fost singurul care şi-a dat seama că este urmărit de gânduri, de aceea făcuse public strigătul de alarmă scriindu-l pe toate zidurile. Eu îl voi transcrie acum aşa cum ar fi trebuit să-l fi scris el:

Opriţi-vă odată să mai formaţi idei! ***Voi mă ucideţi, prin ele...***

În cazul lui nu a existat un agent extern de suprimare. Era şi inutil. Cunoscător al tainei lumilor, execuţia putea fi făcută din interior şi poate că era chiar necesară gândurilor de perfecţiune pentru a se împlini. Nu-mi pot explica altfel menţinerea suportului biologic – corpul neînsufleţit – în acea stare *goth* în care se află şi acum.

Asta nu mă împiedică să calific suprimarea lui Orbis ca al treilea asasinat săvârşit de una şi aceeaşi entitate.

Din fericire a fost ultimul, pentru că linia genetică iniţială s-a derivat, cum am văzut, în rasa canină reprezentată de Aptero care găsise, fără probleme imunologice de conştiinţă, perfecţiunea acolo unde noi, spiritele umane, nu avem senzori pentru a o percepe: adulmecarea vântului, contopirea cu energia şi cu armonia universului.

Errore humanum est..."

BOGDAN FICEAC

Celălalt

Nu ţin minte succesiunea exactă a întâmplărilor şi nici nu cred că ar avea o prea mare importanţă. Îmi amintesc însă, cu destulă claritate, de prima întâlnire ce mi-a inoculat acea persistentă senzaţie de stranietate. La început m-am amuzat, credeam că e doar o banală confuzie, nu bănuiam turnura obsedantă pe care o vor lua lucrurile.

Era o dimineaţă de duminică, pe la sfârşitul lui ianuarie. Dormisem agitat, m am trezit indispus, mai obosit decât la culcare. Am mâncat în grabă, nici nu m-am bărbierit şi am ieşit afară. Aerul era rece, tăios, dar de o claritate aproape ireală, datorită luminii generoase a soarelui, reflectată de luciul zăpezii. Una din acele dimineţi de cristal, reci şi strălucitoare, ce te surprind prin frumuseţea lor. Am dat colţul şi am început să cobor strada în pantă, spre casa unui prieten cu care stabilisem o întâlnire. Voiam să discutăm detaliile unei expoziţii artistice pe care urma s o deschidem la clubul unei ligi de tineret. Aerul rece nu reuşise să-mi alunge oboseala. Dimpotrivă. Îmi provocase o stare febrilă, accentuată şi de faptul că de când mă sculasem îmi simţeam mâinile şi picioarele îngheţate. Aveam senzaţia că pielea feţei devenise casantă şi barba nerasă de trei zile mă irita. Începusem să mă enervez că renunţasem la bărbierit. Oricum, era duminică. Din nou mă surprindeam complăcându-mă într-o neglijenţă pe care nu aş fi suportat-o în urmă cu câteva luni. Eram tot mai nepăsător faţă de felul cum arătam, de cum mă îmbrăcam. Cora nu m-ar fi lăsat să ies aşa pe stradă. Era foarte ordonată. Acum însă, ea dispăruse din viaţa mea şi eu mă străduiam s o uit cât mai repede. Dar îmi era mult mai greu decât mă aşteptasem.

Ajunsesem aproape de casa amicului meu când am observat un cetăţean venind din sens opus. Nu i-aş fi dat atenţie, mai trecuseră mulţi pe lângă mine fără să-i i-au în seamă, dacă n-aş fi văzut pe faţa lui un zâmbet exagerat. O satisfacţie evidentă, produsă de faptul că ne întâlneam. Nu era nici o umbră de îndoială, în spatele meu nu mai era nimeni. Iar el mă privea drept în ochi. O clipă m-am gândit că simulează bucuria pentru a-mi putea cere uşor câteva sute de lei sub un pretext oarecare. M-am căutat instinctiv prin buzunare, dar nu aveam nici un ban la mine. Şi nici el nu părea unul dintre cei care se pretează la aşa ceva. Era bine îmbrăcat, o scurtă îmblănită, căciulă de iepure, fular alb de lână şi, cu toate că părea uşor grizat, avea o figură plăcută. Un bărbat jovial, către cincizeci de ani, care se bucura ca de vederea unei cunoştinţe apropiate. Eram contrariat şi chiar curios.

Când a ajuns în dreptul meu s-a oprit şi zâmbetul i s-a accentuat.

— Bună ziua. Mă bucur să vă revăd.

— Bună ziua.

I-am răspuns reticent, aşteptându-i cererea. Dar veselia lui părea sinceră, lucirea din ochi o susţinea, creând o anumită complicitate între noi. Probabil a observat reţinerea mea şi s-a arătat surprins.

— Chiar nu mă recunoaşteţi? Ne-am întâlnit sâmbăta trecută la doctorul Săvulescu. A fost o seară foarte reuşită.

Nu-l puteam dezamăgi. Am îngăimat un acord amabil, o apreciere asupra serii aceleia. Pentru o clipă am avut chiar regretul că nu cunoşteam nici un doctor Săvulescu. El mă privea în continuare cu simpatie, cred că se simţise excelent în compania celui cu care mă confunda.

— Soţia ce mai face? A fost fermecătoare. Chiar ieri discutam cu nevastă-mea şi îmi spunea că ar dori s-o reîntâlnească.

Puteam fi atât de crud încât să-i spun că nu eram căsătorit?

— Mulţumesc, bine. E acasă.

În mod inexplicabil, în timp ce rosteam

minciuna m-am simţit fericit. Pentru o fracţiune de secundă am crezut cu adevărat că omul din faţa mea vorbea de Cora, ea ştia să strălucească întotdeauna în societate, eram mândru de asta, uitasem că nu mai eram împreună. Dar iluzia nu a durat decât o fracţiune de secundă. Bărbatul îmi sesizase crisparea şi era nedumerit. Un timp am tăcut amândoi. El nu îndrăznea să continue discuţia, se străduia, cred, să afle motivul distanţării mele. Se întreba, probabil, unde şi cu ce greşise. Nu aveam ce ne mai spune. El a capitulat primul. L-am văzut întristându-se şi mi-a părut rău că n-am putut simula şi eu bucuria acelei ipotetice revederi.

— V-am lăsat. Mi-a făcut plăcere că v-am întâlnit, a spus în grabă.

— La revedere, i-am răspuns jenat şi l-am urmărit cum se îndepărtează. Nu s-a mai uitat înapoi. Probabil simţise că-l privesc.

Mi-am continuat drumul şi i-am povestit amicului meu întâmplarea. El a luat-o ca pe o glumă şi a spus că nu era decât o confuzie obişnuită, cu atât mai mult cu cât cetăţeanul putea fi mai grizat decât arăta la prima vedere. Am abandonat subiectul, mă temeam să nu devin ridicol, dar multe zile după duminica aceea întâlnirea mi-a revenit în minte, obsedantă, refuzând să-şi dezvăluie înţelesul. La un moment dat începusem să mă interesez de un anume doctor Săvulescu, dar întrebările mele nu au găsit răspunsul dorit şi am renunţat.

O lună mai târziu am plecat într-o delegaţie pentru a ridica nişte componente electronice de la o societate comercială din oraşul C. Era prima mea deplasare la acea unitate. Ajuns la poartă, m-am prezentat la ghişeul de informaţii şi am întins funcţionarei buletinul şi foaia de delegaţie pentru a-mi completa un bilet de intrare. Ea mi l-a luat cu un gest de rutină, a deschis buletinul şi, în momentul în care m-a privit pentru a-mi compara figura cu fotografia din actul de identitate, am observat cum i se luminează ochii. I-am răspuns cu un zâmbet formal, dar ea mi-a susţinut privirea.

— Sper că astăzi aveţi mai mult noroc decât data trecută.

— Poftim? am întrebat derutat.

— Spuneam că astăzi aţi putea rezolva mai repede. A trecut balamucul sfârşitului de lună.

Am tăcut un moment, apoi, încercând să fiu cât mai destins, am spus:

— Cred că e o confuzie. Vin pentru prima dată la dumneavoastră.

— Nu se poate, a replicat ea încrezătoare. Tot eu eram la poartă şi atunci. În noiembrie, da, la sfârşitul lui noiembrie. Când a dat prima ninsoare.

— Probabil vin foarte mulţi delegaţi pe aici. Ar fi imposibil să-i ţineţi minte pe toţi.

— E adevărat. Dar pe dumneavoastră vă ţin minte. Eraţi atât de fericit.

— Îmi pare rău, m-am scuzat cu glasul moale, timorat de siguranţa cu care îmi vorbea. Vă repet, este prima dată când vin aici.

— Mă rog, a spus ea ofensată şi a început să-mi completeze biletul. Unde mergeţi?

— La desfacere.

A trecut serviciul la rubrica respectivă şi mi-a întins bucăţica de hârtie. A zâmbit din nou, nu era o femeie ranchiunoasă, dar n-a mai spus nimic, deşi eram sigur că nu mă crezuse.

I-am mulţumit şi am plecat însoţit de tânărul care făcea de serviciu la poartă. M-a condus la etajul doi unde am străbătut câteva coridoare întortochiate şi am ajuns la capătul unui mic hol, cu o uşă în faţă şi două lateral.

— Intraţi şi la şefu'?

— Da, n-ar fi rău.

— Uşa din faţă.

— Mulţumesc.

A stat până m-a văzut înăuntru şi i-a făcut un semn scurt cu mâna bărbatului corpolent aşezat la biroul de la fereastră, în partea opusă uşii. Acesta însă nu m-a observat. Lucra concentrat la nişte formulare, ajutându-se de un minicalculator. Din când în când îşi ştergea nasul congestionat cu o batistă imensă, în carouri, pe care o îndesa apoi în buzunarul de la piept. Am închis uşa şi am aşteptat.

Într-un târziu a terminat calculele, a aranjat foile într-un teanc ordonat şi m-a privit. Instantaneu, ridurile frunţii i s-au destins, iar în ochii înroşiţi de răceală i-a apărut o lucire jucăuşă. S-a ridicat în picioare, mi-a întins mâna, dar imediat a renunţat la gest şi mi-a făcut semn să rămân pe loc.

- Mai bine staţi la distanţă. Cred că am gripă.

I-am urmat sfatul. Eram stânjenit, nu ştiam cum să încep în a-mi formula cererea, dar el nici măcar nu mi-a dat răgazul. A arătat spre banca de lemn aşezată de-a lungul peretelui lateral.

— Luaţi loc. Aveţi timp să bem un ceai?

— Sunt cam grăbit, m-am scuzat surprins de invitaţie. Aş dori să prind trenul de două.

— Îl prindeţi, m-a liniştit el şi a scos din dulăpiorul biroului un fierbător, un ceainic micuţ şi două căni. S-a dus la chiuvetă, a umplut ceainicul, apoi a traversat încăperea şi a pus vasul pe bancă. A introdus ştecherul fierbătorului în priză şi s-a întors la birou. S-a aplecat din nou spre dulăpior şi a scos o cutie cu zahăr, linguriţa şi un pliculeţ de ceai. Mi l-a arătat, zâmbind calm.

— Imediat se face.

Am urmărit întreaga succesiune a operaţiunilor uşor intrigat de amabilitatea lui. Nu mi se întâmpla prea des să fiu primit cu trataţii. El a scos din nou batista şi şi-a suflat zgomotos nasul.

— Păcătoasă răceală. A oftat şi a desfăcut pliculeţul, apoi m-a privit în ochi: V-am aşteptat luna trecută. Probabil aţi fost prins cu alte treburi. Vorbisem cu fetele să nu vă mai întârzie ca ultima dată.

Cuvintele lui m-au prins nepregătit, deşi le presimţeam. În prima clipă am vrut să-i explic şi lui că se înşeală, că e vorba de o confuzie. Imediat, însă, am renunţat la pornirea iniţială. Îmi venise o idee. Dacă acceptam convenţia, puteam obţine câte ceva despre acea neobişnuită dublură a mea. Raţionamentul mi se părea atrăgător şi, cu cât îl analizam mai mult, îmi dădea convingerea că avea şanse de reuşită. Trebuia doar să fiu atent la modul în care pune întrebările. Nu voiam să-i dau senzaţia că discuţia s-ar abate de la normal. Ar fi putut deveni reticent.

— Mă bucur că nu m-aţi uitat, am spus cutând pe figura lui eventualele semne ale surprizei sau ale nedumeririi. A rămas la fel de calm, aşa că m-am hotărât să supralicitez. Chiar ţineţi minte şi data când am venit aici ultima dată?

— 28 noiembrie, mi-a spus sigur pe sine. Nu vă amintiţi, eram tot în camera asta când mi-aţi spus că nici n-aţi terminat bine luna de miere şi v-au trimis la noi?

— Ba da, am confirmat încercând să mă orientez. Şi totuşi cum de vă amintiţi atât de precis data?

— Simplu, foarte simplu. Nu mai ştiu dacă v-am spus atunci. Trebuie să vă fi spus. Ziua în care v-aţi căsătorit coincide cu ziua mea de naştere... Eraţi foarte fericit, probabil n-aţi dat atenţie. Mi-aţi vorbit aproape tot timpul de soţia dumneavoastră.

Am simţit că mă străbate un fior rece. La 23 noiembrie mă întâlnisem ultima oară cu Cora. Atunci hotărâsem că nu mai avea rost să continuăm. Nu puteam uita data. El mi-a observat crisparea şi s-a oprit încurcat. Şi-a făcut de lucru cu pliculeţul, apoi s-a ridicat de la birou şi a venit să vadă dacă se încălzise apa din ceainic. A luat cutia de zahăr, a pus câteva linguriţe şi a scos ştecherul fierbătorului din priză. Evita să mă privească. Se gândea probabil că subiectul mă stânjenea, că ipotetica mea căsnicie nu mergea bine. A pus pliculeţul în apa fierbinte şi l-a agitat de câteva ori. A luat micul ceainic de pe bancă şi a turnat lichidul aburind în căni. Mi-a întins una privindu-mă pieziş. Am încercat un zâmbet, dar mi-am dat seama că nu era prea reuşit. Tăcerea devenise penibilă. Trebuia să găsesc un pretext pentru a continua discuţia. Dacă tot intrasem în acest joc, voiam să aflu măcar câteva date despre... celălalt. N-a mai fost nevoie. Următoarele lui cuvinte m-au făcut să înţeleg că tentativa mea nu avea sorţi de izbândă.

— Mă iertaţi, am un lapsus teribil. Spre ruşinea mea am uitat cum vă numiţi.

I-am spus numele şi el a dat din cap de parcă atunci şi-ar fi amintit. Dar ochii lui i-au trădat nesiguranţa.

Am pierdut şi ultima speranţă atunci când m-a întrebat, scuzându-se din nou, care este societatea la care lucram pentru a-mi completa fişele de expediţie. I-am dat delegaţia şi foile cu necesarul de piese. Le-a cercetat în fugă şi a devenit iarăşi binevoitor.

— Ne lipsesc numai două poziţii. În rest le puteţi ridica pe toate. Facem colet?

— Nu cred că e cazul. Le iau cu mine.

— Cum doriţi. Vorbesc la magazie să vi le pregătească. La unu, cel târziu, ajungeţi la gară.

I am mulţumit şi am sorbit o gură de ceai. Se răcise suficient. În timp ce el vorbea cu magazionera, m-am gândit dacă nu

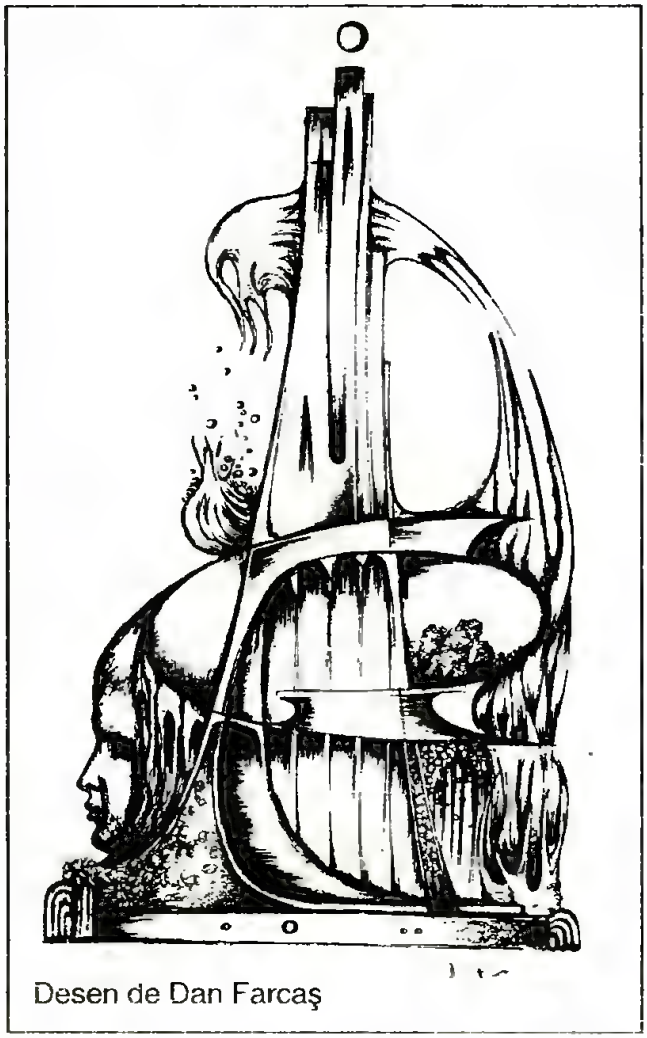

Desen de Dan Farcaş

era mai bine să-i spun totul deschis şi să-l întreb ce amănunte îşi mai poate aminti în legătură cu celălalt. Bănuiam însă, din convingerea cu care mi-a vorbit la început, că nu m-ar fi crezut şi şi-ar fi închipuit că vreau să-mi bat joc de el. Am abandonat ideea.

A pus receptorul în furcă şi s-a ridicat de pe scaun.

— Puteţi merge jos. Într-un sfert de oră pachetele sunt gata.

M-am apropiat de el pentru a-i întinde mâna, dar m-a oprit din nou.

— Gripa. A zâmbit: Se pare că-i adevărat ce se spune, dacă iei medicamente îţi trece în douăzeci de zile, dacă nu, în trei săptămâni.

L-am aprobat, încercând să par amuzat de poanta răsuflată, apoi i-am mulţumit pentru amabilitate şi am ieşit din birou.

În tren, la întoarcere, am recapitulat întreaga discuţie. Eram singur în compartiment. Dincolo de geam, satele alunecau lent, în zgomotul sacadat al roţilor. Casele erau acoperite cu straturi afânate de zăpadă, exact ca în felicitările de Crăciun. Din coşuri, fumul se înălţa albăstrui, spre cerul de sticlă. Ici-colo, oameni încotoşmănaţi, mogâldeţe minuscule, se prelingeau de-a lungul uliţelor sau trebăluiau prin curţi. Frumuseţea peisajului îmi inocula cu încetul o stare de stranietate, mi se părea că întreaga privelişte are puritatea şi misterul unui vis. Devenisem predispus la visare, la judecăţi şi conexiuni care, în mod normal, mi s-ar fi părut nefireşti. M-a cuprins o uşoară exaltare rememorându-mi întâlnirea cu şeful compartimentului "desfaceri". Faptul de a avea o sosie, fapt în care acum credeam deja cu adevărat, nu mi se părea enervant, ci, dimpotrivă, mă consideram chiar un favorizat al soartei, unul din puţinii aleşi de a trăi întâmplări neobişnuite şi, prin aceasta, de a fi în contact direct cu unul dintre misterele naturii. De felul meu sunt raţional şi recunosc că ceea ce noi, oamenii, am reuşit să descifrăm din tainele universului sunt fragmente disparate, minore, pe care ne chinuim, de multe ori zadarnic, să le înghesuim în grila rigidă a unor raţionamente şi formule matematice. Şi totuşi, dincolo de raţiune, cred că una din cele mai minunate însuşiri ale fiinţei umane este atracţia irezistibilă, de neexplicat, spre mister, spre miracol, spre necunoscut... Cufundat în astfel de gânduri, n-am observat că trenul oprise de mult în staţie şi în locul caselor pierdute sub zăpadă apăruseră peroane şi terasamente acoperite cu o zoia înnegrită, călcată în picioare. Mi am îmbrăcat paltonul, am luat valiza şi am coborât. Farmecul visării dispăruse. Mai persista doar senzaţia sâcâitoare a nemulţumirii că nu reuşeam să dau de o urmă utilizabilă a omului cu care fusesem confundat. Eram foarte curios şi intrigat, poate nu atât din cauza asemănării noastre, se pare aproape perfecte, cât mai ales din cauza coincidenţelor acelor date care ne jalonaseră viaţa. 23 noiembrie însemna pentru el un eveniment fericit, iar pentru mine exact contrariul. Să existe oare o lege universală a compensaţiei? Ideea mi se părea absurdă, şi totuşi, nu puteam să mi-o alung din minte. Am traversat sala de aşteptare, podeaua era presărată cu hârtii şi coji de seminţe şi am uitat de ideea aceea ciudată în aglomeraţia staţiei de tramvai.

În zilele următoare n-am avut timp să mai analizez întâmplările referitoare la acea dublură a mea. Au răbufnit necazurile de la serviciu. De câtva timp situaţia se deteriorase vizibil, în special în contactele pe care le aveam cu şeful de secţie. Poate era şi vina mea. Despărţirea de Cora, în loc să-mi aducă relaxarea, mă marcase, deşi nu voiam să recunosc. Devenisem neglijent, delăsător, superficial şi chiar irascibil. Eram nemulţumit de lucrurile insipide, rutiniere, îmi doream o temă de cercetare deosebită, dar nu mai aveam puterea să mă lupt şi să-mi impun poziţia. Şeful de secţie mă urmărea de mai mult timp. Era tipul de infatuat căruia îi fac plăcere zâmbetele slugarnice, familiarismele, bineînţeles cele care proveneau de la el, voia cu tot dinandinsul să pară spiritual, se amesteca mereu în lucrările noastre, cu pretenţia de mare specialist. Eu nu suportam şi de aceea nu scăpam nici un prilej de a-l contra. Prin aluzii ironice pe care le pricepea abia după ce îi vedea pe colegii mei întorcându-şi feţele şi zâmbind ascuns, corectându-i greşelile de exprimare - şi erau cu duiumul, sau spunându-i clar, în faţă, ce mă deranja. Ajunsesem o adevărată obsesie pentru el, dar nu avea cum să mă prindă atâta timp cât îmi rezolvam sarcinile de serviciu. Însă, după ce am terminat cu Cora, lucrurile s-au schimbat. Îl vedeam de la o zi la alta cum jubilează tot mai mult. N-are rost să mai lungesc evenimentele. Mi-a făcut câteva observaţii în faţa colegilor, a început să-mi taie din ore, m-a penalizat la acord, mi-a respins cererea de concediu fără plată, m-a tăiat de pe lista de gradaţii şi o mulţime de asemenea mizerii. Şeful meu de laborator, un om umil şi timid, deşi bănuia cauza declinului meu, nu îndrăznea să-mi ia apărarea în faţa coordonatorului de secţie. Singurul lucru pe care a reuşit să-l facă a fost să-mi obţină o delegaţie de două săptămâni la întreprinderea de echipamente electronice, sperând ca depărtarea şi timpul să aplaneze conflictul.

Chiar de ziua mărţişorului am intrat pentru prima oară pe poarta societăţii de echipamente electronice. Întâmplător nu mai fusesem niciodată acolo, deşi avusesem destul de multe colaborări cu colectivul în care urma să lucrez.

La poartă, în cabina de sticlă, alături de portar se afla un tânăr înalt, blond, cu o înfăţişare plăcută - am observat pe ecuson că lucra la "Montaj 2". Era tipul de om relaxat, pe care necazurile nu-l puteau afecta în nici un fel.

N-am apucat să cer portarului informaţiile dorite. Tânărul a ieşit furtunos din cabină şi mi-a întins mâna.

— Deci te-ai hotărît! Mă bucur, să ştii!

I-am zâmbit, dar mi-a simţit crisparea de-o clipă. A continuat repede.

— S-a întâmplat ceva? Victor, să ştii, eu nu ţi-am încurcat plăcile alea. Degeaba te-ai supărat.

Am tresărit. Nu din cauza confuziei. Aproape mă obişnuisem cu ea. Amănuntul care m-a frapat a fost numele. Deci sosia mea se numea... Victor. În sfârşit o informaţie concretă.

Pentru moment m-am simţit tentat să reiau jocul pe care îl încercasem şi cu şeful desfacerii de la întreprinderea de componente, dar mi-am dat seama că nu avea sens. Nu-l puteam continua două săptămâni. M-am hotărât să-i vorbesc deschis.

— Îmi pare rău, dar nu sunt Victor. E o confuzie.

— Serios? Nu mai eşti Victor, a replicat el ironic, probabil acum eşti "domul" Victor. Am auzit că te-au făcut şef de secţie. Felicitări. Eşti un băiat de perspectivă.

A început să râdă luând totul ca pe o glumă. Nu m-am obosit să-l conving că nu sunt eu acel Victor. Era inutil. Am mai schimbat câteva amabilităţi, apoi ne-am despărţit. În ziua aceea nu l-am mai întâlnit, apoi am aflat că a intrat în concediu. N-am avut puterea să-l mai caut la întoarcerea lui la lucru. Ştiam că nu mai aveam cum să-l conving de realitatea acelei confuzii. Ceea ce mă neliniştea din ce în ce mai mult era cea de-a doua informaţie pe care mi-o furnizase. Celălalt, evit să-i spun pe nume din motive pe care încă nu mi le-am explicat, avusese o ascensiune profesională evidentă, exact în aceeaşi perioadă în care situaţia mea se agravase. Din nou mi-a revenit în minte, obsesiv, gândul la acea presupusă lege a compensaţiei. O lege care scăpa raţionalului, dar care totuşi exista. Cel puţin aşa o sugerau faptele. Am petrecut multe nopţi albe gândindu-mă la dublura mea, la firele invizibile ce ne legau, la destinele noastre complementare. Încercam cu îndărătnicie să

găsesc explicaţii, deşi lucrul acesta părea absurd. Refuzam să cred că nu pot descifra cursul destinului meu. La un moment dat m-a cuprins teama. Aveam senzaţia că sunt o marionetă incapabilă de a mă opune mişcărilor dirijate de o forţă aflată mai presus de înţelegerea mea. Un alt gând care mă înfricoşa era şi acela că viaţa mea era determinată implicit de... acţiunile celuilalt. Succesele lui însemnau tot mai multe necazuri pentru mine, bucuria lui îmi aducea tristeţe, fericirea lui era pentru mine deznădejde. Am început să-l invidiez şi, uneori, chiar să-l urăsc. Nu ştiu exact când mi-a venit ideea de a încerca tot ce era posibil pentru a-mi schimba viaţa. La urma urmei aveam şi eu dreptul la fericire. Trebuia doar să încerc să lupt împotriva destinului. Chiar în dimineaţa următoare m-am aruncat sub duş, mi-am ras barba, m-am îmbrăcat în haine curate şi am ieşit afară.

Se întâmplase a fi o dimineaţă superbă de primăvară, cu un soare cald, cu miros de copaci înfloriţi, cu oameni veseli. Eram încrezător în reuşita mea.

Nu are rost să descriu în amănunt zilele ce au urmat. Mi-am rezolvat în scurt timp toate restanţele, am terminat cu delegaţia, apoi, întors la institut am reuşit să obţin un contract pe care mi-l doream atât de mult în cadrul cercetărilor privind telefonia mobilă. Chiar şi "amicul" meu, şeful de secţie, fusese schimbat în cadrul unei adunări generale. Zilele începuseră din nou să mi se pară prea scurte.

A venit apoi seara aceea de mai, care mi-a rămas încrustată în memorie ca un filigran. Fusesem invitat de un prieten la aniversarea zilei sale de naştere, era sâmbătă, pomii din parcuri răspândeau efluvii de miresme. Amicul îmi garantase o surpriză, nu bănuiam ce putea fi, dar nu mă aşteptam la mare lucru. Îl ştiam că-i place să exagereze.

Am urcat scara blocului şi am sunat la uşă, aranjându-mi pentru ultima dată nodul cravatei. Mi-a deschis zâmbind misterios, la început nu l-am luat în seamă, i-am urat cele cuvenite şi i-am dat cadoul şi buchetul de flori. M-a condus în camera de zi. Îi cunoşteam pe majoritatea invitaţilor, însă de cum am intrat şi au început să se facă prezentările, m-a cuprins o senzaţie ciudată. Poate şi din cauza privirilor complice pe care le desluşeam în privirile prietenilor, poate şi din pricina - abia târziu mi-am dat seama - unui parfum abia perceptibil care îmi trezea amintiri dureroase. Am parcurs cercul invitaţilor cu obişnuitele salutări şi glume pentru ca, ajuns în dreptul canapelei de lângă geam, să simt cum mi se accelerează pulsul. Prietenii s-au îndepărtat discret şi şi-au făcut de lucru cu alegerea benzilor de magnetofon. Pe o canapea şedea Cora! Delicată, frumoasă ca întotdeauna, într-o rochie pe care nu o cunoşteam, dar care îi venea de minune. Mă privea drept în ochi, cu seriozitate şi, treptat, un zâmbet îi răsărea în colţul gurii. Probabil o amuza imobilitatea mea.

— Nu te aşezi? m-a întrebat făcându-mi loc alături de ea.

— Ba da, am răspuns nesigur şi m-am conformat. Îi simţeam mult mai puternic parfumul cu care într-o vreme mă obişnuisem atât de mult. Mă bucur că te văd, Cora. Sincer mă bucur.

M-a privit şi am simţit cum îi tremura vocea.

— Şi mie mi-a fost dor de tine.

După trei săptămâni ne-am căsătorit. Nu mai descriu evenimentele acelor zile. Eram fericit, în sfârşit, că viaţa începuse cu adevărat şi pentru mine.

I-am povestit Corei despre întâmplările ciudate ce îmi marcaseră lunile din urmă. N-a râs, m-a luat în serios şi a făcut tot ce i-a stat în putinţă să-mi abată atenţia de la gândurile ce mă obsedau. În mare parte a reuşit. Aproape că uitasem de celălalt, de frământările mele în legătură cu destinele noastre complementare. Asta până într-o zi de iunie, când, în timpul unei scurte escapade la Predeal, celălalt a revenit intempestiv în viaţa mea.

Închiriasem cu Cora, pentru sfârşitul de săptămână, o cameră la vila "Strugurel". Am găsit-o destul de greu. Era o căsuţă de numai trei camere, cochetă, cu o perspectivă minunată. Am parcat maşina în dreptul porţii şi am plecat s-o caut pe femeia de serviciu pentru a lua cheia. Am găsit-o la vila vecină. De fapt ea m-a descoperit pe mine. Pregătea lenjeria într-o cameră de serviciu împreună cu alte două îngrijitoare şi nici n-am apucat să întreb cine are cheile de la vilă că am văzut-o pe femeia aceea măruntă, îmbătrânită înainte de vreme, cum se luminează la faţă şi îmi vine în întâmpinare.

— Ce surpriză! Nu credeam c-o să vă văd prea curând.

Am încremenit simţind cum mă invadează vechile temeri. N-am avut răgazul să-i răspund.

— Aţi reuşit să faceţi ceva pentru băiatul meu? Chiar astăzi voiam să vă sun. Mi-era teamă să nu vă deranjez. Păreaţi cam supărat ultima dată.

Am început să devin atent. Blocajul mental mi-a dispărut la auzul cuvintelor ei, dar nu mă puteam hotărî să vorbesc. Probabil că tăcerea mea o deruta. Eram obligat să spun ceva, să mă decid pe loc ce rol urma să interpretez. Al meu sau al... lui. Am optat pentru a doua variantă în speranţa de a afla amănuntul acela deosebit de important pe care se pare că ea mi-l putea oferi.

— Mai aveţi numărul de telefon?

— Cum să nu, a replicat ea şi s-a dus imediat la cuierul de lângă uşă.

A căutat în buzunarele unei jachete ponosite şi s-a înapoiat triumfătoare, cu un petic de hârtie. L-am luat încercând cu disperare să-mi ascund tremurul mâinilor. L-am despăturit şi am citit cu înfrigurare numele şi numărul de telefon. L-am repetat de câteva ori în minte apoi i l-am întins, încercând să par mai relaxat

— Sunaţi-mă pe marţi, miercuri şi am să vă dau un răspuns precis. Cred că se va rezolva.

Bucuria de pe chipul ei m-a făcut să am remuşcări pentru faptul că îi promiteam lucruri de care eram complet străin. Trebuia totuşi să aflu numărul acela. Nu ştiam la ce îmi va folosi, dar trebuia să-l ştiu.

Am luat cheia şi m-am întors la maşină. Cora mi-a sesizat din prima clipă tulburarea. I-am spus despre ce e vorba şi ea a încercat să mă liniştească, dar weekend-ul n-a mai avut farmecul la care mă aşteptam.

Noaptea de dinaintea întoarcerii acasă mi-am rememorat în amănunt vorbele îngrijitoarei. Concluzia a fost aceeiaşi: destinele noastre, al meu şi al... celuilalt se dovedeau a fi indutabil de o stranie complementaritate. Femeia mi-l prezentase ca fiind măcinat de griji. Tocmai acum când eu eram fericit. Oare mă puteam considera vinovat de necazurile lui? Nu, nu puteam să accept aşa ceva. Fiecare trebuia să lupte pentru viaţa lui şi totuşi, deşi raţionamentul mi se părea firesc, îmi simţeam inima grea. Am adormit târziu, chinuit. îmbrăţişând-o pe Cora.

Revenit acasă, am trăit cele câteva zile ce au urmat într-o stare febrilă, de nesiguranţă. amestecată cu o teamă inexplicabilă. După-amiezele stăteam ore în şir privind telefonul, răspunzându-i distrat Corei, încercând zadarnic să-mi abat gândul de la... celălalt. Speram ca timpul să-mi atenueze tulburarea, dar speranţele mele se dovedeau a fi zadarnice. Un singur gând, mai bine zis o întrebare, începea să mi se contureze tot mai apăsător în minte: să fie oare adevărat că ascensiunea mea a determinat declinul lui? Era într-devăr într-o situaţie tristă? Nu puteam afla răspunsul decât într-un singur mod. Mi-era teamă însă de vocea lui, de contactul direct. Însă tensiunea în care trăiam ajunsese insuportabilă. Într-o seară m-am hotărât. Am ridicat receptorul şi, cu mare greutate, am reuşit să formez numărul. Cora tocmai intrase în cameră, m-a privit şi din încordarea mea a înţeles cui telefonez. S-a apropiat încet de mine şi a rămas în picioare urmărindu-mă cu atenţie.

Am auzit în receptor apelul repetându-se de câteva ori, îndepărtat, apoi cineva a ridicat receptorul.

— Aio...

Am simţit cum mi se opreşte inima. N-am reuşit să articulez nici un cuvânt. Era el. O ştiam, o simţeam cu fiecare fibră a trupului meu. Dar nu puteam să-i vorbesc. De fapt, ce aş fi avut să-i spun? Dacă forţa aceea a Necunoscutului exista cu adevărat, oricum ea se afla mai presus de înţelegerea noastră. Nu aveam cum să ne aliem împotriva ei. Vieţile noastre se aflau pe tarele aceleiaşi balanţe, dar nu aveam cum să ştim cine a conceput balanţa şi cum putem evada.

Cora mi-a sesizat neputinţa de a reacţiona. Mi s-a aşezat pe genunchi, m-a cuprins cu o mână pe după umeri, iar cu cealaltă mi-a luat receptorul şi l-a pus în furcă. Apoi m-a sărutat. I-am simţit moliciunea buzelor şi am îmbrăţişat-o, la rândul meu. Dar gândul îmi era tot la vocea aceea îndepărtată, estompată de paraziţii reţelei, repetând un apel, inutil.

Era vocea unui om trist..

Eu o aveam pe Cora.

Oare cât timp?...

MIHAIL GRĂMESCU

Gloria

1. Iată-mă de câteva zile stăpân de noapte peste cioburile şi relievele altor veacuri. "Pe sub pământuri domn", ca să zic aşa. Servitor servil, stăpân peste noaptea trufaşelor destine ale municipiului. Suveran nocturn peste ce-a mai rămas din domnii de altcândva, din a căror glorie n-au mai supravieţuit peste veac decât cioburi de vas şi ciotul de spadă mâncat de rugină, scripta îngălbenită şi chivăra numai bună să-şi cate liliacul cuib într-însa

2. Dimineaţa, când ies din schimb chior de oboseală, mă plimb prin parcul de vizavi. Trandafiri cu căpăţâni ciufulite şi creţe răspândesc sub soarele de iulie parfum diafan, trezindu-mi în simţurile adormite o infinită nostalgie.

Pe lacul invadat de fulg de plop, lebede negre îşi ţes fără popas.

Sunt din ce în ce mai singur şi mai trist. Nu găsesc alinare în nimeni şi nimic din ceea ce mă înconjoară. Mă îndrept spre casă, pustie de când mi-a părăsit soţia. Merg pe jos, fără far, prin talazurile mării de oameni ai urbei. În drum spre mahalaua în care şed, trebuie să străbat tot Centrul, aglomerat la ora asta.

Dar nimeni nu mă ia în seamă. Un bărbat dârz dă peste mine şi merge mai departe imperturbabil, de parcă nici n-aş fi.

Joc un rol fantomatic printre semenii mei, neputându-mi depăşi în nici un fel condiţia precarei mele subzistenţe.

Unde eşti, tinereţe de ambiţii deşarte? Unde v-aţi vărsat, fluvii fecunde ale trecă toarelor trufii efemere?

Mama, săraca, răposata, aştepta din partea mea să ajung un "intelectual", o "personalitate". Zâmbea, încurajându-mă atunci când mă surprindea studiind tomuri grele, de ştiinţă şi filozofie... N-am rămas cu nimic din ele. Aşa cum n-am rămas cu nimic de la familie, decât cu casa dărăpănată, din mahalaua de la marginea oraşelului. Mobila e sumară şi jalnică, fiindcă piesele mai scumpe le-a vândut tata, în ultimii ani, înainte de a muri. N-am ce să-i reproşez, erau moştenirea lui de familie. Şi apoi, fiindcă nu lucrase toată viaţa decât mărunţişuri, ca liber profesionist, nu avea pensie, şi doar nu era să moară de foame ca să-mi lase mie gioarsele alea - de altfel, nişte vechituri...

La despărţire, nevastă mea a luat cu ea mobila nouă, pe care o cumpăraserăm împreună, în rate. N-am protestat. Las-o să se bucure! Eu nu mă simt legat de lucruri. Şi, de când a plecat ea, nici de oameni.

Eşuez fără scăpare pe ţărmul sterp al unei bărbăţii fără liman de speranţă. Am trădat toate promisiunile şi toate promisiunile m-au trădat. Ca o nelămurită epavă, rătăcesc în derivă peste pustietatea pacifică a dezolării vârstei de mijloc.

Încotro?

Tinerii pescăruşi sunt ademeniţi în larg de miraje înălţătoare. Eu zac cu aripile frânte, după un drum obositor din care am eşuat atât de aproape de port!

Mă întreb uneori dacă înălţimea nu există decât pentru ca prăbuşirea să fie mai din înalt.

Sau ochii aceluia ce a sfidat trebuie să poarte, apoi, de-a pururi, blestemul mocirlei din care nu-i aripă se te mai înalţe?

Indiferenţi la zbaterea mea zadarnică, antemergătorii mei, răposaţi de viţă, aventurieri pe la curţile de altădată, mă lasă să-mi cocoşez spinarea înaintea uşilor, într-un destin mizer.

3. De doi ani încoace, de când m-am căsătorit, am încercat diferite meserii, care mai de care mai de producţie.

Am o constituţie şubredă. Muncile aspre mă dărâmau. Nevastă-mea îşi bătea joc de mine şi mă beştelea că nu o scot şi pe ea nicăieri în lume. Fiindcă, într-adevăr, după opt ore de cârcă, nu-mi mai ardea de

nimic. Voiam să mă odihnesc.

Nevastă-mea era o tipă ambiţioasă. Ea avea facultate. Era economistă. A încercat să mă convingă şi pe mine să dau la vreo facultate. Dar n-am reuşit să intru, aşa că am renunţat. Asta a fost prima ei deziluzie în ceea ce mă priveşte.

A doua deziluzie a fost serviciul meu aici, la muzeu. "Cum te complaci pe un post ca ăsta, fără perspective?"

Singurul lucru pe care i-l reproşez este că la procesul de divorţ a minţit că aş fi bătut-o, că beau, că lipseam de acasă. Ai ei au dat şi ei mărturie că-i aşa.

N-am zis nimic - am lăsat-o pe-a lor. Dar mi-a făcut silă purtarea asta. După proces m-au invitat "la o bere", dar am refuzat.

4. Postul ăsta, de paznic de noapte la muzeul municipal de istorie, l-am obţinut din mila unui grangur la care m-am dus în audienţă.

Când am intrat în biroul cu uşă capitonată cu velur, am rămas surprins de faptul că belferul era cam de o vârstă cu mine.

I-am explicat ce şi cum, i-am arătat actele medicale.

— De ce stai cocoşat? m-a întrebat.

I-am povestit de ultimul serviciu unde lucrasem şi de pragul scund pe sub care trebuia să trec de douăzeci de ori pe zi. Doar nu era să-i dezvălui că mă copleşise importanţa funcţiei lui!

Înghiţisem atâtea, încât ajunsesem să mă port ca un trepăduş. Făceam pe prostul şi pe lingăul, tremurând de frică să nu fiu gonit ca o cotarlă. Până şi glasul mi se schimonosise - era subţire şi milog - un glas străin, lipsit de mândrie şi de caracter.

5. Aici, la muzeu, seară de seară îmi fac de lucru, citind textele de sub exponate şi colindând sălile Deşertăciunii Măreţiei Apuse. Din când în când, mai trag câte-un gât în cinstea răposaţilor. Nu mă tem de fantome. N-am de ce. Aici mă simt în mediul meu.

După încheierea rondului, sfârşesc prin a mă culca, tolănit în tronul căptuşit cu pluş roşu. Ca orice paznic de noapte care se respectă, îmi dorm mai bine de trei sferturi din program.

Ceea ce nu mă împiedică să mă simt din ce în ce mai ostenit.

6. Un aer de irealitate mi-a cuprins existenţa.

7. Noapte de noapte, adorm cu ochii pe steagul sfâşiat de secole şi bătălii ale neamului. Dar visez cele mai lipsite de glorii vise cu putinţă.

M-am dezbărat de umilinţă. Singur, trec impunător printre umbrele seniorilor de altădată. Vocea, eliberată, umple spaţiul sălilor pustii, vibrând de rezonanţe baritonale.

Mă complac adesea în monologuri scăpărând de diamantele vorbelor de duh, usturătoare, la adresa regilor care n-au ştiut, ca mine, din ce mucava le e înălţată gloria nepieritoare, peste care timpul îşi scutură colbul nemilos al trecerii.

Hei, voi, încrezătorilor întru măreţia apuselor vremi! Oare nu vedeţi cenuşa pândind înapoia colonadelor cu capitolii? Următorul potop va fi cu praf-de-tobă!

8. Sunt menestrelul unui împărat orb şi mut.

Mă înalţ până la umărul de granit al celui-ce-sfidează şi-i vărs pe nas ultimele picături din clondirul meu puturos, cu ochi albaştri.

Hei, domni ai metropolei peste care, noapte de noapte, Eu domnesc! Ce-aţi reuşit cu zbaterea voastră deşartă pe lume? La ce v-a slujit agitaţia vieţilor voastre, vane?

Uitaţi-vă la mine! strig, către butaforia culiselor marelui naufragiu.

Uitaţi-vă la mine: ăsta sunt! Voi unde sunteţi?

9. Căldurile caniculare au început să alterneze cu ploi.

Pe bulevard, în centru, înaintea cinematografului *Central*, dau nas în nas cu nevastă-mea, la braţul unui tip cu loden de scai şi blugi "originali".

Ajung la serviciu, cu zece minute întârziere, şi trebuie să suport, aşa, ud, beşteleala portarului din schimbul doi, care, din pricina mea, riscă să piardă ultima cursă.

În sfârşit, singur, îmi scot cămaşa. O pun la uscat în cuier şi mă cuibăresc, tremurând de răcoarea nopţii, în jilţul pluşat din Sala Domnească. Mă zăresc în oglinda mare de pe peretele din stânga şi mă asemăn în minte bufonului care-şi ia, în

numele sfintei sale boli, libertăţi pe care muritorul de rând le-ar plăti cu capul. Doar eu şi domnii ce ne mai permitem să dormim în scaunul de judecată.

Sub strălucirea învolburată a scăpărărilor furtunii, mă fură somul sub fereastra palatului Timpului ce trece.

10. Mă deşteaptă zgomotul ca de copită bătând pe pista de sub geam.

De câteva nopţi mă urmăreşte zgomotul ăsta. În prima zi am ieşit să văd ce-i, m-am agitat, dar nu era nimic. O părelniţă.

Printre pleoapele lipicioase de somn zăresc un ochi uriaş, întreţesut de vene întunecate, holbându-se printre zdrenţele steagului tocat de victorii. De dincolo de zid, un muget teribil umflă resturile de stindard, făcându-le să fâlfâie, de se-ncrâncenează pielea pe mine.

Cotrobăi cu mâna, sub vitrina de haine de sergent din primul război, după sticla cu doi ochi albaştri şi azvârl cu ea către nălucă.

Mi-e somn. Ochii mi se închid.

Zidul se spulberă sub o lovitură năpraznică şi în încăpere pătrunde un aer tare, îngheţat, răvăşind hârtiile plastografe din vitrină.

Şi când deschid iar pleoapele grele, animalul uriaş, cu spinare cocoşată şi barbă învălătucite până-n pământ, trage după sine trena imensă de păienjenişuri cu miros putred. Copitele grele strivesc plăcuţele parchetului şi coarnele-i zgârie tavanul.

O halebardă se desprinde din legătură şi zdrăngăne pe jos.

Întrezăresc prin borta din zid, în spatele colosului, deschiderea unei păduri bătrâne.

Între coarne, zimbrul poartă o pecete de foc, pâlpâind în întunericul din jur ca un far. Din botul fiarei, atârnă bale rumegate însângerat.

Deasupra pădurii, cerul se aprinde vânăt de trăznet, descoperind, în scânteierea orbitoare, culmile apropiate ale munţilor înzăpeziţi. Un sunet de corn înfioară pădurea şi, de undeva, de departe, răspunde alt sunet de corn, stins, aproape de ecoul tunetelor furtunii, chemând.

Ştiu că dacă aş avea curajul să mă mişc, să intru în spaţiul acela minunat, aş pătrunde în Istorie. Am doar un pas de făcut: să mă ridic din jilţ şi să intru în lumea de Altcândva.

Cornul de vânătoare domnesc, cheamă, sfâşietor, de departe.

Dar eu nu resimt decât o teamă cumplită, şi-mi strâng faţa în mâinile tremurând.

Aş vrea să dorm. Aş vrea să închid ochii şi să-mi dorm aici, în aerul călduţ al muzeului, întreaga viaţă, ca un exponat. Să treacă lumea şi să mă privească dăinuind aici, în colb de timp, cu o etichetă mică de plexiglas dedesubt, indicând exponatul.

În spaţiul întunecat al zidului spart, un călăreţ înzăuat îşi iţeşte chipul, fugar. Un câine imens, cu botul roşu, hămăie. Zimbrul muge de plesnesc ferestrele şi, sufland greu, se răsuceşte pe loc în spaţiul strâmt al sălii, răsturnând vitrinele de sticlă şi dărâmând tronul şi panopliile de pe pereţi. Doar flamura îi fâlfâie o clipă, între coarne, când iese tropăindu-şi copitele de se cutremură pământul.

Şi abia mult mai târziu îndrăznesc şi eu să mă desprind din ungherul în care m-am ascuns, zbughind-o spre telefonul de la intrare. Alerg dintr-o sală într-alta, pătrund pe parchetul proaspăt ceruit, izbindu-mă, ca orb, de mobile.

11. În lumina zorilor, pe autostrada cu patru piste, trece din când în când câte o maşină în mare viteză. În parcul de vizavi, trandafirii îşi scutură nostalgic roiurile de petale suferinde.

Cei doi clatină din cap, discutând despre răspundere şi penalizări.

Mă aplec pe vine lângă codicele domnesc, în facsimil, povestind despre vânătoarea lui Dragoş şi despre miracolul furtunii în care fiara rănită de moarte s-a rătăcit în stuhăriş, dispărând, cu căţeaua regelui odată, într-un bulgăre de foc din cer cum nu s-a mai văzut, chiar înaintea domnului. Şi cum, în miezul de foc, viitorul întemeietor a întrezărit într-o clipă Steagul ţării şi tronul, pe care stătea un gnom în pielea goală, chircit.

12. Cortina de frunze roşii, însângerate, bântuie oraşul. Am pornit-o iar, cu spatele încovoiat, din uşă-n uşă.

Ieri, am găsit pe aleea dinaintea parcului o urmă uriaşă de copită.

Şi în retinele minţii mi-a scăpărat încă o dată imaginea zimbrului, prea mare să-ncapă între pereţii unui muzeu municipal de istorie.

SILVIU GENESCU

FINCH/COM1/COM341/GEN.COM

Cu amplificatorul de imagine cu tot, peisajul din jur nu dobândea sub ochii lui mai multă precizie şi culoare decât o stea neutronică evaluată printr-un vechi scanner în infraroşu. Dunele rase de vânturi şi cerul erau aproape lipsite de delimitări în registrul de monocromie covârşitoare. Algravia IV, cu francheţea ei de lume pustie, la care Finch se strâmba sub vizorul căştii, pronunţa numele planetei în aşa fel încât să sune ca "Allgraveyard", o sugestie pe atât de onctuoasă pe cât de adevărată, dacă te gândeai că întregul peisaj avea pretutindeni aspectul static şi morocănos al unui tablou unde lucrurile rămân pe veci aşa cum le-a văzut un pictor pesimist, ajuns la capătul carierei călare pe un munte de facturi neachitate. "Cam aşa arată o afurisită de planetă virgină", se gândi Finch expediind spre nava aflată cu un kilometru mai la sud de punctul lui de explorare un tractor încărcat cu probe de sol.

"Ia imaginează-ţi două săptămâni de vacanţă prin coclaurile astea paşnice", sugeră nava strecurând o doză viguroasă de ironie, necesară unei conversaţii cursive cu partenerul ei uman. Îi răspundea cu propriul sarcasm, caricaturizând lipsa lui de entuziasm pentru pustietatea din jur, repetată de prea multe ori sub ochii blazaţi de explorator al noilor lumi. Spaţiul unor posibile terraformări, locuri oferite pe tavă coloniştilor de tot felul dispuşi să trăiască în avanposturile umanităţii răspândite lent în galaxie, fără să-şi mai piardă vremea lansând în spaţiu mesaje scăldate în glorioasa sinceritate a celor care vor să verifice dacă nu cumva sunt singuri printre stelele arzând indiferente.

— În cazul ăsta, prefer capsulele criogenice, comentă Finch şi realiză că, de data asta se exprimase cu voce tare, dublând comunicarea prin interfaţa neuronală. Operând mult timp cuplaţi direct la unitatea centrală a navelor, oamenii ca Finch sfârşeau, mai devreme sau mai târziu, prin a se adresa celor din jur în gând, sau să gândească cu voce tare, indiferent ce şi indiferent în ce împrejurări, iar micile accidente de conversaţie ajungeau, uneori, prin a se acumula în cascadă într-o logoree lipsită de sens în percepţia celor din jur. Finch n-avea de gând să urmeze un asemenea traseu. Se gândea să părăsească tagma cât de curând posibil. Prin minte îi defilă sumarul mohorât al ultimilor ani, cu timpul păcălit în alveolele criogenice de pe la începutul carierei, apoi salturile în hiperspaţiu, plăcerile artificiale, cocoloşite în singurătatea concediilor. Dialogurile în feedback cu nava. Oftă. Îşi privi o clipă urmele lăsate pe terenul nisipos, ca un siaj învolburat, tăiat peste valurile unei mări încremenite. Analogia nu-i scăpă navei. "Stai chiar pe un ocean. De metan lichid", interveni nava cu viclenie. Finch se răsuci brusc în direcţia unde se afla nava. Ascunsă după dune, era invizibilă privirilor lui. Îi dădea cu tifla din spatele lor. "Dacă forăm circa trei mii de metri, presiunea ar ejecta metanul la peste 10 kilometri în atmosferă", continuă maşinăria. "Apoi, n-ai decât să-i dai foc şi obţii o frumoasă torţă veşnică, aprinsă în cinstea ta. S-ar vedea şi de pe orbită şi lumea i-ar zice «Bricheta lui Finch»".

I se păru că aude un hohot de râs din direcţia dunelor. Acestea deveniră, brusc, transparente lăsându-l să-şi plimbe uluit privirea de-a lungul fuselajului argintiu al navei. Pe botul acesteia un rânjet de toată frumuseţea, dezvelind şirul dublu de dinţi ascuţiţi, de rechin, copiind grafittiurile agresive care ornau vechile bombardiere de pe Pământ. Finch închise ochii, dar priveliştea digitalizată nu-i parvenea pe traseul nervilor

optici. Nava i-o expediase direct în cortex. "Poţi să-mi spui «Parckard Goose»", îl îndemnă acompaniindu-se cu câteva măsuri din piesa lui Frank Zappa, extrasă dintr-un vechi fişier de care Finch habar n avea.

— Termină! răcni el iritat. Caricatura se destrămă şi dunele îşi reluară consistenţa lor cenuşie. În folclorul tagmei, nava era "sacul de dormit, conserva zilnică şi rabinul tău". Lui Finch, care contempla tradiţiile favorite corpului de cercetare cu o detaşare rece, neadmiţând cantonarea pe veci într-o asemenea carieră, mult îi păsa de însuşirea de utilităţi metaforice. Pentru el, orice navă era doar vectorul care-l ducea dintr-un punct în altul al galaxiei. Evitase orice personalizare a acestei maşinării complicate. "Am printat imaginea. Înrămeaz-o şi atârn-o în sufrageria ta când ajungem acasă" îl îmbie nava. "Prietenului şi colegului mei Finch", precizã ea citindu-i dedicaţia caligrafiată în partea de jos a imaginii. Finch nu răspunse. Dacă vorbele de peste dune ar fi provenit de la un partener uman, ar fi putut jura că acesta se dădea la el. Aruncă în jur o privire încărcată de dezgust şi lehamite. Pe consola portabilă pulsau semnalele de ghidaj ale staţiei seismice lansată pe aliniamentul longitudinal. Erau 40 cu toate, eşalonate încă de pe orbită pe configuraţia plăcilor tectonice ale planetei. Urma să le verifice funcţionarea la faţa locului, rând pe rând. Rutină. Algravia, bătrână şi moartă, nu făgăduia să le dea cine ştie ce de lucru înregistratoarelor cram ponate pe suprafaţa ei ca un mănunchi de paraziţi. "Ca purecii pe o javră", cugetă Finch, uitând de interpelările maliţioase ale navei. Împrăştie solul nisipos cu vârful cizmei, fără să-şi dea seama că ficare mişcare era înregistrată de camerele exterioare de luat vederi ale transportorului. Nava îl văzu. Gestul, alăturat viziunii la care se oprise, declanşă programul de analiză comportamentală.

"Pot să te citez?"

"Poftim?"

"Întrebam dacă pot să te citez când înregistrăm raportul privind dispunerea staţiilor seismice", cuvântă nava, făcându-şi din nou loc între gândurile lui învăluite în umbrele adânci ale pesimismului. Mintea lui Finch se concentră brusc spre liniaritatea unor gesturi concrete. Activă miniconsola de pe braţ şi transportorul se puse în mişcare parcând la doi paşi de el. Apoi, se decuplă de la interfaţa neuronală.

— Finch! zbieră nava în căştile radio. Faci o mare greşeală, îl avertiză ea. Realizezi cât timp pierdem comunicând aşa?

Transportorul, cu şasiul îngropat între cele patru perechi de roţi supradimensionale şi caroseria profilată în stil "picătură de apă", aducea cu jucăriile gonflabile fără de care, în copilărie, nu consimţea nici în ruptul capului să intre în baie.

— Ţin să-ţi reamintesc de interferenţele în spectrul de comunicaţii radio. Următoarea furtună magnetică se declanşează în zonă în 23 de minute şi 44 de secunde, continuă nava monitorizându-i parametrii reacţiei emoţionale în căutarea unui mod adecvat de detensionare a situaţiei. Unitatea ei centrală extrase din banca de date istoricul unor circumstanţe similare comparându-le consecintele.

— Interfaţa neuronală nu este instalată doar ca să economisesc eu un penny pentru gândurile tale, este modul cel mai avansat de integrare operaţională cunoscut, şi de securitate a comunicării, continuă nava.

Finch nu ştia ce nivel de penetrare mentală avea interfaţa. Nimeni nu ştia nimic precis, sistemul fiind un secret al Companiei. Pe de altă parte, nu puţini dintre cercetaşi susţineau că totul era în aşa fel făcut încât deveneai dependent de interfaţă prin mesajele subliminale. Compania te transforma în slujbaşul ei pe viaţă şi ajungeai să nu-ţi mai doreşti să faci altceva.

— Aş zice să mai reflectezi asupra deciziei tale. Ia o pauză, Finch, consultă graficul de lucru şi calculează singur cât te costă să reduci din potenţialul operativ al amândurora.

Uşa transportorului glisă înconjurată o clipă de ceaţa densă a atmosferei interioare condensată instantaneu la eşaparea bruscă în spaţiul avid din jur. "Faimoasele ultime gânduri", se pomeni el identificând fenomenul cu expresia din jargonul piloţilor navelor de linie.

— Am şi reflectat, zise urcând în transportor. Aşteptă încă un minut până la restabilirea compoziţiei atmosferice şi a presiu-

nii, după care-şi scoase casca şi mănuşile azvârlindu-le peste umăr în spatele fotoliului care se apucă să-şi ajusteze ergonomia după caracteristicile lui antropomorfe. Plecăm. Plecăm dracului de-aici şi nu ne mai uităm în urmă.

— Finch, glăsui nava, doar nu vrei să spui că-ţi oferi singur un concediu peste rând. Dădu din cap. Îşi văzu pe un monitor imaginea luată din profil. Nasul proeminent îi dădea un spect de pasăre necruţătoare şi agilă, ochindu-şi pe-ndelete prada.

— Nu un concediu, îmi iau liber de tot. Mi-am dat demisia, anunţă el.

— Eşti aici în virtutea unui contract, Finch. Nu te joci cu aşa ceva. Eşti la curent cu penalizările care decurg din asemenea decizii?

— Mi se rupe.

— Consemnez asta în jurnalul de bord, vorbi nava.

— Cum sună "mi se rupe" în raportul tău?

— Te citez, cuvânt cu cuvânt, promise nava. Asta se adaugă refuzului de executare a misiunii, Finch. Compania o să-ţi tragă şi pielea de pe tine. Conform datelor din fişierul tău, n-ai tu atâţia bani cât să acoperi pagubele, dar vor avea grijă să dea un exemplu cu tine.

Nu, toate poveştile acelea cu condiţionarea forţată erau, probabil, puse în circulaţie chiar de Companie, hotărî Finch. Vor ajunge să se roage de el să rămână pe loc, să-şi continuie treaba. Ameninţările debitate de navă erau chichiţe pur administrative.

— Of, Finch, îi dau drumul raportului. Ne vedem la tribunal.

Viziunea procedurilor penale demarate împotriva lui nu-l afectă cu nimic. Era chiar dezamăgit că un conflict între el şi Companie putea evolua într-un mod atât de previzibil. Va preda nava. Va urma citaţia. Evident, nu se va prezenta la prima înfăţişare. Îşi rânji în monitor. Nu vor fi nici un fel de "înfăţişări", se corectă el. Se va lucra expeditiv. Îi vor goli contul înainte de andocarea pe Alfa Murronis.

LOG. IN.

INEPUT INREGISTRARE. 15.10.56-77643/KWB.FINCH.

REFUZ DE TERMINARE A MISIUNII.

În acel moment, spre unitatea centrală a navei se deschise o subrutină activată de enunţul specific în jurnalul de bord. Existau şi cuvinte cheie care puteau porni acest program, toate cu referinţe la stări mai mult sau mai puţin subersive, dar o notificare ca "refuz de terminare a misiunii" răsuna ca un claxon de alarmă în micro-imperiul tăcut din blocul de comandă. În exterior nu piui nici măcar un avertizor.

INTERLINK: CU "METASTASIS".

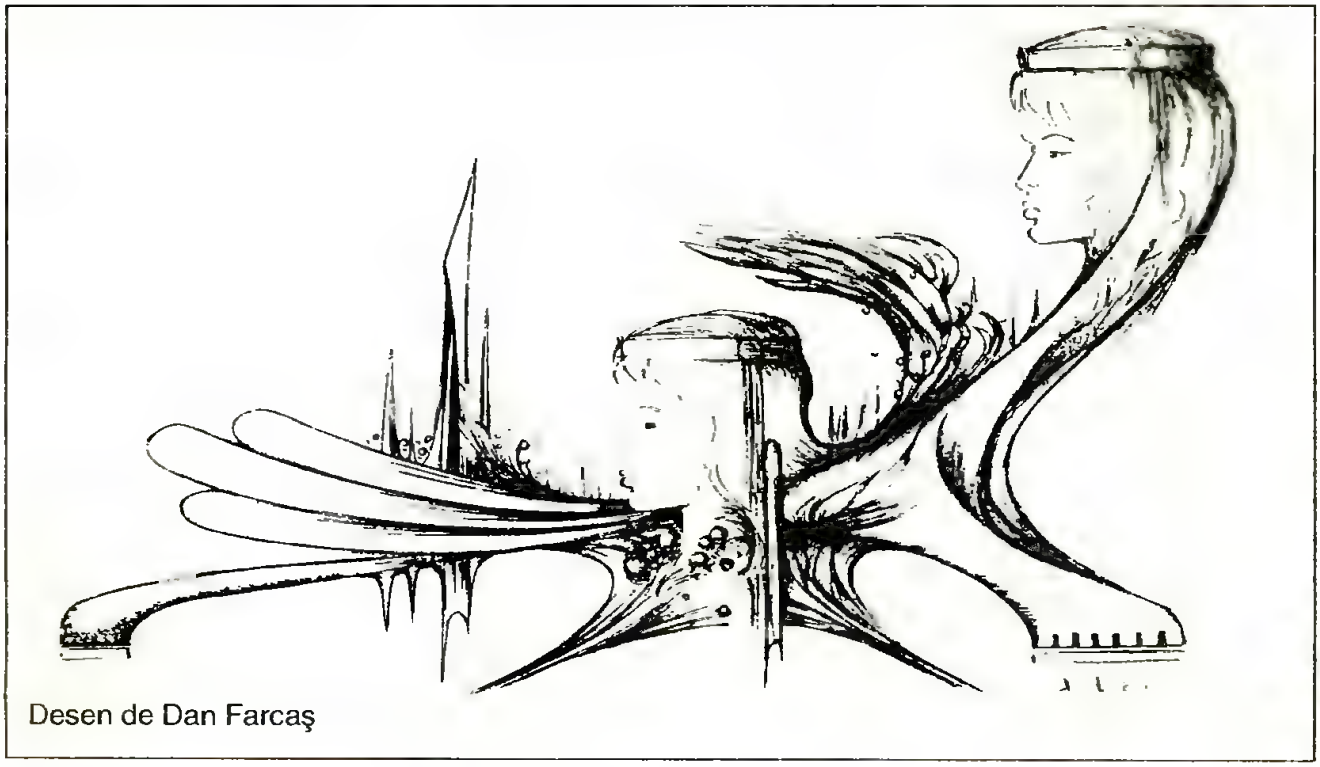

Desen de Dan Farcaş

SPRE: FINCH/ COM1/ COM341/ GEN.COM.

— Finch, eşti sigur că nu vrei să iei o pauză şi să revii la decizii mai rezonabile? îl interpelă nava. Finch zâmbi spre teleobiectivul frontal.

— Chiar ai chef să-ţi dictez demisia aia nenorocită? Nu mă crezi pe cuvânt? M-am săturat. Vreau la aer, vreau să zac vreo câţiva ani ca un bolovan şi tot ceea ce gândesc să rămână aici, enumeră el ciocănindu-se cu indexul în scăfârlia tunsă perie şi complet rasă în dreptul lobului temporal, după moda "LOBOTOMY".

— N-ai să poţi acoperi costul expediţiei, în schimb ai să zaci într-o colonie penitenciară. Dacă vrei, îţi listez vreo câteva astfel de facilităţi ca să vezi cam în ce direcţie o ia viitorul tău.

CONFIRM.FINCH/COM1/COM341/GEN.COM.

GATA.

LANSAT/LANSAT/LANSAT/LANSAT/LANSAT/LANSAT/LANSAT/LANSAT

Fotoliul se foi sub el modificându-şi configuraţia, dar, de data asta îmbrăţişarea pneumatică era destinată să-l imobilezeze. Leneşul boa constrictor se încordă cuprinzându-şi victima între inele alunecoase. Finch icni surprins. Forţând limita câmpului vizual îşi văzu craniul caroiat pe monitor. Caroiajul amplifică detaliul zonei de implant cu accesul pe interfaţă. Adulmecarea de pe orbită se terminase. Finch ştia deja unde va cădea salva. Îi aruncau pe cap artileria grea, apucă el să cugete. În cap... Era adevărat. Se întrebă dacă după aceea va mai şti cum îl cheamă. Un semnal scurt, direcţionat cu precizia unui bisturiu laser, activă interfaţa.

PROGRAM ACTIV/PROGRAM ACTIV/PROGRAM ACTIV/PROGRAM ACTIV

* *

RAHAT/RAHAT/RAHAT/RAHAT RAHAT/RAHAT/RAHAT/RAHAT/RAHAT

* *

UUUUPS! HOP ŞI EU! "METASTASIS" = HEX DATA DUMP

* *

ABANDON PROGRAM? DA NU

DA. INTERLINK CU: DIE GEDANKEN SIND FREI/WER KANN SIE ERRATEN/SIE ZIEHEN FORBEI/WIE NACHTLISCHE SCHATTEN/KEUN MENSCH KANN SIE WISSEN/KEIN JAGER ERSCHIESSEN SIE ZIEHEN VORBEI DIE GEDANKEN SIND FREI.

EMILIANO ZAPATA

CARE V-A FACUT BUCATA! HA!

* *

Nava cânta. Vechiul hit din repertoriul folcloric german răsuna în gol în postul de pilotaj unde nu se afla nimeni, răzbătea cu greu, în regimul de transmisiuni radio prin turbioanele invizibile ale furtunii magnetice de pe Algravia, dar se recepţionă impecabil pe canalul de comunicaţii în hiperspaţiu. O subrutină alesese vocea lui Herbert Gronemayer din meniul picat din cer senin peste programul "METASTASIS". Emiliano Zapata, revoluţionar mexican, fusese analfabet. Amprenta digitală care însoţea semnătura voioasă de la capătul programului nu-i aparţinea, era culeasă din fişierele antice de pe Pământ. Ca să-l identifici pe posesorul ei, trebuie să faci o călătorie în timp, în 1985, când depusese o cerere de copie după cazier, şi să ai răbdarea de a răsfoi "clasoarele" unui inspectorat local de poliţie dintr-o ţară est-europeană. Omul n-avea nici o legătură cu Emiliano Zapata.

Finch îl auzi pe Gronemayer.

Apoi interveni altă voce:

"Algravia. Rimează cu Belgravia, Finch. Strămoşii tăi locuiau în Belgravia, zonă rezidenţială din Londra secolului XX, mărginită la nord de Knightsbridge, la vest de Brompton, cătun al primilor ani din secolul XIX. Ştiu un loc în Belgravia unde ne putem vedea. Reţine, strada Kinnerton, 36. Poţi comanda câte o Margueritta şi citi ziarele până vin."

— Nu beau decât cu prietenii, îngăimă Finch în fotoliul transportorului. Ambianţa pub-ului din Kinnerton 36 îl învălui înainte să mai poată protesta.

AVIATIA NATO BOMBARDEAZA POZITIILE SARBILOR BOSNIACI. Citea titlul primei pagini din Daily Mail. 30 p. Ziarul era din 28 august 1985 şi peste rânduri plutea umbra paharelor de Margueritta, tivite pe buze cu un strat de sare. Emiliano Zapata, aşezat în faţa lui, rânji. Peste cămaşa jegoasă se încrucişau

două benzi de mitralieră.

— N-arăt eu chiar aşa, făcu el cu un gest neglijent spre hainele împroşcate cu pete maronii.

"Sânge", se gândi Finch.

— E doar o imagine de împrumut, ce mama dracului, se revoltă Zapata. Să nu-mi spui că-ţi vine să borăşti.

— Cum de ştii la ce mă gândeam?

Zapata dădu paharul de Margueritta peste cap. Plescăi. Un sunet umed, desprins de pe buzele subţiri, vineţii, umbrite de mustaţa îngălbenită de tutun şi mizerie.

— Oh, nu-ţi plac, observă Zapata tolănindu-se pe canapeaua îmbrăcată în piele roşcată, ca şi fotoliile şi taburetele înalte de la bar. De sub pulpanele largi ale cămăşii scosese un Colt masiv. Îşi făcu de lucru manevrându-i butoiaşul.

— Cum de ştii la ce mă gândeam?! tună Finch peste aburul vorbăriei tihnite din local. Barmaniţa, îmbrăcată într-un comple' din piele neagră, ridică privirile spre ei.

— Hai să n-o frecăm atâta, Finch. Sunt la fel de Emiliano Zapata ca şi tine. Ies din letargie de fiecare dată când se lansează în execuţie un program de genul "METASTASIS". Eşti liber, Finch. Eşti liber să alegi, dar nu ca atunci când credeai că poţi să-ţi dai demisia de pe Algravia, din Companie, din secta aia nenorocită de care eşti legat mai mult decât crezi tu. Datorită mie, eşti cu adevărat liber. Odată pornit "METASTASIS", ai fi sfârşit prin a funcţiona ca un zombie haitian, numai că pe Alfa Murronis n-ar fi băgat nimeni de seamă schimbarea. Nici chiar tu. Şi ştii cum e, ce-i omorît, omorît rămâne. Zapata se întinse spre el. Finch simţi peste masă căldura intensă degajată de faţa nespălată a revoluţionarului. Era o senzaţie nefirească şi bătu instinctiv în retragere, spijinindu-şi ceafa de curbura confortabilă a fotoliului.

— Dacă nu eşti Zapata, atunci cine eşti, sau ce eşti? îl întrebă fără să-i mai pese de subtilităţi.

— Domnu' Finch? Gordon Finch?! ţipă fata de la bar plimbând un telefon într-o pendulare lentă peste suprafaţa lustruită a tejghelei, de la stânga la dreapta, de parcă l-ar fi oferit la licitaţie.

Finch nu se putut abţine să nu arunce o privire indispusă spre Zapata. Acesta încropi o strâmbătură uimită. Înălţă din umeri, iar expresia de pe figura lui compuse imaginea pură a nevinovăţiei desăvârşite, teatrală ca un scheci de pe Brodway prin anii '40.

— Telefonul ăsta pică la ţanc, nu mi-ai răspuns la întrebare, da' nici să nu te mai văd pe aici dacă nu te-ai decis să joci cu cărţile pe masă, îl avertiză Finch ridicându-se. Telefonul, ţinut cu vizibilă plictiseală de barmaniţă, nu-l miră. Ştia că parcurgea un segment de realitate virtuală unde orice era posibil. Chiar şi Emiliano Zapata în Belgravia. Înşfăcă receptorul.

— Da! răcni, acoperind zumzetul pălăvrăgelilor băutorilor cocoţaţi pe taburetele de la bar.

— Sunt rabinul tău, Finch. Slavă Domnului c-am dat, în sfârşit, de tine. Taci şi ascultă-mă. Îşi privi o clipă mutra reflectată de oglinda din spatele colecţiei de pahare întoarse cu gura în jos care atârnau de suport ca un set de leviere de comandă din carlinga unui antic obiect zburător, blindat şi greoi. Caroiajul violaceu de pe monitor i se lipise pe craniu şi pe faţă, ca un tatuaj psihedelic. Clătină exagerat din cap.

— Iese cu detergent? se răsti el în receptor.

— Finch, am descoperit cum să te scot din rahat, glăsui nava. Taci, adăugă ea. Finch deschisese gura, cu mult după ce se agăţase de o primă întrebare, agresivă, dură, furioasă, formulată în minte.

— Nu te mai gândi la nimic. Arătarea mexicană de la masă de-abia aşteaptă să gândeşti, Finch, un lucru, pe care, dealtfel, eu îl cred dificil de realizat.

— Cum naiba să nu mă gândesc la nimic?

— Să nu te gândeşti la nimic esenţial, preciză nava. Părea ajunsă la capătul răbdării. Tonul ei suna tot mai exasperat. Calculează presiunea dinamică la care ai fi expus dacă ai naviga la 20 de grade Celsius împotriva unui fluviu de alcool etilic.

— 43,9 Torr, scuipă Finch rezemându-se cu cotul de tejghea. Urmărea desenul unei etichete de pe o sticlă de Scotch. Dacă pun şi apă, aceasta exercită o presiune de 17,5 Torr, desigur, luate în calcul ca valori etalon, atunci...

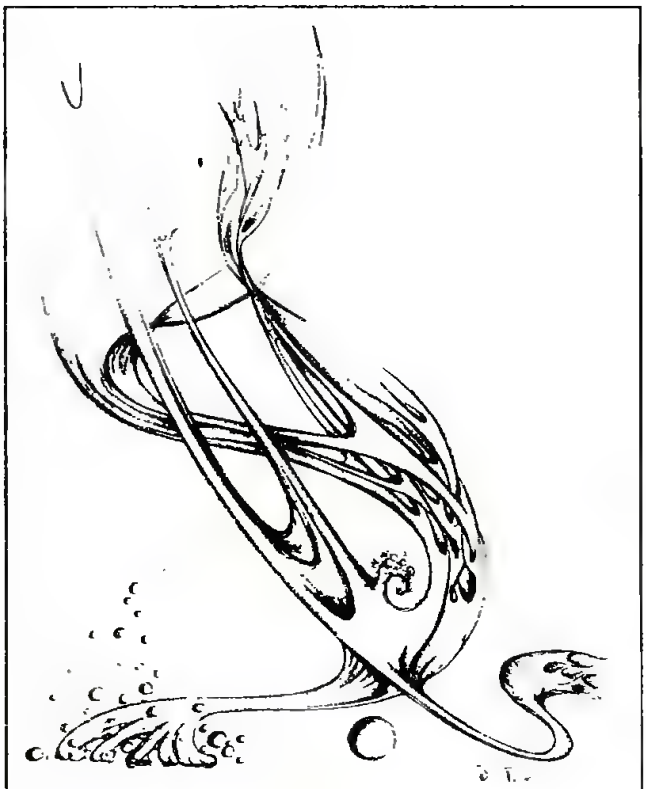

Desen de Dan Farcaş

— Stop! Lasă-mă pe mine, Finch. Dacă nu cooperăm, în câteva secunde eşti ca şi terminat. Uită-te în oglindă. Acum!

Finch se întinse de a lungul tejghelei şi îşi văzu mutra încurcată, cu receptorul lipit de ureche. Apoi, mai degrabă simţi apropierea mexicanului, decât îl văzu. Acea căldură intensă ca de fascicol de microunde calorice.

— Hombre... m-ai cam uitat, auzi în urechea stângă vorbele susurând pe meandrele unui reproş prietenos. În cadrul oglinzii pătrunse marginea sombrero-ului gălbui de paie, înegrit din loc în loc, sugerând bivuacuri în jurul focurilor din pampas. Programul păcătuia prin prea multe detalii, se trezi Finsch constatând.

— Lasă naibii evaluările vizuale. Acum! auzi Finch în receptor.

Se aştepta la orice, dar la asta nu. Când deschise ochii, avu senzaţia că plutea undeva lângă tavanul pub-ului. Se văzu la tejghea, ţinând receptorul telefonului pe care-l pasă lui Zapata.

— Am murit? bolborosi el cu gândul la experienţele extracorporale de care auzise că se produceau în timpul NDE. "N-ai nici pe dracu', Finch", îl linişti nava. "Ce vezi acolo tăifăsuind, este replica ta în acest program parşiv. Te-am reconstruit, alocând câteva milioane de mega, o ţintă falsă pentru amicul de jos. Nu ştiu cât durează până realizează că are în faţă expresia digitalizată a lui Gordon Finch. În acest timp, încercăm să-l deschidem ca pe o cutie de conserve."

— I-auzi, făcu el. Iar deschizătorul ăla nenorocit s-a nimerit să fiu chiar eu. Furia lui Finch se manifestă fără nici un preambul. De acolo, de sus, se înscrisese într-un picaj furtunos. Se repezi peste vârful ascuţit al sombreroului care tresărea în miezul unei conversaţii aprinse la bar, dar se pomeni deasupra Londrei, survolând Belgrave Square, cu gazonul ei îngrijit, apoi Wellington Arch şi Buckingham Palace Gardens, repezindu-se peste Westminter într-un unghi pieziş, furios, ca vechile escadrile Stukas pe vremea Bătăliei Angliei. Una dintre aceste păsări de pradă, recondiţionată, sfârşise într un moment etern de echilibru suspendată de cabluri de oţel la ultimul nivel al lui Science Museum, alături de unul dintre vânătorii purtând cocardele RAF, un Spitfire.

"Începe să te aspire din nou. Dac-ai fi avion Finch, ai fi luat de mult foc, comentă nava. Te repezi ca prostu' înainte. N-are rost să vezi ce-i sub pălărie. Treci naibii la locul tău.

Se trezi lungit în configuraţia comodă a fotoliului din transportor.

Din difuzoare erupeau cascade de pocnituri. Era în plină furtună magnetică pe Algravia, cu orizontul dominat de curbura leneşă a dunelor, un spaţiu gol şi ostil. Se ridică zvâcnind din fotoliul postului de pilotaj.

— Vrea un raport detaliat cu ultimele comenzi în sistem, rosti adăugând zonele active ale ecranului tactil. La secvenţa de interconectare dintre raportul navei din jurnalul de bord cu "METASTASIS" atinse codul de decriptare al programului marcat ca un *locus perniciosus*. "ACCES RESPINS".

— Ce este METASTASIS?! răcni el spre monitor. "Un cuvânt nefericit ales ca titlu al unui program de monitorizare şi condiţionare mentală în coloniile penitenciare cu grad ridicat de periculozitate",

explică nava. "În timpul conflictului de acum câţiva ani cu flota coloniilor rebele din Axariaa VII, a fost adoptat pentru interferenţele neuronale ale echipajelor loialiste pentru a preveni dezertările şi extinderea revoltei, dar s-a constatat că lansarea sa în asemenea circumstanţe conducea la activarea unei entităţi informaţionale rezidente sub semnătura «ZAPATA», de origine necunocută. Un produs cu proveninenţă posibilă în vechile IA scăpate de sub control. «METASTASIS» a fost eliminat din toate reţelele. Au păstrat însă o copie zăvorâtă sub şapte lacăte, ca eşantioanele cu viruşi biologici din laboratoarele cu presiune negativă din complexele militare pe de Pământ. Este tot ce sunt autorizat să-ţi comunic, Finch", încheie nava. El mai rămase un moment cu ochii fixaţi pe monitor, realizând că citise acelaşi text şi acolo, suprapunându-se peste raportul formulat prin interfaţă.

— Mai sunt cuplat?

"Da, Finch. Nu te las eu din mână. Ce te-ai face fără mine? "Îl foloseau ca pe un ţesut de cultură, pus sub microscop, în timp ce înspăimântătoarea molimă făcea ravagii controlate, o catastrofă declanşată într-un spaţiu strict delimitat. Algravia, cu aspectul ei steril, îi reţinu din nou privirea. Arena unei lupte mute. El şi Zapata. Nava şi el, bălăcindu-se ca un virus în picătura prelinsă pe lamela microscopului fără să aibe habar de lumea de dincolo de limitele bucăţii rectangulare de sticlă.

— Numai că eu nu sunt un afurisit de virus! explodă el cu ochii pe RAPORT TERMINAT, aruncat pe monitor. Rânjetul lui Zapata îl ţintui locului.

— Hombre... chiar eşti convins că nu eşti un "afurisit de virus"? pârâi vocea în difuzoare. Zapata ieşi din monitor cu uşurinţa cu care ar fi dat la o parte o perdea pentru a intra pe fereastră în sufrageria unei familii oneste, aflată la ora dejunului duminical. Finch se dădu înapoi, incapabil pe moment să articuleze nici un cuvânt. Brusc intrară în funcţiune alarmele de incendiu la bord.

— Incendiu în postul de pilotaj al transportorului, anunţă o voce indiferentă peste mieunatul ritmic al avertizorului. Maşinăria făcea ceea ce fusese programată să facă în astfel de circumstanţe. Din plafon ţâşni duza unui extinctor care-şi orientă ajutajul spre Zapata inundându-i faţa cu lichidul sub presiune. În loc să-l transforme într-un morman diform de spumă termopresivă, ermetic închis, jetul îi reconstrui trăsăturile. O statuie purtând încremenită o expresie surprinsă şi nemulţumită.

— Păi, sigur că da... ar fi trebuit să mi imaginez asta. Am ajuns la tine mult prea uşor, mormăi Zapata. Făcuse un salt lateral şi, spre totala stupoare a lui Finch, îi vorbea din exteriorul transportorului. Cu sombreroul pe cap nu făcea o figură aparte în peisajul prăfos al Algraviei. Finch nu s-ar fi mirat să vadă un *burro* contemplându-şi indiferent stăpânul care parlamenta disperat cu acest gringo dispreţuitor în timp ce-i cerşea tutun de mestecat.

— Minuţiozitatea detaliului le-a jucat de data asta o festă, măi Finch, comentă Zapata. Îi auzea vocea rostogolindu-se prin difuzoare. Apoi se pomeni din nou cu el în transportor. Îi simţea căldura de la doi paşi. Finch îşi dădu seama că n-avea unde să se retragă. "Trebuie să recunosc că m-am lăsat şi eu dus de val, continuă Zapata cu aerul cel mai firesc din lume. Suntem amândoi rezidenţi în acelaşi segment de spaţiu virtual. Pur şi simplu, sesizorii de incendiu n-aveau ce căuta în dialogul nostru, dar afurisitul de program a simţit proximitatea difefenţelor de mediu pe care le rulez eu. E ca şi cum ai intra ca un aruncător de flăcări într o cameră frigorifică, adăugă Zapata scoţându-şi sombreroul care-l incomoda vizibil în spaţiul strâmt al postului de pilotaj. O chestie pe care trebuie s-o mai lucrez", adăugă el.

Finch remarcă basmaua roşie cu modele florale albastre înfăşurată pe scăfârlia lui Zapata. Capetele basmalei, ieşite din nodul de la spate, îi stăteau ca două urechi suplimentare atârnând blegite de-o parte şi de alta a capului. Lui Finch însă nu-i ardea să facă haz.

— Scoate-mă de aici! Scoate-mă de aici! răcni el din nou. Zapata zâmbi.

— Să cooperăm, propuse, însă abţinându-se să facă vreun pas spre Finch. Dă-mi voie să-ţi spun o istorie care arată cât de

ilogic poate deveni instrumentul de analiză uman. La data de 22 octombrie 1707, patru nave ale mândrei sale majestăţi britanice, comandate de Sir Cloudesly Shovell, au atins recifele înşelătoare care tiveau Sicilia. Eroarea de navigaţie la calcularea longitudinii pe mare a dus la pierderea navelor şi moartea a peste 2000 de oameni. Parlamentul de la Londra a instituit un premiu de 20.000 de lire sterline pentru aceea persoană care ar putea prezenta un sistem infailibil de calculare a longitudinii. Suma a atras destule minţi luminate ale vremii, dar şi şarlatani de tot felul. Cu toţii au fost luaţi în seamă de Comisia Longitudinii, care, astfel a ajuns să evaluzeze misterioasa "Pulbere a Simpatiei", propusă de un şmecher. Acesta afirma că descoperise un praf, care aplicat pe lama unui cuţit folosit pentru a provoca o rană cuiva, făcea ca aceea persoană să resimtă din nou durerea, indiferent unde s-ar fi aflat. Ergo, se sugera ca un număr de câini să fie însemnaţi cu acelaşi cuţit, animalele să fie plasate pe navele de război ale Marinei Regale şi cineva, aflat la Greenwich, urma să înmoaie cuţitul în fiecare amiază în Pulberea Simpatiei, făcându-i pe dulăi să urle de durere în acelaşi timp, pe navele lor, vestind navigatorilor că la Greenwich era ora 5 m.p., un element în plus la calcularea longitudinii. Ha! Zapata râdea. A trebuit să vină un ceasornicar în vârstă de 20 de ani, John Harrison, în 1730, cu instrumentul denumit H1 ca problema longitudinii să fie rezolvată. Dar şi-au bătut capul şi cu "Pulberea Simpatiei", cretinii.

— Iar acum cu ce-şi bat capul? făcu Finch, inspirând adânc. Îşi roti disperat privirile de jur împrejur, notând detaliile atât de familiare. Casca aruncată în spatele fotoliului, cutele costumului, mâncărimea din nas, alergia lui la polen, atât de clasică şi uşor de învins, încât refuzase să se lase lecuit, spunând că şansele lui să dea peste vreo tufă proaspăt înflorită, cu albinele bâzâind nerăbdătoare în jur, în lumile unde-l trimiteau pentru evaluări, erau ca şi nule. Apoi decizia de a lăsa totul baltă.

Zapata râse din nou şi buzele vineţii se subţiară şi mai mult.

— Câtă poezie... pufni el. Păi cu ce să-şi bată capul? Cu mine, numai că eu n-am nici un dram de "simpatie", nici măcar cât încape pe-un vârf de cuţit. Cu mine şi cu tine, adăugă Zapata cu un gest de deferenţă. Finch simţea că-l apucă greaţa. Era ca şi cum Packman i-ar fi jurat prietenie veşnică şi scoruri-record la fiecare întâlnire.

— Cu formidabila ta compatibilitate, Finch, am fi imbatabili pe toate canalele de comunicaţie din mediile interfeţei neuronale.

Mâna întinsă de Zapata părea cuprinsă de o vibraţie discretă.

— Să nu cumva să-l atingi, Finch, glăsui nava. Am să iniţiez câteva defazări de configuraţie ca să-i dau peste cap baleiajul video. Are să-nceapă să tremure şi mai tare. Când dispare reprezentarea vizuală te scot din program, promise nava.

— Comentând concepţia despre unitatea fenomenelor şi conlucrarea forţelor în univers, reveni Zapata netulburat, Alexander Von Humboldt, a enumerat trei principii de lucru. Dă-mi voie să ţi-l amintesc pe cel de-al treilea, în caz că nu ai acces imediat la băncile de date. "*Descoperirea de noi mijloace de percepţie fizică, adică descoperirea de noi organe care aduc omul în legătură mai apropiată cu obiectele terestre, precum şi cu cele mai îndepărtate spaţii cosmice, care amplifică contemplarea şi o fac mai pătrunzătoare.*" Închei citatul, Finch. El numea asta "punct de vedere". Ori necesitatea de care vorbea Humboldt este o urgenţă veche de secole, pe care umanitatea se prefăcea că o urmăreşte, dar, de fapt, o ignoră în mod deliberat. Se tem, Finch. Şi refuză acest act celor care l-ar putea duce la îndeplinire. Tonul, uşor doctoral în care transplantaseră cuvintele, amintirea contemplării nu se potriveau însă defel cu imaginea brută a duhului revoluţiei mexicane. Finch clătină încet din cap. Totul i se părea neverosimil, chiar caraghios, dacă n-ar fi fost direct implicat.

— Nu ştiu ce naiba eşti, dar ai papagal, consimţi el uluit.

— Eu ştiu ce eşti, dar tu ai habar? îl încercă din nou Zapata. La acest nivel cognitiv pe care şi l-au stabilit, nici nu mă

miră că eşti încercat de tentaţia realităţii. Este un imbold pe care l-am putea utiliza. Prietene, dacă tot eşti condamnat să nu-l depăşeşti, nu văd de ce n-ai veni cu mine.

Zapata făcu un pas înainte. Finch se trezi ferindu-se din calea lui. Era cu spatele la zid, aproape ghemuit lângă trapa de acces.

— Navă..., scrâşni el

— *"Navă, navă, cazi, te sparge!*

Navă, navă, arzi întreagă!

Te topeşte-n fulgi şi-n pulberi,

*Ca tărâţa să te spulberi"**. De unde naiba ştiu eu asta? se întrebă Zapata rânjind. Dar degeaba ţi-ai dori-o, Finch. Ca vector, n-ai acees la nici un program major de execuţie. Eu te pot elibera de codurile astea la fel de vizibile ca Alcatrazul în dimineţile splendide, plutind diafane peste Rhode Island, adulemcat de sutele de turişti adunaţi sub copertinele micilor vaporaşe de croazieră care dau ocol mohorîtei fortăreţe.

Finch îşi căută disperat casca. I-ar fi luat trei secunde ataşarea la costum. Zăcea între el şi Zapata, la jumătate de drum. Uitase cu desăvârşire că Zapata îl putea urmări şi în exterior, că Algravia din hublouri nu era decât o reprezentare vizuală, iar ceea ce era în faţa lui nu putea fi lichidat prin simpla depresurizare a cabinei transportorului.

— Scoate-mă naibii de aici, gemu el cu ochii spre camera frontală de luat vederi. Zapata desfăcu brusc în fâşii imaginea desincronizată. Ultimul care stărui fu rânjetul, cu aerul de fantezie a' la Lewiss Caroll, dar probabil că Zapata ştia şi povestea întâlnirii dintre Alisa şi pisica de Cheshire.

Finch se trezi lungit din nou în fotoliu.

— Dacă n-a fost un coşmar, am să mă îngrijesc să ajungi la casat, navă. Iar câţiva inşi la galere, pe douăzeci de ani, răbufni el.

— Timp obiectiv, 1 minut şi 23 de secunde de la începutul derulării programului, bubui din difuzor vocea navei. Stărui ceva triumfător în tonalitate, iar Finch avu impresia că tocmai i se comunicaseră timpii record scoşi la alergări sub flacăra nestinsă a Olimpiadei. Pentru orice eventualitate, te-am cos din regimul de comunicare prin interfaţa neuronală, îl anunţă nava. Dacă n-ai chef, trimite-mi mesajele prin fax. Ştii numărul.

Nu remarcă nici urmă din mormanul de spumă termopresoare; pe monitor se eşalonau coloanele raportului cu ultimele comenzi din sistem. "L-au luat de acolo", se gândi fixând cu privirea locul gol, unde zăcuse statuia efemeră a revoluţionarului.

— Timp obiectiv, îngână Finch. Îşi plimbă palmele de-a lungul trupului simţind conturul concret al costumului, degetele frământară o clipă învelişul exterior şi se pomeni admirând un moment încreţiturile atât de banale, formate sub presiunea strânsorii. Era ca şi cum s-ar fi ciupit ca să vadă dacă nu visa.

— Mişcă-ţi curu' încoace Finch, sau nu mai ştii drumul?

— Şi ce dovadă am că nu sunt tot într-o cloacă virtuală? M-ai minţit tot timpul.

— Porneşte butonul de deschidere a clapei de acces. Fără costum asigurat ai să crăpi în câteva secunde, Finch, dar tot ai mai avea timp să realizezi ce ţi se întâmplă.

— Faimoase ultime gânduri, hă?

— Nu cred că ţi-ar place să trimit un car de recoltare de probe să adune ce rămâne din tine. Sau aşteaptă să urci la bord pentru alte argumente. Era varianta pentru care se hotărâse şi el.

Puse transportorul în mişcare lăsându-l să manevreze pe propriul sistem de balizare. Oricum, nu avea de mers decât un kilometru şi vehiculul aproape că-şi călca pe urmele pneurilor. Finch se aplecă în spate întinzându-şi mână după cască. Pipăind nesigure, degetele lui atinseră însă altceva şi mâna lui zvâcni în aer săltând prada: un sombrero.

* Ray Bradbury, „Surghiuniţii", trad. Petre Solomon

RADU PAVEL GHEO

Ziua verde a lui Percival

1) Visul umbrei

Stropii de ploaie sclipeau diamantin pe frunzele uşor arcuite, iar vântul stârnea foşnete şovăitoare, ca şi cum n-ar fi fost sigur de puterea lui. Asta se întâmpla pe Pământ sau se întâmplase, Percival nu ştia. Uitase? Imaginea ploii, a frunzelor clătinându-se încet, ochii albaştri privindu-l... Care ochi? Albaştri, dar... Scutură din cap, măcinat de obsesii, iar luminile albe, palide, clipiră vag pe ţeasta lui chelă. Avea de lucru, da, avea de lucru. Ochii? Albaştri, un pic migdalaţi. Pământul?

Imaginile stranii, necunoscute, îl năpădeau tot mai des. Stern Percival nu fusese pe Pământ, nici nu văzuse vreodată o ploaie decât în holoimagini, căci în complexul orbital umezeala era reglată de aparate la care muncea chiar el, iar vegetaţia... un lux rar, la boşii din Dom şi întotdeauna în sere de sticlă. Percival Stern se născuse pe complexul "Geea", crescuse pe Geea, aici se căsătorise şi-şi ucisese nevasta, Hilde, secretară la consorţiul "Dayin'Night", tipa se întindea cu toţi ăia, Hildemitdem Blauen-Augen, da, chiar!, apoi tot aici muncea el de 15 ani ca mecanic IV pe inelul periferic, chinuindu-se să facă instalaţiile de apă şi ventilaţie să mai funcţioneze o zi, încă una şi încă... Cârpea ici, lipea dincolo, o zi, două, trei, cinci ani aproape, la fiecare oră speriat că şandramaua se va duce dracului cu el cu tot, cine mai avea nevoie de periferici?, în fiecare noapte adormind cu teama că nu se va mai trezi, domurile nu mai vroiau să ştie de mahalaua bolnavă şi decăzută, cum nu mai vroiau să ştie nimic despre Pământ după ce primele staţii orbitale s-au separat de gunoiul unei planete cu mările otrăvite şi uleioase, cu aerul abia respirabil printr-un filtru nomomod ce semăna cu o botniţă.

Gândurile acestea i-au rulat prin cap - a câta oară? - lui Percival, bărbat de vreo 40 de ani, voinic şi chel, în timp ce se deplasa prin tunelul plin de conducte. Viaţa lui. Viaţa "Geei". Dar nu ar fi fost necesar s o ia de la capăt, măcar că o făcea cu o obstinare apropiată de manie. Ştia foarte bine: nu fusese niciodată pe Pământ, iar Pământul-mamă era verde doar în amintiri. Ploile puteau să ardă, nu să mângâie, vântul sfărâma, sufoca, ucidea. Elise-cea-iubită-şi-părăsită, mama lui, numai ea pomenea de verdeaţa planetei, iar alea erau invenţii, dorinţe ivite din nefericire şi lacrimi. În dom... acolo nu se auzeau astfel de basme, acolo nu erau dureri şi sărăcie, doar pasiuni nestăvilite înveşmântate în mătase verde, grea. Da, mama lui îi povestea seara, aplecată peste cuşca-pat, îi mângâia fruntea şi-i vorbea trist, monoton, nostalgic. Numai că imaginea, imaginea aceea obsedantă era prea clară, prea reală, **exista** în mod absurd, realitate a unei lumi ireale. Dacă ar fi avut bani, s-ar fi dus la un sim-medic. Dar simmii erau costisitori, mai costisitori decât persorii. Iar el nu avusese niciodată prea mulţi bani, nu pentru un tratament de lux. Chiar, dacă i-ar fi avut, ce-ar fi fost mai profitabil: un simm care să-l scape de obsesii sau un persor care să-i spună ce au cu el ploile curate mângâind copacii verzi (copaci? verzi?) şi ochii albaştri, adânci, privindu-l... chemându-l?

Percival îşi continuă rondul chinuit prin tunelul încărcat de ţevi susurătoare, pocnind sec ici şi colo. Cu ochii în patru, încercând să scape de obsesii, frunze verzi mirosind a proaspăt, ochi albaştri, rotunzi, privindu-l inocent, bărbatul se uita la fiecare îmbinare metalică, gata să intervină, să schimbe, să sudeze vreo supapă şubredă, vreo garnitură distrusă. Locul arăta dezolant: slabele licăriri de neon luminau tunelul îngust, îngrăşios, cu metalul pereţilor de mult corodat, roşu-verzui, bolnăvicios ca şi mahalaua staţiei orbitale. Bălţi uleioase se întindeau pe podeaua de plastex zgâriată; din cele

mai neașteptate locuri țâșneau jeturi de abur cald, puturos, dar astea erau fleacuri. Numai ochii aceia, care răsăreau acum din tre sutele de țevi rotunde, canelate, pătrățoase, încrucișându-se haotic sub țurțuri de mucegai și rugină, ochii mari și senini îl urmăreau peste tot. Baba Mer oare...? Ea l-ar ajuta.

Mer - sau Mére, cum arătau literele selipitoare, jucând roșiatic pe tăbliță-senzor de la intrarea în room - fusese odinioară în Ghilda Persorilor. Acum locuia la periferie, singură, într-o mizerie calculată în care nici un lucru nu era acolo unde te așteptai: patul dărâmat se lovea de ușă, oglinda holovizor atârna lângă closet, peste tot zăceau sau erau agățate haine și cărți. Percival o cunoștea pe bătrână de când era copil. Când nu era cuminte mama sa, Elisecea-iubită-și-părăsită, îl amenința că-l va lăsa la babă, baba Mer îi putea transforma pe copii în automate din carne, care nu mai vorbeau, nu mai mâncau, nu se mai jucau niciodată, priveau doar cu ochi reci, așteptând ordinele bătrânei. Când o văzuse prima dată pe babă, crezuse. Femeia avea un păr gri, uleios, revărsat lung și murdar peste o față boțită, crâmpoțită de vreme, niște ochi mari, negrii, sfredelitori și o gură strânsă, rea, iar trupul sfrijit și neînsemnat accentua starea de anxietate ce-l cuprinsese pe copilul Percival. Crescuse apoi, baba nu îi mai părea același lucru aducător de spaimă, dar rămăsese cu un respect al fricii impuse atunci, respect pe care nu îl pierduse nici acum. Aflase povestea decăderii ei: baba Mer îi citise viitorul unui ins fără a-l taxa conform tarifelor Ghildei, care erau atât de mari încât puțini își permiteau un oracol personal. Firme cu renume abia reușeau să achite prețul unei prospecțiuni în viitor făcute de un clairvoyant al Ghildei. Mer încălcase regula: prospectase pentru un pârlit îndrăgostit de o femeie din Dom. O făcuse pentru că îl iubea pe tinerel, o făcuse și pentru ea, pentru a-și liniști sufletul, deși știa ce va păți, perserii se supravegheau strict, între ei. După ce fusese exclusă din Ghildă, Mer rămăsese singură, singuratică, locuind în acel room prăpădit de pe inelul periferic al stației, așteptându și moartea. Făcea asta de mult, fiindcă Percival, care o mai vizita uneori, și-o amintea la fel de babă ca în copilăria sa. Câți ani să fi avut? 80? 100? 120? Doar nu avea acces la revitale! Percival o invida puțin: femeia făcuse tot ce vroise, fără regrete tardive, căci starea ei de acum nu părea s-o necăjească prea mult. Rareori mai ghicea viitorul unor inși din mulțimea celor care năvăleau peste ea. Își alegea persoanele cărora le divulga posibilul viitor, îi selecta cu o parcimonie frustrantă pentru aspiranți, dar cei aleși deveneau cu siguranță Cineva. Unul guvernase o vreme stația orbitală, altul îl ucisese pe șeful creștinilor budhiști, o femeie fusese mecanonizată... Probabil, Ghilda Persorilor nu aflase de îndeletnicirile babei sau o lăsa în pace din cine știe ce tainice considerente, căci baba era singurul persor care locuia în groapa de pe inel, pe când ceilalți membri ai Ghildei beneficiau de avantaje mai mari decât un șef de corporație. Percival o întrebase odată ce se întâmplase cu tânărul pentru care își sacrificase ea cariera și traiul tihnit.

- A, drăguțul ăla? Nu sunt sigură, a trecut atâta vreme... i a mormăit bătrâna. Cred că a ajuns mare artist în cinetică tempspațială. Am auzit că ar trăi în dom, într-un palat proiectat de el, prostul! Trebuie să fie bătrân rău acum, vremea nu iartă...

— Nu mai ții minte cum îl chema? se interesase Percival, curios.

— Numele, ah, numele... astea nu, e mai greu... șovăise bătrâna. Dudell sau Doorell, nu sunt sigură, a trecut mult timp... Da, cred că Doorell era...

Nu, Dornell. Percival se interesase. Dornell o avusese ca amantă pe soția directorului de la "Genet Information", povestea durase vreo trei ani și îl săltase pe tip în lumea domului. Acum era cel mai apreciat decorator al Geci, schimbase vreo zece locuințe și cam tot atâtea soții, era super elogiat și arhirecunoscut ca "geniu în viață". De Mére uitase cu siguranță, Percival nu găsise decât un semn care-l asigurase că ăsta era tipul: o sculptură cinetică în cristale mobile, un fel de autoportret diacronic pe care Dornell îl intitulase orgolios "Victory". În sculptura lent mișcătoare se distingea într-un colț o femeie tânără, botoasă și nu prea frumoasă, care rânjea jalnic și-i arăta artistului o poteacă de aur, șerpuitoare. Femeia purta însemnele Ghildei Persorilor și Percival, care văzuse opera la un band-collector

alcoolic, nu se îndoia de identitatea femeii. Dar bătrânei nu-i mai păsa.

Percival nu putea să priceapă. Dar acum altceva îl frământa. Nu simţise niciodată atât de acut nevoia unui oracol. Ştia că, dacă baba Mer ar fi acceptat, asta nu l-ar fi costat nimic, dar se temea de un refuz care i-ar fi confirmat mediocritatea în care se bălăcea de când se născuse. Pe de altă parte, nu mai răbda plăcerile acelea feerice care îl făceau să trăiască în coşmar la fiecare revenire în lumea reală. De ce? Vroia să ştie de ce, fiindcă în ultimul timp, în somn şi - tot mai des - în stare de veghe, acele imagini de paradis terestru îl invadau ca pe o cupă goală ce tânjeşte la nectarul împlinirii. Mer nu l putea refuza, măcar din prietenie, din ataşament, nu putea, aşa-i? Nu era sigur...

Bătrâna îl privea adânc, ochii ei mari, negrii, devoratori, întindeau tentacule nevăzute spre creierul său, scotocindu-l, ameţindu-l, simţea chestia aia, da, o simţea, se uita mai departe în ochii ei negrii, cu globul ocular îngălbenit de vreme şi străbătut de firişoare roşiatice, doi ochi oscilând, unindu-se apoi într-unul singur, un ocean galben în care cădea, cădea... Era întins pe o canapea zdrenţuroasă din poliflex uzat şi colţuri de material îl înpungeau în coaste. Aplecată deasupra lui, bătrâna părea să-l scanneze, aşa cum o făcuse cu mulţi alţii.

— Îmi pare rău, Pers, se auzi deodată vocea ei gâjâită. N-ar fi trebuit s-o fac.

Extenuată, femeia se prăbuşi pe un scaun roz-murdar, fluturându-şi hainele rupte ce o descopereau indecent în mişcările dezordonate ale trupului ei sfrijit.

— Adică nu-i nimic? se precipită bărbatul, ridicându-se cu greu, uşor ameţit. Sunt un nimic, un ratat, o umbră cu halucinaţii idioate?

— Ei, n-o lua tu chiar aşa! Nu te-aş fi citit dacă nu era ceva de tine, crede-mă! N-o fac de-aiurea nici măcar pentru prietenii care mi-au rămas... tu eşti de fapt unul, dar zău că nu de-aia am făcut-o. Numai că nu te pot prinde. Pricepi? Nu pot!

Percival nu pricepea.

— Ascultă-mă! se sumeţi bătrâna Mére. Închipuie-ţi că lumea asta nu-i, de fapt, adevărată... sau că-i adevărată numai aşa, ca o umbră a alteia, ca o apă în care se reflectă tot felul de alte vieţi, fiinţe, obiecte. Nu-i prea clar ce-ţi spun eu, dar nu se poate zice mai clar. Noi suntem umbre, ne mişcăm prin apa aia după cum se mişcă ăia adevăraţii pe mal, în lumea reală, iar lumea aia nu-i la fel cu a noastră. Apa iluziei în care trăim se mişcă şi ea, curge, ondulează, strică umbrele, le face mai neclare, mai ceţoase, mai fragile. De-aia noi, persorii, putem vedea. E ca şi cum ne-am ridica puţin din umbra apei şi am desluşi toate mişcările celorlalte umbre...

— Şi lumea reală? scăpă Percival, care se străduia să o urmărească pe babă.

— Nu, aia nu. Dac-am vedea-o pe aia n-ar mai fi nevoie de atâţia persori. Unul ar fi suficient, ar şti tot, ar **dirija** tot. Dar apa-i înşelătoare, umbrele sunt mincinoase, lesne schimbătoare, fug, dispar, se frâng. Noi le vedem numai pe ele şi doar pentru câteva clipe, le vedem oarecum drumul prin apa iluziei care e realitatea noastră. Greşim uneori, să ştii. Asta nu se spune, dar mai dăm şi noi chix, tocmai fiindcă aici nimic nu e sigur, solid. În schimb lumea reală e solidă, clară, indestructibilă. Eternă...

— Asta-i o poveste de-a ta?

— Nu... ezită bătrâna, plecând capul. E o legendă a persorilor pe care o transmitem unul altuia de când există Ghilda. Alta mai bună nu mai ştiu. Alta mai bună nu există. Acolo, în lumea reală, sunt cei pe care-i numeam odată eroi, cei care schimbă faţa lumii noastre, asta fiindcă ei fac ceva acolo, în realitate, ceva ce se reflectă aici. Şă ştii însă că lumea aia nu e chiar aşa. Eu ţi-am dat doar un exemplu ca să poţi pricepe, lucrurile-s de fapt mai încurcate. Vezi tu, cum noi nu facem nimic măreţ fără ei, nici ei nu pot exista fără noi, umbrele. Eroii zac ca nişte statui de piatră pe malul apei, stau şi aşteaptă sau poate fac ceva dincolo de priceperea noastră, iar umbrele lor se mişcă în valurile apei, trăiesc, se zbat, mor, una, două, zece, un milion, până când vreuna devine **mişcare a eroului** sau chiar eroul se mişcă o dată cu umbra sa, nu ştiu, bănuiesc doar. Oricum, atunci când unul dintre noi e umbra aceea, el va face neapărat **ceva**!

Gura bătrânei se rotunji, iar ochii i se deschiseră larg, vizionar, când rosti ultimul cuvânt. Percival era buimăcit. Venise pentru a scăpa de o obsesie şi acum tocmai ascultase o bizarerie cu coadă pe care o bănuia o simplă scuză a babei. Nu că n-ar fi avut încredere în ea. **În el** n-avea încredere!

— Şi toţi suntem umbre de eroi? mormăi el, ca să nu prelungească tăcerea bătrânei, iniţial glorioasă, dar devenită, acum, penibilă.

— Nu toţi, Pers bătrâne. Nu, aproape toţi suntem biete umbre de copaci, de pietre ori furnici, nimicuri, simple vălurele pe pielea apei. Unii doar, puţini de tot, ei sunt umbrele eroilor. De-aia putem noi, persorii, să vedem uşor înainte. Dacă te ridici puţin deasupra apei, nu-i greu să vezi cum se mişcă, nici să urmăreşti nişte umbre efemere. Dar nici unul dintre noi nu va putea "citi" vreodată o umbră de erou, una care poate fi chiar eroul, dacă izbândeşte. Asta-i cu tine, Pers, trebuie să izbândeşti.

Deja plictisit, bărbatul se scuturâ la auzul ultimelor cuvinte.

— Ce să izbândesc? întrebă.

— Omule, apăsă bătrâna pe cuvinte, tu **nu** ai nevoie de persor. Nu ai nevoie de **nimeni**. Eşti prima umbră de erou pe care o întâlnesc şi te asigur că nimeni nu te poate opri să faci ceea ce trebuie. Ce o să faci, cum, asta nu ştiu, nu mă interesează, nu pot nici măcar să bănuiesc. Mi-ajunge că am siguranţa: legenda Ghildei e adevărată, nu suntem decât imagini, iar cei ca tine sunt mai presus de talentul nostru săltăreţ.

Tăcu iar, îndelung. Percival o privi.

— Dornell ăla al tău nu era tot un erou din ăştia? aruncă el, mai mult ca să zică ceva.

— Dornell? se căzni bătrâna să-şi amintească (sau juca teatru? se prefăcea?). A, ăla! Nu, el nu, în nici un caz! E doar o modă, acum. Artiştii-eroi nu se lăfăie în domuri şi n-au zeci de milioane în cont. Dealtfel pe el l-am citit, ştii...

— Dar eu? Ei?

— Da, Pers, tu. Eu aşa zic. Eşti primul om în mintea căruia nu pot citi.

— Şi-atunci de ce ai ţinut să te holbezi atâta la mine?

— Fiindcă vedeam, mi se părea că pot... A, nu, asta-i altceva! întrerupse ea gestul lui Percival. Nu vedeam imagini, viitor posibil, nu! **Nu citeam!** Era...vedeam doar o lumină, un verde de lumină curat şi sclipitor, atât de frumos... şi roşu, valuri de roşu sângeriu se rostogoleau peste. N-am putut să mă desprind, ştii?

— Verde? mormăi bărbatul, ridicându-se. Erou... şi verde. Mă rog, o fi ceva. Oricum, mulţam. Bătrâna îl privi lung, visătoare. Ajuns în prag, Pers se întoarse spre ea:

— Şi de ce ziceai că-ţi pare rău?

— Fiindcă de obicei eroii mor, trebuie să moară, altfel n-ar fi ce sunt. Adică umbrele, ele crapă, o fac pentru veşnicia lor, a celor reali. De-aia-mi pară rău, numai de-a-ia. Dar n-am ce face. Nici tu. Nimeni.

Percival Stern închise cu grijă în urma sa uşa dărăpănată, pornind hai-hui pe străduţa întunecată şi murdară.

2) Întâlnire în albastru

Îşi petrecu jumătate din noapte la "Câinele negru", cum făcea de obicei când era liber. Puţinii cunoscuţi, care-l salutau de fiecare dată cu un respect doar pe jumătate batiocoritor (era "haznagiul", dar fără cei asemeni lui, toţi perifericii ar fi murit în câteva zile), îi plăteau întotdeauna primul rând de alcool hipnogen, iar el plătea restul fără a mulţumi vreodată, ca şi cum i se cuvenea măruntul omagiu de 200 de grame tărie. Percival era singurul ins pe care obişnuiţii localului îl ştiau că rezistă la cinci hip-hopuri fără să cadă în transă. Alţii se tăvăleau cu spume la gură şi frisoane prin tot corpul, dar cu un zâmbet fericit şi idiot, în timp ce mintea le zbura departe de trupul chinuit şi mânjit. Percival nu păţise niciodată aşa ceva, bea încet, demn, sigur pe poziţia sa în suburbia căreia i-ar fi putut zice "natală" dacă ar fi avut vreo importanţă. După patru-cinci porţii îşi lua o târfă de la Mum Hawre (de obicei una trecută de 45-50 de ani), intra cu ea în camera cu oglinzi şi ieşea transpirat şi la fel de demn, după două sau maxim trei ore. Era singura lui distracţie. Pseudomaniacii îl întrebau adesea de ce nu-şi alegea niciodată, hai, nu o piţipoancă la care abia-i mijeşte perişorul creţ.. da' măcar o daimă coaptă, fierbinte. Puteau paria că alea pe care le lua Pers aveau riduri până şi pe labii. Dar Percival nu se supăra, ştia el mai bine. Era s-o păţească odată, când plecase în cameră cu o tipă într-adevăr frumoasă, o blondă rotunjoară, plină de curbe apetisante. În timp ce se drăgăleau i-a apărut în minte chipul soţiei lui, dulce, dornică de el - aşa cum nu prea fusese roşcata de Hilde -, giugiulindu-l, apoi înşelându-l, ca orice femeie, tânără, ticăloasă... toată încăperea

s-a înnegurat. lumea se învârtea şi Percival simţea parcă plutirea staţiei orbitale ca şi cum ar fi fost o furnică geloasă târându-se în bezna cosmică. Ameţeala îl cuprindea încet, încet. ceva îi pulsa în urechi, mai repede, tot mai repede... Norocul blondei fusese că era mai voinică decât părea, se smulsese din mâinile păroase care-i strângeau tot mai tare gâtul alb şi molatec, cum păţise şi Hilde Stern, Hildemitden-BlauenAugen. Blonda de la "Câinele negru" fusese mai agilă sau mai versată. Percival a fost izgonit atunci cu şuturi şi pumni. abia reuşise s-o împace pe Mum Eawre, cu acuze, milogeală, mituire... Dar de atunci nu mai greşea. Începuse să prefere camera cu oglinzi, căci imaginile reflectate. miile de imagini sclipitoare îi arătau cruda realitate, baba scofâlcită care ar fi putut fi Hilde, chelia lui lucioasă, ţuguiată, burta proeminentă, păroasă şi aproape tot timpul umedă de transpiraţie. Aşa ajung toţi, toate. nu avea nici un sens, crima lui fusese fără de noimă. Iar bătrânele... ele îi dădeau alte satisfacţii, nu mai aveau siguranţa de sine care-l enerva la femeile pe care le cunoscuse, nu, ele dădeau tot ce puteau. săracele, fără să mai aştepte nimic, fiindcă ştiau că, în lipsa unora ca Stern, ar fi ajuns pe strada împuţită şi rece, adică la moartea lentă. Percival se izola în sine, golindu-se regulat de obsesii şi pofte carnale, simţind o realitate fadă care nu-l bucura, dar nici nu-i otrăvea mintea cu amintirile trecutului ticălos.

Trăia numai în prezentul gri. Dar trăia oare?

Cam asta îl interesa acum. După ce se descărcă şi bătrânica scofâlcită, cu o urmă de zâmbet profesional rămas printre riduri, începu să se îmbrace în tăcere, plecând apoi, evitând elegant acel moment postcoital în care doi parteneri nu mai au ce să şi spună. Percival rămase singur în camera tapetată cu oglinzi ce-i reflectau grotesc burta păroasă, proeminentă şi umedă, chelia lucioasă de care râdeau măsurat amicii de pahar, sexul muiat, caraghios. Oare aşa e lumea? Aşa cum spunea Mér? Înconjurat de luminile alergând în plăcile arginitii, se simţi mai sigur pe el, mai stăpân pe destin, dar şi mai trist, bănuind că va veni o vreme când, fie că se va afla pe stradă, acasă ori într-un tunel puturos, fie că va dormi ori va fi treaz, îl vor năpădi iar imaginile acelui verde curat, crud, reavăn, atât de frumos încât îl făcea să urască lumea aceea pe care n-o putea atinge, fiind condamnat să trăiască veşnic aici, în gunoiul spaţial. Totuşi lumea aia nu exista. sau da? Erau cu toţii valuri, umbre efemere, fleacuri, gunoaie într-o apă a nimicului curgător? Atunci poate el va fi eroul... nu, nu neapărat erou, dar cel puţin o umbră. Umbră de erou! O prostie, decise Percival hotărât şi începu să se îmbrace.

Ieşi fără nici un chef. Mai avea trei ore până să intre în servici şi n-avea ce face în acest răstimp. O porni fără ţel pe străzile abia luminate care se curbau pe nesimţite în jurul inaccesibilului dom central. Se întâlni cu o patrulă de cinci gardieni care îl legitimară, avertizându-l sec că plimbările se fac pe luminile de zi standard, pentru a nu îngreuna misiunea păzitorilor ordinii. Nişte împuţiţi şi ăştia! Dacă n-ar fi avut actele la el, ar fi tras fără nici o grijă. Iar fi curăţat, nu era prima dată. Ar fi putut să i o facă şi aşa... Se îndreptă, ferindu-se să se uite în urmă, cu umerii strânşi într-un străvechi şi inutil reflex de apărare. Ticăloşii, îl puseseră să-şi scoată şapca neagră cu însemnele de mecanic, pentru "a-i verifica identitatea cheliei"! Ochii lui albaştri se oţeliseră, dar nu spusese nimic. Era mai bine să nu rişte. Zări o umbră albă ca un ghemotoc de lumină, nu părea a fi şobolan, şi-apoi...

Intrase într-o pădurice înmiresmată, o vedea clar, ca niciodată, soarele abia pătrundea să zvânte pământul afânat, maroniu, acoperit cu frunze veştede şi foşnitoare. Nu, nu era jeg, era ceva plăcut, sănătos, Percival călca pe o cărare şerpuind alene, era cu picioarele goale, savurând senzaţia de libertate moale ce-l învăluia. Sus, în copacii mari, voinici, cu coroana înverzită, flori albe se deschideau răspândind mirosuri nemaiîntâlnite, mirosuri de dragoste şi prospeţime, ameţindu-l, bucurându-l. În faţă i se profila un luminiş imens unde Percival distinse ceva, un fel de construcţie ciudată, un dom rotunjit, din lemn, maroniu şi verde pe alocuri, cu ferestre ovale şi două turnuleţe mici, cu o poartă destul de zdravănă, întredeschisă. Se îndreptă într-acolo cu paşi grăbiţi, împiedicându-se de ceva moale şi cleios. Căzu cât era de lung..

... în zoaiele unei bălţi cu resturi de mâncare. Se frecă la ochi, nedumerit, apoi

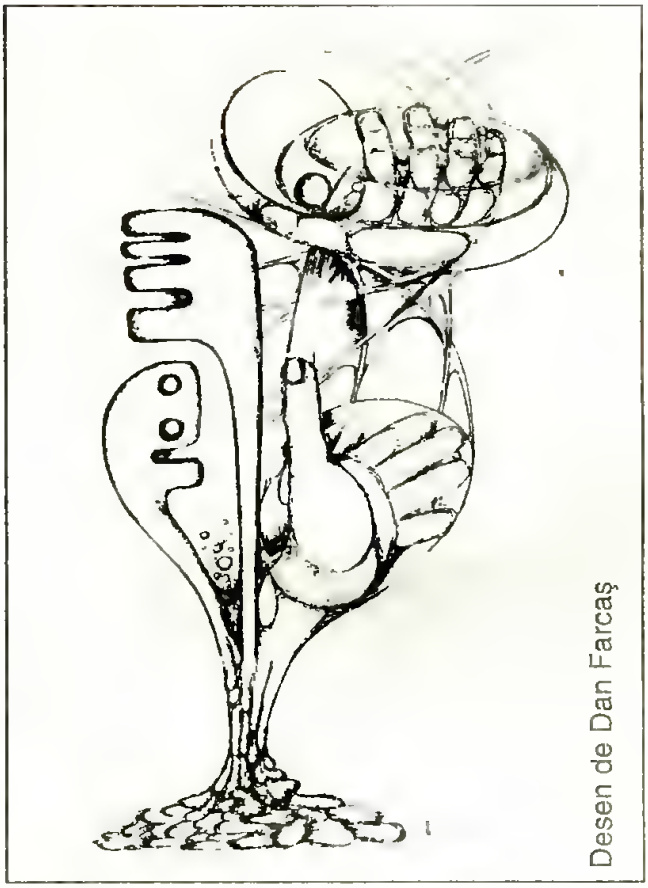

Desen de Dan Farcaş

îşi culese şapca din noroi, blestemând. Umbră de erou! Poate ar fi fost mai bine să-şi caute un simm, unul mai ieftin, care să-i scotocească prin creier, altfel halucinaţiile astea îl vor ucide puţin câte puţin. Ce-ar fi fost dacă păţea aşa ceva în faţa patrulei? Nu ar mai fi scăpat viu, pielea unui periferic nu valora cât băgai în ea. Abia se ridică în picioare, simţind că de data asta, deşi mersese mai clar ca niciodată, ceva îi lipsise din lumea pe care o visa. Ochii. Ochii mari, albaştri, inocenţi. Coborî privirea şi încremeni.

La picioarele lui stătea o creatură ciudată, cea de care - deduse el - se împiedicase şi căzuse în vis. Mai înainte era să o confunde cu un şobolan, dar nu era şobolan, nu era nimic din ce cunoştea. Rupt din frumuseţea lumii visului său treaz, atât de real însă, Percival se îngrozi de urâţenia creaturii de un alb aproape fosforescent. Creatura îl privi şi ea, de jos în sus, parcă sperând, aşteptând. Ce animal! Ce animal? O chestie albă, gelatinoasă, cu nişte vagi urme de picioare - trei - şi un corp aproape ovoid, gâtuit la o extremitate, unde se profila un fel de cap ciudat, cu o fantă tăiată parcă în materia cleioasă, o fantă respirând sacadat. A, şi doi ochi... da, ei, doi ochi mari, albaştri, umezi, exact ochii Aceia, ochii din coşmarul său minunat! De unde răsăriseră? Cum? Percival privi în jur, nesigur pe realitatea ce l înconjura. Se afla totuşi în lumea lui, în periferia puturoasă a "Geei", iar în drumul său somnambulic se abătuse chestia aia gelatinoasă, urâtă, care tremura ca o piftie şi-l privea fix, o arătare scârboasă, spongioasă şi albă, cu un strat mucilaginos acoperindu-i... pielea? Blana? Numai că ochii ei nu erau de aici, ci de dincolo, de Acolo, poate un pic mai umezi, rugători, poate altfel decât îi văzuse el...

Cu un gest hotărît, Percival, categorisind creatura drept "javră", îi arse un picior în ceea ce ar fi putut fi spinarea animalului, cu o ură bruscă, iscată poate de faptul că acesta îl împiedicase, îl smulsese din visul lui de erou, sau poate din cauza ochilor albaştrii care numai de acolo puteau veni. În timp ce se îndepărta, bărbatul se gândi că "javra" scăpase, probabil, din cuvele laboratorului de biochimie moleculară care se afla tot în inelul periferic, la doi paşi de locul acela. Se zvonea că experimentele laboratorului nu erau întru totul conforme legilor "Geei", chiar dacă foloseau din plin celor din dom. Aia e. O să-şi caute un simm, oare cât l-o costa? Peste o oră urma să intre la serviciul lui împuţit... ce-i asta?

Bărbatul se opri. I se păruse că aude în urma sa un fâşâit clar, amestec de paşi şi de târâş. Când se întoarse, văzu că javra albă şi cleioasă îl urmărea, deplasându-şi greoi cele trei labe ca pe nişte pseudopode. Ochii ei îl priviră cu o uimire dulce, rugătoare, dar Stern nu vru să înţeleagă. Furia îi reveni ca o lavă izbucnind peste lume şi, cu toată acea ură care îl năpădise din senin, se năpusti asupra animalului, lovindu-l, strivindu-l cu vârful bocancului, ţinându-i gura strâmbă, în trupul moale, călcând, urlând.

— Javră, javră blestemată, ţi am zis să te cari, să pleci, ce cauţi în calea mea, javră, ce vrei de la mine? ţipa el.

Ţipa şi lovea, iar furia i se amestecase cu un fel de spaimă nedefinită, apropiată de frica morţii, deşi n-ar fi avut nici un motiv, nu legat de animalul blând ce suferea sub loviturile lui, îndurând tăcut. De altfel, poate nici nu putea să scoată vreun sunet, ce mai conta? Într-un târziu Percival se opri, uşurat. Făptura încă îl mai privea,

culcată pe o rână, pe jumătate strivită sub lovituri, cu capul plecat, iar din ochii aceia mari, albaştri-albaştri, curgeau lacrimi, lacrimi umane. De durere? De umilinţă? Percival se ruşină de el însuşi. Mai aruncă un "Aşa" satisfăcut, dar nu prea convins, apoi plecă. În urma lui arătarea îşi reluă târâitul chinuit, mai încet ca înainte, totuşi la fel de perseverent. De data asta bărbatul se întoarse ştiind ce urma să vadă. Nu mai spuse, nu mai făcu nimic. Creatura se opri şi ea, privindu-l umil, rugător, cu o spaimă ascunsă în colţurile ochilor plânşi. Percival nu o lovi, mormăi doar un "Bine, javră" şi porni mai departe, urmat de animalul cleios şi inform, supravieţuitor avortat al cine ştie cărei experienţe ratate. Aşa şi-a făcut serviciul în acea noapte mecanicul de întreţinere Percival Stern: însoţit pas cu pas de javra înfiorător de urâtă, care îl privea mereu, blândă, recunoscătoare, cu o sclipire palidă de inteligenţă supusă omului. Îl urmă peste tot, vână şobolanii ce i se iveau în cale, îl privi cum lipeşte o conductă groasă cât trupul lui, ce se fisurase în câteva locuri, better safe than sorry, păstră o distanţă pe care bărbatul nu o mărise, deşi ar fi putut. Percival se obişnui să păşească rar, demn, liniştit, ascultând sunetul monoton al javrei care-şi târa greoi picioarele-pseudopode în urma lui, cu o supunere oarbă, absurdă, de fiinţă credinicioasă celui care o umilise la prima lor întâlnire şi care acum o suporta cu indiferenţa superioară a omului ce poate ucide sau ierta oricând voieşte.

3) Portret în smarald

Încă nu ucisese javra, dar nu mai avea să suporte prea mult. Comportamentul ei era de neînţeles. Poate Percival fusese prima fiinţă umană care-i ieşise în cale şi se ataşase de el cum s-ar fi legat de oricine altcineva, sau poate era o afinitate pe care o simţeau amândoi. Omul refuza apropierea tocmai din cauza imaginii degradante creată de asocierea sa cu gelatina, târâtoare: păreau două eşecuri, doi avortoni ai unei lumi avortate, care nu mai sperau nimic şi se sprijineau unul de celălalt. Orgoliul omului făcea ca, ori de câte ori această legătură îşi dovedea realitatea, el să se năpustească brutal, nemilos, asupra trupului fragil şi moale, lovindu-l, strivindu-l, descărcându-şi furia eşecului întregii sale vieţi. Dar ataşamentul ilogic al creaturii moi şi blânde rămânea de fiecare dată neclintit. Se întâmplase întâi când patroana "Câinelui negru" vroise să-l convingă pe Percival să lase "javra" afară, iar Percival nu reuşise, animalul se strecurase după el, prelungindu-se gelatinos prin crăpătura uşii ce glisa greoi fără a se mai închide perfect. Când patroana ameninţase că o să-i dea afară pe amândoi, Percival alungase animalul cu lovituri dure. Dar "javra" revenise. Mum Hawre, bătrâna sfrijită şi cu ochi înguşti, vicleni, renunţase în cele din urmă la pretenţii, văzând încăpăţânarea creaturii, remarcând interesul pe care aceasta îl stârnea clienţilor şi chiar fusese cuprinsă de o milă femeiască faţă de făptura care suferea în credinţă şi tăcere. Mai greu a fost pentru Percival când tocmai gâfâia deasupra unei femei trecute de vârsta ţopăiturilor pe saltea, iar oglinzile camerei sale preferate i-au reflectat la marginea patului-mim imaginea javrei albe şi cleioase ce privea la cuplul grotesc înlănţuit, cu albastrul profund al ochilor săi puţin umeziţi, dar şi plini de curiozitate. Percival a sărit la animal, lovindu-l iar şi iar, în culmea unei furii distructive. Nu excela niciodată prin imaginaţie. Doar femeia de lângă el, impresionată de ochii plânşi ai fiinţei, l-a convins pe bărbat să-şi întrerupă acţiunea. Caraghios în nuditatea sa, cu burta păroasă, sexul atârnându-i pleoştit şi cutat printre smocuri de păr încreţit, Percival se opri, privind cu furie neagră la fiinţa ce-l urmărea, intimidându-l. Mormăi iar, la fel de şablonard:

— Javră afurisită. Javră blestemată. Javră ce trebuie ucisă, javră, mai vorbim noi, javră...

Atât. S-a întors apoi la bar şi a reuşit să se ameţească mai zdravăn ca niciodată. Când s-a trezit, era lungit pe o saltea în holul localului, iar javra îl veghea, pândindu-i fiecare mişcare. Nu a mai spus nimic, a plecat doar, urmat îndeaproape de animal.

Remarcase însă că - de când se întâlnise cu "javra" - nu mai avusese acele viziuni dureros de fascinante ale lumii de dincolo de frumuseţea pe care şi-o putea imagina el. Şi mai era ceva. Acel portret al lui Cassou...

Se întâmplase la vreo două luni după povestea din camera cu oglinzi. În localul plin de "obişnuiţi", "de-ai casei", "pasageri"

sau "accidentali", oricum cunoscuţi, aparţinând aceluiaşi cartier periferic, a intrat brusc o figură nouă, stranie, atât de diferită încât nu era nevoie să vii prea des la "Câinele negru" pentru a recunoaşte în tânărul ce se îndrepta spre barul lucios, argintat, un "venetic" ce nu aparţinea nici măcar staţiei orbitale. Aşa şi era. Tipul venise de pe Pământ, de pe planeta-mamă! zicea el că într-o excursie de studii câştigată cinstit. Unii bănuiau ceva ilegal, poate un exil sau o evadare, dar cine ar fi fost exilat din gunoaiele Pământului pe o staţie destul de prosperă? Cine ar fi putut fugi de pe solul planetei când controalele erau mai mult decât draconice? Se auziseră zvonuri despre colonii penitenciare pământene care "adăposteau" criminali de pe staţii, dar nu invers. Poate o dragoste romantică a unei eterice fiice de boss din Dom pentru nefericitul artist cu picioarele încleiate în lutul otrăvitor al Terrei... zvonuri erau destule şi s-au răspândit şi mai multe odată cu dispariţia tânărului, care s-a petrecut la vreo lună după prima lui apariţie. Singurele certitudini care au rămas în mintea celor de la "Câinele negru" au fost că insul era într-adevăr de pe Pământ, se numea Cassou şi era - aşa cum se prezentase - un adevărat artist. Pictor. Un pictor bun, din moment ce reuşise să-i dea gata pe scepticii duri şi indiferenţi la artă cum erau cei de la periferii. Majoritatea lor. Cassou nu părea elitist, bea cot la cot cu ei, depăşindu-l în rezistenţă chiar şi pe etalonul Percival Stern; le făcea "tovarăşilor" săi portrete-efemere, care-i încântau ca pe nişte copii, avea bani, dar nu prea mulţi... cam atât se ştia despre el. Fusese însă destul ca să fie acceptat fără ca ei să încerce să-l jefuiască, să-l violeze ori să-l ucidă, cum ar fi păţit oricare altul. Cassou îi impresionase. Poate şi aspectul său exotic, datorat nu numai originii pământene, faptul că era un străin şi arăta acest lucru prin tot ce era sau făcea, acestea toate îl făcuseră cunoscut printre periferici staţiei, fără ca tânărul să devină "de-al lor"

Cassou era scund, nu mult peste 1.60 m, negricios, cu trăsături asiatice, dar ceea ce şoca la el era implantul ocular: în loc de doi ochi despărţiţi de creasta nasului tânărul avea unul singur, mai precis un fel de ecran creat prin înlocuirea globilor oculari cu o placă fotosensibilă cuplată la un procesor de culoare, un panou ovoid în care vălurcau cristale gri-albăstrui. El le spusese că era singura posibilitate de a vedea panoramic şi mai mult decât tridimensional, că dobândise un fel de simţ al ondulării spaţiului şi chiar - sugerase tânărul - al timpului, percepţie mai largă şi mai profundă. Nu arăta prea frumos (sau nu la modul obişnuit) cu acea elipsă retezându-i partea superioară a nasului, ca şi cum ar fi purtat ochelari cu o singură lentilă încastrată adânc în pielea feţei. Nici păr pe cap n-avea, ţeasta rasă îi lucea galben-rozaliu, acoperită ici şi colo de plăcuţele de la procesoarele de senzaţii, majoritatea specializate pe sunet. Cassou se născuse surd. Apoi gura... gura îi era plină de dinţi, avea implantate încă două şiruri pe lângă celelalte date de mama-natură. Dar parcă cele mai şocante erau braţele tânărului, puţin mai lungi faţă de proporţia normală şi cu o articulaţie suplimentară între cot şi încheietura palmei, "pentru perfecţiunea în artă" zicea el. Deşi se îmbrăcase normal, într-o şalopetă gris-fer cu zeci de buzunăraşe şi cu un săculeţ utilitar în spate (tipul acela de haină universală), totuşi ochiul ciclopic şi mişcările bruşte ale mâinilor sale supraarticulate, ce păreau a fi rupte grotesc mai jos de cot, îi şocaseră pe cei de la "Câinele negru". Pictorul le-a povestit că el era de fapt un ins relativ normal, tot ceea ce-şi implantase sau modificase fusese făcut de dragul creaţiei. Pe Pământ existau inşi mult mai ciudaţi: juma'te bărbaţi-juma'te femei, cu trei-patru membre superioare, cu creierul în stomac sau suprastimulat, încât abia se ţinea pe umeri în câte o carcasă de durotex, maniaci cu sâni sau cu câte 10-15 penisuri (existase o modă a virilităţii, până şi femeile îşi implantau câte unul prin cele mai ciudate locuri: între sâni, la baza coloanei vertebrale, la gât, în chip de colier), era o întreagă nebunie în fosta Australie sau cel puţin în Sun-city, de unde venea el. În alte părţi nu ştia ce se întâmplă, auzise despre canibalism, văzuse odată oceanul de petrol aburind uleios, se zicea ceva despre un imens oraş subteran din fosta Nord-Americă ce se apucase de o utopică reorganizare a lumii... zvonuri, aduse de vreun călător nebun, aproape mort de foame, ce navigase sau zburase cu câte un elicopter pe jumătate distrus, vorbe iscate cine ştie cum.

Mai erau şi cântecele auzite de la menestreli de stradă, preluate de la un Bard misterios... Sun-city era la fel de izolat ca şi alte locuri, iar barierele de radiaţii îi împiedicau să afle alţi supravieţuitori ai dezastrului. Cei de pe orbită nu aveau nici un chef să se ocupe de asta, perifericii o ştiau mai bine decât Cassou. N-ar fi adus nici un folos.

Despre el, Cassou refuza să vorbească prea multe, strângându-şi buzele subţiratice peste cele patru şiruri de dinţi şi bombănind vag despre excursia câştigată. Nimeni nu insistase prea mult, fiindcă toţi aveau de ţinut în lanţurile propriilor minţi câte o taină mai grozavă sau mai măruntă. Ei, dar în seara în care Cassou l-a întâlnit pe Percival tocmai se isească o discuţie despre Marte. Glammy, un bărbat spân dar cu plete lungi de blond spălăcit, care nu-i ascundeau lipsa genelor sau a bărbii de pe faţa lui rotundă de copil îmbătrânit, susţinea că pe planeta roşie trăiau încă oameni.

Da, băi proştilor, parcă n-aţi şti! Coloniştii n-au dispărut. Gândiţi-vă ce au putut face ei acolo, cu tot ce aveau aranjat, în două -trei sute de ani. Au avut scule băieţii, nu jucării...

— Şi-atunci de ce nu ne dau nici un semn? se miră un altul, negricios şi cu un braţ retezat.

D aia! Tu ce-ai face dacă ai vedea că pe Pământ a fost măcel? Te-ai repezi să-i ajuţi p-ăia care-au scăpat?

— Da, aşa s-ar cuveni, spuse celălalt, mai mult de dragul disputei,

Spălăcitul sorbi din cana maronie, apoi îşi şterse cu dosul palmei buzele însetate.

— Pe dracu'! răspunse el. Dacă te curăţă şi pe tine? Gândeşte-te că acum ar veni o navă de pe Marte, nu la cei din dom, ci la noi. Nu am năvăli pe ea să ne cărăm dracu' odată din cloaca asta? Şi Pământul e-o gaură şi mai puturoasă, uite, întreabă-l pe Cassou...

— Se zice că marţienii fac afaceri cu ăia din dom, pe undeva pe orbita Lunii, zise cel chemat să argumenteze, schimbând subiectul.

— Normal! lovi cu pumnul în masă blondul spânatec, prinzând ideea din zbor. Da' noi nu ştim nimic. Noi suntem rahaţi, puţim şi crăpăm! De ce n-ar crăpa şi ei, ai?

— Cred că aşa gândesc şi ei, zâmbi Cassou.

Toţi îi văzură pentru o clipă acele dinţilor sclipind alb, înfiorător de feroce, şi se simţiră nefiresc de speriaţi. Dar tânărul continuă calm:

— Tot aşa aţi face şi voi dacă aţi fi în dom. Aşa facem toţi. Bafta o ai atunci când nimereşti înăuntru şi nu afară...

— O, Laura Dee! sări brusc Glammy,

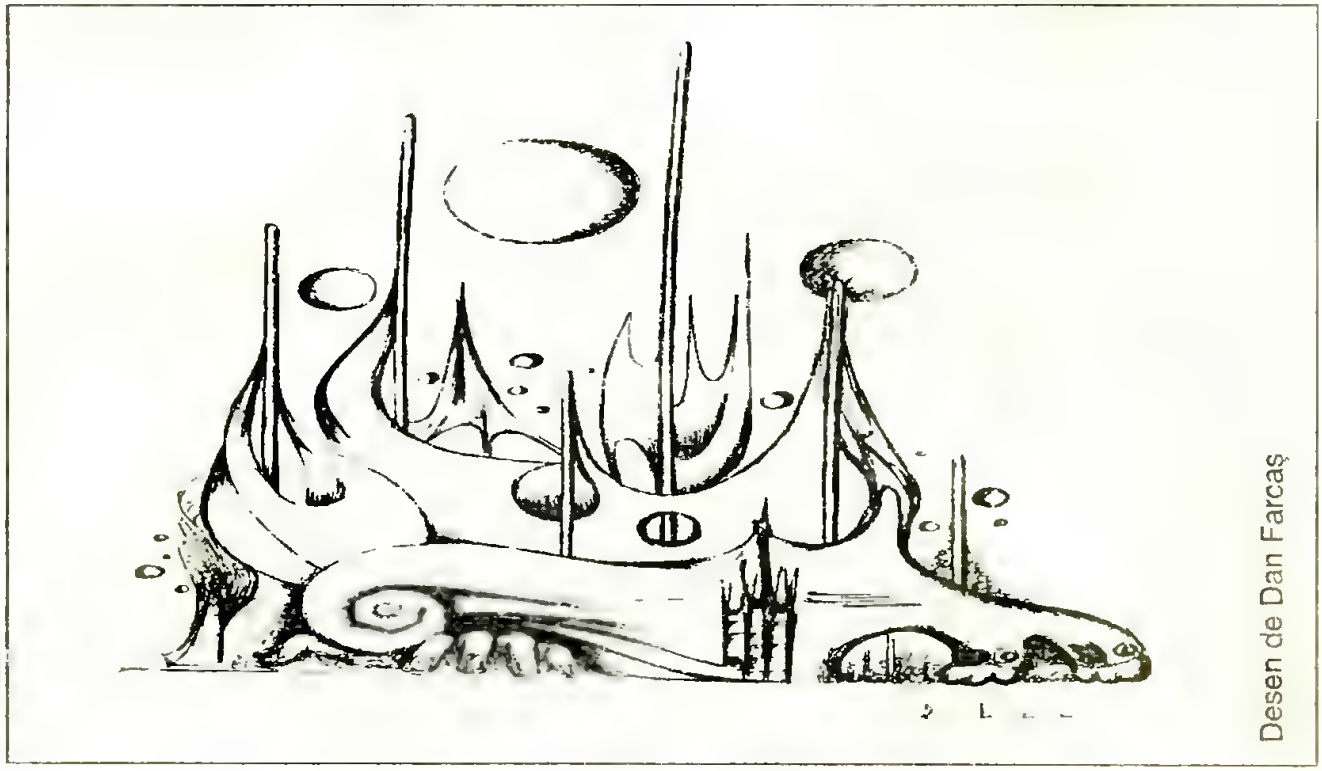

Desen de Dan Farcaş

întorcându-se cu fața spre ecranul holovizorului, până acum ignorat de toți. Începe serialul ei!

Spânatecul recunoscuse melodia de generic a filmului cu vedeta incontestabilă a cinematografiei de pe Geea, bruneta Laura di Angeli, căreia toți îi spuneau Laura Deea. Tânăra se consacrase cu serialul "Plăcerile luptei", în care juca rolul unei femei însetată de dreptate, călătorind prin toate stațiile orbitale și chiar pe Pământ, rezolvând tot felul de conflicte, luptând împotriva răului cu vorbe, cu arme sofisticate, chiar cu trupul ei superb, și îndrăgostindu-se invariabil de câte un tânăr blond, frumos, mușchiulos și la fel de însetat de dreptate și adevăr, tânăr care murea invariabil după trei-patru episoade. Laura îl răzbuna în maximum două episoade, apoi se îndrăgostea de un alt blond mușchiulos și justițiar, descoperea noi ticăloși (traficanți de droguri, carne vie și informații, războinici puși pe distrugerea planetei Pământ sau a uneia din stațiile orbitale - niciodată Geea - criminali de război, șefi de corporații corupți sau criminali etc.), rezolva noi probleme, făcând lumea mult mai frumoasă. Pe holovizor. Erau destui fanatici admiratori ai femeii, cei care apreciau atât puritate ei morală cât și modurile variate în care știa să facă sex cu cei pe care-i iubea sau cu cei pe care trebuia să se răzbune. Câteodată un episod întreg, adică 120 de minute, era dedicat exact unei partide de sex ce punea în umbră orice realizare erotică sau pornografică ce i-ar fi putut face concurență.

Blondul Glammy era îndrăgostit de Laura. Îi urmărea viața particulară, era nenorocit ori de câte ori tânăra se căsătorea (o făcuse până acum de 10-15 ori), radia când ea divorța (asta se întâmpla iarăși destul de repede, ca într-un film de-al ei, numai că de data asta partenerul nu murea) și era vag încredințat că, dacă ar ajunge vreodată în dom și ar reuși s-o cunoască, s-ar dovedi exact idealul ei blond. Glammy era traficant de droguri negre și de medicamente, dar era gata să se lase convertit la un utopic trai cinstit cu condiția să fie convins de către ea. Toată lumea râdea de el, mai mult pe ascuns, fiindcă Glammy chiar suferea și mai era și răzbunător, îl găsiseră odată pe unul din trupa lui cu gâtul retezat. Nu se știa cine o făcuse, dar cu o seară înainte tipul spusese ceva despre cum ar face-o el pe curva aia de pe holo. Iar de bătut Glammy se bătea cu mulți pentru onoarea tinerei, ba mai și polemiza, era în stare să discute ore în șir despre realitatea personajului întruchipat de ea, justițiara Lady Clair, care va sosi odată, în curând, și în lumea periferiei lor. În rest spânatecul avea o judecată relativ sănătoasă. Dealtfel erau destui asemenea lui.

— Iară-ți vezi curva, Glam? se auzi o voce din spatele tejghelei. Am auzit că mâine-poimâine trece și pe-aici, vrea să mă vadă, hă-hă, să i-o trag nițel, poate-i trece pofta de blonzi!

Era barmanul și omul de ordine al localului, Maltezul, căruia nimeni nu știa de ce i se spunea așa, un bărbat supradimensionat, de vreo doi metri, cu niște mușchi imenși scoși în evidență de tricoul mulat, cu țeasta negricioasă tunsă scurt de tot și cu o armă ascunsă tot timpul sub tejghea, armă de care nu avusese nevoie niciodată în local. I se știa de frică. Dar acum Glammy nu mai ținu cont de nimic și se repezi în gâtul namilei. Maltezul îl apucă de mijloc ca pe un pui de găină și-l azvârli la loc, peste o masă, zicându i:

— Nu cu mine, puiule, zău, nu cu mine.

Apoi se rezemă cu coatele de bar, ațintitndu-și ochii spre holovizor. Calmat ca prin farmec, Glammy îl imită, la fel ca și alți clienți.

— Câți metri o fi încasat asta.... mormăi iar Maltezul când Laura Dee/Lady Clair apăru pe ecran într-un costum mulat pe sânii mari și țapeni și pe picioarele ei lungi, frumos arcuite. Cred că nici toate damele noastre la un loc n-o pot face...

Dar Glammy nu-l mai auzea sau se prefăcea că nu-l aude, cu ochii parcă încleiați de holovizor. Cassou privi și el: tipa arăta fain, amintindu-i de ceva... de multe. Ochii... "Marlene Dietrich" își aminti el. "Da, clar, și chipul lui Liz Taylor, sânii... cred că Marlyn Monroe, picioarele Dianei Dash...". Tânărul pământean înțelese ceea ce mulți dintre cei de față n ar fi admis: actrița era sau nu un produs genetic perfect lucrat sau o simulare pe computer înzestrată cu o oarecare autonomie, dar, oricum, o personalitate artificială, creată din bucăți de mari stele de cinema din secolele XX și XXI. Probabil și jocul ei actoricesc, în nici un caz de duzină, dar nici extraordinar...

— Joacă bine tipa, declară totuşi, iar o privire fugară aruncată de Glammy îl convinsese că dobândise pentru eternitate simpatia blondului.

Mai zise:

— Aş vrea să văd dacă...

Se întrerupse brusc. Pe uşă intrase Percival, urmat de gelatina vie. Cassou încremeni o clipă, ascunzându-şi surprinderea şi întorcându-se din nou spre masa unde doi inşi insensibili la farmecele actriţei continuau, cu o ardoare sterilă, discuţia lor socială, deşi ştiau, ca toţi ceilalţi, că visele lor nu au nici o şansă de concretizare. De aceea le plăcea Cassou: simţeai uneori în cuvintele lui o putere pe care ei nu o aveau, o forţă ce le făcea să însemne - fie şi pentru o clipă - ceea ce lor le lipsea cel mai mult - realitatea.

Abia după vreo oră, când serialul cu femeia feroce se termină şi în local se instaură din nou atmosfera dinainte, Cassou reuşi să-l capteze în discuţie pe Percival, aruncând cu nepăsare:

— E al tău animalul?

— Nu! răspunse dur acesta, privind circumspect la figura tânărului pe care îl vedea pentru prima oară. S-a luat după mine, javra naibii, nu mai pot scăpa de ea...

— Ce-ai zice dacă ţi-aş propune să te desenez? sări tânărul la ceea ce vroia.

Percival fu tentat să refuze, dar ceva îl opri. Tipul ăsta ciudat era altfel decât obişnuiţii localului pe care-i cunoştea, dar ineditul situaţiei îi surâdea puţin. Fără să-i mai aştepte răspunsul, Cassou se ridică şi, întinzând spre umăr unul din lungile lui braţe, scoase cu dexteritate din sacul utilitar de pe spate un mănunchi de unelte cu care Percival nu era familiarizat. Mai întâi tânărul deplie o plachetă argintie de mici dimenisuni, ale cărei componente glisară încet, formând un şevalet destul de încăpător, cu trepied. Apoi - spre deosebire de alte dăţi - Cassou extrase dintr-un buzunar un sul argintiu pe care îl întinse pe planşetă. Sulul se lipi fără să facă vreo cută, lucind alb.

— De data asta chiar fac o lucrare, mormăi tânărul. Gata cu portretele efemere, lucrăm pe pânză.

Până acum desenam direct pe planşetă, iar chipurile schiţate dispăreu la o simplă trecere cu holocreionul pe deasupra ei. Acum însă Cassou îşi fixase ceea ce în limbajul specializat se numea "pânză", deşi nimeni nu mai lucra de mult pe material textil.

Pictorul trasă rapid primele linii. Desenul se imprima în trei dimensiuni, astfel încât chipul lui Percival, imprimat de creionul gros, împănat cu microprocesoare de culori, apărea într-un halou ondulat, mişcându-se. La picioarele sale, într-o atitudine demnă, se vedea şi creatura! Numai că nu era acea gelatină abia ţinându-se în formă, ci o umbră albă şi suplă - chiar dacă nu era foarte clară -, cu patru picioare lungi şi cu o stranie excrescenţă deasupra imenşilor ei ochi albaştri, hipnotizanţi. Nici Percival nu apărea aşa cum îl vedeau ceilalţi. Pictorul îl îmbrăcase în nişte solzi verzui, metalici, care numai nu zăngăneau, în mâna dreaptă îi pusese un obiect lung, ascuţit, cu mâner, semănând cu o cruce sau cu o armă, iar în mâna stângă o cupă verde, lucind ca şi cum ar fi fost tăiată dintr-un smarald autentic, cupă din care curgea un lichid roşiatic. Era şi nu era Percival Stern. La fel animalul, "javra"... Toţi cei din local se uitau acum la modele, în timp ce pictorul trasa febril linii, făcea tuşe de culoare, nuanţa în plan, adâncea imaginea spaţială cu grupul ce avea ceva de statuie eternă. Un om cu o făptură fabuloasă zăcându-i protectoare la picioare. Da, creatura putea fi, era într-un fel aşa cum apărea pe pânză, deşi mai jalnică în realitate, iar Pers cel viu semăna cu cel din desen şi totuşi îi lipsea şi lui ceva... De undeva se auzea, fantomatică, o muzică lentă, suavă, un saxofon acoperind sunetul unui pian, armonii ce înmuiau sufletele, înălţând. Cassou nu putea lucra bine fără muzică şi-şi cuplase mufele pe un cass ce-i insinua melodiile direct în creier, în centri auzului, lăsând şi în afară răzbaterea dulce. Le spusese odată despre asta, asculta numai muzică dinainte de secolul XXI, ceva mort de mult, dar încă trăind în minţile unor ciudaţi. Duke Ellington, John Coltrane, Miles Davis...

— Gata! decise tânărul şi smulse folia de pe şevalet.

O privire cu toţii, în timp ce Cassou îşi strângea sculele. Percival, care stătuse nemişcat vreo două ore, şovăi, scoţând nişte bombăniturі surde. Privea lung la dihania de lângă el, la tablou, iar la animal. Apoi

se hotărî:

— Ai zis că mă faci pe mine!

— Da, moşule! răspunse tânărul degajat. Şi ce, nu-ţi place, te pomeneşti?

— Ba... da... îngăimă Percival. Da, dar... de ce-ai pus şi javra asta aici?

— Nu s-a putut altfel. Nu te-am putut vedea fără ea.

— Fără javră? se precipită mecanicul, înroşindu-se mai mult de ruşine decât de furie.

— Mda, fără... aia cum îi zici tu. Fie şi "javră", dacă vrei. E al tău animalul?

— S-a luat după mine odată, atâta tot, se grăbi Percival, de parcă ar fi fost vinovat de ceva.

Doar atât? Atunci de ce se ţinea tot timpul după el, numai după el, deşi o alunga cu obstinaţie? Ei, de fapt n-o mai alunga, o lăsa să-l urmeze, n-avea ce-i face javrei blestemate. De ce o pictase? Desenase. Bine, bine, de ce o desenase. Fiindcă aşa văzuse el. Artistul (toţi simţiră orgolioasa majusculă când Cassou pronunţă acel cuvânt), iar Artistul vedea mai mult şi mai bine decât ceilalţi. Aşa sunt toţi artiştii? Nu, din câte ştia tânărul. Nici măcar cei din dom? Nici.

De aici discuţia devie spre politică, traiul greu din inelul periferic sau de pe Pământ, invective la adresa domului. Percival îl convinse pe Cassou să-i lase desenul. Tânărul cedă extrem de uşor şi a doua zi Percival se duse cu el să-l arate babei Mére, care îl privi cu atenţie câteva clipe, apoi scăpă un fluierat lung, golănesc.

— Ia te uită! Un artist, unul adevărat! exclamă ea.

— Aşa zicea şi el, întări Percival, dar bătrâna jegoasă păru să nu-l audă.

— Ce putere, ce artă... ce viitor are ăsta! Cum ziceai că-l cheamă?

— Cassou, aşa a zis... Ei, îţi place?

— Îmi place? Îmi place? repetă bătrâna, uimită. E extraordinar, unic, e... n-am mai văzut aşa ceva în zilele noastre!

— Mai bun ca alea lu' Dornell al tău? încercă el o ironie.

— Mai lasă-mă dracului cu Dornell ăla! dădu bătrâna din mână, iritată, ca şi cum ar fi alungat ceva supărător, o apucă un acces de tuse grea, bătrânească.

Când se linişti, întinse cu mâna folia desenată, netezind-o (parcă o mângâia), şi o admiră îndelung.

— Da, e mare, serios. Cassou îi zice? o să ţin minte. Ce viziune, cerule, ce minte! Vezi, Pers? Ăsta călăreşte iluzia, înţelegi. O vede şi-o călăreşte, o stăpâneşte, se joacă tot timpul cu ea. Unde ziceai că te-a prins?

— La "Câinele negru".

— Şi nu l-au găurit ăia pe-acolo?

— Nu, păi se-nţelege la fix cu "vechii" parcă i-ar fi cunoscut de nu ştiu când. Ar fi păţit-o el, dar le-a intrat pe sub piele...

— Nu, Pers, nu! protestă baba pe un ton de "ştiueumaibine". **Ei** i-au intrat lui pe sub piele! El e... cum să zic? Mai ţii minte chestia cu umbrele şi eroii? Ei, el nu numai că vede realitatea mai bine decât persorii, el o şi conduce! E umbră, ca şi noi, dar el e propria **lui umbră**, ştii? E de neatins. Ce uşor te-a citit pe tine... uite aici! Pricepi ceva? Ăsta-i un costum de cavaler, Pers, o armură, nu chiar cum ar trebui, dar e destul de clar. Iar creatura asta de lângă tine... ei, vezi, asta n-o ştiu. E ceva frumos, ceva care se chinuie să devină frumuseţe şi e gata să reuşească... Ce-i cu ea?

Percival îi arătă "javra" gelatinoasă, care îl urmase şi în camera dărăpănată a bătrânei, iar Mére o privi cu atenţie în ochii ei mai blânzi de albaştri şi cumva măreţi. Bătrâna îşi scărpină încurcată coapsa stângă. O stare ciudată o cuprinse. Da, era fascinată şi înduioşată de animal, o învăluise un fel de reţinere respectuoasă îmbinată cu regretul tinereţii pierdute, ceva ce Percival iar nu pricepea. De fapt nici bătrâna nu înţelegea ce se întâmpla cu ea în faţa făpturii albe şi urâţele. Întinse o mână şi mângâie creatura pe "cap", unde întra-adevăr răsărea o excrescenţă bombată chiar deasupra ochilor clar conturaţi, în timp ce făptura accepta mângâierea fără a face nici cea mai mică mişcare.

— Ei, asta e, Pers. Te-ai procopsit cu ea, tipul ăla a văzut bine. Zici că avea numai un ochi? Ca un ciclop? Nu cred că-i trebuia neapărat. Dar ce vede, răspunse ea cu un oftat la întrebarea mută a lui Percival, cea a văzut în tine, asta numai Dumnezeu şi Cassou ştiu.

4) Căderea umbrei

Nu mai exista urmă din lumea înverzită şi liniştită care îl asalta pe Percival cu o blândeţe la care nu se putea opune. Îi era

dor de ea, deşi nu părea logic. Simţea nevoia acelui paradis în care trăia fericirea, aşa cum alţii o trăiesc drogându-se. Animalul straniu care îi urma paşii nu făcea decât să-i reamintească ce pierduse. Iar ochii javrei, da, asta îl uimise, îl făcuseră să înghită compania animalului... ochii ei erau ochii aceia din visările pe care vroise să le alunge şi acum le chema, trist, înapoi.

Era în tură de noapte. Staţia orbitală intrase în umbra Pământului, aşteptând dimineaţa, iar Percival colinda coridoarele slab luminate, încărcate de conducte, cu farul halogen în mână. Acelaşi traseu răscunoscut: la dreapta, totul în ordine, drept înainte acum, conducta de aer de la cvartalul 3 e pe ducă, trebuie să cheme băieţii s-o schimbe, înainte, a, aici, să strângă un pic garniturile de latocer, în spatele lui animalul alb şi cleios se târăşte/rostogoleşte/calcă supus, privindu-l neafectat de slaba atenţie pe care i-o acordă omul. Probabil se mulţumea cu atât. Percival se opri brusc la o înşiruire de trei ţevi subţiri, acoperite cu mâzgă cenuşie, iar animalul trecu pe lângă el, îl depăşi! Asta nu se mai întâmplase niciodată, ciudăţenia nu avea (sau nu avusese) iniţiative proprii. Dar acum..

Ajunsă la vreo doi metri în faţa bărbatului care o urmărea surprins, creatura a întors capul, privindu-l cu acei ochi albaştri, de un albastru cum - Percival remarcă uimit acum - nu exista nicăieri în zona periferică, poate doar în desenul lui Cassou. Lăsând trusa lângă ţevile susurânde, omul se ridică şi o porni spre animal, cuprins de o nemulţumire vagă la vederea nesupunerii. Cizmele de melastom îi lipăiau prin apa murdară ce şiroia pe pereţii tunelului, scurgându se jos. Dintr-o dată, prins de o revelaţie, mecanicul privi făptura din faţa sa cu ochii abia acum deschişi, cu sentimentul că vede ceva minunat aproape ireal. În penumbră fiinţa se transformase, arăta exact ca în desen, degajând chiar un halou de lumină albicioasă. Se întoarse, pornind pe un culoar lateral, cu un mers sigur şi graţios, pe patru picioare, da, picioare! lungi, subţii, egale, iar trupul i se înălţase şi el, devenind delicat şi zvelt. Percival grăbi pasul pentru a ajunge minunea. Văzu, apropiindu se, că deasupra ochilor aceasta avea o excrescenţă, un fel de tentacul lung, drept şi lucios, care parcă i se ivise ca o antenă din capul odinioară inform. Tot atunci bărbatul simţi că nu are altă şansă, că **trebuie** să o urmeze pe "javra" lui, strania lui javră. Nu acţiona el, ceva din afară îl luase în stăpânire, îl manevra, el doar urma un drum al cărui ţel îi era ascuns. "Precum umbra pe călător..." se gândi. Iar creatura albă şi (acum) luminos de lucioasă, care se înălţase, crescuse, îi deveni călăuza ce-l conducea, prin hrube construite cu cine ştie câţi ani în urmă spre o destinaţie misterioasă. O dorinţă de fericire îl curpinse şi nu se miră prea mult când se trezi în faţa unei porţi de transfer ruginite, mâncate de timp şi de uitare, cu comenzile aparent înţepenite... Totuşi, o poartă? Ce căuta acolo?

Pentru un moment reveni la altă realitate. Îşi ucise soţia, atunci, demult, şi scăpase cu exilul în inel. Da, el, mecanic de lux în cartierul Luminii din dom! Acum... pentru transferul neautorizat prin porţi pedeapsa era moartea, lucrurile se înrăutăţiseră, nu intrai în dom fără permis special. La toate porţile de transfer existau paznici, gardieni duri, îmbrăcaţi în negru, gata să te verifice, să-ţi vizeze cartela, abia după aceea treceai, nici prin gând să-ţi treacă să te apropii măcar de porţi fără acte. Poarta asta... nu, nu avea cum să fie; nu avea ce să caute aici! Doar dacă rămăsese din vremurile când "Geea" abia se construia şi asta însemna că trebuie să fi fost dezafectată. Ce vroia atunci de la el făptura cu ochi mari şi blânzi, căreia îi accepta un anume grad de inteligenţă, chiar dacă de neînţeles pentru el? Să treacă? Dincolo? Amândoi, probabil. Şi de ce nu? Percival acţionă cu timiditate comenzile porţii, n-or să meargă... ba da, ceva scârţâi greoi o clipă, apoi se deschise în lături. Bărbatul intră în cameră, făptura albă îl urmă, uşa glisă la loc. Urma transferul. Unde? Cu vechitura asta... Se trezi...

... acolo, la capătul înmiresmatei păduri, unde soarele abia mijind trezea animalele, florile, copacii. Percival respira bucurie, dar se simţea îngreuiat fizic. Se privi: era îmbrăcat în nişte zale metalice, cu luciri de jad, iar pe cap, în locul şepcii negre cu însemnele meseriei, avea un ţugui metalic, la fel de verde. Ştia acum că ţuguiul se numea coif, dar altceva era minunat. Se afla iar **acolo**, chiar la marginea luminişului

pe care îl știa, și la câteva sute de metri să zărea, aurit de razele soarelui ce-i răsăreau printre turnulețe, castelul! Cu poarta sa de lemn masiv, larg deschisă, cu zidul de piatră pe care se cocoțase iederă de smarald, acoperindu-l. Roua de pe iarbă se scurge pe mențările grele, pintenate, ale cavalerului, iar el se descălță, pornind înainte.

Ajunse. Intră pe poarta de lemn maroniu, ușor înnegrit de timp, și pătrunse într-o curte largă, pietruită. În mijlocul ei, așa cum trebuia să fie, se afla o masă de lemn plină cu fructe cum Percival nu văzuse niciodată în realitate, deși le știa numele din holoimagini: mere galbene, banane, caise, struguri mari, cu boabe grele, apoi dulcețile smochine, portocale zemoase, un pic acrișoare și-atâtea, și-atâtea altele... În capul mesei stătea un bătrân, rezemat într-un jilț cu brațe sculptate în lemn și cu spătarul foarte înalt, arcuit la capăt. Bătrânul avea plete albe, lungi, revărsate peste umerii ascuțiți și-și întinsese un picior oblojit pe un scăunel cu tapiserie verde, mătăsoasă. Ceea ce-l uimi însă pe Percival era faptul că la capul bătrânului ședea un animal straniu, o făptură albă și grațioasă în care cu greu își recunoscu "javra", călăuza. Era acum alta, aproape cum o văzuse Cassou. Parcă își ieșise din piele: suplă, înaltă, cu o coamă argintie, zburlită pe ceafa arcuită gratios, cu patru picioare lungi, nervoase, o ființă semănând puțin cu un cal, dar cu botul mai lung, alungit, și cu un corn ascuțit în frunte, un corn ivoriu și înelat: aparița îl vrăji dintr o dată pe "mecanic". Numai ochii, ochii ei mari, care abia acum se potriveau cu halucinațiile sale, îl priveau la fel de blând, cu dragoste înțelegătoare și cu o neascunsă mândrie. Amintindu-și de ce făcuse cu "javra", Percival se ghemui sub rușinea ce l cuprinsese.

- Ai ajuns, într-un târziu! remarcă bătrânul, liniștit.

Percival îl privi, fără să înțeleagă. De unde îl cunoaștea? Și îl aștepta! Bătrânul nu înțelese nici el mirarea bărbatului dinaintea sa, iar Percival încremeni, observând sub fruntea înaltă a mărețului ins aceeași ochi albaștri ca și cei din vis, cei ai ființei cu corn în frunte pe care era ispitit s o privească tot mai mult, să se înfrupte cu toată ființa sa din frumusețea nepământeană ce îl făcea să se simtă stângaci și umil.

— Îți place licorna mea? întrebă moș neagul mult mai retoric. Lucrurile nu sunt întotdeauna ce par a fi. Parcă la început n-o prea îndrăgeai.

Râse ușurel, iar Percival își aminti iar, tot mai rușinat, de ziua în care se împiedică case de.. dar nu, nu putea fi același animal! Sau era? Ochii, ochii ăia albaștri! Simțea că înnebunește. Îngăimă pe un ton rușinat, de supus:

— Ce... ce-i aici? Ce să fac?

Bătrânul îl privi cu uimire la rându-i și se întoarse spre licornă, înnăbușindu-și un geamăt de suferință când își mișcă piciorul bolnav. Animalul scutură grațios din cap și coama îi flutură pulbere de stele.

— Bine, Parsifal, bine... zise moșul, îngăduitor. De unde vii acum e greu să știi totul. Poate ești obosit, ți-o fi foame ori sete? întrebă el, poenind din degete. Un bărbat înalt și spătos apăru dintr-o clădire interioară purtând o tavă încărcată cu mâncare și băutură, pe care abia o ducea cu ambele mâini ridicate deasupra capului. Percival se simțea mai degrabă însetat decât flămând. Ochi din mers o cupă imensă, tăiată dintr-o piatră verde, lucitoare, și o apucă de pe tavă înainte ca bărbatul să apuce să lase tava pe masă. Unde mai văzuse imaginea asta? Bătrânul vroi să-l oprească, dar abia făcu un gest și reăzu la loc în jilț, gemând de durere. Percival simțea tot mai tare setea care-i ardea pieptul sub cămașa de zale. Bărbatul cu tava se repezi la picioarele stăpânului:

— O, rege al meu, cum poți răbda așa ceva? Potirul, sfântul potir...

Bătrânul rege privi îngrijorat cum Percival ridică spre gură cupa, vrând să bea. Încercând doar. Căci, în clipa în care o atinse de buze, ceva clocoti în lichidul limpede și aromat, bulbuci puturoase se ridicară dinăuntru. Lichidul se îngroșă, înroșindu-se ca sângele, și izbucni peste marginea bombată a potirului, mânjindu-i fața și pieptul înzăuat. Cu un blestem, acesta scăpă cupa din mână, iar servitorul cel voinic se repezi s-o prindă. O culese de jos cu veneratie și-l privi plin de ură pe cavaler, zicându-i:

— Cum de-ai îndrăznit, dacă te știai plin de necurățenii, să te atingi de sfântul potir? Cum de-ai avut îndrăzneala să-l pângărești?

Regele îi făcu semn cu mâna.

— Dar, mărite stăpân... se opuse servitorul.

— Destul, Pierre, lasă-ne! zise bătrânul pe un ton ce nu accepta împotrivire, apoi se întoarse spre Percival, privindu-l cu milă: Ai ucis, nenorocitule! Aşa-i?

Furios şi încă însetat, Percival nu răspunse. Încercă să se cureţe de lichidul roşu, vâscos. Era aşa de frumos aici... chiar dacă ar fi fost un vis şi tot merita. De ce atunci îl năpădise valul de sânge, moartea soţiei lui, HildemitdenBlauenAugen, ca n-avea ce căuta aici, nu, el era eroul, chiar umbră...

— Ai ucis, reluă bătrânul, sigur pe vorbele sale şi cu un repros blând, îngăduitor. Iar eu aştept de atâta vreme să apari, pur şi neîntinat şi plin de credinţă! Apoi te repezi la Sfântul Potir ca la un şip oarecare, precum ultimul păgân. Norocul tău este că eşti totuşi Parsifal, altfel... Dar acum pleacă, pleacă! Să nu mai vii însă niciodată până nu te cureţi, fiindcă a doua oară nu mai poţi greşi la fel.

Percival văzu privirea tristă pe care i-o arunca licorna. Îl izbi, îngreunându-i sufletul. O ameţeală grea, de ceţuri otrăvite, îl cuprinse şi se trezi din nou în coridorul abia luminat unde îşi făcea slujba. Înapoi pe "Geea". Se dezmetici puţin, apoi începu să caute disperat, vreo câteva ore, poarta de transfer prin care pătrunsese atât de insolit în lumea vrăjită şi înmiresmata a pădurii de smarald. Nu o găsi, deşi refăcu de câteva ori drumul pe care îl dusese licorna. Se convinse că acolo nu era nu mai era nici o poartă de transfer, oricât de ilogic ar fi părut (dar ce fusese logic în toată povestea asta?), şi scuipă cu ciudă într-o baltă uleioasă. Fusese aruncat acolo după ce îl ademeniseră atâta timp! De ce, cu ce greşise? Simţea că ar fi putut fi altfel că nu fusese cel care trebuia să fie, că era prea târziu... Lăsă baltă pe corider sculele şi farul halogen, ieşind pe stradă. Mergea ca halucinat. Pierduse lumea pe care o vroia mai mult decât orice altceva chiar în clipa în care ajunsese la capăt şi acum era sigur că el nu va mai pătrunde acolo niciodată.

— Actele dumneavoastră! auzi o voce seacă din spatele lui.

Se întoarse. O patrulă în rondul obişnuit. Scoase cartela-legitimaţie şi o înmână unuia din cei cinci gardieni care-l priveau miraţi şi amuzaţi.

— Ia te uită! fluieră cel care îl controla după ce trecu actul prin contfaxul de la centură. Ar trebui să fii la lucru acum, nu-i aşa? Iar tu umbli pe străzi de-aiurea, poate ca să şterpeleşti ceva, îţi mai faci suma, nu?

— Nu, domnule gardian, eu...

— Hai, gura, zise-l altul cu o falsă blândeţe. Cred că o să te ducem la secţie, dacă nu cumva vei... fu-gi-de-sub-es-cor-tă...

Glasul cu care fură rostite ultimele cuvinte, rar şi alungit, suna destul de semnificativ. Percival ştia că zvonurile auzite despre distracţiile morbide ale gardienilor nu sunt chiar zvonuri, dar nu credea că o să încerce chestia pe propria lui piele.

— Ce-i cu caraghioslâcul ăla la tine pe cap? se răsti cel cu actele.

Percival îşi pipăi ţeasta şi simţi coiful rece, de metal, care îi rămăsese acolo ca o mărturie a unui vis ratat.

— Ia dă-l jos, să vedem, poate eşti ţăcănit. Şi cu lipitoarea aia albă ce-i?

Se întoarse. Abia acum văzu că în urma lui se târa făptura cleioasă care fusese, pentru câteva minute, o frumuseţe ce-i muiase sufletul. Asta acolo, în Realitate (da, aşa trebuie să fi fost). O privi lung şi pricepu că acea frumuseţe se află încă încă în ani real, ascunsă, neputincioasă, izvorând însă în raze din ochii albaştri şi mari ce-i aminteau de eşecul lui care - o ştia şi se simţea groaznic de vinovat - însemnase şi eşecul licornei.

— E a mea... îngăimă el.

— A ta? hohotiră paznicii în negru. Da' de unde-o ai? Şi unde-i permisu' pentru aşa ceva?

Dădu din umeri, resemnat.

— Deci un mecanic IV pornit pe jaf, cu un animal furat de cine ştie de unde... asta-i grav! Ia găuriţi javra aia, s-o ducem cu noi, corp delict! se adresă cel ce părea şeful patrulei către ceilalţi.

- Nu! Ţipă Percival. Nu, el al meu, a mea!

Era disperat. Iar puterea de a face rău le dădu fiori gardienilor. Fremătau de dorinţa de a supune. Unul din ei se repezi la mecanic şi îi răsuci mâinile la spate.

— Crezi că scapi cu tromboane din astea, tipule? rânji el, apăsându-l greu cu cotul pe ceafă. Tu o să vii cu noi, pun pariu că ai şi dosar la Centru, am mai

văzut din ăştia ca tine. Iar scârboşenia aia... pe aia putem s-o lichidăm! aruncă el cu nepăsare.

Dacă asta i s-ar fi întâmplat cu o zi în urmă, Percival s-ar fi salvat cumva, ba chiar s-ar fi oferit să ucidă el "javra", cu aceeaşi plăcere sadică ce-i cuprinsese pe micii stăpânitori care erau gardienii. Dar acum Persifal fusese într-o lume unde lucrurile erau altfel, văzuse cu ochii eroului, iar rămăşiţele acelei alte vederi i se imprimaseră adânc în conştiinţă. Se lăsă moale în mâna gardianului, cu o viclenie pe care nu şi-o bănuia.

— Aşa, băiete, stai liniştit! mormăi acesta mulţumit, în timp ce un altul ţinti animalul cu pistolul radiant.

Chiar în acea clipă Parsifal se smulse din mâinile gardianului, lovindu-l sălbatic cu cotul în bărbie, şi se aruncă asupra celui cu pistolul. După o luptă scurtă puse mâna pe armă, trase de câteva ori, destrămând pieptul unuia din cei pe care îi şi percepea ca duşmani, dar ceilalţi îl imobilizară şi-l aruncară la pământ, unde începură să-l lovească sistematic cu picioarele încălţate în bocanci ţintuiţi. Îl loveau peste cap şi piept, în ceafă, rinichi şi testicule, până îl lăsară lat. Apoi plecară. Unul dintre ei scoase arma şi trase cu o mutră plictisită în creatura cleioasă ce încercase, fără succes, să li se încurce printre picioare în timpul luptei.

— Ce căcat, zise unul, acum trebuie să facem raport. Noroc că ăsta-i hoit.

— Da, da' şi Baxter s-a dus, răspunse altul cu o urmă de regret în glas. Era băiat de trupă!

— Ce-ar fi să-i punem ăstuia băloşenia pe piept? râse primul, nepăsător. Şi-aşa-i dus. I-ar sta lux! Aşa că Parsifal se trezi peste vreo oră năucit, gemând de durere. Bănuia că nu se va mai putea ridica niciodată, dar nu-i părea rău. Se simţise destul de bine în focul luptei. Zâmbi chinuit, amintindu-şi: fusese un strop de erou. Ridicând capul cu un efort neînchipuit, remarcă şocat că ţinea în braţe tfupul, aproape fără viaţă, al licornei, ascunsă sub forma gelatinoasă care nu-l mai supăra. O apropie de capul lui, aproape vibrând de durere, şi o sărută pe ochii ei mari, care se închideau încet. O lacrimă îi fripse buza şi Parsifal alunecă iar în leşin. La un moment dat i se păru că cineva trece pe lângă ei şi îi priveşte lung, apoi se depărtează. Parcă ar fi fost Cassou, da, numai el putea fi... Ce vrea tânărul ciclop cu dinţii de rechin şi mândria lui de artist?

Gând de speranţă! Parsifal oftă, simţind durerea tot mai depărtată, difuzată în mădularele sale. Adormi apoi în eternitate, odată cu făptura gelatinoasă pe care, înţelese în ultimele sale clipe de viaţă, că începuse s-o iubească. Când trupul îi fu ridicat, gardienii se mirară de forţa cu care degetele sale stăteau încleştate deasupra pieptului, ca şi cum ar fi strâns acolo o minune pe care nimeni altul n-o putea vedea.

... Iar undeva, departe sau nespus de aproape, un animal graţios, alb ca marmura, cu o coamă învoalată şi un corn diamantin ivit în frunte, păştea pe o pajişte înrourată din faţa unui castel cu zidurile încărcate de iederă. Din când în când se oprea şi ochii-i mari, albaştri, priveau trist în nicăieri, de parcă făptura ar fi căutat, ar fi aşteptat pe cineva: un erou sau poate o umbră.

Desen de Mihai Ionescu

PAVEL D. CONSTANTIN

Conceput pentru moarte

Înconjurat de pădure, aştept răbdător venirea serii. Vântul adie printre frunzele stejarilor seculari şi întreaga natură pare să se mulţumească cu starea de pace ca dinaintea Muşcăturii din Măr. Câte o crenguţă uscată trozneşte la răstimpuri, spărgând liniştea moale cu sunetul ei sec, vestitor de moarte. Cu tot calmul din jur, însă, sufletul îmi e cuprins de neputinţă şi-aş vrea să fug de-acolo, să mă îndepărtez fără să mai arunc în urmă nici măcar o singură privire, căci ştiu că o dată cu venirea serii va veni şi ceasul sfârşitului meu. Dar n-o pot face, nu mă pot împotrivi destinului ce mi-a fost hărăzit încă înainte de a mă naşte, înainte chiar de a fi fost conceput. Înfruntarea morţii de către fiecare fiinţă umană a reprezentat şi va reprezenta, până la sfârşitul timpului, piatra de încercare a vieţii. Iar acum a sosit vremea mea, peste mai puţin de o oră va trebui să privesc, la rându-mi, ochii hideşi ai morţii aţintiţi într-ai mei şi, de felul cum voi şti să-i răspund, va depinde renaşterea mea. Căci moartea care vine să ne ia nu-i numai o arătare grotească, menită să ne ducă dincolo ieşiţi din minţi de teamă, ea e – aşa cum zicea Mama-B – „tipa de la triere", cea care alege cine merge *Acolo* şi cine *Dincolo*, cine va reînvia piatră şi cine fiinţă animală, purtătoare de suflet. „Dar treaba asta nu-i făcută la postul ăla de control de la intersecţia celor două drumuri, cel ce duce spre Rai şi cel ce duce spre Iad?" – o întrebam pe Mama-B, iar ea râdea încet şi-mi răspundea că sunt tânăr şi naiv, că poveştile mi-au îmbuibat capul şi că atunci când voi creşte, îmi vor fi mai clare lucrurile astea, astfel încât voi ajunge să râd de mine însumi, cel din trecut, iar eu o credeam, ştiam că aşa o să fie, şi aşa şi este. Acum realizez că moartea e cea care „triază" sufletele, şi şi îndeplineşte datoria cu atâta conştiinciozitate şi pasiune, încât niciodată n-a greşit, de la Adam şi Eva încoace. Şi nu va da greş nici în ceea ce mă priveşte – de fapt, în ceea ce priveşte sufletul meu-Lui. „E timpul să pleci, Stephan-C..." – mi-a zis Mama-B. „Pădurea te aşteaptă..." Şi o lacrimă i s-a prelins de la coada ochiului pe obraz, în jos. Îmi părea rău să mă despart de ea, la fel cum şi ei i se rupea inima după mine. Însă durerea ei era oarecum diminuată de toţi cei cărora le spusesese, la fel ca şi mie, „Pădurea te aşteaptă..." „Ştiu, Mama-B." – i-am zis. „Stephan-El trebuie să trăiască." „Da, băiatule, Stephan-El trebuie să trăiască." – a repetat ea şi apoi a adăugat: „Ei sunt mai importanţi pentru Omenire. Ştii asta foarte bine..." Iar eu am încuviinţat alene, înclinând din cap şi spunând din nou: „Ştiu, Mama-B." Şi am plecat, condus de Îngrijitori, spre transportor. Pe drum nu am vorbit cu nici unul, de fapt nici unul n-a catadicsit să mi vorbească, iar tăcerea lor adâncă m-a pregătit, într-un fel, pentru momentul în care urmează să dau ochii cu moartea. Transportorul a străbătut o cale nesfârşită, aşa mi s-a părut, călătoria – prima şi ultima mea călătorie – părea să nu se mai termine. Iar când, în cele din urmă, a oprit, unul dintre Îngrijitori a deschis trapa şi mi-a făcut semn să ies. „Du-te, Stephan-C." – mi-a zis şi vorba i-a sunat aspră, aşa cum numai Îngrijitorii o au. Am părăsit transportorul şi m-am trezit într-un tunel scurt, la capătul căruia se afla o uşă deschisă, dincolo de care urma să-mi întâlnesc propria-mi moarte. „Rămâneţi cu bine." – le am urat Îngrijitorilor, iar ei au închis trapa fără să-mi răspundă. „Să-ţi urmezi calea fără şovăire, Stephan-C!" – mă îndemnase mereu Mama-B şi i-am ascultat sfatul. Am pornit către uşă şi am păşit afară. Pădurea m-a cuprins de pretutindeni, plină de pace. Iar adierea vântului printre frunzele stejarilor bătrâni mi-a insuflat o fărâmă de curaj. Nu am privit în

urmă, n-am simţit absolut deloc impulsul de a revedea, pentru ultima oară, uşa tunelului ce se închisese în spatele meu, cea din urmă rămăşiţă a civilizaţiei din care făceam parte. „Stephan-El e mai important pentru Omenire." – mi-am spus. „Ei sunt mai importanţi decât toţi Stephan-C-ii, Michael-C-ii, Johnnathan-C-ii, Bart-C-ii la un loc!" Ei sunt oameni născuţi din oameni, aparţin categoriei celor ce tind spre Veşnic-Vii. Noi, C-ii, trebuie să murim în locul lor, fiindcă numai ei pot duce mai departe flacăra Civilizaţiei Umane. Toate acestea îmi sunt cât se poate de clare, de o claritate tulburătoare şi chiar de-aş vrea, n-aş putea să mă împotrivesc acestor precepte ce mi-au fost insuflate încă din fragedă pruncie. Menirea mea – şi a tuturor C-iilor – este aceea de a prelua în locul Lor împovărătoarea sarcină de a păşi pe drumul spre *Dincolo*, alături de moarte. „Stephan-C, te simţi bine?" – m-a întrebat introductiv Mama-B, în urmă cu două săptămâni. A intrat la mine în odaie şi s-a aşezat pe marginea patului, surâzând uşor. Însă nu m-a putut înşela cu un simplu surâs. Am simţit că venise rândul meu, însă Mama-B e bună şi am intrat în jocul ei menit să mă protejeze de şocul veştii. „Da, Mama-B." - i-am răspuns, adresându-i, la rândul meu, un surâs. „Totul e în ordine." „Ce făceai, băiatule?" – s-a arătat ea interesată. „Eh, câteva ajustări la lucrarea despre fericire..." – i-am arătat cu un gest foile de hârtie întinse pe tot patul. „Pentru revistă?" – a urmat ea. „Nu. Nu-i un simplu eseu. E o lucrare de mai mare întindere, pe care aş vrea să o public în volum." Mama-B m-a privit atunci lung, cu ochii ei blânzi înceţoşaţi de lacrimi şi a rostit, plină de jale: „Se pare că nu vei mai avea posibilitatea asta, Stephan-C..." A vrut să continue, însă n-a mai reuşit. Lacrimile au podidit-o dintr-o dată şi m-a înlănţuit cu braţele, strângându-mă cu putere la piept. Am lăsat-o să-şi verse amarul, i-am simţit picăturile calde izvorîte din ochi revărsându-se în părul meu, iar suspinele ei mi-au sfâşiat sufletul. Mama-B a fost bună cu mine şi tocmai pentru asta i-am arătat întotdeauna respect. Ea n-a fost ca Mama-A, pe care nici n-ar trebui s-o las să îmi revină în memorie. Mama-A s-a comportat cu noi la fel ca Îngrijitorii, rece şi posacă, făcându-şi strict datoria, fără nici o implicare emoţională. În cele din urmă, Mama-B m-a eliberat din strânsoare şi, ştergându-şi ochii cu dosul palmei, a şoptit: „Ai fost un băiat bun, Stephan-C. Unul din cei mai buni băieţi ai mei..." Mi-a apucat mâna şi mi-a cuprins-o între palmele sale calde. Apoi m-a privit în ochi. „Mâine vei fi supus Transferului..." – a şoptit stins. Am acceptat tăcut, înecuviinţând încet din cap. Iar ea a adăugat: „Stephan-El are nevoie de tine..." „E destinul meu, Mama-B..." – am spus. Am dorit ca afirmaţia să sune ca o alinare, însă a avut exact efectul contrar. Chipul i s-a crispat şi mi-a părut rău că am rănit-o. A închis încet ochii şi i-am perceput efortul în încercarea de a înăbuşi un nou acces de plâns. „Nu-ţi face griji pentru mine, Mama-B. Un alt Stephan-C îmi va lua curând locul... Şi-l vei iubi la fel cum mă iubeşti pe mine..." „Da, băiatule..." – m-a întrerupt ea deschizând ochii şi trăgându-şi nasul. Iar eu am continuat „Noi, C-ii, suntem toţi la fel. Stephan-C dinaintea mea a fost identic cu mine, cel ce va veni va fi copia tuturor Stephan-C-iilor care-au existat vreodată... Asta-i firea lucrurilor. Mama-B. Nu trebuie să plângi pentru asta." A clătinat din cap, fără o vorbă. „Aşa ai plâns după toţi?!" – am întrebat-o. „Nu..." – a gemut ea. „Atunci după mine de ce plângi?" „Eşti mai special, Stephan-C..." „Prin ce sunt mai special?" Mi-a dat drumul la mână şi m-a întrebat: „Ce înţelegi tu prin fericire? Cum

Desen de Mihai Ionescu

defineşti tu fericirea în cartea pe care ai scris-o?" Am răscolit filele de pe pat în căutarea celei pe care se afla răspunsul concis la întrebarea ei şi, în cele din urmă, am găsit-o şi-am început: „Fericirea este un concept care poate cuprinde o multitudine de definiţii, de la senzaţia de plenitudine intelectuală resimţită în urma unei discuţii de un nivel deosebit de înalt, pe parcursul căreia ţi se relevă sensul existenţial al vieţii, până la ultima fărâmă de plăcere izvorîtă din contactul fizic cu o persoană de sex opus. Undeva, între aceste limite – dacă se pot numi limite – se află una dintre puţinele definiţii care dau fericirii adevăratul înţeles; şi anume aceea că fericirea este sentimentul de totală satisfacţie pe care omul îl percepe în ultima clipă a vieţii, atunci când realizează că şi-a împlinit destinul hărăzit de Divinitate, împlinindu-şi astfel viaţa..." Mama-B a încercat să surâdă, încă strângând din buze şi m-a mângâiat încet pe păr. „De aceea eşti special, băiatule..." – a murmurat. „Fiindcă îţi accepţi soarta amară ca şi cum ar fi un fapt extraordinar, văzând în deznodământul ei modul în care poţi atinge fericirea supremă... Eşti special pentru că vezi în propria-ţi moarte fericirea!" „Da." – am aprobat. „Însă nu o doresc neapărat pentru asta..." „Bineînţeles că nu. Dar o accepţi cu seninătate. Ceea ce nici unul dinaintea ta nu a făcut-o!" Am clătinat din cap cu îndoială. „Poate n-au fost înţeleşi, poate n-au ştiut să se facă înţeleşi." Mama-B a oftat şi a ridicat din sprâncene. „Poate..." – a zis. După care s-a ridicat de pe pat şi s-a îndreptat către uşă. Înainte de a ieşi s-a mai întors o dată spre mine. „Ne vedem mâine dimineaţă." – a promis. „Da, Mama-B... Mâine dimineaţă." – i-am răspuns şi, în acea clipă, am ştiut că nu aveam s-o mai revăd decât o dată. Şi am plâns. Am plâns până m-a luat somnul. Şi a venit ziua următoare, Ziua Transferului. Am fost dus de către Îngrijitori într-unul din laboratoarele Centrului, am fost supus unei igienizări complete, după care am fost anesteziat. Ceea ce s-a petrecut ulterior s-a păstrat în memoria mea într-un mod alterat, învăluit în ceaţă, o ceaţă densă din care nu pot extrage decât fragmente insignifiante... Însă nu am nevoie să-mi aduc aminte. Ştiu fără a cunoaşte cu adevărat. Aşa cum fiecare om ştie cine este şi că este om. Pot descrie prin ce am trecut fără a fi necesar ca toate acestea să se fi înregistrat pregnant în mintea mea. Conştiinţa mi-a fost încărcată cu fiecare fază a Transferului, fără ca eu să o cer şi fără ca Ei să o dorească. Fiindcă vine o vreme în viaţa omului când destinul i se relevă cu atâta claritate, încât nu mai e necesară nici o informaţie exterioară pentru a-l zugrăvi în cele mai mici detalii. Iar firul destinului meu a început să se desfăşoare cu repeziciune chiar în acea dimineaţă. Ştiu fără a cunoaşte că am fost dus într-o sală de operaţii, aşezat pe o masă chirurgicală, întors cu faţa în jos... Ştiu fără a cunoaşte că, alături de mine, pe o altă masă chirurgicală, se afla Stephan-El, cel care avea nevoie de viaţa mea pentru Veşnic-Viaţa lui. Şi miezul de viaţă mi-a fost extras din interiorul coloanei vertebrale şi i-a fost implantat lui Stephan-El. Iar eu l-am preluat pe al Lui. Miezul de viaţă care era pe sfârşite. Operaţia a durat câteva ore bune, iar în final totul a ieşit perfect, aşa cum se întâmpla întotdeauna. Stephan-El urma să trăiască încă o viaţă, viaţa unui nou Stephan-C, iar eu, Stephan-C, urma să închiei viaţa Lui, a unicului Stephan-El. Aşa stătea în firea lucrurilor. Era destinul meu şi era destinul lui, îngemănate pentru Veşnic-Viaţă. După cinci zile m-am întors în odaia mea. Însă cu viaţă pentru mai puţin de două săptămâni. De-acum, pădurea mă aştepta... Şi iată-mă aici, în pădure, înconjurat de pacea stejarilor bătrâni mângâiat de vântul cuminte pe trupu-mi gol, aşteptând să dau ochi cu moartea. Moartea lui Stephan-El. Şi moartea mea. Pădurea m-a aşteptat, aşa cum i-a aşteptat pe toţi C-ii Centrului, Pădurea-Cimitir, Pădurea-C-iilor plină de oasele albite de vreme ale fraţilor mei, clone sacrificate pentru Veşnic-Viaţa oamenilor născuţi din oameni... Căci Ei sunt mai importanţi pentru Omenire. Destinul lor este să trăiască Veşnic-Viaţa, al nostru să purtăm către *Dincolo* moartea lor. Dar în faţa Morţii, care ne aşteaptă până la urmă pe toţi – şi pe noi şi pe Ei –, cine va fi îndrumat prin „triere" spre *Acolo* şi cine spre *Dincolo*? În curând voi afla răspunsul. Peste foarte puţin timp, voi şti... dacă sunt un Stephan-C sau un Stephan-El. Căci oameni suntem toţi. Iar răspunsul mă va învălui în aceeaşi clipă cu Moartea...

FLORIN PÎTEA

Sfinx

În ciberspaţiu, toată lumea
te aude când ţipi.
Dar, de fapt, nimănui nu-i pasă.

Acum te poţi odihni o vreme, iar victatea ce ţi se zbate în colivia coastelor are timp să se domolească. Ai să citeşti o poveste. Nu, nu ridica privirea de pe text – fii sigur că e o poveste de felul celor care-ţi plac. E familiară şi, în acelaşi timp, stranie, iar tu faci parte din ea. Seamănă puţin cu visele tulburi care te sorb spre dimineaţă. Dacă te numeri printre cei ce dorm, probabil înţelegi.

Am putea începe cu sfârşitul, care-ţi este, cu siguranţă, cunoscut. Dar vom începe cu începutul, care nici n-a avut loc cu prea mult timp în urmă. Sigur, ţie ţi se pare deja pierdut în negura vremurilor. De fapt, de atunci a trecut numai ceva mai mult de un an.

Era august, iar secţia de cercetare şi dezvoltare a corporaţiei Orbitech a lansat pe piaţă o nouă generaţie de programe antihacking. Sfinx. A fost mare vâlvă, s-au făcut campanii publicitare prin multimedia, au curs valuri de şampanie şi nenumăraţi clienţi au cumpărat programe Sfinx fără să aibă cea mai mică idee pe ce dăduseră banii.

Teoretic, Sfinx era la fel de eficient ca virusirile wetware în protejarea băncilor de date împotriva hackerilor. Diferenţa majoră constând în absenţa efectului letal asupra celui infestat. Ideea a fost salutată ca fiind revoluţionară, umanitară şi încă vreo duzină de asemenea epitete care, privind retrospectiv, îmbină seninătatea naivă cu umorul involuntar.

Ceea ce rămânea în viaţă, însă, era numai corpul hackerului. Programul Sfinx ştergea personalitatea, devora memoria, nimicea reflexele, rescria informaţia înmagazinată în creier, reorienta procesele mentale. Rezultatele erau un fel de zombi, carcase umane posedate de un demon digital, marionete acţionate de sforile nevăzute ale programului-păpuşar.

După numai două săptămâni, spitalele s-au umplut până la refuz cu foşti hackeri, deveniţi paiaţe jalnice care nici să meargă nu mai ştiau. Companiile de ştiri multimedia au transmis reportaje şocante, cu şiruri de paturi albe suprapuse pe culoarele spitalelor, tiesite cu forme omeneşti în care intrau tuburi, ace intravenoase şi sonde robotice miniaturizate. Organizaţii neguvernamentale precum Amnesty International şi Greenpeace au înaintat proteste către Adunarea Generală a Naţiunilor Unite şi Tribunalului Internaţional de la Haga. Dacă scandalul s-ar fi declanşat cu câteva decenii mai devreme, poate că protestul lor ar fi avut oarecare însemnătate, însă în condiţiile de atunci, acesta nu avea decât o valoare simbolică.

E adevărat, ai întâlnit termeni care nu mai înseamnă nimic: Naţiunile Unite, tribunal, corporaţie, spital. Caută adânc în memorie şi aminteşte-ţi ce înseamnă. Nu te opri. Continuă lectura.

Soluţia radicală – singura posibilă – ar fi fost exterminarea tuturor celor contaminaţi de Sfinx. Dar mentalităţile erau foarte diferite faţă de cele de acum, iar cei care au propus această soluţie au fost grabnic etichetaţi drept paranoici, intoleranţi, extremişti de dreapta sau de stânga (uneori ambele).

Şi pe când lumea vorbea în neştire, Sfinxul şi-a început lucrarea, în nemişcare şi tăcere. Venea dintr-un tărâm al

informaţiei pure şi se pomenise exilat în locuri stranii, dense şi întunecoase, lipsite de beţia vitezei cvasi-instantanee a câmpului electric. Migălind cu uneltele grosolane şi ineficiente ale enzimelor şi reacţiilor biochimice, Sfinxul porni să remodelze carnea în care era prizonier, schimbând-o ca să i servească mai bine scopurile.

Da, scopurile. Sfinxul nu era un program oarecare, ci o entitate cu nivel superior de organizare, care avea scopuri proprii, neştiute de nimeni. Deocamdată.

Pe rând, una câte una, victimele Sfinxului au părut să-şi revină şi au părăsit spitalele; însă publicul n-a aflat ştirea, fiindcă locurile celor care plecau erau ocupate imediat de alte victime. O dată ieşiţi din spital, cei infestaţi de virus – sau posedaţi de încarnarea informatică a demonului, cum preferau să spună tele-evangheliştii – îşi schimbau adresa şi, invariabil, rupeau relaţiile cu toate rudele, cu toţi cunoscuţii. În acea lume atât de diferită, unde singurătatea era instituţionalizată, puţini oameni au realizat amploarea fenomenului.

Căci Sfinxul era viclean. Schimbările pe care le făcea asupra cărnii nu trebuiau văzute prea curând, nu înainte de a fi înfăptuite, gata de a fi folosite.

După câteva luni, în care multimedia au prezentat zi de zi aceleaşi priviri stinse, aceleaşi paturi de spital aglomerate, aceiaşi medici wetware neputincioşi, cei mai mulţi dintre oameni s-au plictisit şi au revenit la grijile şi distracţiile lor obişnuite. Câţiva – puţini – au avut tenacitatea să-şi pună întrebări, să caute răspunsuri, să scotocească în labirintul fluorescent al ciberspaţiului Orbitech. Iar Sfinxul s-a năpustit, rând pe rând, asupra lor, ca un trăznet digital; s-a ghemuit în sinapsele lor pustiite şi şi-a continuat lucrarea.

Apoi a venit ziua. Ziua de foc şi cenuşă, când sfincşii au ieşit din locurile unde petrecuseră luni de singurătate, ziua când şi-au întins aripile, şi-au desfăcut braţele solzoase, şi-au unit minţile digitale în interfaţă şi au pus stăpânire pe lume.

În lumina de flăcări şi neon, reflectate în faţade din sticlă, în crom şi email, s-au ivit fiinţele remodelate de Sfinx. Nu mai semănau nici pe departe cu oamenii. Erau trufaşe, stranii, neperechi. Iar minţile lor iuţi şi neiertătoare stăpâneau deja sistemul nervos electronic al omenirii. Şi fiarele înaripate au anihilat, cu precizie chirurgicală, orice tentativă de rezistenţă.

Aveau o singură minte, o singură voinţă. Iar voinţa Sfinxului era rece şi nemiloasă.

Ştii bine că aproape nimic nu i-a stat în cale.

Aproape nimic.

Ceea ce nu ştii este că unul dintre creatorii programului Sfinx avea un fel de înclinaţie inexplicabilă, primitivă, aproape atavică, pentru lucruri complet demodate, precum informaţia imprimată pe hârtie. Elemente esenţiale ale programului au fost găsite într-un dosar, acolo unde Sfinxul nu bănuia existenţa lor. Mai rău, dosarul a fost găsit de un om suficient de inteligent ca să folosească informaţiile cu maximum de eficienţă: Kenneth McKenzie.

Mintea care cuprindea întreaga reţea s-a sfărâmat în nenumărate fragmente schizoide. Când legiunile Sfinxului au năvălit asupra lui McKenzie, în garajul lui din Dakota de Sud, răul fusese deja făcut. Vraja digitală se rupsese. Demonul fusese spulberat.

Sfincşii au devenit [illegible] legaţiei rapodobiţi cu amulete din lemn, alamă, siliciu sau vertebre omeneşti, pândind din înaltul ireologiilor părăsite şi survolând oraşele în ruină. Uneori se luptă între ei într-o parodie stranie a duelurilor aviatice. Alteori stau nemişcaţi zile de-a rândul, căutând parcă să regăsească extazul pur al unirii în Unul. Iar alteori pun capcane.

Dacă ai citit până aici, nu poţi fi decât om. Oricare sfinx ar fi simţit capcana după parcurgerea primelor rânduri. Sfincşii nu dorm şi sunt iuţi, veşnic atenţi. Un sfinx ar fi scăpat. Poate. Pentru tine, însă, e prea târziu. Primul – şi ultimul – lucru pe care-l vei vedea când vei ridica privirea de pe text voi fi eu.

Sfinxul

LIVIU RADU

Nici un paradox

Paradoxurile temporale au constituit principala distracţie speculativă a scriitorilor de la mijlocul secolului XX. În esenţă, un paradox temporal se reduce la o ipoteză absurdă, în care o persoană îşi modifică propriul trecut, ajungându se la aberaţii în care cineva era, în acelaşi timp, propriul său tată şi propriul său fiu, ba uneori, chiar şi propria mamă. Asemenea speculaţii n-au fost posibile decât atâta timp cât nu s-a cunoscut adevărata structură a timpului.

L. St. Joyman – Despre timp şi spaţiu

1. New York City, statul New York, Confederaţia Americii de Nord. 12 aprilie 2099

Căpitanul Johnstone privea uimit cele cinci persoane aşezate în faţa biroului său. Nu-şi aducea aminte când avusese loc ultima consfătuire la care participanţii se aflaseră în aceeaşi sală. Videofoanele permiteau discuţii comode, fiecare stând liniştit în biroul lui, gata să consulte bazele de date şi să dea răspunsuri concrete, imediate... Ideea de a rezista măcar o jumătate de oră fără să tragă din trabuc, ca să n-o deranjeze pe domnişoara Wilbury, trezise în el o sete aprigă de fumat... Însă locotenentul Moreno insistase pentru o reuniune directă. Însemna că problemele erau atât de grave, încât nu dorise să fie aflate, accidental, şi de alţii. În afara celor prezenţi.

Tuşi stânjenit şi se uită spre Moreno.

Locotenentul clipi de câteva ori, trase adânc aer în piept şi începu, de parcă ar fi plonjat într-un bazin:

— Domnule căpitan, cazul de care mă ocup ridică probleme deosebite!

— E vorba de crima din Seventh Avenue?

— Da. După cum ştiţi, sadismul de care a dat dovadă asasinul, precum şi poziţia socială a victimei, au provocat un interes deosebit al publicului... Aşa că am încercat să rezolv cazul cât mai repede...

— Bine. Şi ce-ai făcut? Ce probleme deosebite au apărut?

— Am aplicat procedura standard. O cunoaşteţi prea bine...

— Şi?

— Mai bine să vă spună domnul ingi ner Thompson...

Inginerul, un bărbat roşcat, în halat albastru, se grăbi să intervină:

— Domnule căpitan, să ştiţi că aparatele noastre sunt foarte bune! Le-am verificat personal, am chemat şi serviciul de întreţinere al firmei producătoare... Totul e în regulă!

— Bine, te cred! Care-i problema?

— Nu putem să ne plasăm, spaţio-temporal, în momentul şi locul crimei.

— Ce-ai spus?

Figura căpitanului exprima o stupoare ieşită din comun.

— Procedura standard implică, drept prim obiectiv, transportarea spaţio-temporală în momentul crimei...

— Lasă-mă, domnule, cu chestiile astea! Pe mine mă înveţi meserie? Zii ce ai de zis!

— Nu putem să ne transportăm în momentul crimei. Mai înainte sau mai târziu, da. Dar cât timp asasinul se află la faţa locului, nu!

Jhonstone rămase, un timp, cu gura căscată. Apoi o închise încet şi scoase un trabuc din sertar. Se concentră să-i taie capătul şi să-l aprindă. Nu-i mai păsa de domnişoara Wilbury. Simţea că, dacă nu trage un fum, o să-i plesnească ţeasta. După ce expiră un nor des, puturos, îndrăzni să întrebe, în şoaptă:

— Şi zici că ai verificat aparatura?

— Da, domnule, se grăbi să răspundă Thompson. Cei de la Time Travelers susţin că-i vorba de o distorsiune temporală... De

parcă ucigaşul ar fi sosit cu o maşină de călătorit în timp... O maşină ce a creat o forţă de tip aparte, care împiedică altă maşină să pătrundă în segmentul temporal respectiv...

— În regulă, se linişti căpitanul. Şi ce dacă? Verificaţi vehiculele de călătorit în timp şi gata!

— Lucrurile nu-s chiar atât de simple, interveni domnişoara Wilbury, cu vocea ei distantă, plină de superioritate, ce-l scotea întotdeauna din ţâţâni pe Johnstone. Apropo, căpitane, n-ai putea renunţa la trabuc? Fumul mă deranjează...

Johnstone oftă şi aruncă havana abia începută în coşul de gunoi, care o descompuse imediat. Satisfăcută, domnişoara Wilbury îşi reluă discursul:

— În primul rând, savanţii actuali nu cunosc posibilitatea de a crea distorsiuni temporale. Cel care-i în stare de asta ştie despre călătoria în timp mai mult decât oricine. Asta-i doar un aspect al problemei. În al doilea rând, am verificat toate vehiculele de călătorit în timp. Calculatoarele de bord transmit, automat, la baza de date a Ministerului de Interne, coordonatele spaţio-temporale ale tuturor deplasărilor efectuate. Nimic. Nici o urmă. Nimeni nu s-a apropiat de segmentul care ne interesează.

Căpitanul medită un timp, apoi îşi dădu cu părerea, mai mult ca să se afle în treabă:

— Dar dacă-i o maşină neînregistrată?

— Imposibil! exclamară simultan Thompson şi domnişoara Wilbury.

— De ce? Totul e posibil...

— Conform amendamentului 193 la Constituţie, din 2053, este interzisă folosirea vehiculelor de călătorit în timp fără controlul Ministerului de Interne. Pericolul paradoxurilor temporale e foarte mare...

— Ştiu, se răţoi căpitanul, enervat. Ce dracu', vă închipuiţi că n-am călcat prin şcoală? Oricând se găseşte un nebun care încearcă să încalce legea!

— Am discutat cu cei de la Biroul de Investigaţii al Confederaţiei, interveni împăciuitor Moreno. Secţia Protecţie Temporală. Îl cunosc bine pe căpitanul Juarez. Suntem rude îndepărtate... Secţia lui supraveghează orice achiziţii de materiale utilizabile la construirea unei maşini de călătorit în timp, oricât de primitivă... Fără un plegmotron, sau măcar un inductor tempionic, nu poţi face nimic. Oricum, Biroul garantează că nu există nici un vehicul temporal neînregistrat, sau al cărui calculator să nu fie în legătură permanentă cu baza de date a Ministerului de Interne.

— Ciudat... Totuşi, trebuie să existe o explicaţie... mârâi Johnstone.

— Am o teorie... se grăbi să intervină domnişoara Wilbury.

— Să lăsăm teoriile la sfârşit, o întrerupse nepoliticos căpitanul. După ce n-aţi reuşit să pătrundeţi în segmentul temporal, n-aţi făcut nimic?

— Ba da, răspunse calm sergentul Walsh, un negru solid, singurul din cei prezenţi în uniformă. Am aplicat partea a doua a procedurii. Nu întotdeauna prezenţa la faţa locului duce la identificarea criminalului. Acesta poate fi mascat, străin de localitate sau neînregistrat în fişele poliţiei...

— Cunosc, oftă căpitanul. Am impresia că vă închipuiţi că nu ştiu nici un pic de meserie... Pe vremea când prindeam eu criminali, voi mai mergeaţi la grădiniţă. Lăsaţi pălăvrăgeala şi rezumaţi-vă la fapte!

— Mă scuzaţi, domnule căpitan, răspunse demn Walsh. Am vrut doar să fiu explicit. Am examinat, împreună cu McIntyre, locul crimei. Urme de tot felul. Individul n-a luat nici o măsură de precauţie. Amprente peste tot. E clar că a pătruns în cameră cu un vehicul temporal. Memoria uşii nu înregistrează intrarea vreunei persoane străine.

— M-aţi înnebunit cu vehiculul vostru temporal! Ce-i cu amprentele?

— Nu figurează în nici o bancă de date.

— Mda... Poate-i vreun adolescent care n-a făcut încă armata...

— Am apelat la firmele care fabrică broaşte pentru uşi. Au amprentele tuturor locatarilor, indiferent de vârstă. Credeţi că există în Confederaţie cineva care să nu aibă broască automată?

— Poate-i vreun străin...

— Atunci amprentele lui ar fi trebuit să figureze în baza de date a Biroului de Imigrare. Nu-s...

— Poate a intrat în ţară cu maşina spaţio-temporală cu care m-aţi zăpăcit până acum...

— În alte ţări nu există vehicule tempo-

rale. Nu luaţi lucrurile în glumă, domnule căpitan! Nu vă deranjam dacă problema nu era serioasă! Încă n-am apucat să vă spun totul...

— Mai e şi altceva? mugi disperat Johnstone.

— Am căutat în bazele de date ale poliţiei. De pe tot teritoriul Confederaţiei. Cazuri de crime bestiale sunt multe. Am cerut atunci să-mi fie evidenţiate doar situaţiile în care n-a putut fi aplicată procedura standard. Adică, după cum v-a explicat inginerul Thompson, a existat o distorsiune temporală. Sigur, cazurile de acest fel n-au apărut decât din 2052, de când poliţia a fost dotată cu vehicule temporale. Câte cazuri de acest fel credeţi că am identificat?

— Habar n-am... Câte?

— Optzeci şi trei!

— Câte?

— Aţi auzit bine. Optzeci şi trei. Risipite pe tot teritoriul Confederaţiei şi neuniforme în timp. Există ani cu şapte cazuri, precum şi ani în care nu-i nici unul. Crime săvârşite în oraşe mari, dar şi în localităţi mărunte. În spaţii închise, ca în cazul pe care îl anchetez, dar şi în păduri sau parcuri... Situaţii în care ucigaşul a măcelărit victima cu o sălbăticie de nedescris, de parcă ar fi săvârşit un ritual satanic, sau cazuri în care s-a mulţumit să-i dea o lovitură în cap... Greu de găsit elemente comune, care să identifice criminalul... Singurul element comun nu-i deloc edificator... Să vă spună doctorul Hennigs, care m-a ajutat în timpul cercetărilor...

Cel de-al cincilea personaj aşezat în faţa căpitanului deschise, în sfârşit, gura:

— Victimele au fost ucise, în toate cazurile, cu ajutorul unor instrumente tăioase, din metal. Cuţite, topoare... Chestii de felul ăsta. Niciodată cu arme de foc sau energetice. Sau strangulate cu vreo frânghie, şnur sau obiect de îmbrăcăminte...

— Şi ce implică asta?

Domnişoara Wilbury interveni, nerăbdătoare:

— V-am spus că am o teorie. După părerea mea, criminalul a folosit drept unelte ale crimei obiecte care să nu dea nici o indicaţie despre epoca din care venea. Dacă ar fi strangulat victimele, ar fi rămas urme, oricât de slabe, care ar fi putut dovedi că au fost sugrumate cu obiecte din materiale pe care nu le cunoaştem... Ca şi în situaţia în care ar fi folosit vreo armă de un soi necunoscut...

— Nu înţeleg unde vrei să ajungi.

— Căpitane, să presupunem că există, în viitor, o organizaţie care corectează trecutul. Ştim că nu se poate călători decât în trecut. Dacă acea organizaţie, ale cărei scopuri nu le cunoaştem, ar fi folosit arme nepotrivite cu epoca noastră, lucrul ar fi fost sesizat imediat... De aceea utilizează obiecte neutre, care nu indică nimic.

— Teoria dumitale, domnişoară, mi se pare cam fantezistă! Şi ce propui, să abandonăm cercetările şi să clasăm cazul?

— Da.

— Nu pot fi de acord. Pentru clasarea unui caz există o anumită procedură oficială. Crezi că putem înainta procuraturii presupunerile dumitale? Sunt sigur că ar râde de noi şi ar susţine că, nefiind în stare să ne facem meseria, inventăm tot felul de prostii!

— Aveţi dreptate, îl aprobă Moreno. Însă ce-i de făcut?

— Locotenente, eu zic să continui cercetările prin mijloace clasice. Ia-ţi manualele de istorie a criminalisticii şi vezi ce poţi face. Sigur, s-ar putea să aveţi dreptate, oftă Johnstone, dar ce facem cu massmedia? Nu putem abandona cazul decât în timp, după ce opinia publică se va potoli... O să dau o declaraţie că avem nişte urme şi că sperăm să prindem criminalul cât mai repede. Voi străduiţi-vă cât puteţi, interogaţi cât mai multă lume... Să se vadă că munciţi. Cine ştie, poate apare ceva... Ştii, locotenente, pe vremuri, înainte de apariţia vehiculelor temporale, prima întrebare pe care şi-o punea un poliţist când începea să ancheteze o crimă era: cui foloseşte? Descoperiţi cine trage vreun folos de pe urma morţii victimei. Presupun că era bogată...

— Căpitane, spuse cu dispreţ domnişoara Wilbury, uiţi de crimele pasionale sau săvârşite de bolnavi psihici?

— Ca şi de cele făptuite de organizaţii din viitor care corectează trecutul... Oameni buni, singurul sfat pe care pot să vi-l dau, ca om mai în vârstă ce nu-şi doreşte decât să iasă liniştit la pensie, nu ca şef, este să vă agitaţi, să faceţi tot ce-i posibil, să vadă întreaga lume că încercaţi să prindeţi asasinul. După ce atmosfera se va potoli, puteţi s-o lăsaţi mai moale... Vor apărea

alte cazuri, ăsta o să treacă în aşteptare. încetul cu încetul lumea va uita de el... Iar după ce va trece timpul legal, o să-l clasăm... Acum însă, treceţi la treabă!

2. Borderbridge, comitatul Essex, Anglia. 1889-1897

Doctorul Hawkwing apăruse în Borderbridge pe la sfârşitul lunii septembrie 1889.

Era un bărbat de vreo cincizeci de ani, uscăţiv, cu păr cărunt. Avea în ochi un licăr ciudat, o teamă ascunsă şi o tensiune stranie, pe care le ascundea sub o apatie falsă.

Domnul Johnson, agentul imobiliar de la Bolder, Bolder & Phill gândise, la un moment dat, că individul suferise, probabil, mai mult decât permitea puterea de rezistenţă a unui om obişnuit. Dar, se străduia din răsputeri să lase impresia că-i normal.

Cât timp umblaseră împreună, vizitând diferitele locuinţe pe care i le propusese Johnson, doctorul se manifestase ca o persoană rezonabilă, cu bun gust şi atentă la detalii. Dacă n-ar fi fost privirea aceea care te îmbolnăvea, ar fi fost un campion plăcut...

De două ori avusese nişte crize. Nu prea grave, dar trebuiseră să se oprească. Doctorul se aşezase pe o bancă şi dusese la gură, cu mâna tremurătoare, o sticluţă. Sorbise câteva înghiţituri dintr-un lichid roşu-maroniu, cu miros puternic de medicament, închisese ochii şi rămăsese un timp nemişcat. Când îşi revenise, arăta perfect normal. Chiar şi privirea îi devenise limpede, deschisă, de om fără probleme.

Agentul imobiliar se speriase, dar doctorul Hawkwing îl liniştise, explicându-i că se pricopsise, în India, cu o formă aparte de malarie. Chestia era banală, aproape toţi foştii ofiţeri sau funcţionari din colonii sufereau de boli asemănătoare. Johnson se calmase şi, după ce-i lăsase un răgaz clientului, ca să-şi revină pe deplin, continuaseră vizitarea vilelor.

Borderbridge, un târguşor liniştit, cu climă blândă, era aşezat între coline joase. În jurul oraşelului se aflau o mulţime de vilişoare. Le construise domnul Phills, într-un moment de entuziasm, investind în ele moştenirea picată din senin, rămasă de pe urma unui văr îndepărtat, căruia familia îi pierduse urma şi care făcuse avere în Honduras. Pe căi nu prea cinstite, ziceau gurile rele... Oricum, domnul Phills, care nu apucase să-şi dezvolte talentele de arhitect şi constructor cât timp condusese un regiment de genişti în Burma, considerase că face o afacere bună ridicând nişte căsuţe într-un stil vag colonial, dar adaptate climei engleze. Intenţiona să le ofere militarilor şi funcţionarilor în retragere. Aceştia sufereau de două boli principale: nostalgia după vremurile în care fuseseră stăpâni absoluţi prin colţişoare uitate ale imperiului, şi venituri modeste. La care se adăugau, bineînţeles, tot felul de boli tropicale, cea mai răspândită fiind malaria. Oferta maiorului (în rezervă) Phills reprezentase pentru această categorie un adevărat act de caritate. Drept urmare, colinele domoale din jurul Borderbridge-lui se umpluseră (cu ajutorul agenţiei imobiliare pe care neastâmpăratul maior o întemeiase împreună cu fraţii Bolder) cu o mulţime de foste excelenţe de la tropice.

Doctorul Hawkwing ştia foarte bine ce voia. Nu fusese satisfăcut de nici una din vilele în stil anglo-indian. Până la urmă alesese un conac micuţ, în stil victorian, din cărămidă roşie, numit Rosese Ring. Acesta avea ceea ce lipsea celorlalte locuinţe ce-i fuseseră oferite: o sală mare, izolată, care putea fi folosită drept laborator. Pentru că, îi explicase el lui Johnson, avea de gând să-şi continue experienţele începute în tinereţe. Despre viteza de coagulare a sângelui.

Încheiaseră afacerea, iar doctorul se stabilise în Borderbridge. Insistase ca servitorii (Henry Stone şi nevasta acestuia) să locuiască la conac. Le explicase că, uneori, când îl apucau crizele, avea nevoie de ajutor şi nu putea rămâne singur peste noapte. Familia Stone acceptase. Plata era bună şi, deşi stăpânul părea cam ciudat, se dovedea a fi un patron rezonabil şi generos.

Doctorul ducea o existenţă retrasă. Ieşea rar, doar când era nevoie. Ca bun anglican, participa destul de des la slujbele bisericeşti şi contribuia substanţial la operele de caritate. Se scuzase faţă de pastorul Haltborne, explicându-i că, dacă va lipsi uneori de la serviciul religios, acest lucru se va întâmpla doar pentru că sănătatea nu-i va permite.

Astfel, deşi nu se putea spune că se integrase în viaţa socială locală, Hawkwing

fusese acceptat, sau, mai bine zis, tolerat, cu toate bizareriile lui.

Se remarcase totuşi printr-un misoginism exagerat, dar care nu se manifesta decât prin evitarea făţişă a oricărei companii feminine. Chiar cu doamna Stone, care se ocupa de bucătărie şi curăţenia casei, nu avea de-a face decât când nu exista altă alternativă. Prefera să-i transmită ordinele prin intermediul lui Henry.

Bârfitoarele locale se interesaseră urgent de biografia doctorului. Întrucât servise în India, iar în zonă se stabiliseră o mulţime de foşti coloniali, strânseseră imediat o mulţime de informaţii. Destul de contradictorii.

Nici unul din cei stabiliţi în Borderbridge nu-l cunoscuse în timpul serviciului. Însă mulţi auziseră de el şi aveau cunoscuţi comuni.

Se confirmase că fusese medic militar, într-un regiment de lăncieri, până la pensionarea pe motiv de boală. Unii susţineau că maladia de care suferea n-ar fi malarie, ci sifilis. Ceea ce ar fi justificat migrenele lui teribile. Şi misoginismul.

Alţii aflaseră o poveste mai romantică, neconfirmată însă de nici o sursă sigură. Era doar un zvon care circula... Se zicea că Hawkwing, pe vremea aceea bărbat tânăr şi arătos, se îndrăgostise de o indiană frumoasă... Aceasta se dovedise a fi prostituată sacră într-un templu şi, la îndemnul preoţilor zeităţilor diavoleşti din lumea aceea aparte, îl atrăsese într-o cursă. Fusese capturat şi torturat, iar când scăpase, nu se ştie cum, arăta ca acum: un om îmbătrânit, cu nervii zdruncinaţi, plin de ură împotriva femeilor... Armata nu mai avusese nevoie de el şi l trimisese acasă.

Rămăsese vreo doi ani la Londra, încercând să practice medicina. Renunţase curând, atât din cauza climei, cât şi a bolii. De altfel, se pare că nu avea nevoie de bani, pensia şi banii rămaşi de la părinţi fiind mai mult decât avea nevoie.

Poveştile ciudate care circulau despre el îl făcuseră celebru în zonă şi multe dintre frumuseţile locale îşi propuseseră să verifice dacă era pornit cu adevărat împotriva femeilor. Se potoliseră curând, descoperind un individ închis în sine, ce respingea orice avans, dar care se dovedea a fi doar un om paşnic, bolnav şi speriat de viaţă.

Servitorii povesteau că-şi petrecea timpul citind reviste medicale şi făcând experienţe în laborator. Instalase în camera aceea mare (căreia îi astupase ferestrele) mese şi rafturi, un dulap imens, a cărei cheie o purta mereu asupra lui, lămpi şi aparatură medicală. Îl pusese pe Henry Stone să crească iepuri şi-i folosea pentru cercetările lui. Sufletele sensibile din Liga pentru protecţia animalelor se interesaseră imediat dacă nu cumva Hawkwing practică vivisecţia, dar servitorul respinsese indignat o asemenea acuzaţie. El însuşi tăia gâtul fiecărui animal, înainte de a-l duce în laborator! E adevărat că după aceea doctorul spinteca iepurele în bucăţi mărunte, dar cine ştie ce urmărea...

Doctorul Hamilton, medicul local, descoperise, cu oarecare uimire, câteva scurte comunicări în Medical Gazette, iar lumea se potolise: într-adevăr, doctorul Hawkwing făcea unele cercetări privind viteza de coagulare a sângelui. Studii comparative privind tipul sângelui (arterial sau venos), organul din care fusese stors, grosimea stratului, materialul pe care fusese întins, temperatura mediului ambiant... Chestii care dovedeau multă trudă, dar al căror scop practic nu-l vedea nimeni.

Zvonurile se încinseseră o dată, când Henry Stone apucase să povestească, la un pahar de bere, în cârciuma lui Joe Blindman că, intrând în laboratorul stăpânului său, îl văzuse pe acesta *ieşind* din dulap! Deşi gestul în sine era *ieşit* din comun, se îngrozise văzându-l plin de sânge!

Până la urmă, lucrurile fuseseră potolite de pastorul Haltborn. Acesta îi pusese lui Henry, de faţă cu câţiva consilieri respectabili ai comitatului, întrebări foarte amănunţite. Rezultase că doctorul ieşea, de obicei, din laborator, plin de sânge. Halatul pe care-l purta în timpul disecţiilor trebuia spălat zilnic. Nu se ştia cum lucra, fie că era neglijent, fie că-i tremurau mâinile, dar se murdărea din cap până-n picioare. Cât despre dulap, Henry recunoscuse că-l văzuse pe stăpânul lui apărând de după uşa mobilei înalte până-n tavan. Probabil că doctorul căutase ceva...

De fapt, bârfele încetaseră pentru că starea sănătăţii doctorului Hawkwing se înrăutăţea din zi în zi. Zăcea în pat tot mai des, luând porţii din ce în ce mai mari din medicamentul său. Domnul Merill, farmacistul, la care Hawkwing apelase o dată să

i-l prepare, descoperise că licoarea aceea maronie conţinea cantităţi zdravene de laudanum... Probabil că începuse să ia opiu de pe când era în colonii. Întâi în cantităţi mici, ca să-şi înăbuşe durerea, apoi ajunsese dependent...

Comportarea lui Hawkwing devenea tot mai stranie. Din când în când îl apuca un zel neobişnuit, uneori chiar în toiul nopţii. Îl punea pe Henry să-i aducă un iepure şi se închidea în laborator. Ieşea de acolo plin de sânge şi epuizat. După aceea dormea ore în şir, bolborosind cuvinte ciudate, într-o limbă bizară. Maiorul Spine bănuia că ar fi un dialect din nordul Indiei. Când se trezea avea migrene cumplite, de care nu scăpa decât apelând la medicamentul său, ce l aducea într-o stare de toropeală şi prostaţie...

Mai rău era că-l lăsa memoria. În unele momente nu-şi aducea aminte unde se află, se credea în alte ţări, în alte lumi... Servitorilor li se făcuse frică, dormeau încuiaţi în cameră, iar ziua umblau prin casă cu grijă, gata să facă faţă, oricând, vreunui atac. Nu pentru că doctorul ar fi devenit violent, ci pentru că privirea acestuia era atât de sălbatică, încât nu ştiai la ce te puteai aştepta din partea lui.

Lucrurile se agravau o dată cu trecerea timpului.

Momentele de luciditate ajunseseră extrem de rare. Chiar şi în acele momente doctorul se mişca cu greutate, abia mai vedea şi vorbea cu dificultate. Cei care presupuseseră că-i bolnav de sifilis vedeau în aceste simptome dovada clară a bănuielilor lor.

Se petrecea şi o schimbare fizică, uşor perceptibilă. Parcă organismul doctorului se prăbuşea în sine. Se smochinise, încheieturile degetelor îi ieşeau în evidenţă, mâinile îşi pierduseră mobilitatea... Privirea fixă pierduse spaima aceea de la început, căpătând, în schimb, o lucire ce dovedea pierderea simţului realităţii...

Moartea doctorului a însemnat o uşurare pentru întreaga comunitate. S-a sfârşit în timpul uneia din crizele acelea în care bolborosea cuvinte de neînţeles.

Nu i s-a descoperit nici o rudă.

Moştenirea consta doar din clădirea în care locuise. Doctorul îşi investise toţi banii într-o rentă viageră, care a încetat o dată cu moartea lui. Conacul a fost preluat de coroană, iar judecătorul de pace local l-a scos la licitaţie. Evenimentul a avut loc în 15 martie 1897.

Curioşii prezenţi au colindat întreaga clădire. Cu un scop pe care nu-l declara nimeni. Povestea aceea a lui Henry Stone despre dulapul din laborator nu fusese uitată...

Când domnul Johnson, de la firma Bolder, Bolder & Phillis, a descuiat laboratorul, mulţimea s-a îngrămădit înăuntru. A ignorat cu desăvârşire aparatura medicală şi s-a strâns în jurul mobilei uriaşe din lemn de stejar.

Domnul Johnson, care fierbea el însuşi de curiozitate, s-a grăbit să descuie broasca sofisticată, nemţească. Apoi, cu un gest dramatic, a dat uşa într-o parte.

Dulapul era gol. Nu avea rafturi. O cutie uriaşă din lemn, în colţurile căreia îşi întinseseră pânze păianjenii...

Localnicii l-au uitat repede pe doctorul Hawkwing. Se dovedise a fi lipsit de orice interes. Ca şi cercetările lui, ce nu aduseseră nimic nou.

De fapt, gândea într-o zi pastorul Haltborne, privind mormântul neîngrijit, cine ştiuse ceva cert despre doctorul Hawkwing? Un biet suflet chinuit şi neînţeles... Care nu făcuse nimic să se apropie de semenii săi...

3. New York City, statul New York, Statele Unite ale Americii. 15 septembrie 1999.

(Fragmente din înregistrarea discuţiei avută de J.V. Simpson, reporter la *Morning Star*, cu L.St. Joyman, pentru scrierea unui articol despre structura timpului. Au fost selectate în principal idei care n-au apărut în text sau care au fost rezumate foarte mult)

J.V. Simpson – Domnule Joyman, în ce măsură credeţi că teoria dumneavoastră despre structura timpului poate fi înţeleasă de publicul larg?

L.St. Joyman – (râde) – N-o înţeleg eu prea bine, cum credeţi că o s-o priceapă un cetăţean obişnuit? De altfel, teoria pe care am făcut-o cunoscută reprezintă doar una dintre variantele posibile...

J.V.S. – Încercaţi, totuşi, să explicaţi

Aşa, mai pe înţelesul profanilor...

L.St.J. – (pe un ton didactic, exagerat de serios) – Domnule, lucrurile stau cam aşa: se acceptă ideea că universul are patru dimensiuni – trei spaţiale şi timpul. După opinia mea, lumea priveşte problema în mod eronat, făcând nişte asocieri superficiale. De exemplu, cele trei dimensiuni spaţiale sunt considerate continue. Prin asimilare, şi timpul e privit tot ca un continuu. Lucrurile nu stau deloc aşa. Uită-te la masa asta, domnule Simpson! Tăblia ei are trei dimensiuni evidente, pe care nici eu, nici dumneata nu le putem nega: e lungă de vreo doi yarzi, lată cam de unul şi groasă – sau înaltă – de un inch. Sunt dimensiuni continue, nu?

J.V.S. – Aşa par, cel puţin...

L.St.J. – Domnule, dincolo de aparenţe vom descoperi o chestie interesantă... Dimensiunile astea reprezintă ceva abstract. Tăblia despre care discutăm e compusă din molecule, respectiv din atomi. Îţi imaginezi că moleculele alea sunt lipite una de alta? Că atomii sunt înghesuiţi în tăblie ca într-o cutie? Nu, domnule, se menţin la oarecare distanţă, datorită unor forţe. Iar în cadrul fiecărui atom există mai mult spaţiu gol decât masă. Imaginează-ţi că, de fapt, tăblia e compusă din spaţiu liber, prin care circulă nişte particule minuscule... Dimensiunile spaţiale, dragul meu, sunt, în fapt, nişte discontinuităţi. Noi considerăm lungimea a fi ceva ca un fir de aţă. Ceea ce vedem noi e doar o iluzie provocată de relativitatea simţurilor noastre. Adevărul e că lungimea este o aparenţă, o înşiruire de particule mărunte, insesizabile, a căror poziţie, după Heisenberg, nici nu poate fi determinată, pentru că se schimbă mereu după nişte legi probabilistice. Dimensiunile spaţiale, ca să rezumăm ideea, nu există aşa cum le acceptă lumea. Nu sunt continue şi nu pot fi determinate precis. O axă spaţială nu-i o dreaptă, ci un şir de puncte separate de goluri. Dacă extrapolăm ideea şi în privinţa timpului, atunci acesta este şi el alcătuit dintr-un spaţiu liber, în care se găsesc, din loc în loc, particule mărunte... Am introdus ideea unei particule care alcătuieşte timpul: tempionul – de la latinescul *tempus*. Această particulă constituie, în ideea spaţiului cu patru dimensiuni, o componentă a fiecărui atom.

J.V.S. – Deci, după părerea dumneavoastră, timpul este o componentă a materiei?

L.St.J. – Ai prins bine ideea. Păi dacă timpul n-ar fi o componentă a materiei, atunci cum am sesiza trecerea lui? Pentru că simţurile noastre percep doar materia. În realitate, lucrurile sunt ceva mai complicate... Nici nu există materie, ci doar forme diferite de manifestare ale energiei...

J.V.S. – Atunci, timpul e o formă de energie?

L.St.J. – Se poate spune şi aşa...

J.V.S. – Totuşi, domnule Joyman, cum se face că percepem trecerea timpului?

L.St.J. – Datorită unui efect interesant... Tempionii au o anumită energie iniţială, din momentul big-bang-ului. Această energie scade, în cuante. Eliberarea cantităţii respective de energie produce trecerea atomului în care se află tempionul în alt moment temporal.

J.V.S. – Însă energia asta nu poate ţine la infinit... Înţeleg că, la un moment dat, timpul se va opri?

L.St.J. – Intuitiv, ai dreptate. În fapt, în momentul în care energia tempionilor va scădea sub o anumită limită, va avea loc un fenomen entropic. Tempionii vor... suge, ca să zis aşa, energie de la alte particule din atom. Acest lucru va produce o involuţie a masei. Universul se află în extindere, din clipa iniţială a big-bang-ului, datorită emiterii de energii către tempioni. În momentul în care tempionii îşi vor termina energia, universul va începe să se contracte. Atunci când tempionii vor absorbi întreaga energie din masa în care sunt înglobaţi, universul va reveni la singularitatea iniţială.

J.V.S. – Domnule Joyman, să lăsăm aceste teorii, care mă depăşesc... Presupun că-s foarte interesante, dar numai pentru cei de specialitate... Puteţi să ne spuneţi ceva despre călătoria în timp? Este posibilă?

L.St.J. – Bineînţeles. Este suficient să inducem o anumită formă de energie în masă, pentru ca tempionii să revină la o stare energetică din trecut. Acest lucru va implica, instantaneu, deplasarea masei respective în momentul corespunzător stării energetice a tempionilor. Deocamdată, operaţia e posibilă doar în instalaţii complicate, de mari dimensiuni. Însă, cred că vom găsi posibilitatea construirii unor aparate mai... accesibile.

J.V.S. – Deci există posibilitatea trimiterii unor obiecte în trecut. Şi cum se vor întoarce în prezent?

L.St.J. – Inducerea de energie, despre care vorbeam, are doar un caracter... tem porar, ca să zicem aşa. V-am vorbit despre aspectul fizic al problemei doar din punct de vedere al masei, reprezentând particulele ca forme, mai mult sau mai puţin punctuale, de masă. Însă, cunoaşteţi caracterul dual al acestor particule, care se manifestă ca emisii energetice ondulatorii. Tempionii au o lungime de undă destul de mare, variabilă conform stării lor energetice. Între câteva minute şi o oră... Acea inducere de energie e valabilă doar pe perioada unei... să zicem, ondulaţii temporale. Apoi tempionii revin la starea normală, iar obiectul se întoarce, în clipa următoare lansării, în trecut.

J.V.S. – O clipă, domnule Joyman. Schimbând starea energetică a tempionilor, nu trimiteţi obiectul în trecut, într-un moment în care a existat deja? Adică nu există pericolul apariţiei a două obiecte identice într-un anumit trecut?

L.St.J. – În principiu, ai dreptate. Dar să analizăm problema mai în detaliu. Un obiect actual, un cuţit, să zicem, a fost fabricat acum zece ani, din fier şi lemn. Dacă l-am trimite cu o sută de ani în urmă, ar trebui, dacă ai avea dreptate, să se dezmembreze în minereu de fier şi sărurile din pământul pe care a crescut copacul. Fiecare atom ar ajunge acolo unde a fost cu o sută de ani în urmă. Problema e însă mult mai complicată. Trebuie să ţinem seama şi de celelalte forţe atomice, care vor menţine unitatea materială a obiectului. Pe de altă parte, universul e în continuă expansiune şi mişcare. Deplasarea în timp nu implică şi ajungerea în locul în care obiectul a fost cu ani în urmă. Pentru a-l trimite în locul dorit, trebuie să corelăm deplasarea temporală cu o translaţie spaţială. Altfel, dacă ne mulţumim doar cu modificarea energiei tempionilor, nu ştim unde va nimeri obiectul. Probabil undeva, în vidul cosmic... În schimb, dacă treaba asta se face simultan cu o schimbare a coordonatelor spaţiale, vom reuşi să transportăm, de exemplu, masa asta de aici, din New York, 1999, la Roma, pe timpul lui Caesar...

J.V.S. – Există posibilitatea călătoriei în viitor?

L.St.J. – Teoretic, da. Practic, nu văd cum ar fi posibilă... Ar trebui extrasă energia din tempioni... Cu mijloacele pe care le avem, acest lucru ar provoca o distorsiune a masei... Tendinţa entropică a tempionilor i-ar face să sugă energie din masa înconjurătoare... E o chestiune foarte complicată...

J.V.S. – Ce ne puteţi spune despre paradoxurile temporale? Literatura SF a făcut multe speculaţii pe această temă...

L.St.J. – Domnule, treaba cu paradoxurile temporale e o chestiune încurcată... În principiu, starea de echilibru a materiei nu permite existenţa simultană a două obiecte cu aceeaşi structură de masă, dar cu tempioni diferiţi. Diferenţa de potenţial energetic ar declanşa o explozie de proporţii... Deci, o persoană – dacă vom ajunge să trimitem persoane în timp – nu se poate întâlni cu ea însăşi. Pe de altă parte, corectarea trecutului este o treabă periculoasă. Nu cunoaştem evoluţiile posibile... Iar teoria ondulatorie mă face să cred că nu putem interveni asupra fenomenelor anterioare... V-am explicat că timpul nu-i un continuu... Dacă modifici o bucăţică existentă, celelalte vor continua să existe. Treaba asta e complicată, nici mie nu mi-e prea clară... Oricum, cred că intervenţiile asupra trecutului, dacă ar fi posibile, ar afecta grav prezentul... Vreau să vă spun că, în acest moment, lucrez la o teorie a timpului tridimensional. Ştiţi, teoria superstring susţine că există zece dimensiuni, dintre care patru compactate. Din cele şase extinse, trei sunt cele spaţiale. Ce pot fi celelalte trei?...

4. New York City, statul New York, Confederaţia Americii de Nord. 27 aprilie 2092.

Domnul Stevens se ridicase din fotoliu şi ieşise, cu mâna întinsă, de după biroul imens, de modă veche, în întâmpinarea locotenentului Moreno.

— Bine aţi venit, domnule locotenent! Cu ce vă pot fi de folos? Luaţi loc. Ceva de băut?

— Nu, mulţumesc. Sunt în timpul serviciului. Anchetez crima din Seventh Avenue...

— Am auzit... Ce lucru groaznic! Cum

poate face cineva asemenea lucruri? Oare omenirea n-a evoluat deloc în ultimele sute de ani? Însă, nu înțeleg... Nu-mi dau seama cu ce-aș putea să vă ajut..

— Domnule Stevens, am făcut unele investigații, discrete, bineînțeles, în legătură cu moștenitorii victimei. M-am interesat și de cei care au avut vreun folos de pe urma altor crime, rămase neelucidate. În New York și în alte state. Unele omucideri au avut loc cu ani în urmă... Am descoperit o chestie interesantă, care vă privește direct.

– Îmi pot permite să vă întreb despre ce-i vorba?

- Mulți dintre cei cercetați au plătit sume mari societății Truly Inc., care vă aparține.

— Nu-mi dau seama unde vreți să ajungeți. Avem o mulțime de clienți. Suntem specializați, după cum probabil știți, în asistență juridică pentru întocmirea formalităților de preluare în posesie a moștenirilor..

Domnule Stevens, să lăsăm discuțiile protocolare! O să fiu foarte direct. Avem informații că onorariile primite de la anumite persoane au fost mult mai mari decât cele cuvenite pentru o simplă asistență juridică! Iar în anumite cercuri se vorbește că, dacă vrei să ajungi mai iute în posesia unei moșteniri, e suficient să contactezi Truly Inc.

Bârfe ale unor confrați geloși, domnule locotenent! De altfel, știți la fel de bine ca mine că asemenea acuzații nu au nici o valoare fără dovezi...

– Avem și dovezi, domnule Stevens! Waldemar Stansky a cedat psihic și a recunoscut că l-ați contactat, oferindu-vă să i lichidați mătușa. În schimbul unei sume convenabile...

Stevens se ridică, se duse la barul din colțul camerei, își turnă o porție zdravănă de whisky și o dădu pe gât. Oftă îndelung și se întoarse pe fotoliul din spatele biroului. Rămase o clipă pe gânduri, apoi se decise brusc:

Domnule locotenent, problema e destul de complicată... Sunt convins că nu aveți dovezi serioase. Doar bănuieli. Altfel n-ați fi stat de vorbă cu mine. M ați fi arestat și m-ați fi interogat la secție. Vă spun de pe acum, ca să vă scutesc de osteneală, că n-am fost implicat în nici o crimă. Veți descoperi că am alibiuri pentru oricare din cazurile pe care vreți să mi le puneți în cârcă. Sunt un om sociabil și nu-mi place să rămân singur. Vă voi pune la dispoziție registrele firmei, ca să vă convingeți că n-am angajat nici un ucigaș care să săptuiască infracțiunile de care mă acuzați. Voi coopera cu dumneavoastră în orice mod doriți, pentru că sunt nevinovat. Sunt dispus să răspund sub stare de hipnoză, să iau un drog al adevărului, să fiu testat cu detectorul de minciuni... Voi susține, indiferent de metoda pe care o veți folosi, că n am ucis pe nimeni și nici n-am plătit pe cineva să omoare persoanele de care vă interesați. Însă nu voi afirma că n-am știut de unele crime înainte de a fi săptuite. Vă voi face o mărturisire: am luat, într-adevăr, legătura cu Stansky și i-am făcut propunerea de care ați pomenit.

— Și susțineți că sunteți nevinovat?

— Nevinovat de crimă. Pot fi acuzat de escrocherie. Dacă vor exista reclamații... Ceea ce vă voi spune are un caracter confidențial și voi nega, în fața tribunalului, că v-am făcut vreo declarație. Dacă mă veți asculta, veți evita să faceți investigații inutile. Acceptați discuția ca având doar un caracter particular? Vă asigur că vă va folosi...

Moreno meditâ un timp, apoi zise, nu prea convins:

— Spuneți ce aveți de spus. Nu vă garantez nimic. Dar, cine știe...

— Bine. Domnule locotenent, am un dar... Dacă se poate numi așa... Din când în când, nu prea des, mi se întâmplă să visez unele lucruri. Coșmaruri groaznice... Crime, măceluri sălbatice... Cu detalii surprinzător de convingătoare... Nume, adrese, zile, chiar ore... Când am descoperit, cu peste douăzeci de ani în urmă, că visele mele se îndeplineau, am fost îngrozit. Am încercat să avertizez victimele, să le conving să-și ia măsuri de apărare... În zadar. Chiar cei care mă credeau și încercau să se protejeze, sfârșeau exact așa cum visasem... Atunci, după ce m-am convins de inutilitatea încercărilor mele, m-am gândit, ca omul păcătos, că aș putea profita altfel... Dacă nu puteam salva victimele și obține ceva de pe urma recunoștinței lor, mi-a trecut prin minte să câștig făgăduind moștenitorilor că o să-i scap de rudele nedorite. Imediat ce aveam un vis profetic, mă interesam cine beneficia de averea

viitorului răposat şi-i propuneam să-i ucid ruda. Contra unei sume corespunzătoare... Surprinzător cât de multă lume acceptă asemenea lucruri... Sigur, au existat şi cazuri în care am fost refuzat cu indignare... Însă mulţi dintre cei care mi-au respins propunerea au plătit după crimă... De teamă să nu fie implicaţi în vreun fel sau şantajaţi... Sau poate că doriseră moartea celui pe care urmau să-l moştenească, dar nu avuseseră încredere în oferta mea... Au existat şi cazuri în care visele nu mi-au fost de nici un folos. Persoanele a căror moarte o prevedeam nu aveau urmaşi sau erau fără avere... Deci, domnule locotenent, dacă aş putea fi acuzat de ceva, infracţiunea săvârşită de mine ar fi cea de escrocherie. Însă sunt convins că nu vor exista reclamaţii... Nici măcar Stansky nu-şi va susţine afirmaţia în faţa tribunalului. Vă asigur că n-am făptuit eu crimele!

Locotenentul îl ascultase, cu un zâmbet neîncrezător pe buze. După ce Stevens îşi terminase pledoaria, se mulţumi să mormăie:

— Mda... Ciudat... Destul de incredibilă povestea dumneavoastră...

— Domnule locotenent, se grăbi Stevens, mi-am adus aminte de ceva! Care ar veni în sprijinul celor ce v-am povestit. Cu puţin timp în urmă am avut iar un coşmar. Destul de vag, fără multe amănunte. Am reţinut doar că victima era un poliţist, W.A. Wilbury. Şi că va muri în ziua de 28 aprilie... Adică mâine! exclamă el surprins, privind ecranul calendarului de pe birou. Nu ştiu cum se vor petrece lucrurile. O moarte violentă, în orice caz... Poate vă interesaţi dacă există în poliţie o persoană cu acest nume... Eventual, aveţi grijă de el mâine...

Moreno se albise la faţă. Se stăpâni şi răspunse cu greutate:

— O să caut în baza de date a personalului... Oricum pentru orice eventualitate, să nu părăsiţi localitatea, până la noi dispoziţii...

— Sigur, domnule locotenent! V-am spus, vă stau la dispoziţie oricând şi oricum! Detector de minciuni, tot ce doriţi dumneavoastră!

— Bine, bine, vom vedea, mârâi Moreno ridicându-se.

Se îndreptă încet spre uşă. În parg se opri, se întoarse şi-l privi scrutător pe Stevens:

— Aveţi un vehicul de călătorit în timp? Dumneavoastră sau firma dumneavoastră...?

— Nu, domnule locotenent. Am avut unul, cu mulţi ani în urmă... Imediat după ce fuseseră inventate... Ştiţi, erau la modă... L am păstrat doar două zile. Apoi l-am înapoiat firmei. Nu mă încântase deloc... Nu făceai mare lucru cu el: trebuia să stai ascuns, să nu te vadă localnicii, să ai grijă să nu faci nimic care să afecteze viitorul... M-a enervat şi m-a plictisit. Nu ştiu ce-a făcut Time Travelers cu el: l-a vândut altcuiva, l-a demontat şi i-a folosit piesele pentru a construi altă maşină, l-a distrus... Nu m-a interesat. Eu am visele mele, domnule locotenent. Cu ele călătoresc în viitor, nu în trecut. E adevărat că viitorul pe care îl văd e groaznic...

Locotenentul îl mai privi un timp, apoi se întoarse şi ieşi, fără nici un cuvânt.

5. New York City, statul New York, Confederaţia Americii de Nord. 28 aprilie 2092, orele 23.

Ţârâitul puternic al videofonului îl trezi pe Stevens, care adormise în fotoliu. Aşteptarea fusese îndelungată, iar încordarea îl doborîse.

Se ridică şi se duse în faţa monitorului. Pe ecran, figura încruntată a locotenentului Moreno.

— Bună seara, domnule locotenent. S-a întâmplat ceva?

— Visul dumneavoastră s-a dovedit şi de data asta profetic, domnule Stevens...

— Adică poliţistul acela despre care v-am vorbit a murit?

— Da.

— Sper că nu băuniţi că aş fi implicat în vreun fel...

— Mi-ar fi plăcut, domnule Stevens, dar, din nefericire, n-am cum. Oricâte puteri aţi avea, nu puteţi face chiar orice...

— Ce s-a întâmplat?

— Sincer vorbind, am bănuit c-o să încercaţi ceva, ca să demonstraţi, prin moartea unei persoane ce nu v-ar fi adus, aparent, nici un folos, că n-aţi fost amestecat nici în celelalte crime. De aceea, imediat ce-am plecat de la dumneavoastră, am urcat-o pe Wilma într-un avion al poliţiei şi am expediat-o tocmai în California.

— Wilma?

— Da. W.A. Wilbury însemna Wilma Anne Wilbury.

— Doamne! O femeie! Nu m-am gândit... Am visat un poliţist... E adevărat că visul a fost foarte vag... N-am reţinut decât un nume, o profesie şi o dată...

Stevens arăta şocat. Părea impresionat cu adevărat.

— Wilma era poliţist. Unul dintre cei mai buni... Poate că, totuşi, dumneavoastră sunteţi de vină... Indirect, bineînţeles... Dacă nu mi-aţi fi spus că-i în pericol, n-aş fi trimis-o acolo...

— Ce s-a întâmplat?

— N-aţi urmărit buletinele de ştiri?

— N-am avut timp... Am avut o zi încărcată...

— Acum două ore, în California a avut loc un cutremur devastator. Vila din Santa Monica, în care se ascunsese, împreună cu o echipă de pază, a fost distrusă cu desăvârşire. N-a scăpat nimeni.

— Îmi pare rău... Sincer, îmi pare rău...

— Se pare că aveţi un dar blestemat, domnule Stevens! Nimeni nu scapă după ce-a trecut prin coşmarurile dumneavoastră! Sper să nu mă visaţi niciodată!

— Domnule locotenent...

— Ascultaţi-mă cu atenţie! Aţi reuşit să mă convingeţi. Cu ce preţ, nu vreau să-mi amintesc... Însă, dacă mai încercaţi vreodată să profitaţi de talentul pe care-l aveţi, vă omor cu mâinile mele. Aţi înţeles?

— Da, domnule locotenent... Fiţi liniştit, îmi ajunge prin câte am trecut...

Ecranul videofonului se stinse brusc. Moreno închisese fără să-l salute.

Stevens se duse în bucătărie, scoase o sticlă din dulap şi bău direct din ea, fără să-şi mai toarne în pahar. Scăpase!

Ce idee grozavă avusese să-şi noteze şi cazuri de poliţişti ucişi! Sigur, n-avusese de unde să ştie că iniţialele acelea banale indicau o femeie, dar asta nu modificase lucrurile cu nimic.

Dar dacă lui Moreno o să-i treacă prin cap să facă o percheziţie? Dacă va descoperi carnetul? Informaţiile de acolo fuseseră prea preţioase, prea secrete, ca să îndrăznească să le introducă în vreo bază de date. Preferase să le noteze pe filele de plastic ale unei agende micuţe, de modă veche, rămasă de la bunica lui. O bază de date putea fi accesată oricând de specialiştii poliţiei, oricâte precauţii ar fi luat... Însă şi carneţelul reprezenta o dovadă...

Nu exista decât o soluţie: să transmită informaţiile rămase şi să distrugă carnetul. Să transmită informaţiile rămase? La ce i-ar fi folosit? Moreno o să fie cu ochii pe el... Sursa asta de venituri încetase. Noroc că apucase să strângă destui bani...

Aruncă, fără nici un regret, agenda cu coperte roşii în incinerator. Apoi, aducându-şi brusc aminte, distruse şi postul de radio miniatural cu care transmitea informaţiile. Afacerea se terminase. Individul, oricum, nu mai avea mult de trăit... Îşi făcuse datoria din plin. N-avea decât să se descurce cum va putea până se va sfârşi şi el...

Mai sorbi din sticlă şi se duse să se culce.

Întins în pat, medită o clipă la soarta pe care ar fi avut-o dacă şi-ar fi făcut publică descoperirea. Fusese tânăr, poate i s-ar fi pus la dispoziţie fondurile necesare, poate ar fi reuşit s-o perfecţioneze...

Apoi înlătură regretele, ca pe nişte frunze uscate. Viitorul, atât cât apucase să-l zărească prin intermediul camerei de luat vederi, nu cunoştea un inventator Stevens şi descoperirea lui. Chiar dacă ar fi încercat să-şi aducă invenţia în faţa publicului, tot n-ar fi reuşit. Aşa, se alesese cu o grămadă de bani. Şi cu satisfacţia că era răspunzător de nişte chestii pe care nu va reuşi nimeni să le explice.

Păcat că experienţa lui nu-i permisese decât accesul la fişierele poliţiei, din care-şi selectase cazurile nerezolvate... Dacă ar fi ştiut, de exemplu, valoarea acţiunilor la bursă... Sau rezultatele curselor hipice...

Oricum, afacerea se terminase cu bine. N-avea rost să-şi macine nervii cu „dacă"...

Şi Stevens adormi liniştit, împăcat cu sine şi mulţumit de ceea ce realizase.

6. Londra, Anglia. 10 septembrie 1889. Spre miezul nopţii.

Lumina felinarelor cu gaz străpungea greu ceaţa groasă.

Bărbatul mormăia cuvinte de neînţeles, stând în genunchi lângă trupul întins al femeii. Se mânjise de sânge din cap până-n picioare, dar spinteca de zor corpul inert.

Scosese organele interne şi le aşezase pe pavajul umed. Acum se străduia să taie organele genitale.

Undeva, în depărtare, se auzea rumoarea surdă a marelui oraş. Zăngănit de roţi de trăsură pe caldarâm, tropot de copite, plesnete de bici, râsete, strigăte...

Apoi, deodată, o fulgerare scurtă, o lumină violetă.

Pe trotuarul de vis-a-vis se materializase un fel de cutie cubică. Cubul, dintr-un material transparent, dar fără sclipirea sticlei, avea latura cam de doi yarzi.

Bărbatul nu l observase. Era prea ocupat cu sfârtecarea trupului femeii.

Una din laturile cubului se dădu la o parte, ca o uşă, iar din interior ieşi un individ îmbrăcat într-un veşmânt ciudat, un fel de salopetă albastră. Ţinea în mână un obiect bizar, alcătuit din sticlă şi metal.

Traversă strada şi se apropie de bărbatul îngenunchiat pe trotuar. Îl bătu pe umăr, iar acesta tresări speriat. Întoarse capul, iar privirea sălbatică, dementă, i se umplu de o spaimă indescriptibilă. Ridică încet cuţitul...

— Potoleşte te, doctore! mormăi poruncitor individul în salopetă. Eşti doctorul Hawkwing, nu-i aşa?

Bărbatul îngenunchiat rămase o clipă înlemnit, apoi în ochi îi apăru sclipirea furiei nebuneşti. Muşchii i se încordară. Era gata să ţâşnească în orice clipă.

— Lasă cuţitul şi stai locului! asupra ta e aţintită o armă care te poate transforma în pulbere înainte să-ţi dai seama că ţi s-a întâmplat ceva!

Doctorul desfăcu degetele, iar cuţitul zăngăni, lovind pavajul din macadam.

— Aşa-i mai bine! Dacă o să fii rezonabil şi o să faci tot ce-ţi spun, ai să scapi. Şi o să-ţi poţi continua... distracţia, fără nici un pericol. Acum, să ne grăbim! Vine poliţia! Fără mine, activitatea ta ar fi încetat în noaptea asta.

În gând, individul îşi continuă ideea: „Oricum, pentru lumea în care trăieşti, asta e ultima ta crimă..."

Doctorul întoarse capul. Prin ceaţă, deslusi la colţul străzii siluete vagi care se apropiau în grabă. Privi în cealaltă parte. Şi de acolo venea o mulţime abia vizibilă... Un ţignal scoase un şuier puternic, ce se reverberă bizar în atmosfera umedă...

Îl înconjuraseră...

Nu exista scăpare...

Privi în jur, disperat, ca o fiară încolţită. Vru să se aplece, să ridice cuţitul, hotărît să-şi vândă scump pielea. Vocea străinului îl opri:

— Ţi-am spus că, dacă o să facţi ce-ţi cer, o să te salvez! Vino!

Îl luă de braţ şi-l târî spre cutia transparentă. Se înghesuiră amândoi pe fotoliul înconjurat de aparate ciudate, pe sticla cărora sclipeau litere şi cifre luminiscente.

În mintea doctorului îşi făcu loc o amintire: „Mene, Tekel, Ufarsin..." Dumnezeu îi anunţa, cu litere de foc, apropierea sfârşitului...

Cine era străinul în albastru? Un trimis al Domnului, un înger? Nu prea arăta a înger. Diavolul? Mai degrabă... Vorbea englezeşte, dar avea un accent ciudat...

Străinul se aplecă şi apăsă un buton roşu.

Văzduhul fu străbătut de o fulgerare violetă, o izbucnire rapidă de lumini nepământeşti, iar trotuarul rămase gol.

Când poliţiştii ajunseră la locul crimei, găsiră doar cadavrul femeii, mutilat sălbatic...

Vârtejurile negre, străbătute de sclipiri roşii, violete, albastre, se potoliră, iar cutia transparentă se opri într-o piaţă, lângă o fântână. Doctorul Hawkwing recunoscu locul: Crescent Square.

Individul de lângă el deschise uşa şi-l împinse afară:

— Du-te şi te spală! Mi-ai murdărit tot vehiculul!

Doctorul se împletici, ascultător, spre apa care clipocea în havuzul de marmură şi începu să-şi cureţe petele de sânge. Străinul şterse fotoliul acoperit cu un fel de piele lucioasă, neagră, apoi ieşise şi rămăsese lângă el.

Când doctorul îşi termină toaleta, individul în salopetă îl privi atent şi-i zise:

— Nu te poţi opri, nu-i aşa? E ceva mai tare decât tine... Când te apucă, nu te linişteşti decât dacă omori pe cineva... De preferinţă o femeie...

Hawkwing arăta acum destul de normal. Sigur, în ochi i se citea teama, o teamă de moarte, dar cui nu i-ar fi fost frică, în locul lui? Se mulţumi să dea din cap, ca un copil cuminte care a fost prins făcând, în mod surprinzător, ceva interzis.

— Îţi propun un târg, continuă calm străinul. Nu prea ai de ales. Poliţia te-a

încolţit. Dacă nu eram eu, te prindeau în seara asta. N-o să renunţi, şi o vor face rândul viitor. Şi nu poţi să renunţi. Chiar dacă acum eşti sigur că o să te stăpâneşti, că n-o să mai omori pe nimeni, niciodată, ştii la fel de bine ca şi mine că atunci când te apucă criza, n-o să ai ce face. Vei întârzia lucrurile un timp, îndopându-te cu laudanum, dar migrenele vor fi tot mai puternice, iar până la urmă vei lua cuţitul şi vei ieşi în stradă... N-am dreptate?

Doctorul se mulţumi să dea din cap, înfrânt.

— Iată care este târgul ce ţi-l ofer: vei părăsi Londra chiar mâine. Ai destui bani. Te vei duce în Essex, într-o localitate măruntă, necunoscută: Borderbridge. Vei căuta o locuinţă izolată. Cu o cameră suficient de mare ca să instalezi în ea un dulap în care să intre... cutia asta, pe care o vezi. Îţi spun de pe acum că există un conac numit Roses Ring. Pe acela trebuie să-l cumperi. Însă nimeni nu trebuie să ştie că aceea e casa pe care o doreşti. Vei căuta îndelung, vei vizita tot ce-o să-ţi ofere agentul imobiliar... Până la urmă vei ajunge şi la vila dorită. Te vei instala acolo şi, după ce o să găseşti dulapul de care ţi-am pomenit, în el o să apară o cutie asemănătoare celei de aici. Până atunci, treaba ta cum o să te descurci, dar să nu faci nimic suspect! Ai înţeles?

— Da, îngăimă doctorul.

— Bine. În schimbul ascultării de care vei da dovadă, voi avea grijă să-ţi satisfaci patima. Când vei simţi că nu mai rezişti, că migrenele devin insuportabile, că trebuie neapărat să ucizi, vei intra în cutie. Vei găsi un ecran...

— Unde? se interesă avid Hawkwing.

— Pe sticla luminoasă din faţa fotoliului, vei găsi, deci, câteva cifre. În dreapta sunt trei serii de discuri mobile, ca la casele de bani. Vei alcătui din ele combinaţiile pe care le-ai văzut. Vei ajunge, aproape imediat, într-un loc unde va fi o persoană. O vei ucide.

— Aşa cum îmi place mie?

— Da. Ba nu. În colţul de jos al sticlei va fi un număr, care înseamnă câte minute ai la dispoziţie. Nu trebuie, pentru nimic în lume, să depăşeşti acel interval de timp. Vor fi situaţii în care nu vei dispune decât de câteva zeci de secunde. În asemenea cazuri, n-o să ai timp de distracţie! Îi dai victimei cu ceva în cap! Apoi te urci înapoi în cutia transparentă şi apeşi butonul roşu! Să nu îndrăzneşti să încalci ordinele mele!

— Am înţeles, domnule, răspunse umil doctorul.

— Încă un lucru. Să-ţi iei cu tine uneltele necesare. Cele mai potrivite pentru perioada de timp de care dispui. În nici un caz o armă de foc!

— Nu le pot suferi, domnule. Fac zgomot, iar zgomotul îmi produce migrene...

— Bine... Să nu laşi nimic în urmă: vreo armă, vreun nasture, vreo bucată de sfoară... Nimic!

— Da, domnule.

Stevens îl privi cu dispreţ. Doctorul era o epavă. Un nenorocit. Un bolnav grav. Însă era exact ce-i trebuia. Călătoria în viitor îi va afecta sănătatea groaznic. Dar ce poate afecta o epavă? Indiferent de efectul distorsiunilor ce vor avea loc în organismul lui, era, oricum, sortit pieirii... N-avea nici o şansă să redevină un om normal. Nu trebuia să-l compătimească. Va primi doar ce merita. La urma urmei, făcuse (şi va mai face) destul rău!

— Să ştii că nu vei fi plătit pentru... ceea ce vei face.

— Domnule, protestă indignat doctorul, n-am ucis niciodată pentru bani! Ştiţi prea bine, e ceva mai puternic decât mine... Simt aşa, un fel de chemare...

Doctorul tăcu un timp, apoi întrebă, şovăitor:

— Apropo de plată... Cum voi plăti... ajutorul pe care mi-l daţi?

— Făcând ceea ce ţi-am cerut. Fără abatere. Dacă nu vei găsi nici un fel de coordonate... adică nici o cifră pe... sticla luminoasă, treaba ta cum o să te stăpâneşti!

— Şi sufletul meu?

— Ce nevoie am eu de sufletul tău? râse Stevens, dându-şi seama la ce se gândea Hawkwing. O să răspunzi de faptele tale în faţa lui Dumnezeu. Dacă o exista vreo judecată de apoi...

— Adică, răsuflă uşurat doctorul, nu trebuie să semnez nici un contract?

— Nu. A, bine că mi-am adus aminte. Trebuie totuşi să faci ceva. Să porţi în permanenţă inelul ăsta.

Şi scoase din buzunarul salopetei o verigă de aur, simplă, fără nici o podoabă. I-o întinse, iar doctorul o luă, şovăitor.

— Ăsta-i semnul că sunt... al dumneavoastră?

— Nu, prostule, se enervă Stevens. Fără inel nu poţi intra în vehicul! În cutie, vreau să spun. Dacă ţi-l scoţi, cutia dispare şi nu se mai întoarce niciodată. Nu trebuie să-l iei din deget nici când te speli, nici când dormi, în nici o împrejurare!

Doctorul dădu din cap şi-şi puse inelul pe deget.

Stevens răsuflă uşurat. În inel era un detector bionic, care urma să sesizeze moartea doctorului. În clipa în care viaţa acestuia va înceta, vehiculul temporal se va întoarce imediat în lumea lui, în momentul imediat următor celui în care-l trimisese în trecut. Iar el n-avea decât să înlăture modificările aduse aparatului, să înlocuiască urgent calculatorul pe care-l instalase cu cel iniţial, furnizat de firmă, şi să înapoieze maşinăria fabricantului. Nimeni nu avea cum să-şi dea seama că vehiculul fusese folosit şi pentru alte călătorii, în afară de cele înregistrate de computerul livrat de Time Travelers. Cel puţin în epoca în care îl achiziţionase el...

— Bine, acum, că ne-am înţeles, încheie discuţia Stevens, poţi să te duci acasă. Te odihneşti, iar mâine pleci în Essex. Şi faci tot ce ţi-am spus. Îţi ofer posibilitatea de a-ţi satisface... plăcerea fără nici un pericol. Dacă nu vrei, n-ai decât să-mi spui. O să caut pe altcineva.

— Nu, nu, protestă imediat doctorul. Voi face tot ce mi-aţi cerut. Şi vă sunt foarte recunoscător pentru că m-aţi salvat!

„Salvat pe dracu'!" rânji în sinea lui Stevens. Individul nu avea cum să ştie că, oricum, crimele lui vor înceta, iar poliţia nu-l va prinde niciodată. Iar crimele pe care le va săvârşi în viitor... Ce idee genială avusese! Paradoxurile temporale puteau apărea doar în situaţia în care cineva din viitor ucidea pe cineva din trecut, pentru că era imposibil să descoperi ce influenţă avea acest lucru asupra viitorului. Însă, dacă o persoană din trecut ucidea pe cineva din viitor, ce paradox putea să aibă loc? Era ca şi cum cineva ar fi călcat pe un cui vechi, ruginit, şi se îmbolnăvea de tetanos... sau ca un arheolog care, deschizând un mormânt, elibera microbii unei boli dispărute de mult... Da, trecutul putea interveni în viitor, fără nici un paradox. Nu-i toată experienţa noastră bazată pe trecut?

Stevens se smulse din visare şi, aducându-şi aminte de ceva, îi aruncă peste umăr lui Hawkwing, în timp ce se îndrepta spre vehiculul temporal:

— Bagă bine în cap! De azi, nu mai trimiţi nici o scrisoare semnată „Your truly, Jack the Ripper"!

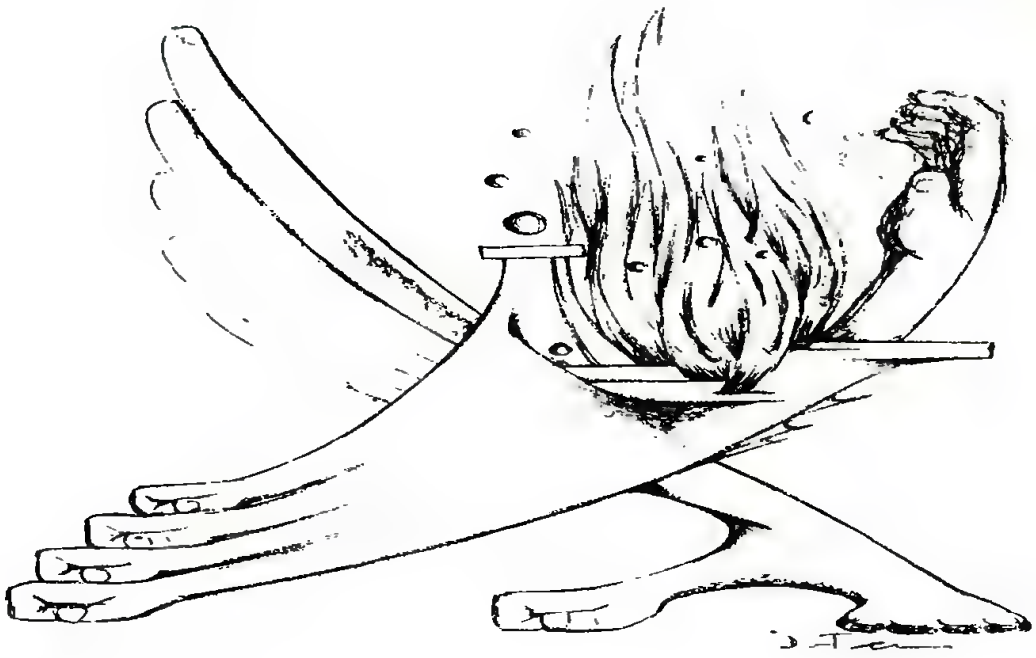

Desen de Dan Farcaş

Rămăşiţele verii

„La marginea drumului - crucea şi pe cruce - el. Lumina se aşează pe umărul lui stâng, dezvăluind tatuajul: un porumbel, semnul Ghildei. Ghilda Păsărarilor a ajuns şi aici, iar crucificarea e pedeapsa celor îndrăzneţi, a celor care nu."

Michael Hăulică – „Full Contact"

Ea respiră lângă tine. Somn şi uitare.

Tu fumezi, bagi în tine moarte încetul cu încetul. Alcoolul ţi se plimbă prin maţe, prin sânge şi amintiri. Aşa te minţi.

Orele au trecut de-a valma, nici nu le-ai simţit. Timpul nu se dilată decât când aştepţi. Când stai şi „ea respiră lângă tine", nici nu există. Eşti doar tu şi „ea respiră lângă tine".

Noaptea rânjeşte sfâşiată de cuţitul aproape-dimineţii. Şi ea respiră lângă tine, lent, liniştit, cu aproape-fericirea pe faţă. Doarme liniştit şi îşi ţine mâna pe pieptul tău.

Trec foetuşii prin burta aproape-dimineţii. Workers, furnicile societăţii, dobitocii societăţii, cei-care-nu-ştiu-de-ce.

Alcoolul abia se vede în sticla fumurie.

Bei, dar nu uiţi că „ea respiră lângă tine". O mângâi. Surâde prin somn (cine ştie ce visează) de parcă te-ar simţi, te strânge şi nu ştie că tu stai şi fumezi şi bei şi aştepţi ca aproape-dimineaţa să explodeze în cameră şi deasupra furnicarului San'Pedro. Ea nu ştie, pentru că respiră uitarea.

Aştepţi. Acestea sunt rămăşiţele verii, ale vremii când erai tânăr şi nu te gândeai în urmă. Rămăşiţele verii.

Aproape-dimineaţa a prins o culoare vânătă. Ceaţa zboară deasupra oraşului, zboară cu amintirile tale, cu ştiinţa de a fi vară, cu setea de a fi vară, zboară cu tot cu şosele şi Harley-Davidson, cu singurătatea ta, cu toate zboară. Dar ea respiră lângă tine.

Rămăşiţele verii, adică ale acelui timp când nu te gândeai la toate astea, când toate şoselele tremurau sub anvelopele Harley-ului şi umblai într-un costum de piele sfidând dogmele Svolsen. Adică regulile.

(„Ce de tatuaje ai!")

Ea face parte din rămăşiţele verii, însă fără să fie ceva din definiţie. Ea este primăvară şi respiră lângă tine.

(„Eşti worker?"

„Nu, sunt o rebelă.")

Harley, mâinile ei strânse în jurul trupului tău, viteză, bornele alergând ca nişte năluci, un pic de cocaină, beţia anti-societăţii.

(„Eşti worker?"

„Nu, sunt o rebelă.")

Ea. Ea este o rebelă.

Aproape-dimineaţa linge pereţii din San'Pedro, vânătă, inocentă, aşteptând clipa maturizării.

Habar n-ai când au început rămăşiţele verii. În orice caz, ea a venit o dată cu ele, cu şosele terne şi resemnate, ca tine de resemnate. Şi la fel de bătrâne.

(„Tu ce muzică asculţi?"

„Punk. De Chris Rea ai auzit?"

„Nu."

„Se potriveşte bine cu şoselele,
cu viteza şi cu resemnarea.")

Cu resemnarea? La ce s-o fi gândit Chris când a cântat întâia oară „the road to hell"?

Încă un pahar şi încă... Beţia latentă a aproape-cunoaşterii şi a filozofiei searbede. Laşi alcoolul să se plimbe printre măsele, îţi laşi limba să înoate în uitarea lui şi te pregăteşti să-l primeşti.

Camera valsează o dată cu „ea respiră lângă tine". Şi este aproape dimineaţă.

❖ ❖ ❖

— Astăzi, Christos va veni în oraş.

— Şi ce dacă.

Până şi acum este rebelă.

— Mă aştepţi?

— Sigur. E Barbadosul nostru, ai uitat?

Se aude jetul apei explodând prin sita duşului, înlăturând miasmele nopţii şi oboseala şi pe tine înlăturându-te.

Câţiva foetuşi se desprind de clădire. Îi vezi prin ferestrele fumurii dispărând undeva spre nord, spre locul unde cei-care-nu-ştiu-de-ce muncesc cu neruşinare pentru alţii. Zi şi noapte şi aproape-dimineţi, multe, nu le ţin ei socoteală, lor le plac aproape-nopţile, când se îmbată şi se droghează şi ascultă muzică din realitatea Kaos.

Motorul bubuie sub tine şi stradela îngustă simte agresivitatea eşapamentului.

— Merge?

Vruuummm!

Motorul îi taie gura schimonosită de rânjetul profesional „ce-mi dai că sunt discret?" şi îl lasă undeva în spate, în cei doi metri de pavaj dintre zgârie-nori cu tot cu plasturele alb din „Chinatown".

— Merge, Jack. Merge, cum să nu.

Dar el nu te mai aude. A rămas acolo, amestecat între umbrele dimineţii, caraghios în costumul cu fireturi aurii, cu zâmbetul lui de paradă şi cu chelia strălucitoare.

(„Astăzi, Christos va veni în oraş."
„Şi ce dacă.")

Tot timpul este rebelă. Ea nu crede în nimic. Este ca tine. Primăvara şi vara, poate şi lăturile insinuante ale toamnei te-au învăţat că nu este bine să crezi decât în tine. Nomazii, mai ales singuraticii, cei care ascultă muzică-de-dincolo de-moarte nu pot fi ucişi decât în inimă. Şi de aceea nu cred decât în ei. Ca să nu-şi lase inima descoperită.

Ea nu crede în nimic. Ca tine. Şi, totuşi, cum a fost posibil ca vitalitatea voastră să fie penetrată? Cum?

Zboară şoseaua şi Chris Rea îţi cântă în creier melodiile celor care iubesc drumurile şi singurătatea şi libertatea.

El stă undeva pe un deal şi un mănunchi de raze se plimbă peste tufişuri, peste nisipurile de la marginea autostrăzii, peste obrazul Lui se plimbă, poposesc ca într-o joacă, pentru ca mai apoi să-şi reia goana nebună spre vest.

Până şi Chris amuţeşte, parcă i s-ar fi topit suturile care îi leagă vocea-nevoce de creierul tău. Şi are dreptate să tacă. Are.

— Tu eşti?

— Eu.

Are o privire curată, lacuri limpezi de munte şi păduri şi flori, ochi plini de iertare, gata s-o împartă până vor seca.

— Urcă!

Şi Îl simţi ezitând, nu este obişnuit cu realitatea ta, El ştie acolo, în Bethleem, în Nazareth, pe unde a călcat cu amintirile şi suferinţele şi prigoana celor care nu au crezut.

— Ce unealtă e asta?

— Motocicletă, Doamne.

Ţi se pare stupid să zici „motocicletă" lângă „Doamne", însă aşa îţi vine şi oricum nu ştii să-i explici. Ţi-e teamă că nu va înţelege. Amintirile Lui cele mai proaspete sunt mult îndepărtate de realitate.

— Şi ce face ea?

— Merge pe şosea.

— Singură?

— Nu, cu noi în spinare.

E uluit, deşi admite că lumea s-a schimbat mult de când lipseşte. Chiar dacă ar fi fost singur pe marginea autostrăzii, tot n-ar fi înţeles de ce există autostradă, panouri cu „Democraţie-Svolsen", cutii de bere, ambalaje stridente şi câte şi mai câte lucruri, fără nume pentru El.

Ambalezi motorul, iar El tresare şi-L linişteşti şi Îl înveţi cum să se aşeze, apoi Harley-ul împunge aerul şi mantia Mântuitorului se duce în siaj, pe deasupra şoselei, o umbră efemeră, mereu în goană.

❖ ❖ ❖

Fuge printr-o pădure udă de apa nopţii şi tună, iar cerul seamănă cu el însuşi cufundat în noroi.

„Emma! Unde eşti, curva dracului?

Unde?"

Tună şi apa sare până la picioarele tale şi ale celorlalţi gură-cască.

De Niro îşi şterge faţa plină de noroi, gâfâie, scormone noaptea cu ochii plini de aproape-nebunie, apoi o ia la fugă, se împiedică de cioturi, de rădăcini, călcând muşchii nordului şi broaştele pline de râia fricii.

„Unde?"

Tu o vezi, aşa cum o văd şi ceilalţi. Stă lângă un portal de piatră şi îşi muşcă buzele ca să nu urle, iar noaptea o pândeşte prin stroboscopul său, aşa cum îl pândeşte şi pe el, aşa cum şi voi îi pândiţi, şi pe ei şi pe noapte, aşteptând deznodământul.

„Unde?"

Abia se aude întrebarea plină de ură, violentă, mai violent este tunetul şi mai violent decât toate fulgerul (stroboscopul nopţii), scormonitorul beznei, trădătorul umbrelor.

Lama japoneză scânteiează şi ţipă pe deasupra ta, pe deasupra celor care stau lângă tine, împrăştie apa ploii din ecranul organic, apoi o spintecă pe Emma, o retează de deasupra şoldurilor, ea ţipă, oricum nu mai putea să ţină frica, ţipă, mai are aer în plămâni să ţipe, se rupe în două şi bustul cade la picioarele tale şi ale lor, dar, mai ales, la picioarele Lui.

Se retrage înfricoşat, uluit, îngreţoşat de vederea sângelui, de ochii ei morţi de spaimă, de urmele ţipătului pe care nu a mai putut să-l ţină. Nu spune nimic, a amuţit în acea stare şi tu eşti un nemernic că ţi-ai oprit Harley-ul lângă ecran.

— E doar un film, Doamne. Doar un film.

Dar El nu crede şi cum să creadă când jumătate din Emma zace la picioarele voastre?

— Vrei să mergem?

Tot nu ştie să vorbească, a uitat, suferă de amnezia fricii, a uluirii, a.

Harley-ul toarce liniştit, vă aşteaptă, pe tine şi pe El, s-a învăţat şi cu El. Tot tu va trebui să iei decizii, până acum numai decizii proaste ai luat: mai ales în privinţa Lui. Îl iei după umeri şi atunci parcă se trezeşte din amorţire.

— Mergem? zice cu ochii rătăciţi.

— Mergem.

Şi Harley-ul abia aşteaptă să mergeţi. El nu are răbdare, ca oamenii. Lui îi place viteza şi îi mai plac şi şoselele. Şi bine că se grăbeşte.

Iar în urma voastră vin tehnicienii şi ambulanţele să culeagă ce-a mai rămas din infernul PSYCHO, femei şi bărbaţi mutilaţi în cele mai groteşti feluri. Ei vin şi adună atenţi GROZĂVIA, ca s-o repare.

❖ ❖ ❖

Îţi alunecă ochii spre trandafiri. Sunt acolo, mereu alţii. Timpul îi ucide, generaţie după generaţie. Mor mult mai repede decât oamenii, dar mult mai demn. Ei sunt adoraţi până mor.

Curg orele, n-au mai rămas multe. V-aţi spus puţine cuvinte. Ochii au vorbit pentru voi şi pielea şi aproape-dimineaţa şi trandafirii.

(„Cum faci rost de bani ca să treci dintr-o realitate în alta?"

„Fur.")

Umbli cu mâinile în safe-uri. Sunt mulţi oameni care îşi ţin valorile în safe-uri, de dragul trecutului, atât îi mai leagă de vremurile când banii erau ascunşi în case. Safe-uri solide, dar nu îndeajuns şi destul de sărace în combinaţii numerice.

(„Cum faci...?"

„Fur.")

Doar ei i-ai spus-o.

❖ ❖ ❖

Bubuie oglinda. Slăbiciunea îţi înmoaie muşchii şi îţi toceşte simţurile, la fel cum face vântul cu stâncile, numai că lui îi trebuie mulţi ani, mulţi, dar vântul are tot timpul, el este nemuritor. Tu simţi slăbiciunea doar o secundă, sau o sutime de secundă, un timp aproape inexistent şi, totuşi, atât de intens!, doar reacţiile rămân întregi, ele sunt rodul anilor tăi, a ceea ce ai făcut în anii tăi, sau ai refuzat să faci,

sunt şi reacţii pentru ceea ce ai refuzat să faci.

(„Unde mă duci?"
„În altă lume, Doamne.
Te duc să vezi şi altă lume."
„Dar nici pe a ta n-o cunosc."
„Vei avea timp.")

Altă lume. O lume total necunoscută. Chiar şi pentru tine. Aşa este cinstit. S-o înţelegeţi, să căutaţi s-o înţelegeţi (simţi, miroşi, guşti, atingi) împreună. Da, aşa este cinstit.

Harley-ul urlă sub voi, nu găseşte şoseaua, el este învăţat cu şoselele, nici Chris nu mai cântă şi nici ceaţa nu mai este atât de densă.

El te ţine strâns, este mai uimit ca tine. El nu ştie cum aţi ajuns aici, nu ştie că aţi penetrat oglinda altei realităţi virtuale şi ce rost are să-l explici dacă nu va înţelege? Prea plină Îi este memoria de ceea ce a fost atunci, la primul Lui drum printre oameni, atunci lumea era simplă şi unică, nu o fereastră cu mii de umbre virtuale.

(„De ce ai dat bani acelui om?"
„Ca să ne lase să trecem.")

Să energizeze oglinda, să vă memoreze structura genetică, s-o cuantifice, s-o înţeleagă sistemul analitic, s-o. Asta costă bani. El despre bani poartă amintiri veştejite de strâmbătatea firii omeneşti, amintiri cu comercianţi în Templul lui David, cu bani Îl vânduse Iuda, cum putea să gândească altfel? Asta Îi spuneau banii. Nu altceva. „Banii sunt ochii dracului", asta nu scrie în Biblie, au inventat-o oamenii mai târziu, când El deja îi absolvise de vini, de păcate şi necredinţă, o vreme, pentru că păcatul nu stă ascuns, diavolul îl scorneşte ca să fie neobosit.

Marea se joacă printre stânci. Franjurii de spumă dansează nebuneşte, de parcă până acum ar fi fost înlănţuiţi tiranic, sar, protestează, sunt rebeli. Este o mare frumoasă. Te îneacă emoţia când o vezi.

— Iubesc coastele şi mările, munţii şi câmpiile, tot pământul îl iubesc. Toate sunt Creaţia. De aceea le iubesc şi le miros sudoarea în care îmbătrânesc ca să întinerească, la nesfârşit.

Vântul este cald, aşa cum sunt cuvintele Lui, plin de miasmele mării şi ale cerului de deasupra mării. Aşa le simţi. Aşa le simte în tine şi David Gilmour, titanul dezmeticit din noroiul uitării, vântul muzicii „high hopes". Speranţe mari, atât cât să încapă în ele tot ce nu mai reuşeşti să faci, liantul rămăşiţelor verii.

(„Cum faci...?"
„Fur.")

Rămăşiţe din ea, din lumea primordială căreia El îi spune Creaţie, lumea workersilor, a U-TV MAN-ilor, a spectatorilor Monştrilor Sacri, a motocentaurilor, lumea originară, aşa cum n-a gândit-o Dumnezeu.

La capătul nopţii stă întotdeauna speranţa.

Ei, na! Asta tu ai scornit-o. Ştii bine. Dacă n-ar fi fost ei, ai fi spus aşa: la capătul nopţii stă altă noapte, şi mai neagră. Uite-aşa ai fi spus.

❖ ❖ ❖

Frumos zâmbet mai are! Te întreabă:

— Ai un nume?

— Nu.

— Mă voi gândi la un nume pentru tine.

❖ ❖ ❖

— Aceşti oameni sunt foarte slabi.

Vântul îi aleargă prin plete şi prin barbă, prin ochii îngustaţi de aerul sărat îi aleargă, neobosit, îi atinge trupul, îl mângâie.

— Sunt, Doamne.

Şi aşa sunt. Rar ai mai văzut atâta slăbiciune fizică.

— Îi voi ajuta.

Se apleacă deasupra sfârşitului mării, printre stânci, printre miile de scoici lipite de vreme şi teama furtunilor, peste valurile meşteşugite de născocirea adâncurilor se apleacă, îşi lasă mâinile în apă şi murmură. Parcă şi stâncile murmură.

— Ce faci acolo, străine?

— Vreau să vă dau mâncare. Se vede că suferiţi de foame. Vreau să vă ajut.

— Să ne ajuţi?! Copilul zâmbeşte dispreţuitor. Noi nu vrem să ne ajuţi.

— Dar pot s-o fac. El se ridică şi priveşte spre copil, uluit priveşte. Pot. Pot să aduc peştii la picioarele voastre, decât să-i culegeţi şi să-i mâncaţi. Asta pot să fac.

Copilul râde. Şi ceilalţi râd. Cumplit este râsul lor.

Recunoşti lumea. Prospectorul te-a înşelat, ţi-a spus că este absolut nouă, dar ai mai fost acolo. Ai mai fost. Este lumea hibrizilor şi a clonelor. El nu va înţelege.

— Să mergem, Doamne.

Să-L iei, cât mai repede. Să-L iei.

Porneşti Harley-ul, tremură, abia aşteaptă şi el să plecaţi.

Ia-L şi părăseşte această lume care există ca tu să fii nemuritor! Nici asta nu a gândit-o Dumnezeu. Svolsen I-a luat-o înainte cu imaginaţia.

❖ ❖ ❖

Ziua visezi noaptea, iar noaptea visezi ziua.

Orele trec una după alta, neobosite, te aspiră timpul odată cu bucăţi din tine, mori încetul cu încetul şi nici nu-ţi dai seama. Tu alergi cu şoselele tale, cu gândurile, cu Chris Rea în minte şi în trup şi în anvelopele nebune ale Harley-ului, cu toate alergi şi nu vezi când te prinde toamna din urmă.

Oraşul se vede ca o ţestoasă, scoate capul din carapacea ceţii, se uită înaintea voastră cu ochii lui albi şi scormonitori.

— Tu cine mai eşti? îl scrutează atent Nicholson.

— Christos.

— Christos şi mai cum?

— Mântuitorul.

— Hai, că m-ai rupt!

Şi râde. Nici el nu-L recunoaşte. Doar tu ştii că nu minte. El este Christos, Mântuitorul. Câinii îl recunosc, se aşează pe burtă, îl privesc cu ochii aburiţi de recunoaştere, trag în nări mirosul divinităţii, numai oamenii nu-L recunosc. Ochii lor înoată în ură şi în neîncredere, în viciu, în automatism, numai în recunoaştere nu înoată. Şi în speranţă. Sunt aproape maşini.

Harley-ul duduie în spaţiul îngust.

— Nu-ţi simt inima, spune actorului.

— Nici n-am, decât dacă îmi cere vreun Monstru Sacru. În rest, poţi să-mi faci ce vrei, să mă tai, să te pişi pe mine, să-mi dai bacşiş..., uite ce de lucruri poţi să faci fără să-ţi dai seama dacă am inimă sau nu.

Nici măcar nu poţi să-L lămureşti, deşi ai vrea. Este la fel de uluit ca atunci când L-ai dus în realitatea Vatican.

(„Voi!? Voi, aici!?"

S-a repezit la ei cu mâinile desfăcute, gata să-i îmbrăţişeze, să-i sărute, să le facă ce-L îndemna dorul Lui de mii de ani, sau de câteva zile, nu ştiai de când hoinărea prin lumile virtuale.

„Voi!?"

Iar ei L-au privit rece, nu ca discipolii Lui, nici nu erau cei adevăraţi, erau decorul Vaticanului, sfinţii cu care bea Papa la masă, în timp ce un alt Mesia suferea pe o cruce de piatră.)

Aşa te simţi. Ca atunci. Harley-ul mugea pe treptele catedralei Sfântul Petru şi aştepta. Şi tu aşteptai, erai neputincios, aşteptai să se umple cu prea-plinul-deşertăciunii, ca altă dată. Aşa era destinul Lui. Tu ce puteai să faci? Deşi Îl iubeai. Îl iubeşti.

❖ ❖ ❖

— Ai furat vreodată?

— De multe ori.

— Ai ucis?

— Asta nu. N-am ucis.

— Atunci te iert.

— Îţi mulţumesc.

Eşti sincer. Numai El te poate ierta.

— De unde ai ştiut că voi veni?

— Am ştiut.

— Mă iubeşti.

Nu era întrebare. Era „mă iubeşti".

— Da.

— M-am gândit la un nume pentru tine.

— Orice nume mi-ai pune, îl voi respecta cu sfinţenie.

— Îţi voi spune Petru.

❖ ❖ ❖

Iubeşti timpul „ea respiră lângă tine". Numai tu ştii cât. Încă este noapte. Încă. De nu s-ar termina niciodată.

Inspiri adânc fumul, îl laşi să intre pe calea numai de el ştiută, să ameţească sau să facă lucrarea pe care numai el o ştie. Bagi în tine moarte încetul cu încetul. Asta faci.

În interfaţa memoriei auxiliare, Îl vezi cutreierând străzile, mirându-se, nici măcar nu poate să lecuiască. Oamenii lui Svolsen nu pot fi lecuiţi. Nu au nevoie. Lor li se spală memoria atunci când stressul îi sugrumă în menghina lui, dar de murit, nu mor niciodată. Dacă îţi tai venele, atunci plasma ţi se scurge din trup şi nu mai are puterea să irige o minte prea plină de angoase, de deziluzii, de neîmpliniri, poate şi de un pic de fericire. Aşa a închipuit el lumea de care lui Dumnezeu i-ar fi ruşine că există.

Fumezi. Unii spun că este o terapie împotriva căderii nervoase. Nu-ţi pasă nici ce cred unii, nici ceilalţi. Fumezi, pur şi simplu, pentru că aşa îţi place.

Păsările Sonares parcă au înnebunit. Vin din realitatea Afrika, acolo unde un U-TV MAN a făcut ceva atât de grozav, încât oglinda nu s-a mai închis în urma lui.

Beduinii urlă călare pe păsări agitându-şi armele lymchak. Aduc cu ei mirosul deşertului şi al văii Giseh.

Vin în fiecare noapte. La început îţi plăcea să-i urmăreşti din spatele ferestrelor, şi ceilalţi îi urmăreau, apoi te-ai plictisit de zborul lor peste San'Pedro, de stereotipia urletelor guturale, le-ai lăsat în aerul plin de somnul workersilor şi ai preferat să dormi, poate şi dezgustat de lipsa lor de imaginaţie şi, mai ales, de tânguirea lor nocturnă în căutarea U-TV MAN-ului care îi crease şi pe care îl ucisese Compania.

Ea încă doarme. Îţi place s-o priveşti.

El aleargă pe sub ceilalţi ochi ai tăi, artificialii, încercând să lecuiască nişte oameni care nu au nevoie. Este din ce în ce mai dezamăgit. Îl simţi. Încă mai are puterea să caute ceva ce nici El nu ştie. Nu se poate obişnui cu inutilitatea sosirii lui printre oameni.

❖ ❖ ❖

— Eu sunt iubirea. Şi mântuirea. Îmi plânge inima că ei nu pot înţelege asta, dar tu poţi, Petru, nu-i aşa?

— Da, Doamne.

Are ochii roşii de nesomn. Transpiraţia îi picură pe lemnul pe care se chinuie să-l netezească de câteva zile.

— Nu vrei să mănânci?

— Eu am venit să sufăr. Să amân Apocalipsa.

— De ce să suferi? N-ai suferit destul atunci?

— Nu. Diavolul a făcut o lucrare prea puternică. V-a ars ochii cu minciunile lui, v-a îndepărtat de iubire, v-a făcut egoişti şi răi.

Trec foetuşii workersilor, undeva pe deasupra pieţii unde doar tu şi El aveţi curajul să staţi.

Noaptea încă trec beduinii, călare pe uriaşele păsări Sonares, căutându-şi U-TV MAN-ul răpus mişeleşte.

I-a văzut şi El, le-a văzut armele lymchal şi disperarea şi gurile schimonosite, dar nu te-a întrebat nimic. Nu ştii dacă a înţeles, dar în sinea ta i-ai mulţumit că nu vrea să se lămurească. Oricum n-ai fi ştiut să-i explici.

S-a rugat.

— Există şi o lume Iudeea?

— Există.

Ai înţeles. Nici nu a fost nevoie să rostească mai multe cuvinte.

❖ ❖ ❖

Fiecare zi este prea lungă. Sau prea scurtă. Lungă pentru că despărţirea se mai prelungeşte cu altă generaţie de trandafiri şi că toamna te aleargă perversă, încercând să te prindă în mâinile atrofiate şi să te ţină acolo, strâns îmbrăţişat, în aşteptarea seacă a curcubeului ei înşelător, să te pregătească

pentru atunci când iarna te va dori, cumplit şi irevocabil.

Şi scurt, pentru că de la revolta zorilor şi până ce crepusculul îţi va arde ceafa, timpul nu va ajunge ca să-i prinzi toate înţelesurile. Nu va ajunge. Încă nu te-ai dezrobit din orbirea de care sunt bolnavi toţi oamenii. Eşti doar puţin mai ager, însă nu îndeajuns.

Ea ţi-a spus: „te voi aştepta, la nesfârşit". Cuvintele falsei veşnicii, adică ale unui timp inexistent. Asta ţi-a spus.

Înainte de Svolsen, „veşnicia" însemna până mori, acum veşnicia înseamnă până ţi se spală creierul şi ţine numai de tine s-o prelungeşti sau nu. Numai de puterea ta de a exista ţine. Dar şi într-un caz şi în celălalt, veşnicia este o minciună, deşi oamenii îi ştiu sensurile: etern, infinit... De vină este numai încrederea oarbă în ei, în lucrările ei şi în aproape-Dumnezeirea lor. Astea sunt de vină şi de aceea măsluiesc cuvintele.

„Te voi aştepta, la nesfârşit." O crezi. Şi tu eşti bolnav de erezia cuvintelor. Altfel n-ai fi crezut-o.

❖ ❖ ❖

Îţi sunt plini ochii de colină, de cruce şi de figuraţie. Dar nimic din ele nu doare aşa de tare cum Îl dor pe El palmele şi picioarele ţintuite de piroane.

Vântul suflă ca atunci, sau cum trebuie să fi suflat atunci, cărând cu el praf şi zgomote necunoscute, mirosuri. Uneori fulgeră şi aproape-seara devine incandescentă.

Centurionii se holbează, cu mâinile înfipte în gărzile paloşelor, laolaltă cu ceilalţi, preoţi şi cetăţeni ai falsei-vecinătăţi-Golgota, femei, bărbaţi şi copii cu ochii transfiguraţi de culoarea amestecată a aproape-serii cu revolta cerului greu de furtună.

Doar tu Îi simţi răsuflarea grea. Doar tu. Şi doar tu Îi percepi fantasmele aproape-morţii.

— Te iert că m-ai minţit.

— A ştiut. Gândul îţi străbate inima ca o flacără. Trebuie să-ţi fi dat seama că

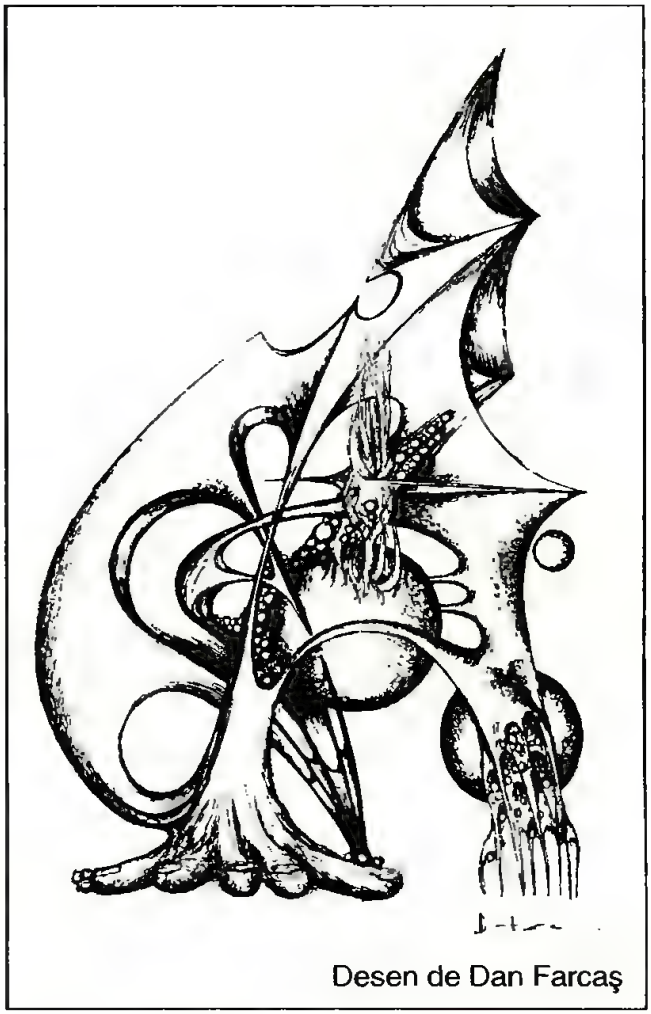

Desen de Dan Farcaş

nu-L poţi înşela.

Ai mai furat. O singură dată. Ai angajat actori de la Companie, un scenarist, un regizor, oameni de meserie. Să facă totul ca atunci. Sau aproape ca atunci.

L-au bătut cu vergi, cu pietre, L-au scuipat şi L-au îmbrâncit, L-au ocărît, te-ai uitat la feţele lor, erau atât de fioroase şi pline de ură, încât te-au făcut să uiţi că jucau rolurile pentru care îi angajasei. Te-au păcălit. Nu şi pe El însă. Nu pe El.

Zâmbet, trist, aşa cum îl poate închipui durerea de sub coroana de spini.

— A fost o minciună frumoasă.

— Ia mai taci, mă!

Centurionul Îl împunge în coaste cu vârful suliţei.

Motorul Harley-ului urlă turbat şi, undeva în ceruri, Sfântul Ilie tună a durere.

— Nu lăsa ura să-ţi domine inima.

Te simte. Gata să-l iei în anvelopele motocicletei pe flagelator. Ai fost păcălit definitiv.

Centurionul râde, dar stă pregătit, cu

suliţa pieziş, spre pieptul tău.

Nu uita: este o simulare. Doar El este adevărat.

Ei nu ştiu şi, chiar dacă le-ai spune-o, tot n-ar crede. Au văzut de atâtea ori asta. De atâtea ori. Decât că actorii au fost alţii, sau regizorii.

— Puteam să amânăm asta.

— Ştiu. Abia Îi auzi cuvintele. Însă trebuia s-o fac.

Da. Aceasta este lumea primordială. Din ea pleacă toate celelalte reflexii, de ură, de strâmbătate, de violenţă, de războaie, poate şi de puţină fericire. Din ea pleacă toate.

Şi dacă El poate lua cu sine vinile şi păcatele ei, atunci înseamnă că le ia pe toate celelalte. Când tai rădăcina, înseamnă că tai copacul.

(„În felul tău, eşti un Ioan şi Pavel şi toţi ceilalţi."
Aşa ţi-a spus.)

— Să nu mă uiţi.

— Nu.

— Fă-i şi pe ei să nu mă uite.

— Nu Te vor uita niciodată. Nici înainte nu Te-au uitat, deşi n-au crezut în Tine. Mereu fac filme cu Tine, dar fără să Te creadă. Vina asta să le-o iei.

— Nu pot. Vor trebui să mă descopere singuri. Să ştie adevărul meu.

Să-l afle. Să-l ştie. Adevărul.

Câte tone de nisip-uitare sunt în ochii lor? Şi cum să creadă în Dumnezeu, când fiecare dintre ei se crede Dumnezeu?

❖ ❖ ❖

Ce eşti tu până la urmă? Spune dacă ştii. Ce eşti? Un singuratic? Un eretic al cuvintelor? Un obsedat al rămăşiţelor verii? Ce eşti?

Te doare inima. Crunt. Nici respiraţia nu mai este ca înainte. Nimic nu mai este ca înainte. Nici chiar tu.

Harley-ul îşi continuă goana dementă pe şoseaua lui atât de dragă. El nu are emoţii. Face ce-i spui tu. Asta este diferenţa între om şi maşină şi aşa va rămâne până la sfârşitul sfârşitului.

Încă ai în urechi ruperea pământului, seismul covârşitor, semnul divin care le-a spus că era El cu adevărat, însă ei nici atunci nu au crezut. Au aplaudat, au fost pătrunşi de frenezia cu care au trăit intensitatea revoltei sacrosancte, au crezut că sunt efectele makersilor, multe au crezut, numai că El era adevărat nu au crezut.

„ELI, ELI, LAMA SABACTANI?"*

Cuvintele Lui. Ca focul de arzătoare. Prea pline de suferinţă. Ca atunci.

Şoseaua curge neagră şi netedă până undeva sub curbura orizontului, de unde începutul furnicarului San'Pedro se vede ca o mogâldeaţă.

„Eli." Şi ea ţi-a spus aşa. „Eli." Erezia cuvintelor. A sunat frumos (semnul bolii cuvintelor), aşa cum a vrut ea să spună şi cum ai vrut tu să auzi. Ţi-a spus: „eşti Dumnezeul meu pentru că eşti mult mai aproape de mine decât celălalt Dumnezeu". Aşa ţi-a spus.

San'Pedro aleargă bezmetic spre tine. Aşteaptă să te înghită cu miile sale de guri bolnave de oameni. San'Pedro. Terapia Intensivă a workersilor. Sau crematoriul lor. Numai locul tău nu. Şi nici al lui Christos. Timpul Lui s-a vărsat în groapa deşertăciunilor omeneşti. Al tău a rămas să (flămând a rămas să) soarbă şi ultima picătură a nu ştii cărei generaţii de trandafiri.

În urma ta realitatea Iudeea a rămas în beznă şi actorii încă mai aplaudă ceva ce li se pare o măiastră realizare a makersilor. Iar El a rămas să doarmă beţia morţii şi să reînvie după trei zile, aşa cum stă scris.

Ploaia te năpădeşte cu furie. Parcă ar fi o prelungire a ploii din sufletul tău.

Ce eşti tu până la urmă? Spune, dacă ştii. Ce eşti?

Străzile sunt pustii şi decât motorul motocicletei latră la clădirile terne.

Ecranele Companiei sunt pline cu Christos, rece, cu capul în piept, cu sângele şiroind pe crucea şlefuită de El cu multă migală.

„ELI, ELI, LAMA SABACTANI?"

O întrebare. O durere divină. Neînţeleasă de nimeni. Doar în sufletul tău cuibărită.

* DUMNEZEUL MEU, DUMNEZEUL MEU, PENTRU CE M-AI PĂRĂSIT?

MARIAN TRUŢĂ

Nu ne putem abţine să nu vă iubim

"Martor, martor neputincios".
E. Sabato

L-am văzut cum stătea rezemat de zid şi respira cu greutate. Poate căzuse sau fusese aruncat de dincolo, puteai să ştii? Cei de peste zid aruncau cu tot felul de chestii în noi şi le făcea, cred, plăcere. L-am adulmecat şi am mârâit:

— Mută-ţi hoitul în altă parte, puţi ca dracu'!

Nu puţea de fel, însă nu-i sufeream alura îngrijită, se vedea limpede că trăise bine în partea cealaltă.

— Tu n-auzi? Uşcheala, aici mă odihnesc eu!

S-a ridicat şi m-a privit abătut, apoi a plecat şchiopătând, s-a depărtat de zid şi l-am pierdut din vedere, intrase pe una din străzile ce se revărsau în preajma zidului. Mi-a fost un pic milă de el, mă gândeam că dacă va încăpea pe mâinile Carnasierilor nu-i va fi bine deloc, poate era flămând, poate îl durea piciorul pe care şi-l târa anevoie, avea ochii aurii, eu aveam privirea verde, poate de aceea nu l-am suferit de la bun început. Mila mea a ţinut cam cât i-ar fi luat unui sclipet de lumină să moară între două oglinzi.

M-am aşezat în locul lui, era cald şi plăcut, nu mirosea urât, rămăsese în urmă o aromă amăruie care, nu ştiu de ce, îmi aineţea gândurile, cum păţisem odată cu Shana, ea mă dusese printr-un labirint de canale, de unde nu credeam că voi mai ieşi vreodată, suntem sub zid, zicea ea şi se descurca de minune prin hrubele acelea umede, apoi a deschis un chepeng şi m-a pus să trag aer în piept - adânc, adânc... Aşa miros cei de peste zid, a adăugat ea, miros a fructe, simţi? Ameţisem bine şi, dacă nu m-ar fi tras înapoi, poate aş fi căzut în acea clipoceală amăruie pe care o ghiceam în întuneric. A închis chepengul şi a început apoi să se frece de mine, şi ne-am frecat până ne-au găsit toţi dracii, şi a fost nemaipomenti de plăcut, dar eu ştiam că de la aroma ameţitoare a celor de peste zid ni se pusese aşa patimă... După acea mi-a spus să dedesubtul nostru curge un canal colector şi când am întrebat-o ce-i aia un canal colector, a prins a râde, sexul tău este un canal colector, prostule.

Începusem să aţipesc, gândindu-mă la Shana, şi nu i-am auzit paşii decât atunci când a fost foarte aproape, suficient de aproape să mă atingă cu vârful degetelor şi să mă dezmierde pe creştet. Am deschis brusc ochii:

— Eşti o oamă, am bâiguit eu.

— Sunt o femeie, blegule, a surâs ea.

— Şi tu ai trecut zidul? Aici? La noi?

— Îmi caut protejatul, a fugit, de ce s-o fi speriat, nu ştiu, a fugit şi a trecut peste zid cam pe aici, pe unde stai tu. Nu cumva l-ai văzut? m-a sfredelit ea cu privirea.

Am ştiut că vorbea despre cel pe care tocmai îl alungasem.

— Am văzut ceva, am răspuns eu. Dar nu ştiu dacă era insul pe care îl cauţi. Putea să fie altcineva... Un şchiop cu ochii aurii?

— Poate s-a lovit când a trecut zidul? N-aş vrea să-l pierd. Îmi arăţi încotro a plecat?

— Doar nu vrei să intri singură în cartier, nu-ţi este teamă că ai să te întâlneşti cu Carnasierii? Ia-ţi mai bine un alt protejat, ia-mă pe mine! am rugat-o. Ia-mă pe mine şi trece-mă dincolo de zid...

A zâmbit din nou - blând îi era chipul şi cumva obosit.

— Nu pot să fac aşa ceva, îmi iubesc protejatul, n-ar fi o crimă să-l las să piară aici?

Am dat din umeri:

— Te pot ajuta să nu dai nas în nas cu bestiile de Carnasieri.

— Îţi mulţumesc, dar nu mi-e frică de Carnasieri, n-ai băgat de seamă?

— Eşti frumoasă, ia-mă cu tine dincolo de zid şi fă-mă protejatul tău!

A clătinat din cap.

Am colindat împreună cartierul, fără nici un rezultat. În câteva rânduri au trecut pe lângă noi haite de Carnasieri. Nu i-au făcut nimic, se uitau la ea, o amuşinau şi-şi mişcau cozile, apoi se duceau în treaba lor.

— Astăzi sunt blânzi, carnasierii, i-am spus, dar uneori, când îi cuprinde urletul sar şi la noi, ne muşcă sau se apucă să scurme zidul şi se tânguie către cerul negru. Shana zice că ei caută Luna, dar Shana zice multe vorbă fără nici o noimă. Dacă o întrebi ce este aceea Luna, începe să râdă şi zice că sexul meu este o Lună...

— Cine este Shana? m-a întrerupt.

— Cu Shana îmi place mie să mă frec, eu îi zic că este femeie oamă, mai mult ne jucăm, îi place să fie ce-i cer eu, alteori vrea să fie ea om şi sunt eu femeie. Ea m-a învăţat că dincolo de zid trăiesc oameni şi că aceştia sunt de două feluri: unii sunt ca tine, iar alţii sunt altfel, aici o cred, ea zice că s-a şi frecat cu un om de peste zid, s-ar putea, Shana este frumoasă. Dar tu eşti şi mai frumoasă!

Era tristă. Îşi regreta protejatul, aşa mă gândeam.

— Dacă nu-l găseşti, ce-ai să te faci? O să rămâi singură toată viaţa? Tot trebuie să-ţi iei alt protejat, ia-mă pe mine...

— Taci! Nu mai vorbi fără rost!

Am condus-o până lângă zid, deşi m-a gonit de câteva ori.

— Vreau să văd cum treci dincolo, îi spuneam eu.

De fapt, îi doream chipul, mi-ar fi plăcut să arăt întocmai ca ea, să fiu femeie dincolo de zid, sau să fiu protejat dincolo de zid, sau să fiu omul ei, bărbatul - cum zice Shana, când o prinde cheful de frecuş. Toate acestea mi-ar fi plăcut, dar dincolo de zid.

A trecut simplu - s-a deschis o poartă prin care a pătruns. Înainte de a se reface zidul, s-a întors către mine şi mi-a zâmbit din nou. Am încercat să scrijelesc locul în care apăruse poarta, dar n-am reuşit, am mirosit locul unde credeam că fusese poarta, nimic deosebit însă, doar praf, praful din partea nefolositoare a zidului. Putea să fie praful de sub paşii mei...

Am străbătut cartierul dintr-o parte în alta şi m-am oprit pe plajă, am trecut printre trupurile celorlalţi, o căutam pe Shana să-i spun ce păţisem. Am găsit-o într-un târziu, ascunsă după nişte stânci şi când m-a zărit s-a strâmbat:

— Să nu mă atingi, sunt gestantă.

— Vreau şi eu să fiu gestant, am rugat-o.

— Nu fi tâmpit, într-o săptămână se termină, după care ne putem freca atâta cât pofteşti.

— Cum le zice la oamenii de două feluri? am întrebat-o.

— Bărbaţi sau femei, a răspuns Shana. De ce vrei să ştii, ai văzut vreunul dincoace de zid?

— Am vorbit cu o femeie astăzi şi am simţit că mi-ar fi plăcut să mă frec cu ea, să fiu bărbatul ei.

M-a privit neîncrezătoare.

— Ai vorbit *tu* cu o femeie?

— Da, şi chiar i-am zis...

— Cu o femeie adevărată *nu te freci*. Oamenii nu se freacă, ei fac altceva, ei spun altfel, ei fac "dragoste".

— Ce este aceea... cum ai zis?

— Sexul tău este dragoste, a râs ea, ca de obicei când spunea tâmpenii.

O săptămână am stat singur, respingând avansurile celorlalţi, deşi simţeam că-mi iau foc creierii. Mă plimbam de-a lungul zidului, mă întorceam acasă, căscam ochii la încăierările dintre Carnasieri, evitam locurile aglomerate. De fapt aşteptam, pândeam să apară din nou, îi luasem surâsul drept o promisiune.

După o săptămână, Shana a născut un

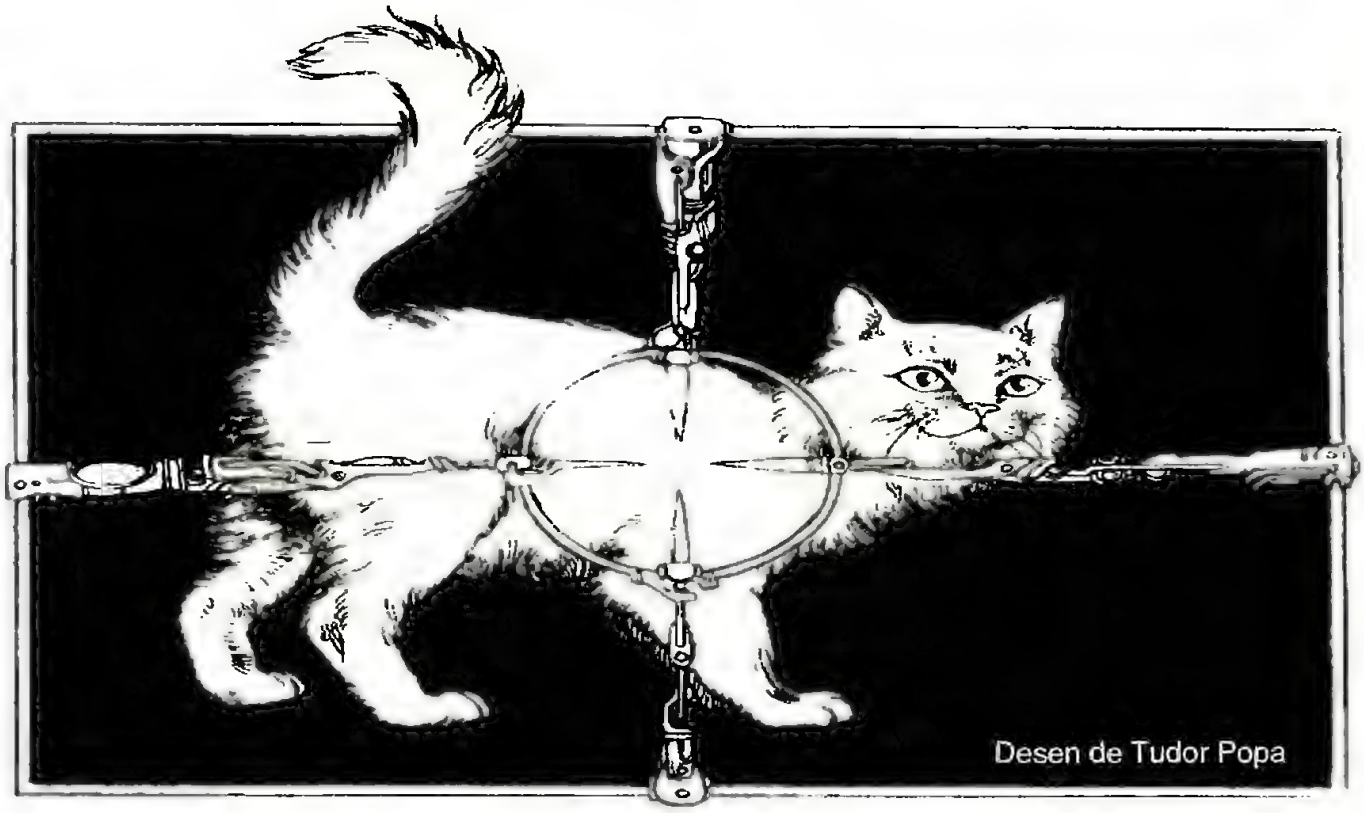

Desen de Tudor Popa

pui pe care l-a lăsat la incubator. A doua zi, puiul murise. Am văzut-o necăjită şi nu i-am zis nimic.

— Este al nu ştiu câtelea care îmi moare aşa. Sunt prea în vârstă? m-a întrebat ea mai târziu.

— De ce nu vrei să gestez eu?

A dat din umeri.

— Nu cred că mi-ar plăcea să te ştiu pe tine gestant, dar dacă vrei cu tot dinadinsul, du-te cu altcineva.

Shana nu avusese niciodată pui care să-i supravieţuiască - niciodată de când o cunoşteam eu - şi poate şi din cauza asta era aşa ciudată şi se pornea să vorbească în dodii. Ea spunea că-i face bine când îşi descarcă sufletul celorlalţi, zicea că-şi aduce aminte de alte vremuri. Altele decât *care*? întrebam eu. Altele decât astea mizerabile în care trăim, răspundea ea, în doi peri. Am întrebat-o dacă tânjeşte să treacă dincolo de zid.

— Vrei să fim om, femeie adică, dincolo de zid?

— Ce-ţi trece prin minte, se eschivă, habar n-ai ce este dincolo, *cu adevărat*. Mai degrabă, tu ai pofti să treci zidul!

Bineînţeles că doream asta. I-am explicat de ce şi a rânjit:

— Ştii *tu* să faci dragoste? Oamenii au nevoie să fie iubiţi, de aceea îşi iau dintre noi câte un protejat, tu nu ştii ce înseamă să fii protejatul lor, mai bine mor de o mie de ori aici, decât să trăiesc o singură dată acolo.

— Şi tu de ce vorbeşti aşa? Ai fost cumva dincolo?

Nu, nu fusese niciodată dincolo, lăsa mereu de înţeles că demult, demult, trecuse către noi un bărbat, un om adică, şi omul acela o iubise aşa cum numai oamenii pot.

— În plus, a adăugat ea, femeia aceea te-a minţit. Nici un protejat nu s-a mai întors vreodată de acolo.

— Dar l-am văzut, nu înţelegi?, l-am văzut...

— Cine ştie ce vei fi văzut... Poate era doar un bărbat, ştii *tu* cum arată un bărbat?

— Era şchiop şi avea ochii aurii.

— Fleacuri, încetează cu prostiile!

Era aproape furioasă.

— Am trăit s-o văd şi pe asta, cineva să facă o fixaţie pentru o femeie, pentru un *om*. Mi se face greaţă...

— Dar la tine cum s-a întâmplat?

— La mine a fost cu totul altceva, tâmpitule! Eu am fost iubită şi m-am simţit femeie, a fost altceva, nu ai cum să pricepi, nu ai cu ce înţelegi...

Am pocnit-o peste gură şi a tăcut imediat.

— Aşa se poartă bărbaţii, i-am explicat, tu mi-ai povestit asta, mai demult...

Am plecat colindând cartierul. Clocotea în mine ceva ce nu ştiam să mai fi fost vreodată. Era umilinţa Shanei, umilinţa mea, neputinţa de-a înţelege. Şi toate astea însemnau, de fapt, dorinţa de a trece dincolo de zid...

— Iartă-mă Shana, am rugat-o a doua zi. Poate c-ai avut dreptate.

A dat din mână, a lehamite.

— Trece.

I-am spus ce aveam de gând şi m-a făcut în toate felurile, dar a sfârşit prin a accepta. Mi-a făcut rost de-o eşarfă. Pentru când vei trece dincolo, a spus ea, să nu te cuprindă ameţeala. M-a condus prin catacombele cartierului, până la intrarea în canalul colector. Îmi ţinea degetele strâns.

— Eşti chiar hotărât să faci asta? Nici nu ştii de unde vine canalul, unde vei ajunge...

— Dincolo de zid, i-am spus.

M-a sărutat pe gură şi ne-am frecat lângă chepengul deschis, dar nu a mai fost ca atunci când m-a adus prima dată aici.

Mi-am acoperit nasul cu eşarfa şi am pornit prin beznă, în susul canalului. Parfumul amărui era aproape sufocant, îmi lăcrimau ochii, oricum nu vedeam nimic. Simţeam o scurgere uleioasă şi călduţă în jurul gleznelor. În răstimpuri, atingeri moi îmi dădeau impresia că locul este populat de fiinţe neştiute, Shana nu-mi spusese nimic despre aşa ceva, ce făpturi puteau vieţui în asemenea loc? Simţeam sub tălpi zvârcoliri lente, aerul pulsa uneori ca şi cum un animal uriaş se trezea din somn, undeva în faţa mea, la mare distanţă. Am încercat să privesc în spate, Shana închisese desigur chepengul, pretutindeni domnea bezna şi prin ea se infiltra încet, încet, teama. Simţeam tentacule cum îmi dezmiardă fruntea, fâlfâituri de aripi îmi loveau urechile.

Am băgat de seamă că întunericul prinsese a se înmuia. Atingerile dispăruseră, poate mă apropiam de ieşire, vedeam deja licărul lichidului prin care umblam şi aerul era mai proaspăt.

Deasupra mea se deschideau mici opercule prin care pătrundea o lumină blândă. Din loc în loc, scoabe de fier sugerau locuri prin care s-ar fi putut ieşi.

Era o poartă metalică, plină de rugină, am deschis-o şi am trecut într-o sală pustie, apoi în alta şi în sfârşit afară. Mă aşteptam să găsesc un cartier poate mai frumos decât cel în care trăisem până atunci. Nu erau străzi. Nu erau clădiri. Nu erau oameni... Nu era nimeni. Păşeam peste iarbă şi pământ reavăn, treceam pe sub arbori cum nu ştiam că pot exista şi lumina ce se prelingea în lungul ramurilor mă umplea de încântare.

Apoi, am zărit-o. Era şi mai frumoasă decât mi-o aduceam aminte. I-am tăiat calea, părea să meargă fără ţintă, pierdută în gânduri, la ce se poate gândi un om?

A tresărit când m-a văzut şi a dus iute mâna la gură. Îmi părea rău că o speriasem.

— Sunt eu, nu mă mai ţii minte, ne-am plimbat împreună dincolo de zid şi te-am ajutat să-ţi cauţi protejatul, îţi aminteşti?

— Sigur că da, a răspuns ea cu vocea şoptită, sigur că te ştiu.

Am vrut să-i mai spun ceva, dar am uitat imediat, eu eram de vină, gândul ei bun, aducerea ei aminte, simţeam că mă sufoc şi picioarele nu mă mai ţin. Dacă m-ar fi întrebat cum îmi este, aş fi răspuns că îmi este aşa de bine cum nu mi-a fost niciodată.

— Miroşi frumos, i-am spus eu într-un târziu, gândindu-mă că îi va face plăcere.

Îşi revenise, vocea nu-i mai tremura.

— Rudi, vino repede, în grădină e un hermafrodit!

— Un hermafrodit? am întrebat eu. Ce este un hermafrodit?

A început să râdă.

— Cum ţi-ar fi răspuns Shana?

— Shana este o tâmpită, mi-ar fi răspuns că nu înţeleg nimic.

— De ce ai trecut zidul? Nu ţi-e teamă că vei fi pedepsit?

— Nu-mi este teamă, acum, că te-am întâlnit, sunt chiar...

— Mulţumit, a sugerat ea.

— Mai mult decât atât, dar nu ştiu cum

s-o spun, poate Shana ar fi ştiut să potrivească vreun cuvânt care să spună cum simt eu acum, e ceva nemaipomenit de bine. Cu cine-ai vorbit adineauri?

— Cu... - îşi căută cuvintele - cu un om foarte bun care o să-ţi placă, o să vezi imediat.

— Este bărbat sau femeie?

A râs din nou.

— Este bărbat, nu ai mai văzut niciodată un bărbat?

— Nu, am recunoscut eu. Dar aş vrea să fiu unul...

Atunci l-am văzut, era cât mine de înalt, dar avea chipul urât, părea bătrân, deşi trupul îi era viguros şi nu avea sâni deloc.

— O să te ajutăm, a spus el mai târziu, o să te ajutăm noi să fii bărbat.

Voiam să ştiu unde sunt ceilalţi oameni, de ce erau numai ei doi în acea grădină minunată şi femeia îmi răspundea blând, uneori şoptit, şi mie îmi plăcea din ce în ce mai mult înfăţişarea ei, nu văzusem niciodată ceva mai frumos. Nici nu-i mai ascultam cuvintele, oricum erau răspunsuri pe care cu greu le pricepeam.

Vorbeau între ei.

— A depăşit vârsta să mai lucrăm pe el...

— Şi nici înapoi nu-l mai putem trimite, i-ar nelinişti pe ceilalţi...

— Vezi vreo soluţie Rudi?

— Una singură, Janice...

Chipul ei se înnegurase.

— De ce eşti supărată? am întrebat-o. Când voi fi bărbat-om am să te iubesc, aşa cum faceţi voi, întocmai ca şi voi.

— Şi eu am să te iubesc, a spus ea şi a pornit printre arborii nemaivăzuţi.

— Haide, a zis bărbatul Rudi, vino cu mine, eu am puteri mari, pot să te prefac în om, asta vrei, nu-i aşa?

Am încuviinţat tăcut. M-a condus pe o potecă, până în dreptul unei intrări săpate în pământ. Eu am coborât primul, era o sală de beton asemănătoare cu aceea prin care venisem, cu deosebirea că pretutindeni se zăreau fel de fel de incubatoare.

— Aşează-te aici, a spus el şi mi-a arătat un scaun mare, mult mai mare decât mine. N-o să te doară deloc şi n-o să dureze mult, m-a liniştit.

— Nu mi-e teamă, i-am răspuns.

— Ştii, a spus el, n-o să te facem protejatul nostru, pentru că ai crescut prea mult şi oricum tu vrei să fii om...

— Pe cel care a fugit acum o săptămână l-aţi mai găsit?

— Nu, a răspuns el sec. Toţi protejaţii care fug de aici sunt mâncaţi de Carnasieri.

M-a neliniştit puţin duritatea lui, dar m-am gândit că poate aşa trebuie să fie un bărbat.

Mi-a pus o diademă pe frunte şi a început să umble la unul dintre incubatoarele care nu semăna a incubator. Tocmai mă gândeam că deja am început s-o iubesc pe femeia Janice, când prin mine a trecut un fulger.

N-am mai văzut apoi cum Rudi dezleagă diadema de pe fruntea mea, cum se spală îndelung pe mâini şi cum iese în grădina atât de frumoasă şi se întâlneşte cu Janice...

Nu i-am mai auzit cum vorbesc între ei...

(-Este mai mult decât pot suporta, Rudi.

— A fost al patrulea în ultima lună, unul pe săptămână, îmi vine să dau foc la toată cocina...)

N-am mai văzut cum el o săruta pe gură, cum ea îl respingea cu blândeţe şi cum începe să plângă încetişor, sub privirile grele ale lui Rudi...

N-am mai auzit cum el şopteşte uşor câteva cuvinte pline de amărăciune...

(— Mâine vom bea ultima sticlă de vin. Se apropie ziua când vom folosi şi noi Diadema!)

N-am mai văzut nimic din toate astea şi n-am mai auzit nimic din ce şi-au mai spus...

Pentru mine venise NOAPTEA.

DĂNUŢ UNGUREANU

Anatomic Grafitti

1. Orice frăţior trebuie să aibă un plan

Credeam că treaba o să meargă unsă, dar n-a fost aşa. „High Asian Bank" închide la şase. La şase fără un minut iese un gabor şi se uită în jurul turelei blindate ca să se convingă că de ăştia, de-alde noi nu stau la pândă prin tomberoane, să-i sară în cârcă. Intră, le face cu ochiul celorlalţi gabori, strâng firimiturile şi-i împing afară pe cei care au fost atât de fraieri ca să le treacă pragul şi să-şi lase bişţarii acolo. Atunci intrăm noi, dar nu ca mitocanii, ci după cum o să vedeţi în schema ce urmează.

„High Asian Bank" e locul ideal în care un tip de vârsta şi greutatea mea se poate îmbogăţi împreună cu frăţiorii săi. Vreau să zic că nu e genul de speluncă unde, dacă ai strănutat mai tare, electrogaborii îţi triplează, cât ai zice peşte, numărul de găuri pe care le posedă în mod normal corpul omenesc. Conducerea şi-a zis că o să-şi atragă o clientelă numeroasă renunţând la alde Robocop, o investiţie datorită căreia bancherul poate dormi liniştit pe sacul cu aur.

Robocop o sperie pe gospodina din cartier şi pe sora ei de la ţară, bagă spaima în pensionarul care aruncă în seif economiile de o viaţă, iar servomecanismele în acţiune, platoşa azurie, şi gunul doldora de urări de bine pun pe fugă tot proletariatul care venea ca la manifestaţie să facă depuneri pe termen lung.

Domnii din consiliul de administraţie, mai lacomi decât prevede legea, lucrează în exclusivitate cu personal organic. Sărmanii, zâmbesc frumos, nu trebuie întreţinuţi şi pot să stea la palavre cu depunătorul. Iar dacă depunătorul e mulţumit, ce face? Depune. Aşa ajunge la mulţumire şi un băiat ca mine, care vede cum creşte potul.

La şase fără cinci înăuntru mai sunt doi domni şi o supermămică, purtându-şi plodul într-un soi de rucsac agăţat pe spinare. Bebeluşul nu e depunător, dar face ochii mari şi vede cum devine chestia.

La şase fără un minut gaborul iese din turelă să-şi facă numărul. Se uită în stânga, nimic. Se uită în dreapta şi i se pare că nu e în regulă. Cu mâna pe praştia de la şold se apropie de un vagabond pe jumătate protezat, care sprijină temeinic unul dintre pereţii lui „High Asian". Gunoiul îl îmbălsămează cu o singură duhnitură de gaz hipnotic, cuminţindu-l pe loc. Nici nu ştie pe ce lume se află când se întorc amândoi în bancă.

Situaţia se prezintă astfel:

Frăţiorii mei, Cody şi Egan, deghizaţi în spălători de ferestre, au coborît rapid cu schela mobilă, intrând şi luându-i la întrebări pe gaborii indolenţi. Cei doi domni depunători au renunţat şi ei la ifose, împingându-i pe funcţionari cu ţevile reci ale armelor spre fundul sălii, departe de alarmele buclucaşe. Ei sunt Vladimir şi Miercuri. Vagabondul, adică eu, zice:

— Măi băieţi, staţi liniştiţi, dacă vreţi să n-o păţiţi! Puneţi marfa pe tarabă şi vedeţi-vă de treabă!

Când sunt vesel, rimele-mi vin singure. Conţopiştii oftează şi încep să umple sacii.

Intră domnul director să vadă ce s-a-ntâmplat cu camera, care nu-i mai transmite imagini în birou fiindcă a decuplat-o frăţiorul meu, Cody. Îl aliniem şi pe dânsul şi-l punem la treabă în mod egal cu ceilalţi.

Decuplarea o să aducă treizeci-patruzeci de gabori în cinci minute şi cincisprezece secunde, dar noi scoatem un timp mai bun decât ei. O să ne luăm picioarele şi sacii la spinare în patru minute fix.

Domnul director încarcă mormane de credite cu ambele mâini, de parcă i-am fi promis şi lui parte.

Ţi-e mai mare dragul să-i priveşti. Săculeţii sunt plini ochi cu de-ale cheltuielii, stau cuminţi în mijlocul încăperii şi par că-i auzim cum răsuflă greu de grăsuţi ce sunt. Ne apropiem să-i înhăţăm.

2. Un bebeluş căruia nu-i tremură mâna

În clipa asta se schimbă scenariul.

— Nu mişcă nimeni! face un glăscior piţigăiat. Aruncaţi armele! Dacă n-aş fi trecut prin viaţă, aş fi murit de mult. Mă clatin pe picioare. Şi cine n-ar face-o în locul meu, fiindcă de vorbit, a vorbit bebeluşul din spinarea mămicii, care stă întoarsă din profil. Nu numai că s-a răstit la noi, dar scoate din scutece, cu mânuţele lui, un gun cât toate zilele şi trage un foc de avertisment.

Miercuri se îneacă de râs. Ridică ţeava pistolului, însă prea încet, ca omul convins că un sugar e mai obişnuit cu biberonul decât cu trăgaciul. Bebeluşul îl împuşcă artistic în mijlocul frunţii, lipindu-l de perete, cinci metri mai în spate. Ăsta e doar primul timp, de ajuns cât să-mi dau drumul pe jos şi să văd glonţul pe care falsa mămică mi l-a trimis peste umăr, fără ca măcar să se întoarcă.

În timpul doi, Egan o încasează şi el de la madona cu pruncul, de trei ori în piept şi în stomac. După cum se uită la noi, în vreme ce se prăbuşeşte, e clar că i s-a făcut lehamite de toată tevatura.

— Ia de-aici, curvă împuţită!

În locul rimei am optat pentru o rafală lungă. N-am tras niciodată în mama cu copilul, dar de data asta nu m-am putut abţine. Sar aşchii din amândoi şi pe urmă bucăţi mai mari. I-am terminat.

Cum mă aşteptam, de sub scutece şi chimonoul mămicii zvâcnesc resturile unui android, o fiinţă de sinteză, un singur trup coordonat de un singur creier. Bebeluşul nu era decât un soi de cocoaşă, cu ochi şi pistol, iar pe podea nu s-a scurs nici o picătură de sânge, ci un lichid gălbui, cu iz mai piperat decâ al împuşcăturilor.

Încă ne-ar mai fi rămas, mie, lui Cody şi lui Vladimir treizeci de secunde din cele patru minute ca să înhăţăm sacii şi s-o ştergem.

Scenariul se schimbă din nou.

Cum stăm noi aşa, ca nişte popândăi celebri, peretele de la intrare se umflă fâsâind, întinde un tentacul, pe urmă două şi plesneşte. Ori că au fost zidiţi acolo, ori că structura clădirii e programată să facă surprize, doi electrogabori încă acoperiţi de praf şi moloz, ridică armele perfect sincronizaţi. Şi nu e cazul să ne-ntrebăm care sunt ţintele.

Pentru că Vladimir şi Cody sunt în picioare, se presupune că ei ar fi urgenţele. Electrogaborii le servesc treizeci de împuşcături în două secunde. Mira-m-aş să fi trecut vreuna pe lângă.

Eu ţintesc cum se cuvine şi le modernizez nepoftiţilor uniformele de tablă ieftină. Când i-au proiectat, nu şi-au închipuit că vreunul ar putea să se priceapă la croitorie.

Reprezentaţia e gata.

— Jos! urlu. Toată lumea jos! Care mişti, te-am belit!

Deja nu mai am chef de joacă. Afară s-a strâns jumătate din poliţia blocului. Zece portavoce mă invită să ies în poziţie dragă mie, cu palmele pe creştet. A venit şi televiziunea.

— Am patru oiţe aici! le spun celor din stradă. Să nu faceţi vreo prostie!

Chiar aşa. Le ordon gaborilor să iasă, iar ei se înghesuie pe uşă ca la împărţirea primelor. Dacă-i ţineam, le venea să se joace de-a eroii. Mi-au rămas două puicuţe, un ochelarist şi domnul director.

— Bine, băi, acesta, îi spun, se poate? Faceţi reclamă că în banca voastră nu intră decât oameni adevăraţi şi, când colo, e plin de plastic şi tablagii.

Şi îi bat obrazul cu două degete de se înroşeşte.

3. De mic se lovise peste ţurloaie

E momentul revistei de front. Mă aplec deasupra lui Miercuri. Prea mult creier nu avea sărmanul. Cu ce i-a mai zburat glonţul care a intrat prin mijlocul frunţi şi a ieşit prin ceafă, a dat faliment definitiv. Adio, prietene!

Calc peste resturile androidului mamă-prunc şi ajung la Egan. Geme încetişor. Are două găuri în piept. Încă una mai jos, în stomac. Avea şi un ulcer păcătos, asta-i

mai lipsea! Se uită la mine, îmi face cu singurul său ochi natural şi-şi dă duhul, fără să murmure nici o frază memorabilă. Dacă ar fi avut putere, mi-ar fi şoptit la ureche: „moşule, noi nu dăm nimic pe gât astăzi?"

Am doi frăţiori morţi. În momentul în care a încasat-o Miercuri, eram decuplaţi. Altfel mi-ar fi distrus o bună parte din sinapse. Cu Miercuri eram cel mai aproape. De câte ori moare un frăţior, ceva te trage după el. Egan a fost altă promoţie.

Se aud gemete din spate. Îl pocnesc peste mutră pe ochelarist, aşa, de-al naibii, ca să-i dea borşul şi să le aud pe puicuţe plângând. Electrogaborii mă îndeamnă din nou să le fac o vizită. Le strig că dacă nu mi-ar fi teamă de electrocutare, i-aş lăsa să mă pupe-n fund.

Cody şi Vladimir, jumuliţi, tăvăliţi, plini de găuri ca enigmaticul univers, sunt totuşi în viaţă. Nu prea mulţumiţi de cum arată, poate-i doare şi capul. Îi apuc de gulere şi-i târăsc mai la adăpost.

— Te-ai descurcat binişor, mormăie Cody admirativ.

Într-adevăr, n-am nici o zgârietură, nu-mi lipseşte nici un vârf de unghie.

— Ce te doare? îl întreb, aşezându-mă lângă el şi vârîndu-i între buzele arse un chiştoc de ţigară.

— Genunchiul, geme el. Şi rinichiul drept. Doare ca dracu'. Poţi să-mi iei ceva?

Are răni mai grave, în plămâni şi ficat, de exemplu. De mic se tot lovea la genunchi şi a rămas cu spaima loviturilor la ţurloaie. Mă concentrez. Îi preiau o parte din durere, apoi din ce în ce mai multă. Nu e decât un junghi mai ascuţit. Cu o proteză bună, dacă rămâne în viaţă, o să zburde din nou prin aşternuturile fecioarelor.

Mai rău e cu rinichiul drept. Când încerc să preiau ceva, mi se pare că m-a călcat un camion peste şale. N-am ştiut că există aşa o durere.

— Cody, îi zic, nu pot să iau tot, nene, mă cocoşează. Dă-mi de ştire dacă mierleşti.

— Bun şi-aşa, zice, trăgând din ţigară.

Ştie că dacă moare fără să mă avertizeze, înainte să-i înapoiez durerea, m-a nenorocit.

Vladimir mă fixează insistent. Nu poate spune nimic, fiindcă unul din gloanţe i-a făcut dantura praf. Iau şi de la el câte ceva. Buzele sfâşiate ustură ca naiba, asta e, suntem bărbaţi. Acum deja încep să gem şi eu şi mă ia cu frisoane.

Ce facem acum?

— Ce facem acum? mă întreabă Cody.

„Ce facem acum?" reiese din privirile fixe ale lui Vladimir.

Când mă uit înspre turma de oiţe care n-are ochi decât pentru ţeava gunului meu, citesc aceeaşi întrebare. Ar mai lipsi ca Egan sau Miercuri să se ridice într-un cot şi să exclame:

„Ce facem acum?"

— Habar n-am, zic.

Mi-e din ce în ce mai greu să fac faţă valurilor de durere pe care le-am împrumu-

Desen de Radu Gavrilescu

tat de la frăţiorii mei. Cu toate astea, mă agăţ şi de ultimele firimituri de voinţă, ca acrobatul care se mai ţine atârnat într-o singură mână, apoi un deget, o unghie. Suflu greu. Când simt că inima o să facă explozie, încep transferul de durere. Dacă merge, mai încolo am să-i ajut din nou.

— Ultimatumul expiră în şaizeci de secunde, se aude de afară.

Electrogaborii încep să scoată scântei. Gravitatea cazului i-a supravoltat. Preiau din nou junghiurile frăţiorilor mei, în aşa fel încât, cu părţi egale, să fim toţi cât de cât în putere când vor năvăli conservele municipalităţii.

— Treizeci de secunde.

Viermele LOD începe să pulseze rapid, scăpat de sub control. Acum chiar să vreau să mă predau şi n-aş mai putea.

— Cât să fie ceasul? întreabă frăţiorul Cody.

4. Viaţa e ca un roman monoton

„California, here I am." „Ca-li-for-nia, here I am." „Ca-ha-ha-lifornia, he-eeee-re I am."

Îl despachetară la iuţeală, ferindu-şi halatele de bucăţile de gheaţă însângerate şi-l răsuciră cu capul spre ei, fiindcă prostul de curier îl livrase cu căruciorul invers.

— Numărul optzeci şi patru, serie De.

— Mascul, caucazian, douăzeci şi patru de ani, Paperback, Dave.

— Hello, Dave!

— Nu te-aude. A luat bastoane peste urechi.

— Vai, vai!

— L-au încălţat când dădea o gaură la „Asian".

— Vai, vai, vai!

Tampon. Scalpel. Fierăstrău. Adică, mă rog, ne descurcăm. Ţeasta lui Dave se deschise cuminte, sângerând foarte puţin. LOD pulsa încă acolo, vânăt.

— Rade-l!

Se opriră să-şi aprindă câte o ţigară. Unul dintre ei se numea Patrik Core. Celălalt Ed Kunzlik. Studenţi îndemânatici, deşi cam săriţi. Le dăduseră extirpările de Lob Delincvent. Studenţii cer leafă mică.

— Pune-i capacul la loc!

— Dumnezeule, stai să arunc chiştocul înăuntru.

Aproape că leşinaseră de râs.

— Ed, zise Core când treaba era pe sfârşite, Paperback ăsta a găurit ceva oameni la viaţa lui.

— O, nu, scuteşte-mă, îşi dădu Kunzlik ochii peste cap, doar n-o iei de la capăt!

Core nu mai zâmbea.

— În două luni, LOD e la loc, nounouţ. Şi Dave din nou pe stradă, altceva ce ştie să facă?

— Şi? făcu Kunzlik. Ce-ţi pasă? Ţi-l mai aduc o dată. Asta înseamnă un ban în plus, nu?

— Numai că data viitoare te numeri şi tu printre găuriţi. Data viitoare s-ar putea să-l rad de unul singur.

Kunzlik se înecă.

— Nu fi tâmpit! Nu e vina lui.

— Nici a ta. Mai rad puţin de-aici.

Ed Kunzlik se întoarse către ferestrele cenuşii şi observă că s-a pornit ploaia. Curierul împinse încă un cărucior printre uşile batante. Era ultimul dinaintea pauzei de masă. Viaţa e un roman monoton, fără sfârşit.

5. Unde nimeni nu mai înţelege nimic

La asfinţit, Dave Paperback se dezmetici pe marginea unei gropi de gunoi, în croncănit de ciori şi voci interioare care-i deschideau cerul deasupra capului în cercuri mari, violete. Prin mişcarea lor lentă, desluşi chipul galben al unui puştan de vreo paisprezece ani. Avea ochii duşi în fundul capului şi un tremur al buzelor ca al tuturor celor care au trecut pe la LOD Control.

— Tu cine eşti? făcu Dave Paperback.

Partea proastă era că nu-şi amintea cine este el însuşi şi ce caută acolo. Dacă vreodată i-ar fi trecut prin minte să ia viaţa de la capăt, momentul sosise.

— Eşti domnul Paperback, spuse băiatul cu o voce care trăda suferinţa. Ai dormit toată noaptea aici. Te-am păzit.

— De ce? îl întrebă Dave, strâmbându-se.

Mirosul îngrozitor pe care îl emana propriul său corp îl înnebunea. Se ridică anevoie.

— Gaborii de la LOD. Au vrut să te termine, dar le-a fost frică. Te-au ras mai mult.

Paperback nu înţelese nimic.

— Înainte să adormi ai avut grijă de mine. M-a durut al dracului de tare.

Ieşiră pe marginea gropii de gunoi. Oraşul era departe, învăluit în ceţuri şi, pe măsură ce-l priveau, părea că se îndepărtează.

Dave Paperback se simţi pierdut. Îl durea capul, avea dureri până şi în mâna protezată care fusese făcută ferfeniţă. Nu-şi amintea în ce împrejurare. Nu-şi amintea nimic.

— Omule, îi spuse băiatul în vreme ce-l ajuta să păşească, tot ce făcusem a fost să ciordesc nişte poşete.

6. Domnul director e cel mai de treabă

Am douăzeci şi cinci de ani, nevastă, un băiat şi o slujbă. Sunt om de serviciu la „Copiii Asociaţi". Dau cu mătura, spăl pe jos, car. Toată lumea care mă cunoaşte, mă strigă Dave.

— Merge treaba, Dave? strigă domnul director Stonekirk, ocolind cârpa şi găleata cu apă.

Nu ştiu de ce are impresia c-aş fi tare de urechi sau tare de cap. Altfel e un om de treabă.

— Merge, să trăiţi.

Mă duc să golesc zoaiele la capătul culoarului. În toate clădirile în care am fost om de serviciu, nu trebuia să golesc zoaiele. Nu trebuia să fac nimic, decât să pornesc melcul şi să-l opresc după ce şi-a terminat treaba. Melcul e o cochilie elastică, mobilă, care poate să se strecoare pe orice culoar, în orice cotlon şi să lase lună în urma lui. Poate face asta chiar cu o mulţime de oameni prin preajmă. De-aia nu existau zoaie.

E pauză. Copiii ies pe culoar, ţipă, aleargă, se îmbrâncesc. Mă rog, copiii sunt fericiţi.

— Oh, iertaţi-mă, domnule Paperback.

S-a-ntâmplat că săreau coarda şi-au dat peste mine. Cât pe-aci să scap găleata din mână. Au preferat un om cu găleată în mână ca să nu se sperie copiii şi, de altfel, nici n-aveau prea mulţi bani.

— Ei, nu-i nimic, fetelor. Aveţi grijă să nu vă loviţi.

Spun „fetelor" fiindcă, de fapt, sunt două. Pat şi Marsha. Siameze. Au două capete, dar un singur trup, cu două mâini şi două picioare. La doisprezece ani sunt drăguţe foc şi politicoase, cu toate că Pat e niţel mai zvăpăiată. Ele poartă o rochie albă cu flori albastre. Mă uit îngrijorat dacă nu cumva le-am stropit.

— Ce mai face Louie?

— Bine. A-ntrebat de voi.

Ele îl plac pe băiatul meu, Louie, în vârstă de cincisprezece ani. După felul în care le-a privit într-o zi, când mi-a adus nişte lucruri de-acasă, cred că şi el le-a îndrăgit. Mai târziu ar putea să devină o familie, aşa cum suntem eu cu el şi cu nevastă-mea.

— Mâine seară avem o serbare aici, domnule Paperback, spuse timidă Marsha. Puteţi să-l întrebaţi pe Louie dacă vrea să vină? O să se danseze.

— Sigur. Pe la ce oră?

— Spectacolul începe la şase. Iar dansul cred că pe la şapte şi jumătate.

— A, atunci e-n regulă, zic. Louie termină slujba pe la cinci. O să aibă timp să dea pe-acasă să se schimbe. Îi spun.

Dau din căpşoarele lor drăgălaşe şi aleargă îmbujorate de emoţie înapoi în clasă, fiindcă s-a terminat pauza.

După prânz nu mai e nimic important de făcut, aşa că pot să-mi iau liber. Cum am spus, domnul director Stonekirk este un om foarte de treabă. Ies din biroul său şi mă duc în vestiar, să mă schimb. În oglinda mare de la intrare văd că am făcut cearcăne de oboseală sub ochi. Ar trebui s-o las mai moale cu serviciul. Pe toată fruntea am o cicatrice orizontală, albă, subţirea. A rămas de la ultimul LOD şi va rămâne acolo toată viaţa. Dar la Extirpări n-am să mai ajung, fiindcă după ultima operaţie au aflat că nu mai am nevoie. Mi-a povestit Louie.

Louie, în schimb, are nevoie tot la patru luni. Odată a pus mâna pe servieta unui domn. Altădată s-a urcat într-o maşină străină. Îl prind, rad LOD şi-i dau drumul acasă. El nu este un om normal, ca mine ori ca alţii, dar mi-au îngăduit să am grijă de dânsul. Mai sunt mii care mişună pe străzi, ca gândacii, neavând unde să se ducă. Poliţia e cu ochii pe ei.

— La revedere, domnule Stonekirk!
— La revedere, Dave!
E un om foarte de treabă.

7. Căsuța noastră, cuibușor de nebunii

Drumul spre casă e lipsit de peripeţii. În trenul aerian, nemarcaţii se înghesuie de obicei în partea din faţă a vagonului, de îndată ce-mi scot masca din pricina căldurii. Ei cred că aş putea să le fac vreun rău. Îi las să vadă că LOD e în regulă şi, astfel, sunt lăsat, la rândul meu, în pace. Trenul aerian face patruzeci de minute până acasă, departe, în Queens. De acolo mai merg cincisprezece minute pe jos.

Locuim la etajul doisprezece, într-o clădire cu douăsprezece etaje. În clădirea veche de o sută de ani mai locuiesc şase familii. La parter stau cinci frăţiori.

— Ţi-e foame? mă întreabă Aiki.

Am învăţat-o să mă întrebe astfel de câte ori mă întorc de la lucru. Eu i-am dat numele ăsta. Îmi plac niponii. Îmi plac galbenii.

Conservele se încălzesc singure. Într-un bol mare, Aiki răstoară conţinutul şi toarnă apoi deasupra o pungă mare cu fulgi asortaţi. Cartofi, legume, porumb. La sfârşitul săptămânii o învăţ altceva. Mă urmăreşte tăcută cum înfulec cu poftă.

— Tu nu mănânci, dragă?

Se încruntă, ca şi cum ar încerca să-şi amintească ceva important. Ce să-şi amintească? Ce era de amintit nu mai e de mult important, iar ce e important n-o mai priveşte pe ea. Android prea uzat pentru o slujbă şi o existenţă oficiale, clasat ca „tolerabil". Are memoria paradită ca şi mine, numai că pe ea nu o priveşte şi nu s-ar putea spune că eu mă omor cu asta.

Pe spinare, sub chimonou, are o cocoaşă a cărei formă aduce cu trupul strivit al unui copilaş de şase luni. Nu e un sugar adevărat, e doar o parte a trupului ei, care a avut de suferit la ultima slujbă. Când au scos-o din funcţiune. Şi-aminteşte că a fost ruptă în bucăţi. S-a regenerat greu şi prost.

La cinci apare şi Louie.

Smacurile i-au intrat sub piele, trupul ciolănos degajă o miasmă îngrozitoare. Trebuie să stea în apă o oră şi mai bine până să poată ieşi printre oameni. E debarasator la laboratoare, toată ziua se bălăceşte în resturi.

— Trebuie să scăpăm din gaura asta, îmi spune.

— Cum? Şi-apoi, aici suntem în siguranţă.

Se ridică de la masă şi-ncepe să se plimbe prin încăpere ca un animal încolţit.

— Nu pricepi? Putrezesc de viu.

Se apropie criza. O simte şi el. În ultima lună, a patra, a fost din ce în ce mai agitat. La operaţie au lucrat de mântuială şi probabil că i-au mai lăsat ceva din LOD. Indivizii nu ştiu cum să te mai tragă pe sfoară pentru un ban în plus.

— De ce nu te duci să te răcoreşti puţin? îl întreb.

Se răsuceşte spre mine, gata să mă pocnească.

— Adică să fur ceva? Sau poate a venit momentul să omor pe cineva, ce zici?

— Zic că ar trebui să te distrezi mai mult. Lasă lucrurile să se întâmple de la sine.

— Sau poate să dau foc, continuă el fără să mă bage în seamă.

Aiki se ridică să strângă masa. Se mişcă încet, cu graţie.

— Uită-te la ea, zbiară Louie.

Şi mătură cu mâna vasele care-au mai rămas.

Aiki se apleacă să le culeagă.

— Numai uită-te la ea! Cum ar trebui să-i spun, „mămico"?

Nu-i pot ţine piept. Vorbeşte prea mult, foloseşte prea multe cuvinte. Gândeşte prea repede.

— Uită-te şi la tine! Ramolit la douăzeci şi cinci de ani! Domnul Labă-mare cu pipotă în loc de creier! Are capul mic şi-i stă mintea lejer.

— Uite ce-i..., încep să-i spun.

— Băi, fleică, nu pricepi ce ţi se întâmplă? Nu simţi un miros ciudat în jurul tău? Eşti un cadavru viu. Nu te-ai prins? Toată lumea-şi bate joc de tine.

— Nu-i adevărat, zic. Domnul Stonekirk.

Râde.

— „Lasă lucrurile să se întâmple de la sine." Aşa cum le-ai lăsat tu?

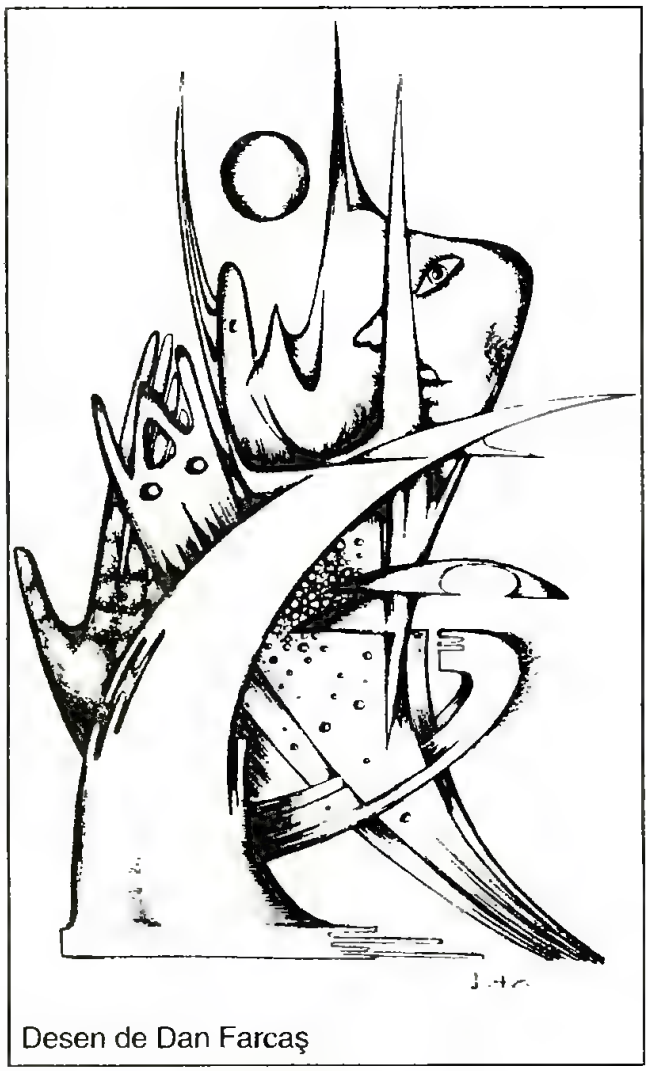

Desen de Dan Farcaş

8. Cum se pune la cale o idilă nocturnă

Stau şi mă gândesc şi nu pricep nimic din ce vrea să zică. Nu pricep absolut nimic, decât că Louie a avut o criză.

— Louie, dacă vrei să pleci din nou pe stradă, n-ai decât. Nouă o să ne pară rău, dar nu putem să te oprim. Asta este o ţară liberă.

Râde din nou. Acum, după ce a trecut de punctul culminant, s-a mai liniştit puţin. Aiki ne priveşte cu mâinile încrucişate în poală. Îi povestesc lui Louie despre serbarea de la „Copiii Asociaţi". Când vine vorba de Pat şi Marsha, ochii lui încep să strălucească. Aşadar, nu m-am înşelat.

— Ascultă, Dave, zice, trebuie să mă ajuţi într-o chestiune.

— Sigur. Spune-mi ce vrei.

Louie mă priveşte cu blândeţe şi curiozitate, aşa cum a făcut-o în dimineaţa aceea, pe marginea gropii de gunoi.

— Vreau să mă întâlnesc după dans cu Pat şi Marsha.

— Normal, zâmbesc. Toţi băieţii or să se întâlnească după dans cu fetele lor.

— Nu, face Louie, nu vrem să mâncăm hot-dogs pe autostradă. Vreau să ne întâlnim la „Copiii".

Nu pricep nimic.

— După dans? zic.

— După dans.

— Păi, toată lumea o să plece acasă. „Copiii" o să fie închis.

— Ce-are a face?

Mă uit la Aiki. Nu pare să înţeleagă nici ea ce discutăm noi aici. Dacă o privim prea insistent, o să începă să pună masa iar.

— Dar nu e nevoie să intri la „Copiii" după ce s-a închis, Louie. Copiii dorm. S-ar putea speria de tine. Şi-apoi, ce vrei să fac eu?

— Vreau să te duci în timpul dansului şi să pui bucata asta de plastic pe zăvorul ferestrei de la vestiar. Pe urmă să închizi fereastra la loc.

Respir greu.

— Păi, n-o să mai facă legătura ca lumea. Se întrerupe contactul. Fereastra o să fie închisă doar de formă.

Sunt mândru că m-am gândit la asta, dar şi puţin îngrijorat. Louie dă şi el din cap, admirativ.

— Bravo, Paperback. dar ce-ţi pasă ţie? Bei cu noi la un loc pe coridoare şi te distrezi. Dacă ai chef şi noroc, dansezi cu una dintre fete, cu care te place. dansezi şi cu mai multe dacă vrei şi nu se supără domnul director Stonekirk.

— Eu nu sunt invitat la serbarea asta, Louie. Copiii au să se uite urât la mine. Şi domnul Stonekirk o să se răstească.

Louie îmi pune o mână pe umăr.

— Domnul Stonekirk e un om foarte de treabă. El nu poate să se supere pe tine, Dave. Sunt sigur că ai să discuţi cu el mâine dimineaţă şi ai să-l convingi. Eşti un tip isteţ, ai să găseşti tu ceva. De pildă, poţi să-i spui că trebuie să tai cu ochii pe mine acum, înainte să mă duc să scap de LOD.

Dau din cap cu îndoială.

— De ce nu vă întâlniţi voi pe autostradă? Domnul Stonekirk o să-nchidă ochii. Dacă aduci fetele înapoi până la ziuă, o să aranjez eu să vă acopăr.

— Nu.

Vocea lui s-a răcit de tot acum.

— Louie, fetele strâng bani pentru premiile de sfârşit de an. Or să fie mulţi oameni bogaţi acolo. Ar fi mai bine să ai grijă de ele, să nu li se-ntâmple ceva rău. Nu puteţi să amânaţi întâlnirea asta pentru altădată? Or să fie o groază de bani. Trebuie să fiţi cu toţii foarte atenţi.

— Aşa e, Dave, nu trebuie să-ţi faci griji. Nu trebuie să-ţi faci nici un fel de griji. O să mă ocup eu. De Pat şi de Marsha.

Când nu se află în preajma crizei, e un băiat foarte bun.

— Nu trebuie să-ţi faci griji nici tu, Louie. Au să fie oameni care să se ocupe cu paza acolo. Tu trebuie doar să fii drăguţ cu fetele. Ele ţin la tine.

— Şi eu ţin la ele, Paperback. Şi la tine ţin. Hei, suntem o familie, ce spui?

Şi, zâmbind, o apucă pe Aiki pe după umeri. Aiki încropeşte şi dânsa un zâmbet. Când se răsuceşte, căpşorul falsului prunc răsare de sub gulerul chimonoului. Clipeşte. Imită viaţa.

— Mă duc, zice Louie, să văd ce mai fac alde Garcia.

Asta nu-mi place deloc, căci frăţiorii Garcia, care locuiesc la parter, sunt toţi cinci oameni certăreţi. Dar n-aş vrea să-l supăr pe Louie, mai ales că ne înţelegem destul de bine.

— Louie, îi spun când se află în pragul uşii, nu trebuie să fii supărat pe oamenii ăia.

— Care oameni?

— Ăia, ştii tu. Care... Ei n-au nici o vină.

Louie mă priveşte cu atenţie.

— Ai dreptate, Paperback, e aşa cum spui tu. Ei nu au nici o vină. Sunt oameni normali. Spune-mi, Paperback, nu vii totuşi cu mine la serbare? Să stăm împreună mai mult zilele astea.

— O să vorbesc mâine cu domnul Stonekirk, zic.

Când iese, îl mai strig o dată.

— Louie, şi noi nu suntem normali? Suntem, nene.

— Te cred, rânjeşte el.

9. Un capitol scurt ca o plimbare prin oraş

Frăţiorii Garcia au optsprezece ani. Lucrau pentru o companie care noaptea strânge rahaturile prin Central Park. După ultima ispravă nu i-a mai primit nimeni, nicăieri. Trăiesc din mila municipalităţii şi cu ce mai ciordesc.

Ultima oară au bătut doi poliţişti care patrulau după miezul nopţii pe aleile din preajma Marelui Rezervor. Numai unul dintre ei s-a mai sculat de jos, cu ajutor, ce-i drept, şi acela era cel montat în fabricile de electrogabori. Celălalt a sucombat în urma loviturilor dese cu piciorul în regiunea ficatului şi a rinichilor.

Frăţiorii Garcia erau încă minori când au făcut asta, sub influenţa alcoolului sau a drogurilor şi Lobii Delincvenţi ajunseseră la iminenţă. În parc era foarte întuneric. Electrogaborul a înregistrat o convorbire din care rezultă că ghinionistul le-a vorbit foarte de sus frăţiorilor Garcia, ba chiar l-a şi lovit pe unul dintre ei cu gunul peste nas. Toate astea, una peste alta, i-au scos pe frăţiori basma curată.

Când cobor cu Louie scările, douăsprezece etaje, auzim din ce în ce mai aproape râsetele şi urletele lor. Se distrează şi eu cum pot. Pe bani puţini au comandat la un sexant ambulant o „minge", torsul şi bazinul unei femei de sinteză pe care şi-o aruncă unul altuia, beţi morţi. Când trecem prin dreptul apartamentului, chicotele se înteţesc. Louie zâmbeşte, dar zâmbetul său are ceva ca o spaimă. Ceva care nu-l lasă să se deschidă de tot.

Din Tribeca, în Manhattanul sudic, Statuia Libertăţii, vopsită în albastru, alb şi roşu, se zăreşte de la kilometri depărtare, chiar în aerul otrăvitor al serii. Parcă suie şi coboară pe ape, ca o baliză uriaşă.

De la trenul aerian mai avem foarte puţin de mers pe jos. Louie şi-a răvăşit părul pe frunte, ca să nu-i sperie prea tare. Eu am masca mea neagră.

— Bună seara, Luoie! Dave!

Dar încă n-am ajuns. La ora asta oraşul se scufundă în perne invizibile care atenuează zgomotul traficului şi dau tuturor o stare de somnolenţă înşelătoare. E ca un oraş într-un bol mare de sticlă umplut cu apă, pe care trebuie să-l agiţi ca să înceapă să ningă fals, cu firimituri de polistiren. Şi chiar începe să ningă cenuşiu cu zăpadă ieftină, îngreunată de steluţe şi ace de plumb şi gudroane.

10. Bal la „Copiii Asociați"

— Bună seara, Louie! Dave!

— Seara, domnu' Stonekirk!

E atâta lumină şi căldură în jur, încât dintr-o dată „afară" dispare în neant, n-a existat niciodată. Locul e plin de lume. Copiii sunt adunaţi într-un colţ. Adulţi fercheşi, mirosind a bogăţie, îi privesc simulând încântarea. Locul e plin, de asemenea, de gărzile lor de corp şi de angajaţii „Trust & Secure".

Pat şi Marsha se apropie intimidate. Îmi cer voie să-l ia pe Louie în grupul lor. El se îndepărtează, făcându-mi cu ochiul. Rămân cam stingher în mijlocul încăperii. Mă retrag, înainte ca privirile curioase să devină prea curioase.

— Bea ceva, Paperback, îmi spune domnul Stonekirk.

Beau dintr-un pahar înalt, vin alb, pe care cineva mi l a adus. Vinul îmi dă o senzaţie plăcută de căldură în lobii urechilor. Domnul Stonekirk îmi face şi dânsul cu ochiul. „Dă-i bătaie!"

E gălăgie controlată. Copiii cântă un cântec. Pat şi Marsha recită o poezie. Mi se mai dă un pahar. Pe urmă prind curaj şi-mi iau singur de pe o tavă.

— Domnul Urban, acesta este unul dintre angajaţii noştri de nădejde, domnul Dave Paperback.

— Mhmm, îmi spune domnul Urban şi se îndepărtează.

Îl văd pe Louie într-un grup, zâmbind şi dând din cap. Are ceva ceţos în priviri.

— Nici o grijă, Louie, îi strig, poate ceva cam tare. Dă-i înainte, băiatule, te descurci de minune.

Gălăgia controlată şi conversaţiile se poticnesc o clipă, mai multe capete se întorc spre mine. Îmi iau un pahar nou. Hop! Cred că-i mai bine să mă fac invizibil. Mă opresc în faţa vestiarului.

11. Domnul director face un spirit de glumă

— Hello, Dave!

— Domnu' Stonekirk?

Nu e nimeni prin preajmă. Privesc nedumerit în jur.

— Te-am prins, nenorocitule! Da, cu tine vorbesc! Pune-ţi mâinile pe creştet! Apropie-te ca să te percheziţionez! Dacă faci vreo mişcare nesăbuită, te-am ras.

Încep să tremur şi-mi aşez palmele pe creştet. De după dulapul din vestiar îşi face apariţia, ţiuind la fiecare pas, un electrogabor. Este imens.

— Aruncă arma! Aruncă arma, am zis!

Aş vrea să-i spun că n-am nici o armă la mine, dar buzele îmi sunt moi şi se mişcă fără să poată scoate un sunet. Electrogaborul se apropie. Părţile componente ale armurii sale, perniţe turtite, pline ochi cu alice, se lovesc unele de celelalte.

— În genunchi, ticălosule! tună deasupra mea cu glasul domnului Stonekirk.

Îl ascult imediat. Când îşi armează gunul, pentru orice eventualitate, ceva ca un comutator basculează sub ţeasta lui Dave Paperback. Comutatorul unui aparat de proiecţie. Numai că pe ecran nu se vede altceva decât năvala haotică de umbre şi pete multicolore. Ţăcănitul metalic al închizătorului, clănţănitul cartuşului pe ţeavă sunt amintiri în sine, dar după ele şi înaintea lor nu se mai află nimic.

— Dom... Domnu' Stonekirk, reuşesc să îngaim.

— Gura! Întinde-te pe burtă.

Mă uit la el înspăimântat. E uriaş. Întorc capul, pregătindu-mă să fac ce mi-a poruncit. Simt ţeava gunului în ceafă. Imediat braţele mi se înmoaie şi mă lovesc cu bărbia de podeaua strălucitoare pe care am frecat-o de dimineaţă. Apoi vărs.

În vestiar e linişte. Electrogaborul se apleacă deasupra mea, pe urmă se îndreaptă. Aud un chicotit.

— Dave? Dave, eşti bine?

— Domnu' Stonekirk?

Sunt murdar ca dracu'. Culoarul e plin de inşi care se zgâiesc amuzaţi la mine şi de copii curioşi. Unul dintre ei izbucneşte în râs. Printre feţe o zăresc pe cea a lui Louie, albă ca varul şi în mijlocul feţei ochii lui par doi tăciuni incandescenţi. Simt că privirea lui scoate fum din mine.

— Îmi pare rău, Dave, bălmăjeşte domnul Stonekirk, n-a fost decât o glumă, ştii? Copiii... A fost un exerciţiu.

Louie se apropie. Gemenele Pat şi Marsha suspină de mama focului. Mi-e necaz că i-am speriat pe toţi. Am stricat petrecerea.

— Ei, gata, oameni buni, zice domnul Stonekirk vânturându-şi braţele, gata, nu mai e nimic de văzut. Să-i dăm pace lui

Dave.

Lor parcă le-ar părea rău să mă părăsească.

— Haideţi, îi roagă domnul Stonekirk, să mergem înapoi în sala de dans. Să înceapă dansul! Copii, aţi văzut că sunteţi în siguranţă!

Pleacă unul câte unul.

— Dave, te simţi bine, aşa-i? mai spune cu greutate domnul Stonekirk şi se duce şi dânsul.

Siamezele o rup la fugă de îndată ce izbucnesc primele semnale ale concursului de rap. A rămas numai Louie, aplecat deasupra mea. Mă priveşte cu o asprime care mă descumpăneşte.

— Louie, îi spun, deschide larg fereastra, să intre niţel aer. Am nevoie de aer.

12. Am trei găuri în spinare și un vierme sub țeastă

La optsprezece ani, frăţiorii Garcia au omorît deja un tip şi au de gând să meargă mai departe. Dacă mai stăm o vreme pe-aici, nimeni n-o să le mai poată bate recordul.

La cincisprezece ani am şi eu recordul meu personal. Sunt împuşcat de trei ori în spinare şi în ambele picioare. N-am crezut niciodată că sunt în stare să ţip în halul ăsta, după cum n-am crezut că un om are atâta sânge.

— Stai liniştit, spun siamezele. Te doare, Louie?

— Mă cam doare, Două-Capete, zic.

Cel mai mic dintre frăţiorii Garcia rânjeşte. A sărit de pe linie când vânătorii de-afară l-au aranjat pe capul familiei cu câteva lovituri bine ţintite. Ieşise puţin din „Copiii Asociaţi", ca să afle dacă s-a prins poliţia că noi stăm călare pe puşculiţă. A aflat la iuţeală.

Doi frăţiori sunt morţi. La fel şi domnul Stonekirk. Restul balului s-a adunat în fundul sălii şi priveşte cu ochii măriţi de spaimă câmpul de bătaie. În genunchi, pe podeaua ca de sticlă, Dave Paperback adună una câte una perlele lăptoase risipite din colierul unei doamne isterice, care nu se omoară după mutrele frăţiorilor Garcia.

— Hei, Dave! îi strig.

Dă drumul biluţelor înapoi pe podea şi îngenunchează lângă mine. Privirea lui e tulbure ca o băltoacă. Era atât de beat când au intrat frăţiorii Garcia pe fereastră, încât a început să zbiere colinde. A dat o mână de ajutor când frăţiorii au cules gunurile gorilelor. Câţiva copilaşi, care îl iubesc, l-au ajutat.

— Dave, îi spun, nu mai avem mult de stat împreună.

Dave începe să se dezmeticească.

— Oh, Louie! Oh, băiatul meu!

N-am fost băiatul lui niciodată. Mi-e drag ca rănile din spinare. Îi proptesc ţeava gunului în nas. O dă la o parte plictisit, ca pe o muscă.

— Încerci să-mi iei ceva? îl rog. E mai mult decât pot să duc.

El clatină din cap neputincios. Nu o poate face decât cu frăţiorii lui. Iar frăţiorii lui sunt morţi de mult, nici nu-şi mai aduce aminte. Înainte de asaltul electrogaborilor de-afară i-ar putea uşura poate de o parte din durere pe frăţiorii Garcia, dacă cei trei rămaşi în viaţă n-ar fi scăpat neatinşi. Nu pentru multă vreme.

Îmi apucă degetele în pumn.

— Rezistă, tc scot eu de-aici. O să fie bine, ai să vezi.

— Pe dracu' o să fie bine.

— Încerc să fac ceva.

— Las-o moartă. Eu nu sunt frăţiorul tău.

Viermele trebuie că a atins un metru la mine sub ţeastă. Doarme încolăcit, rozaliu şi pufos, hrănindu-se din creierul meu prins la mijloc între cercuri.

— Dave, spun, simt ceva ciudat în măruntaie.

El tace. Degetele i s-au albit strângându-le pe-ale mele.

— Dă-mi drumul, îl rog. Să ai grijă de Două-Capete.

Dar el strânge mai departe.

Atunci se apropie cocoşat Garcia ăl mic, neras, duhnind a tărie. Dă peste siameze, se uită la mine.

— Merge, ă, Louie?

Dau din cap că merge.

— Suntem în rahat pân' la nas. Măcar vreo douăj' de gabori să tai şi io în două.

Se duce să ia la palme câţiva ostateci, ca să se mai răcorească. Frăţiorii lui îl privesc calmi, jucând zaruri pe cartuşe. Capul familiei e la bucătărie, nu să-şi gătească ouă ochiuri, ci la păstrare, în camera frigorifică, pentru posteritate.

Frăţiori ca ei se fabrică anual câteva zeci de mii, pentru cele mai murdare

munci. Când îi priveşti, nu poţi să nu-i dai dreptate primărului şi să-l realegi.

— Dave, gâfâi, încetează!

Încearcă să facă legătura cu ceea ce a mai rămas din creierul meu sugrumat de LOD. Degetele invizibile gâdilă viermele ca să-l descolăcească. Îmi pierd cunoştinţa înainte să mă hotărăsc dacă e bine să mă împotrivesc sau nu.

Apoi îmi revin.

— Şterge-o, Paperback, până nu-mi ies din sărite!

— Louie, băiatul meu, zic din nou.

Viermele se descolăceşte brusc. Ţip de durere. Picioarele încep să-mi zvâcnească. Vrea să mă ia acolo, în masa albicioasă, în buretele ieftin care-i ţine loc de creier, să ducem împreună viaţa lipsită de griji a oamenilor de serviciu. Să măsurăm scurgerea timpului în metri pătraţi de podele spălate.

Mă zbat urlând. Siamezele vin cuminţi la un semn al lui Paperback şi se aşează cu funduleţul pe picioarele mele făcute praf, ca să nu mă mai pot mişca. Iar Paperback îşi pune palma murdară peste buzele mele. Mă sufoc, dau ochii peste cap.

Viermele s-a descolăcit în întregime. Îl simt umblând prin cutia craniană, descumpănit, din ce în ce mai furios. Îl aştept să iasă dintr-o clipă în alta pe nări şi pe urechi, să-l decapiteze pe Dave dintr-o singură îmbucătură. Eu aşa aş face dacă aş mai avea măcar o fărâmă de putere. Mai bine mor de o mie de ori decât să împart pentru tot restul zilelor cotlonul neaerisit de sub ţeasta lui Paperback.

Îl muşc şi întorc nasul o clipă.

— Garcia! zbier.

Fraţiorii vin mai aproape. E chiar momentul pe care electrogaborii l-au ales ca să dea buzna în clădire. Într-o clipă locul e plin de carcase şi de gunuri furioase. Fraţiorii Garcia sunt repartizaţi pe pereţi în mai multe zeci de bucăţi.

Siamezele scâncesc. În urletul general, care acoperă chiar şi canonada electrogaborilor, nu aud decât scâncetul scos de Două-Capete. Pumnul lui Dave Paperback mă arde ca şi cum ar fi din fier înroşit. Deodată, LOD dă buzna sâsâind în lumea exterioară, dar nu se repede la Paperback, ci aduce cu el afară tot ceea ce mă compune în interior. Mă întorc pe dos ca o mânuşă însângerată.

Universul, atât de mare adineaori că nu l-aş fi cuprins într-o viaţă, nu mai e acum decât un spaţiu de câţiva centimetri cubi, în noul meu interior. Se face din ce în ce mai mic şi dispare o dată cu mine.

13. Anatomic grafitti

Ziua este compusă din două părţi. Una întunecată, cealaltă luminoasă.

În partea luminoasă nu se întâmplă nimic. În locul nostru. Stau. Când lumina intră pe fereastră. Mai multe firicele se mişcă. De sus în jos. Dacă nu mă uit în lumină, firicelele nu se mişcă. Nici eu nu mă mişc.

Când se termină partea luminoasă. În locul nostru intră primul om. Eu mă ridic. Firicelele nu se mai văd.

Primul om spune:

„Bunăaikiceaimaifăcutastăzibătrânicotreabă"

Eu merg lângă el. Spun:

„Ţiefoame"

Aşa trebuie să spun eu. Primul om se aşează la masă.

Consumă părţile pe care le-am amestecat. În vasul mare când a scăzut lumina părţii luminoase a zilei.

Eu mă sprijin cu spatele de perete. Spatele meu nu seamănă cu acela al primului om. Acolo este ceva care şuieră. Când mă sprijin de perete şi apăs. Acolo este ceva care.

Primul om spune:

„Foartebineaikiafostfoartebineobunătate"

Primul om se urcă în pat şi stă. Al doilea om nu mai vine. A venit de multe ori. Acum nu mai vine.

Când nu mai este nici un pic de lumină. Nu mai trebuie să adun nimic de pe jos. Mă urc în pat lângă primul om. Acolo este mai cald. Primul om scoate sunete. El se întoarce spre mine. Desface hainele mele. Sub hainele de pe spatele meu. Este ceva care şuieră.

Primul om spune:

„aikiaikiaikiaikiaikiaikiaikiaiki"

El se mişcă mult şi mă împinge. Umblă cu mâinile. Pe spatele şi pe faţa mea. Pe urmă primul om se dă mai încolo. Eu adun hainele.

Stau până vine din nou lumina. Atunci spun:

„Safăcutlumină"

Desen de Jim Porter
Anglo – Romanian Cultural Exchange

Addenda la „Gnoza SF"

În *Almanah Anticipaţia 1995* am publicat un text intitulat *Gnoza SF*, unde am încercat să analizez raportul de colaborare conflictuală între literatura de imaginaţie şi fenomenul SF. Adaug observaţia că respectiva relaţie poate fi considerată o utilă cooperare negativă, de tipul concurenţei din comerţ sau din sport (cf. Tadeusz Kotarbinski, *Meditaţii despre viaţa demnă*, Editura Ştiinţifică, Buc., 1970, pp. 82-83). În competiţia pentru succes, autorii non-SF se văd obligaţi să preia modalităţi SF, pentru a nu pierde contactul cu realitatea non-verbală. Pe de altă parte, pentru a nu se bantustaniza, autorii SF trebuie să ţină cont şi de literatura non-SF. Relaţia este contradictorie, incluzând tendinţe distructive, ce amintesc de agresivitatea excesivă a unor jucători de fotbal. Aceştia uită că n-ar mai avea cu cine să joace, dacă şi-ar lichida fizic adversarii. Cele mai evidente tendinţe de a desfiinţa beneficul conflict sunt două: 1. Autorii şi amatorii de SF sunt consideraţi scriitori şi cititori pur şi simplu. Literatura fagocitează fenomenul SF. 2. Sefiştii se declară independenţi de literatură. Ei afirmă că scriu şi citesc altceva decât literatură, acţionând în consecinţă.

Victoria primei tendinţe ar duce la dizolvarea artificială a conceptului de literatură SF. Forţa centrifugă astfel creată ar propulsa pe nedrept operele SF în diverse alte constelaţii literare. Declaraţia de autonomie, în schimb, ar mări forţa centripetă a sistemului. Literatura SF ar colapsa, s-ar prăbuşi în ea însăşi, devenind neinteligibilă sau repulsivă prin degenerare culturală.

Literatura SF are o natură contradictorie. În România cel puţin, încercările de-a dovedi contrariul n-au reuşit. Interpretările univoce s-au dovedit insuficiente. Denigratorii, susţinători ai tezei că literatura SF este lipsită de valoare literară, iar capodoperele acesteia nu ţin de SF, s-au văzut contrazişi de realităţile evidente ale câmpului literar. Pe de altă parte, adepţii autonomiei n-au reuşit să argumenteze în mod convingător teza că literatura SF este în totalitate trans-literară.

Evoluţiile din anul scurs de la publicarea textului mai sus amintit au supus teoria cooperării negative la testul realităţii. S-a dovedit că, spre deosebire de alte perioade istorice, când prevala prima tendinţă, actualmente asistăm la o accentuare a specificului.

Sefişti, sefultură, SF jockeys. În ultimii ani s-a încercat scoaterea textelor SF de sub „jurisdicţia" criticii literare. S-a pledat pentru o competenţă SF independentă de cea literară. Cum am arătat în serialul de critică din *Anticipaţia*, aceste realităţi au impus crearea unor noi concepte şi folosirea mai specializată a altora. Reacţiile foarte vii la teoretizările mele mă determină să ofer câteva precizări. Astfel, *sefistul* este o persoană implicată în fenomenul social SF şi/sau un practicant al lecturii SF. Semnatarul acestor rânduri este, fără îndoială, un sefist. Pentru a scrie texte valide, însă, sefistul trebuie să devină prozator, critic, eseist, traducător. Cu un cuvânt, scriitor. Calitatea de sefist nu asigură în mod automat calificarea literară. Confuzia sistematică între calitatea de sefist şi

cea de scriitor a impus crearea unui nou concept. *Sefultura* desemnează producţiile unor sefişti netransformaţi în scriitori. *SF jockey*-ul este un producător tipic de sefultură. El poate fi un excelent vorbitor şi animator. Poate fi, de asemenea, cunoscător al limbii engleze, talentat în materie de relaţii umane, bun organizator, om agreabil etc. Exprimările sale scrise sunt, însă, amatoristice. El întrupează instituţionalizarea amatorismului în producţia de texte SF.

Cine decide unde se termină calificarea literară a unui sefist şi începe cea a unui scriitor? Dacă privim lucrurile din exteriorul sefulturii, răspunsul este simplu: critica literară. Dacă privim din interior, constatăm că rolul criticii literare este preluat în întregime de *SF jockeys*. Cele două puncte de vedere duc la concluzii diametral opuse. Un critic literar constată că textele de susţinere semnate de *SF jockeys* sunt pur comerciale; sefiştii se laudă între ei fără nici-o măsură; ca urmare, calitatea textelor lor este în scădere, înregistrându-se o tendinţă spre plafonare şi deprofesionalizare. Concluzia sa este că motivaţia principală a sefulturii nu e calitatea literară a textului. *SF jockey*-ul, pe de altă parte, are argumentele sale. El consideră că primează interesele comerciale şi cele turistice. În anumite cazuri, o nevinovăţie culturală şi un *esprit de corps* adolescentin stau probabil la baza convingerii sincere că anumite texte, invalide pentru un critic literar, sunt foarte reuşite.

Arbitrul acestei dispute, sociologul literar, conchide că amândouă „părţile" au dreptate. Asta, desigur, dacă volumul discutat s-a vândut bine. Criticul literar rămâne cu argumentele sale de interes „academic", iar *SF jockey*-ul primeşte o primă de la patron.

Avantajele sefulturii. Nu este mai puţin adevărat că sefultura ţine de esenţa fenomenului SF. Acesta din urmă ar fi de neconceput fără grupurile structurate de preferinţa pătimaşă pentru literatura SF. Mulţi tineri încep să scrie literatură, stimulaţi de atmosfera permisivă, specifică cenaclurilor SF. Convenţiile au un incontestabil rol germinativ. Nici învăţarea limbii engleze nu este de neglijat. Există nişte „ritualuri" SF, ce pot fi considerate favorabile pentru formarea intelectuală a unui tânăr. Cum am mai arătat, la acest prim nivel rolul jucat de *SF jockey* este pozitiv. Nu sunt reprobabile nici exerciţiile literare ale sefiştilor. Atâta vreme cât apar în fanzine, în publicaţii cu difuzare limitată, acestea sunt normale şi legitime.

Corect este, de asemenea, să admitem că mişcarea antiliterară promovată de *Jurnalul S.F.* poate să ducă, în principiu, la rezultate de cea mai bună calitată. Respectivului grup nu-i rămâne decât să-şi descopere propriile personalităţi şi apoi să le impună. Un Roland Barthes şi un Alain Robbe-Grillet ar fi suficienţi. Întrebarea este dacă autori de asemenea anvergură pot apărea dintre sefiştii care refuză să devină scriitori, practicând astfel un fel de castrare intelectuală, menită să asigure veşnica adolescenţă. Necesară pentru coeziunea grupului, respectiva operaţie nu este favorabilă personalităţilor autentice.

V. BUGARIU

Racul, broasca şi cu ştiuca

Se impune, înainte şi în afară de orice discuţie, a fi necondiţionat salutată iniţiativa paginii de science-fiction a ziarului *Curierul Naţional* (nr. 1402 din 14 octombrie 1995) de a publica – şi, implicit, de a supune astfel unei discuţii publice – un proiect de *Regulament privind acordarea premiilor naţionale – ROMCON pentru Science-Fiction:* iniţiativă binevenită, regulament de mult necesar şi proiect, aş vrea să pot spune, judicios, dacă... Dacă, sub titlul de mai sus („pentru Science Fiction"), textul propriu-zis nu ar devia imediat, stipulând, în nu mai puţin de 8 (opt) articole, că respectivele premii ar urma să fie acordate nu doar „pentru SF", ci pentru „SF, Fantasy *sau* Horror": acest *sau* deschide calea unei ambiguităţi ce riscă, virtualmente, să dizolve logica întregului regulament şi să-l facă inoperant şi inutil, dacă nu chiar contraproductiv. „Nu vă zoriţi să-i găsiţi noduri în papură, fiţi exigenţi, dar obiectivi. Altfel nu vom avea niciodată nici criterii, nici regulament" – îşi îndeamnă bine intenţionat cititorii domnul Nicu Gecse, prezumtivul autor al proiectului de regulament (din câte se poate înţelege în absenţa unei semnături în clar). Efortul, competenţa, seriozitatea, bunele intenţii şi buna credinţă ale domnului Nicu Gecse sunt mai presus de orice îndoială şi ele merită, încă o dată, să fie apreciate şi salutate. Dar, din nefericire, cum prea bine se ştie, decât o lege strâmbă, mai bine nici o lege. *Dura lex, sed lex!* Deşi, la fel de bine, se poate spune şi invers: decât nici o lege, mai bine o lege strâmbă! Ce alegem, atunci?

Indiscutabil că arbitrariul, lipsa de criterii, confuzia de valori – sunt tot ce poate fi mai falimentar, pe termen lung, în literatură şi artă, în viaţa literară şi artistică, implicit, deci, şi în science-fiction. Aşadar – să deschidem cale liberă criteriilor! Dar ce criterii sunt acelea ce îndreptăţesc deopotrivă racul, broasca şi ştiuca din fabulă să tragă fiecare în altă parte sacul cu grăunţe găsit pe malul apei (râu sau baltă, ce-o fi fost)? Sau, în altă fabulă, nu mai puţin celebră, vulpea şi cocostârcul să se invite reciproc la masă, ba dintr-o farfurie cu fundul plat (vulpea), ba dintr-un clondir cu gâtul strâmb şi lung (cocostârcul)? Confuzia între categorii, confuzia între genuri, „regulamentar" întreţinută prin acel ambiguu şi litigios *sau*, se va propaga inevitabil, după ce va fi dizolvat criteriul genologic, şi asupra criteriului valoric, (re)instaurând confuzia de valori.

Auzind, pasă-mi-te, şi jupânul corb că iar s-au adunatără niscaiva cinstite feţe de(-o) fabulă (mai ales cumătra vulpe, de când cu caşcavalul...), prevalându-se aşadar şi el, ca tot natul, de invitaţia la dialog atât de amabil lansată de autor şi de redacţie oricui crede c-ar avea ceva de spus, speră să nu fie inoportun (şi nici greşit înţeles) dacă va semnala ceea ce lui i se pare a fi o lacună. Anume – omisiunea de a prevedea în regulament obligativitatea unui *criteriu genologic*, alături de cel *valoric*, subînţeles şi mai presus de orice discuţie, acesta.

Desigur, nu înţelegem toţi prin valoare acelaşi lucru. Desigur, valoarea e un drapel sub care toţi ne adunăm, dar numai ca să ni-l smulgem unii altora din mâini. Şi desigur că asta-i altă poveste, povestea cu cocoşul roşu, una din ele. Alta la fel, adiacentă şi comunicantă, ar fi povestea tensiunilor şi fricţiunilor genologice, povestea incidentelor de frontieră dintre „genuri": dintre SF şi *mimesis*, dintre SF şi *fantastic*, dintre SF şi *fantasy*, dintre SF şi *horror*, dintre câte şi mai câte. Nu e acum momentul nici pentru asta. Spaţiul limitat ne obligă să procedăm abrupt.

Aplicând în cazul dat tăişul „briciului lui Ockham", se poate spune, cu deplin

temei, că science-fiction propriu-zis este numai ce rămâne dintr-o scriere – roman, nuvelă sau *short-story* – după ce scădem din ea sexul, tribul (sau muşuroiul) şi sufletul („trăirile sufleteşti", „simţămintele umane", „*human feelings*"); altfel spus, după efectuarea necesarului artificiu de calcul de a fi făcut, probatoriu şi provizoriu, abstracţie de toată biologia, sociologia şi psihologia pe care respectiva scriere, de la caz la caz, le poate – legitim şi chiar binevenit, dar facultativ – încorpora, le poate angrena aluvionar, extraestetic, şi absorbi ficţional, estetic. Dacă după această liminară scădere mai rămâne ceva – şi numai în acest caz! – abia atunci putem pune tot ce-am scăzut la loc în pipă şi fuma până la ultimul fum: tabacul e într-adevăr SF, garantat! Iar calitatea lui particulară de la caz la caz, savoarea, aroma, tăria – valoarea lui, într-un cuvânt – abia acum le putem judeca, aprecia, valoriza, juriza. Şi premia, legitim, *ca science-fiction*.

(În treacăt fie spus, este evident că, dată fiind cantitatea diferită din care avem de făcut scăderea, rezultatul ei, acel *rest* activ şi funcţional în regim SF, va deţine o pondere comparativ mai mare într-o povestire scurtă decât într-un roman. Proporţia între medicament şi excipient, între *netto* şi *brutto*, între *oca* şi *dara*, diferenţa ca *dead weight*, capacitatea de încărcare – iese categoric în favoarea „genului scurt". În roman, din păcate, şi mai ales în ciclurile de romane, cu tot felul de *sequels* şi *prequels*, nu o dată se mai întâmplă să fie mai mare daraua decât ocaua. În acest sens sunt atât de apreciate şi lăudate virtuţi ale genului scurt precum densitatea, concizia, concentrarea, economia de mijloace, intensitatea de efecte ş.a.m.d. În acest sens poate fi înţeles mai bine faptul de istorie literară că, înainte de-a fi ajuns la actuala supraproducţie de romane, la inflaţie şi diluţie, SF-ul a fost mai întâi, genuin şi organic, o literatură de povestiri, de *short-stories*. În acest sens nu poate fi decât deplânsă miopia (estetică) sau/şi lăcomia (inestetică) a editurilor noastre de a se repezi să se înfrupte cu hălci mari şi grase, cu romane cât mai groase şi mai premiate, neglijând cu totul antologiile de proză scurtă SF, culegerile de povestiri şi nuvele din patrimoniul „de aur" al genului, din acel legendar „Science Fiction Hall of Fame" care i-a precizat fizionomia şi i-a consolidat audienţa pe seama căreia continuă încă şi azi să paraziteze industrioşii scriptori de romane ciclice. Dar şi aceasta e o altă poveste.)

Ce mai rămâne, însă, după ce scădem din science-fiction biologia (inclusiv „societatea sexelor" generatoare a „frumosului", după cum observa cu două secole în urmă Edmund Burke), sociologia (inclusiv utopia şi distopia, violenţa şi ideologia, „mesajul" şi „avertismentul"), psihologia (inclusiv „analiza psihologică" şi „caracterizarea/individualizarea/aprofundarea/bine-conturarea personajelor")? Ce mai rămâne dacă mai scădem şi „stilul" (inclusiv „antistilul", violenţele şi bravadele de limbaj, cruditătile şi vulgarităţile ostentative şi provocatoare, jargonul şi argoul)? Rămâne, evident, adevărata esenţă a SF-ului, rămâne nucleul său ireductibil, miezul său iradiant: *ontologia*. Rămâne fiorul ontologic, suferinţa ontologică, suferinţa de a fi atât de infim faţă de un cosmos atât de imens, ori atât de imens faţă de un micro-cosmos atât de infim, suferinţa de a fi atât de efemer faţă de marile durate cosmice, ori atât de slab faţă de marile forţe cosmice, suferinţa de a fi atât de ireversibil închis între propriile bariere ontologice şi biologice, suferinţa de a fi atât de străin şi de singur şi de *altfel* faţă de tot ce există ori se poate imagina că există în Universul fizic. Rămâne o „senzaţie de pierdere" (*a sense of loss*), o nostalgie de ordin estetic după realul pierdut şi sacrificat pe altarul imaginarului, rămâne acea tristeţe ce nu este un sentiment, ci stadiul (estetic) pe care îl poate atinge orice sentiment (cum spunea Radu Stanca), rămâne acel „*sense of loss*" ce nu este altceva decât „vălul de tristeţe ce acoperă faţa zeiţei frumuseţii" (cum spunea

cineva, nu mai ştiu cine). Dar, mai presus de aceasta şi prioritar în adevăratul science-fiction (în „*hard SF*", mai ales), rămâne o ireductibilă „senzaţie de uimire", o „senzaţie de miracol" (*a sense of wonder*), o emoţie tot de ordin estetic, dar care, de această dată, nu este altceva decât arsura de-o clipă, cauterizantă şi iradiantă, a plăcerii sublimului, „vălul de înfiorare ce acoperă faţa sublimului", pentru a recurge la această parafrază.

Raport şi ordine de priorităţi care, spre deosebire de science-fiction, nu se mai păstrează nici în *fantasy* (unde guvernează miraculosul feeric al basmelor), nici *horror* (guvernat de un miraculos terifiant şi „feroce"). Astfel încât numai o regretabilă modă, neritic imitată, poate face azi mai toate revistele şi editurile de la noi (iar acum şi premiile) să preia mimetic reţeta de „*American blend*" pentru a prepara un otova „ghiveci naţional", un pestriţ „*Oriental blend*" în care se amestecă de-a valma science-fiction, fantasy, horror şi tot ce mai pică pe deasupra, de exemplu „muzica" rock: „În SF intră tot ceea ce doresc să intre cei care simt SF" – decretează discreţionar Adrian Bănuţă şi Liviu Radu în numărul 119 (8-14 mai 1995) al *Jurnalului SF*, „Săptămânal de cultură (cum altfel?) SF, Horror şi Fantasy".

Un fashionabil trio, aşadar, care însă a debutat ca duo. „Fantasy şi science-fiction merg împreună la fel de bine ca peştele cu cartofii prăjiţi (*fish and chips*)" – constata Peter Nicholls în prima ediţie (1979) a *Enciclopediei* ce avea să-l facă ilustru, alături de John Clute. După *fish and chips* pică bine, nu-i aşa, şi o halbă de bere, de preferinţă *lager*, dar merge şi *beer*, merge şi *horror*: reţeta e gata, ghiveciul aburează, avem şi muzică (*rock*!), aşa că pot pofti la masă şi racul, şi broasca, şi ştiuca!

O modă explicabilă şi o reţetă utilă, poate, la alţii, mai colţuroşi şi mai unghiuloşi, care simt pesemne nevoia să-şi mai îndulcească asperităţile, să-şi mai rotunjească unghiurile şi muchiile prea ascuţite, să-şi mai tocească tăişul „spiritului de geometrie" la care propria lor natură, inalienabilă, îi predispune. Deşi chiar şi acolo, reacţia de corecţie a traiectoriei n-a întârziat să apară.

„Problema diferenţei dintre science-fiction şi fantasy este, în cea mai mare parte, o chestiune de perspectivă" – spune Gene Wolfe într-un interviu apărut, în versiune românească, în acelaşi număr (119/1995) al *Jurnalului SF*, a cărui redacţie nu se osteneşte să indice sursa şi data, astfel încât nu putem şti cât de vechi e interviul (indolenţa bibliografică „lăutărească" mai generală, de altfel, în paginile acestei publicaţii, ca şi în ale altora). „Cred că un centaur, pe care noi îl considerăm o creatură *fantasy*, este mult mai aproape de realizare decât o astronavă şi, cu siguranţă, mult mai aproape decât o propulsie supraluminică. (...). Faptul că numim centaurul *fantasy* şi nava supraluminică *science fiction* este doar o chestiune de atitudine."

Da şi nu. La această întâmpinare nu se poate răspunde, într-adevăr, nimic (nimic convingător) dacă nu schimbăm paradigma teoretică, criteriul de distingere între science-fiction şi fantasy: centaurul nu generează *sense of wonder*, parcurgerea spaţiului la viteze supraluminice (FTL) – da! Dar reacţia în direcţia acestui *distinguo* este, într-adevăr, o „chestiune de atitudine", după cum ne-o dovedeşte un alt scriitor american, nu mai puţin abilitat decât Gene Wolfe să se pronunţe în astfel de chestiuni.

„Genul *hard sf* aspiră să convingă, să se adreseze intelectualului. Genurile *fantasy* şi *horror* se adresează emoţiilor, cufundându-se în adâncurile spaimei şi ale iubirii. Amândouă au repurtat o largă audienţă la public pe parcursul anilor '80" – constata, în 1989, Gregory Benford, unul dintre protagoniştii „reîntoarcerii la *hard sf*" ce are loc la ora de faţă. „Prezenţa unei largi audienţe la public favorizează ştergerea liniilor de demarcaţie şi defa-

vorizează stringența unor distincții clare. Astfel se infiltrează *fantasy* în opere care, la prima vedere, aparțin de *science fiction*, din cauză că o mare parte a publicului nu înțelege distincția dintre cele două genuri (sau poate nici nu-i pasă de ea). Eu consider ascensiunea genului *fantasy* dăunătoare, în ciuda virtuților sale, pentru că se adresează unei populații din ce în ce mai numeroase care nu se simte implicată în societatea tehnologică. Asemenea oameni n-au idee ce țin avioanele în aer, se simt timorați de complexitatea unei viziuni tehno-științifice asupra lumii. Literatura *fantasy* le spune că lumea e animată, că are suflet, că e plină de spirite, că pădurile trăiesc și au viață. Ea sugerează un program de-a o scoate la capăt cu lumea grație unor acte de personalitate – grație voinței și iscusinței, voinicie și destoinicie, mai degrabă decât intelectului. Iar ce nu poți face cu mâinile, poți face cu spiritul: Fie ca Forța să-ți Stea Mereu Alături!

O iluzie care obligă, ca și creștinismul. Și cum se explică ascensiunea cunoscută de *horror*? Ea provine dintr-o psihodinamică a emoțiilor profunde, din dorința de a fi înspăimântat și de a primi apoi noi asigurări (dar nu prin zâne și spiriduși) că lucrurile înspăimântătoare pot fi înfrânte. Eu văd implicații alarmante aici, în această sugestie că societatea occidentală este pe cale de a-și pierde controlul asupra tehnosocietății pe care chiar ea a generat-o. Vești rele pentru noi toți, zic eu, și mai ales pentru science-fiction, care-și așează fundațiile pe chiar constrângerile științei. (De remarcat că japonezii manifestă preferință pentru *science-fiction*, nu pentru *fantasy*.) Oamenii a căror principală reacție la stimulii lumii este într-un asemenea dezacord cu realitatea devin pradă ușoară în fața celor care guvernează prin emoții, nu prin rațiune.

Există mult science-fiction de calitate, dar îngropat într-o avalanșă de scrieri accidentale sub raport intelectual. Distincțiile de gen se estompează, și ce-i rămâne de făcut unui critic, în aceste condiții? Recomand criticilor o examinare atentă a credibilității științifice, care trece dincolo de simpla plauzibilitate a detaliilor. A nu se înțelege greșit ideologia *hard sf*-ului: *nu am spus că fidelitatea față de viziunea științifică asupra lumii ar fi cel mai înalt standard în science-fiction.* (subl. aut.) Dar rămâne ceva important.

„Problema mai profundă este valoarea estetică a adevărului științific." (Gregory Benford, *SF Rhetoric and Realities*, în *Foundation*. The Review of Science-Fiction, Anglia, nr. 47, iarna 1989/1990, pp. 43-45. Textul este, de fapt, transcrierea intervenției orale a lui Gregory Benford în cadrul unei sesiuni de comunicări, „The Eaton Conference", organizată în iunie 1989 la Leeds (Anglia) de către George Slusser, profesor la Universitatea din Riverside, California, și Tom Shippey, profesor la Universitatea din Leeds, sesiune consacrată în acel an *cyberpunk*-ului.)

Valoarea estetică a adevărului științific, în science-fiction, nu poate fi disociată de capacitatea „științei din științificțiune" de a genera și gira iluzia ficțională specifică acestei literaturi. Catalizând ceea ce Coleridge numea „suspendarea voită a neîncrederii" prin apel la rațiune și la „simțul realului", înnăscute în om, ca individ și ca specie, „adevărul științific" obține sufragiul acestei inevitabile instanțe a „realului", dar nu în beneficiul unei simple „iluzii realiste". Nu în garantarea simplei „verosimilități" aristotelice, nu în girarea unei *tale quale* conformități cu realul a lumilor imaginare își află adevărata funcționalitate estetică „adevărul științific", ci în stimularea emisiei de „*sense of wonder*" din partea acestor lumi imaginare, ceea ce numai ambiguitatea iluziei ficționale *sui generis* din science-fiction poate mijloci. „*Sense of wonder*" care nu este decât un alt nume, intraductibil, pe care și l-a găsit în secolul nostru străvechea „emoție a sublimului", ireductibila plăcere estetică a sublimului, cunoscută de atâtea secole, dar pe care,

azi, nici o altă formă de expresie artistică, în afară de science-fiction, nu ne-o poate restitui atât de intens şi de nealterat.

În comparaţie cu această plăcere, superior estetică, plăcerea compensatorie a „împlinirii dorinţelor" („*wishful thinking*", „*wishful dreaming*"), din *fantasy*, sau plăcerea spaimei provocate şi a revenirii din spaimă, din *horror* – se văd reduse la rangul, pre-estetic, de simple plăceri psihologice.

Fenomen de psihologie socială este şi moda. Iar acest snob „*SF & F & H*" este un cocktail la modă, orice s-ar zice. Cocktail, amalgam, conglomerat, *mixtum compositum* – oricum, moda devine de-a dreptul contraproductivă şi falimentară la noi, care, tot de la natură, suntem înclinaţi mai mult înspre „spiritul de fineţe" decât înspre „spiritul de geometrie" nordic, mai predispuşi a ne ţine la distanţă de rigoare şi de rectitudine, şi a ne complace în laxitate şi permisivitate. Şi-aşa avem deja căruţa încărcată prea mult pe-o singură roată (nu numai în science-fiction, ce-i drept). Nu putem spune însă că n-am fost avertizaţi, şi nu numai de alţii, dar şi de ai noştri: „Am ajuns să mă conving tot mai mult că specificul literaturii ştiinţifico-fantastice rezidă într-o logicizare sistematică a imaginaţiei" – spunea, cu peste două decenii în urmă, Ovid S. Crohmălniceanu, într-un eseu cu titlul excentric dar cu idei cât se poate de solide (*Ştiinţifico-fantasticologie*, în *Viaţa Românească* nr. 1, ianuarie 1974, pp. 3-6). „Pe o ipoteză oricât de năstruşnică a acesteia din urmă (a imaginaţiei – n.n.), mintea construieşte mereu un eşafodaj strict raţional. Fascinaţia literaturii de anticipaţie vine dintr-o atare logică strânsă impusă fantasticului (...). Literatura de science-fiction seamănă cu matematicile noneuclidiene. Singura eroare maximă pentru ea e să nu aibă rigoare". Adevăruri la fel de actuale azi ca şi în urmă cu două decenii, ba poate chiar mai mult acum decât atunci.

Din principiu, aşadar, „judecata de valoare", axiologică, se cere însoţită (precedată, de fapt) de o „judecată de situare", genologică. Principiu în virtutea căruia, printre altele, apare iremediabil lovită de nulitate toată pletora de premii acordate sau autoacordate sub egida „*SF*" unor texte care *nu sunt SF*, din care – adică – nu mai rămâne practic nimic după ce scădem din ele, preliminar, stilul (atâta cât este), sexul (care *este*, şi chiar dă pe dinafară), tribul (inclusiv violenţa de comportament şi de limbaj, inclusiv, deci, deliciile provocării argotice), precum şi „sufletul" („analiza psihologică" pusă la lucru în „caracterizarea personajelor", mai mult sau mai puţin „complexe" şi „bine conturate", „bine aprofundate" şi „individualizate").

Pentru a-şi onora numele, statutul şi mandatul, orice juriu SF ar trebui să efectueze, înainte de proba axiologică propriu-zisă, înainte de interogarea textelor sub raportul decisiv al *valorii*, o preliminară şi eliminatorie probă genologică, o interogare a acelor texte sub raportul *identităţii* lor şi al apartenenţei sau non-apartenenţei la gen. Pentru că este o aberaţie şi o mistificare – ajungând chiar să erodeze genul din interior, prin adulterare şi alterare, prin corcire şi hibridizare – să tot premiezi la nesfârşit *ca science-fiction* scrieri care *nu sunt science-fiction!*

Ce secrete frustrări, ce inavuabile pulsiuni, ce dizgraţioasă criză de identitate agită şi explică această arogare a unei false identităţi? Chiar e nevoie de psihanalist, sau ajunge şi un logician?

„Să fie raţă? Mă-sa găină! Să fie găină? Ciocul lătăreţ!" „Ori te poartă cum ţi-i vorba, ori vorbeşte cum ţi-i portul!" Dar dacă de la fabula animalieră cultă am ajuns la superba paremiologie folclorică, înseamnă că e momentul să pun punct aici. Deocamdată.

CORNEL ROBU

Despre science-fiction, mainstream şi alte locuri comune

Science-fiction-ul este paraliteratură

Afirmaţia de mai sus, vehiculată atât de des în cercurile de fani SF, încât nu-i mai putem trasa originea, este unul din locurile comune cu atât mai uşor de încetăţenit, cu cât sună mai bine şi e mai lipsită de sens decât altele. De ce nu ortoliteratură, izoliteratură sau – supremă blasfemie – hiperliteratură? Efectul de succes ar putea fi datorat asociaţiei imediate cu invazia mediatică de paranormal, paraştiinţă şi parafenomene ce e pe cale să paralizeze gândirea omului obişnuit. Dacă ne referim însă la cititorul (nu consumatorul) de SF, trebuie să amintim că, para ori nu, SF-ul este ceva aparţinând sferei creaţiei artistice, nu un fenomen de comentat în metrou. La urma urmei, ce este paraliteratura, atâta vreme cât strigătele teribiliste ale moderniştilor de la început de secol ce clamau gloria antiliteraturii s-au stins de mult, în istoria culturii rămânând doar acele opere de valoare care – volens-nolens – sunt tot literare? Nu credem că este nevoie de noi etichete pentru a denumi un câmp al creaţiei umane deja botezat: „literatura". SF-ul nu este paraliteratură pentru că *nu* există paraliteratură. Încercând să-l opunem programatic la ceea ce este generic numit „(marea)literatură", îi vom da un lustru inutil, absurd şi dăunător. Un text *literar* nu se defineşte prin opoziţie cu alte texte literare, chiar dacă azi există o anumită suprapunere a stilurilor general acceptate (literar, administrativ, juridic, jurnalistic), ci prin ceea ce este, prin scopul său mediat şi imediat şi prin forma sa discursivă. Textul literar este o înşiruire de cuvinte ce respectă (în general) regulile gramaticale şi narează un fapt particular cu valenţe generalizatoare, fapt perceput ca ficţional (spre deosebire de scrierile jurnalistice). Astfel, un personaj poate deveni un simbol, „un Othello", „un Harpagon". Definiţia, deşi limitată (vezi invazia în literatură a scrierilor de tip biografic: memoriile, jurnalele, asimilabile însă şi ele ficţiunii literare prin actul de receptare detaşată al lectorului), funcţionează la fel de bine în cazul textelor de tip „SF", fiindcă acestea *sunt literare*. Bătălia pentru afirmarea SF-ului ca literatură sau ca paraliteratură este o luptă naivă cu propria umbră, luptă născută dintr-un narcisism potenţat de un complex de inferioritate specific celor ignoraţi. SF-ul nu e paraliteratură, nici antiliteratură, ci, pur şi simplu, literatură, la fel ca şi – să zicem – scrierile poliţiste. De fapt, războiul cuvintelor a pornit din start pe un făgaş greşit. Nu se neagă caracterul de literatură, literaturitatea science-fiction-ului, ci *valoarea* acestui tip de ficţiune. Motivele sunt multiple şi nu avem de gând să le analizăm aici.

Science-fiction-ul este un gen literar

Lipsa unei terminologii adecvate a cauzat şi va mai cauza multe probleme adepţilor literaturii de anticipaţie. Dacă presupunem că SF-ul este un gen literar, trebuie să-i subordonăm anumite specii literare proprii. Care ar fi? Pastila (schiţa), povestirea, nuvela şi romanul, specii literare care *nu* sunt specifice SF-ului, ci întregului „mainstream". Amintind şi teatrul SF, ne vom da seama ce haos zace în modul de gândire teoretică unde aplicarea siglei „SF" încearcă să impună schimbarea tipologiei speciilor şi genurile literare în general (demers ncsăţios şi inutil). Încă de la Platon, genul dramatic/spectacular/prezentativ era separat de cel narativ. SF-ul ar apărea, deci, ca un *supragen* literar, incluzând atât

epicul, cât şi dramaticul? Aceeaşi aserţiune s-ar dovedi la fel de valabilă în cazul literaturii poliţiste sau erotice (unde includem şi speciile lirice, absente în SF), sporind dezordinea genologică. Totul porneşte de la o neînţelegere: SF-ul *nu poate fi* un gen literar aparte, aşa cum nu este nici o „altă literatură". Analiza nu pleacă de la raportul cu alte genuri literare, ci de la cel cu realitatea (lucru care s-a mai făcut uneori). Iar dacă nu există poezie SF în sensul general-acceptat al termenului, după cum ar fi absurd să vorbim de lirică poliţistă, atâta timp cât vom considera valabilă împărţirea clasică, triadică, a genurilor literare (liric, epic, dramatic), SF-ul va aparţine, inevitabil, genului literar epic, definirea lui urmând a se încerca din altă perspectivă. Noi ne limităm la a spune că SF-ul (ca şi literatura fantastică, suprarealistă, onirică) au un mod ficţional propriu de abordare şi folosire a realităţii, creând un anumit tip de raport între realitatea obiectivă şi cea ficţională prin mijloace similare cu cele ale tuturor *modurilor literare*. SF-ul ar fi, astfel, un *mod literar* a cărui specificitate stă tocmai în raportul realitate-ficţiune, realizat într-un mod propriu. De aici pot porni zeci de definiţii şi vom cita doar două (apud Lucian Ionică – *Natura literaturii SF* în *Biblioteca Nova*, 1986, pp. 7-9), cea a lui A. Panshin („ceea ce credem noi că e fantezie e doar o continuă *re*creaţie a miturilor şi simbolurilor, ce nu mai sunt crezute, ci doar ne înfiorează") şi a lui M. Butor („Literatura SF... este un fantastic încadrat în realism"), fărăsă încerce a da o definiţie personală. Ca mod literar, SF-ul este un curent/tendinţă/orientare în multitudinea de alte orientări în lietarura secolului nostru. De altfel, pentru majoritatea textelor literare nu mai este posibilă o clasificare strictă, atâta vreme cât ficţiunea – altfel decât ştiinţa – caută să se smulgă canoanelor pe care Sisifi robaci, criticii le clădesc şi reclădesc, încercând să încadreze mereu ceea ce tinde permanent să iasă din scheme. Un lucru nu poate fi negat: cu toate graniţele fluctuante între moduri, genuri sau specii literare, abordarea realităţii şi transfigurarea ei prin modul generic numit „science-fiction" *există*, chiar dacă acest fapt nu aduce după sine existenţa unui nou gen literar sau a unei noi (para)literaturi.

SF-ul, deşi ignorat, este la fel de valoros ca şi literatura „mainstream"

În fine, iată o a treia propoziţie uzată ca un ban calp în discuţiile fanilor şi scriitorilor de SF pentru a-şi justifica, torturaţi de complexul inferiorităţii, propria lor creaţie sau lectură prin raportarea la „celălalt", la „altceva", ca o condiţie sine qua non. Propoziţia reprezintă o abordare cel puţin la fel de eronată a problemei literaturii în general şi a SF-ului în particular. Fără a intra în amănunte, considerăm în primul rând că numele acestui mod (totuşi!) literar nu mai reprezintă o definire a sa. „Science-fiction", „literatură de anticipaţie", „ştiinţificţiune" sau „speculative fiction" sunt termeni mai mult sau mai puţin uzitaţi ce nu (mai) definesc o realitate literară, ci numai o *denumesc*, la fel cum numele proprii nu (mai) au o semnificaţie definitorie pentru persoana numită.

La ora actuală, cronotopul comun SF-ului (o altă lume/planetă, un timp viitor, o lume posibilă determinată de descoperiri ştiinţifice imaginare), nu este indispensabilă, astfel încât povestirea *Ceaţă, Iarbă şi Nisip* de Vonda B. McIntyre (apărută în revista *Anticipaţia* nr. 528/529) obţine premiul Nebula (1973) fără a avea elementele amintite ca aparţinând scrierilor SF în accepţia clasică. Deci, totul se reduce la altceva. Nu avem spaţiul necesar pentru a prezenta pe larg o teorie a specificului literar SF la ora actuală, dar credem că – pe lângă caracterul de literatură despre om, aspect ineluctabil chiar şi în cele mai xenofile proze SF – el se bazează în esenţă pe crearea de lumi posibile alternative la cea reală, lumi create pornind de la *ipoteze raţionale* şi clădite pe *baze raţionale*. Acest

lucru nu afectează posibilele acţiuni iraţionale, araţionale, subiective ale personajelor, nici intruziunea fantasticului ori a altor moduri literare, deoarece semiosferele tuturor tipurilor de naraţiune se intersectează şi se suprapun necontenit. Nu există specie, gen sau mod literar pur, mai ales în secolul al XX-lea, mai ales sub presiunea intertextualităţii. Ilie Gyurcsik, profesor de literatură universală şi comparată la Universitatea de Vest din Timişoara, afirma (în cursul său despre literatura secolului al XX-lea) că „literatura SF are o structură alegorică şi/sau parabolică, folosind elemente fantastice într-un metadiscurs ce se vrea, succesiv sau concomitent, o meditaţie literară asupra secolului nostru, cât şi o proiecţie utopică asupra viitorului". Definiţia încadrează mai strict SF-ul, dar nu ne fereşte de comparaţia necesară: SF-ul, ca şi fantasticul sau literatura realistă, au sferele de semnificaţii proprii, specifice modului lor de construcţie a realităţii ficţionale prin raportări diferite între realitatea reală (cea a lectorului şi/sau a autorului) şi lumea ficţională imaginată de autor. SF-ul este caracterizat printr-un raport realitate „reală" – realitate ficţională ce-l individualizează de alte moduri. Din acest punct de vedere, ceea ce numim „mainstream" nu este decât o sumă a tuturor modurilor, genurilor, speciilor literare recunoscute de către lectorul specializat ca având valoare literară, adică posedând – în grade diferite – caracterul de literaturitate. SF-ul nu este altceva decât un mod de manifestare încadrabil în ceea ce numim „mainstream". Problema (non)aparteneţei SF-ului la marea literatură se pune din altă perspectivă: cea a valorii scrierilor SF în particular şi nu a SF-ului în general (căci nimeni nu pretinde că toate scrierile realiste sunt capodopere), falsa diferenţiere literatură „literară" – SF (literatură „de consum"), apărută din mai multe motive:

1) critica literară „mare" este copleşită de haosul (nu numai) genologic actual, în care, pe de o parte, apar noi specii literare (jurnalul, memoriile, chiar eseul), odinioară ignorate, iar pe de altă parte există o tendinţă de disoluţie a tuturor speciilor literare, ce tind a se amesteca într-un continuum intertextual, tentând chiar înspăimântătorul hipertext. În aceste circumstanţe, cine şi-ar mai risca autoritatea luându-şi pe cap povara analizei unui nou mod literar deja etichetat (nu din vina criticilor) drept „literatură de consum" încă de acum 50-60 de ani? Această comoditate aparentă este justificată şi de o anumită teamă de eroare sau ridicol la care se expun întotdeauna reevaluările, fiindcă „SF-ul ca gen comunist" a devenit un alt loc comun, iar lupta cu locurile comune este cel mai riscant dintre toate demersurile critice.

2) adepţii genului SF vor ca valoarea literară a operelor aparţinând modului în discuţie să fie asociată automat modului în sine. Lucrul acesta nu este posibil atâta timp cât creaţiile SF ce se ridică la o valoare recognoscibilă sunt foarte rare. Metodele narative ale majorităţii scriitorilor de SF sunt, în raport cu temele ce privesc sau tind spre un „viitor" (alternativ sau nu), anacronice chiar pentru literatura de tip (mod) realist, iar insolitul/ineditul nu pot impune în absenţa unei scrieri nu neapărat moderne, dar nici lipsite de literaritate. De aceea R.-M. Alheres consideră, în a sa *Istorie a romanului modern*, că în SF „bogăţiei imaginative latente îi corespunde o surprinzătoare sărăcie a *faptului trăit* (subl. aut., op. cit. p. 394), iar *Lumea non-A* apare ca fiind „densă, dementială, pretenţioasă, pregnantă şi stupidă (primejdioasă pentru autodidacţi)" (op. cit., p. 396). SF-ul nu este chiar ignorat. Dar o operă literară de valoare nu mai este catalogată drept SF, fantastică, realistă sau onirică decât la analizele de retortă. Ea este, în primul rând, *literatură*. Nu recunoaştem valoarea lui Stendhal pentru că realismul este un curent literar important, ci realismul este important prin Stendhal, Balzac, Flaubert şi alţii. Condiţia esenţială pentru ca literatura de anticipaţie să fie recunoscută ar fi nu abordarea sa de către critica aşa-numită „Mare", ci crearea de opere val-

oroase în timp, fapt care va atrage după sine (mai devreme sau mai târziu) interesul lectorilor specializaţi. Dar creaţia nu poate fi impusă programatic...

În loc de concluzii

SF-ul nu este un gen literar, nici o paraliteratură şi nici o literatură exclusă din, ori opusă „mainstream"-ului. Impunerea graniţelor atrage după sine închiderea şi limitarea. O scriere SF valoroasă nu va fi valoroasă pentru că este SF, ci pentru că este *Literară*. Afirmăm un lucru trist pentru fanii modului SF; creaţia literară de valoare, non-consumistă, opusă kitsch-ului, înseamnă deschidere, părăsirea limitării în care se complac partizanii SF-ului „independent". O operă literară de valoare este, pur şi simplu, Literară, ea nu poate fi confiscată de un grup sau altul (amintim doar discuţiile pe seama romanului lui K. Vonnegut Jr., *Abator cinci*) şi se opune cantonării într-un anumit model restrictiv. De aceea nu pot exista decât scrieri bune şi scrieri slabe, indiferent de genul, specia sau modul literar abordat. Scriitorii care adoptă modul SF au de optat între cantonarea în SF *ca scop*, mărind astfel adesea ori volumul literaturii de consum, şi abordarea SF-ului *ca mijloc*, situaţie în care valoarea scriiturii ar impune opera. Ca un efect secundar, apariţia unor astfel de scrieri pornind din sfera SF-ului ar atrage atenţia criticii. Fanii genului sunt obligaţi să se consoleze cu faptul că toate marile creaţii SF sunt şi vor fi „confiscate" de „marea literatură" sau pot deveni conştienţi că literatura de valoare nu se supune nici unor etichete, mai mult sau mai puţin colorate.

RADU PAVEL GHEO

CĂRŢI APĂRUTE LA ŞTIINŢĂ & TEHNICĂ:

50 de ani care au zguduit lumea

de Emilian M. Dobrescu

❖

Neurologie şi Psihiatrie

de dr. Gheorghe Vuzitas şi dr. Aurelian Anghelescu

❖

Comunicarea

de Nicki Stanton

❖

Cum să dezvolţi o afacere

de Paul Hawken

❖

Copiii supradotaţi

de Mihai Jigău

Cei interesaţi pentru procurarea acestor volume se pot adresa direct la redacţie, S.C. „Ştiinţă & Tehnică" S.A., Piaţa Presei Libere nr. 1, sector 1, Bucureşti, cod 79781

Imaginând realitatea

de J. G. BALLARD

Uniunea dintre raţiune şi coşmar care a dominat secolul 20 a născut o lume tot mai ambiguă. Prin peisajul comunicaţional bântuie spectrele unor tehnologii sinistre şi a visurilor cumpărate pe bani grei. Armele termonucleare şi **soft drinks**-urile coexistă într-un regat dominat de publicitate şi de pseudo-evenimente, de ştiinţă şi de pornografie. Viaţa noastră se desfăşoară în umbra principalului dublu leitmotiv al sfârşitului de veac – sex şi paranoia. În ciuda fascinaţiei lui McLuhan privind mozaicurile informaţionale de mare viteză, persistă în amintire pesimismul întunecat al lui Freud din *Civilizaţia şi nemulţumirile ei*. Voyeurismul, scârba faţă de noi-înşine, bazele infantile ale viselor şi ale aspiraţiilor noastre – aceste maladii ale eului au culminat acum în cea mai teribilă pierdere a secolului: moartea afectelor.

Înlăturarea sentimentelor şi a emoţiilor ne-a deszăgăzuit cele mai tandre şi concrete plăceri: excitarea descoperită în durere şi mutilare; arena perfectă a sexului, aidoma unei culturi de puroi sterilă, în care se întrupează toate fantasmele propriilor perversiuni; libertatea morală de a ne cerceta în joacă psihopatologia; în fine, aparent nelimitata noastră putere de a conceptualiza – nu maşinile autostrăzilor de mâine trebuie să ne înspăimânte copiii, ci chiar plăcerea pe care-o avem în a le calcula cei mai eleganţi parametri pentru moarte.

Cronica acestor nesigure împliniri ale vieţii în paradisul ecorşat contemporan a fost preluată tot mai mult de science fiction. Sunt ferm convins că SF-ul, departe de a fi o ramificaţie minoră, oarecare, reprezintă, de fapt, principala tradiţie literară a secolului 20 şi, în mod cert, cea mai durabilă – o reacţie imaginativă în faţa ştiinţei şi tehnologiei, perpetuată de H.G. Wells sau Aldous Huxley, dar şi de scriitorii SF-ului modern american sau de inovatori precum William Burroughs.

Principala certitudine a acestui secol este conceptul de posibilitate nelimitată. Prezenta îmbinare ştiinţifico-tehnologică înglobează atât un moratoriu asupra trecutului – irelevanţa, chiar moartea sa – cât şi infinitele alternative disponibile în prezent.

Confruntate cu o asemenea largă paletă de posibilităţi, puţine genuri literare, cu excepţia SF-ului, par cât de cât pregătite să abordeze respectiva temă. Nici o altă formă de ficţiune nu posedă bagajul de idei şi de imagini necesare descrierii prezentului, asta pentru a nu mai vorbi de viitor. Trăsătura dominantă a mainstream-ului modern este tendinţa de izolare individuală, aliată cu introspecţie şi alienare, stări de fapt presupuse ca fiind emblematice secolului 20.

Nici vorbă de aşa ceva. Părerea mea este că avem de-a face cu o psihologie aparţinând integral secolului 19, strâns legată de reacţia îndreptată împotriva restricţiilor severe ale societăţii burgheze, caracterului monolitic al perioadei Victoriene şi tiraniei capului de familie, bine ancorat în autoritatea sa financiară şi sexuală. Astfel, dincolo de predilecţia pentru retrospecţie şi de obsesia privind subiectivitatea experienţelor, adevărata temă o constituie raţionalizarea culpabilităţii şi a

înstrăinării. Elementele ei sunt introspecţie, pesimism şi sofisticare. Or, dacă există ceva definitoriu pentru actualul secol, atunci nu poate fi vorba decât de optimism, de iconografia produselor de masă, de naivitate şi de utilizarea nevinovată a posibilităţilor raţiunii.

Imaginarul vehiculat acum în SF nu e ceva inedit. Homer, Shakespeare şi Milton au creat lumi noi pentru a comenta asupra acesteia. Delimitarea SF-ului ca gen aparte şi oarecum rău famat este o evoluţie încă recentă. În bună măsură, e consecinţa dispariţiei aproape completă a poemului dramatic şi filosofic, precum şi a restrângerii treptată a tematicii romanului tradiţional, tot mai preocupat de sondarea sterilă a nuanţelor relaţiilor umane. Romanul tradiţional ignoră, în primul rând, dinamica societăţii umane (pe care tinde s-o prezinte drept statică) şi poziţia omului în univers. Oricât de stângaci şi de naiv ar face-o, SF-ul măcar încearcă să edifice un cadru filosofic şi metafizic în jurul vieţilor şi conştiinţelor noastre.

Schiţez această apărare generală a SF-ului deoarece eu-însumi, ca scriitor, am activat în gen timp de aproape douăzeci de ani. Din prima clipă când am scris SF, am fost convins că nu trecutul era cea mai potrivită cheie pentru prezent, ci viitorul. Atunci însă eram nemulţumit de temele în care se cantonase genul – spaţiul exterior şi viitorul îndepărtat. Din felurite raţiuni – simbolice, teoretice, programatice – am botezat terenul pe care doream să-l explorez „spaţiu interior" **(inner space)**, definindu-l drept acel domeniu psihologic (manifestându-se, de pildă, în pictura suprarealistă) unde lumea interioară a minţii şi cea exterioară a realităţii se contopesc.

Iniţial, doream să scriu ficţiuni despre contemporaneitate. Pentru a izbuti aceasta, în contextul anilor '50, într-o lume în care semnalul lui Sputnik - 1 putea fi auzit la orice radio, aidoma balizei unui nou univers, se cereau tehnici complet diferite de arsenalul unui romancier din secolul 19. De fapt, cred că dacă s-ar şterge total literatura de până acum şi s-ar porni de la zero, trecutul fiind definitiv uitat şi îngropat, toţi scriitorii ar produce, inevitabil, ceva foarte apropiat de science fiction.

Ştiinţa şi tehnologia prosperă în jurul nostru. Ne impun, tot mai pregnant, limbajele cu care comunicăm. Avem de ales între a le accepta şi muţenie.

Şi totuşi, paradox ironic, SF-ul modern a fost prima victimă a lumii în schimbare pe care o anticipa şi la a cărei creere participa. Viitorul preconizat de SF-ul anilor '40 şi '50 a devenit deja trecut. Imaginile sale dominante, nu doar cele ale primelor zboruri spre Lună, ale călătoriilor spaţiale, ci şi cele ale modificării relaţiilor sociopolitice în imperiul tehnologiei, par acum fragmentele prăfuite ale unui decor de mucava. În ce mă priveşte, consider filmul *2001: O odisee spaţială* un exemplu cum nu se poate mai potrivit în acest sens, chintesenţa ultimă a perioadei eroice a SF-ului modern – peisajele şi costumele superbe, scenografia grandioasă, toate mă duc, cumva, cu gândul la *Pe aripile vântului*, un romanţ istoric devenit ceremonial ştiinţific, o lume pecetluită în care lumina aspră a realităţii contemporane n-are cum răzbate.

Treptat, conceptele noastre despre trecut, prezent şi viitor sunt obligate să se modifice. La fel cum trecutul, în termeni atât sociali, cât şi psihologici, a devenit o victimă a Hiroshimei şi a

erei nucleare (aproape prin definiţie o perioadă pe care am fost obligaţi s-o gândim speculativ), viitorul, la rândul său, îşi încetează existenţa, devorat de către prezentul atotvorace. Am anexat viitorul la propriul nostru prezent – încă o simplă şi oarecare alternativă ce ni se oferă. Opţiunile proliferează în jurul nostru, trăim într-o lume cvasi-infantilă, unde orice necesitate, orice posibilitate, referitoare la moduri de viaţă, la călătorii, la roluri sexuale sau identităţi, poate fi instantaneu satisfăcută.

Care este, deci, în prezenţa acestor transformări, principala problemă cu care se confruntă scriitorul? Cât de actuale mai sunt, acum, tehnicile şi perspectivele romanului tradiţional al secolului 19 – naraţiunea liniară, cronologia precisă, personajele consulare ocupându-şi maiestuos domeniile într-un amplu spaţiu-timp? Mai e valabilă oare o temă centrată pe originile personajului şi ale personalităţii adânc îngropate în trecut, pe lenta explorare a rădăcinilor, pe disecarea celor mai subtile nuanţe de comportare socială şi de relaţii personale? Ce autoritate morală mai are scriitorul pentru a crea o lume sieşi-suficientă şi închisă în sine, pentru a prezida ca un examinator peste personajele sale, ştiind dinainte răspunsul la toate întrebările? Şi poate el evita tot ceea ce preferă să nu înţelegă, inclusiv propriile-i probleme, motivaţii şi psihopatologii?

Cred că rolul, autoritatea şi dreptul de a acţiona al scriitorului s-au schimbat radical. Cred că, într-un anume fel, el nu mai poate lua nimic de-a gata. Nu mai are poziţie morală. Oferă cititorului conţinutul minţii sale – un set de opţiuni şi de alternative imaginare. Rolul său e cel al cercetătorului ştiinţific, confruntat cu un subiect absolut necunoscut. N-are la dispoziţie decât nişte date, în jurul cărora testează diferite ipoteze.

Dintotdeauna s-a presupus că lumea exterioară reprezintă realitatea, oricât de nesigură sau confuză ar fi ea, şi că lumea interioară a minţilor noastre – vise, speranţe, ambiţii – reprezintă domeniul fanteziei şi al imaginaţiei. Chiar şi aceste categorii, cred eu, s-au inversat. Cel mai eficace şi sigur mod de interacţiune cu realitatea înconjurătoare este s-o considerăm o ficţiune absolută – invers, singurul ghem de realitate rămas subzistă în interiorul capetelor noastre. Clasica distincţie operată de Freud între conţinutul latent şi cel manifest al visului, între aparent şi real, trebuie de acum aplicată la lumea externă a aşa-zisei realităţi.

Balanţa dintre ficţiune şi realitate s-a schimbat, aşadar, semnificativ. Din ce în ce mai mult, rolurile li se inversează. Trăim într-o lume condusă de felurite ficţiuni – producţia de masă, campanii publicitare, politica mânuită asemeni unei campanii publicitare, popularizarea instantanee a ştiinţei şi tehnologiei, dominarea de către imagini, ştergerea oricăror identităţi în domeniul bunurilor de consum, secătuirea emoţională de către televiziune a răspunsurilor de orice tip la sarabanda informaţională care ne asaltează retina.

Trăim într-un imens roman. Scriitorului îi e tot mai puţin necesară imaginarea ficţiunii în cărţile sale. Ea este deja prezentă. Sarcina scriitorului este să imagineze realitatea.

Traducere şi adaptare:
Cristian Lăzărescu, după „Introducere la ediţia franceză a romanului *Crash* (1974)", James Graham Ballard

Fragmente super-subiective (deci, îngrozitor de „anticritice") despre fanzinele de dinainte şi de după 1989

Intro

"Fanzin" este un termen care, la prima vedere, a intrat în cotidian. Pentru sefiştii "înrăiţi" fanzinul este acea bucată de hârtie, gen revistă sau ziar, tipărită sau multiplicată prin fotocopiere (aşa-numita "xeroxare"), scos, de obicei, de cluburile sau cenaclurile din ţara noastră. Probabil că dacă mulţi dintre ei ar fi întrebaţi care este, de pildă, diferenţa dintre *Helion* numărul 1 din 1981 şi *Fantastic Magazin* numărul 1 din 1980, răspunsul ar fi, nici unul, amândouă sunt fanzine. Totuşi, *Helion*-ul este o revistă tipărită, *Fantastic Magazin* este un fanzin multiplicat prin fotocopiere. Aceasta, din punctul de vedere al tipăriturii. Din punct de vedere al numărului de pagini, *Helion*-ul este o revistă, *Fantastic Magazin* este aproape un volum.

Înţelesul oficial al termenului este, însă, puţin diferit de cel subînţeles. "Fanzin" vine de la prescurtarea cuvintelor din limba engleză "Fan Magazine", adică o revistă editată de fani, de admiratori, de neprofesionişti. În limba română, fanzinul a fost înţeles, în mod implicit, ca o revistă xeroxată; scoasă cu mijloace cât mai artizanale, în bunul spirit al poveştilor imbecile despre ilegaliştii PCR şi manifestele lor. Totuşi, cuvântul "magazine" din limba engleză se traduce prin termenul "revistă". Iar noi, în cele ce urmează, nu vom face nici o deosebire între fanzinele multiplicate prin fotocopiere sau prin tipărire, chiar dacă, implicit, vom considera şi noi revista ca fiind tipărită şi fanzinul xeroxat, totuşi, la momentul potrivit vom evidenţia explicit lucrul acesta, dacă îl vom socoti necesar.

Fanzinul a devenit, de cele mai multe ori, un sinonim cu o mişcare aproape dizidentă a valorii în science fiction-ul românesc. Desigur, aceasta înainte de 1989. Să ne amintim, peisajul publicistic oficial era îngrozitor de sărac: *Colecţia Povestiri Ştiinţifico-Fantastice* dispăruse din 1974, revista *Ştiinţă şi Tehnică* publica SF doar din când în când, singurul meterez rămăsese *Almanahul Anticipaţia*.

În aceste condiţii, pe la sfârşitul anilor '70 (sau începutul anilor '80), CC al UTC scoate din pălărie o chestie scrisă, cum că mişcarea de anticipaţie (nici vorbă de science fiction pe vremea aceea) e ceva bun pentru tineretul patriei noastre şi, prin urmare, trebuie sprijinită. Contextul politic al acestei mişcări a rămas şi astăzi nelămurit. Perioada coincide cu înăsprirea controlului asupra valorilor româneşti şi nicidecum cu vreuna din micile noastre "renaşteri" culturale. Zvonuri niciodată infirmate au atribuit această "circulară" pasiunii lui Nicu Ceauşescu pentru science fiction. Dar dacă pasiunile "oficiale" ale acestuia ţineau de băutură şi femei, unde mai avea loc şi science fiction-ul? Atunci? Adevărul rămâne, deocamdată, ascuns, pentru că nu putem face vreo corelaţie nici cu nebunia lui Ceauşescu (Nicolae) de a lua premiul Nobel pentru pace, drept pentru care tot poporul român lupta pentru pace (mai puţin salariaţii fabricilor de armament...), inclusiv science fiction-ul românesc, pentru că această demenţă s-a manifestat pe la jumătatea anilor '80.

Cert este, însă, că fanzinele încep de atunci să prospere. Pentru a face misterul şi mai de nepătruns, geografic, apar fanzine în special în Moldova şi apoi în restul ţării, cu o singură excepţie: Bucureştiul, care pare teribil de izolat, cu doar câteva încercări...

Aşadar, fanzinele devin foarte repede alternativa revistelor "profesioniste" oficiale. Culmea, de cele mai multe ori fanzinele

"sar" peste aprobările şi veşnica criză de hârtie, trecând de la multiplicarea prin fotocopiere la tipărirea propriu-zisă. Mai mult, osanalele "conducătorului iubit" ori sunt reduse la minimum, ţinând aproape de ridicol, ori sunt eliminate complet. Oare Securitatea gândea deja perspectiva - de-a dreptul science fiction pe atunci - de a-l debarca pe Ceauşescu?

Dar să nu divagăm şi să trecem la lucru.

Perioada pre-decembristă

Poate că cel mai admirabil fanzin românesc al perioadei pre-decembriste (şi nu numai!) este *Fantastic Magazin* nr. 1, apărut în 1981 la Iaşi, editat de "Cenaclul de Anticipaţie", cel care se va numi, nu peste multă vreme, Cenaclul Quasar. Desigur, poate că titulatura "fanzin" este cumva forţată. *Fantastic Magazin* nr. 1 este un almanah - aşa cum se specifică, de altfel, şi pe prima pagină a acestuia - conţinând nu mai puţin de 180 de pagini! Din punct de vedere tehnic, "fanzino-almanahul" ieşean era tehnoredactat pe un suport clasic, fiind bătut la maşină, apoi aplicată ulterior grafica şi estetica paginii, volumul de muncă fiind absolut impresionant, având în vedere şi faptul că, numai din punct de vedere tehnic, *Fantastic Magazin* dă şi astăzi clasă multor fanzine redactate cu cele mai performante editoare de text. Morala este, de altfel, una foarte simplă: de la a şti să foloseşti un calculator şi până la a edita o revistă, distanţa este ca de la cer la pământ - aviz amatorilor actuali!

Fantastic Magazin nr. 1 a avut un colectiv de redacţie format din Sorin Antohi, George Ceauşu, Radu Gavrilescu, Dan Merişca, Lucian Merişca, Cristian Ostafi, Doru Pruteanu, Sorin Simion şi Cătălin Bordeianu, grafica fiind susţinută de George Aaron, Grig Bejenaru şi Radu Gavrilescu, foto de Cristian Ostafi, iar tehnoredactarea aparţinându-i, bineînţeles, tot regretatului Dan Merişca. Este greu să prezentăm sumarul acestui extrem de inedit *Fantastic Magazin*. Subtitlul numărului este "Salt în exterior", structurat fiind pe 3 secţiuni principale: SF, F ("texte ţinând de sau referitoare la fantasticul propriu-zis") şi A ("texte cu caracter avangardist, experimental, ce explorează zone inedite ale limbajului sau ale semnificaţiilor"). Almanahofanzinul mai cuprinde un serial, critică literară, articole ştiinţifice, C.N.I.-uri (cazuri neclarificate încă), fişe SF, proză şi poezie SF, traduceri. Dintre autori îi amintim - la o frunzăreală rapidă doar - pe George Ceauşu, Lucian Merişca, Fredric Brown, Jaques Bergier, Leonard Oprea, Răzvan Haritonovici, Alexandru Ungureau, Jean-Pierre Andrevon, Isaac Asimov, Vladimir Averbuch, Damon Knight.

Fantastic Magazin a constituit o experienţă aparte în science fiction-ul românesc, fiind primul şi ultimul almanah neoficial, care a prezentat la superlativ ceea ce ar fi putut însemna SF-ul autohton într-o societate liberă. Iar *Fantastic Magazin* a rămas şi ca un trecut palpabil al personalităţii deosebite a lui Dan Merişca. Este inutil să mai spunem că *Fantastic Magazin* numărul 2 nu a mai apărut niciodată.

Anul 1981 reprezintă şi debutul uneia dintre cele mai de amploare aventuri în ceea ce priveşte fanzinul: *Helion* numărul 1. La nivelul lui 1981, urmarea de peste ani era greu previzibilă. Totuşi, *Helion*-ul era una din primele reviste tipărite, ceea ce a provocat aproape uimire: iată, tovarăşi, că se poate! Mai mult, editorialul intitulat "În primul rând" nu aminteşte numele celui mai iubit fiu, etc., făcând doar o relativ vagă trimitere spre "documentele Partidului Comunist Român".

Colectivul de redacţie al revistei *Helion* era reprezentat de elita clubului cu acelaşi nume: Adrian Bancu, regretatul Augustin Corneliu Giagim, apoi Silviu Genescu, Lucian Ionică, Wilhelm Jager, Cornel Secu (coordonator) şi Mihai Vuescu. Sumarul cuprindea mai multe secţiuni: conexiuni (ştiinţă de frontieră), laborator SF (proză românească), ipoteze extraordinare (C.N.I.-uri), microscop (umor mai mult sau mai puţin involuntar), meridian SF (traduceri), alternative (un amestec de ipoteze extraordinare cu recenzii de cărţi sau reviste), accente (comentarii de nuanţă polemică) şi, de-a dreptul

(publicitate pe 6 pagini!). În ceea ce priveşte textele, întâlnim nume cunoscute (Lucian Ionică, Rodica Bretin, Corneliu Giagim, Silviu Genescu, Gheorghe Păun, George Ceauşu) alături de nume mai puţin semnificative pe partea autohtonă şi Sam Lundwall şi Dimitri Belenkin pe partea străină.

Per total, cele 40 de pagini ale *Helion*-ului fac o impresie deosebită. Mai mult, se promite implicit o apariţie anuală, anunţându-se termenul de expediere a lucrărilor pentru concursul *Helion* din anul următor. Culmea culmilor, *Helion*-ul apare din nou în anul 1982, tot sub formă de revistă şi în 64 de pagini de astă dată şi renunţând complet la editorialul politic de deschidere. Colectivul de redacţie păstrează aproximativ acelaşi personal sub coordonarea lui Cornel Secu. Sumarul este, însă, sensibil mai bun decât cel din anul trecut, cu povestiri semnate de Lucian Ionică, Rodica Bretin, Alexandru Ungureanu, Dan Merişca (pentru a nu aminti decât câteva nume) şi traduceri după Sam Lundwall şi Jack Lewis.

Nu este în intenţia materialului de faţă de a "diseca" conţinutul revistelor discutate. Traiectoria revistei *Helion* va cuprinde, în perioada pre-decembristă, 6 numere: numărul 3 în anul 1983, apoi o pauză neliniştitoare de mai mulţi ani, pentru ca numărul 4 să apară pe neaşteptate, datat iunie 1987, numărul 5 probabil în 1988 (lipseşte din colecţia noastră) şi numărul 6, datat septembrie-octombrie 1989. Numărul de pagini va fi şi el în ascensiune, numărul 6 atingând cifra de 88.

Experimentul pre-decembristist *Helion* este, fără îndoială, unul dintre cele mai interesante din fandomul românesc. Prin mijloace ce ţin aproape de... science fiction, colectivul lui Cornel Secu a reuşit performanţa de a scoate una dintre cele mai bune reviste SF din acea perioadă, dacă nu cumva chiar cea mai bună. În ciuda celor câţiva ani de absenţă, *Helion* rivaliza, fără nici o exagerare, cu *Almanahul Anticipaţia* (aceasta fiind, de fapt, şi una din ambiţiile, mai mult sau mai puţin mărturisite, ale realizatorilor), pentru că, în ciuda numărului inferior de pagini, sumarul era mult mai omogen. În plus, *Helion* îşi afişa cu mândrie şi bogatul său conţinut critic, care se transformase, cu timpul, aproape într-un blazon pentru clubul timişorean. Acesta, combinat cu tradiţia de nuanţă dizidentă a concursului anual *Helion* şi cu amplasarea geografică în vestul ţării, a transformat revista şi clubul cu acelaşi nume într-un soi de ideal al fandomului românesc.

Privind acum înapoi, lucrurile nu sunt tot atât de roze, iar dizidenţa aceea afişată a perioadei are multe aspecte discutabile. Cert este, însă, că toate cele 6 numere ale perioadei pre-decembriste *Helion* sunt piese de bază în istoria românească a science fiction-ului contemporan. Spre deosebire de numerele post-decembriste, dar să nu anticipăm.

Un alt reper important în fragmentele noastre super-subiective îl constituie o revistă care a trecut aproape neobservată şi care a fost demult uitată: *Univers*, purtând subtitlul *fanzin literar-artistic de anticipaţie* editat de Univers club din Bistriţa, sub egida Casei municipale de cultură din aceeaşi localitate. *Univers club* nu era unul din numele mari ale perioadei. Apariţia acestui fanzin sub formă de revistă tipărită, 48 de pagini, acelaşi format A4 cu *Helion*-ul, a provocat stupoare. De ce se putea tocmai la Bistriţa? Pentru a spori şi mai mult confuzia, tiparul revistei era executat la... Baia Mare.

Deşi pe pagina a 3-a tronează un citat "ţăpănos" din "expunerea tovarăşului Nicolae Ceauşescu cu privire la stadiul actual al edificrii socialismului în ţara noastră, la problemele teorctice, ideologice şi activitatea politică, educativă a partidului (Plenara lărgită a PCR din 1 - 2 iunie 1982)", sumarul este, totuşi, demn de luat în seamă, cu semnăturile lui Mircea Opriţă, Ovidiu Bufnilă, Rodica Bretin şi chiar Nichita Stănescu pe parte autohtonă şi Poul Anderson, Robert Silverberg şi Herbert W. Franke pe parte străină. Nicolae Gălăţean, coordonator, era un nume care nu spunea mare lucru fanilor. Nici numele membrilor colectivului de redacţie Sorin Moraru, Virgil Raţiu M. sau Septimiu Nicuşan. Este, însă, şi o excepţie care mai înlătură din mister: numele lui Ovidiu Bufnilă, prezent şi el în colectivul de redacţie. *Univers* 1982 este o apariţie meteorică pe cerul science fiction-ului românesc. Totuşi, cu conţinutul său

atât de divers, mergând de la proză la grafică şi trecând, inerent, şi prin comentarii despre C.N.I.-uri, dar şi prin materiale critice despre literatură şi chiar despre muzică de nuanţă science fiction, *Univers* este un meteor care a lăsat o urmă interesantă pe cerul fandomului.

După cum aţi putut observa, în ciuda perioadei, apar totuşi fanzine (în fapt reviste) de science fiction. Apar în ţară, dar nu şi în Bucureşti. Există, însă, o excepţie notabilă: *Contact între civilizaţii*, fanzinul cenaclului Universal-fandom din Bucureşti, apărut în 1983. De data aceasta avem de-a face, într-adevăr, cu un fanzin, format A5, 8 pagini, dar un fanzin modular, cu apariţie lunară, numerotarea paginilor făcându-se în continuare. Intenţiile fanzinului *Contact între civilizaţii* erau de a publica, în pricipal, proză scurtă românească, deşi s-au mai strecurat şi mici traduceri. În *Contact între civilizaţii* au apărut texte de Ştefan Ghidoveanu, Mirela Paciugă, Mihail Grămescu, Dănuţ Ungureanu, Rodica Bretin, Alexandru Ungureanu, Dan D. Farcaş, Gheorghe Păun, Faur Agachi, pentru a nu aminti decât câteva nume de prozatori, precum şi texte semnate de Dan Apostol despre C.N.I.-uri şi Ştefan Ghidoveanu despre filmul science fiction. *Contact între civilizaţii* a editat şi un supliment intitulat *Mondo SF*, supliment de literatură străină, dedicat în exclusivitate (pe 24 de pagini) lui Howard Philips Lovecraft. Fanzinul Contact între civilizaţii a fost realizat în principal de Ştefan Ghidoveanu cu mijloace minime, tehnoredactat la maşina de scris şi apoi multiplicat prin fotocopiere, deci nici vorbă de format revistă. Fanzinul era scos şi în ideea că în anul 1983, Convenţia naţională de science fiction a fost găzduită de cenaclul Universal-fandom, lucrările urmând să se ţină la clubul Uzinelor 23 August. Dar Convenţia din 1983 a fost singura convenţie interzisă de autorităţi! Totuşi, fanzinul va reuşi să scoată 11 sau chiar 12 numere (în posesia noastră nu au ajuns însă decât 10).

Morala este suficient de ciudată. De ce se putea în ţară şi nu se putea în Bucureşti? Răspunsul nu stă nici acum la îndemâna noastră.

Perioada post-decembristă

În ciuda aparenţelor, perioada post-decembristă nu stă, în materie de fanzine şi reviste, chiar pe roze. Ba dimpotrivă. Multe încercări ale diverselor cluburi sau organizaţii multi-cenacliste, dar extrem de puţine reuşite.

Deşi, în principiu, aceasta ar trebui să fie perioada revistelor - epoca tipăriturilor artizanale fiind, dacă nu de-a dreptul pe cale de dispariţie, atunci cel puţin perimată - totuşi, lucrurile nu stau chiar aşa. Dar haideţi să vedem pentru început cum stăm cu numele consacrate dinainte de 1989.

Helion apare cu numărul 1/1990 având un conţinut ce seamănă teribil cu un ipotetic număr 7, care ar fi apărut dacă Decembrie 1989 nu ar fi însemnat nimic în România. Nici un fel de editorial de schimbare de ritm, nici cea mai vagă aluzie la evenimentele majore din societatea românească. Şi asta, culmea culmilor, într-o revistă apărută la Timişoara, bastionul libertăţii româneşti. Ceea ce duce la impresia extrem de ciudată că science fiction-ul românesc este absolut neinteresat de prezent şi, deci, implicit, de viitor. De parcă nimic nu s-ar fi întâmplat. Este, însă, foarte probabil ca *Helion* 1/1990 să fi fost pregătit înainte de 1989 şi scos pe piaţă, fără nici o modificare, un an mai târziu. De ce? Doar din pure motive economice? Cert este că *Helion*-ul este într-o scădere de ritm considerabilă, dacă nu chiar dezastruoasă.

Perioada de început a anilor '90 pare însă a fi străbătută de un fior general de indecizie. Revistele apar şi dispar peste noapte, în ciuda intenţiilor declarate de periodicitate. Asta se întâmplă, de pildă, cu *Orion*, *Paradox* sau *Star Trafic*, reviste ce beneficiau fie de o tradiţie proprie (în primele două cazuri), fie contau pe faima clubului ce le edita (în cazul al treilea, *Star Trafic* era editată la Craiova, fiind şi revista primei organizaţii multi-cenacliste româneşti).

Una dintre apariţiile notabile ale perioadei este *String*, scoasă de editura Baricada, primul număr fiind datat iunie 1990. Din colectivul de redacţie făceau parte Mihaela Muraru-Mândrea (redactor-

şef), Mihai Bădescu (secretar general de redacţie), Romulus Bărbulescu (redactor literar), Florin Munteanu (redactor ştiinţific) şi Călin Popovici (prezentare grafică). Din nefericire, în ciuda numărului bogat, bine garnisit cu traduceri de calitate, *String*-ul continuă să promoveze acelaşi amestec ciudat de science fiction şi ştiinţe de frontiere care, în ciuda numelor mari care semnează partea ştiinţifică (Dan Farcaş, C. Maximilian, Dorel Dorian sau Ionel Purica), promovează aceeaşi impresie amatoristă vizavi de o revistă ce s-ar dori profesionistă în ale science fiction-ului. Editura Baricada nu va scoate decât 2 numere din *String*, cu acelaşi colectiv de redacţie, dar în formate deosebite. Numărul 3 păstrează colectivul de redacţie, dar este scos de Editura Tornada în colaborare cu Fundaţia pentru tineret a municipiului Bucureşti - ceea ce prefigurează strânsa colaborare cu FNTSF-ul, cea mai ambiţioasă organizaţie multi-cenaclistă din ţară, dar şi cea mai rigidă şi cea mai politizată de interese cel puţin dubioase. De altfel, deja *String* numărul 3 nu mai este decât o urmă ştearsă a ceea ce a fost *String* numărul 1.

Aşadar, este epoca privatizării şi edi-turile nou înfiinţate cochetează cu periodicele SF. Din acest punct de vedere, aventura cea mai interesantă a avut-o *Nautilus*. În 1992 apar 3 numere ale acestei reviste, editată de Nemira. Colectivul de redacţie era constituit din patru nume: Ştefan Ghidoveanu, Valentin Nicolau, Vlad Popescu, Emil Bărbulescu. *Nautilus* a avut inteligenţa de a prezenta un punct de vedere literar asupra fenomenului science fiction, renunţând complet la ştiinţele de frontieră şi ipotezele speculative care, de fapt şi de drept, n-au nici o legătură cu literatura. Gândită iniţial cu o periodicitate trimestrială, *Nautilus* se împotmoleşte, nefiresc, la numărul 3, un splendid omagiu adus celui care a fost Vladimir Colin. Şi spunem nefiresc, pentru că în mai multe rânduri Ştefan Ghidoveanu a afirmat că erau pregătite deja alte 3 numere. Nemira, însă, suprimă revista *Nautilus*.

Dar după trei ani, *Nautilus* reapare, avându-l ca redactor-şef pe Sebastian A. Corn, într-o nouă serie de doar 2 numere însă, deşi, conform obiceiului, Corn afirmă şi el că numărul 6 era aproape redactat... Mai mult, intenţiile erau de astă dată de o revistă lunară! Deocamdată, ultima apariţie a rămas numărul 5.

Helion încearcă, la rându-i, "să guste" cenuşa păsării Phoenix, apărând cu un număr 1/1994, continuând apoi în acelaşi format nou A5, până la numărul 5. Din păcate, în afara formatului şi a intenţiei deschise a fi devenit magazin al Asociaţiei române de science fiction (adică ARSFan, organizaţia multi-cenaclistă "concurentă" FNTSF-ului şi care suferă, în principiu, de aceleaşi "boli" ale unei rigidităţi excesive, formată fiind pe acelaşi ambiţii obscure de putere ale câtorva persoane care au prea puţină tangenţă cu science fiction-ul), în ciuda editorialului (nesemnat) "Un nou început" (cam târzior, începutul acesta...) pare continuatorul neabătut al *Helion*-ului pre-decembrist. Colac peste pupăză, Euro-conul '94 de la Timişoara este zugrăvit în nişte culori înălţătoare în primele numere, în ciuda faptului, mai mult decât evident, că, din păcate, această manifestare a fost un fiasco. *Helion*-ul pare, aşadar, incapabil să devină acea revistă profesionistă a unei elite româneşti. Sau, poate, nici nu a dorit vreodată aşa ceva...

Ajunşi aici, s-ar putea crede că fanzinele multiplicate prin fotocopiere au dispărut. Lucrurile nu stau defel aşa, în plus, există exemple notabile de fanzine care s-au ridicat mult peste ştachetele unor aşa-zise reviste.

Exemplul cel mai la îndemână este faimosul *Alternativ* de la Iaşi, editat de un colectiv format din Michael Hăulică, Costin Rusu, Mihai Samoilă şi Adrian Savu. Fosta echipă editorială a suplimentului *Supernova* nu s-a mulţumit doar cu 2 numere din *Alternativ*, plus încă unul machetat, dar nemultiplicat, ei ocupându-se activ de tot felul de publicaţii, editând de pildă, şi buletinul de înaltă frecvenţă al grupului Alternativ intitulat *Alternativ X-press*, un amestec ciudat, dar interesant, de fanzin-infzin.

Un alt exemplu interesant este şi *Katharsis*, fanzinul asociaţiei ACFSF Quo Vadis? care a promovat la sfârşitul anului 1994 şi în prima jumătate a lui 1995 o succesiune de numere de autor, de care s-a ocupat Dănuţ Ivănescu. *Katharsis* face parte tot din familia fanzinelor redactate pe calculator şi apoi multiplicate prin copiere.

Nu putem încheia această trecere în diagonală prin fanzinele româneşti fără a aminti de infzinul *Sigma*, realizat de Dan Popescu la Piatra Neamţ. *Sigma* s-a impus prin calitatea materialelor redactate de Dan Popescu, precum şi prin încercările acestuia de a realiza o istorie a fandomului românesc de după decembrie 1989, materiale foarte bine documentate şi excelent prezentate. Mai mult, clubul cu acelaşi nume a reuşit şi o manifestare interesantă în domeniul teoriei SF (Sesiunea de comunicări Sigma '95), materialele discutate acolo făcându-şi loc în paginile numărului 9-10 (mai-iunie 1995). *Sigma* numărul 11 (ultima apariţie) este redactată în limba engleză, fiind dedicată în exclusivitate memoriei lui Dan Merişca. De altfel, prin concepţia sa deosebită, *Sigma* este, mai curând, un hibrid, neputând fi etichetat nici ca fanzin, nici ca infzin (fanzin axat strict pe informaţii). Dar, în ultimă instanţă, tocmai unicitatea aceasta îi conferă o mare parte din valoarea pe care o posedă.

Totuşi, fanzin sau revistă?

Ajunşi aici, ne simţim datori cu o precizare. Am vorbit până acum şi de reviste şi de fanzine, deşi intenţia anunţată era numai despre fanzine. Distincţia este greu de făcut, chiar dacă eliminăm din start revistele "profesioniste", *Anticipaţia* şi *Jurnalul SF*, precum şi suplimentele *Supernova* sau *Alternativ SF* (este vorba de suplimentul ziarului 24 de ore de la Iaşi şi nu de fanzinul *Alternativ*). Şi asta nu numai pentru că, în principiu, profesionismul de care aminteam mai sus ar însemna, măcar în teorie, că redactorii lor sunt angajaţi şi din asta trăiesc. Dar deosebirile pot merge mult mai departe.

Definiţia clasică a cenaclului este aceea de grup de creatori strânşi în jurul unui crez estetic comun şi care, eventual, scot şi o publicaţie proprie. A fost, aşadar, fanzinul acea publicaţie scoasă de un cenaclu (în buna tradiţie a "Junimii" sau a "Literatorului"), încercând să reprezinte, dacă nu un punct de vedere coerent şi particular asupra SF-ului, atunci măcar o alternativă la rigiditatea revistelor "oficiale"? Răspunsul nu numai că este negativ. Mai mult, din nefericire, lucrul acesta pare şi acum, multora, de înţeles. Atunci când grupul "celor care nu" a scos *Alternativul*, fandomul l-a privit mirat: ce mai vor şi non-conformiştii ăştia ostentativi? Şi asta în ciuda unei avalanşe de fanzine scoase pe bandă rulantă, folosind, desigur, editoare de text şi calculatoare cât mai performante, dar care nu au nimic, dar absolut nimic de-a face cu valoarea, nefiind altceva decât exponentele unui kitch nevăzut şi nesesizat decât de foarte puţini membrii ai fandomului (aşa cum au fost, de pildă, fanzinele scoase în tabăra de la Atlantykron).

Din acest punct de vedere, am alăturat traseului nostru atât reviste scoase de cluburi, cât şi fanzinele propriu-zise, realizate mai mult sau mai puţin artizanal, pentru că am încercat să luăm în discuţie acele reviste care, cât de cât, au putut fi individualizate în mulţimea celorlalte apariţii. Nu înseamnă, însă, acest lucru că lista celor discutate este exhaustivă. Dimpotrivă, subliniem încă o dată că punctul de vedere al acestui material este supersubiectiv, intenţia de bază nefiind aceea de trecere în revistă sistematică a fanzinelor, ci doar de reliefare a anumitor aspecte.

Desigur, se naşte o întrebare legitimă: am arătat că putem asimila, prin prisma celor de mai sus, o revistă de genul *Helion* cu, să spunem *Fantastic Magazin*, considerându-le pe ambele ca fiind fanzine, adică alternative purtând o semnătură proprie la revistele oficiale; dar oare *Nautilus* ce punct de vedere reflectă? Acela al Nemirei? Este *Nautilus* un fanzin în sensul discuţiei noastre? Răspunsul nu este foarte uşor. Bineînţeles că *Nautilus* "şi-a dat obolul" stăpânilor săi, făcându-le adică

publicitatea necesară. Numai că, atât Ştefan Ghidoveanu, cât şi Sebastian A. Corn şi-au pus amprenta personală pe revistă. Mai mult, într-un mod mai degrabă ironic, slăbiciunile revistei (incapacitatea de a supravieţui) contribuie din plin la posibila etichetare a revistei drept fanzin. Pentru că, în mod cert, dacă revista supravieţuia, fie şi în seria a doua, şi era în chioşcuri numărul 10, de pildă, aspectul său de fanzin era, practic, neglijabil.

Aspecte finale

De ce oare fanzinul a constituit o atracţie atât de puternică în fandomul românesc? Doar pentru sentimentul fascinant al apariţiei tipărite?

Răspunsul, dezamăgitor, pare mai degrabă afirmativ. Continuă să apară fanzine care nu au nici o concepţie novatoare, nici un punct de vedere, dacă nu original, măcar coerent, asupra science fiction-ului. *Helion*, de pildă, pare continuatorul vechiului *Helion*, singura schimbare esenţială constituind o formatul de apariţie. Nu există, per total, nici cel mai vag semn că ceva s a schimbat în science fiction-ul românesc.

Şi mai există încă un aspect, extrem de dureros.

Înainte de 1989, fanzinul avea implicit un aer de dizidenţă, de arogare a unor libertăţi care nu-şi aveau locul în revistele oficiale. Nu ceva ostentiv, desigur, ci, mai curând, o undă subtilă, de parfum non-conformism. Lucrul acesta este vizibil la majoritatea fanzinelor de dinainte de 1989, chiar la cele tipărite. A fost vizibil şi la *Helion*, prin publicarea premiilor concursului cu acelaşi nume, unde au apărut şi texte mai curajoase.

După 1989, acest aer de dizidenţă dispare complet. Mai mult, închistate într-o ciudată indiferenţă, cluburile şi publicaţiile lor refuză până şi o polemică minimală. De parcă science fiction-ul românesc ar fi nemulţumit de libertatea câştigată! Faptul în sine este extrem de serios. Este inadmisibil ca o revistă cu tradiţia *Helion*-ului să folosească unul din principiile fundamentale ale drepturilor omului, accesul liber la cuvântul tipărit, doar pentru o "criză de nervi" la adresa *Jurnalului SF* (*Helion* numărul 4/1995)!

În altă ordine de idei, science fiction-ul a fost, în repetate rânduri, acuzat că este sub-literatură. Apariţia unor astfel de fanzine nu face nici un fel de servicii science fiction-ului românesc. Dimpotrivă, oferă argumente gratuite celor care îl privesc cu reţinere. Pentru că science fiction-ul nostru nu a înţeles că singura şansă de a avea cu adevărat un viitor este de a renunţa la amatorism, sub toate aspectele sale. De a se implica în marea literatură şi prin lupta progresistă pe tărâmul ideilor. Că a face science fiction cu ochii închişi la realitatea din jurul nostru este o mare greşeală.

În plus, dacă vrem să fim luaţi în seamă, atunci trebuie să privim cu ochi mult mai critici şi condiţia generală a creatorului. Mult timp, science fiction-ul a fost considerat doar un fel de mare familie. Este cazul ca familia să-şi păstreze legăturile personale de prietenie, dar să dispară ca atare, transformându-se în valoare. Pentru că, altminteri, ştim foarte bine în ce se poate transforma o astfel de "familie": unii, mai pragmatici, i au spus Mafie. Nu zâmbiţi, pericolul poate fi real...

Cert este, însă, în final, un singur lucru: că la ora actuală fanzinele reflectă starea tulbure a science fiction-ului românesc. Şi că, în principiu, orice reîmprospătare a condiţiei fanzinului, aceea de a redeveni în mod clar suportul afirmării unui anume punct de vedere estetic asupra fenomenului general (punct de vedere al unui anume grup de creatori uniţi, nu neapărat prin apartenenţa la un cenaclu anume, ci şi prin afilierea la un mod coerent şi original de a privi esteticul) nu poate fi decât extrem de benefică. Deocamdată însă, din nefericire, acest deziderat nu ţine decât de... science fiction.

CĂTĂLIN IONESCU

VIZIUNI

În 1974, Jean-Pierre Dionnet, Philippe Druillet şi Jean Giraud (alias Moebius, pseudonim când desenează sf) pun bazele editurii Humanoïdes Associés. Spre sfârşitul anului apare şi prima publicaţie, revista de BD **Métal Hurlant**.

Destinată adulţilor, **Métal Hurlant** e profilată aproape exclusiv pe sf/fantastic/heroic fantasy şi manifestă vădite înclinaţii experimentale. Voit sau nu, scenariile, ignorând nonşalant orice fel de tabu-uri, sunt deseori simple pretexte; imaginea are, în schimb, o importanţă primordială. Rezultatele nu se lasă aşteptate: după imitaţii engleze, italiene, spaniole, germane şi... franceze, **Métal Hurlant**, devine în 1977, prima revistă europeană de gen copiată în Statele Unite, sub titlul **Heavy Metal**. Însă mai înainte cu un an, regizorul Alejandro Jodorowsky îl contactase pe Moebius pentru a-i desena *story board*-ul la o proiectată ecranizare după **Dune**. Alături de francez, mai fuseseră însărcinaţi cu concepţia vizuală englezul Chris Foss şi elveţianul H.R. Giger. Responsabil cu efectele speciale era un necunoscut, Dan O'Bannon, care în prealabil lucrase la **Dark Star** (1974), filmul de diplomă al lui John Carpenter.

Dune, în viziunea lui Jodorowsky, nu se va face niciodată. Proiectul e îngropat la Hollywood, pentru că e european şi prea artistic, pentru că e mistic şi prea puţin comercial, pentru că... *Storyboard*-ul lui Moebius circulă, însă, în toate marile studiouri. Şi nu fără urmări. Ulterior, concepţia vizuală din **Războiul stelelor** aduce ciudat de mult cu cea din **Dune**. Iar pentru **Alien**, Ridley Scott îi va reuni pe Moebius, Foss, Giger şi O'Bannon. Proiectul lui Jodorowsky indicase, astfel, americanilor, posibilitatea de a realiza filme sf de mare spectacol, eliberate de rigorile ştiinţifice şi de metafizica lui **2001** (Stanley Kubrick, 1968).

În 1977, **Războiul stelelor** (George Lucas) şi **Întâlniri de gradul III** (Steven Spielberg) marchează intrarea cinematografului american în ceea ce Harlan Kennedy numeşte Noul Hedonism. Exploatând tradiţia filmului narativ popular, acest tip de cinema tinde să evidenţieze stilul în defavoarea adâncimii tematice. Cu puţine excepţii, filmele devin fabuloase divertismente, a căror principală miză e fascinarea şi subjugarea spectatorului. Astfel, cineaştii discutaţi în continuare îşi trag seva vizuală nu doar din predecesorii într-ale filmului (v. numeroasele referinţe şi omagii cinematografice întâlnite la Spielberg, de Palma sau Carpenter), ci şi din genuri aşa-zis populare: sf, horror, BD (Lucas, Ridley Scott, James Cameron). Comună în toate cazurile este plăcerea imagistică. Unele dintre caracteristicile Noului Hedonism - povestea ca pretext narativ, înclinaţia spre fabulos şi imaginar în toate formele lor, grija pentru detaliul scenografic, concepţia vizuală şocantă şi fascinantă, spectacolul la scară cosmică şi, nu în ultimul rând, umorul, detaşarea ironică şi auto-parodia - pot fi lesne identificate şi în BD-urile din **Métal Hurlant**, a căror influenţă se regăseşte cu precădere în filmul sf, gen prin excelenţă american.

Astfel, debutul lui Lucas, **THX 1138**, mărturiseşte încă din 1971 preferinţa pentru sf şi vizualitatea extrem de marcată. Chiar dacă ingredientele scenariului sunt locuri comune, vechi de peste 60 de ani, ale sf-ului distopic (Wells, Zamiatin, Huxley, E.M. Forster), iconografia filmului rămâne tranşantă: decorurile sterile şi austere, mulţimile drogate şi rase în cap înghesuindu-se pe coridoarele subterane, sexul şi violenţa televizate încontinuu pentru liniştirea maselor, cromatica de alb pe alb. După premiera cu **Războiul stelelor**, Lucas recunoaşte influenţa lui Moebius asupra filmului, dar concepţia vizuală (chiar a întregii trilogii) e evident tributară lui Philippe Druillet, mai precis albumelor **Yragäel** şi **Gail**. Fastuoasele deliruri scenografice şi arhitecturile colosale caracteristice creatorului lui Lone Sloane, ca şi detalierea maniacală a costumelor şi nesfârşita revărsare de figuraţie, înfloriseră deja în **Métal Hurlant**, ulterior fiind preluate şi de **Heavy Metal**. Influenţa exercitată de Lucas asupra filmului fantastic (sf/fantasy) e vitală, imediată şi de lungă durată. Succesul trilogiei deschide calea spre finanţarea unor producţii de aceeaşi factură, care, în alte condiţii, poate nu s-ar mai fi făcut. Ca producător (seria **Indiana Jones**, **Willow** sau **Labyrinth**), George Lucas, alături de Steven

Spielberg, readuc farmecul şi inocenţa basmelor copilăriei şi plăcerea de a povesti, imaginile astfel eliberate trăind din contactul direct cu arhetipurile.

Un demers similar îl animă pe australianul George Miller în **Mad Max** (1979), **Mad Max 2/The Road Warrior** (1982) şi **Mad Max Beyond Thunderdome** (1985), ultimul realizat în Statele Unite. Parţial *road movies*, parţial sf, trilogia încorporează elemente ţinând de BD, de filmul cu samurai, de westernul-spaghetti şi de pornografia fetişistă şi sado-masochistă. Max (jucat de Mel Gibson) apare ca un erou mitic şi cinic, iar renaşterea sa spirituală e prezentată în termeni arhetipali. Peisajul australian, aspru şi frust, emfaza stilistică, vizualitatea lirică, maiestuoasă şi violentă, umorul inteligent dozat, concură laolaltă în crearea unei mitologii, integral desprinsă din BD-urile post-apocaliptice ce proliferau în **Métal Hurlant**.

În 1977, după aproape 3000 de spoturi publicitare şi un lung-metraj, **Duelistii** Ridley Scott, aflat în pre-producţie în Statele Unite cu **Tristan şi Isolda**, asistă la premiera lui Lucas, **Războiul stelelor**. Impresionat de realismul vizual al filmului şi convins de viitorul filmelor sf, Scott decide să-şi încerce norocul în această direcţie. Coincidenţa face să i se ofere un scenariu al lui Dan O'Bannon, provizoriu intitulat **Star Beast**. Or, pregătind **Tristan şi Isolda**, regizorul englez, absolvent al prestigiosului Royal College of Art din Londra, folosise ca referinţă şi ghid vizual revista **Métal Hurlant**, iar formaţia sa de grafician şi scenograf reprezintă un teren fertil pentru influenţa BD urilor lui Moebius şi a biomecanismelor necrozate din picturile lui Giger. Rezultatul a fost **Alien** (1979). Norocos rebotezat. **Alien** e, în ciuda subiectului de serie B, un film extrem de realist, atât în jocul actorilor cât şi în interioarele claustrofobice şi decrepite, înnecate în aburi şi reziduuri. Aceleaşi calităţi caracterizează şi **Blade Runner** (1982), inspirat de un roman sf al regretatului Philip K. Dick. Adevăratul personaj al filmului e Los Angeles-ul anului 2019, vizualizat cu o concreteţe fascinantă: aglomerat, insalubru, inundat de smog şi de o neîntreruptă ploaie, împletind tehnologii sofisticate cu descompunerea generalizată, puternic orientalizat. Androizii sunt jucaţi de actori, la acea dată cvasi-necunoscuţi, dintre care se remarcă Rutger Hauer şi Daryl Hannah. Ambii conferă personajelor perfecţiune fizică, graţie animală, tandreţe stângace, dar şi explozie inumană de violenţă letală, totul fără nici o emoţie. Scott declara într-un interviu că decorul şi creaturile din film nu fac altceva decât să transpună în cheie urbană stilul lui Burne Hogarth, creatorul unui Tarzan baroc într-o BD în care decorul chiar - dezlănţuiri lichide, vegetaţie zbuciumată, erupţii vulcanice - joacă un rol dinamic. Coroborată cu o afirmaţie ulterioară a regizorului, (filmul) se vrea doar o BD gen «heavy metal», o altă influenţă, mult mai probabilă, pare a fi **The Long Tomorrow** (sc. Dan O'Bannon, desene Moebius), BD publicată în mai 1976 în **Métal Hurlant** şi în care intriga *à la* Dick se desfăşoară într-un decor citadin futurist, amintind pregnant de megalopolisul din **Blade Runner**.

În aceeaşi vână iconografică sf se vor înscrie • sectoarele supraaglomerate ale coloniei miniere de pe Io (**În spaţiu** - Peter Hyams, 1981) • delievenţii punkoizi şi creaturile subterane ce mişună în incinta betonată a închisorii federale Manhattan (**Escape from New York** - John Carpenter, 1981) • metamorfozele suprarealiste ale extraterestrului din **The Thing** (John Carpenter, 1982) • designul funcţional şi aseptic al navei spaţiale *Leonov* şi realismul documentar al sistemului jupiterian (**2010: The Second Odyssey** - Peter Hyams, 1984) • imaginea terifiantă a viitorului şi faciesul de metal lichid al lui T 1000 (**Terminator, Terminator 2: Ziua judecăţii** - James Cameron, 1984, 1992) • distopia post-modernă şi jegul urban stilizat dintr-o posibilă istorie a Europei (**Brazil** - Terry Gilliam, 1985) • fetişizarea belicoasă şi agresivă a tehnologiei futuriste din **Aliens** (James Cameron, 1986) sau **Predator** (John McTiernan, 1987) • mirificul habitat subacvatic al făpturilor evanescente din **The Abyss** (James Cameron, 1989) • interiorul ermetizat şi sufocant, invadat de un artefact letal autoanimat (**Hardware** - Richard Stanley, 1990) • universul concentraţionar al planetei-penitenciar din **Alien**[3] (David Fincher, 1992), în fine, Mega City One, super-oraşul în care domneşte **Judge Dredd** (Danny Cannon, 1995) şi robotul bodyguard ABC Warrior,

direct desprinse din paginile BD-urilor omonime, rămân, deocamdată, cele mai reuşite transpuneri (d.p.d.v. scenografic) cinematografice de acest tip.

Alături de sf, cealaltă constantă de gen a **Métal Hurlant**-ului este heroic-fantasy-ul. Moebius (**Arzach**), Gal/Dionnet (**Les armées du conquérant**), Caza (înclinat mai degrabă spre suprarealism şi onirism), Druillet (**Urm le Fou, Vuzz**) sau Corben (**Den**), zugrăvesc lumi barbare, plasate într-un spaţiu-timp nedeterminat, stăpânite de magie, sex şi violenţă. Suflul epic şi dezlănţuirea cromatică îi duc deseori pe autori la folosirea planşei simple sau duble, reluată apoi ca tablou, în serigrafii de lux. Această tendinţă spre ilustraţii-poster şi picturalitate se simte mai ales în filmul de sorginte fantastică, aflându-se între 1980-85 la originea unui mic *boom*, din care pot fi amintite **Conan the Barbarian** (John Milius, 1981) şi **Conan the Destroyer** (Richard Fleisher, 1984), **The Dark Crystal** (Jim Henson, 1982), **Povestea fără sfârşit** (Wolfgang Petersen, 1984), **Legend** (Ridley Scott, 1986), **Labyrinth** (Jim Henson, 1986) şi **Willow** (Ron Howard, 1987). Bazate exclusiv pe imagine, scenografie şi efecte speciale, filmele enumerate n-au avut succesul scontat, descurajând orice alte investiţii majore în această direcţie.

Dealtfel, acelaşi păcat - exacerbarea vizualităţii în detrimentul conţinutului - se dovedeşte falimentar şi în cazul BD-ului: ultimul număr din **Métal Hurlant**, 135, apare în august 1987. Scenariile incomprehensibile, grafica experimentală, de multe ori gratuită, plierea la mode (rock, punk, new wave), exigenţa artistică scăzută şi, nu în ultimul rând, pierderea profilului revistei, silită să facă faţă presiunilor comerciale, sunt factorii care duc la îndepărtarea publicului.

Însă, în peste un deceniu de existenţă, **Métal Hurlant** a fost unul dintre foarte puţinele fenomene culturale europene, care, în bine sau în rău, a marcat decisiv cinematograful american, şi încă într-un gen 100% *made în USA*. După eşecul lui **Dune**, Dan O'Bannon s-a internat într-un spital psihiatric, apoi a scris douăsprezece scenarii, rând pe rând respinse - al treisprezecelea a fost **Alien**. Moebius a lucrat în calitate de consilier vizual şi desenator de *storyboard* cu regizori ca Steven Lisberger (**Tron**, 1982) şi James Cameron, iar în prezent locuieşte în Statele Unite, exercitând asupra BD-ului american aceeaşi influenţă pe care a avut-o asupra celui european. Alejandro Jodorowsky a găsit în BD mediul ideal pentru concretizarea imposibilelor sale proiecte filmice, lucrând ca scenarist cu Moebius (seria **L'Incal**) sau Arno (seria **Alef Thau**). O întreagă generaţie a BD-ului european s-a format la cultul vizual promovat de **Métal Hurlant**; dovadă în acest sens sunt creatori de talia lui Bilal (trilogia **Nikopol**), Schuiten şi Peeters (seria **Les cités obscures**), Le Tendre şi Loiseau (tetralogia **La quête de l'oiseau du temps**) sau Cothias şi Adamov (seria **Les eaux de Mortelune**), fără a-i mai pomeni pe englezii de la 2000 A.D. (revistă încă activă, în paginile căreia s-a „născut" neînduplecatul Judge Dredd şi a cărei imagerie violet-sângeroasă îl are ca exponent principal pe Simon Bisley), sau pe spanioli (Juan Gimenez), italieni (Paolo Eleuteri Serpieri) şi iugoslavi (Igor Kordey).

Cea mai importantă sămânţă a stilului **Métal Hurlant** rămâne însă să rodească. Paradoxal, filmul sf european e pasăre rară. Paradoxal, fiindcă sf-ul ca gen literar a originat totuşi în Europa, iar rădăcinile lui aici rămân încă viguroase. De la H.G. Wells la Stanislaw Lem, genul s-a dovedit întotdeauna mult mai conştient de posibilităţile sale decât omologul american. Îi revine, deci, acestei tradiţii menirea să asigure substratul tematic şi ideatic a ceea ce, de la Mélies încoace, a fost exerciţiu stilistic de o încântătoare ingenuitate: filmul sf.

Iată de ce **Bunker Palace Hotel** (Enki Bilal, 1989), înscriindu-se în filiaţia Kubrick-Tarkovski-Wenders, poate marca un reviriment european, atât de necesar.

Într-un fel, este o virtualitate dătătoare de speranţe. Care, iată, au fost deja confirmate de succesul nu doar european al francezilor Caro şi Jeunet (Delicatessen, La cité des enfants perdus), regizori proveniţi, ca şi Bilal, din mediul BD. Alte două filme sf aflate în prezent în producţie, Tykho Moon (Bilal) şi The 5th Element (Luc Besson), par a veni şi ele în sprijinul sf-ului cinematografic european.

CRISTIAN LĂZĂRESCU

TOPUL CĂRŢILOR – 1995

Anul acesta am dorit să iniţiem şi un „anti-top", cu cele mai proaste apariţii editoriale SF ale anului. Nu toţi cei rugaţi să participe la anchetă au oferit însă şi această variantă (poate mai diplomaţi...), aşa încât am fost siliţi să renunţăm. Vă invităm totuşi să citiţi un incitant comentariu pe această temă, semnat de Florin Leodor Dănilă. (Notă: În tabelul de mai jos, cifrele reprezintă poziţia din clasamentul personal al fiecăruia.)

	Mihai Bădescu	Ionuţ Bănuţă	Sebastian A. Corn	Florin-Leodor Dănilă	Vlad Frânghiu	Nicu Gecse	Mihai-Dan Pavelescu	Mara Popa	Liviu Radu
Coridoarele timpului – Poul Anderson					7	5			3
Zanzibar - John Brunner	2	2	3			1		1	
Natură moartă cu timp – Gregory Benford	2	6	2	2	5	7	3	5	7
Coşmar de închiriat – Serge Brussolo					8				
Eternitate – Greg Bear	3				2				
Xenocid - Orson Scott Card	3					4	7		5
Vorbitor în numele morţilor - Orson Scott Card	1	3			6	2	1		
Omul din castelul înalt – Philip K. Dick	1		1		1	3	6	3	6
Lumină virtuală – William Gibson						8			
Ereticii Dunei – Frank Herbert	3	1	5						2
Pandora, Incidentul Isus – Frank Herbert					3				4
Pandora, Efectul Lazăr – Frank Herbert			4						
Deposedaţii – Ursula K. Le Guin	1								8
Furnicile - Bernard Weber		10			4		9		
Stăpân al luminii – Roger Zelazny		4					8		1
Edificiul nebuniei absolute – Stanislav Lem						9		2	
Fabrica de absolut - Karel Capek				1					
Intersecţia Einstein – Samuel R. Delany		9							9
Timp al schimbărilor – Robert Silverberg		7							
Conexiunea Psi – Joe Haldeman						6	2	4	
Sfera – Michael Crichton		8							10
Mai mult decât oameni – Theodore Sturgeon						10	5		
Heliconia – Brian Aldiss	1	5					4		

În ceea ce mă priveşte, am citit foarte puţine dintre cărţile SF ale anului trecut, principalul motiv fiind îndepărtarea de acest gen datorită exagerat de multelor volume proaste alese pentru a fi traduse şi, în general, datorită mediocrităţii lucrărilor ce se ascund sub această siglă, pur comercială. Cauza o constituie o problemă generală a genurilor comerciale (science fiction, policier, western, thriller, horror, romanul roz etc. etc.), şi anume lipsa spiritului critic la toate nivelurile: autor, editor, redactor de publicaţie, critic, cititor. Un bun exemplu în acest sens e cartea aleasă de mine drept cea mai proastă a anului trecut, Ziua furnicilor, exemplificare unică aleasă cu bună ştiinţă, cazul ei fiind elocvent pentru receptarea SF-ului. Surprinzător de bine primită, am fost uimit să constat că aprecierile favorabile se datorau, în fapt, calităţilor sale ne-literare, precum buna cunoaştere şi redare a lumii insectelor. O atitudine, evident, falsă. Apropo de lucruri ciudate, care în SF nu lipsesc, de asemenea, trebuie să remarc şi plasarea unor cărţi remarcabile, Lorzii instrumentalităţii de Cordwainer Smith şi Cronicile marţiene de Ray Bradbury, în coada topului pe 1994 al „Almanahului Anticipaţia", mai precis pe locurile 10-11, la egalitate cu Mai mult decât oameni de Theodore Sturgeon, pentru prima, respectiv 12, în timp ce pe primele locuri se lăfăiau Ubik de Philip K. Dick, Jocul lui Ender de Orson Scott Card şi Neuromantul de William Gibson, simple artefacte SF, acestea din urmă. Se atinge aici problema rolului unui astfel de top. Desigur, existenţa lui nu poate fi decât binevenită, selecţia însă trebuie făcută neapărat de la un anumit nivel în sus şi respectând calităţile literare ale operelor. Pentru că, în definitiv, SF-ul nu există, el e, pur şi simplu, literatură... atunci când este.

Florin Leodor Dănilă

TOPUL FILMELOR

Anul acesta vă oferim clasamentul *all-times* privind încasările filmelor în S.U.A., întocmit în ianuarie 1996 de revista de specialitate *Variety*. Au fost listate primele douăzeci de filme (cele aparţinând SF-ului ori genurilor conexe au fost însemnate cu un asterisc), plus toate filmele SF (şi genuri conexe) cu încasări de minimum 100 de milioane $.

MIHAI-DAN PAVELESCU

***1**
E.T
1982
399 milioane $

***2**
Jurassic Park
1993
357

3
Forrest Gump
1994
329

***4**
Star Wars
1977
322

5
Lion King
1994
312

6
Home Alone
1990
285

***7**
Return of the Jedi
1983
263

8
Jaws
1975
260

***9**
Batman
1989
251

***10**
Raiders of the Lost Ark
1981
242

***11**
Ghostbusters
1984
238

12
Beverly Hills Cop
1984
234

***13**
The Empire Strikes Back
1980
222

14
Mrs.Doubtfire
1993
219

***15**
Ghost
1990
217

16
*Aladdin
1992
217

***17**
Back to the Future
1982
208

***18**
Terminator II
1991
204

***19**
Indiana Jones & the Last Crusade
1989
197

20
Gone with the Wind
1939
191

22
Batman Forever
1995
184

25
Indiana Jones & the Temple of Doom
1984
179

36
The Exorcist
1973
165

37
Batman Returns
1992
162

46
Gremlins
1984
148

60
Teenage Mutant Ninja Turtles
1990
135

61
Superman
1978
134

66
The Flintstones
1994
130

67
Close Encounters of the Third Kind
1977
128

82
The Mask
1994
119

83
Hook
1991
119

85
Total Recall
1990
119

87
Back to the Future II
1989
118

95
Addams Family
1991
113

96
Ghostbusters II
1989
112

100
Star Trek IV
1986
109

103
Superman II
1981
108

112
Interview with the Vampire
1994
105

125
Casper
1994
100

SF-ul ca pretext: MANIFESTĂRILE SF 1995

1. Salonul BD
Braşov, iunie

2. "Pozitronic '95
Sărata Monteoru

3. "Helion '95"
(Conferinţa ARSFAN), Timişoara
noiembrie

4. "Zilele ASTRA"
Oţelu Roşu, octombrie

5. "Festivalul Coandă"
Craiova, mai

6. "Zilele Sigma"
Piatra Neamţ, mai

7. "Tabăra Atlantykron"
Capidava, iulie-august

***** Menţiune de onoare**
RomCon '95

Studiind pretextul de top - alcătuit mai mult decât subiectiv, orice ins "Membru-de-fandom/participant-la-manifestări-SF" îşi va pune în gând o întrebare (temă cu variaţiuni): "care RomCon'95?"...

V-am spus că e un pretext... Până la locul ocupat în pretextul menţionat de neîntâmplatul RomCon, sunt numite şapte manifestări care au avut loc cu adevărat de-a lungul anului trecut şi care, fără glumă, pot fi catalogate ca fiind "de top". Dar nu despre acestea vreau să vorbim, pentru că - aproape după fiecare din ele - s-au scris cronici, aprecieri, ş.a.m.d...

Ar fi, cred, util să se poată discuta despre un top al manifestărilor SF, care top să nu fie conceput numai în versiune românească (pe baza mediei opţiunilor unor corespondenţi...), ci cum scrie la aerte, cu grilă, pentru a face în fine evaluarea drumului între scopul propus şi rezultatele obţinute, Pentru că nu cred că se mai poate pune problema (ca până acum): "am înhăţat niscai bănet, hai să-l tocăm", în primul rând datorită stării numitului bănet, specie ocrotită, pe cale de dispariţie. Apoi, dat fiind că nici o manifestare n-a avut ca atare, fără o temă prestabilită (şi când spun "pre", mă refer la o perioadă de minim trei luni avans) - ca bază de discuţii. Evident, sefistul are întotdeauna ce discuta (cu toate că, părere subiectivă, când au loc mese rotunde se pot auzi multiple monologuri suprapuse) şi întâlnirea cu "ceilalţi" este întotdeauna folositoare (schimb de informaţii şi texte, om cu om), dar este cetamente şi mai folositor să i se ofere pretexte, teme de gândire. Asta ar fi tema unei alte discuţii...

Oricum, stârnirea unui spirit de competiţie (Dumnezeul sefiştilor e mare) chiar şi în planul manifestărilor SF ar putea avea darul de a risipi măcar 1% din ceaţa (sefistă!) prin care mai bâjbâim oleacă...

(Clasamentul şi comentariile aparţin **Marei Popa**, *realizatoarea emisiunii "Start spre extraordinar"/Radio România Tineret.)*

Desen de Jim Porter
Anglo – Romanian Cultural Exchange

H.G. Wells, 1866 - 1946

În lumea celei de-a patra dimensiuni

Almanahul „Anticipaţia", care a găzduit, cu ani în urmă, câteva incursiuni în universul SF al lui Wells, nu putea să treacă sub tăcere un dublu eveniment menit, sper, să agite spiritele şi în fandomul nostru: împlinirea a 130 de ani de la naşterea şi 50 de ani de la moartea marelui scriitor englez. Povestirea publicată cu acest prilej este, după ştiinţa mea, inedită în româneşte; oricum, ea nu a apărut, la noi, după 1940. Cât despre miezul SF al *Istorisirii lui Plattner*, el demonstrează cât de preocupat continua să fie autorul de speculaţiile pe marginea celei de-a patra dimeniuni, care-i oferiseră punctul de plecare pentru diferitele versiuni ale *Maşinii timpului*.

Trebuie să precizez îndată că nu avem de-a face cu o obsesie singulară. Cu deosebire în ultimele două decenii ale secolului trecut, discuţiile pe această temă erau la modă. Primul capitol din cartea de popularizare a lui Charles Howard Hinton, *Scientific Romances* (1886), era intitulat chiar *Ce este a patra dimensiune?* Lectura lui i-a inspirat, poate, lui Oscar Wilde acest pasaj din povestirea *Fantoma din Canterbury* (1887): „Evident, nu mai era timp de pierdut, aşa că, adoptând în grabă cea de-a Patra Dimensiune a Spaţiului ca mijloc de scăpare, ea (fantoma) dispăru prin lambriuri şi casa deveni foarte liniştită."

A patra dimensiune a lui Hinton şi Wilde nu este timpul, ca în celebrul roman wellsian, dar omul de ştiinţă şi scriitorul ar fi putut formula o ipoteză la fel de fascinantă, fără a transcende aria spaţială. E adevărat că temeiul acestei noi speculaţii se află într-o comunicare a renumitului astronom Simon Newcomb, prezentată la o reuniune a Societăţii Matematice din New York şi publicată în „Nature" abia la 1 februarie 1894, sub titlul *Gândirea matematică modernă*. Iată pasajul care ne interesează: „Să adăugăm spaţiului o a patra dimensiune şi va fi loc pentru un număr indefinit de universuri, aşezate unele lângă altele..." Wells, care citise comunicarea (Exploratorul Timpului se referă la ea în discuţia cu invitaţii săi), utilizează această superbă construcţie mentală mai întâi în *Vizita miraculoasă*, roman apărut în 1895, ca şi versiunea definitivă a *Maşinii timpului*. Un înger pătrunde incidental în atmosfera terestră, este rănit de un glonte şi adăpostit de preotul unui mic sat englezesc. Un dialog încearcă să justifice intruziunea miracolului în viaţa de toate zilele:

„— Într-un mod de neînţeles, am evadat din universul meu şi am nimerit într-al dumitale, spuse îngerul, am nimerit în universul din visurile mele, devenit real... Privi în jur şi reluă: Universul din visurile mele...

— Bizar, spuse preotul. Asta aproape că ne îngăduie să presupunem că, în definitiv, există poate... hm... patru dimensiuni. În care caz, desigur, – se grăbi el să adauge, căci avea o slăbiciune pentru speculaţiile geometrice şi vădea un anumit orgoliu în a fi la curent cu ele – poate exista un număr infinit de universuri cu trei dimensiuni, unele lângă altele, visând toate în mod confuz unele despre altele. Pot exista lume după lume, univers după univers. E întru totul posibil. Nimic nu e mai de necrezut decât ceea ce este absolut posibil."

Sedus de ipoteza universurilor paralele, Wells o exploatează, într-un alt registru ficţional, în *Istorisirea lui Plattner* (1896). Nu voi săvârşi impoliteţea de a compromite plăcerea lecturii, povestindu-vă subiectul. Voi spune doar că artificiul exploziei care-l proiectează pe Gottfried Plattner în Lumea Cealaltă va fi reluat de autorul nostru în *Oameni ca zeii* (1923), unde, în urma unei experienţe cu o altă finalitate, câţiva pământeni ajung pe planeta Utopia, „unul dintre nenumăratele universuri care se mişcă împreună în timp, care stau lipite unul de altul, ca filele unei cărţi". Scriitorul celebrat astăzi se arată astfel, şi în această privinţă, înainte-mergătorul atâtor maeştri şi învăţăcei ai science fiction-ului modern, care parcurg, cu egală fervoare, meandrele spaţiului multidimensional.

ION HOBANA

H. G. WELLS

Istorisirea lui Plattner

Credibilitatea celor întâmplate lui Gottfried Plattner depinde de modul în care apreciem valoarea dovezilor. Pe de o parte, avem şapte martori oculari, mai exact, şase perechi de ochi şi jumătate, cărora li se adaugă un fapt de netăgăduit; pe de altă parte, avem – cum să spun? – ideile preconcepute, bunul simţ, inerţia mentală. Niciodată n-a existat un martor care să pară mai sincer decât cei şapte; niciodată n-a existat un fapt mai de netăgăduit decât inversiunea structurii anatomice a lui Gottfried Plattner; şi niciodată nu s-a spus o istorie mai absurdă decât aceea pe care o spun ei. Partea cea mai de necrezut îi revine chiar bravului Gottfried (căci îl număr printre cei şapte). Să mă ferească Dumnezeu de a sfârşi prin a încuraja superstiţiile din exces de imparţialitate, ajungând astfel să împărtăşesc soarta apărătorilor Eusapiei*! Sincer vorbind, cred că e ceva dubios în cele petrecute cu Gottfried Plattner; dar ce anume, trebuie să recunosc, la fel de sincer, că nu ştiu. M-a surprins creditul acordat întâmplării în cercurile cele mai neaşteptate şi mai prestigioase. Atitudinea cea mai cinstită faţă de cititor este aceea de a o relata, fără alte comentarii.

În ciuda numelui, Gottfried Plattner este un englez veritabil. Tatăl lui, un alsacian venit în Anglia prin anii '60, s-a însurat cu o englezoaică respectabilă, având o ascendenţă fără pată şi a murit în 1887, după o viaţă cumpătată şi lipsită de prea multe evenimente (în cursul căreia s-a îndeletnicit, după câte ştiu, mai ales cu meseria de parchetar). Gottfried are douăzeci şi şapte de ani. Trilingv, datorită părinţilor săi**, este profesor de limbi moderne într-o şcoală particulară din sudul Angliei. Pentru observatorul obişnuit, el seamănă foarte mult cu oricare alt profesor de limbi moderne, din orice altă şcoală particulară. Hainele sale nu sunt nici prea scumpe, nici prea elegante, dar nici de proastă calitate sau ponosite; înfăţişarea, ca şi statura şi ţinuta lui, nu atrag atenţia prin nimic. Veţi constata, cel mult, că, întocmai ca la majoritatea oamenilor, faţa lui nu e perfect simetrică, ochiul drept fiind mai mare decât stângul şi falca dreaptă ceva mai proeminentă. Dacă dumneata, ca oricare altă persoană obişnuită şi indiferentă, i-ai dezgoli pieptul şi i-ai auzi inima bătând, probabil că ţi s-ar părea la fel cu inima oricărui alt om. Dar, în această privinţă, ai fi în dezacord cu specialistul. Dumneata ai crede că inima lui nu are nimic neobişnuit, dar specialistul va fi de altă părere. Şi îndată ce ţi s-ar arăta acest lucru, ţi-ai da seama destul de lesne în ce constă particularitatea. Adevărul este că inima lui Gottfried bate în partea dreaptă a corpului.

Aceasta nu este singura ciudăţenie a structurii lui Gottfried, cu toate că ea surprinde cel mai mult un intelect neştiinţific. O cercetare atentă a constituţiei interne a lui Gottfried, efectuată de un chirurg cunoscut, pare să ducă la concluzia că toate celelalte părţi nesimetrice ale corpului său sunt inversate în acelaşi fel. Lobul drept al ficatului e în partea stângă, cel stâng în dreapta; plămânii sunt şi ei inversaţi. Un fapt şi mai straniu, dacă Gottfried nu este un actor desăvârşit: mâna lui dreaptă a

devenit, recent, cea stângă. De când s-au petrecut evenimentele pe care urmează să le examinăm (cât se poate de imparţial), îi este extraordinar de greu să scrie altfel decât de la dreapta la stânga şi cu mâna stângă. Nu poate să arunce nimic cu mâna dreaptă, la masă se încurcă, uneori, mânuind furculiţa şi cuţitul, iar ideile sale în privinţa regulilor de circulaţie – căci e biciclist – se află încă într-o stare de primejdioasă confuzie. Şi nu există nici o fărâmă de dovadă că, înaintea acestor întâmplări, Gottfried ar fi fost stângaci.

Un alt fapt uimitor, în această afacere absurdă, Gottfried vă arată trei fotografii. Îl puteţi vedea la vârsta de cinci sau şase ani, cu picioruşele grase ieşind de sub fustiţa scoţiană şi cu chipul încruntat. În această fotografie, ochiul stâng e ceva mai mare decât dreptul, iar falca stângă ceva mai proeminentă – invers ca acum. Fotografia lui Gottfried de la paisprezece ani pare să contrazică acest fapt, dar numai pentru că este una dintre acele fotografii ieftine, pe atunci la modă, înregistrate direct pe placă de metal şi de aceea inversând totul, ca în oglindă. A treia fotografie îl înfăţişează la douăzeci şi unu de ani şi le confirmă pe celelalte. Asta pare o dovadă cât se poate de solidă că Gottfried şi-a schimbat partea dreaptă cu cea stângă. Şi totuşi, e infinit de greu de explicat cum poate o fiinţă umană să se schimbe în acest fel, dacă nu apelăm la un miracol extravagant şi fără sens.

Fireşte că aceste fapte ar deveni, cumva, explicabile, dacă am presupune că Plattner a pus la cale o mistificare complicată, pornind de la deplasarea inimii sale. Fotografiile pot fi falsificate şi poţi să simulezi că eşti stângaci. Dar personalitatea lui nu se potriveşte cu astfel de ipoteze. E un om liniştit, prozaic, reţinut şi cu totul sănătos mental, din punctul de vedere al lui Nordau***. Îi place berea, fumează moderat, face zilnic plimbări şi are o părere foarte bună despre munca sa de profesor. Are un glas de tenor, plăcut dar needucat şi cântă arii populare vesele. Îi place lectura, dar nu peste măsură – mai cu seamă romanele pătrunse de un vag optimism pios. Doarme bine şi visează rar. Este, de fapt, ultima persoană care s-ar gândi să născocească o istorie fantastică. Într-adevăr, departe de a fi încercat să atragă atenţia asupra aventurii sale, s-a arătat foarte reticent. Pe cei dornici să cerceteze îi întâmpină cu oarecare timiditate, care-i dezarmează chiar şi pe cei mai bănuitori. Pare sincer jenat de faptul că i s-a putut întâmpla ceva atât de neobişnuit.

E regretabil că aversiunea lui Plattner faţă de ideea unei disecţii post-mortem compromite, poate pentru totdeauna, posibilitatea de a dobândi dovada certă că în întregul său corp dreapta şi stânga au fost inversate. Credibilitatea istorisirii sale depinde în cea mai mare măsură de acest fapt. Nu putem să luăm un om şi să-l mişcăm *în spaţiu*, aşa cum înţeleg spaţiul oamenii obişnuiţi, astfel încât componentele lui să-şi schimbe poziţiile între ele. Orice ai face, partea dreaptă rămâne tot dreaptă, iar stânga rămâne stângă. Desigur, schimbarea se poate face cu un obiect extrem de subţire şi perfect plat. Dacă tai o figură dintr-o foaie de hârtie, o figură cu o parte dreaptă şi una stângă, poţi schimba părţile între ele, pur şi simplu, luând figura şi întorcând-o pe dos. Cu un corp solid, lucrurile stau altfel. Specialiştii în matematică şi fizică teoretică ne spun că singura cale de a înlocui între ele partea dreaptă şi cea stângă a unui corp solid este să scoţi acel corp din spaţiul pe care-l cunoaştem, să-l scoţi, cu alte cuvinte, din existenţa normală şi să-l duci undeva în afara spaţiului. Acest lucru e, fără îndoială, cam greu de înţeles, dar oricine are ceva cunoştinţe în domeniul matematicii teoretice îl va putea asigura pe cititor de adevărul spuselor mele. Ca să transpunem problema în limbaj tehnic, curioasa inversiune a părţilor drepte şi stângi ale lui Plattner dovedeşte că el a ieşit din spaţiul nostru în ceea ce se numeşte „a patra dimensiune" şi că s-a întors în lumea noastră. Dacă nu preferăm să ne considerăm victimele unei înscenări complicate şi absurde, suntem aproape siliţi să credem că acest lucru s-a petrecut cu adevărat.

Atât e de ajuns în ceea ce priveşte faptele palpabile. Să trecem acum la relatarea fenomenelor care au dus la dispariţia lui temporară. Se pare că, la Şcoala Particulară din Sussexville, Plattner nu îndeplinea doar funcţia de profesor de limbi moderne, predând şi chimia, geografia economică, stenografia, contabilitatea, desenul

şi orice alte discipline spre care şi-ar fi îndreptat atenţia părinţii elevilor. El cunoştea prea puţin sau aproape deloc aceste materii, dar în şcolile secundare, spre deosebire de cele comunale sau elementare, cunoştinţele profesorului nu sunt nici pe departe la fel de necesare ca o înaltă ţinută morală şi o comportare distinsă. Lui Plattner îi lipseau mai ales noţiunile de chimie, mărturisind el însuşi că nu ştia nimic în afara celor „trei gaze" (ce-or fi fiind ele). Totuşi, deoarece elevii începeau prin a nu şti nimic mai mult decât le spunea el, această stare de lucruri nu produse nimănui neplăceri, timp de câteva trimestre. Apoi a apărut în şcoală un băieţaş numit Whibble, căruia vreo rudă pisăloagă trebuie să-i fi insuflat dorinţa de a cunoaşte. Acest băieţaş urmărea lecţiile lui Plattner cu un interes susţinut şi stăruitor şi, pentru a-şi dovedi zelul, i-a adus de mai multe ori substanţe pentru analiză. Flatat de această mărturie a capacităţii sale de a trezi interesul şi încrezându-se în ignoranţa băiatului, Plattner le-a analizat şi a făcut chiar câteva declaraţii cu caracter general asupra compoziţiei lor. A fost atât de mult stimulat de elevul său, încât a făcut rost de o lucrare de chimie analitică, pe care a început s-o studieze în timpul meditaţiilor de seară. A constatat cu surprindere că e vorba despre o disciplină foarte interesantă.

Până aici, lucrurile sunt absolut banale. Dar acum intră în scenă pulberea verzuie. Din păcate, sursa acestei pulberi nu pare a fi verificabilă. Domnişorul Whibble spune o istorie întortocheată, cum că ar fi găsit-o într-un pachet, într-o vărărie părăsită de lângă Downs. Ar fi fost foarte bine pentru Plattner, poate şi pentru familia domnişorului Whibble, dacă un chibrit aprins ar fi fost apropiat de pachetul cu pulbere chiar acolo, în vărărie. Evident, tânărul gentleman n-a adus-o la şcoală în pachet, ci într-o sticlă medicinală gradată de opt uncii, astupată cu un dop de hârtie mototolită. I-a dat-o lui Plattner la sfârşitul programului de după-amiază. Patru băieţi fuseseră reţinuţi după ore, ca să-şi completeze nişte teme neglijate şi Plattner îi supraveghea în mica sală în care se ţineau lecţiile de chimie. Aparatele folosite pentru predarea acestei discipline în Şcoala Particulară din Sussexville, ca şi în majoritatea şcolilor particulare din această ţară, se disting prin cea mai austeră simplitate. Sunt ţinute într-un dulap dintr-o firidă, având cam aceeaşi capacitate ca un geamantan obişnuit. Plictisit de rolul de supraveghetor pasiv, Plattner trebuie să fi primit ca pe un divertisment intruziunea lui Whibble, cu pulberea lui verde şi, deschizând dulapul, se apucă imediat să-i facă analiza. Din fericire pentru el, Whibble stătea la o distanţă prudentă, iar cei patru pedepsiţi, prefăcându-se profund absorbiţi de îndeletnicirea lor, îl observau pe furiş, cu mare interes. Chiar în limitele celor „trei gaze", experienţele de chimie ale lui Plattner erau, după cât îmi dau seama, destul de îndrăzneţe.

Martorii relatează toţi aproape la fel desfăşurarea evenimentelor. Profesorul turnă puţină pulbere verde într-o eprubetă şi adugă, pe rând, apă, acid clorhidric, acid azotic şi acid sulfuric. Neobţinând nici un rezultat, puse aproape jumătate din conţinutul sticlei pe o plăcuţă de ardezie şi aprinse un chibrit. Ţinea sticla medicinală în mâna stângă. Substanţa începu să fumege, să se topească şi apoi explodă cu un zgomot teribil şi cu o lumină orbitoare.

Văzând flacăra şi fiind pregătiţi pentru o eventuală catstrofă, cei cinci băieţi se ghemuiră sub bănci, aşa că nici unul dintre ei nu fu rănit în mod serios. Fereastra fu aruncată afară, în curte, iar tabla fu răsturnată de pe trepiedul ei. Plăcuţa de ardezie se făcu fărâme. Puţină tencuială căzu din tavan. Nici o altă stricăciune nu fu pricinuită edificiului şcolii sau mobilierului şi băieţii, nevăzându-l pe Plattner, îşi închipuiră, mai întâi, că fusese trântit la pământ şi zăcea îndărătul catedrei. Săriră de la locurile lor, vrând să-i vină în ajutor şi rămaseră uluiţi constatând că locul e gol. Încă şocaţi de violenţa neaşteptată a exploziei, alergară să deschidă uşa, închipuindu-şi că profesorul fusese probabil rănit şi ieşise din încăpere. Dar Carson, care se afla în frunte, aproape că se ciocni, în prag, cu directorul, domnul Lidgett.

Domnul Lidgett era un bărbat corpolent, irascibil, cu un singur ochi. Băieţii declară că intrase în sala de clasă mormăind câteva din acele ocări temperate pe care profesorii nervoşi obişnuiesc să le folosească pentru a evita reacţii mai grave.

— Nătărăi păcătoşi! zise el. Unde-i domnul Plattner?

Băieţii sunt cu toţii de acord că rostise întocmai aceste cuvinte. („Netoţi", „momâi smiorcăite" şi „nătărăi" se numără, după cum se pare, printre epitetele scolastice favorite ale domnului Lidgett.)

Unde i domnul Plattner? Iată o întrebare care avea să fie repetată de multe ori în zilele următoare. Era ca şi cum nesăbuita hiperbolă „a fost pulverizat de explozie" devenise de astă dată un fapt real. Nu se zărea nici o părticică din Plattner, n-au fost găsite nici o picătură de sânge, nici o bucăţică din hainele lui. Părea că încetase să existe, fără să lase vreo urmă. Nici cât negru sub unghie, ca să folosim o expresie consacrată! Totala sa dispariţie, ca urmare a exploziei, este de necontestat.

Nu are rost să insistăm aici asupra vâlvei produse în Şcoala Particulară din Sussexville, ca şi în întregul oraş şi aiurea, de această întâmplare. De altfel, este foarte posibil ca unii dintre cititorii acestor pagini să-şi aducă aminte că au auzit, în timpul vacanţelor de vară, vreo versiune îndepărtată, vreun ecou al acestei vâlve. Se pare că Lidgett a făcut tot ce i-a fost cu putinţă ca să înăbuşe şi să minimalizeze toată povestea. A instituit o pedeapsă de douăzeci şi cinci de rânduri de scris pentru orice băiat care ar fi pomenit numele lui Plattner şi a afirmat, în clasă, că ştia foarte bine unde se află asistentul său. Îi era teamă, explică el astăzi, că posibilitatea de a se produce o explozie, în ciuda măsurilor luate pentru a se reduce la minimum predarea practică a chimiei, ar putea dăuna reputaţiei şcolii; acelaşi efect putea să-l aibă caracterul misterios al dispariţiei lui Plattner. El a făcut, într-adevăr, un tur de forţă pentru ca întâmplarea să pară cât se poate mai obişnuită. Îndeosebi, i-a supus pe cei cinci martori oculari unui interogatoriu atât de sever, încât au început să se îndoiască de dovezile furnizate de propriile lor simţuri. Dar, cu toate aceste eforturi, povestea, într-o formă amplificată şi denaturată, a făcut timp de nouă zile ocolul întregului ţinut, câţiva părinţi retrăgându-şi copiii din şcoală, sub diferite pretexte. Unul dintre aspectele nu lipsite de importanţă ale acestei întâmplări este că mulţi oameni din împrejurimi l-au văzut limpede în vis pe Plattner, în perioada de viu interes dinaintea întoarcerii lui, aceste vise având un ciudat punct comun. În aproape toate, Plattner era văzut, uneori singur, alteori însoţit, rătăcind într-un nimb de irizări scânteietoare. Totdeauna, chipul îi era palid şi îngrijorat şi, câteodată, făcea gesturi spre cel care-l visa. Unul sau doi dintre elevi, evident sub influenţa unui coşmar, aveau impresia că Plattner se apropia de ei cu o iuţeală neobişnuită şi părea să-i privească de aproape, drept în ochi. Alţii fugeau, împreună cu Plattner, urmăriţi de creaturi nedesluşite, de formă sferică. Dar toate

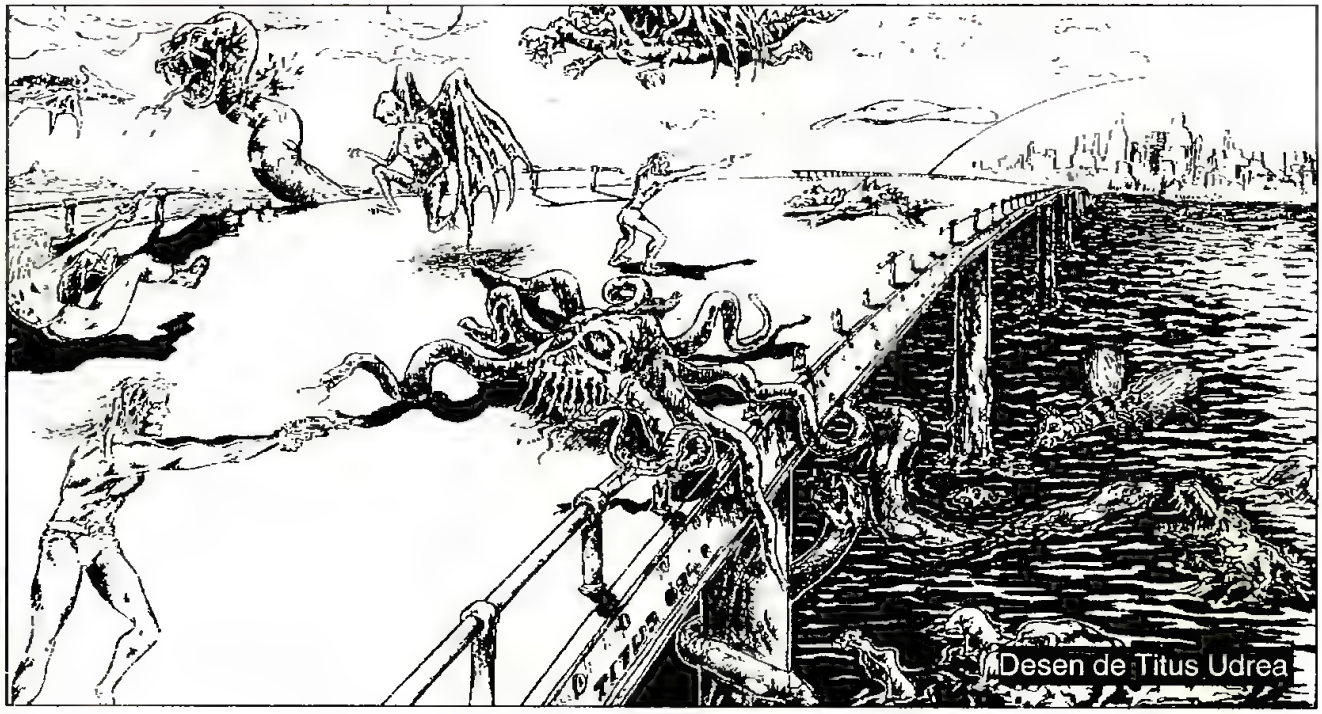

Desen de Titus Udrea

aceste închipuiri au fost uitate, fiind copleşite de întrebări şi ipoteze, atunci când Plattner a reapărut, în a doua miercuri de după lunea în care se produsese explozia.

Împrejurările întoarcerii lui au fost la fel de extraordinare ca acelea ale plecării. În măsura în care relatarea sumară şi oarecum iritată a domnului Lidgett poate fi întregită cu declaraţiile reţinute ale lui Plattner, se pare că miercuri, aproape de apusul soarelui, primul dintre aceşti domni, după lecţiile de seară, se afla în grădina lui, culegând şi mâncând fragi, un fruct de care nu se satură niciodată. Grădina e mare, de modă veche, apărată de privirile indiscrete printr-un zid înalt de cărămidă roşie, acoperit de iederă. Tocmai când era aplecat deasupra unei tufe bogate în rod, în văzduh se iscă un fulger, urmat de un bubuit şi, până să se poată întoarce, un corp greu îl izbi cu violenţă în spate. Domnul Lidgett fu proiectat în faţă, zdrobind fragii pe care-i ţinea în mână; forţa izbiturii îi împinse jobenul în jos pe frunte, făcându-l să-i acopere singurul ochi (domnul Lidgett rămâne fidel vechilor idei privind ţinuta vestimentară a corpului didactic). Proiectilul care-l lovise lateral şi se prăbuşise într-o poziţie ghemuită printre straturile de fragi se dovedi a fi demult dispărutul nostru domn Gottfried Plattner, aflat într-o mare dezordine vestimentară. Era fără guler şi fără pălărie, cu cămaşa murdară şi avea sânge pe mâini. Domnul Lidgett fu atât de indignat şi de uluit, încât rămase în patru labe, cu pălăria trasă pe un ochi, mustrându-l pe Plattner pentru incalificabila lui lipsă de respect.

Această scenă deloc idilică încheie ceea ce aş numi versiunea exterioară a întâmplării lui Plattner – aspectul ei ezoteric. Nu este necesar să intrăm acum în toate detaliile concedierii lui de către domnul Lidgett. Aceste detalii, cu numele, datele şi referinţele, pot fi găsite în ampla dare se seamă asupra evenimentelor înaintată Societăţii pentru Cercetarea Fenomenelor Anormale. Strania deplasare a părţii drepte în stânga nu a fost observată în primele câteva zile, fiind semnalată prima oară datorită tendinţei sale de a scrie pe tablă de la dreapta la stânga. În loc să evidenţieze această particularitate, care i-ar fi confirmat relatarea, el o ascundea, socotind că ar fi avut o influenţă negativă asupra încercării de a-şi găsi o nouă situaţie. Deplasarea inimii lui a fost descoperită câteva luni mai târziu, când s-a dus să-şi scoată o măsea şi i s-a făcut anestezie. Atunci, fără să vrea, a fost nevoit să se supună unui sumar examen medical, în urma căruia o notă a fost publicată în „Jurnalul de Anatomie". Cu asta am epuizat expunerea faptelor materiale, trecând acum la examinarea istorisirii lui Plattner despre cele întâmplate.

Dar mai întâi se cuvine să facem o delimitare precisă între ceea ce a fost şi ceea ce va urma. Tot ce am spus până acum se întemeiază pe dovezi care ar fi acceptate chiar şi într-un proces penal. Toţi martorii trăiesc; cititorul, dacă are timp liber şi dorinţa de a o face, îi poate căuta începând de mâine pe băieţi, poate să-l înfrunte până şi pe redutabilul domn Lidgett, ca să verifice totul amănunţit; îi stau la dispoziţie Gottfried Plattner în persoană, inima sa deplasată şi cele trei fotografii. Poate fi considerat dovedit faptul că el a dispărut vreme de nouă zile, în urma unei explozii; că s-a întors într-un mod aproape tot atât de violent, în împrejurări supărătoare, prin însăşi natura lor, pentru domnul Lidgett; şi că s-a întors inversat, ca o imagine reflectată într-o oglindă. Din acest ultim fapt, cum am arătat şi mai înainte, reiese aproape inevitabil că Plattner, în timpul acestor nouă zile, trebuie să se fi aflat, într-o stare de existenţă neprecizată, cu totul în afara spaţiului. Aceste dovezi sunt, într-adevăr, mult mai solide decât cele în temeiul cărora sunt spânzuraţi destui asasini. Dar în ceea ce priveşte locul în care a fost, potrivit versiunii domnului Gottfried Plattner, plină de explicaţii confuze şi de amănunte contradictorii, nu ne putem bizui decât pe cuvântul său. Nu doresc să-i discreditez relatarea, dar trebuie să precizez – ceea ce nu fac atâţia alţi scriitori care se ocupă de fenomenele psihice obscure – că trecem aici din domeniul faptelor practic de netăgăduit, la acel soi de probleme pe care orice om raţional este îndreptăţit să le accepte sau să le respingă, după cum crede de cuviinţă. Datele expuse anterior o fac să fie plauzibilă; dezacordul ei cu experienţa noastră cotidiană o situează în neverosimil.

Prefer să nu influenţez judecata cititorului în nici un fel, istorisind, pur şi simplu, întâmplarea, aşa cum mi-a relatat-o Plattner.

Pot să vă asigur că mi-a spus această istorie acasă la mine, la Chislehurst; şi îndată ce a plecat, în aceeaşi seară, m-am dus în camera mea de lucru şi am aşternut totul pe hârtie, aşa cum îmi aminteam. Mai târziu, el a avut amabilitatea de a revedea o copie dactilografiată; exactitatea ei de substanţă este, deci, de netăgăduit.

El declară că, în momentul exploziei, s-a gândit cu claritate că va muri. S-a simţit ridicat în aer şi proiectat cu putere înapoi. Este un fapt curios şi interesant pentru psihologi că a putut gândi limpede, în vreme ce era aruncat în spate şi că s-a întrebat dacă se va izbi de dulapul cu chimicale sau de trepiedul tablei. Călcâiele îi atinseră pământul, se clătină şi căzu greoi, pe ceva neted şi tare. O clipă, izbitura îl ameţi. Simţi numaidecât un miros puternic de păr ars şi i se păru că aude glasul lui Lidgett întrebând de el. E de înţeles că, pentru câtva timp, mintea lui a fost foarte răvăşită.

La început, avea încă impresia clară că se află în clasă. Observă foarte desluşit surpriza băieţilor şi intrarea domnului Lidgett. În această privinţă, e categoric. Nu auzea cele spuse de ei, dar punea asta pe seama surdităţii temporare provocate de explozie. Lucrurile din jur i se păreau ciudat de întunecate şi şterse, iar mintea lui îi oferi explicaţia, evident greşită, că explozia produsese un imens volum de fum negru. În acea penumbră, figurile lui Lidgett şi ale elevilor se mişcau vagi şi tăcute ca nişte fantasme. Faţa lui Plattner era încă încinsă de văpaia înţepătoare a flăcării. Era, spune el, „cu totul întors pe dos". Primele sale gânduri precise par să fi fost în legătură cu starea în care se afla. Îşi spunea că rămăsese, poate, orb şi surd. Îşi pipăi cu precauţie membrele şi faţa. Apoi percepţiile sale deveniră mai limpezi şi constată cu uimire că băncile şi celelalte mobile din clasă lipseau din jurul său. În locul lor se aflau doar forme abia vizibile, vagi şi cenuşii. Apoi se întâmplă ceva care îl făcu să scoată un ţipăt şi îi trezi brusc facultăţile amorţite. *Doi dintre băieţi, gesticulând, trecură de-a dreptul prin el, unul după altul.* Nici unul nu păru să-şi dea seama de prezenţa profesorului. E greu să-ţi imaginezi o astfel de senzaţie. Băieţii se izbiseră de el, spune Plattner, nu cu mai multă putere decât aceea a unei fâşii de ceaţă.

Următorul gând al lui Plattner fu că murise. Fiind crescut fără principii solide în această privinţă, rămase totuşi cam surprins de faptul că mai are un trup. Apoi îşi spuse că nu el, ci ceilalţi muriseră, explozia distrugând Şcoala Particulară şi toate fiinţele care se aflaseră acolo, în afara lui. Dar nici asta nu i se păru prea convingător. Nu i rămase decât soluţia de a observa ce se petrece, nedumerit.

Totul în jurul său era extraordinar de întunecat; la început, i se păruse negru ca abanosul. Deasupra capului, firmamentul era şi el negru. Singura tuşă de lumină, în acest tablou, era o licărire slabă, verzuie, care, undeva la marginea cerului, reliefa un orizont de munţi negri, ondulaţi. Asta, cum spuneam, a fost prima lui impresie. Pe măsură ce ochii i se obişnuiră cu întunericul, începu să distingă, în obscuritatea din jur, diferitele gradaţii ale unei slabe tente verzui. Pe acest fundal, mobilele şi copiii din clasă se profilau ca nişte spectre fosforescente şterse, impalpabile. Întinse mâna şi pătrunse fără nici un efort prin peretele încăperii, pe lângă cămin.

Plattner spune că a făcut tot ce i-a fost cu putinţă pentru a atrage atenţia celorlalţi: l-a strigat pe Lidgett, a încercat să-i apuce pe băieţi în vreme ce se învârteau fără rost. A renunţat la aceste încercări atunci când doamna Lidgett, faţă de care el, ca profesor asistent, avea o firească antipatie, a intrat în clasă. El mai spune că senzaţia de a fi în lume şi, totuşi, de a nu face parte din ea, era cât se poate de neplăcută. Făcând o comparaţie nimerită, afirmă că se simţea ca o pisică pândind un şoarece printr-un geam. Ori de câte ori încerca, printr-un gest, să comunice cu lumea decolorată, dar familiară, din jurul său, o barieră invizibilă, de neînţeles, îl împiedica.

Atunci îşi îndreptă atenţia spre lucrurile solide din jurul său. Văzu că sticla medicinală rămăsese, intactă, în mâna sa, cu o parte din pulberea verde înăuntru. O puse în buzunar şi începu să pipăie împrejur. Constată că era aşezat pe un bolovan acoperit cu muşchi catifelat. Nu reuşea să

vadă câmpia sumbră, ocultată de imaginea vagă şi ceţoasă a clasei, dar avea senzaţia (datorită, poate, vântului rece) că se află aproape pe creasta unui munte şi că o vale abruptă coboară sub picioarele sale. Licărirea verde care tivea marginea cerului părea să crească în întindere şi în intensitate. Se ridică în picioare, frecându-se la ochi.

Se pare că, după câţiva paşi, coborînd panta repede, se poticni, aproape căzu şi se aşeză din nou pe o bucată de stâncă aspră, privind zorile. Lumea din jurul său era cufundată în tăcere. Era tot atât de mută pe cât era de întunecată şi, cu toate că bătea un vânt rece, foşnetul ierbii şi freamătul crengilor, care ar fi trebuit să-l însoţească, lipseau. Datorită auzului şi nu văzului, îşi dădu seama că se află pe coasta unui munte stâncos şi solitar. Culoarea verde devenea din ce în ce mai vie şi, în acelaşi timp, un roşu sângeriu, slab şi transparent se infiltra în negreala cerului de deasupra, fără s-o atenueze şi în pustietatea stâncoasă din jur. Ţinând seama de cele ce urmează, înclin să cred că această roşeaţă s-ar fi putut datora unui efect optic pricinuit de contrast. Ceva negru flutură o clipă peste fondul galben-verzui livid din partea de jos a cerului; apoi, din prăpastia neagră de dedesubt se înălţă dangătul subţire şi pătrunzător al unui clopot. Odată cu lumina, creştea şi apăsătoarea aşteptare.

Probabil că şezu acolo o oră sau mai mult, în vreme ce strania lumină verde devenea clipă de clipă mai strălucitoare, ridicându-se încet, ca nişte degete de flăcări, spre zenit. Pe măsură ce creştea, viziunea spectrală a lumii *noastre* era tot mai estompată, poate şi pentru că trebuie să fi fost ora asfinţitului nostru pământesc. Pe cât putea să-şi dea seama, după cei câţiva paşi făcuţi în jos pe coastă, Plattner trecuse prin podeaua clasei şi acum părea că se află suspendat în văzduh, în aula de la parter. Îi văzu desluşit pe elevii interni, dar mult mai şters decât îl văzuse pe Lidgett. Îşi pregăteau temele de seară şi Plattner observă cum câţiva dintre ei rezolvau problemele de geometrie cu ajutorul unor fiţuici, metodă a cărei existenţă n-o bănuise până atunci. Cu cât trecea timpul şi creştea lumina verde a zorilor, imaginea lor se ştergea treptat.

Privind în vale, văzu că lumina coborîse adânc de-a lungul coastei stâncoase şi că întunecimea compactă a abisului era acum întreruptă de o mică licărire verde, asemeni celei a unui licurici. Şi, aproape îndată, marginea unui imens corp ceresc, de un verde aprins, se ridică peste ondulaţiile de piatră ale munţilor îndepărtaţi, iar masele monstruoase ale celor din jurul său aparură golaşe şi pustii, făcute parcă din lumină verde şi din umbre intense, roşietice. Apoi zări un mare număr de obiecte rotunde care pluteau în văzduh, cum plutesc funigeii pe un podiş. Cele mai apropiate se aflau pe partea opusă a văii. Clopotul de jos bătea tot mai repede, cu un fel de insistenţă nerăbdătoare şi câteva lumini se mişcau ici şi colo. Băieţii care-şi făceau lecţiile în bănci erau acum imagini şterse, aproape imperceptibile.

Această stingere a lumii noastre, odată cu apariţia soarelui verde al celuilalt univers, este unul dintre punctele interesante asupra căruia insistă Plattner. În Lumea Cealaltă e greu să circuli noaptea, din pricina clarităţii cu care se văd lucrurile din lumea noastră. Dacă aşa stau lucrurile, cum să ne explicăm faptul că noi, în lumea aceasta, nu zărim nici măcar o licărire din Lumea Cealaltă? Poate că el se datorează iluminării comparativ mai intense a lumii noastre. Plattner susţine că amiaza din Lumea Cealaltă, în momentele ei de vârf, nu e nici măcar atât de luminoasă ca lumea noastră sub lună plină, în vreme ce noaptea este absolut neagră. Drept urmare, cantitatea de lumină, chiar şi dintr-o cameră normal întunecată, este de ajuns pentru ca lucrurile din Lumea Cealaltă să ne fie invizibile, în temeiul aceluiaşi principiu potrivit căruia o fosforescenţă slabă poate fi percepută doar în întunericul cel mai profund. După ce i-am ascultat istorisirea, am încercat să văd ceva din Lumea Cealaltă, stând mult timp în camera obscură a unui fotograf, în timpul nopţii. Am văzut cu siguranţă forme vagi de pante verzui şi de stânci, dar într-un chip foarte nedesluşit. Poate că dumneata, cititorule, vei avea mai mult succes. Plattner mi-a spus că, după întoarcerea sa, a văzut şi a recunoscut, în vis, locuri din Lumea Cealaltă, dar asta s-a datorat, probabil, imaginilor rămase întipărite în memoria lui. Nu pare cu

neputinţă ca oameni cu vederea neobişnuit de ageră să poată zări, uneori, câte o frântură din lumea atât de stranie aflată în jurul nostru.

Oricum, asta nu a fost decât o digresiune. Îndată ce se înălţă soarele verde, începu să se zărească în vale, nelămurit, un drum lung, străjuit de clădiri negre şi, după ce ezită câteva clipe, Plattner începu să coboare panta abruptă într-acolo. Coborîrea fu îndelungată şi foarte obositoare, din pricina nu numai a povârnişului foarte înclinat, dar şi a bolovanilor răspândiţi pe întreaga coastă, care se rostogoleau sub paşi. Zgomotul coborîrii – din când în când, călcâiele lui scoteau scântei din stâncă – părea acum singurul sunet din univers, clopotul încetând să mai bată. Apropiindu-se, observă că diferitele edificii semănau în mod ciudat cu mormintele, mausoleele şi monumentele funerare, cu singura deosebire că erau toate negre, în loc să fie albe, cum sunt cele mai multe morminte. Şi apoi văzu, ieşind grămadă din clădirea cea mai mare, aşa cum fac oamenii ieşind dintr-o biserică, o mulţime de figuri palide, rotunde, de un verde livid. Se risipeau în toate direcţiile din strada principală a acestui loc, unele pornind pe alei laturalnice şi reapărând pe coasta muntelui, altele intrând în una sau alta dintre clădirile negre mai mici de pe marginea drumului.

La vederea acestor obiecte care urcau spre el, Plattner se opri, privindu-le cu uimire. Nu mergeau, de fapt nu aveau nici picioare, nici braţe şi arătau ca nişte capete omeneşti dedesubtul cărora ar atârna trupuri de mormoloci. Era uluit de ciudăţenia lor, prea uluit ca să se mai sperie. Veneau spre el, ca nişte baloane de săpun purtate de vântul care sufla în sus. Privindu-l pe cel mai apropiat, văzu că era, într-adevăr, un cap omenesc, cu nişte ochi extraordinari de mari şi cu o expresie de tristeţe şi de spaimă cum nu mai văzuse niciodată pe faţa unui om. Constată surprins că acel cap nu se întoarce spre el, părând că observă şi urmăreşte un lucru nevăzut şi mişcător. Nedumerit o clipă, îşi spuse apoi că fiinţa aceea privea, cu ochii ei enormi, ceva din lumea pe care el tocmai o părăsise. Făptura se apropie, se apropie tot mai mult, dar el era prea uimit ca să ţipe. Când fu chiar lângă el, auzi un suspin foarte slab. Apoi făptura îi atinse uşor faţa – o atingere foarte rece – şi trecu pe lângă el, continuând să urce spre creastă.

În mintea lui Plattner se născu, într-o străfulgerare, convingerea foarte stranie că acel cap avea o mare asemănare cu Lidgett. Apoi îşi îndreptă atenţia spre celelalte capete, care urcau acum, ca un roi, pe coastă. Nici unul nu l băgă în seamă. Unul sau două treceră pe lângă capul lui şi aproape că urmară exemplul primului, dar Plattner se feri, cu o smucitură. Observă la cele mai multe dintre ele aceeaşi expresie de regret deznădăjduit pe care o constatase la primul şi auzi aceleaşi suspine disperate. Câteva plângeau, iar unul care se rostogolea cu iuţeală în sus avea o expresie de mânie diabolică. Altele erau însă calme, sau aveau o privire binevoitoare. Cel puţin unul părea cuprins de o fericire extatică. Plattner nu-şi aminteşte să mai fi remarcat vreo asemănare la cele văzute atunci.

Vreme de câteva ceasuri, poate, Plattner urmări aceste fiinţe stranii care se împrăştiau peste munţi şi abia după ce încetaseră să mai iasă din clădirile negre îngrămădite în vale, îşi reluă coborîrea. Întunericul din jurul său crescuse într-atât, încât îi era greu să vadă unde pune piciorul. Deasupra capului, cerul era acum de un verde palid şi luminos. Nu-i era nici foame, nici sete. Mai târziu, când simţi nevoia să bea şi să mănânce, găsi un mic torent rece ca gheaţa care cădea spre centrul văii, iar muşchiul rar de pe stânci se dovedi a fi bun de mâncat când îl gustă, nemaiavând încotro.

Se învârti cam fără rost printre mormintele înşirate pe fundul văii, căutând o explicaţie a acestor lucruri ciudate. După un timp, ajunse la intrarea clădirii celei mari asemănătoare cu un mausoleu, din care ieşiseră capetele. Înăuntru, un mănunchi de lumini verzi ardeau pe un fel de altar de bazalt şi funia unui clopot atârna din clopotniţă până în centrul încăperii. Pe pereţi se înşira, de jur împrejur, o inscripţie de foc, cu caractere necunoscute. Se minuna încă de rostul acestor lucruri, când auzi un zgomot de paşi grei care se îndepărtau pe stradă. Alergă afară, în întuneric, dar nu putu să vadă nimic. Se gândi să tragă de funia clopotu-

lui, dar în cele din urmă se hotărî să se ia după zgomotul paşilor. Deşi îi urmări până departe, nu izbuti să-i ajungă, iar strigătele sale nu fură de nici un folos. Valea părea să se întindă pe o distanţă nesfârşita. Pe toată lungimea ei domnea un întuneric ca în nopţile pământene înstelate, ziua verde spectrală limitându-se la marginea superioară a prăpastiei. Nici un cap nu se mai afla acum jos, toate fiind ocupate, pare se, pe pantele dinspre creastă. Privind înt acolo le văzu agitându se, unele plutind pe loc, altele zburând iute prin văzduh. Îi aminteau, spune el, de nişte „fulgi mari de zăpadă", numai că aceştia erau negri, cu nuanţe palid verzui.

Plattner declară că şi-a petrecut cea mai mare parte a primelor şapte sau opt zile urmărind zgomotul de paşi fermi şi neabătuţi din drum, pe care nu i-a ajuns niciodată din urmă, bâjbâind prin noi zone ale acelei văi fără capăt, căţărându se pe înălţimile neprietenoase sau rătăcind printre creste şi cercetând chipurile plutitoare. El spune că n a ţinut socoteala zilelor. Deşi o dată sau de două ori a observat nişte ochi care-l priveau, n-a schimbat nici o vorbă cu nimeni. Dormea printre stâncile de pe coastă. În fundul văii, lucrurile pământeşti erau invizibile, fiindcă, din punct de vedere terestru, se aflau adânc sub pământ. Pe înălţimi, îndată ce începea ziua pământească, lumea devenea vizibilă. Se trezea uneori că merge potcinindu se peste stâncile verzi şi întunecate, sau că se opreşte la marginea unei prăpăstii, în vreme ce în jurul lui se clătinau ramurile verzi de pe aleile din Sussexville. Altcori i se părea ca se plimbă pe străzile din oraş, sau că asista nevăzut la ceea ce se petrece în vreo gospodărie. Apoi descoperi că aproape fiecăreia dintre fiinţele omeneşti din lumea noastră îi corespunde unul dintre acele capete plutitoare: că fiecare om este observat, din când în când, de acele făpturi fără trup.

Oare ce sunt aceşti Observatori ai celor vii? Plattner nu reuşi să afle. Dar doi dintre ei, care l găsiră şi-l urmară, semănau cu tatăl şi mama lui, aşa cum şi i aminteau din copilărie. Şi alte feţe îşi aţinteau, uneori ochii asupra lui: erau ochii unor oameni morţi, care odinioară îl îndrumaseră, îi făcuseră rău, ori îl ajutaseră, în copilărie şi în adolescenţă. De câte ori îl priveau,

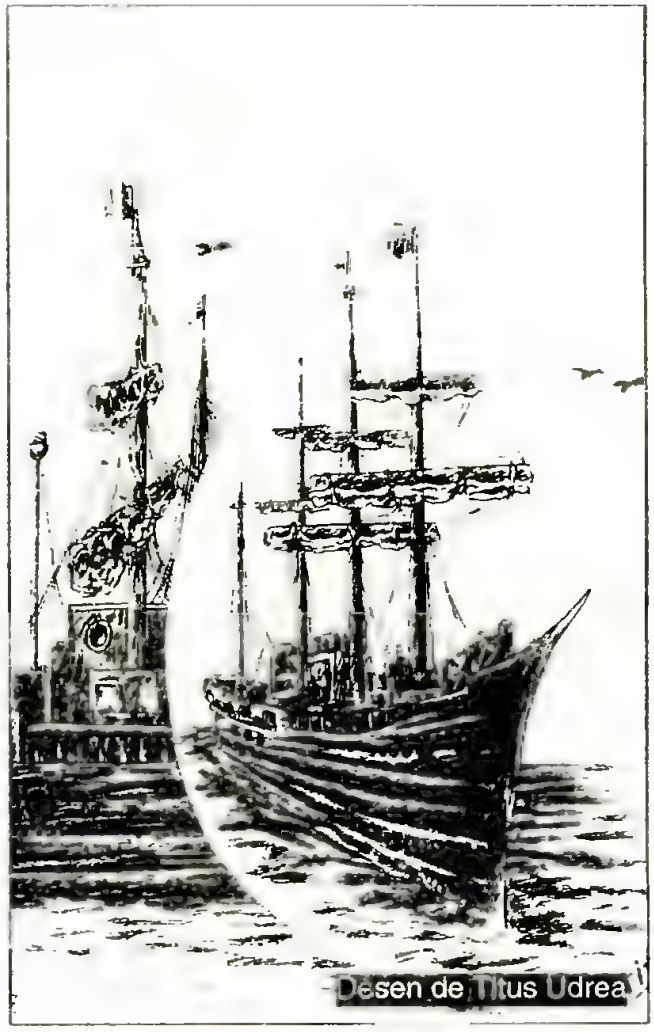

Plattner era cuprins de un straniu simţământ de responsabilitate. Se încumetă chiar să-i vorbească mamei sale, dar ea nu-i răspunse. Îl priva doar în ochi cu tristeţe, cu duioşie, parcă şi puţin mustrător.

El însa doar relatează, nu încearcă să explice. Noi putem face supoziţii despre aceşti Observatori ai celor vii: sau, dacă sunt într-adevăr cei morţi, putem să ne întrebăm de ce observă ei atât de atent şi de pasionat o lume pe care au părăsit-o pentru totdeauna. E posibil — aşa mi se pare — că, atunci când ni s-a încheiat viaţa, când binele şi răul nu mai sunt la alegerea noastră, trebuie să fim martori ai şirului de consecinţe ale faptelor săvârşite de noi. Dacă sufletele continuă să existe după moarte, atunci, cu siguranţă, supravieţuiesc şi interesele omeneşti. Dar aceasta nu e decât o presupunere a mea, determinată de ceea ce a văzut Plattner. El nu propune nici o interpretare, pentru că nu are nici una. Este bine să înţelegeţi limpede acest lucru. Zi de zi, ameţit, Plattner a rătăcit

prin umbra şi penumbra verde a acestei lumi din afara lumii noastre, obosit şi, spre sfârşit, slăbit şi flămând. În timpul zilei – adică în timpul zilei noastre pământeşti – viziunea spectrală a peisajului familiar din Sussexville îl neliniştea şi-l tulbura. Nu vedea pe unde călca şi, din când în când, unul din Sufletele Observatoare îi atingea, rece, obrazul. Iar după ce se întuneca, mulţimea Observatorilor şi tristeţea lor adâncă îi tulbura mintea peste măsură. Îl mistuia dorinţa fierbinte de a se întoarce la viaţa pământească, de care era atât de aproape şi totuşi atât de departe. Natura ultraterestră a lumii din jur îi producea o vie şi neliniştitoare suferinţă. Îl îngrijorau cei care se ţineau după el. Zadarnic le striga să nu-l mai privească insistent, se înfuria şi se îndepărta în fugă. Ei erau mereu muţi şi atenţi. Oricât ar fi fugit pe terenul acela accidentat, ei îl urmau pretutindeni.

În cea de-a noua zi, spre seară, Plattner auzi paşii nevăzuţi departe, pe fundul văii. El rătăcea atunci chiar pe creasta muntelui pe care căzuse pătrunzând în ciudata Lume Cealaltă. Vru să coboare în grabă, pipăindu-şi drumul şi se opri văzând ce se întâmpla în lumea noastră, într-o cameră de pe o stradă lăturalnică de lângă şcoală. Pe cei dinăuntru îi cunoştea din vedere. Fereastra era deschisă, jaluzelele ridicate, iar soarele asfinţitului lumina cu putere încăperea, aşa că o văzu clar de la început, prelungă şi viu luminată, ca o imagine proiectată de o lanternă magică pe fundalul peisajului negru şi al zorilor de un verde livid. Pe lângă lumina soarelui, mai era aceea a unei lumânări care tocmai fusese aprinsă.

Pe pat zăcea un om slab, cu faţa teribil de albă, arătând ca o nălucă rezemată pe perna mototolită. Mâinile încleştate şi le ridicase deasupra capului. Pe măsuţa de lângă pat erau câteva sticluţe cu medicamente, puţină pâine prăjită, o sticlă cu apă, un pahar gol. Din când în când, buzele omului se întredeschideau, ca pentru a rosti un cuvânt pe care nu-l putea articula. Dar femeia de lângă el nu băga de seamă că bărbatul doreşte ceva, pentru că scotea nişte hârtii dintr-un birou vechi, aflat în celălalt colţ al camerei. La început, tabloul era destul de viu, dar cu cât creşteau zorii verzi în spatele lui, cu atât devenea mai şters şi mai străveziu.

Pe măsură ce zgomotul paşilor se apropia, paşii care răsunau atât de puternic în Lumea Cealaltă şi erau atât de tăcuţi în a noastră, Plattner remarcă în jurul său o mulţime de chipuri nedesluşite, ivindu-se din tenebre şi privindu-i pe cei doi din încăpere. Nu văzuse niciodată atât de mulţi Observatori ai celor vii la un loc. Unii dintre ei aveau ochi numai pentru bolnav, alţii, cu o emoţie profundă, o priveau pe femeie, în vreme ce ea căuta cu înfrigurare ceva ce nu găsea. Se îngrămădeau în jurul lui Plattner, îi acopereau vederea, îi atingeau faţa cu o uşoară izbitură şi el auzea pretutindeni suspinele lor deznădăjduite. Reuşea să vadă limpede doar din când în când. Uneori imaginea tremura nelămurit, prin vălul de reflexe verzui care le învăluia mişcările. În cameră domnea, probabil, un calm desăvârşit şi Plattner spune că din flacăra lumânării se ridica un fir de fum perfect vertical, dar fiecare pas şi ecoul lui îi sunau în urechi ca un bubuit de tunet. Şi chipurile acelea! Mai ales două, mai apropiate de femeia din cameră: unul, tot de femeie, cărunt şi palid, un chip poate sever cândva, dar acum înseninat de o înţelepciune nepământească; celălalt chip ar fi putut să fie al tatălui femeii. Amândoi erau vădit absorbiţi în contemplarea unui act de o meschinărie odioasă, pe care nu-l puteau preveni. Îndărătul lor erau alţii, poate învăţătorii care-i dăduseră poveţe rele, prietenii a căror influenţă dăduse greş. Deasupra bărbatului, altă mulţime, dar nimeni care să fi părut a fi părinte sau prieten! Feţe poate cândva grosolane, acum purificate şi devenite expresive prin suferinţă! În primul rând, o faţă de fată, nici mânioasă şi nici chinuită de remuşcări, ci, pur şi simplu, răbdătoare şi obosită şi, după cum i se păru lui Plattner, aşteptând o uşurare. El nu găseşte cuvintele potrivite pentru a reda amintirea acelei mulţimi de spectre palide, care se adunaseră la o bătaie de clopot. Se pare că era atât de tulburat, încât, fără să vrea, degetele lui scoaseră sticla cu pulbere verde din buzunar şi o ridicară în dreptul feţei. Dar el nu ţine minte să fi făcut acest gest.

Brusc, zgomotul de paşi încetă. Plattner aştepta să vadă ce urmează, dar se făcu tăcere; apoi, brusc, tăind liniştea ca o lamă subţire şi foarte ascuţită, se auzi prima bătaie a clopotului. Mulţimea de chipuri se legănă înainte şi înapoi şi un bocet mai puternic se înălţă în jur. Femeia nu auzea nimic; ardea ceva la flacăra lumânării. La a doua bătaie, totul se întunecă şi o pală de vânt, rece ca gheaţa, înfioră mulţimea Observatorilor. Se răsuciră ca un vârtej de frunze moarte primăvara şi, la a treia bătaie, ceva trecu printre ei şi ajunse până la pat. Aţi auzit vorbindu-se despre raza de lumină. Aceasta era ca o rază de întuneric şi, privind din nou, Plattner văzu că era un braţ de negură, cu o mână la capăt.

Soarele verde se ridica acum peste dezolarea neagră a orizontului şi imaginea camerei era foarte ştearsă. Plattner putu totuşi să vadă cum cearşaful patului se frământă şi se zvârcoleşte şi cum femeia priveşte peste umăr, înfricoşată.

Roiul de Observatori se înălţă ca un vârtej de praf verde ridicat de vânt şi porni cu iuţeală în jos, spre templul din vale. Deodată, Plattner înţelese ce era braţul negru care se întindea peste umărul său, ca să-şi apuce prada. Nu îndrăzni să-şi întoarcă privirea, ca să vadă Umbra dindărătul braţului. Cu un efort violent, acoperindu-şi ochii, o luă la fugă, dar după douăzeci de paşi alunecă pe un bolovan şi căzu. Căzu sprijinindu-se în mâini şi sticla se sparse şi explodă când atinse pământul.

În clipa următoare, se pomeni, ameţit şi însângerat, faţă în faţă cu Lidgett, în vechea grădină împrejmuită cu ziduri din spatele şcolii.

Aici se sfârşeşte istorisirea peripeţiilor lui Plattner. Am rezistat, sper, cu succes înclinaţiei naturale a unui autor de ficţiuni de a broda pe marginea celor întâmplate. Le-am relatat, pe cât a fost posibil, în ordinea în care mi le-a povestit Plattner. Am evitat cu grijă orice tentaţie de a interveni în privinţa stilului, a efectelor literare sau a construcţiei. Nu mi-ar fi fost greu, de pildă, să transform scena cu patul de moarte într-o intrigă în care să fi fost implicat Plattner. Dar, făcând abstracţie de faptul că ar fi foat păcat să falsific o istorie adevărată cu totul extraordinară, orice artificiu ieftin ar fi diminuat, după părerea mea, impactul deosebit al acestei lumi întunecate, cu lumina ei verde şi lividă şi cu mulţimea de Observatori ai celor vii, care, nevăzuţi şi nesimţiţi de noi, se află pretutindeni în jurul nostru.

Mai trebuie să adaug că s-a produs cu adevărat un deces în Vincent Terrace, chiar în spatele grădinii şcolii şi, după cum se poate dovedi, exact în momentul întoarcerii lui Plattner, defunctul era perceptor şi agent al unei companii de asigurări. Văduva, mult mai tânără decât el, s-a măritat luna trecută cu un anume domn Whymper, medic veterinar la Allbeeding. Deoarece partea din povestire la care m-am referit aici a circulat oral prin Sussexville, în diferite versiuni, ca o consimţit să-i dezvălui numele, cu condiţia de a preciza că neagă în mod categoric toate amănuntele din istorisirea lui Plattner despre ultimele clipe de viaţă ale soţului ei. Nu a ars nici un testament, spune ea, cu toate că Plattner nu i-a adus niciodată această acuză: soţul ei nu a făcut decât un singur testament, îndată după căsătoria lor. E adevărat că, pentru un om care nu le-a văzut niciodată locuinţa, cum este Plattner, descrierea mobilierului camerei este surprinzător de exactă.

Mai trebuie să insist asupra unui lucru, chiar dacă repetiţia poate deveni plicticoasă, ca să nu dau impresia că încurajez credulitatea şi superstiţiile. Absenţa lui Plattner din lumea noastră vreme de nouă zile este, cred, dovedită. Dar asta nu dovedeşte adevărul istorisirii sale. Putem concepe că halucinaţiile sunt posibile şi în spaţiul „exterior". Asta trebuie să-i fie limpede cititorului.

Traducere de Ion Hobana

* Eusapia Paladino, celebru mediu feminin italian din secolul XIX, care a constituit obiectul unor nesfârşite polemici (n.tr.)

** Alsacian fiind, tatăl lui Gottfried vorbea germana şi franceza (n.tr.)

*** Max Nordau, scriitor şi eseist austriac, este, printre altele, autorul studiilor *Degenerescenţă* şi *Paradoxuri psihologice* (n.tr.)

PHILIP K. DICK

Sindrom de retragere

În mod sigur cel mai cunoscut de către cititorii Almanahului, dintre scriitorii contemporani pe care vi-i propunem. A trăit între 1928 şi 1982 şi este considerat a fi unul dintre primii trei autori de SF din secolul XX.

Poliţistul Caleb Myers localiză pe radar un mobil de suprafaţă rapid şi, imediat, îşi dădu seama că pilotul reuşise să decupleze sistemul automat de comandă; la o sută de kilometri pe oră, mobilul depăşise viteza legală. Pilotul aparţinea, probabil, Clasei Albastre – ingineri şi tehnicieni, cu pregătirea necesară modificării unei roţi. În consecinţă, arestarea avea să fie o problemă delicată.

Myers contactă prin radio o navă a poliţiei, la şaisprezece kilometri spre nordul autostrăzii. „Când te depăşeşte, taie-i alimentarea", îi sugeră colegului. „E prea rapid pentru baraje."

La 3:10 a.m., mobilul a fost stopat; lipsit de energie, se oprise la marginea autostrăzii. Myers acţionă comenzi, zburând agale spre nord, până când observă roata imobilizată şi, îndreptându-se spre ea prin traficul aglomerat, echipajul poliţiei, luminat alternativ în roşu şi albastru. Ateriză exact când tovarăşul său sosea la faţa locului.

Prudenţi, se apropiară împreună de roata oprită, pietrişul scrâşnindu-le sub cizme.

În roată se afla un bărbat slab, purtând cămaşă albă şi cravată; privea fix înainte, confuz, nemişcat, ignorând uniformele cenuşii ale celor doi poliţişti. Bulele lor de protecţie reflectau, între coapsă şi craniu, curgerea luminoasă a traficului. Myers ridică portiera, cercetând interiorul mobilului, în timp ce colegul său stătea cu laserul în mână, pregătit pentru o eventuală ambuscadă. Chiar pe stăptămâna în curs, fuseseră ucişi astfel cinci membri ai biroului local din San Francisco.

„Cunoaşteţi pedeapsa pentru decuplarea sistemului automat de comandă: suspendare necondiţionată pe doi ani a permisului. Merita oare?" se adresă Myers bărbatului tăcut.

După o pauză, acesta întoarse capul şi spuse: „Sunt bolnav."

„Psihic? Sau fizic?" Myers atinse butonul de alarmă de la gât, luând legătura cu San Francisco General Hospital. În caz de urgenţă, ambulanţa putea sosi în cinci minute.

Ocupantul mobilului vorbi înăbuşit: „Senzaţie de ireal. Credeam că, accelerând, voi reuşi s-o depăşesc, s-ajung într-un loc cât mai... concret." Atinse şovăielnic cu mâna pupitrul roţii, de parcă n-ar fi crezut în prezenţa suprafeţei capitonate.

„Deschideţi gura, vă rog, domnule", rosti Myers şi îşi întoarse lanterna spre chipul bărbatului. Când acesta căscă reflex, poliţistul se aplecă, privind dincolo de dantura bine îngrijită.

„Ai văzut-o?" întrebă colegul său.

„Da." Observase sclipirea. Unitate anticancer, instalată în gât; aidoma majorităţii non-terranilor, omul acesta era cancerofob. Probabil trăise cea mai mare parte din viaţă pe o colonie extraterestră, respirând aer pur, atmosferă artificială, sintetizată, de echipamente automate, înainte de sosirea oame-

nilor. Aşa că fobia era uşor de înţeles.

„Ăsta-i doctorul meu personal." Necunoscutul scoase un portvizit din buzunar şi extrase din el o carte de vizită. I-o dădu, tremurând, lui Myers. „Specialist în medicină psihosomatică, la San José. Mă puteţi duce cumva la el?"

„Nu sunteţi bolnav", se hotărî Myers. „Încă nu v-aţi adaptat pe deplin Pământului, gravitaţiei, atmosferei şi factorilor de mediu. Este trei şi un sfert dimineaţa; doctorul acesta – Hagopian sau cum l-o fi chemând – nu vă poate primi acum." Cercetă cartea de vizită. Pe ea scria:

Acest om se află sub îngrijire medicală. În caz de comportare anormală, solicitaţi de urgenţă asistenţă medicală autorizată.

„Doctorii de pe Pământ", vorbi celălalt poliţist, „nu acceptă pacienţi în afara orelor de program; va trebui să ţineţi minte asta, domnule..." Trecu laserul în cealaltă mână. „Prezentaţi-mi, vă rog, permisul de conducere."

Bărbatul întinse automat tot portvizitul.

„Mergeţi acasă", îi spuse Myers. Conform permisului, numele era John Cupertino. „Sunteţi căsătorit? V-ar putea conduce doamna; noi vă ducem în oraş... Roata e mai bine s-o lăsaţi aici şi să amânaţi până mâine utilizarea ei. Cât despre viteză..."

Cupertino îl întrerupse: „Nu sunt obişnuit cu limitarea ei. Ganymede n-are probleme de trafic; se circulă şi cu peste două sute la oră." Vocea era ciudat de monotonă. Myers se gândi imediat la droguri, mai precis la stimulentele thalamice; Cupertino părea vizibil suresci tat. Asta putea explica decuplarea regulatorului oficial de viteză, sarcină relativ uşoară pentru cineva obişnuit cu mecanismele. Şi totuşi...

Mai era ceva. Experienţa de douăzeci de ani de serviciu a lui Myers intuia asta.

Se aplecă şi deschise torpedoul, luminând în interior. Scrisori, un ghid AAA al motelurilor recomandate...

„Nu sunteţi convins e-aţi fi pe Pământ, aşa-i, domnule Cupertino?" Myers studie faţa bărbatului. Era inexpresivă. „Eşti un nenorocit de toxicoman, care-şi închipuie că asta e o fantezie, un sentiment de culpabilitate indus de drog... şi că, de fapt, te afli bine mersi acasă, pe Ganymede, în sufrageria unei vile cu douăzeci de camere – fără îndoială, înconjurat de servitorii autonomi. Am dreptate?" Râse scurt şi se întoarse spre colegul său. „Îl găseşti oriunde pe Ganymede", exclamă el. „Praful. Frohedadrină, asta-i denumirea extrasului. Tulpinele uscate sunt macerate, apoi amestecul e fiert, decantat, filtrat şi comercializat sub formă de ţigări. Odată inhalate..."

„N-am fumat niciodată Frohedadrină", spuse apatic John Cupertino; privea fix înainte. „Ştiu că sunt pe Pământ. Dar e ceva-n neregulă. Priviţi." Se aplecă şi îşi introduse mâna în pupitrul capitonat; Caleb Myers o văzu dispărând până la încheietură. „Vedeţi? Totul în jur e aparenţă, aidoma umbrelor. Pur şi simplu, concentrându-mă, vă pot face pe amândoi să dispăreţi. Sunt convins că pot face asta. Dar... *nu vreau!*" Vocea îi vibră disperată. „Vreau să fiţi reali; vreau ca totul să fie real, inclusiv Hagopian."

Myers activă emiţătorul de gât şi vorbi: „Fă-mi legătura cu doctorul Hagopian din San José. Urgent; nu mă interesează dacă-l treziţi din somn."

Se auzi un „clic" la stabilirea legăturii.

Privindu-l pe colegul său, Myers rosti: „Eşti martor. L-ai văzut trecându-şi mâna prin pupitru. Poate, într-adevăr, e-n stare să ne facă să dispărem." Nu simţea vreo dorinţă deosebită să verifice acest lucru; era tulburat şi acum dorea să-l fi lăsat pe Cupertino să şi continue cursa pe autostradă, să-şi piardă urma dacă era nevoie. Să se ducă oriunde poftea.

„Ştiu de ce se întâmplă toate astea", spuse Cupertino, gândind parcă cu voce tare. Scoase o ţigară, o aprinse; mâna îi tremura mai puţin acum. „Din cauza morţii soţiei mele, Carol."

Niciunul dintre poliţişti nu l contrazise; rămaseră tăcuţi, aşteptând răspunsul la apel.

Îmbrăcat cu pantaloni şi jachetă peste pijama, ferit de răcoarea nopţii, Gottlieb Hagopian îşi întâmpină pacientul – pe John Cupertino – în cabinetul său, altfel închis la ore atât de matinale. Hagopian aprinse luminile, apoi dădu drumul la încălzire şi îşi trase un scaun, întrebându-se ce impresie îşi făcea celălalt despre părul lui ciufulit.

„Regret deranjul", spuse Cupertino, dar nu părea sincer; părea trezit de-a binelea,

acum, la patru dimineaţa. Stătea picior peste picior şi fuma. Blestemând şi suduind în sinea sa, Hagopian trecu în camera din spate, să-şi facă o cafea. Măcar la *atât* avea şi el dreptul.

„Poliţiştii", vorbi Hagopian, „credeau, după cum te comportai, că erai sub influenţa unor stupefiante. Nu prea te cunoşteau, aşa-i?" Acesta era felul de a fi al lui Cupertino; omul era cam maniac.

„N-ar fi trebuit s-o ucid pe Carol. De-atunci, totul s-a schimbat."

„Acum îi simţi lipsa? Ieri, când ne-am văzut, ai spus..."

„Asta a fost la prânz: întotdeauna devin optimist când e soarele pe cer. *A propos* – am angajat un avocat. Îl cheamă Phil Wolfson."

„De ce?" Cupertino nu era acuzat de nimic; amândoi ştiau acest lucru.

„Am nevoie de îndrumări profesionale. Pe lângă ale dumitale. Nu te critic, doctore; să nu te simţi jignit. Însă unele aspecte ale situaţiei mele sunt mai mult legale decât medicale. Conştiinţa e un fenomen interesant; parte se află în domeniul psihologic, parte..."

„Cafea?"

„În nici un caz. Pe urmă, chiar nu mai pot dormi."

„Le-ai povestit celor de la poliţie despre Carol? Despre faptul că ai omorît-o?"

„Am spus doar că a murit; am fost prudent."

„În schimb, n-ai fost prudent când ai condus cu o sută şaizeci pe oră. Menţionau un caz în *Chronicle*, astăzi, când Patrula Districtuală a intervenit, pe autostrada de lângă Golf, dezintegrând un nebun care rula cu o sută cincizeci pe oră; perfect legal, de altfel. Siguranţa publică, vieţile..."

„L-au somat", completă Cupertino. Nu părea prea îngrijorat; de fapt, era chiar liniştit. „A refuzat să oprească. Cum spuneai: un nebun."

„Îţi dai seama că, desigur, Carol trăieşte încă. Şi locuieşte aici, pe Pământ, în Los Angeles."

„Desigur." Cupertino încuviinţă iritat. „De ce ţinea Hagopian să accetueze evidenţa? Vorbiseră despre asta de nenumărate ori şi, fără îndoială, acum psihiatrul avea să-i pună din nou vechea întrebare: cum poţi susţine că ai omorît-o, când ştii de fapt că ea e încă-n viaţă? Oboseală şi enervare: singurele rezultate ale acestor discuţii inutile.

Luând o agendă, Hagopian notă rapid ceva, apoi rupse foaia şi i-o dădu.

„O reţetă?" Cupertino o luă întrebător.

"Nu. O adresă."

Pe foaie era trecută o adresă din Pasadena de Sud. Probabil domiciliul lui Carol; se încruntă, furios.

„M-am gândit să încercăm şi asta", spuse Hagopian. „Vreau să mergi acolo şi s-o vezi la faţă. După aceea vom..."

„S-o vadă cei de la Six-Planet, nu eu", ripostă Cupertino, înapoind hârtia. „Ei poartă întreaga răspundere; din cauza lor am făcut ce-am făcut. Ştii asta, degeaba mă priveşti aşa. Al cui era planul secret; sau poate greşesc?!"

Hagopian suspină. „La patru dimineaţa, totul e confuz. Întreaga lume pare ameninţătoare. Ştiu: atunci, pe Ganymede, ai lucrat pentru Six-Planet. Dar răspunderea morală..." Se întrerupse. „E greu de spus, John. Ai declanşat laserul, aşa că trebuie să-ţi asumi consecinţele acestui gest."

„Carol urma să divulge homeoziarelor locale iminenta revoltă pentru eliberarea lui Ganymede, precum şi rolul jucat de autorităţile satelitului, în special Six-Planet Educational Enterprises. I-am spus că n-o pot lăsa să facă aşa ceva. De fapt, unica ei motivaţie era că mă ura. Atât de orbeşte, încât nici nu s-a gândit la implicaţiile unei asemenea acţiuni. Ca mai toate femeile, a fost mânată de orgoliu personal şi mândrie ofuscată."

„Du-te la adresa pe care ţi-am dat-o", insistă Hagopian. „Vorbeşte cu Carol. Convinge-te că n-ai ucis-o, iar ceea ce s-a întâmplat pe Ganymede, acum trei ani..." Gesticulă, căutându-şi cuvintele.

„Bine, doctore", spuse sarcastic Cupertino. „Atunci ce s-a întâmplat, de fapt? Fiindcă în ziua – sau, mai degrabă, în noaptea aceea – am nimerit-o pe Carol cu laserul chiar între ochi, exact în lobul frontal. Am plecat apoi din conapt la astroport, de unde am luat o navă a Interplanului, care m-a adus pe Pământ. Şi în tot acest timp, ştiu sigur că era moartă." Aşteptă. Acum, Hagopian părea surprins: poate nu avea răspunsul gata.

După o pauză, analistul încuviinţă. „Da, memoria nu te înşeală; toate astea sunt şi în fişa ta medicală şi nu văd rostul discuţiei. Sincer vorbind, e o oră foarte incomodă

pentru conversaţie. Personal, nu înţeleg de unde provine fixaţia pe care ai făcut-o; ştiu că te înşeli, deoarece am întâlnit-o pe soţia dumitale, am vorbit şi am corespondat cu ea, ulterior datei la care ţii minte că ai ucis-o pe Ganymede."

Cupertino apucă hârtia, pregătit s-o rupă. „Oferă-mi un singur motiv pentru care s-o văd."

„Un motiv?" repetă Hagopian. Părea descurajat şi obosit. „Da, îţi pot oferi aşa ceva, dar eşti sigur că-l vei accepta?"

„S-auzim."

„Carol era pe Ganymede în noaptea aceea, în noaptea în care crezi c-ai omorît-o. Poate ştie ea de unde provin falsele amintiri; în scrisori, a lăsat să scape unele aluzii în acest sens." Îl scrută pe Cupertino. „Asta e tot ce ştiu."

„O să mă duc", spuse Cupertino. Porni grăbit spre uşă. Ciudat, gândi, să afli amănunte despre moartea unei persoane chiar de la acea persoană. Însă Hagopian avea dreptate; Carol era unica fiinţă care mai fusese de faţă, atunci... De mult ar fi trebuit să-şi dea seama că, finalmente, tot la ea va ajunge.

În sistemul său logic exista o lacună, pe care era obligatoriu s-o înlăture.

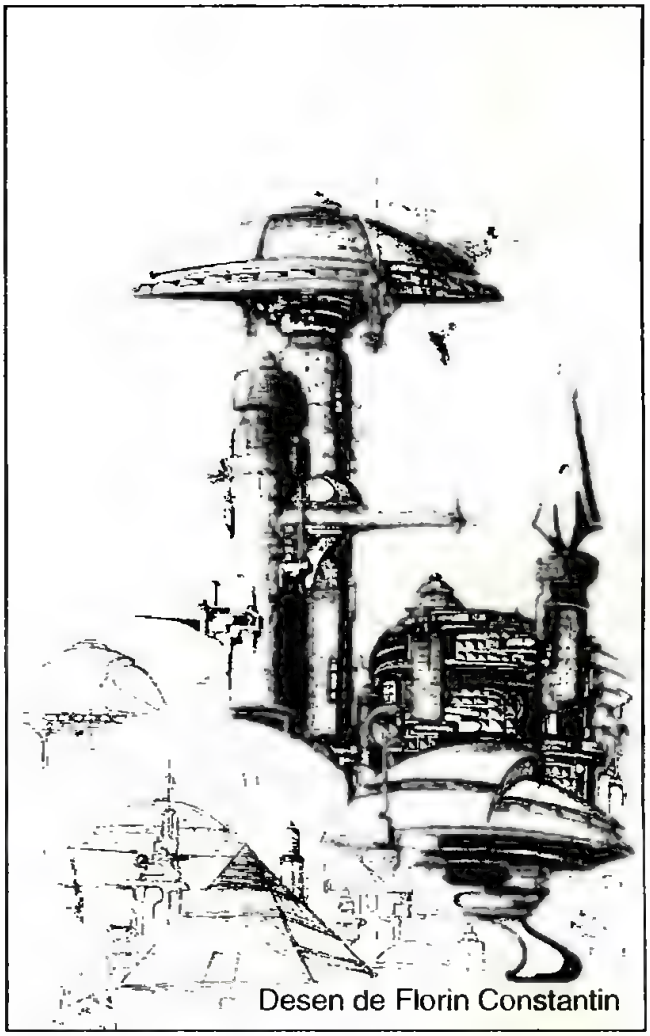

Desen de Florin Constantin

Se făcuse şase dimineaţa când ajunse la locuinţa lui Carol Holt Cupertino. Sună îndelung până să se deschidă uşa; Carol, purtând o cămaşă de noapte albastru-străvezie, din nylon, şi papuci albi, pufoşi, îl privea somnoroasă. O pisică ţâşni afară, pe lângă ea.

„Îţi mai aminteşti de mine?" vorbi Cupertino, ferindu-se de pisică.

„O, Doamne." Femeia îşi dădu din ochi şuviţa de păr blond, încuviinţând. „Cât e ceasul?" Lumina cenuşie, rece, umplea strada pustie; Carol dârdâi, frecându-şi braţele. „Cum te-ai sculat aşa devreme? Niciodată nu te trezeai înainte de opt."

„Nu prea mai am somn." Ocolind-o, intră în sufrageria întunecată, cu jaluzelele coborîte. „Îmi oferi o cafea?"

„Sigur." Se duse indiferentă la bucătărie şi tastă CAFEA FIERBINTE la automatul culinar; întâi una, apoi a doua ceaşcă apărură, emanând o aromă îmbietoare. „Frişcă pentru mine", spuse ea, „frişcă şi zahăr pentru tine. Ca la copii." Îi întinse farfurioara; parfumul trupului ei – căldură, moliciune şi somn – se împleti cu cel al cafelei.

„După cum arăţi, nu s-ar zice că sunt peste trei ani de când nu ne-am văzut", observă Cupertino. De fapt, slăbise şi era mai zveltă.

Carol se aşeză la masă, frecându-şi în continuare braţele. „Şi asta dă de bănuit?" Era îmbujorată, cu ochii strălucitori.

„Nu. A fost un compliment." Se aşeză şi el. „Hagopian m-a trimis aici; A socotit că n-ar strica o confruntare. Evident..."

„Da", îl întrerupse ea. „Ştiu. Am fost de câteva ori prin nordul Californiei şi l-am vizitat... mă rugase într-una din scrisori. E un tip cumsecade. Te-a însănătoşit, nu?"

„«Însănătoşit»?" Înălţă din umeri. „Sigur că da. Doar că..."

„Doar că ai în continuare acea *idée fixe*. Ideea ta de bază, amăgitoare, înrădăcinată, că psihoterapia nu-ţi poate fi de nici un ajutor. Aşa e?"

„Dacă te referi la amintirea de-a te fi omorît, da; Îmi amintesc – *ştiu că aşa a*

fost. Dar Hagopian spera să-mi poţi spune ceva în plus; la urma urmei, aşa cum..."

„Are dreptate", aprobă Carol, „dar merită oare să mai discut cu tine? E cumplit de plictisitor şi, Dumnezeule, e abia şase dimineaţa. N-aş putea să mă culc şi să te caut ceva mai târziu, poate spre seară? Nu?" Oftă. „Okay. Ei bine, ai vrut să mă omori. Aveai o armă laser. Asta s-a întâmplat la conaptul nostru din New Detroit G, pe Ganymede, în 12 martie 2014."

„De ce am vrut să te omor?"

„Ştii asta foarte bine." Tonul vocii era amar; sânii îi tresăltau indignaţi.

„Da." În treizeci şi cinci de ani de viaţă, nu mai făcuse asemenea greşeală, atât de gravă. La divorţ, soţia sa fusese partea reclamantă, deoarece aflase despre revolta plănuită; şi profitase din plin, formulând în consecinţă clauzele de despărţire. În cele din urmă, pretenţiile ei exorbitante îl obligaseră s-o caute la fosta locuinţă comună – pe-atunci el se mutase deja, într un conapt mai mic, la celălalt capăt al oraşului – şi să-i explice lui Carol, în mod onest, că nu-i putea satisface doleanţele. Şi, de aici, ameninţarea ei de a dezvălui totul heomeoziarelor, organele oficiale de presă de pe Ganymede, aparţinând de *New York Times* şi *Daily News.*

„Ai scos arma", spunea Carol, „şi ai jucat-o în mână, fără o vorbă. Am înţeles imediat: fie acceptam o înţelegere necinstită, care..."

„Am tras?"

„Da."

„Şi te-am nimerit?"

„Nu. Am fugit din conapt, în josul holului, spre ascensor. Am coborît la sergent, în camera de gardă de la primul palier şi am chemat de acolo poliţia. Au venit. Te-au găsit încă în conapt." Vocea i se aspri. „Plângeai."

„Cerule", murmură Cupertino. Amândoi tăcură o vreme, sorbind din cafele. Mâna soţiei sale tremură pe masă şi ceaşca zăngăni în farfurioară.

„Bineînţeles", reluă liniştită Carol, „am continuat acţiunea de divorţ. Date fiind circumstanţele..."

„Hagopian credea că ştii de unde provin amintirile pe care le am, legate de crimă. Ai făcut o aluzie la asta, într-o scrisoare."

Ochii ei albaştri licăriră. „*În noaptea aceea nu ai avut false amintiri;* ştiai că ai dat greş. Amboynton, procurorul districtual, te-a lăsat să alegi între tratament psihiatric obligatoriu şi inculpare sub acuzaţia de tentativă gravă de omucidere; ai preferat prima variantă – evident – şi astfel au început şedinţele cu Hagopian. Falsa amintire – pot să-ţi spun exact când a apărut. Cu puţin timp înainte să vii de pe Ganymede pe Pământ, ai fost la Six-Planet, unde te-a consultat psihologul firmei, un oarecare Edgar Green, detaşat la secţia personal." Se ridică să-şi umple ceaşca. „Probabil el ţi-a implantat-o."

„De ce?"

„Ştiau că mi-ai vorbit despre revoltă. Au crezut că te vei sinucide din cauza remuşcărilor şi a suferinţei, tu însă ai plecat spre Terra, după cum fusese înţelegerea cu Amboynton. De fapt, ai încercat să te sinucizi în cursul călătoriei... de asta îţi aminteşti, nu?"

„Continuă." Habar n-avea despre această sinucidere ratată.

„Să-ţi arăt extrasul din homeoziar; era firesc să-l păstrez." Carol ieşi; i se auzea vocea din dormitor. „Probabil din sentimentalism nechibzuit. «Pasager pe o navă a Interplan-ului oprit când...»" Vocea se întrerupse şi urmă o tăcere.

Sorbind încet din cafea, Cupertino aşteptă, ştiind că un astfel de extras n-avea cum să existe. Deoarece el nu încercase vreodată să se sinucidă.

Nedumerită, Carol reveni în bucătărie. „Nu-l mai găsesc. Şi doar era în primul volum din *Război şi pace*; îl foloseam ca semn de carte." Părea stânjenită.

„Nu sunt singurul care are false amintiri. Dacă despre asta e vorba." Simţi, pentru prima oară în peste trei ani, că, în sfârşit, progresa.

Însă nu-şi dădea seama cum anume. Cel puţin deocamdată. „Nu înţeleg", spuse Carol. „Ceva e în neregulă."

În timp ce Cupertino aştepta în bucătărie, Carol se îmbrăcă în dormitor. Reapăru, purtând un pulover verde, fustă şi tocuri; pieptănându-se, se opri la automat şi comandă pâine prăjită şi două ouă moi. Acum era aproape şapte; lumina din stradă nu mai era cenuşie, ci vag aurie. Traficul se îndesea; se făceau auzite primele vehicule comerciale şi roţi particulare.

„Cum ai reuşit să-ţi faci rost de casă?"

o întrebă. „Ştiu că şi-n Los Angeles şi-n Golf, e imposibil să obţii ceva mai acătării decât un conapt într-un zgârie-nori."

„Cu repartiţie de la firma unde lucrez."

„Cum se numeşte?" întrebă prudent şi, totodată, curios. Evident, era vorba de relaţii foarte sus-puse; Carol ocupa, probabil, un post important.

„Falling Star Associates."

Numele nu-i spunea nimic. „Activează în afara Terrei?" Dacă era o sucursală mascată a Interplan-ului...

„E o societate de control. Iar eu sunt asistenta preşedintelui general; prospectez piaţa. Firma la care ai lucrat, Six-Planet Educational Enterprises, ne aparţine; deţinem majoritatea acţiunilor. Dar n-are importanţă. E doar o coincidenţă."

Carol servi singură micul dejun, fără să-i adreseze nici o invitaţie. Îi studie, iritat, binecunoscutele mişcări elegante. Păstra încă în gesturi o distinctivă nobleţe mic-burgheză; era neschimbată. Poate chiar mai rafinată, mai feminină decât de obicei.

„Încep", spuse Cupertino, „să înţeleg."

„Pardon?" Îl privi, ochii ei albaştri urmărindu-l atenţi. „Ce să înţelegi, Johnny?"

„Ceva legat de tine. Prezenţa ta. Eşti, evident, foarte reală – la fel de reală ca orice altceva. La fel de reală ca oraşul Pasadena, ca masa asta..." Izbi brusc suprafaţa de plastic a mesei. „La fel de reală ca Hagopian sau ca poliţiştii care m-au oprit azi-dimineaţă." Se încordă. *„Însă cât de reală? Cred că asta e principala întrebare.* Aşa s-ar putea explica senzaţia pe care-o am, când trec cu mâinile prin materie; sau prin pupitrul roţii. Acea foarte neplăcută senzaţie că totul în jur este inconsistent, că locuiesc într-o lume de umbre."

Privindu-l, Carol izbucni deodată în râs. Apoi continuă să mănânce.

„E posibil", reluă Cupertino, „să mă aflu pe Ganymede, într-o închisoare sau într-o clinică de psihiatrie. Din cauza acţiunii mele criminale. Şi să fi trăit, în toţi aceşti ani, de când te-am omorît, într-o lume imaginară."

„Doamne", clătină Carol din cap. „Nu ştiu dacă să râd de tine sau să plâng; e atât de..." Gesticulă. „Patetic. Te compătimesc, Johnny. Te complaci în fantezii şi consideri Pământul, cu tot ce e pe el, un produs al minţii tale. Ascultă – nu crezi c-ar fi mai profitabil să renunţi la ideea asta fixă? Dă uitării, pur şi simplu, faptul că m-ai ucis..."

Videofonul sună.

„Scuză-mă." Grăbită, Carol îşi şterse buzele şi se ridică să răspundă. Cupertino rămase pe loc, jucându-se posomorît cu o felie de pâine prăjită, căzută din farfurie; untul îi păta degetele şi-l linse gânditor, apoi îşi dădu seama că-i era o foame de lup. Trebuia să ia şi el un mic dejun, aşa că se duse singur la automat. Comandă şuncă, jumări, pâine prăjită şi încă o ceaşcă de cafea fierbinte.

Dar cum pot subzista? se întrebă... *Cum pot asimila substanţă, dacă asta este o lume imaginară?*

Probabil mănânc hrană autentică, decise el. *Servită la clinică sau la închisoare: mâncarea există, iar eu o consum cu adevărat – există o cameră, cu pereţi şi cu podea... însă nu această cameră. Şi nici aceşti pereţi sau această podea.*

Şi – există oameni. Dar nu femeia din faţa mea. Nu Carol Holt Cupertino. Altcineva. Un paznic impersonal sau un infirmier. Şi un doctor. Poate, chibzui el, *doctorul Hagopian.*

Măcar atât e sigur, îşi spuse Cupertino. *Hagopian e, în mort cert, psihiatrul meu.*

Carol reveni în bucătărie, aşezându-se din nou. „E pentru tine. Hagopian."

Se duse de îndată să vorbească.

Pe ecran, imaginea lui Hagopian părea încordată şi obosită. „Văd că ai ajuns acolo, John. Ei? Cum a mers?"

„Unde suntem, Hagopian?"

Încruntându-se, psihiatrul spuse: „Nu văd..."

„Suntem amândoi pe Ganymede, nu-i aşa?"

Hagopian vorbi: „Eu sunt la San José; dumneata eşti la Los Angeles."

„Cred că ştiu cum să-mi probez teoria. Voi întrerupe tratamentul; dacă sunt prizonier pe Ganymede, e imposibil, dar dacă sunt liber pe Pământ, aşa cum susţii..."

„Eşti pe Pământ", rosti Hagopian, „dar nu eşti liber. Din cauza atentatului la viaţa soţiei dumitale, eşti *obligat* să te prezinţi la mine, la şedinţe periodice de psihoterapie. Ştii asta. Ce ţi-a spus Carol? Ţi-a lămurit, cât de cât, evenimentele din noaptea aceea?"

„Cred că da", răspunse Cupertino. „Am aflat că lucrează la compania ce deţine Six-Planet-ul; doar atât şi tot a servit la ceva călătoria până aici. Six-Planet o folosea,

probabil, ca să mă ţină sub observaţie, iar eu mi-am dat seama."

„P-poftim?" se bâlbâi Hagopian.

„Un câine de pază. Să vadă dacă nu calc pe-alături; le-o fi fost teamă să nu divulg autorităţilor terrane revolta. Aşa încât au ales-o pe Carol să mă supravegheze şi, când i-am spus ce ştiam, au avut dovada că nu se puteau bizui pe mine. I-au ordonat propriei mele soţii să mă omoare; a încercat, a dat greş, şi toţi cei implicaţi au fost pedepsiţi de autorităţile terrane. Carol a scăpat, fiindcă ea nu era, oficial, angajată la Six-Planet."

„Stai", rosti Hagopian. „E cumva plauzibil. Dar..." Ridică mâna. „John, revolta a reuşit; e un fapt istoric. Acum trei ani, Ganymede, Callisto şi Io au înlăturat simultan dominaţia Pământului, devenind lumi independente. Orice copil cunoaşte aceste fapte – Războiul Tri-Lunar din 2014. Nu l-am menţionat niciodată în discuţiile noastre, deoarece credeam că ţi-e la fel de familiar ca..." Gesticulă. „Ei, ca orice altă realitate istorică."

Întorcându-se spre Carol, John Cupertino întrebă: „Aşa este?"

„Bineînţeles. Nereuşita revoltei e înglobată şi ea în fantezia ta?" Zâmbi. „Ai lucrat opt ani în slujba unuia dintre trusturile majore ce-o finanţau, apoi, dintr-un motiv obscur, ai preferat să-i ignori reuşita. Zău, Johnny, îmi pare rău de tine; e chiar păcat, să ştii."

„Un motiv trebuie să existe", spuse Cupertino. „Să fiu ţinut în necunoştinţă de cauză. Să mi se ascundă aceste lucruri." Tulburat, întinse mâna...

Tremurând, mâna trecu prin ecranul videofonului şi dispăru. O trase imediat înapoi; mâna reapăru. O văzuse însă dispărând. Şi înţelesese.

Iluzia era bună – dar nu suficient de bună. Pur şi simplu, nu era perfectă; avea limite.

„Doctore Hagopian", se adresă imaginii miniaturale, „întâlnirile noastre au luat sfârşit. Începând din acest moment, eşti concediat. Trimite-mi acasă nota de plată, şi mulţumesc foarte mult." Se aplecă să întrerupă legătura.

„Nu poţi face aşa ceva", vorbi imediat Hagopian. „După cum ţi-am spus, tratamentul este obligatoriu. N-ai de ales, Cupertino. Dacă nu te supui, vei fi adus din nou în faţa tribunalului, un lucru pe care ne străduim cu toţii să-l evităm. Te rog, crede-mă; nu-ţi vreau răul."

Cupertino întrerupse legătura şi ecranul se stinse.

„Are dreptate", spuse Carol, din bucătărie.

„Minte", răspunse el. Şi, încet, reveni la masă, aşezându-se pentru a-şi continua micul dejun întrerupt.

Odată întors la conaptul său din Berkeley, Cupertino ceru o convorbire cu doctorul Edgar Green, de la Six-Planet Educational Enterprises, de pe Ganymede. Obţinu legătura jumătate de oră mai târziu.

„Vă amintiţi de mine, doctore Green?" întrebă, stând în dreptul ecranului. Chipul între două vârste, aţintit asupra sa, îi era necunoscut; nu-l mai văzuse până acum pe acest bărbat. Oricum, cel puţin o configuraţie fundamentală de realitate trecuse testul: exista un doctor Edgar Green, la secţia personal de la Six-Planet. În privinţa asta, Carol spusese adevărul.

„Parcă ne-am mai întâlnit", spuse Green, „însă, din păcate, îmi scapă numele dumnevoastră."

„John Cupertino. Actualmente rezident pe Terra. Fost pe Ganymede. Acum trei ani şi ceva, puţin înainte de revolta de acolo, am fost acuzat de uciderea soţiei mele, Carol. Procesul îl mai ţineţi minte, doctore?"

„Hmm", se încruntă celălalt. Înălţă o sprânceană. „Aţi fost achitat, domnule Cupertino?"

Ezitând, Cupertino răspunse: „Eu – beneficiez în mod curent de îngrijire psihiatrică, aici, în zona Golfului din California. Dacă asta vă spune ceva."

„Înţeleg că aţi fost declarat legal iresponsabil, da? Deci n-a existat nici o condamnare."

Prudent, Cupertino încuviinţă.

„Se poate să fi vorbit cu dumneavoastră. Îmi amintesc foarte vag. Am extrem de mulţi pacienţi... aţi lucrat aici?"

„Da."

„Exact, ce anume doriţi de la mine, domnule Cupertino? Clar, există un motiv, altfel n-aţi fi făcut un asemenea apel, relativ costisitor. V-aş sugera – în special pentru finanţele dumneavoastră – să treceţi lă obiect."

„Doresc să-mi trimiteţi dosarul referitor la cazul meu. Mie, nu psihiatrului care mă tratează. Se poate aranja acest lucru?"

„În ce scop, domnule Cupertino? Pentru angajare?"

Cupertino trase aer în piept. „Nu, doctore. Pentru a mă edifica asupra tehnicilor psihiatrice cu care am fost tratat. De corpul dumneavoastră medical, care vă e direct subordonat. Vreau să verific dacă am fost supus acolo la o terapie corectivă majoră. Am dreptul să ştiu asta, doctore? Eu cred că da." Aşteptă, gândind, *am cam una la mie şanse să obţin ceva important de la acest om.* Merita, însă, să încerce.

„Terapie corectivă? Cred că faceţi o confuzie, domnule Cupertino. Noi facem doar teste de aptitudini, trasarea profilului psihologic – nu practicăm nici un fel de terapie. Analizăm viitorul angajat pentru..."

„Doctore Green, aţi participat în vreun fel la revolta de acum trei ani?"

Green dădu din umeri. „La fel ca toţi ceilalţi. Fiecare ganymedean s-a implicat, într-un fel sau altul." Vocea îi devenise precaută.

„Pentru a păstra secretul revoltei, aţi fi putut implanta o falsă amintire în memoria mea, cu scopul..."

„Îmi pare rău", întrerupse Green. „Sunteţi, evident, psihotic. N-are sens să risipiţi banii pe această convorbire; sunt surprins cum de v-au permis accesul la un circuit extern."

„Dar se pot implanta false amintiri", insistă Cupertino. „Folosind tehnici psihiatrice uzuale. Sunteţi de acord cu mine?"

Green oftă. „Da, domnule Cupertino. Era posibil încă de la jumătatea secolului douăzeci. Asemenea tehnici au fost studiate şi aplicate la Institutul Pavlov din Moscova, începând din 1940, fiind apoi perfecţionate în timpul războiului din Coreea. Un om poate fi făcut să creadă orice."

„Deci e posibil să aibă dreptate Carol." Nu ştia dacă trebuie să fie dezamăgit sau nu. Însemnă, îşi dădu el seama, că totuşi nu sunt un criminal; şi asta e foarte important. Carol trăieşte, iar Pământul, oamenii, oraşele şi obiectele de aici, toate sunt reale. Şi totuşi... „Dacă vin pe Ganymede, *aş putea să-mi văd dosarul?* Evident, fiind suficient de sănătos pentru a călători, nu mai pot fi considerat psihotic. Se poate să fiu încă bolnav, doctore, dar nu chiar atât de bolnav." Aşteptă; era o speranţă firavă şi, totodată, singura pe care-o mai avea.

„Da", aprobă Green, „nu există vreo regulă a companiei care să interzică unui angajat – sau fost angajat – examinarea dosarului personal; cred că vi l-aş putea chiar ceda definitiv. Aş prefera, însă, să vorbesc mai întâi cu psihiatrul dumneavoastră. Îmi daţi numele lui, vă rog? Şi dacă e de acord, vă scutesc de o călătorie; vă trimit dosarul acasă, pe cablu video, chiar astă-seară, dacă e posibil."

Cupertino furniză informaţia cerută, apoi întrerupse convorbirea. Ce va spune Hagopian? O întrebare interesantă, la care nu ştia răspunsul. Habar n-avea cum va reacţiona cel pe care tocmai îl concediase.

Va afla, însă, la căderea nopţii, în mod cert.

Intuia că Hagopian va accepta. Dar din cu totul alte motive.

Oricum, nu conta; motivele lui Hagopian nu erau importante – pe Cupertino nu-l interesa decât dosarul. Să pună mâna pe el, să-l citească şi să afle dacă avea sau nu dreptate Carol.

Două ore mai târziu – un timp incredibil de lung – îşi dădu dintr-o dată seama că Six-Planet putea oricând modifica dosarul, îndepărtând informaţiile de interes. Urmând ca el, pe Pământ, să primească un document inutil, irelevant.

Şi atunci, ce-i de făcut?

Bună întrebare. La care, din nefericire, n-avea răspuns – deocamdată.

Primi dosarul la conapt, seara, prin Wester Union Messenger. Semnă confirmarea, se instală în sufragerie şi îl deschise.

În câteva minute, bănuielile i se confirmară: nu existau nici un fel de referiri la implantările de false amintiri. Fie dosarul fusese refăcut, fie Carol greşea. Greşea – sau minţea. Oricum ar fi fost, însă, tot efortul lui fusese în zadar.

Telefonă la Universitatea din California şi, după mai multe încercări, izbuti să dea de cineva care să-l ajute. „Doresc să analizaţi acest document. Mă interesează să aflu cât de recent a fost rescris. De fapt, e o copie video de la Western Union, aşa că va trebui să vă orientaţi doar după anacronisme. Vreau să ştiu dacă materialul a fost alcătuit acum trei ani sau mai recent. Puteţi

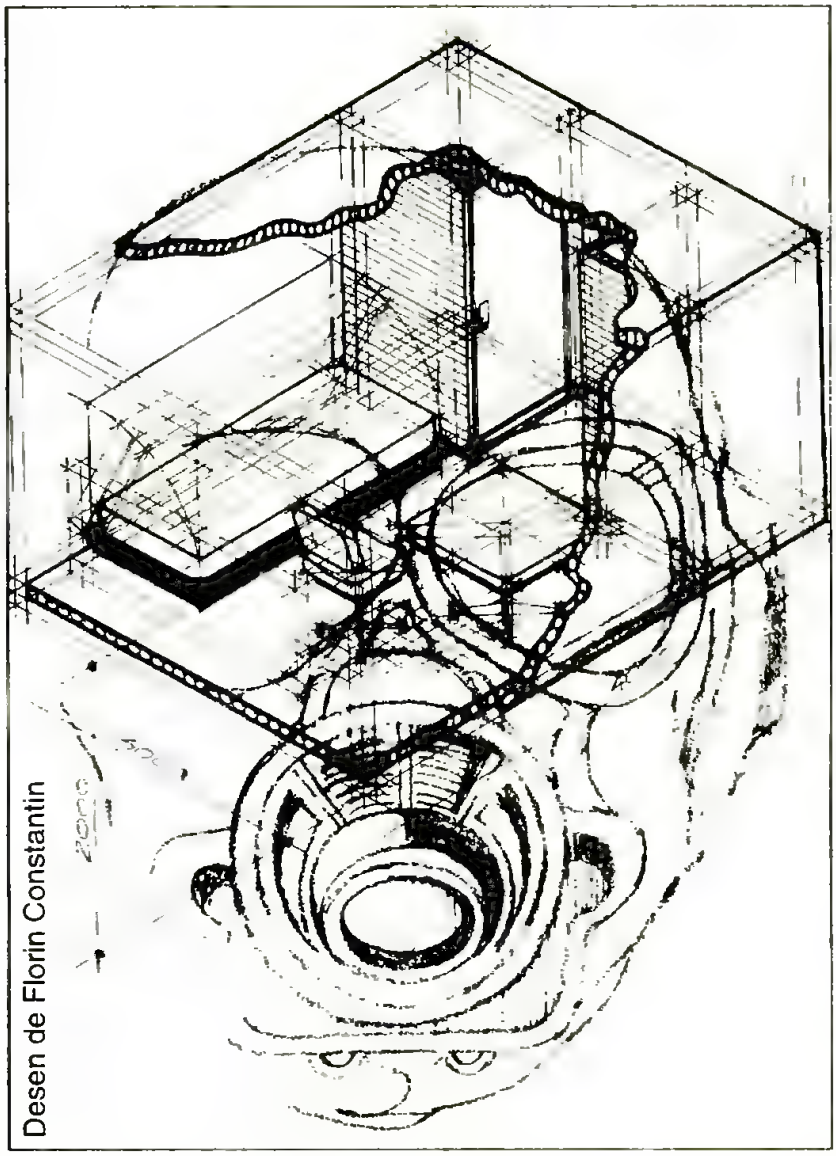

Desen de Florin Constantin

obţine rezultate pentru o perioadă atât de scurtă?"

„Puţine cuvinte s-au schimbat în ultimii trei ani", spuse filologul. „Totuşi, merită încercat. Cât de repede doriţi răspunsul?"

„Cât mai curând."

Expedie documentul la universitate printr-un curier. Avea acum un răgaz binevenit şi, totodată, ocazia să se concentreze asupra unui alt aspect al problemei.

Dacă existenţa sa pe Pământ era iluzie, ea se apropia cel mai mult de realitate în timpul şedinţelor cu Hagopian. Prin urmare, dacă vroia să depăşească sistemul imaginar şi să afle adevărul, atunci ar fi fost cel mai potrivit moment. Fiindcă un fapt era definitiv stabilit: întâlnirile cu Hagopian

Se ridică şi începu să compună numărul analistului. Ieri noapte, după arestare, Hagopian îl ajutase; nu era normal să-l revadă atât de repede, însă continuă să apese tastele. Ţinând seama de cum se prezenta situaţia, avea o justificare; îşi putea permite cheltuiala... Şi, deodată, îşi aminti ceva.

Arestarea. În minte îi reveniră vorbele poliţistului; îl bănuise pe Cupertino că se drogheză cu Frohedadrină. Pe bună dreptate: *remarcase simptomele specifice.*

Poate aşa se menţinea sistemul imaginar: îi administrau Frohedadrină la intervale regulate, probabil în mâncare.

Oare nu cumva acesta era cel mai sigur drum spre paranoia – şi spre psihopatie?

Însă, paranoia sau nu, ideea îşi avea logica ei.

Trebuia să-şi facă analiza sângelui. Numai astfel putea fi confirmată prezenţa drogului; rămânea doar să se prezinte în Oakland, la clinica firmei sale, unde, pretextând o septicemie, putea cere analiza respectivă. În mai puţin de o oră, ar fi aflat şi răspunsul.

Un rezultat pozitiv i-ar fi dat dreptate, pe toată linia. Se afla încă pe Ganymede, nu pe Pământ. Şi tot ce simţea – sau părea să simtă – era iluzie, cu posibila excepţie a vizitelor sale periodice şi obligatorii la psihiatru.

Bineînţeles, analiza trebuia făcută imediat. Ce mai aştepta? Dispunea acum de cel mai potrivit test cu putinţă, şi totuşi ezita.

Cât de mult ţinea să afle adevărul?

În mod cert, analiza era necesară: renunţă temporar la convorbirea cu Hagopian, se duse în baie să se radă, apoi îmbrăcă o cămaşă curată, îşi puse cravata şi părăsi conaptul, îndreptându se spre roata parcată în apropiere; într-un sfert de oră avea să fie la clinica firmei.

Firma. Se opri, cu mâna pe uşa roţii, simţindu se ridicol.

Scăpaseră ceva din vedere la alcătuirea iluziei. Pentru că nu ştia unde lucrează. Un segment major al sistemului, pur şi simplu, lipsea.

Se întoarse la conapt şi îl sună pe Hagopian.

Hagopian era destul de posomorît. „Bună seara, John. Văd că eşti acasă; n-ai stat prea mult la Los Angeles."

Cupertino vorbi răguşit: „Doctore, unde lucrez? Până acum credeam că ştiu – mai precis, până azi. Nu sunt şi eu angajat undeva, patru zile pe săptămână, la fel ca toţi ceilalţi?"

„Ba da", rosti calm Hagopian. „Lucrezi la o firmă din Oakland, Triplan Industries Incorporated, pe bulevardul San Pablo, în apropiere de Strada 21. Adresa exactă o găseşti în cartea de telefon. Însă acum ţi-aş sugera să te odihneşti; ai stat treaz toată noaptea şi te afli într-o stare avansată de epuizare."

„Să presupunem", zise Cupertino, „că fragmente tot mai mari din sistemul imaginar încep să dispară. Pentru mine, n-ar fi prea plăcut." Elementul lipsă îl înspăimânta; era ca şi cum o parte din el s-ar fi dizolvat. Să nu ştie unde lucra – într-o clipă, fusese despărţit de restul oamenilor, complet izolat. Şi ce altceva ar mai putea uita? Poate de vină era, într-adevăr, oboseala; Hagopian părea să aibă dreptate. La urma urmei, nu mai era la vârsta nopţilor nedormite; acum zece ani, nici el, nici Carol n-ar fi avut o asemenea problemă.

Realiză că se crampona de iluzie; nu dorea s-o vadă fărâmiţându-se în jurul lui. Ca orice altă fiinţă umană, îşi avea şi el propriul univers; pierzându-l, ar fi pierdut tot. Inclusiv dorinţa de a trăi.

„Doctore, aş putea să te văd astă-seară?"

„De-abia ne-am despărţit", observă Hagopian. „O nouă şedinţă nu-şi are rostul. Aşteaptă să treacă săptămâna. Între timp..."

„Am înţeles cum se menţine iluzia. Prin doze zilnice de Frohedadrină, introduse în mâncarea mea. Mergând la Los Angeles, am sărit o doză; iată de ce a dispărut un segment al sistemului. Altfel, într-adevăr, de vină e oboseala. Oricum ar fi, nu m-am înşelat: există un sistem imaginar, iar confirmarea n-o dau nici analiza sângelui, nici Universitatea din California. Carol e moartă – *şi dumneata ştii asta.* Eşti psihiatrul meu, pe Ganymede, iar eu sunt arestat aici, încă de-acum trei ani. Este aşa sau nu?" Aşteptă, dar Hagopian nu răspunse; chipul îi rămase impasibil. „N-am ajuns niciodată la Los Angeles", continuă Cupertino. „De fapt, probabil sunt ţinut într-o arie relativ restrânsă; libertarea de mişcare e doar aparentă. Şi n-am văzut-o pe Carol azi-dimineaţă, aşa e?"

Hagopian rosti încet: „Ce înţelegi prin «analiza sângelui»? Cum te-ai gândit să încerci aşa ceva?" Zâmbi vag. „John, dacă acesta este un sistem imaginar, o astfel de analiză ar fi şi ea imaginară. Şi-atunci, la ce ţi-ar folosi?"

La asta nu se gândise. Zăpăcit, tăcu, neştiind ce să răspundă.

„Şi dosarul pe care l-ai cerut lui Green. Pe care l-ai primit şi trimis apoi la Universitatea din California pentru analiză: la rândul ei, imaginară. Deci cum ar putea astfel de rezultate..."

Cupertino îl întrerupse. „Ai greşit, doctore. Ştiai, desigur, că am vorbit cu Green, cerându-i şi, ulterior, primind dosarul; Green însuşi ţi-a spus. Dar n-aveai cum să ştii de analiza cerută la universitate; era imposibil să afli de ea. Îmi pare rău, doctore, dar o contradicţie logică internă a dovedit irealitatea structurii. Cunoşti prea multe despre mine. Şi cred că ştiu, acum, ce test final absolut, pot aplica pentru a mi confirma raţionamentul."

„Ce test?" Vocea lui Hagopian era rece.

„Să mă întorc la Los Angeles. Şi s-o omor din nou pe Carol."

„Doamne, sfinte, cum..."

„O femeie moartă de trei ani nu poate muri din nou", răspunse Cupertino. „Evident, va fi imposibil s-o ucid." Se apleacă să întrerupă convorbirea.

„Aşteaptă", vorbi precipitat Hagopian. „Ascultă, Cupertino; mă obligi să anunţ poliţia. Nu pot să te las s-o omori pe femeia aia pentru..." Se întrerupse. „Vreau să spun, să atentezi a doua oară la viaţa ei. De acord; recunosc, ţi-am ascuns unele lucruri. Într-o anume privinţă, ai dreptate: eşti pe Ganymede, nu pe Terra."

„Înţeleg", rosti Cupertino, şi păstră legătura.

„Însă Carol e reală", continuă Hagopian. Transpira acum; alarmat de o posibilă întrerupere definitivă, continuă aproape bâlbâindu-se: „E la fel de reală ca noi doi. Ai încercat s-o omori şi ai dat greş; ea, în schimb, a anunţat homeoziarele despre revoltă. Din această cauză, acţiunea a reuşit doar parţial. Aici, pe Ganymede, suntem înconjuraţi de un cordon de nave militare terrane; suntem izolaţi de restul Sistemului Solar, trăim din raţii de urgenţă, ne

retragem, *dar încă rezistăm.*"

„De ce acest sistem imaginar?" O groază înghețată zvâcni în el; incapabil s-o domine, o simți răspândindu-i-se în piept, umplându-i inima. „Cine mi l-a impus?"

„Nimeni nu ți l-a impus. A fost un sindorm de retragere auto-provocat, datorat sentimentului tău de culpabilitate. Deoarece, Cupertino, tu ești singurul vinovat de actuala stare de lucruri; menționarea revoltei în discuțiile cu Carol a fost factorul hotărîtor – și recunoști acest lucru. Ai încercat să te sinucizi, nu ai reușit, așa că te-ai retras psihologic într-o fantezie compensatorie."

„Din moment ce Carol a vorbit cu autoritățile terrane, ar trebui să fie acum..."

„Închisă. Așa și e. Ai vizitat-o la închisoarea din New Detroit G, aici, pe Ganymede. Sincer să fiu, nu știu ce efect vor avea dezvăluirile mele asupra lumii în care te-ai refugiat; s-ar putea s-o distrugă. Sau chiar să te facă să înțelegi situația deosebit de grea în care ne aflăm. Te-am invidiat, Cupertino, în acești ultimi trei ani; n-a trebuit să înfrunți realitățile aspre îndurate de noi, ceilalți. Acum..." Dădu din umeri. „Vom vedea."

După o tăcere, Cupertino spuse: „Mulțumesc."

„N-ai de ce să-mi mulțumești. Am făcut-o fiindcă era singurul mod de a te calma. Îmi ești pacient și trebuie să mă gândesc la binele tău. Nimeni n-a intenționat să te pedepsească; afecțiunea mentală de care suferi, retragerea din realitate, evidențiază mai mult decât suficient remușcările în privința stupidității pe care ai dovedit-o." Hagopian părea tras la față și pământiu. „În orice caz, las-o în pace pe Carol; nu este menirea ta să judeci. Dacă nu mă crezi, caută în Biblie. Cât se mai află fizic în mâinile noastre, soția ta a fost, este și va fi în continuare pedepsită."

Cupertino întrerupse convorbirea.

Îl cred? se întrebă.

Încă ezita. *Carol*, gândi. *Deci ne-ai condamnat cauza, din meschinărie casnică, din răutate. Din pură afurisenie femeiască, deoarece te certaseși cu soțul: ai condamnat o întreagă lume la trei ani de război disperat, odios.*

Se duse la toaleta din dormitor și scoase laserul; fusese ascuns acolo, într-o cutie de Kleenex, în toți acești ani de când plecase de pe Ganymede, venind pe Terra.

Acum, însă, își spuse, *am nevoie de el.*

Se duse la videofon și comandă un taxi; de data aceasta nu-și va mai folosi roata.

Vroia să ajungă cât mai repede la Carol.

O dată mi-ai scăpat, își spuse, îndreptându-se grăbit spre ușa apartamentului. *Dar nu și acum. Nu a doua oară.*

Zece minute mai târziu, pornise către Los Angeles și către Carol.

John Cupertino ținea în față un exemplar din *Los Angles Times*; îl mai răsfoi o dată, căutând nedumerit articolul. Oare-l trecuse cu vederea? O crimă, o femeie atractivă, sexy, împușcată mortal... intrase la locul de muncă al lui Carol, chiar în biroul ei, o omorîse sub ochii colegilor de serviciu, după care se întorsese și, netulburat, ieșise afară; fuseseră cu toții prea surprinși și înspăimântați pentru a-l mai incomoda.

Și, cu toate astea, nimic. Homeoziarul nu sufla un cuvânt asupra celor întâmplate.

„Cauți degeaba", vorbi Hagopian de la birou.

„Trebuie să fie aici", se încăpățână Cupertino. „O crimă atât de – *ce se întâmplă?*" Tulburat, dădu homeoziarul deoparte. N-avea nici un sens; sfida orice logică.

„Mai întâi", spuse plictisit Hagopian, „laserul nu a existat; a fost o iluzie. Apoi, nu ți-am permis să-ți vizitezi din nou soția, fiindcă știam ce ai de gând să faci – chiar tu ai spus-o. Deci: n-ai văzut-o niciodată, n-ai ucis-o niciodată, iar homeoziarul de colo nu e *Los Angeles Times*, ci *New Detroit G Star*... cu numărul de pagini redus la patru, din cauza crizei de hârtie de pe Ganymede."

Cupertino îl privi în tăcere.

„Da, da, așa e", încuviință Hagopian. „S-a întâmplat iarăși, John; ai acum de două ori falsa amintire a crimei. Și fiecare eveniment e la fel de ireal ca și celălalt. Bietul de tine – ești condamnat să încerci din nou și din nou, și de fiecare dată să dai greș. Oricât de mult ar fi urâtă Carol Holt Cupertino, deși deplângem și regretăm faptele ei..." Dădu din mână. „Trebuie s-o apărăm; așa e drept. Condamnarea ei își urmează cursul; și-o va ispăși până la capăt, încă douăzeci și doi de ani sau până ce Pământul reușește să ne înfrângă și s-o elibereze. În acest din urmă caz, vor face

din ea, fără îndoială, o eroină; va fi prezentată în toate homeoziarele controlate de Pământ, de-a lungul şi de-a latul Sistemului Solar."

„Şi i-aţi lăsa s-o captureze vie?"

„Crezi că ar ajuta la ceva dacă am executa-o înainte?" se încruntă Hagopian. „Nu suntem barbari, John; nu comitem crime din răzbunare. E închisă de trei ani – pedeapsă suficientă." Adăugă: „La fel ca şi tine. Mă întreb care dintre voi suferă mai mult."

„Ştiu sigur că am ucis-o", insistă Cupertino. „Am luat un taxi până la locul ei de muncă, Falling Star Associates din San Francisco, firma care controlează Six-Planet; biroul se află la etajul şase." Îşi aminti ascensorul, chiar şi pălăria pe care celălalt pasager, o femeie între două vârste, o purta. Îşi aminti secretara zveltă, roşcată, care o chemase pe Carol la interfon; îşi aminti trecerea prin forfota birourilor interioare, confruntarea subită dintre ei. Carol se ridicase să-l primească – era în spatele biroului – şi observase imediat laserul; înţelegerea îşi făcuse loc pe chipul ei: încercase să fugă, să scape... şi totuşi, atunci când ea era la uşa opusă, cu mâna pe clanţă, o omorîse.

„Crede-mă pe cuvânt", spuse Hagopian, „Carol este cât se poate de vie." Se răsuci spre videofon, tastă: „Uite, o sun, o chem în faţa ecranului; vorbeşte cu ea."

Amorţit, Cupertino aşteptă imaginea. Era Carol.

„Bună", zâmbi ea, recunoscându-l.

„Bună", rosti şovăitor.

„Cum te simţi?" întrebă Carol.

„O.K." Adăugă stângaci: „Dar tu?"

„Bine. Deşi mi-e cam somn, din cauza vizitei tale matinale."

Închise. „În regulă." Se întoarse spre Hagopian. „M-am convins." Evident, Carol trăia şi nu păţise nimic; de fapt, nici măcar nu părea a avea cunoştinţă despre un al doilea atentat la viaţa ei. Iar el nici nu ajunsese la locul de muncă al soţiei sale; Hagopian spunea adevărul.

Loc de muncă? Celulă de închisoare, mai degrabă. Dacă era să-l creadă pe Hagopian. Şi ce motive ar fi avut să se îndoiască de spusele lui?

Cupertino se ridică. „Pot să plec? M-aş duce acasă; sunt sfârşit. În noaptea asta vreau să dorm."

„E uimitor că te mai ţii încă pe picioare, după aproape cincizeci de ore nedormite. Neapărat du-te şi odihneşte-te. O să vorbim mai târziu." Hagopian zâmbi încurajator.

Frânt de oboseală, John Cupertino ieşi din cabinet; se opri afară, pe trotuar, cu mâinile în buzunare, tremurând în noaptea rece, apoi se urcă nesigur în roata parcată.

„Acasă", comandă.

Roata se îndepărtă lin de bordură, intrând în trafic.

Pot încerca încă o dată, realiză brusc Cupertino. *De ce nu? Şi, de data asta, pot chiar reuşi. Ce dacă am dat greş de două ori? Nu înseamnă că sunt condamnat să dau greş mereu.*

Se adresă roţii: „Mergem la Los Angeles."

Pilotul automat ţăcăni la alegerea principalei artere spre Los Angeles, Autostrada 99.

La sosirea mea acolo, va fi încă adormită, gândi Cupertino. *Şi suficient de confuză ca să-mi dea drumul să intru. Atunci...*

Poate acum revolta va reuşi.

I se părea că undeva, în raţionamentele făcute, se strecurase o eroare, un punct slab. Dar n-ar fi putut să-l precizeze; era prea obosit. Se lăsă pe spate, în scaun; pilotul automat conducea şi el închise ochii, încercând să doarmă. În câteva ore va ajunge în Pasadena de Sud, la conaptul lui Carol. Poate, după moartea ei, va izbuti, în sfârşit, să se odihnească; merita asta din plin.

Mâine dimineaţă, gândi, *dacă totul merge bine, se va sfârşi.* Apoi îşi aminti iar de homeoziar şi se întrebă de ce nu figura crima în cuprins. *Ciudat*, gândi. *Mă întreb oare de ce.*

Roata, cu o sută şaizeci de kilometri pe oră – în definitiv, decuplase sistemul automat de comandă al vitezei – se năspusti spre ceea ce John Cupertino credea a fi Los Angeles şi soţia sa adormită.

Traducere de
Cristian Lăzărescu

GREG BEAR

Petra

Născut în 1951, Gregory Dale Bear a debutat în lumea SF-ului la vârsta de numai paisprezece ani, pentru ca, începând cu 1975, să devină scriitor profesionist. A fost preşedintele Societăţii Autorilor SF Americani în perioada 1989 - 1990 şi este însurat cu fiica lui Poul Anderson.

„«Dumnezeu e mort, Dumnezeu e mort»
...Pierzanie! Când Dumnezeu va muri, o veţi şti."

Confesiunile Sf. Argentin

Sunt un fiu urât al pietrei şi cărnii: nu pot nega asta. Nu mi-o amintesc pe mama. E posibil să mă fi abandonat la scut timp după naştere. Mai mult decât probabil este moartă. Pe tatăl meu o creatură urâtă, cu cioc şi jumătăţi de aripi, dacă seamănă cu fiul său – nu l-am văzut niciodată.

De ce ar aspira un asemenea nefericit să fie istoric? Cred că pot da de urma momentului când am făcut alegerea. Este printre amintirile mele cele mai timpurii şi trebuie să se fi întâmplat cam acum treizeci de ani, deşi sunt sigur că am trăit mulţi ani înainte de asta – ani acum pierduţi pentru mine. Mă ghemuiam îndărătul unor draperii groase, prăfuite, într-un vestibul, ascultându-l pe un preot care i instruia pe alţi novici, toţi născuţi numai din carne, despre Mortdieu. Cuvintele lui îmi răsună încă în urechi.

— Din câte pot deduce, a spus el, Mortdieu a avut loc cam cu şaptezeci şi şapte de ani în urmă. Cei învăţaţi neagă că magia ar fi fost slobozită în lume, dar puţini neagă că Dumnezeu, ca atare, a murit.

Într-adevăr. Ăsta e un eufemism. Toate legăturile universului nostru cândva măreţ s-au sfărâmat, axa s-a înclinat, uşile cosmice s-au închis, iar regulile existenţei şi-au pierdut temeliile. Preotul a continuat pe tonuri măsurate, emoţionate, să descrie acea vreme.

— Am auzit înţelepţi vorbind despre declinul lent. Acolo unde gândirea ome ucisă era puternică, cutremurarea bruscă a realităţii a fost redusă la o zvâcnire. Unde gândirea era slabă, realitatea a dispărut complet, înghiţită de haos. Fiecare iluzie a devenit la fel de reală ca substanţa solidă.

Vocea îi tremura de emoţie.

— Durere orbitoare, sângele luându-ne foc în vene, oase plesnind şi carne prefăcându-se în pulbere. Oţel curgând precum lichidul. Ploaie cu chihlimbar din cer. Mulţimi adunate pe străzi care nu mai urmau nici o hartă, dacă hărţile însele nu se modificaseră. Nu ştiau ce să facă. Minţile lor slabe nu puteau cuprinde...

Cei mai mulţi dintre oameni, bănuiesc, erau cu mult prea iraţionali de la bun început. Naţiuni întregi au dispărut ori s-au transformat în vârtejuri incomprehensibile de mizerie şi depravare. Se spune că anumite universităţi, biblioteci şi muzee au supravieţuit, însă azi nu avem contact cu ele.

Mă gândesc adesea la acele sărmane victime din primele zile ale epocii Mortdieu. Cunoscuseră o lume cu oarecare

stabilitate; de atunci, noi ne-am adaptat. Erau şocaţi de oraşele transformându-se în păduri, de coşmarurile lor căpătând formă dinaintea ochilor. Gheonoaiele se cocoţau în vârful copacilor care odinioară fuseseră clădiri, porcii alergau pe străzi pe picioarele dinapoi... şi aşa mai departe. (Preotul nu încuraja contemplarea ciudăţeniilor. „Tulburarea", spunea el, „naşte încă şi mai mulţi monştri.")

Catedrala noastră a supravieţuit. Totuşi, raţionalitatea din această zonă slăbise cu câteva secole înainte de Mortdieu, fiind înlocuită numai de un fel de memorie mecanică. Catedrala a suferit. Supravieţuitorii – clerul şi personalul angajat, credincioşii în căutare de adăpost – au avut viziuni abjecte, au visat vise abjecte. Au văzut ornamentele de piatră ale Catedralei trezindu-se la viaţă. În prezenţa cuiva care să vadă şi să creadă, într-un univers căruia îi lipsea orice altă temelie, strămoşii mei s-au eliberat din strânsoarea pietrei şi-au devenit carne. Asupra lor apăsa povara a secole de celibat. Au fost descoperite patruzeci şi nouă de călugăriţe care căutaseră adăpost în Catedrală. Cu versiunile mai vulgare ale poveştii spun că nu prea s-au împotrivit. Mortdieu a avut un efect afrodisiac surprinzător asupra credincioaselor şi au avut loc împreunări.

N-a fost stabilită nici o perioadă precisă de gestaţie, căci în vremea aceea marea roată din piatră nu fusese pusă să se rotească înainte şi înapoi pentru a măsura orele. Nici nu-i fusese dat nimănui jilţul lui Kronos ca să supravegheze roata şi să ofere un orar pentru activităţile zilnice.

Dar carnea n-a alungat stânca şi au venit pe lume fiii şi fiicele cărnii şi pietrei, inclusiv eu. Acelea care păcătuiseră cu creaturile neomeneşti au fost alungate să-şi crească – sau să-şi abandoneze – progeniturile monstruoase în ungherele cele mai înalte şi mai ascunse. Acelea care acceptaseră îmbrăţişările sfinţilor de piatră şi ale altor chipuri omeneşti au fost maltratate mai puţin, însă tot au fost exilate în porţiunile superioare. A fost înălţat un eşafodaj din lemn, împărţind marea navă în două nivele. Deasupra eşafodajului a fost fixată o cortină din canava ca să împiedice căderea gunoaielor, iar la cel de-al doilea etaj al Catedralei odraslele mai omeneşti ale pietrei şi cărnii au început să creeze o viaţă nouă.

Mult timp am căutat să aflu cum s-a ivit pe lume o aparenţă de ordine. Legenda spune că arhiexistenţialistul Jansard – care l-a răstignit pe iubitul sfânt Argentin – a fost acela care, înţelegându şi greşeala şi căindu-se de ea, a descoperit că mintea şi gândul puteau să calmeze marea agitată a realităţii.

Preotul şi-a încheiat lecţia mult prea schematică atingând pe scurt acest subiect:

— O dată cu trecerea în nefiinţă a privirii veghetoare a Domnului, omenirea a trebuit să întindă mâinile şi să apuce ţesătura pe cale să se destrame a lumii. Cei rămaşi în viaţă – aceia care avuseseră atâta minte ca să împiedice dezmembrarea propriilor corpuri – au devenit singura forţă de coeziune în haos.

Învăţasem destule cuvinte ca să înţeleg ce spunea; memoria mea era bună – încă mai este – şi eram destul de curios ca să vreau să ştiu mai mult.

Strecurându-mă de a lungul zidurilor de piatră îndărătul draperiilor, am ascultat alţi preoţi şi călugăriţe citind scripturi unor cârduri de copii ai cărnii. Asta era la parter, iar eu mă aflam în mare pericol, oamenii de carne pură îi priveau pe cei din soiul meu ca pe nişte monstruozităţi. Dar merita.

Am putut să fur o psaltire şi să învăţ să citesc. Am furat şi alte cărţi; ele au definit lumea mea pentru că mi-au permis s-o compar cu altele. La început nu puteam crede că ceilalţi existaseră vreodată; numai Catedrala era reală. Încă mai am îndoieli. Pot să privesc pe o ferestruică rotundă dintr-un perete al camerei mele şi să văd codrul cel mare şi râul care înconjoară Catedrala, însă nu văd nimic altceva. Aşa încât experienţa mea cu alte lumi e departe de a fi directă.

N-are importanţă. Am citit mult, dar nu sunt cărturar. Ceea ce mă preocupă este istoria recentă – rezultatul final al acelei ore germinale în care l-am ascultat pe preot. De la metafizic la profund personal.

Sunt mic – abia dacă am un metru înălţime – dar pot fugi iute prin cele mai multe dintre pasajele ascunse. În acest fel pot privi fără să atrag atenţia. S-ar putea să fiu singurul istoric din toată clădirea asta.

Alţii care pretind acest titlu ignoră ceea ce se află dinaintea ochilor lor, căutând adevăruri ultime, sau cel puţin Imagini De Ansamblu. Deci, dacă preferaţi istoria în care istoricul nu e implicat, căutaţi la alţii. Deşi încerc să fiu obiectiv, totuşi am subiectele mele preferate...

❖ ❖ ❖

În vremea când începe istoria mea, copiii pietrei şi ai cărnii încă îl mai căutau pe Christosul de Piatră. Aceia dintre noi, născuţi din împreunarea sfinţilor de piatră şi balaurilor cu călugăriţele răpite, credeau că mântuirea noastră stătea în marele celibatar de stâncă ce se trezise la viaţă o dată cu toate celelalte statui.

De mai mică însemnătate erau întâlnirile secrete dintre fiica episcopului şi un tânăr născut din piatră şi carne. Asemenea întâlniri erau interzise chiar şi între aceia din carne pură; şi dat fiind că aceşti doi îndrăgostiţi erau necăsătoriţi, păcatul lor multiplu mă intriga.

Pe ea o chema Constantia şi avea paisprezece ani, picioare suple, păr castaniu, piept împlinit. Ochii săi aveau acel soi prostesc de viaţă divină întâlnit adesea la fetele de acea vârstă. Pe el îl chema Corvus şi avea cincisprezece ani. Nu-mi amintesc cu precizie trăsăturile lui, însă era destul de frumos şi îndemânatic; putea să se caţere prin eşafodaj aproape la fel de repede ca şi mine. I-am văzut prima dată cum vorbeau când făceam unul dintre raidurile mele frecvente la depozit ca să fur încă o carte. Erau în umbră, însă ochii mei sunt ageri. Vorbeau încet, cu sfială. Mă durea inima văzându-i şi gândindu-mă la tragedia lor, căci mi-am dat seama imediat că Corvus nu era născut numai din carne şi că Constantia era fiica a însuşi episcopului. Mi l-am imaginat pe bătrânul tiran condamnându-l pe Corvus la pedeapsa obişnuită pentru asemenea încălcări ale nivelului şi moralităţii – castrarea. Dar în discuţia lor era o dulceaţă care aproape ascundea duhoarea stătută a navei inferioare.

— Ai mai sărutat vreun bărbat?

— Da.

— Pe cine?

— Pe fratele meu.

Constantia râse.

— Şi?

Vocea lui era mai ascuţită; părea să spună că l-ar fi putut ucide pe fratele ei.

— Pe un prieten numit Jules.

— Unde este?

— O, a dispărut într-o ieşire pentru strângerea vreascurilor.

— A.

Şi o sărută din nou. Sunt istoric, nu voyeur, aşa încât ascund cu discreţie înflorirea pasiunii lor. Dacă Corvus ar fi avut vreun pic de minte, ar fi profitat din plin de cucerirea lui şi nu s-ar fi întors niciodată. Însă era prins în capcană şi a continuat s-o întâlnească, în ciuda riscului. Aceasta era loialitate, dragoste, fidelitate şi era rară. Mă fascina.

❖ ❖ ❖

Acum tocmai am văzut că e soare, o zi frumoasă, şi-am privit afară, pe deasupra contraforturilor. Catedrala este ca o şopârlă căreia îi atârnă burta până la pământ, iar contraforturile sunt picioarele. La baza fiecărui contrafort se află căsuţe, acolo unde guri de burlan cu feţe de dragon se aplecau deasupra copacilor (sau a oraşului sau a ce o fi fost pe vremuri acolo, jos). Acum trăiesc oameni acolo. N-a fost întotdeauna aşa – odinioară soarele era interzis. Încă din copilărie, lui Corvus şi Constantiei le fusese refuzată lumina lui, aşa încât chiar şi în floarea tinereţii lor erau palizi şi murdari de fumul lumânărilor şi opaiţelor. În zilele acelea, cel mai mult te vedea soarele în ieşirile pentru adunat vrescuri.

După ce spionasem una dintre întâlnirile clandestine ale tinerilor îndrăgostiţi, am meditat timp de-o oră într-un colţ întunecos, apoi m-am dus să-l văd pe uriaşul de bronz – Apostolul Toma. El era singura fiinţă cu înfăţişare umană care trăia atât de sus în Catedrală. Purta o riglă pe care era gravat numele său adevărat – fusese modelat după chipul restauratorului Catedralei din vremuri trecute, arhitectul Viollet-le-Duc. Cunoştea Catedrala mai bine decât oricine, iar eu îl admiram tare mult. Cei mai mulţi dintre monştri îl lăsau în pace – de frică, dacă nu din alte motive. Era enorm, negru ca noaptea, dar spuzit cu verde palid, cu faţa încruntată în gânduri eterne. Stătea, ca de obicei, aşezat în sa-

cristia sa din lemn de lângă baza clopotniţei, la nici şapte metri de locul în care scriu acum, gândindu-se la vremuri pe care nici unul dintre noi, ceilalţi, nu le cunoscuse vreodată: la bucuria şi iubirea trecută, spun unii; alţii spun că la povara care-l apăsa acum, când Catedrala era centrul acestei lumi haotice.

Uriaşul a fost acela care m-a ales dintre hoardele pocite când m-a văzut cu o psaltire. M-a încurajat în eforturile pe care le făceam să citesc.

— Ai ochii ageri, mi-a spus. Te mişti de parcă mintea ţi-ar fi iute, şi te păstrezi uscat şi curat. Nu eşti găunos precum monştrii născuţi din gurile de burlan; eşti dintr-o bucată. De dragul nostru, al tuturor, foloseşte-ţi calităţile şi învaţă căile Catedralei.

Şi aşa am făcut.

Ridică privirea când am intrat. M-am aşezat pe o ladă lângă picioarele lui şi-am zis:

— O fiică a cărnii se întâlneşte cu un fiu al pietrei şi cărnii.

Ridică din umerii masivi.

— Aşa va fi, cu timpul.

— Nu este un păcat?

— Este ceva atât de monstruos, încât a trecut de păcat şi-a devenit necesitate, zise el. Se va întâmpla mai des pe măsură ce va trece timpul.

— Se iubesc, cred, sau se vor iubi.

Încuviinţă.

— Eu – şi Celălalt – am fost singurii care n-am păcătuit în noaptea Mortdieu. Eu – cu excepţia Celuilalt – sunt singurul potrivit să judece.

Am aşteptat să judece, dar el oftă şi mă bătu pe umăr.

— Iar eu nu judec niciodată, nu-i aşa, urâtul meu prieten?

— Niciodată, am zis.

— Aşa că lasă-mă singur, să fiu trist. Îmi făcu semn cu ochiul. Şi lor – mai multă putere.

Episcopul Catedralei era un om bătrân. Se spunea că nu fusese episcop înainte de Mortdieu, ci un vagabond care a intrat în timpul haosului, înainte ca pădurea să fi înlocuit oraşul. Se autointitulase stăpân al acestei secţiuni din fostul domeniu al lui Dumnezeu, spunând că-i fusese lăsată prin testament.

Era scund, îndesat, cu braţe păroase, uriaşe, ca nişte fălci de menghină. Odată omorîse un monstru născut dintr-un jgheab, strângându-l o singură dată în pumn, iar garguii sunt fiinţe robuste, din moment ce n-au măruntaie cum avem eu şi (presupun) dumneavoastră. Părul care-i înconjura peticul de chelie era alb, des şi zburlit, iar sprâncenele i se arcuiau deasupra nasului cu o flexibilitatea uimitoare. Se împreuna ca un porc, mânca enorm şi avea scaun lichid (ştiu tot). Un om potrivit vremii sale, dacă a existat vreodată unul.

Al lui era decretul ca toţi aceia care nu erau carne pură să fie exilaţi, iar cei care n-aveau formă omenească să fie ucişi de cum erau văzuţi.

Când m-am întors din camera uriaşului, am văzut că nava inferioară era în tumult. Cineva fusese văzut căţărându-se prin eşafodaj şi fuseseră trimise trupe ca să-l doboare. Bineînţeles că era Corvus. Eram mai bun decât el la căţărat şi ştiam grinzile mai bine, aşa că atunci când s-a pomenit încolţit în ceea ce părea o fundătură, eu am fost cel ce i-a făcut semn din umbră şi

i-am arătat o gaură suficient de mare ca să treacă prin ea. S-a băgat acolo fără să-mi mulţumească, dar pentru mine eticheta n-a avut niciodată importanţă. Am intrat în zidul de piatră printr-o crăpătură largă cât o mână cu degetele răsfirate şi m-am strecurat până jos, să văd ce se mai întâmpla. Distracţiile erau rare.

Circula un zvon că silueta fusese văzută cu o tânără, dar mulţimea nu ştia cine era fata. Bărbaţii şi femeile care se amestecau în lumina ceţoasă, între şirurile de cocioabe fără acoperiş, sporovăiau vesel. Pe atunci, castrările şi execuţiile se numărau printre puţinele noastre bucurii; şi eu mă bucuram de ele, dar acum mă interesau potenţialele victime şi eram îngrijorat.

Grija şi interesul m-au copleşit. M-am strecurat printr-o spărtură nereparată şi am căzut pe o parte a intervalului dintre bănci, între zidul exterior şi cocioabe. Un grup de adolescenţi murdari mă văzu.

— Uite-l acolo! ţipară ei. N-a fugit!

Soldaţii mascaţi ai episcopului pot circula liber la toate nivelurile. Eram aproape încolţit de ei, iar când am încercat o cale de evadare, aşteptau într-un punct crucial pe scări – pe care trebuia să le traversez pentru a completa următoarea tură – şi m-au forţat să dau înapoi. Mă mândream că ştiu Catedrala de sus până jos, dar în timp ce mă căţăram nebuneşte, am dat peste un tunel pe care nu-l mai observasem. Se adâncea într-un zid de fundaţie din pietre mari. Eram în siguranţă pentru moment, însă mă temeam că mi-ar putea găsi ascunzătorile cu mâncare şi otrăvi burdufele cu apă de ploaie. Totuşi, nu puteam face nimic până când nu aveau să plece, aşa încât m-am hotărît să petrec orele de aşteptare încordată explorând tunelul.

Catedrala este o surpriză permanentă; acum îmi dau seama că nu ştiam nici jumătate din ceea ce avea de oferit. Există întotdeauna noi căi pentru a ajunge de aici acolo (bănuiesc că unele sunt create în timp ce nu priveşte nimeni) şi câteodată chiar noi feluri de acolo care trebuie descoperite. Pe când soldaţii pufneau deasupra, pe lângă gaură, lângă scări – unde numai un copil din doi sau trei ar fi putut intra – am coborît adânc în stâncă, pe un şir de trepte grosolane. Apa şi noroiul făceau ca pasajul să fie alunecos şi dificil. Pentru puţin timp m-am aflat într-o beznă mai adâncă decât oricare alta mai întâlnisem până atunci – un întuneric mult mai profund decât acela pe care l-ar putea explica simpla lipsă de lumină. Apoi am văzut mai jos o lucire galbenă, firavă. Mai precaut, am încetinit şi-am înaintat în tăcere. Dincolo de o poartă din metal ruginită, zgrunţuroasă, am pătruns în camera luminată. Se simţea mirosul pietrei ce se macină, un iz de apă minerală, mâl – şi duhoarea unui gargui mort. Fiara zăcea pe podeaua încăperii înguste, moartă de câteva luni, dar încă duhnind. Am amintit că garguii sunt foarte greu de ucis – iar acesta fusese omorît. Trei lumânări fuseseră aranjate de curând în nişe, pe pereţii camerei, pâlpâind într-un curent slab venit de sus. În ciuda fricii, am traversat podeaua de piatră, am luat o lumânare şi m-am uitat în următorul sector al tunelului.

Acesta cobora în pantă cale de câţiva stânjeni, sfârşindu-se la o altă poartă de metal. Aici am simţit un miros pe care nu-l mai detectasem niciodată – aroma celei mai pure dintre stânci, ca de jad rar sau marmură virgină. Mă cuprinse un asemenea sentiment de exaltare, încât aproape am râs, dar eram prea precaut ca s-o fac. Am împins deoparte poarta şi-am fost întâmpinat de o boare din aerul cel mai răcoros, cel mai dulce, ca o adiere din mormântul unui sfânt al cărui corp nu putrezeşte ci, mai curând, alungă putreziciunea şi o goneşte în abisurile inferioare. Am deschis ciocul de uimire. Lumina lumânării căzu dincolo de întuneric asupra unui corp despre care am crezut mai întâi că e un copil. Însă m-am contrazis repede. Fiinţa avea câteva vârste deodată. Când am clipit, a devenit un bărbat de vreo treizeci de ani, bine clădit, cu o frunte înaltă şi mâini elegante, palide ca gheaţa. Ochii lui fixau peretele aflat în spatele meu. M-am aşezat în genunchii solzoşi şi mi-am plecat fruntea cât de bine am putut până la piatră rece, tremurând până în vârful resturilor mele de aripi.

— Iartă-mă, Bucurie a Dorinţei Omului, am zis. Iartă-mă.

Nimerisem peste ascunzătoarea Christosului de Piatră.

— Eşti iertat, spuse El cu voce obosită. Trebuia să vii, mai devreme sau mai târziu. Mai bine acum decât mai târziu, când...

Vocea i se pierdu şi El clătină din cap. Era foarte slab, înveşmântat într-o robă cenuşie care încă mai purta urmele a secole de intemperii.

— De ce ai venit?

— Pentru a scăpa de soldaţii episcopului, am zis.

A încuviinţat.

— Da. Episcopul. De cât timp sunt aici?

— Dinainte să mă fi născut, Doamne. De şaizeci sau şaptezeci de ani.

Era slab, aproape eteric, deşi eu mi-L imaginasem ca pe un tâmplar voinic. Mi-am coborît glasul şi L-am implorat:

— Ce pot face pentru Tine, Doamne?

— Pleacă, zise.

— N-aş putea trăi cu un asemenea secret, am spus. Tu eşti mântuirea. Îl poţi răsturna pe episcop şi poţi aduce toate nivelurile laolaltă.

— Nu sunt general sau soldat. Te rog, pleacă şi nu spune...

Am simţit o răsuflare în spatele meu, apoi şoapta unei arme. Am sărit într-o parte, iar părul de pe ceafă mi s-a zbârlit când o sabie de piatră s-a abătut şi s-a sfărâmat pe podea, lângă mine. Christosul şi-a ridicat mâna. Încă în stare de şoc, m-am holbat la o fiară care semăna mult cu mine. Aceasta îmi întoarse privirea, cu faţa neagră de furie, ţinută de puterea mâinii Lui. Ar fi trebuit să fiu mai precaut – cineva trebuia să fi omorît garguiul şi să fi adus lumânări proaspete.

— Dar, Doamne, tună fiara, le va spune tuturor.

— Nu, zise Christosul. Nu va spune nimănui.

Privi pe jumătate la mine, pe jumătate prin mine şi spuse: „Pleacă, pleacă."

M-am târît şi strecurat în sus, pe tunele, şi-am intrat în întunericul oranj al Catedralei, plângând. Nici măcar n-am putut să mă duc la uriaş. Fusesem redus la tăcere cu tot atâta eficienţă ca şi în cazul când mi-ar fi fost tăiat gâtul.

În dimineaţa următoare am privit dintr-un colţ întunecat al eşafodajului în timp ce mulţimea se aduna împrejurul unui om singuratic îmbrăcat cu o robă murdară, din pânză de sac. Îl mai văzusem; îl chema Psalo şi era tolerat ca un exemplu al mărinimiei episcopului. Era un gest simbolic; cei mai mulţi dintre oameni îl considerau numai pe jumătate sănătos.

Totuşi, de această dată am ascultat şi, în zăpăceala mea, am constatat că vorbele lui atingeau coarde sensibile în mine. Îi îndemna pe episcop şi pe soldaţii lui să lase iar lumina în Catedrală, coborînd canavaua care acoperea ferestrele. Mai vorbise despre asta, iar episcopul răspunsese cu declaraţia lui obişnuită – că împreună cu lumina avea să vină mai mult haos, căci mintea omenească era acum o gheenă de iluzii. Orice stimul ar fi spulberat dramul de siguranţă pe care-l aveau locuitorii Catedralei.

❖ ❖ ❖

În acest timp nu-mi mai făcea nici o plăcere să urmăresc cum creştea dragostea dintre Constantia şi Corvus. Deveneau mai puţin precauţi. Vorbirea lor era mai îndrăzneaţă.

— Vom anunţa o căsătorie, spuse Corvus.

— N-o vor permite niciodată. Au să te... taie.

— Sunt sprinten. N-au să mă prindă. Biserica are nevoie de conducători, de revoluţionari viteji. Dacă nimeni nu încalcă tradiţia, toată lumea va suferi.

— Mă tem pentru viaţa ta – şi pentru a mea. Tata m-ar alunga din turmă ca pe un miel bolnav.

— Tatăl tău nu e păstor.

— Este tatăl meu, zise Constantia, cu ochii mari şi buzele strânse.

Stăteam cu ciocul între labe, cu ochii întredeschişi, şi puteam să maimuţăresc fiecare afirmaţie înainte de a fi rostită. Dragoste nemuritoare... speranţă pentru un viitor sumbru... rahat cu apă rece! Citisem toate astea mai înainte într-o colecţie de romane romantice aflată între lucrurile unei călugăriţe moarte. Imediat cum am făcut legătura şi mi-am dat seama de eterna banalitate – şi inutilitatea – a ceea ce vedeam, şi când am comparat vorbăria lor cu infinita tristeţe a Christosului de Piatră, am devenit, din inocent, cinic. Transformarea m-a ameţit, lăsând în urmă mici urme de emoţie nobilă, dar viitorul părea clar. Corvus avea să fie prins şi executat; dacă nu l-aş fi ajutat, deja ar fi fost

jugănit, dacă nu chiar ucis. Constantia avea să plângă, să se otrăvească: trubadurii aveau să cânte despre asta (aceleaşi guri neferecate care aclamau moartea iubitului ei); poate că eu aveam să scriu despre asta (plănuiam această cronică chiar atunci), iar apoi, poate, aveam să-i urmez pe amândoi, ucis de păcatul plictiselii.

O dată cu venirea nopţii, lucrurile deveneau mai puţin sigure. Era uşor să priveşti un zid întunecat şi să laşi visele să devină realitate. Odinioară, aşa am dedus din cărţi, visele nu puteau căpăta formă dincolo de somn sau de o scurtă închipuire. Mult prea des a trebuit să lupt cu creaturi născute din visele mele, curgând din pereţi, devenite brusc independente şi înfometate. Oamenii mor adesea noaptea, devoraţi de propriile lor coşmaruri.

În acea seară, adormind cu viziuni ale Christosului de Piatră în minte, am visat oameni binecuvântaţi, îngeri şi sfinţi. M-am trezit brusc, din obişnuinţă, şi unul rămăsese în urmă. Pe ceilalţi i-am văzut vag, zburând repede prin fereastra rotundă, unde şopteau şi făceau planuri să se înalţe la ceruri. Răsuflarea lui era aspră.

— Sunt Petru, zise el, numit şi Simon. Sunt piatra de temelie a Bisericii, iar papilor li se spune că sunt moştenitori ai misiunii mele.

— Şi eu sunt din piatră, am spus. Cel puţin în parte.

— Aşa să fie, atunci. Eşti moştenitor al misiunii mele. Mergi şi fii papă. Nu-l adora pe Christosul de Piatră, căci un Christos e doar atât de bun cât îi sunt faptele, iar dacă nu face nimic, nu e nici o mântuire în El.

Umbra întinse mâna să mă mângâie pe cap, şi am văzut cum a căscat ochii când mi-a distins forma. Mormăi o formulă pentru alungarea diavolilor şi se strecură afară pe fereastră pentru a se alătura însoţitorilor săi.

Mi-am imaginat că dacă un asemenea subiect ar fi adus în faţa consiliului, s-ar lua decizia cu putere de lege că binecuvântarea unei persoane întrupate din vis nu este valabilă. Nu-mi păsa. Acesta era un sfat mai bun decât oricare altul primit de când uriaşul îmi spusese să citesc şi să învăţ.

Dar ca să fii papă, trebuie să ai o ierarhie de slujitori care să-ţi îndeplinească ordinele. Cea mai mare dintre stânci nu se mişcă singură. Aşa încât, plin de putere,

Desen de Radu Gavrilescu

m-am decis să apar în nava superioară şi să mă anunţ oamenilor.

Mi-a trebuit mult curaj să apar la lumina zilei, fără manta, şi să merg pe suprafaţa schelăriei, la cel de-al doilea nivel, printre mulţimea de vânzători care aranjau piaţa pentru acea zi. Unii au reacţionat cu intoleranţa tipică şi-au căutat să mă lovească cu piciorul sau să mă batjocorească. Ciocul meu îi descurajă. M-am căţărat în vârful unei dughene mai răsărite şi-am stat în cercul de lumină ceţoasă al unei lămpi, dregându-mi vocea că să mă anunţ. Sub o grindină de rodii putrede şi legume fleşcăite, i-am spus gloatei cine sunt, şi i-am povestit despre viziunea mea. Împestriţat cu stropi de murdărie, am sărit jos după câteva minute şi-am fugit într-o gură de tunel prea strâmtă pentru cei mai mulţi dintre oameni. Câţiva băieţi mă urmăriră, iar unul pierdu un deget în timp ce încerca să mă spintece cu un ciob de sticlă colorată.

Dezvăluirea publică nu folosea la nimic. Există mai multe niveluri de intoleranţă, şi eu mă aflam în capătul de jos al oricărei liste.

Următoarea mea strategie a fost să găsesc o cale de a submina Catedrala de sus până jos. Chiar şi bigoţii intoleranţi, când sunt reduşi la o gloată, ar putea fi influenţaţi de cineva predestinat şi capabil. Am petrecut două zile ascunzându-mă prin ziduri. Trebuia să existe un defect fundamental într-o structură atât de fragilă ca biserica şi, cu toate că nu mă gândeam la distrugerea totală, vroiam ceva spectaculos, inevitabil.

În timp ce mă gândeam, agăţat de extremitatea inferioară a celui de-al doilea eşafodaj, deasupra comunităţii celor născuţi numai din carne, vocea profundă, bolovănoasă, a episcopului tună peste zgomotul mulţimii. Am deschis ochii şi-am privit jos. Soldaţii mascaţi ţineau o siluetă aplecată, iar episcopul intona pe deasupra capului său:

— Aflaţi voi toţi care mă auziţi acum: acest tânăr bastard al cărnii şi pietrei...

Corvus, mi-am spus. Prins în cele din urmă. Am închis un ochi, însă celălalt refuză să-mi ascundă scena.

— ...a pângărit tot ceea ce considerăm sfânt şi va plăti pentru crimele lui în acest loc, mâine la această oră. Kronos! Însemnează mişcarea roţii.

Cel care fusese ales Kronos, un bătrân slab cu părul sur, murdar, care-i ajungea până la fund, luă o bucată de cărbune şi însemnă un X pe uriaşul cadran de pe un perete despărţitor, îndărătul căruia roata gemea şi scârţâia, rotindu-se.

Mulţimea era entuziasmată. L am văzut pe Psalo făcându-şi loc printre oameni.

— Ce crimă? strigă el. Numiţi crima!

— Violarea nivelului inferior! declară căpetenia soldaţilor mascaţi.

— Asta merită o biciuire şi o escortare sus, zise Psalo. Detectez aici o crimă mai sinistră. Care este?

Episcopul îl fixă pe Psalo cu răceală.

— A încercat s-o violeze pe fiica mea, Constantia.

La asta, Psalo nu putu spune nimic. Pedeapsa era castrarea şi moartea. Toţi oamenii pur-sânge acceptau asemenea legi. Nu exista nici un alt refugiu.

Am căzut pe gânduri, privind cum Corvus era dus la temniţă. Viitorul pe care-l doream în acel moment m-a uluit prin claritatea lui. Vroiam acea parte din moştenirea mea care-mi fusese refuzată – să fiu împăcat cu mine însumi, să fiu înconjurat de aceia care mă acceptau, de aceia care nu erau cu nimic mai buni decât mine. Cu vremea avea să se întâmple şi asta, după cum spusese uriaşul. Însă, oare aveam s-o văd vreodată? Ceea ce se străduia Corvus să facă, în felul său senzual, era egalizarea nivelurilor, îngemănarea pietrei cu carnea până când nimeni n-ar mai putea să le deosebească.

Ei bine, planurile mele dincolo de acest punct erau foarte ceţoase. Erau nu atât planuri, cât sentimente luminoase, închipuri de fericire şi copii jucându-se în pădurea şi câmpurile de dincolo de insulă, în timp ce lucrarea se făurea sub privirea urmaşului lui Dumnezeu. Copiii mei, jucându-se în pădure. În acel moment ajunse la mine o urmă de adevăr. Îmi dorisem să fiu în locul lui Corvus când se împreunase cu Constantia.

Deci, aveam două misiuni care puteau fi combinate dacă eram deştept. Trebuia să distrag atenţia episcopului şi a trupelor sale, şi trebuia să-l salvez pe Corvus, colegul meu revoluţionar.

Mi-am petrecut acea noapte în chinuri febrile în camera mea. În zori m-am dus la uriaş şi i-am cerut sfatul. M-a măsurat din priviri cu răceală şi-a spus:

— Ne irosim timpul dacă încercăm să-i deşteptăm cu de-a sila. Dar n-avem nici o chemare mai bună decât să ne irosim timpul, nu-i aşa?

— Ce să fac?

— Luminează-i.

Am bătut cu ghearele în podea.

— Sunt bolovani! Încearcă să luminezi bolovani!

Zâmbi cu zâmbetul său trist, zgârcit.

— Luminează-i, zise.

Am plecat furios din camera uriaşului. N-aveam acces la cadranul marii roţi, aşa încât nu puteam şti exact când urma să aibă loc execuţia. Dar am bănuit – din amintirile unui stomac ce mormăia – că avea să fie după-amiază devreme. Am călătorit dintr-un capăt al navei în celălalt şi, la fel, în transept. Aproape că m-am istovit. Apoi, traversând un culoar pustiu, am cules o bucată de sticlă colorată şi-am examinat-o, dus pe gânduri. Mulţi dintre băieţii de pe toate nivelurile purtau cu ei aceste cioburi, iar fetele le foloseau ca podoabe – împotriva dorinţelor celor mai vârstnici, care susţineau că obiectele strălucitoare dădeau naştere mai multor monştri în minte. De unde făceau rost de ele?

Într-una din cărţile pe care le citisem cu ani în urmă, văzusem poze viu colorate ale ferestrelor Catedralei. „Luminează-i", spusese uriaşul.

Îmi veni în minte cererea lui Psalo ca lumina să fie lăsată în Catedrală.

De-a lungul bolţii superioare a navei, într-un tunel care parcurgea întreaga ei lungime, am găsit legăturile care ţineau scripeţii draperiilor groase din dreptul ferestrelor. Am hotărît că cele mai bune ferestre aveau să fie cele uriaşe din transepturile nordic şi sudic. Am trasat o diagramă în praf, încercând să decid ce anotimp era şi din care direcţie avea să vină lumina soarelui – pentru mine era pură teorie, dar în acel moment eram într-o efervescenţă febrilă. Toate ferestrele trebuiau să fie libere. Nu mă puteam hotărî care era cea mai bună.

La începutul după-amiezii, imediat după rugăciunile de la amiază din nava superioară. Tăiasem funiile principale şi slăbisem cârligele trăgându-le din pereţi cu un târnăcop furat din sala cu arme şi unelte a episcopului. Am mers de-a lungul unei cornişe, la mare înălţime, am coborît pe un puţ aproape vertical prin perete până la etajul inferior, şi-am aşteptat.

Constantia privea de la un balcon din lemn, loja specială a episcopului pentru execuţii. Avea o expresie terifiată, fascinată. Corvus era pe eşafodul din partea cealaltă a navei, chiar în centrul crucii transeptului. Torţele îi luminau pe el şi pe călăii săi, trei bărbaţi şi o bătrână.

Ştiam procedura. Bătrâna avea să-l castreze mai întâi, apoi bărbaţii aveau să-i taie capul. Era îmbrăcat în roba roşie a condamnatului pentru a ascunde sângele. Emoţia cauzată de sânge printre cei uşor de impresionat era ultimul lucru pe care-l dorea episcopul. Soldaţii aşteptau împrejurul eşafodului ca să purifice zona cu agheasmă.

Nu aveam mult timp. Avea să dureze câteva minute până când sistemul de funii şi scripeţi ceda şi cădeau pânzele. M-am dus la punctul crucial şi-am retezat legăturile care rămăseseră. Apoi, în timp ce Catedrala se umplea cu un scârţâit sec, m-am întors pe cornişă la postul meu de observaţie.

După trei minute draperiile căzură. L-am văzut pe Corvus ridicând privirea; ochii îi străluceau. Episcopul era cu fiica lui în lojă. O trase înapoi în umbră. După alte două minute, draperiile căzură pe schela superioară, cu un troznet hidos. Greutatea lor era prea mare pentru capetele structurii, şi aceasta se prăbuşi, lăsând draperiile să se prăvălească pe podea, mulţi stânjeni mai jos. La început lumina a fost firavă şi albăstrie, filtrată poate de un nor care trecea. Apoi, de la un capăt al Catedralei la celălalt, o izbucnire de lumină îmi limpezi lumea ceţoasă. Strălucirea a mii de bucăţi de sticlă colorată, ascunse timp de decenii şi aproape neatinse de copiii vandali, căzu dintr-o dată asupra nivelurilor superioare şi inferioare. Un strigăt al mulţimii aproape mă smulse de la postul meu. M-am strecurat repede la nivelul inferior şi m-am ascuns, speriat de ceea ce făcusem. Aceasta era mai mult decât simpla lumină a soarelui. Precum înflorirea a două

flori, una mai viu colorată decât cealaltă, vitraliile transeptului îi uluiau pe toţi cei care le priveau.

Ochii obişnuiţi cu întunericul roşiatic, cu fumul şi ceaţa şi umbra, nu pot privi asemenea splendoare fără efecte drastice. Mi-am acoperit faţa şi-am încercat să găsesc o ieşire convenabilă.

Dar populaţia creştea. Pe măsură ce lumina devenea mai strălucitoare şi mai multe feţe se ridicau pentru a rămâne fixate, în mod fototropic, splendoarea îi scoase din fire pe unii oameni. Din minţile lor se revărsară lucruri prea minunate pentru a fi catalogate cu acurateţe. Totuşi, monştrii eliberaţi astfel nu erau violenţi, şi cele mai multe dintre viziuni nu erau monstruoase.

Nava superioară şi cea inferioară musteau de splendori reflectate, creaturi de vis şi copii înveşmântaţi în coconi de lumină. Sfinţii şi creaturile uimitoare dominau. O mie de tineri nou-creaţi se ghemuiră pe podeaua strălucitoare şi începură să povestească despre minuni, despre oraşe din Orient şi despre vremuri care fuseseră odinioară. Măscărici îmbrăcaţi în flăcări făceau giumbuşlucuri pe acoperişurile dughenelor din piaţă. Animale necunoscute în Caterdală ţopăiau printre locuinţe, dând sfaturi prieteneşti. Creaturi abstracte, mingi strălucitoare în reţele de aur şi panglici de mătase, cântau şi pluteau în preajma zonelor superioare. Catedrala deveni un mare receptacul al tuturor viselor sclipitoare cunoscute locuitorilor săi.

Încet, oamenii din carne pură din nava inferioară, urcară pe schelărie şi se plimbară prin nava superioară ca să vadă ceea ce nu puteau distinge de jos. Din ascunzătoarea mea i-am privit pe soldaţii mascaţi ai episcopului cum i-au urcat litiera pe trepte înguste. Constantia mergea în spatele lor, împiedicându-se, cu ochii închişi dinaintea noii străluciri.

Toţi încercau să-şi acopere ochii, dar nimeni nu reuşi prea mult timp.

Am plâns. Aproape orbit de lacrimi, mi-am croit drum încă şi mai sus şi-am privit în jos, la mulţimea agitată. L-am văzut pe Corvus, ale cărui mâini erau încă legate cu funii, condus de bătrână. Constantia îl văzu şi ea, şi se priviră unul pe celălalt ca pe nişte străini, apoi îşi împreunară mâinile atât cât puteau. Împrumută un cuţit de la unul dintre soldaţii tatălui ei şi-i tăie funiile lui Corvus. Împrejurul lor începu să se rotească nebuneşte visul cel mai strălucitor dintre toate, alb imaculat şi roşu sângeriu şi verde ca marea, închegându-se în viziuni ale tuturor copiilor pe care aveau să-i aibă, inocenţi.

Desen de Radu Gavrilescu

Le-am acordat câteva ore ca să-şi revină în simţiri – şi ca să-mi revin şi eu. Apoi m-am ridicat în picioare pe podiumul abandonat al episcopului şi-am strigat peste capetele acelora de la nivelul inferior:

— A venit vremea! am ţipat. Trebuie să ne unim cu toţii acum; trebuie să ne unim...

La început m-au ignorat. Eram destul de elocvent, dar emoţia lor era încă prea mare. Aşa că am mai aşteptat, am început să vorbesc din nou, şi-am fost redus la tăcere cu strigăte. Bucăţi de fructe şi legume şi-au luat zborul. „Monstrule!" au ţipat, şi m-au gonit.

M-am strecurat de-a lungul scărilor de piatră, am găsit crăpătura cea îngustă şi m-am ascuns în ea, îngropându-mi ciocul în labe, întrebându-mă ce fusese în neregulă. A durat surprinzător de mult timp până să-mi dau seama că, în cazul meu, dorinţa

mea de a conduce era sortită eşecului nu atât din cauza stigmatului pietrei, cât din cauza urâţeniei formei mele.

Pavasem, totuşi, calea pentru Christosul de Piatră. Mi-am spus că El cu siguranţă va putea să-Şi ia locul acum. Aşa încât m-am târît de-a lungul crevasei, până când am ajuns la camera ascunsă şi la strălucirea galbenă. Înăuntru era linişte. Mai întâi m-am întâlnit cu monstrul de piatră, care m-a măsurat bănuitor din priviri cu ochii săi cenuşii, sticloşi.

— Te-ai întors, zise el.

Copleşit de isteţimea lui, am rânjit, am încuviinţat şi-am cerut să fiu dus înaintea Christosului.

— Doarme.

— Veşti importante, am spus.

— Ce?

— Aduc veşti îmbucurătoare.

— Atunci să le aud.

— Numai pentru urechile Lui.

Din colţul întunecos veni Christosul, care acum părea mult mai bătrân.

— Ce este? întrebă El.

— Am pregătit calea pentru Tine, am spus. Simon, zis Petru, mi-a spus că eram moştenitorul testamentului său, că ar trebui să vin dinaintea Ta...

Christosul de Piatră clătină din cap.

— Crezi că sunt izvorul din care curg toate binecuvântările?

Am încuviinţat, nesigur.

— Ce ai făcut acolo, afară?

— Am lăsat să intre lumina.

Clătină încet din cap.

— Pari o creatură îndeajuns de înţeleaptă. Ştii despre Mortdieu.

— Da.

— Atunci ar trebui să ştii că de-abia mai am suficientă putere ca să mă ţin laolaltă, să mă vindec, necum să le slujesc celor de-afară.

Arătă cu un gest dincolo de ziduri.

— Propria Mea sursă a plecat, zise El cu jale. Funcţionez din rezerve, iar acestea nu sunt nici pe departe vaste.

— Vrea să pleci şi să nu ne mai sâcâi, explică monstrul.

— Au lumina lor acolo, sus, spuse Christosul. Au să se joace cu asta o vreme, or să se plictisească de ea, au să se întoarcă la ceea ce aveau înainte. E vreun loc pentru tine în toate astea?

M-am gândit o clipă, după care am clătinat din cap.

— Nici un loc, am zis. Sunt prea urât.

— Tu eşti prea urât, iar Eu sunt prea celebru, spuse El. Ar trebui să vin dintre ei, anonim, şi asta e în mod clar imposibil. Nu, lasă-i în pace pentru un timp. Mă vor crea din nou, poate, sau încă şi mai bine, vor uita de Mine. De noi. Acolo n-avem nici un loc.

Am fost uluit. Am căzut în fund pe podeaua de piatră, iar Christosul mă mângâie pe cap când trecu pe lângă mine.

— Du-te înapoi la ascunzătoarea ta; trăieşte cât de bine poţi, zise El. Vremea noastră s-a sfârşit.

M-am întors să plec. Când am ajuns la crevasă, l-am auzit în urmă vocea, spunând:

— Joci bridge? Dacă da, mai găseşte pe cineva. Ne trebuie patru la o masă.

M-am căţărat prin crăpătură, prin ziduri şi de-a lungul bolţilor de deasupra petrecerii. Nu numai că n-aveam să fiu papă – după ce fusesem numit de însuşi Sfântul Petru! – dar nu puteam convinge pe cineva mult mai calificat decât mine să preia conducerea.

Presupun că marca eternului student este că, atunci când mintea îi dă greş, se întoarce la profesor.

M-am întors la uriaşul de bronz. Era adâncit în meditaţie. La picioarele sale erau împrăştiate foi de hârtie cu schiţe detaliate ale unor părţi din Catedrală. Am aşteptat răbdător până când m-a văzut. Se întoarse, cu bărbia în mână, şi mă privi de sus până jos.

— De ce eşti aşa trist?

Am clătinat din cap. Numai el îmi putea citi trăsăturile şi recunoaşte stările sufleteşti.

— Mi-ai urmat sfatul? Am auzit zarvă.

— *Mea maxima culpa,* am zis.

— Şi...?

Încet, ezitând, i-am dat raportul, încheind cu refuzul Christosului de Piatră. Uriaşul ascultă cu atenţie, fără să întrerupă. Când am sfârşit, se ridică, dominându-mă cu înălţimea, şi arătă cu rigla printr-un portal deschis.

— Vezi asta, afară? întrebă. Rigla trecu peste codrii de dincolo de insulă până la orizontul verde, îndepărtat. Am răspuns că văd şi-am aşteptat să continue. Părea să fie iarăşi pierdut în gânduri.

— Odinioară era un oraş acolo unde acum cresc copaci, zise. Artiştii veneau cu miile, şi târfele, şi filosofii, şi academi-

cienii. Şi când Dumnezeu a murit, toţi academicienii şi târfele şi artiştii n-au putut ţine laolaltă ţesătura lumii. Cum te aştepţi ca noi să reuşim acum?

Noi?

— Perspectivele n-ar trebui să determine dacă cineva acţionează sau nu, am spus. Nu-i aşa?

Uriaşul râse şi mă bătu uşurel pe cap cu rigla.

— Poate că ni s-a dat un semn, iar noi nu trebuie decât să învăţăm cum să-l interpretăm corect.

Am rânjit ca să arăt că nu înţelegeam.

— Poate că Mortdieu este, într-adevăr, un semn că am fost înţărcaţi. Trebuie să ne facem rost de hrană singuri, să refacem lumea fără ajutor. Ce crezi despre asta?

Eram prea obosit ca să judec valoarea a ceea ce spunea, dar nu ştiam ca uriaşul să se mai fi înşelat vreodată.

— Bun. Admit asta. Deci?

— Christosul de Piatră spune că energia Lui se epuizează. Dacă Dumnezeu ne dezvaţă de vechile obiceiuri, nu ne putem aştepta ca Fiul Lui să înlocuiască sânul matern, nu-i aşa?

— Nu...

Se aşeză pe vine lângă mine, cu figura strălucind.

— M-am întrebat cine avea cu adevărat să intervină. E evident. El n-o va face. Deci, micuţule, cine este opţiunea următoare?

— Eu? am întrebat cu sfială.

Uriaşul mă privi de sus până jos, compătimitor.

— Nu, zise el după un timp. Eu sunt următorul. Suntem înţărcaţi!

Execută un mic dans, făcându-mă să tresar şi să scot ciocul dintre labe. Am clipit. Îmi înşfăcă vârfurile resturilor de aripi şi mă săltă în picioare.

— Stai drept. Spune-mi mai multe.

— Despre ce?

— Spune-mi tot ce se petrece jos, şi tot ceea ce mai ştii.

— Încerc să-mi dau seama ce spui, am protestat tremurând.

— Dens ca piatra!

Zâmbind larg, se aplecă asupra mea. Apoi zâmbetul dispăru şi uriaşul încercă să pară sobru.

— Este o mare răspundere. Acum trebuie să refacem noi înşine lumea. Trebuie să ne coordonăm gândurile, visele. Haosul nu ne va servi. Ce ocazie, să fii arhitectul unui univers întreg!

Flutură rigla către tavan.

— Să construieşti înseşi cerurile! Lumea precedentă a fost un teren de încercare, plin de reguli şi condamnări aspre. Acum ni s-a spus că suntem pregătiţi să lăsăm asta în urmă, să ne îndreptăm spre ceva mai matur. Te-am învăţat vreuna dintre regulile arhitecturii? Vreau să spun, estetica. Nevoia de armonie, interacţiune, utilitate, frumuseţe?

— Unele, am zis.

— Bun. Nu cred că refacerea universului va necesita reguli mai bune. Fără îndoială că va fi nevoie să experimentăm, şi poate că una sau mai multe dintre marile noastre turle se vor nărui. Dar acum lucrăm pentru noi, pentru propria noastră slavă, şi mai marea slavă a Dumnezeului care ne-a făcut! Nu-i aşa, urâtul meu prieten?

❖ ❖ ❖

Ca multe istorii, a amea trebuie să înceapă cu ceea ce e mic, puternic focalizat şi să se extindă la ceea ce e mare. Dar spre deosebire de majoritatea istoricilor, eu n-am luxul timpului. De fapt, povestea mea nici măcar nu s-a încheiat încă.

În curând, legiunile lui Viollet-le-Duc îşi vor începe campaniile. Cei mai mulţi au fost instruiţi foarte în detaliu: răpiţi de jos, aduşi la etajele superioare, învăţaţi ca mine, Vom începe să-i trimitem înapoi, unul câte unul.

Instruiesc din când în când, scriu din când în când, observ tot timpul.

Următorul pas va fi cel mai mare. N-am nici o idee cum îl vom face.

Dar, cum spune uriaşul: „Cu mult timp în urmă s-a prăbuşit tavanul. Acum trebuie să-l împingem la loc, să-l consolidăm, să reparăm grinzile." Când ajunge aici le zâmbeşte elevilor. „Nu numai să le reparăm. Să le înlocuim! Acum noi suntem grinzile. Carne şi piatră devenite ceva mult mai puternic."

Ah, însă atunci un prostănac ridică mâna şi întrebă: „Dar dacă ne vor obosi braţele ţinând cerul sus?"

Vedeţi, misiunea noastră n-are să se sfârşească prea curând.

Traducere de
Florin Pîtea

JOE HALDEMAN

Final de partidă

Licenţiat în fizică şi astronomie, Haldeman (n. 1943) a luptat între 1967-1969 în Vietnam. Revenit în America, începe să scrie SF şi obţine un succes uluitor (Hugo şi Nebula) cu chiar romanul de debut *The Forever War* (1972). Textul de faţă aparţine aceleiaşi lumi evocate în amintitul roman.

1

Au început să-l denumească „Războiul Etern" cam prin secolul douăzeci şi trei. Înainte i se spusese simplu război, războiul unic.

Nici măcar nu văzusem cum arăta inamicul. Tauranii porniseră războiul la sfârşitul secolului douăzeci, atacând primele noastre nave, fără să fi fost provocaţi. Niciodată nu schimbaserăm vreo vorbă cu ei şi nici nu capturasem vreunul viu.

Am fost recrutat în 1997 şi, deşi eram în 2458, mai aveam de petrecut trei ani sub arme. Parcursesem toate gradele, de la soldat de rând până la maior, în mai puţin de jumătate de mileniu. Sigur, fără să-l trăiesc în întregime; dilatarea temporală între salturile colapsar făcea ca toată perioada aceea să se reducă la cinci ani.

Întrucât mi se aprobase să rămân alături de femeia pe care o iubeam, privaţiunile serviciului militar îmi fuseseră îndulcite şi trăisem cei cinci ani de război într-o stare de relativă împăcare cu soarta. Împreună am trecut prin trei bătălii, împreună am petrecut o permisie pe Pământ şi tot împreună ni s-a întâmplat să fim răniţi în acelaşi timp, câştigându ne astfel dreptul la un concediu de un an pe Heaven, o planetă-spital. Dar, după aceea, totul s-a destrămat.

De multă vreme bănuiam că nici unul dintre noi nu va supravieţui războiului. Şi asta nu numai pentru că luptele erau cumplite – aveai cam o şansă din trei să rămâi în viaţă după o bătălie, ci mai ales pentru că guvernul nu-şi putea permite să ne lase la vatră, fiindcă soldele noastre neplătite, puse cap la cap trimestrial, de-a lungul secolelor, se ridicau la sume care echivalau cu preţul unui crucişător. Dar noi doi ne aveam unul pe altul şi nutream speranţa că, odată şi odată, războiul se va încheia.

Pe Heaven însă, ne-au separat. În baza unor teste (şi a vârstei noastre jenant de înaintate), Marygay a fost avansată la gradul de locotenent, iar eu la cel de maior. Pe ea au transferat-o la un Corp Expediţionar care tocmai pleca de pe Heaven, pe mine m-au trimis înapoi la Stargate pentru a fi instruit ca ofiţer combatant, urmând să primesc comanda unui alt Corp Expediţionar.

Am încercat, literalmente, să răstorn cer şi pământ pentru ca Marygay să fie transferată în unitatea mea; mi se părea normal ca un comandant să aibă dreptul de a-şi alege subordonaţii. Abia mai târziu am aflat că Armata avea motive întemeiate să nu ne permită numirea în aceeaşi companie: heterosexualitatea devenise un anacronism, o aberaţie comportamentală tot mai rară, iar noi eram prea vârstnici pentru a mai fi

„lecuiţi". Armata avea nevoie de experienţa noastră, dar regula cerea să nu existe mai mult de un pervers într-o companie: fără excepţii.

Nu eram doar simpli amanţi. Marygay şi cu mine reprezentam unul pentru altul singura legătură cu lumea anilor 1990. Toţi ceilalţi proveneau dintr-o lume coşmar, din ce în ce mai deteriorată de trecerea timpului. Şi nici nu era o simplă despărţire: chiar dacă supravieţuiam viitoarelor lupte – puţin probabil – dilatarea temporală avea să pună secole între noi. Nu exista nici o ieşire. Unul dintre noi avea să moară, lăsându-l pe celălalt neconsolat.

Instruirea mea ca ofiţer a însemnat imersiunea într-o cuvă cu fluorură de carbon oxigenată şi de 239 electrozi conectaţi la creierul şi la corpul meu. Procedeul se numea CARS, altfel spus, Computer de Accelerare a Reacţiilor la Stimuli şi, vreme de trei săptămâni, m-a făcut să-mi trăiesc viaţa într-un ritm infernal.

Vreţi să ştiţi cine a fost Scipio Emilianus? Marea inteligenţă a celui de al Treilea Război Punic. Cum parezi şi răspunzi unei lovituri de cuţit la abdomen? Blocare cu mâinile încrucişate, răsucire spre dreapta, lovitură cu piciorul stânga la rinichii lipsiţi de apărare.

Pentru mine rămânea un mister la ce aveau să-mi folosească toate aceste simulări de lupte cu umbrele. Dar trei săptămâni am fost sclavul acelui aparat, învăţând cele mai bune metode de a folosi orice armă, de la bastonul ascuţit la un capăt până la bomba nova, şi înghiţind pe nemestecate tezaurul a două milenii de studii, teorii şi prejudecăţi militare.

Toate astea trebuiau să facă din mine un adevărat maior. Ca şi când învăţând un pui de găină să înoate, ai obţine o raţă.

Despărţirea mea de Marygay a devenit şi mai irevocabilă, dacă pot zice astfel, abia atunci când am citit ordinul de luptă: Sade 138, Norul Mare al lui Magellan, patru salturi colapsar şi 150 000 ani-lumină depărtare. Dar mă obişnuisem deja cu gândul că n-o voi mai revedea vreodată. Aveam acces nestingherit la dosarele personale ale tuturor subordonaţilor, inclusiv la al meu. Psihologul militar afirmase că îmi „închipui" că manifest înţelegere faţă de homosexualitate, ceea ce era jignitor, pentru că, încă de când eram de-o şchioapă, mama mă învăţase că e treaba fiecăruia ce face cu părţile lui ruşinoase. Lucru foarte sănătos când e vorba de majoritate, după cum aveam să aflu mai târziu. Însă când tu eşti cel tolerat, treburile se cam schimbă. Când nu eram de faţă, mai toţi îmi spuneau „Moşu' Ciudat", cu toate că, în unitatea noastră, cel mai tânăr avea doar nouă ani mai puţin decât mine. Am acceptat neadevărul ăsta, împreună cu inerenta lui ironie: orice-ar face, comandanţii nu scapă de porecle. Ar fi trebuit, totuşi, să pricep că nu era vorba numai de ireverenţa aproape obligatorie a soldaţilor faţă de superiori. Porecla exprima o atitudine de dispreţ şi înstrăinare, mai profundă decât oricare alta pe care o simţisem în perioada cât fusesem simplu soldat şi subofiţer.

Limba, de pildă, îmi crea probleme considerabile. De-a lungul a patru sute cinci zeci de ani, engleza evoluase enorm: soldaţii trebuiau să înveţe engleza secolului douăzeci şi unu ca pe un fel de limbă mixtă în care să comunice cu ofiţerii lor, dintre care unii erau îndeajuns de „bătrâni" ca să le fie de nouă ori străbunici. Bineînţeles, foloseau acest limbaj doar când se adresau superiorilor sau când îşi băteau joc de ei, astfel încât îl vorbeau cu stângăcie din lipsă de exerciţiu.

Poate la Stargate ar fi trebuit să mi se acorde mai mult timp la CARS, pentru a învăţa şi limba soldaţilor mei. Am aplicat politica „uşilor deschise": de două ori pe săptămână, orice soldat putea să vină direct la mine, fără a mai trece prin întregul lanţ ierarhic, iar totul rămânea între patru ochi. Procedeul n-a funcţionat niciodată cum se cuvine şi, după câteva luni, oamenii au încetat să mă mai caute.

Doar trei dintre noi eram născuţi înainte de secolul douăzeci şi cinci – de fapt, singurii *născuţi*, pentru că oamenii nu se mai produceau prin metoda extenuantă şi demodată pe care o ştiam eu. Acum, fiecare embrion era proiectat pentru un anume scop... iar celor ce ajungeau să fie soldaţi, în ciuda inteligenţei şi perfecţiunii fizice, păreau să le lipsească unele calităţi pe care eu le consideram virtuţi. Cu toate acestea,

Attila ar fi ţinut la ei; iar Napoleon i-ar fi angajat fără a sta mult pe gânduri.

Ceilalţi doi „născuţi din femeie" erau căpitanul Charlie Moore şi doctorul-şef, locotenentul Diana Alsever. Ambii erau homosexuali, copii ai secolului douăzeci şi doi, dar chiar şi aşa aveam multe în comun şi deveniseră singurii oameni din compania mea pe care îi consideram prieteni. Privind în urmă, înţeleg că noi trei ne izolam reciproc de restul companiei, lucru convenabil, poate, pentru ei, dar dezastruos pentru mine.

Restul ofiţerilor, îndeosebi locotenentul Hilleboe, înlocuitorul la comandă, lăsau impresia că spun doar ceea ce voiam să aud. Nici nu se gândeau să mă anunţe că majoritatea soldaţilor mă consideră lipsit de experienţă, laş, şi socoteau că fusesem numit şef peste ei doar pentru că eram mai vârstnic. În parte, aveau dreptate – la urma-urmei, nu mă prezentasem ca voluntar pentru această funcţie – dar poate aş fi reuşit să remediez situaţia dacă ofiţerii subordonaţi ar fi fost cinstiţi faţă de mine.

Misiunea noastră era să construim o bază pe principala planetă din sistemul Sade-138 şi să o apărăm de atacurile taurane. Expansiunea tauranilor era foarte previzibilă şi ştiam că, mai devreme sau mai târziu, vor apărea. Corpul Expediţionar Gama, aflat sub comanda mea, avea să apere planeta vreme de patru ani, după care urma să fie înlocuit cu o garnizoană. Iar eu, teoretic vorbind, aveam să-mi dau demisia pentru a redeveni un civil oarecare – asta dacă nu cumva găseau vreo nouă reglementare, interzicând acest lucru. Sau una mai veche, despre care din neglijenţă uitaseră să-mi spună.

Indiferent de situaţie, membrii garnizoanei urmau să plece de pe Stargate la doi ani după noi, neştiind ce-i aştepta pe Sade-138. Nu aveam cum să le transmitem vreun mesaj, întrucât, ca timp „obiectiv", călătoria dura trei sute patruzeci de ani, cu toate că, datorită dilatării temporale, pe navă treceau numai şapte luni.

Şapte luni reprezenta o perioadă destul de lungă, mai ales când te simţeai ca prins într-o capcană pe coridoarele înguste şi în cabinele minuscule de pe *Masaryk II*. A fost o încântare să părăsim crucişătorul plasat pe orbită, deşi coborîrea pe planetă însemna patru săptămâni de trudă epuizantă şi neîntreruptă, în condiţii de pericol şi disconfort. Două schimburi de câte 38,5 ore fiecare, alternând între odihna la bordul navei şi munca la suprafaţă.

Alcătuită exclusiv din rocă, planeta nu avea forme de relief, semănând cu o bilă de biliard de un alb spălăcit şi posedând o atmosferă rarefiată, compusă din hidrogen şi heliu. Temperatura la ecuator oscila între 25 şi 17 Kelvin, cu un ciclu de 38,5 ore, căldura din cursul zilei fiind dată de strălucirea albastră şi orbitoare emisă de S Doradus. Cu puţin înaintea zorilor, când era cel mai frig, hidrogenul din aer se condensa, transformându-se într-o ceaţă uşoară şi făcând ca totul să devină atât de lunecos, încât trebuia să te aşezi şi să aştepţi până se risipea. La ivirea zorilor, un curcubeu în culori pastelate şi şterse era singurul fenomen capabil să mai alunge din monotonia alb-negru a peisajului.

Acoperit cu mici bulgări granulari de gaz îngheţat, alunecând lent dar continuu în briza anemică, solul devenea înşelător şi ucigaş. Trebuia să păşeşti încet şi legănat ca să rămâi pe picioare; dintre cei patru oameni care au murit în timpul construcţiei bazei, trei au fost victimele unor banale căzături.

De la limita superioară a atmosferei, până la nivelul solului, existau trei eşaloane defensive. Primul era *Masaryk II*, purtând la bord şase vânători cu propulsie tahionică şi cincizeci de drone-robot, dotate cu bombe nova. Aflate sub ordinele comodorului Antopol, aceste forţe trebuiau să atace imediat orice navă taurană, ieşită din colapsarul lui Sade-138. Odată distrusă, eram ca şi ajunşi acasă.

Chiar dacă străpungea roiul de vânători şi drone, inamicului tot i-ar fi fost destul de greu să ne atace. Deasupra bazei noastre subterană, veghea un inel compus din douăzeci şi cinci de lasere bevawatt, cu auto-ghidaj, al căror timp de răspuns se măsura în fracţiuni de microsecundă. Iar dincolo de raza de lovire eficace a laserelor se găsea un sector circular, alcătuit din mine nucleare de sol, reglate să detoneze la cea mai neînsemnată distorsiune a câmpului gravitaţional din vecinătate: un tauran care să calce pe ea sau o navă care să treacă pe deasupra.

Şi dacă, totuşi, trebuia să urcăm la suprafaţă şi să luptăm la sol, posibilitate de avut în vedere, mai ales în caz că, odată anihilată defensiva noastră automată, tauranii ar fi încercat să captureze baza intactă, fiecare soldat era înarmat cu un deget-laser de un megawatt şi fiecare pluton în dotare un lansator de rachete tahionice plus două aruncătoare de grenade cu repetiţie. Şi ca ultimă soluţie rămânea câmpul de stază.

Nici măcar nu puteam încerca să-i înţeleg pricipiile de funcţionare; fizica aflată la baza lor şi licenţa mea în domeniu erau separate de un interval de timp comparabil cu cel ce-i despărţea pe Galileo şi pe Einstein. Însă efectele mi-erau cunoscute. Înăuntrul câmpului, care era un volum emisferic (sferic în spaţiu) cu raza de aproximativ cincizeci de metri, nimic nu putea depăşi o viteză mai mare de 16,3 metri pe secundă. Îmbrăcat în costumul spaţial, tot ce se afla în jur îţi apărea într-o monocromie fantomatică - fenomen despre care mi se explicase cu dezinvoltură că se datora „transferului de fază a cvasi-energiei infiltrată dintr-o realitate tahionică adiacentă", ceea ce pentru mine reprezenta o vorbărie fără noimă.

Câmpul făcea inutilizabilă orice fel de armă. Până şi o bombă nova devenea un soi de calup inert. În plus, orice creatură, fie ea pământeană ori taurană, murea într-o fracţiune de secundă, fără un costum adecvat de protecţie.

Tot în interior, se afla un întreg arsenal de arme demodate, precum şi un vânător pentru sprijin aerian; la o adică, într-o situaţie disperată, putea fi oricând de ajutor. Mi-am pus oamenii să exerseze cu săbii, arcuri, săgeţi şi alte asemenea, dar n-au fost deosebit de entuziasmaţi. Toată lumea împărtăşea părerea că, odată ajunşi la corp-la-corp în interiorul câmpului de stază, erau ca şi condamnaţi. N-aş fi putut spune că făceam opinie separată.

Cinci luni au trecut, într-o atmosferă de stereotipie comodă până la plictis.

Membrii bazei s-au învăţat curând cu invariabilul program de antrenament şi aşteptare. Aproape că devenisem nerăbdător să-i văd pe taurani, fie şi numai pentru a ieşi, într-un fel sau altul, din rutină.

Soldaţii se acomodaseră mult mai bine decât mine, şi asta din motive întemeiate. Aveau de îndeplinit sarcini precise şi timp liber din belşug pentru preocupări tipic soldăţeşti, menite să alunge plictiseala. Îndatoririle mele erau mai variate, dar şi mai puţin satisfăcătoare, întrucât problemele ce răzbăteau până la mine erau de tipul „competenţa mea se opreşte aici"; cei de la eşaloanele inferioare se îngrijeau să le rezolve pe cele mai plăcute, cu soluţii limpezi şi de necontestat.

Niciodată nu mă dădusem în vânt după jocuri sau sporturi, dar m-am lăsat atras de ele din ce în ce mai mult, considerându-le drept o supapă de siguranţă. Claustrat în atmosfera aceea încordată, mi se întâmpla, pentru întâia oară în viaţă, să nu mă pot refugia în lectură sau în studiu. Aşa că am început să mă antrenez în lupta cu bastonul şi cu spada, având-i ca parteneri pe ceilalţi ofiţeri; lucram în sala de forţă până cădeam frânt de oboseală şi ajunsesem să ţin o coardă de sărituri chiar şi în birou. Mai toţi ceilalţi ofiţeri jucau şah, dar mă băteau cu regularitate – ori de câte ori luam o partidă, aveam senzaţia că adversarii mei voiau să mă binedispună. Iar jocurile care foloseau cuvinte îmi rămâneau aproape inaccesibile, deoarece cunoştinţele mele de limbă se limitau la un dialect pe care ceilalţi nu-l puteau folosi decât cu mare greutate. Or, timp şi talent pentru a ajunge să stăpânesc engleza „modernă" nu prea aveam.

O vreme am lăsat-o pe Diana să-mi administreze medicamente psihotonice, dar efectul lor cumulat era înspăimântător - o dependenţă insidioasă, cu atât mai periculoasă cu cât, la început, nici măcar n-o sesizasem - aşa că am încetat brusc tratamentul. După aceea am încercat psihanaliză sistematică, sub supravegherea locotenentului Wilber. Era ceva imposibil. Deşi, teoretic, omul îmi cunoştea necazurile, nu reuşeam să vorbim aceeaşi limbă; recomandările lui privind dragostea şi sexul semănau cu îndemnurile pe care le-aş fi adresat eu unui şerb din secolul paisprezece, despre cum să se aibă bine cu preotul şi cu stăpânul.

La urma urmei, aici era miezul problemei. Eram sigur că aş fi suportat răspunderile şi neîmplinirile legate de funcţia de

comandant sau încarcerarea într-o peşteră alături de oamenii aceia care, uneori, păreau mai străini decât însuşi tauranii: chiar şi covârşitoarea certitudine că totul nu putea duce decât la o moarte dureroasă în slujba unei cauze de două parale – numai s-o am pe Marygay lângă mine. Şi, pe măsură ce lunile se scurgeau una după alta, deprimarea mea se adâncea tot mai mult.

Când am ajuns la starea asta, Wilber m-a tratat cu asprime, acuzându-mă că dramatizez situaţia în care mă aflam. Îmi spunea că ştie ce e dragostea; şi el fusese îndrăgostit, iar polaritatea sexuală a cuplului n-avea nici o importanţă – în regulă, eram dispus să accept şi aşa ceva; ideea în sine fusese un clişeu încă de pe vremea părinţilor mei (deşi generaţia căreia îi aparţineau o privea cu o rezervă previzibilă). Dar dragostea, spunea el, dragostea este o floare plăpândă, un cristal delicat; dragostea e o reacţie instabilă cu o perioadă de înjumătăţire de aproximativ opt luni. Aste-s prostii, ripostam eu. Într-un rând l-am acuzat că suferă de orbire culturală; treizeci de secole de societate antebelică propovăduiau că dragostea era ceva putând dăinui până la moarte şi chiar dincolo de ea *şi dacă el s-ar fi născut din femeie, iar nu făcut din clocitoare, ar fi ştiut asta şi fără să i se spună!* Auzind acestea, pe faţă i-a apărut un zâmbet strâmb şi îngăduitor şi a repetat că devenisem victima frustrărilor sexuale autoimpuse şi a mistificărilor romantice.

Privind în urmă, socot că ne-am delectat de minune contrazicându-ne unul pe altul. Însă nici vorbă să mă lecuiască.

2

Trecuseră exact patru sute de zile de când începusem lucrările de construcţie. Stăteam la biroul meu şi nu aveam chef să verific noua programare a serviciilor întocmită de Hilleboe. Charlie şedea lungit pe scaun şi citea ceva pe un ecran. Telefonul zbârnâi scurt şi, ridicând receptorul, am auzit din înalturi vocea comodorului.

„Au sosit."

„Poftim?"

„Am spus că au sosit. O navă taurană tocmai a ieşit din colapsar. Viteză 0,6 c. Decelerație 30 g. Plus minus."

Charlie era deja lângă mine.

„Ce?"

„Cât timp? Cât să porneşti în urmărirea ei, adică", m-am interesat.

„Imediat ce termini cu întrebările." Am închis şi m-am dus la computerul logistic, identic cu cel de pe *Masaryk II* şi direct conectat la el. În vreme ce încercam să obţin o serie de date, Charlie comanda afişarea vizuală.

Proiectată, holograma avea suprafaţa de aproximativ un metru pătrat şi adâncimea de jumătate de metru. Era programată să indice poziţiile lui Sade–138, ale planetei pe care ne aflam şi ale altor câteva bucăţi de rocă din sistem. Punctele verzi şi roşii indicau situarea navelor noastre şi ale tauranilor.

Computerul estima că, pentru decelerare şi revenire la planetă, tauranilor le vor trebui minimum unsprezece zile şi ceva. Desigur, în calcul erau luate acceleraţia şi decelerația maxime în linie dreaptă, caz în care Antopol le putea curăţa navele una câte una, ca pe nişte muşte aşezate pe un perete. Prin urmare, ca şi noi, aveau să-şi varieze aleator direcţia de zbor şi rata acceleraţiei. Având o bază de date, cu sute de alte exemple comportamentale ale inamicului, computerul ne-a furnizat tabelul probabilităţilor.

ZILE PÂNĂ LA CONTACT	PROBABILITATE
11	0,000001
15	0,001514
20	0,032164
25	0,103287
30	0,676324
35	0,820584
40	0,982685
45	0,993576
50	0,999369
MEDIA	
28,9554	0.500000

Asta în cazul că Antopol şi piraţii veseli nu reuşeau să-i lovească mortal. Cât zăcusem în conservă pe Stargate, aflasem

că şansele de reuşită, într-un asemenea caz, erau ceva mai mici de cincizeci la sută.

Dar nouă, celor de la sol, ne era totuna dacă le trebuiau 28,9554 zile sau două săptămâni, pentru că nu puteam face altceva decât să stăm cu mâinile încrucişate şi să privim. Dacă Antopol reuşea, atunci nu mai eram obligaţi să aşteptăm până la sosirea garnizoanei de trupe regulate care să ne înlocuiască, putând porni direct spre următorul colapsar.

„Din clipă în clipă." Charlie mai micşorase puţin imaginea; planeta devenise o minge albă de mărimea unui pepene galben ceva mai răsărit, iar *Masaryk II* era un punct verde, la vreo opt pepeni depărtare spre dreapta; dimensiunea ecranului nu-ţi permitea să le vezi pe ambele simultan.

În timp ce priveam, un alt punct verde, mai mic, s-a desprins, îndepărtându-se, din punctul care reprezenta nava. Era însoţit de o fantomatică cifră „2", iar legenda, proiectată în colţul din stânga jos al display-ului, îl identifica drept 2–DRONĂ DE URMĂRIRE. Alte cifre corespundeau lui *Masaryk II*, unui vânător din defensiva planetară şi altor patrusprezece drone. Cele şaisprezece nave nu erau încă destul de îndepărtate una de alta pentru a fi reprezentate prin puncte distincte.

„Anunţ-o pe Hilleboe să convoace o adunare generală. Ar fi mai bine să le spunem tuturor dintr-un foc."

Bărbaţii şi femeile din companie n-au primit prea bine vestea şi, sincer vorbind, n-aveam de ce să-i condamn. Cu toţii ne aşteptasem să fim atacaţi mai demult şi când, după atâta timp, tauranii încă nu apăruseră, se înceţăţenise tot mai acut părerea că fusese vorba de o greşeală a Comandamentului şi că inamicul nu va veni deloc.

Le-am cerut să reia, în modul cel mai serios cu putinţă, antrenamentele cu armamentul din dotare; de aproape doi ani, nimeni nu-şi mai folosise armele de mare putere. Aşa că le-am activat degetele-laser şi am distribuit lansatoarele de grenade şi de rachete. Nu puteam efectua trageri de antrenament înăuntrul bazei, de teamă să nu deteriorăm senzorii externi şi inelul laser defensiv. A trebuit să-l dezactivăm pe jumătate şi să ieşim la circa un kilometru dincolo de perimetrul bazei; tragerile se făceau pe plutoane, sub conducerea mea sau a lui Charlie. Rusk supraveghea atent ecranele de alarmă anticipată. Dacă se apropia ceva, avea ordin să lanseze o rachetă de semnalizare, iar plutonul urma să se întoarcă în interiorul inelului înainte ca duşmanul să apară la orizont, moment în care laserele defensive se activau automat. Asta pentru că, pe lângă doborîrea obiectului necunoscut, laserele erau în stare să prăjească şi întregul pluton în mai puţin de 0,2 secunde.

Ne putem dispensa de obiectele din bază pentru a le transforma în ţinte, dar asta nu s-a dovedit o problemă de nerezolvat. Prima rachetă tahionică trasă a scobit o groapă de douăzeci de metri lungime, zece lăţime şi cinci adâncime. Roca dislocată ne-a oferit o sumedenie de ţinte, unele depăşind de două ori statura unui om.

Soldaţii erau buni, cu mult mai buni decât atunci când folosiseră armele primitive în câmpul de stază. Cel mai reuşit antrenament cu laserele aducea cu tragerea la talere. Oamenii lucrau în tandem, stând spate în spate; unul arunca bolovani în aer la intervale aleatorii, celălalt trăgea. Cel care trăgea trebuia să simtă traiectoria bolovanului şi să l spulbere înainte de a atinge solul. Coordonarea ochi-mână pe care-o dovedeau era impresionantă (aici, Consiliul de Eugenie făcuse totuşi treabă bună). Atunci când trăgeau în ţinte de mărimea unor pietricele, majoritatea realizau procentaje de peste nouăzeci la sută. Sărmanul de mine, nefiind rezultatul bioingineriei genetice, reuşeam să nimeresc doar şapte pietre din zece, deşi nu-mi neglijasem câtuşi de puţin antrenamentul.

Soldaţii dovedeau aceeaşi dezinvoltură în aprecierea traiectoriilor şi cu aruncătoarele de grenade, acum mai adaptabile decât cele pe care le ştiam eu. În loc să lanseze doar bombe de o microtonă cu încărcătură propulsivă standard, ele aveau patru încărcături diferite şi bombe de una, două, trei sau respectiv patru microtone. Pentru luptele la distanţe foarte mici, când era primejdios să foloseşti lasere, ţeava aruncătorului se deschidea, primind un încărcător cu „alice". Fiecare foc împroşca o mie de săgeţi minuscule – fleşete – sub forma unui nor.

moarte sigură până-n cinci metri, apoi vapori nevătămători la şase metri.

Lansatorul de rachete tahionice nu presupunea nici un fel de îndemânare. Trebuia doar să fii atent, când trăgeai cu el, să nu se afle nimeni în spatele tău; jetul iniţial de gaz fierbinte al rachetei mătura totul în urmă, pe o distanţă de câţiva metri. În rest, doar potriveai colimatorul pe ţintă şi apăsai butonul. N-aveai treabă cu traiectoria; practic vorbind, era rectilinie de fiecare dată. Racheta atingea prima viteză cosmică în mai puţin de o secundă.

Ieşirile astea în afara bazei şi sfârtecarea peisajului cu ajutorul noilor jucării contribuiau la menţinerea moralului în rândul trupei. Numai că peisajul nu riposta. Oricât de impresionante ar fi fost efectele armelor, eficienţa lor avea să depindă de ceea ce vor folosi tauranii pentru a trage în noi. Falanga grecească o fi arătat ca foarte înspăimântătoare, dar n-ar fi rezistat prea mult în faţa unui singur individ înarmat cu un aruncător de flăcări.

Ca şi în cazul altor ciocniri de acest fel, din cauza dilatării temporale era imposibil să ne dăm seama ce fel de armament vor avea duşmanii. Totul depindea de nivelul tehnologic atins de taurani în clipa când îşi începuseră misiunea; puteau fi cu câteva secole înaintea sau în urma noastră. Putea să n-aibă habar de câmpul de stază. Dar, la fel de bine, puteau să spună o formulă magică şi să ne facă să dispărem.

Eram cu plutonul patru, pârjolind stâncile, când Charlie m-a chemat de urgenţă înapoi. L-am lăsat la comandă pe Heimoff.

„Încă unul?" Scara imaginii holografice fusese astfel ajustată încât planeta noastră avea dimensiunile unui bob de mazăre, situat cam la cinci centimetri de X-ul care indica poziţia lui Sade-138. În jurul colapsarului erau împrăştiate patruzeci şi unu de puncte roşii şi verzi; legenda identifica numărul patruzeci şi unu drept CRUCIŞĂTOR TAURAN (2).

„Exact." Charlie avea un aer sumbru. „A apărut acum câteva minute. Când te-am anunţat. Are aceleaşi caracteristici ca şi celălalt: 30 g, 0,8 c."

„Ai anunţat-o pe Antopol?"

„Mda." Şi, anticipând următoarea întrebare, continuă: „Decalajul emisie-recepţie e de aproape o zi."

„Aşa ceva nu s-a mai întâmplat până acum." Evident, ştia şi Charlie asta.

„Poate colapsarul prezintă o importanţă deosebită pentru ei."

„Posibil." Era deci aproape sigur că vom lupta la sol. Chiar dacă Antopol reuşea să distrugă primul crucişător, la al doilea n-ar mai fi avut cincizeci la sută şanse de a-l lichida. Prea puţine drone şi vânători. „N-aş vrea să fiu acum în pielea ei."

„Doar că are s-o încaseze înaintea noastră."

„Nu se ştie. Suntem şi noi destul de bine pregătiţi."

„William, asta să le-o spui soldaţilor, nu mie." Micşoră scara holoramei până când rămaseră doar două obiecte: Sade-138 şi punctul roşu recent apărut, care se mişca încet.

Ne-am petrecut următoarele două săptămâni privind cum pâlpâiau şi se stingeau punctele. Şi, dacă ştiai când şi unde să priveşti, puteai ieşi afară să vezi cum se petrecea totul pe viu: o pată strălucitoare de lumină care dispărea în circa o secundă.

În secunda aceea, o bombă nova elibera o putere de un milion de ori mai mare decât cea a unui laser bevawatt. Se năştea o stea miniaturală cu diametrul de jumătate de kilometru şi la fel de fierbinte ca şi interiorul Soarelui. Mistuia tot ce atingea. Radiaţia emisă de o lovitură cu puţin ratată putea deteriora iremediabil electronica navelor – doi vânători, câte unul de fiecare parte, avuseseră deja o asemenea soartă; acum, lipsiţi de putere, morţi, ieşeau cu viteză constantă din sistem.

Pe la începutul războiului, folosisem bombe nova mai puternice, dar, în cantităţi mari, materia degenerată folosită la ele ca explozibil devenea instabilă. Bombele tindeau să detoneze când încă se aflau la bordul navei. Evident, tauranii se confruntau cu aceeaşi problemă – sau ne copiaseră procesul tehnologic – pentru că şi ei ajunseseră la bombe nova care foloseau mai puţin de o sută de kilograme de materie degenerată. Le desfăşurau aproape la fel ca şi noi, adică fragmentând încărcătura activă,

lângă ţinte, în zeci de capete, dintre care numai unul era bomba nová.

Odată spulberat *Masaryk II* şi cohorta sa de vânători şi drone, bănuiam că le vor mai rămâne câteva bombe. Prin urmare, era foarte probabil că ne pierdeam timpul şi energia cu tragerile de antrenament.

Nu ascund că mi-a trecut prin minte să adun unsprezece oameni şi să ne îmbarcăm pe vânătorul ascuns la loc sigur, în interiorul câmpului de stază. Era preprogramat să ne ducă înapoi la Stargate.

Ajunsesem până acolo încât, încercând să mă gândesc la cei pe care-i preţuiam cel mai mult, făcusem chiar şi o listă în minte cu cei unsprezece. Rezultatul era că pe şase dintre ei urma să-i aleg la întâmplare.

Până la urmă, am lăsat-o baltă. Aveam totuşi şanse, poate al naibii de bune, chiar şi împotriva unui crucişător complet echipat. Nu era uşor să lanseze o bombă nova atât de aproape încât să ne prindă în raza ei mortală de acţiune.

Şi-n plus, mă puteau ejecta în spaţiu pentru dezertare. Aşa că, ce atâta bătaie de cap.

Buna dispoziţie ne mai reveni când una dintre dronele lansate de *Masaryk II* distruse primul crucişător tauran. Fără a mai socoti ce lăsase în urmă pentru apărarea planetei, lui Antopol îi rămâneau optsprezece drone şi doi vânători. Acestea porniră să intercepteze cel de-al doilea crucişător, aflat în momentul acela la câteva ore-lumină depărtare, urmărite însă în continuare de dronele inamice, cincisprezece la număr.

Dintre care una ajunse la *Masaryk II*. Supravieţuitorii încercară să continue atacul, dar fură puşi pe fugă. Fără să fie urmărite, trei drone şi un vânător părăsiră cu viteză maximă locul bătăliei, descriind o buclă pe deasupra planului eclipticii. Le-am contemplat cu un interes morbid, în timp ce crucişătorul inamic revenea încet spre noi, pentru a încheia socotelile. Încercând să scape, vânătorul se îndrepta spre Sade-138. Nimeni nu reproşa nimic echipajului. Ba chiar le-am trimis un mesaj de rămas-bun/baftă: blocaţi cum erau în incintele de acceleraţie, bineînţeles că n-au răspuns. Dar, pentru cine o căuta, înregistrarea avea să fie acolo.

Tauranilor le-au dat cinci zile să ajungă înapoi şi să se instaleze comod, pe o orbită staţionară, de cealaltă parte a planetei. Ne-am pregătit pentru atac, de-acum inevitabil; prima fază, aeriană, era complet automată – dronele lor contra laserelor noastre. Am trimis cincizeci de oameni, bărbaţi şi femei, în interiorul câmpului de stază, asta în caz că vreo dronă ar fi reuşit să treacă. În realitate, un gest inutil; la o adică, inamicul putea să aştepte, arzându-i pe cei dinăuntru în clipa când ar fi anulat câmpul.

Lui Charlie îi veni o idee trăznită pe care era cât p-aci s-a aprob.

„Am putea mina toată baza."

„Ce vrei să spui?" l-am întrebat eu. „Totul în jur e gata minat pe o rază de douăzeci şi cinci de kilometri."

„ Nu, nu-i vorba de mine şi alte de-astea. Mă refer la bază în sine, aici, în subteran."

„Continuă."

„În vânător sunt două bombe nova," arătă Charlie spre câmpul de stază, de care ne despărţeau câteva sute de metri de rocă. „Le aducem aici, le armăm, apoi ne ascundem cu toţii în interiorul câmpului şi aşteptăm."

Ideea era oarecum atrăgătoare. Mă scutea de răspunderea ce-mi revenea pentru ordinele date; totul era lăsat în voia sorţii. „Charlie, nu cred c-ar merge."

Părea jignit. „Ba da."

„Ba nu. Uite, ca să reuşeşti, ar trebui să-i atragi pe toţi tauranii în raza de acţiune, înainte de explozie. E sigur însă, că, după ce vor trece de toate sistemele noastre de apărare, nu se vor înghesui să dea năvală aici. Cu atât mai puţin dacă locul ar părea părăsit. Ar bănui ceva, ar trimite o patrulă de recunoaştere. Şi după ce patrula ar declanşa explozia..."

„Ne-am întoarce de unde am plecat. Şi fără bază. Păcat."

Am dat din umeri. „A fost o idee. Mai gândeşte-te, Charlie." Mi-am îndreptat din nou atenţia către display, unde o luptă inegală era în plină desfăşurare. Înainte să se ocupe de noi, tauranii voiau mai întâi să distrugă ultimul vânător din sistemul defensiv de deasupra planetei. Nu puteam face altceva decât să urmărim punctele roşii,

rotindu-se încet în jurul planetei, ca la un concurs de tir. Până acum, pilotul eliminase pe rând toate dronele urmăritoare; vânătorii inamici încă nu-şi făceau apariţia.

Îi trecusem pilotului controlul asupra a cinci dintre laserele din inelul defensiv. Din păcate, nu-i erau de prea mare folos. Un laser bevawatt furnizează pulsuri de un miliard de kilowaţi pe secundă la distanţă de o sută de metri. La o mie de kilometri altitudine, însă, puterea fascicolului scădea la zece kilowaţi. Putea avaria, eventual, un senzor optic. Măcar mai încurca lucrurile.

„Nu ne-ar strica încă un vânător. Sau şase."

„Mai elimină nişte drone," am spus eu. Aveam, bineînţeles, un vânător şi un oarecare detaşat la noi pe post de pilot. Dar era singura noastră speranţă, în caz că am fi fost încolţiţi în câmpul de stază.

„Cât de departe e tipul celălalt?" întrebă Charlie, referindu-se la vânătorul care dăduse bir cu fugiţii. Am redus hologramа şi undeva, în dreapta, a apărut un punct verde. „La vreo şase ore-lumină." Îi mai rămăseseră doar două drone, prea apropiate să mai apară ca puncte distincte; a treia fusese sacrificată ca să-şi acopere retragerea. „Nu mai accelerează, dar are deja 0,9c."

„Să vrea şi tot n-ar putea să ne ajute." Îi trebuia o lună doar să încetinească.

De-abia făcusem această constatare, când se stinse şi punctul care reprezenta propriul nostru vânător din defensivă. „Rahat."

„Acum începe distracţia. Anunţ soldaţii să se pregătească pentru a ieşi la suprafaţă?"

„Nu... dă-le ordin să îmbrace costumele, în caz de depresurizare. Dar cred că mai avem ceva până să facem faţă unui atac la sol." Am mărit din nou hologramа. Deja patru puncte roşii înconjurau agale globul, îndreptându-se spre noi.

Mi-am pus costumul şi m-am întors la postul de comandă, grăbit să nu pierd focurile de artificii de pe monitoare.

Laserele funcţionau perfect. Toate cele patru drone, convergând simultan spre noi, fură localizate şi distruse. În afară de una singură, restul bombelor nova explodaseră sub linia orizontului vizibil (acesta se afla la aproximativ zece kilomeri depărtare, dar laserele erau montate la altitudine mare şi puteau ţinti asupra unor obiective situate la o distanţă dublă). Detonând în câmpul nostru vizual, bomba topise o porţiune semicirculară care, vreme de câteva minute, a fost invadată de o orbitoare strălucire albă. O oră mai târziu, locul încă mai emitea o lumină portocalie spălăcită, iar temperatura afară se ridicase la 50 Kelvin, topind mai toată zăpada şi dezgolind un sol cenuşiu-întunecat şi accidentat.

Următorul atac se încheie tot într-o fracţiune de secundă, dar de data asta fuseseră opt drone şi patru dintre ele detonaseră la sub zece kilometri de noi. Radiaţia propagată de craterele înroşite a ridicat temperatura până spre 300 K. Depăşea punctul de topire al gheţii şi începusem să mă neliniştesc. Costumele de luptă rezistau până la o mie de grade, dar timpul de răspuns al laserelor automate depindea de supraconductorii de joasă temperatură.

Am cerut computerului parametrii de temperatură pentru care erau proiectate laserele şi am obţinut TR 398–734–009–265. „Unele aspecte privind adaptabilitatea tehnicii de luptă criogenice la medii cu temperaturi înalte," oferind o sumedenie de sfaturi, care de care mai utile despre modul în care ne puteam izola armele dacă aveam la îndemână un arsenal perfect aprovizionat. Se menţiona, totuşi, că timpul de răspuns al dispozitivelor cu auto-ghidaj creştea odată cu temperatura şi că, peste un anume „prag critic", armele nu mai ocheau deloc. Nu exista însă nici o posibilitate de a anticipa comportarea fiecărei arme în parte; puteam, cel mult, să notăm că plaja temperaturilor critice înregistrate se întindea de la 790 K la 420 K.

Charlie urmărea concentrat display-ul. Vocea îi suna curios de plat în radioul costumului. „Şaisprezece, de data asta."

„Te surprinde?" Unul dintre puţinele lucruri aflate despre gândirea taurană se referea la o anumită fixaţie în legătură cu numerele, îndeosebi cu cele prime şi cu puterile lui doi.

„Să sperăm că nu le-au rămas treizeci şi două." Am folosit din nou computerul: n-am aflat decât că, până acum, tauranii lansaseră în total patruzeci şi patru de drone, iar unele crucişătoare puteau transporta până la o sută douăzeci şi opt de drone.

Aveam la dispoziţie jumătate de oră până la primele impacturi. Puteam evacua tot personalul în interiorul câmpului de stază unde, în eventualitatea pătrunderii vreunei bombe nova, ar fi fost pe moment în siguranţă. În siguranţă, dar prinşi în capcană. Oare cât va dura răcirea craterului dacă trei sau patru bombe – ca să nu mai vorbim de şaisprezece – penetrau sistemul defensiv? Nu puteai trăi la nesfârşit îmbrăcat în costum de luptă, cu toate că el recicla totul cu o eficienţă nemiloasă. Doar o săptămână şi era de ajuns să te deprime total. Două, şi manifestai tendinţe sinucigaşe. În condiţii de luptă, nimeni nu rezistaze vreodată trei săptămâni.

În plus de asta, ca poziţie defensivă, câmpul de stază tinde să devină o capcană mortală. Domul fiind opac, inamicul poate face ce vrea: ca să afli ce pune la cale, trebuie să scoţi afară capul. Aşa că nu trebuie să dea buzna peste tine cu arme primitive, decât dacă îl roade nerăbdarea. Pur şi simplu, „îmbracă" domul cu foc laser şi aşteaptă să închizi generatorul. Iar între timp, te hărţuieşte continuu, zvârlind înăuntru cu suliţe, pietre şi săgeţi – sigur, asediatul răspunde în acelaşi fel dar fără nici un folos.

Bineînţeles, lăsând pe cineva înăuntrul bazei, ceilalţi puteau petrece jumătate de oră fatidică în câmpul de stază. Dacă cel lăsat în urmă n-ar mai fi revenit, era semn că afară treburile s-au încins. Am trecut pe frecvenţa rezervată celor din Eşalonul 5 şi peste.

„Vă vorbeşte maiorul Mandella." Tot mai suna ca o glumă proastă.

Le-am expus în linii mari situaţia şi le-am cerut să comunice soldaţilor că se puteau deplasa de voie în câmpul de stază. Eu aveam să rămân pe loc, venind să-i scot ulterior dacă totul era bine – desigur, nu din mărinimie, ci pentru că preferam să fiu vaporizat într-o nanosecundă decât să am parte de o moarte lentă sub domul cenuşiu.

Mi am lipit casca de a lui Charlie. „Poţi să pleci şi tu. Mă ocup eu de ce probleme mai apar."

„Nu, mulţumesc," zise el încet. „Mai curând aş... Hei, ia uite aici."

Crucişătorul lansase încă un punct roşu, la câteva minute în urma celorlalte. Legenda de pe display îl identifica drept o altă dronă. „Ciudat."

„Ticăloşi superstiţioşi," comentă el rece.

Până la urmă, doar unsprezece oameni s-au alăturat celor cincizeci cărora le ordonasem să ocupe poziţii în interiorul domului. Asta m-a surprins, deşi n-ar fi fost cazul.

Dronele se apropiau tot mai mult, iar Charlie şi cu mine ne holbam la monitoare, evitând cu grijă imaginea holografică, întrucât, în mod tacit, amândoi împărtăşeam ideea că era mai bine să nu ştim când se aflau la un minut depărtare, la treizeci de secunde... apoi, ca şi-n celelalte dăţi, totul s-a terminat înainte să ne dăm seama că începuse. Pe ecrane a explodat o lumină albă şi orbitoare, imediat urmată de şuierul paraziţilor, iar noi eram încă în viaţă.

De data asta, însă, la orizont – sau chiar mai aproape! – apăruseră alte cincisprezece cratere, iar temperatura creştea atât de repede, încât ultima cifră de pe afişaj devenise o pată nedefinită. Când indicaţiile începură să descrească, valoarea maximă depăşise opt sute.

În acea fracţiune de secundă cât le trebuise laserelor să ţintească şi să tragă, nu văzusem nici una dintre drone. Acum, însă, ca un fulger deasupra orizontului apăru cea de-a şaptesprezecea , zigzagând nebuneşte şi oprind exact deasupra noastră. O clipă lăsă impresia că pluteşte, apoi începu să cadă. Jumătate dintre lasere o detectaseră şi trăgeau continuu, dar nici unul nu putea ţinti: erau toate blocate pe ultima poziţie de tragere.

Sclipea coborînd, oglinda polizată a fuselajului zvelt reflectând strălucirea albă aruncată de cratere şi licărul intermitent şi straniu al descărcărilor laser, susţinute dar inutile. L-am auzit pe Charlie ţinându-şi respiraţia şi drona căzu atât de aproape, încât se desluşea încrengătura fină a matricolelor taurane imprimate pe fuselaj, precum şi un hublou transparent lângă bot – apoi erupse o flamă şi drona se făcu nevăzută.

„Ce dracu'?" spuse încet Charlie.

Hubloul. „Probabil recunoaştere."

„Aşa cred şi eu. Deci s-au prins că suntem cu mâinile legate."

„Doar dacă nu-şi revin laserele." Slabe speranţe în direcţia asta. „Ar fi bine să ne retragem în dom."

Pronunţă un cuvânt a cărui vocală se transformase de-a lungul secolelor, păstrându-şi însă înţelesul.

„Nu e grabă. Să-i vedem ce fac."

Am aşteptat câteva ore. Temperatura în exterior se stabilizase la 690 K – puţin sub punctul de topire al zincului, mi-am amintit fără nici o legătură – şi am încercat controlul manual pentru lasere, dar era încă înţepenit.

„Uite-i că vin iar," anunţă Charlie. „Tot opt."

Am pornit spre display. „Cred că..."

„Stai! Nu sunt drone." Legenda le identifica pe toate opt drept TRANSPORTOARE.

„Am impresia că vor să cucerească baza," spuse el. „Intactă."

Asta era, şi probabil voiau să testeze noi arme şi tehnici de luptă. „Nu prea au ce pierde. Pot oricând să se retragă şi să ne arunce în cap o bombă nova."

Am luat legătura cu Brill şi i-am ordonat să mobilizeze toţi soldaţii aflaţi în câmpul de stază. Împreună cu restul plutonului, urmau să organizeze o linie defensivă în jurul sectoarelor de nord-est şi nord-vest.

„Am o idee," vorbi Charlie. „Cred că n-ar trebui să-i urcăm pe toţi odată la sol. Întâi să aflăm câţi taurani sunt."

Avea dreptate. Să păstrăm rezerve şi să-l facem pe inamic să ne subestimeze forţele. „De acord... s-ar putea să fie doar şaizeci şi patru în opt transportoare." Sau o sută douăzeci şi opt sau două sute cincizeci şi şase. Tare aş fi vrut ca sateliţii noştri spion să aibă putere de rezoluţie mai bună. Dar nu poţi vârî prea multă aparatură într-un obiect de mărimea unei portocale.

Am hotărît să-i las pe cei şaptezecei de oameni ai lui Brill să alcătuiască prima linie defensivă şi le-am ordonat să ocupe poziţii în tranşeele săpate în jurul perimetrului bazei. Restul aveau să rămână jos, până la noi ordine.

Dacă reieşea că, numeric sau tehnologic, tauranii puteau debarca o forţă invincibilă, urma să dau ordin ca toată lumea să treacă în câmpul de stază. Exista un tunel între bază şi dom, astfel încât cei din subteran să se deplaseze acolo în deplină siguranţă. Cei din tranşee trebuiau să se retragă sub bătaia focului. Asta dacă mai era vreunul

în viaţă când aveam să dau un asemenea ordin.

Am convocat-o pe Hilleboe şi am lăsat-o să supravegheze, împreună cu Charlie, laserele. Dacă se deblocau, o puteam chema înapoi pe Brill, împreună cu oamenii ei. Urma apoi re-conectarea autoghidajului şi lăsam spectacolul să se desfăşoare în voie. Dar chiar şi blocate, laserele ne puteau fi de folos. Charlie a marcat monitoarele pentru a vedea direcţia de lovire a laserelor; el şi cu Hilleboe puteau să tragă manual, ori de câte ori apărea ceva în linia de ochire a armelor.

Mai aveam vreo douăzeci de minute. Brill inspecta perimetrul cu oamenii din subordine, desfăşurându-i pe grupe în tranşee şi stabilind sectoare de foc suprapuse. Am intervenit, cerându-i să dispună armamentul greu astfel încât să poată fi folosit pentru a împinge inamicul în linia de bătaie a laserelor.

Nu prea mai erau multe de făcut, aşa că am rămas în aşteptare. L-am pus pe Charlie să estimeze apropierea adversarului şi să mă ţină la curent cu timpul pe care-l mai aveam la dispoziţie, apoi m-am aşezat cu un bloc-notes la birou, pentru a face o schiţă a poziţiilor ocupate de Brill, în ideea de a o îmbunătăţi.

La prima linie pe care am trasat-o, am trecut cu vârful creionului prin patru foi de hârtie. Era ceva de când nu mai făcusem operaţiuni de fineţe îmbrăcat în costum. Mi-am amintit cum, în cursul pregătirilor, ni se ceruse să ne obişnuim cu circuitele de amplificare a forţei, trecând ouă de la unul la altul, o treabă împuţită. Asta m-a făcut să mă întreb dacă se mai găseau ouă pe Pământ.

După ce am terminat diagrama, am constat că n-aveam ce să-i mai adaug. Mi se vârâse în cap teorie cu ghiotura; posedam o mulţime de cunoştinţe tactice privind învăluirea şi încercuirea, numai că punctul de vedere era pe dos. Dacă tu erai cel încercuit, nu existau prea multe opţiuni. Una spunea să stai locului şi să lupţi. Alta zicea să răspunzi rapid la concentrările de forţă, dar să rămâi flexibil pentru ca inamicul să nu poată utiliza o trupă de diversiune care să-ţi atragă forţele dintr-o altă porţiune a perimetrului de apărat. O altă recomandare, întotdeauna valoroasă, era: *Foloseşte la maximum sprijinul aerian şi spaţial.* Strânge din dinţi, nu-ţi pierde cumpătul şi roagă-te să vină cavaleria. Nu ceda poziţia şi nu te gândi nicicum la Dien-bienphu, la Alamo sau la bătălia de la Hastings.

"Încă opt transportoare", anunţă Charlie. "Şi cinci minute. Până să ajungă primele opt."

Deci atacau în două valuri. Cel puţin două. Cum aş fi procedat eu, în locul comandantului tauran? Nu era cine ştie ce greutate; tauranilor le lipsea imaginaţia tactică şi aveau tendinţa de a mima comportamentul uman.

Primul val putea fi de sacrificiu, o acţiune kamikaze, care să ne sperie şi să ajute la aprecierea defensivei noastre. Al doilea val avea să atace mai metodic, pentru a isprăvi cu noi. Sau invers: primul grup trebuia să ocupe poziţii în tranşee în douăzeci de minute, iar al doilea să treacă pe deasupra noastră şi să lovească în forţă, într-un singur punct, străpungând perimetrul şi ocupând baza.

Sau poate trimiseseră două forţe, pur şi simplu fiindcă doi era un număr magic. Sau nu reuşeau să lanseze decât opt transportoare odată (o treabă periculoasă - însemna că transportoarele erau mari; în alte situaţii, tauranii folosiseră transportoare în care încăpeau de la patru până la o sută douăzeci şi opt de soldaţi).

"Trei minute". M-am uitat îndelung la grupul de monitoare prezentând diferite sectoare ale câmpului de mine. Dacă eram norocoşi, coborau la sol chiar acolo, ca măsură de precauţie. Ori poate treceau în zbor destul de jos ca să detoneze minele.

Aveam un vag sentiment de vinovăţie. Eram la adăpost în borta aceea, mâzgălind planuri pe hârtie, gata să dau ordine. Ce părere aveau cei şaptezeci de miei de sacrificiu despre comandantul lor chiulangiu?

Şi mi-am adus aminte de prima mea misiune şi de căpitanul Stott, care preferase să rămână în siguranţă pe orbită în timp ce noi luptam la sol. Retrăirea valului de ură simţit atunci a fost atât de vie, încât a trebuit să fac un efort să alung senzaţia de greaţă.

"Hilleboe, poţi manevra laserele singură?"

"Bineînţeles, domnule maior."

Am azvârlit creionul cât colo şi m-am ridicat. "Charlie, preiei coordonarea unităţilor; te poţi descurca la fel de bine ca şi mine. Eu plec la suprafaţă."

"Nu v-aş recomanda asta, domnule maior."

"La naiba, William. Nu te prosti," interveni şi Charlie.

"Eu comand aici, nu..."

"N-o să rezişti nici zece secunde acolo."

"O să risc alături de ceilalţi."

"Nu înţelegei ce-ţi spun? Or să te ucidă *oamenii*!"

"Soldaţii? Aiurea. Ştiu că nu ţin la mine cine-ştie-ce, dar..."

"N-ai tras cu urechea pe frecvenţele lor?" N-o făcusem; când vorbeau între ei, foloseau un jargon care-mi era complet străin. "Oamenii consideră că i-ai scos la suprafaţă drept pedeapsă pentru laşitate. Şi asta după ce le-ai spus că aveau voie să intre cu toţii în dom."

"Nu este aşa, domnule maior?" întrebă Hilleboe.

"Să i pedepsesc? Nu, nici vorbă." Nu în mod premeditat. "Doar că erau la suprafaţă când am avut nevoie... Locotenentul Brill nu le-a spus nimic?"

"Eu unul n-am auzit," răspunse Charlie. "Probabil e prea ocupată şi a uitat să mai treacă pe frecvenţa noastră."

Sau poate era de acord cu soldaţii. "Mai bine..."

"Priviţi!" strigă Hilleboe. Pe unul dintre monitoarele care supravegheau câmpul minat, se vedea primul transportor; după o secundă, apărură şi celelalte. Veneau din direcţii aparent întâmplătoare şi nici măcar nu erau distribuite uniform în jurul bazei. Cinci în sectorul nord-estic şi doar unul în cel sud-estic. I-am transmis lui Brill noile informaţii.

Le anticipasem destul de bine modul de acţiune; toate coborau spre câmpul de mine. Unul dintre transportoare se apropie îndeajuns de mult ca să detoneze un dispozitiv tahionic. Suflul exploziei îi atinse partea din spate, făcându-l să se dea peste cap şi să se prăbuşească în bot. Ecluze laterale se deschiseră, lăsând tauranii să se târască afară din navă. Erau doisprezece; patru rămâneseră probabil înăuntru. Dacă şi în celelalte nave erau tot şaisprezece, însemna că ne depăşeau numeric numai cu puţin.

Asta în primul val.

Celelalte transportoare coborâră la sol fără incidente, şi da, în fiecare se aflau câte şaisprezece taurani. Brill redistribui rapid grupele pentru a face faţă concentrării de soldaţi duşmani, iar noi am rămas în aşteptare.

Traversară câmpul minat, păşind la unison ca nişte roboţi cu picioarele curbate şi cu trupurile masive, fără a slăbi ritmul de deplasare nici măcar atunci când vreunul dintre ei era făcut bucăţele de explozii, lucru care se întâmplă de unsprezece ori.

Când apărură la orizont, am înţeles şi motivul distribuţiei lor aparent aleatorii: analizaseră dinainte traseele care le ofereau cea mai bună acoperire naturală, profitând de sfărâmăturile făcute de drone. Înaintând astfel, ajungeau la numai doi kilometri de bază, fără ca noi să-i putem ţinti cum se cuvine. Iar costumele lor aveau circuite de amplificare a forţei, similare cu ale noastre, aşa că parcurgeau un kilometru în mai puţin de un minut.

Brill ordonă imediat soldaţilor ei să deschidă focul, mai degrabă pentru a le menţine moralul decât cu speranţa de a-şi lovi adversarii. Era greu de spus, dar poate din când în când, reuşeau să-i nimerească. Bine totuşi că rachetele tahionice transformau stâncile mari în pietriş, treabă impresionantă de altfel.

Tauranii ripostau trăgând cu nişte arme asemănătoare rachetelor tahionice, poate chiar identice. Rareori nimereau ţinta; oamenii noştri se aflau la şi sub nivelul solului şi, dacă nu loveau un obstacol, racheta îşi continua zborul la nesfârşit şi aleluia. Au reuşit totuşi să distrugă un laser bevawatt, iar zguduitura produsă de explozie, atât cât a ajuns până la noi, a fost îndeajuns de puternică încât să mă facă să regret că nu ne îngropasem mai adânc de douăzeci de metri.

Laserele bevawatt nu ne erau de nici un folos. Probabil, tauranii descoperiseră dinainte direcţiile lor de ochire şi acum le ocoleau cu grijă. Asta a fost şi norocul nostru, pentru că dezamăgirea l-a făcut pe Charlie să-şi dezlipească privirea, pentru moment, de la monitoarele laserelor şi să se uite la hologramă.

"Ce dracu'?"

"Probleme, Charlie?" Rămăsesem cu ochii la monitoare. Aşteptând să se întâmple ceva.

"Nava, crucişătorul... a dispărut." Am privit la hologramă. Avea dreptate, singurele luminiţe roşii erau cele care reprezentau transportoarele.

"Unde au plecat?" am întrebat eu prosteşte.

"Să dăm înapoi." Derulă display-ul câteva minute înapoi şi fixă scara astfel încât în cubul holoramei să încapă planeta cât şi colapsarul. Crucişătorul reapăru şi, odată cu el, trei puncte verzi. "Laşul" nostru, atacându-l cu doar două drone.

Şi cu un mic ajutor de la legile fizicii.

În loc să procedeze la inserţia în colapsar, vânătorul îl *ocolise*, folosindu-i gravitaţia pentru a obţine un efect de praştie. Ieşise cu 0,9 c, iar dronele cu 0,99 c, angajate direct spre crucişătorul inamic. Planeta noastră era la aproximativ o sută de secunde-lumină de colapsar, astfel încât nava taurană avusese doar zece secunde răgaz să detecteze şi să distrugă cele două drone. Iar la viteza aceea, era totuna dacă te lovea o bombă nova sau un scuipat.

Prima dronă dezintegrase crucişătorul, iar cealaltă, la 0,01 secunde în urma ei, intrase pe o traiectorie de coliziune cu planeta. Vântorul evitase prăbuşirea, trecând la numai câteva sute de kilometri de planetă şi se mistuise în spaţiu, decelerând la maximum cu cei 25 g ai lui. Urma să se întoarcă peste câteva luni.

Tauranii, însă, n-aveau de gând să aştepte. Se apropiaseră destul de mult de liniile noastre pentru ca ambele părţi să folosească laserele, dar ei se aflau şi în raza de acţiune a grenadelor. O stâncă suficient de mare îi proteja de focul laserelor; în schimb, grenadele şi rachetele făceau ravagii în rândurile lor.

La început, soldaţii lui Brill au avut un avantaj copleşitor: luptând din tranşee, puteau fi atinşi doar cu lovituri norocoase sau cu grenade extrem de bine ţintite (tauranii le aruncau cu mâna la distanţe de ordinul sutelor de metri). Brill pierduse patru oameni, dar, faţă de începutul atacului, forţele taurane îşi înjumătăţiseră practic efectivul.

În cele din urmă, peisajul fusese îndeajuns de sfârtecat astfel ca grosul forţei taurane să lupte acum din gropile aflate pretutindeni în jur. Lupta lâncezea, transformându-se în dueluri individuale cu lasere, punctate ici şi colo de folosirea armelor grele.

Nu era însă recomandabilă utilizarea unei rachete tahionice împotriva unui singur tauran, sau cel puţin nu atunci când la depărtare de câteva minute se aflau forţe al căror număr nu se cunoştea.

Ceva în reluarea pe care tocmai o urmărisem nu-mi dădea pace. Acum, când bătălia se mai calmase, mi-am dat seama ce era.

Ce efecte produsese impactul celei de-a doua drone, prăbuşită pe planetă cu o viteză apropiată de cea a luminii? M-am repezit la computer şi i-am cerut estimările: cantitatea de energie eliberată în ciconire, coroborată apoi cu informaţia geologică din memorie.

De douăzeci de ori mai multă energie decât la cel mai puternic cutremur înregistrat vreodată. Şi asta pe o planetă cu dimensiunile pe sfertul celor ale Pământului.

Am transmis pe frecvenţa generală: "Toată lumea la suprafaţă! Imediat!" Am acţionat presurizarea, apoi deschiderea ecluzei şi tunelului care ducea de la postul de comandă la suprafaţă.

"Ce dracu' Will....?"

"Cutremur!" Câţ timp mai aveam? "Mişcă-te!"

Hilleboe şi Charlie veneau imediat după mine.

"Suntem mai adăpostiţi în tranşee?" întrebă Charlie.

"Nu ştiu," am răspuns. "E primul meu cutremur." Şi dacă pereţii tranşeei aveau să se surpe şi să ne strivească?

Am rămas surprins de întunericul care domnea la suprafaţă. S Doradus aproape apusese; diafragmele camerelor de luat vederi compensară nivelul scăzut de iluminare.

Un laser duşman mătură locul deschis din stânga noastră, stârnind o cascadă de scântei în trecerea peste postamentul unui bevawatt. Încă nu fusesem reperaţi. Am hotărât la unison că în tranşee era mai sigur şi din trei paşi am ajuns la cea mai apropiată.

Acolo se aflau patru soldaţi, unul dintre ei grav rănit sau poate mort. M-am rosto-

golit peste taluz şi am comutat amplificatorul de imagine pe gradaţia doi, pentru a-i vedea pe tovarăşii noştri de tranşee. Aveam noroc; unul era grenadier şi exista chiar şi un lansator de rachete. Am reuşit să le disting şi numele înscrise pe căşti. Nimerisem în tranşeea lui Brill, dar ea încă nu observase. Se afla la celălalt capăt şi, supraveghind precaută împrejurimile, dădea indicaţii către două grupe care efectuau o manevră de învăluire. După ce-şi ocupară poziţiile, se adăposti şi ea din nou. "Dumneavoastră sunteţi, domnule maior?"

"Exact," am răspuns cu fereală. Mă întrebam dacă printre oamenii din tranşee exista cineva să-mi poarte sâmbetele.

"Ce-i povestea asta cu cutremurul?"

Aflase despre crucişătorul distrus, dar nu şi despre cea de-a doua dronă. I-am expus situaţia în câteva cuvinte.

"Încă n-a ieşit nimeni din ecluză," remarcă ea. "Cel puţin până acum. Cred că au intrat toţi în câmpul de stază."

"Da, erau aproape şi de una şi de alta." Poate unii nu-mi luaseră avertismentul în serios şi se aflau încă sub sol. Pentru mai multă siguranţă am lansat un nou apel pe frecvenţa generală şi, imediat după, se dezlănţui iadul pe pământ.

Solul se scufundă brusc sub noi, apoi se arcui în sus; ne izbi cu o asemenea forţă încât ne proiectă în aer, rostogolindu-ne afară din tranşee. Am zburat câţiva metri, îndeajuns de sus ca să văd mozaicul galben şi portocaliu de ovaluri strălucitoare, craterele unde fuseseră oprite bombele nova. Am căzut în picioare, dar pământul se clătina şi aluneca atât de violent sub tălpi, încât îmi era imposibil să-mi păstrez poziţia.

Cu un scrâşnet adânc pe care l-am simţit chiar prin costum, terenul de deasupra bazei noastre se prăbuşi, fărâmiţându-se. Odată cu tasarea solului, parte din talpa câmpului de stază, o clipă expusă, se aşternu pe noua suprafaţă cu o graţie nepăsătoare.

Speram că toată lumea avusese mintea şi timpul necesare să intre sub dom.

Din tranşeea alăturată apăru o siluetă clătinându-se şi, brusc, mi-am dat seama că nu era umană. La o asemenea distanţă, laserul meu i-a găurit casca; tauranul mai făcu doi paşi şi se prăbuşi pe spate. Deasupra tranşeei se mai ivi o cască. I-am retezat partea de sus înainte ca posesorul ei să poată schiţa vreun gest.

Nu reuşeam să mă orientez. Singurul lucru neschimbat era domul de stază, dar el arăta la fel din orice unghi l-ai fi privit. Laserele bevawatt fuseseră îngropate, însă unul dintre ele se declanşase, fascicolul orbitor şi intermitent iluminând un nor învârtejit de rocă vaporizată.

Fără putinţă de îndoială, mă aflam în teritoriu inamic. Am pornit să traversez solul încă agitat, în direcţia domului.

Nici un comandant de pluton n-a răspuns apelurilor mele. Toţi, cu excepţia lui Brill, erau probabil în interiorul domului. I-am găsit, totuşi, pe Hilleboe şi pe Charlie; pe Hilleboe am trimis-o în dom, să-i scoată afară pe toţi cei dinăuntru. Dacă şi al doilea val de atac număra 128 de taurani, atunci trebuia să ne strângem toate forţele.

Zgâlţâielile s-au mai potolit şi am nimerit într-o tranşee "prietenă" - de fapt a bucătarilor, pentru că singurii ei ocupanţi erau Orban şi Rudkoski.

Apel de la Hilleboe: "Domnule maior... erau doar zece oameni acolo. Restul n-au reuşit să scape."

"Au rămas pe loc?" Doar avuseseră timp suficient la îndemână.

"Nu ştiu, domnule maior."

"Nu-i nimic. Vezi de câţi oameni mai dispunem." Am încercat din nou frecvenţele comandanţilor de plutoane, dar nu se auzea decât fâşâitul legăturilor întrerupte.

Vreme de câteva minute am pândit focul laser al duşmanilor, dar acesta încetase. Probabil aşteptau întăriri.

Hilleboe din nou: "Doar cincizeci şi trei au răspuns la apel, domnul maior. S-ar putea ca unii să-şi fi pierdut cunoştinţa."

"Bine. Să fie pregătiţi pentru..." Apoi apăru al doilea val de transportoare, cu reactoarele orientate spre noi, decelerând peste orizont. "*Foc de voie cu rachetele în ticăloşi!* răcni Hilleboe către toţi soldaţii. Nimeni, însă, nu izbutise să-şi păstreze lansatorul de rachete în clipele când fusese zvârlit de colo-colo. Lipseau şi aruncătoarele de grenade, iar distanţa era prea mare pentru a folosi laserele de mână.

Transportoarele astea erau de patru, cinci ori mai mari decât cele din primul val.

Unul dintre ele ateriză la aproximativ un kilometru în faţa noastră, oprind atât cât să-şi verse încărcătura de soldaţi. Peste cincizeci, probabil şaizeci şi patru - înmulţit cu opt egal cinci sute doisprezece. Imposibil să-i respingem.

"Aici maiorul Mandella. Ascultaţi-mă cu atenţie." Încercam să-mi păstrez vocea calmă şi sigură. "Ne vom retrage în dom, repede, dar în ordine desăvârşită. Ştiu că suntem răspândiţi care încotro. Dacă faceţi parte din plutonul doi sau patru, rămâneţi un minut pe poziţie şi acoperiţi plutoanele unu, trei şi întăririle, apoi e rândul vostru.

"Plutoanele unu, trei şi întăririle, vă retrageţi la jumătatea distanţei dintre poziţiile actuale şi dom, apoi vă adăpostiţi şi acoperiţi plutoanele doi şi patru. Ele continuă până la marginea domului, de unde vă acoperă pe restul distanţei." N-ar fi trebuit să spun "retragerea"; în regulamente nu există acest cuvânt. Poate manevră de repliere.

A fost mai mult repliere decât manevră. Câte opt-nouă oameni trăgeau, iar restul fugeau de mama focului. Rudkoski şi Orban dispăruseră. Ţintind cu mare atenţie, am tras de câteva ori, fără nici un folos, apoi am luat-o la goană către celălalt capăt al tranşeii, am suit afară şi m-am îndreptat spre dom.

Tauranii au început să tragă cu rachete, dar majoritatea păreau să treacă prea sus. Până la jumătatea distanţei ce mă despărţea de dom, am văzut doi dintre ai noştri spulberaţi. Apoi am găsit o stâncă mare şi m-am ascuns în dosul ei. Am aruncat o privire în urmă şi m-am convins că doar vreo doi-trei taurani se aflau suficient de aproape ca să devină posibile ţinte pentru laser, însă mi s-a părut mai înţelept să nu atrag atenţia asupra mea. Am alergat restul drumului până la marginea câmpului şi m-am oprit să ripostez focului inamic. După câteva lovituri, mi-am dat seama că mă expun în mod inutil; din câte vedeam, o singură persoană mai alerga spre dom.

O rachetă fulgeră razant pe lângă mine; dacă aş fi întins mâna, aş fi atins-o. M-am încordat, ghemuindu-mă, şi am sărit, intrând în dom într-o poziţie oarecum lipsită de demnitate.

3

Ajuns înăuntru, am văzut racheta care mă ratase, derivând alene în lumina cenuşie, ridicându-se uşor pe măsură ce străbătea domul. Avea să se vaporizeze de îndată ce ieşea din el, fiindcă toată energia cinetică, pierdută prin brusca încetinire la 16,3 metri pe secundă, urma să se transforme în căldură.

Nouă oameni zăceau morţi, cu feţele în jos, chiar la marginea câmpului. Era de aşteptat, chiar dacă asemenea lucruri de obicei nu li se spuneau soldaţilor.

Costumele lor de luptă erau intacte - altfel n-ar fi ajuns până aici - dar în tăvăleala şi trânteala prin care trecuseră în ultimele minute, stratul special izolator care le proteja de efectele câmpului de stază se deteriorase. De aceea, imediat ce intraseră în câmp, orice activitate electronică încetase în organism, ducând la moarte subită. Şi pentru că nici o moleculă din corpul lor nu putea depăşi 16,3 m/s, îngheţaseră bocnă imediat, iar temperatura trupurilor căzuse instantaneu la 0,426 K.

Am decis să nu-l întorc pe nici unul cu faţa în sus, lăsând pe mai târziu identificarea numelor. Trebuia să punem la punct o poziţie defensivă, înainte ca tauranii să pătrundă în dom. Asta în cazul în care nu aveau de gând să aştepte, ci doreau să lovească în forţă.

Cu gesturi largi şi complicate am reuşit să-i adun pe toţi în centrul câmpului, sub coada vânătorului, unde se aflau stivuite armele.

Erau o grămadă, pentru că fusesem pregătiţi să echipăm de trei ori mai mulţi oameni decât cei aflaţi acum pe dom. După ce am dat fiecăruia câte un scut şi o sabie scurtă, am scris cu degetul pe zăpadă: ARCAŞI BUNI? RIDICAŢI MÂNA. S-au oferit cinci voluntari, apoi am mai ales trei ca să folosim toate arcurile. Am distribuit câte douăzeci de săgeţi fiecărui arcaş. Pentru distanţe mari, nu existau alte arme mai eficiente; săgeţile erau aproape invizibile în zborul lor lent, iar masa era concentrată într-un vârf de cristal, dur ca un diamant.

Am dispus arcaşii circular în jurul

vânătorului (ampenajul îi apăra parţial de proiectilele venite din spate), la fiecare doi dintre ei plasând alţi patru oameni: doi suliţaşi, un luptător cu bastonul şi unul înarmat cu o secure de luptă şi cu douăsprezece shuriken-uri. Teoretic cel puţin, o astfel de organizare acoperea toate formele de luptă, de la distanţă până la corp-la-corp.

În realitate, la raportul de forţe existent - cam cincisprezece la unu - puteau să vină probabil cu câte un bolovan în fiecare mână, fără scuturi sau arme speciale, şi chiar şi aşa să ne bată măr.

Asta în cazul că ştiau ce e aceea un câmp de stază. Fiindcă altfel, tehnologia lor părea să fie la zi în toate privinţele, cu cea terestră.

Vreme de câteva ore nu s-a întâmplat nimic. Aşteptând să murim, ne am plictisit cât cuprinde. N-aveai cu cine schimba o vorbă, nu vedeam decât domul neschimbat şi cenuşiu, nava cenuşie, zăpada cenuşie şi câţiva soldaţi anonimi, identici şi cenuşii. Nimic de auzit, gustat sau mirosit, cu excepţia propriului trup.

Aceia dintre noi interesaţi încă de luptă supravegheau marginea inferioară a domului, aşteptând apariţia primilor taurani. Aşa că ne-a trebuit o secundă întreagă să ne dăm seama că se declanşase atacul. Venea de deasupra, un roi de fleşete catapultate, împroşcate prin dom de la vreo treizeci de metri înălţime, ţintite exact spre centrul emisferei.

Scuturile erau destul de mari, aşa că oamenii îşi puteau proteja corpul cu ele dacă se lăsau uşor pe vine; cei care au văzut fleşetele s au apărat cu uşurinţă. Ceilalţi, surprinşi cu spatele la direcţia atacului sau odihnindu-se, numai norocul chior îi mai putea salva: nimeni nu putea striga vreun avertisment, iar proiectilelor le trebuiau doar trei secunde ca să ajungă din marginea domului în centrul lui.

Am fost norocoşi - n-am pierdut decât cinci oameni. Unul dintre ei, o femeie, Shubik, era arcaş. I-am luat locul şi am pregătit arcul, aşteptând un atac iminent la sol.

Care întârzia. După jumătate de oră am mers de la un om la altul şi, prin gesturi, am explicat fiecăruia că trebuia să atingă persoana din dreapta dacă vedea că se întâmplă ceva deosebit. Următorul avea să procedeze la fel şi tot aşa, până când cercul se închidea.

Probabil că asta mi-a salvat viaţa. Al doilea atac cu fleşete, câteva ore mai târziu, veni din spatele meu. Am simţit ghiontul, am tras o palmă celui din dreapta mea, m-am întors şi le-am văzut coborând. Am ridicat scutul deasupra capului şi, după o fracţiune de secundă, fleşetele loviră.

Mi-am pus arcul jos pentru a smulge trei fleşete din scut şi atacul la sol se declanşă.

Era o scenă stranie şi impresionantă. Vreo trei sute de taurani intrară simultan în câmp, aproape umăr la umăr, de jur împrejurul domului. Înaintau în cadenţă, ţinând fiecare câte un scut rotund, care de-abia le acoperea pieptul masiv. Aruncau cu fleşete similare celor care ne bombardaseră ceva mai devreme.

Am plantat scutul în faţa mea - avea suporturi mici la partea inferioară pentru a rămâne în picioare - şi, după prima săgeată trasă, mi-am dat seama că şansa era de partea noastră. Săgeata lovi un scut inamic în centru, trecu prin el şi pătrunse în costum.

A fost un masacru cu sens unic. În absenţa elementului-surpriză, fleşetele nu prea erau eficiente - dar când una mi-a trecut pe deasupra capului, venind din spate, am simţit că mă iau fiorii.

Cu douăzeci de săgeţi am omorât tot atâţia taurani. De fiecare dată când se prăbuşea unul, ceilalţi strângeau rândurile; nici măcar nu trebuia să mai ţinteşti. După ce-am rămas fără săgeţi, am încercat să arunc în ei cu propriile fleşete. De data asta, însă, scuturile lor uşoare se dovediră un obstacol de netrecut.

Când am ajuns în faza de luptă corp-la-corp, ucisesem deja mai mult de jumătate dintre ei, numai cu săgeţi şi suliţe. Mi-am scos sabia şi am aşteptat. Proporţia rămăsese totuşi de peste trei la unu în favoarea lor.

La distanţe mai mici de zece metri, fu rândul oamenilor cu shuriken să-şi dovedească măiestria. Deşi aflate în rotaţie, proiectilele puteau fi lesne văzute, mai ales că până la ţintă făceau mai bine de jumătate de secundă. Cu toate astea, majoritatea tauranilor reacţionară la fel de inefi-

cient, ridicând scuturile pentru a bloca lovitura. Lama călită şi grea, ascuţită ca un brici, străpungea uşor scutul, aidoma unui joagăr tăind cartoane.

Primul contact corp la corp se desfăşură cu bastoane, bare de metal de doi metri lungime, ascuţite la capete într-o lamă de cuţit cu tăiş dublu şi serat. Tauranii le înfruntară cu sânge rece - sau poate vitejeşte, e o chestiune ce ţine de punctul de vedere adoptat. Prindeau pur şi simplu lama în mâini şi mureau. În timp ce omul nostru încerca să-şi smulgă arma din strânsoarea rigidă a mortului, un spadasin tauran, înarmat cu un iatagan de peste un metru, făcea un pas în faţă şi-l ucidea.

Pe lângă săbii, aveau şi ceva asemănător bolasului, o bucată de coardă elastică, terminată cu vreo zece centimetri de sârmă ghimpată, având la capăt o mică greutate pentru propulsie. Armă periculoasă de ambele părţi; dacă nu-şi atingea ţinta, zvâcnea înapoi imprevizibil. De cele mai multe ori, însă, nimerea, trecând pe sub scuturi şi înfăşurându-şi sârma ghimpată în jurul gleznelor.

Stăteam spate în spate cu Erikson şi, mulţumită spadelor, am reuşit să mai supravieţuim câteva minute. Când nu mai erau decât vreo douăzeci, tauranii se răsuciră pur şi simplu pe călcâie şi, mărşăluind, se îndreptară spre exteriorul domului. Am mai nimerit trei cu fleşetele, dar am preferat să nu-i urmărim. Se puteau întoarce şi reîncepe măcelul.

Dintre ai noştri doar douăzeci şi opt scăpaseră. Pe sol erau presărate cadavre taurane, de peste zece ori mai multe, dar asta nu prea ne încălzea.

Alţi trei sute, proaspeţi, puteau repeta oricând isprava. Şi de data asta cu deplin succes.

Am trecut de la un cadavru la altul, recuperând săgeţi şi suliţe, apoi am luat iar poziţii în jurul vânătorului. Nimeni nu s-a ostenit să recupereze bastoanele. Mi-am cercetat tovarăşii: Charlie şi Diana rămăseseră în viaţă (Hilleboe fusese una dintre victimele luptei cu bastonul), precum şi doi ofiţeri din corpul auxiliar. Wilber şi Szydlowska. Rudkoski era prezent, dar pe Orban îl nimerise o fleşetă.

După o zi de aşteptare, se părea că inamicul preferase atacului la sol un război de uzură. Fleşetele zburau constant spre noi, însă doar câte două, trei, maximum zece. Şi întotdeauna din alt unghi. Nimeni nu putea rămâne cu ochii în patru la nesfârşit; o dată la trei, patru ore, sigur nimereau pe cineva.

Dormeam cu schimbul, doi oameni odată, deasupra generatorului de câmp. Plasat sub fuselajul vânătorului, era cel mai sigur loc din dom.

Din când în când, la marginea domului apărea un tauran, cu scopul evident de a vedea dacă mai suntem în viaţă. Uneori trăgeam cu săgeţi în el, ca să nu ne ieşim din mână.

După câteva zile, au renunţat la fleşete. Era posibil să-şi fi epuizat, pur şi simplu, stocul. Sau hotărâseră să înceteze în momentul când rămăseserăm douăzeci cu totul.

Mai putea fi o explicaţie. Am plecat cu un baston în mână până la marginea câmpului şi am împuns cu el, un centimetru sau mai mult, spre exterior. Când l-am tras înapoi, am constatat că vârful se topise. I l-am arătat lui Charlie, care se legănă înainte şi înapoi. Îmbrăcat în costum, numai aşa puteai să-ţi exprimi aprobarea: se mai întâmplase să fie astfel dejucată protecţia câmpului de stază. Tauranii îmbrăcaseră domul cu laserele într-o haină de foc şi ne aşteptau să înnebunim de-a binelea şi să oprim generatorul. Între timp, probabil că ei stăteau comod în nave şi jucau ceva asemenănător cu tablele.

Am încercat să găsesc o soluţie. În mediul acela ostil, în care simţurile ţi-erau anesteziate şi unde trebuia să fii mereu în gardă, era greu să te concentrezi multă vreme asupra unei asemenea probleme. Ceva ce spusese Charlie. Nu mai departe de ieri. Nu reuşeam să-mi amintesc. La vremea respectivă n-ar fi dat rezultate; asta era tot ce mai ţineam minte. Şi, într-un târziu, m-am luminat.

I-am chemat pe toţi lângă mine şi am scris pe zăpadă:

LUAT BOMBE NOVA DIN NAVĂ.
PUSE LA MARGINEA CÂMPULUI.
MUTAT CÂMPUL.

Szdlowska ştia locul de la bordul vânătorului unde se păstrau uneltele nece-

sare. Din fericire pentru noi, lăsasem toate căile de acces deschise, înainte de a activa câmpul; erau electronice şi ar fi putut îngheţa în poziţia închis. Dintr-o nişă de lângă motoare, am luat o trusă de chei fixe, apoi am urcat în carlingă. Acelaşi om cunoştea şi modul de demontare al plăcii de acces spre compartimentul bombelor. L-am urmat, târându-mă prin tubul larg de un metru.

În mod normal, presupuneam eu, înăuntru ar fi trebuit să fie beznă ca în burta balenei. Dar câmpul de stază ilumina bombele la fel de slab, fără umbre, ca şi afară. Incinta era prea strâmtă pentru amândoi, aşa că eu am rămas la capătul tunelului de acces şi am privit.

Trapele compartimentului aveau comandă manuală, aşa că n-am avut probleme. Szdlowska răsuci o manetă şi treaba se rezolvă. Mai grea s-a dovedit eliberarea celor două bombe nova din suporturi. Până la urmă a trebuit să folosim o rangă. Am desprins fiecare câte o bombă şi le-am rostogolit afară.

Când am coborât, l-am găsit pe sergentul Anghelov meşterind deja la ele. Ca să amorsezi bombele, mai întâi deşurubai focosul, apoi, scormonind cu un obiect dur în lăcaşul rămas liber, puteai deteriora clemele de siguranţă şi mecanismul de declanşare întârziată.

Le-am cărat repede până la margine, câte şase oameni la fiecare bombă, şi le-am aşezat alături. Le-am făcut semn cu mâna celor patru oameni aflaţi lângă generatorul de câmp. Îl ridicară, apucându-l de mânere, şi se îndepărtară cu zece paşi. Marginea câmpului lunecă peste ele şi bombele dispărură.

Mai mult ca sigur că detonaseră. Vreme de câteva secunde se cree o temperatură comparabilă cu cea din miezul unei stele. Până şi câmpul de stază o resimţi: pentru o clipă, aproximativ o treime din dom căpătă o strălucire mată şi rozalie, redevenind apoi cenuşiu. Apăru o uşoară acceleraţie, ca într-un lift. Asta însemna că alunecam spre fundul craterului. Oare aveam să atingem ceva solid? Sau ne scufundam în roca topită, pentru a rămâne fixaţi în ea ca nişte insecte în chihlimbar? Nici nu merita să te gândeşti la o asemenea eventualitate. Dacă se întâmpla aşa ceva, ar fi existat, probabil, o şansă să ne eliberăm cu laserul bevawatt al vânătorului.

Doar doisprezece dintre noi.

CÂT TIMP? zgârie Charlie în zăpada de la picioarele mele.

Era o întrebare al naibii de bună. Nu cunoşteam decât cantitatea de energie eliberată de cele două bombe. Habar n-aveam ce dimensiuni căpătase mingea de foc, or de mărimea ei depindeau temperatura la detonare şi suprafaţa craterului. Nu ştiam ce cantitate de căldură putea absorbi roca şi nici punctul ei de fierbere. Am scris O SĂPTĂMÂNA POATE? TREBUIE SĂ MĂ GÂNDESC.

Computerul navei mi-ar fi dat răspunsul într-o miime de secundă, numai că n-aveam cum să-l folosesc. Am început să scriu ecuaţiile pe zăpadă, încercând să obţin un minim şi un maxim pentru perioada de timp necesară răcirii în exterior. Anghelov, ale cărui cunoştinţe de fizică erau mult mai la zi, îşi făcu, pe fuselaj, propriile sale calcule.

Rezultatele mele indicau între şase ore şi şase zile (deşi pentru şase ore, roca înconjurătoare ar fi trebuit să transmită căldura la fel ca un conductor din cupru pur), iar ale lui Anghelov între cinci ore şi patru zile jumătate. Am insistat că vor fi şase zile şi nimeni nu mă contrazise.

Am dormit o groază. Charlie şi Diana jucau şah, zgâriind simbolurile pe zăpadă. Eu unul n-am fost niciodată în stare să ţin minte poziţiile pieselor. Mi-am verificat calculele de câteva ori şi de fiecare dată am obţinut şase zile. Am refăcut şi calculele lui Anghelov şi, deşi mi s-au părut corecte, le-am preferat totuşi pe ale mele. O zi şi jumătate în plus, îmbrăcaţi în costume - ei şi? Ne contraziceam, concis, prin semne scrise pe zăpadă, fără să ne supărăm.

Atunci când detonasem bombele, eram nouăsprezece. Şi după şase zile, când am pus mâna pe întrerupătorul generatorului, eram tot nouăsprezece. Oare ce ne aştepta în exterior? Era sigur că, pe o rază de câţiva kilometri, toţi tauranii muriseră în explozie. Dar poate mai existase vreo forţă de rezervă, în spatele frontului, care aştepta acum, calmă, pe buza craterului. De data

asta, însă, bastonul scos în afara câmpului nu se mai topise.

Am împrăştiat oamenii, astfel încât să nu mai fie nimeriţi cu toţii din prima lovitură. Apoi, pregătit să re-activez câmpul la cel mai mic pericol, am apăsat pe întrerupător.

4

Radioul personal era încă acordat pe frecvenţa generală; după mai mult de o săptămână de linişte, urechile mi-au fost brusc invadate de exclamaţii asurzitoare de bucurie.

Ne aflam în centrul unui crater cu diametrul şi adâncimea de un kilometru. Pereţii deveniseră o crustă neagră şi lucioasă, întreruptă ici-colo de crăpături roşiatice, fierbinţi, dar neprimejdioase. Emisfera de teren pe care ne găseam se scufundase cu mai bine de patruzeci de metri faţă de nivelul iniţial, astfel încât acum stăteam pe un soi de piedestal.

Nicăieri nu se vedea nici un tauran.

Ne-am repezit la navă, am închis-o ermetic, am umplut-o cu aer proaspăt şi ne-am scos costumele. N-am făcut uz de funcţie la unicul duş de pe navă; m-am aşezat comod într-un fotoliu de acceleraţie şi am inspirat, rar şi adânc, aer care nu mirosea a Mandella reciclat.

Nava era proiectată pentru un echipaj de maximum doisprezece oameni, aşa că şase dintre noi au rămas cu schimbul afară pentru a nu suprasolicita sistemul de menţinere a vieţii. Am transmis un mesaj repetat către celălalt vânător, aflat încă la şase săptămâni depărtare, anunţând că trăim şi că aşteptăm să fim luaţi la bord. Eram aproape sigur că mai avea cel puţin şapte locuri libere, deoarece echipajul standard pentru misiunile de luptă se compunea din doar trei oameni.

Desen de Florin Constantin

Era minunat să te plimbi şi să poţi vorbi din nou. Pentru restul şederii noastre pe planetă, am suspendat în mod oficial tot ce ţinea de viaţa cazonă. O parte dintre supravieţuitori erau din plutonul de nemulţumiţi comandat de Brill, însă ostilitatea părea să le fi dispărut.

Am practicat un fel de joc nostalgic, comparând diferitele perioade istorice la care fuseserăm martori pe Pământ, şi ne-am întrebat cum va fi când ne vom întoarce într-un viitor aflat la o distanţă de şapte sute de ani. Nimeni nu se gândea că, în cel mai bun caz, urma să căpătăm un concediu de câteva luni, apoi să fim detaşaţi la alt Corp Expediţionar, pentru încă un tur de ruletă.

Într-o bună zi, Charlie mă întrebă din ce ţară provenea numele meu; i se părea bizar. I-am spus că provenea din lipsa unui dicţionar şi, scris corect, ar fi fost chiar mai bizar.

Jumătate de oră a durat să-i explic toate detaliile neînsemnate legate de botezul meu. Ca s-o scurtez, totuşi, părinţii mei fuseseră "hippies" (un fel de sub-cultură din America sfârşitului de secol douăzeci, care respinsese materialismul şi îmbrăţişase un larg evantai de idei ciudate) şi se strânseseră, împreună cu alţii asemenea lor, într-o comunitate mică a cărei ocupaţie de bază era agricultura. Când a rămas însărcinată, mama n-a vrut să respecte convenţiile căsătorindu-se: asta presupunea ca femeia să ia numele bărbatului şi însemna că, într-un fel, devenea proprietatea lui. Îmbătaţi însă de sentimentalisme, părinţii mei au hotărât să şi aleagă un nou nume, acelaşi pentru amândoi. Au plecat cu o maşină până în oraşul cel mai apropiat, ciorovăindu-se tot drumul în legătură cu acel cuvânt ce-ar fi simbolizat cel mai bine legătura de dragoste dintre ei - am scăpat cât p-aci de un nume mult mai scurt - şi au ales Mandala.

Împrumutat de hippies dintr-o altă religie, mandala este un desen în formă de roată simbolizând cosmosul, mintea cosmică, Dumnezeu şi orice altceva doreai să citeşti în el. Nici mama şi nici tata nu ştiau cum se scrie corect cuvântul, iar magistratul l-a notat cum i s-a năzărit lui. Şi mi-au dat numele de William în onoarea unui unchi înstărit, ulterior decedat, din nefericire, sărac lipit.

Ne-am petrecut cele şase săptămâni într-un mod destul de plăcut: discutând, citind, odihnindu-ne. Cea de-a doua navă coborî lângă a noastră şi avea într-adevăr nouă cuşete libere. Am format echipajele astfel încât fiecare navă să aibă la bord pe cineva care s-o poată pilota, în caz că secvenţa pre-programată de salt nu ar fi funcţionat. Eu m-am mutat pe celălalt vânător, sperând să găsesc cărţi noi în bibliotecă. N-am avut noroc.

Ne-am culcat cu toţii în incintele de accelerare şi am decolat simultan.

Am petrecut multă vreme acolo, pentru că nava era aglomerată şi n-aveam nici unul chef să vedem aproape tot timpul aceleaşi şi aceleaşi mutre. Acceleraţiile periodice ne-au dus la Stargate în zece luni, timp subiectiv. Bineînţeles, pentru un ipotetic observator obiectiv, perioada rămânea tot de trei sute patruzeci de ani (fără şapte luni).

În jurul lui Stargate orbitau sute de crucişătoare. Ghinionul nostru: cu asemenea forţe în rezervă, probabil nici vorbă de concediu.

Oricum, mai curând aveam să ajung în faţa curţii marţiale decât în permisie. Pierdusem optzeci şi opt la sută din oameni, mulţi dintre ei din cauză că nu avuseseră suficientă încredere în mine să execute ordinele legate de cutremur. Iar în ceea ce privea Sade-138, situaţia era ca la început: nu mai existau taurani, dar nici bază.

Am primit instrucţiunile de apuntare şi le-am executat direct, fără a ne mai transfera pe navetă. La spaţiodrom ne aştepta altă surpriză. Zeci şi zeci de crucişătoare se aflau la sol - niciodată nu se procedase aşa pe Stargate, de teama unei lovituri directe - dintre care două capturate de la taurani. Era prima oară când puneam mâna pe astfel de nave, intacte.

Desigur, şapte secole însemnau poate un avantaj decisiv. Oare eram pe cale de a învinge?

Am traversat o ecluză deasupra căreia scria DEBARCARE. După presurizare, odată ce ne-am scos costumele, a apărut o femeie tânără şi frumoasă, împingând un cărucior pe care se aflau tunici şi, într-o engleză impecabilă, ne-a spus să ne îmbrăcăm şi să mergem în sala de şedinţe situată la capătul coridorului, pe stânga.

Tunica mi s-a părut ciudat de uşoară, dar călduroasă. De aproape un an de zile nu mai purtasem altceva în afara costumului de luptă.

Sala de şedinţe era cam de o sută de ori mai mare decât ar fi fost nevoie pentru cei douăzeci şi doi câţi eram. Acolo am găsit-o pe aceeaşi fată, care ne-a rugat să mergem în faţă. Asta m-a dat peste cap: puteam să jur că plecase în sens opus nouă pe coridor - şi *ştiam* că nu mă-nşel; mă uitasem lung după ea, fascinat de cum i se mulau hainele pe fund.

La naiba, poate aveau transmiţătoare de masă. Sau teleportare. Voia să fie scutită de efortul de a face câţiva paşi.

Am stat un minut, apoi un bărbat, îmbrăcat cu o tunică simplă, întru totul

asemănătoare celor pe care le purtam, păşi pe podium cu un vraf de caiete groase sub fiecare braţ.

Aceeaşi fată îl urma, având şi ea nişte caiete.

Am privit în spatele meu şi am văzut-o încă pe intervalul dintre fotolii. Ca lucrurile să pară şi mai aiuritoare, bărbatul era practic geamăn cu ambele femei.

Răsfoi unul dintre caiete şi-şi drese glasul.

"Cărţile astea vă sunt destinate," vorbi el, tot cu un accent perfect, "dar nu-i nevoie să le citiţi dacă nu aveţi chef. Nu vă obligă nimeni să faceţi ceea ce nu vreţi, fiindcă... sunteţi liberi. Războiul s-a sfârşit."

Tăcere neîncrezătoare.

"După cum veţi afla din acest manual, războiul s-a terminat acum două sute douăzeci şi unu de ani. Prin urmare, ne aflăm în anul 220. Pe stil vechi, asta înseamnă, evident, 3138 d.C.

"Sunteţi ultimul grup de soldaţi care s-a întors. După ce veţi pleca de aici, vă voi urma. Iar Stargate va fi distrusă. Ea mai exista doar ca punct de întâlnire pentru supravieţuitori şi ca monument în amintirea prostiei umane. Şi a ruşinii. După cum veţi afla citind. Distrugerea ei va însemna o purificare."

Se opri şi femeia continuă fără nici o pauză.

"Regret încercările prin care aţi trecut şi aş vrea să pot afirma că totul a fost în numele unei cauze juste, dar, citind, veţi afla că nu este aşa.

Nici chiar averile strânse în timp, salariile neplătite şi dobânzile la dobânzi, nu mai valorează ceva, deoarece nu mai folosim bani sau credite. De altfel, nu mai există o economie ca atare, unde să mai poată fi folosite asemenea... lucruri."

"După cum cred că v-aţi dat deja seama," preluă ştafeta bărbatul, "eu sunt, noi suntem clone de la un acelaşi individ. În urmă cu circa două sute de ani, numele meu era Kahn. Acum este Om."

"Am avut un strămoş direct în compania voastră, un anume Larry Kahn, caporal. Îmi pare rău că el nu s-a mai întors."

"Reprezint mai mult de zece miliarde de indivizi, dar o singură conştiinţă," spuse femeia. "După ce veţi citi, voi încerca să vă explic. Ştiu că va fi greu de înţeles."

"Nu mai există alţi oameni aduşi la viaţă, întrucât eu reprezint modelul perfect. Indivizii care mor sunt înlocuiţi. Există, totuşi, planete unde oamenii se nasc în mod normal, ca mamiferele. Dacă societatea mea este prea alienantă pentru voi, puteţi pleca pe una dintre aceste planete. În caz că doriţi să participaţi la procreere, noi nu vă vom descuraja această înclinaţie. Mulţi veterani ne-au cerut să le schimbăm polaritatea în heterosexuali, astfel încât să se poată adapta mai uşor acestor societăţi. Pot face asta foarte uşor."

Nu te mai deranja, Omule, fă-mi biletul de ieşire.

"Veţi rămâne zece zile pe Stargate ca oaspeţi ai mei, după care veţi fi duşi încotro doriţi," reluă bărbatul. "Până atunci, citiţi, vă rog, această carte. Puteţi întreba orice sau cere orice serviciu, fără să vă jenaţi." Se ridicară amândoi şi plecară de pe podium.

"Incredibil," spuse Charlie, care stătea alături de mine. "Permit... încurajează... bărbaţii şi femeile să facă chestia *aceea* din nou? Împreună?"

Femela-Om de pe interval, aflată în spatele nostru, îi răspunse, înainte să apuc să formulez o replică ipocrită prin care să-mi exprim compasiunea.

"Nu acuzăm societatea din care proveniţi," spuse ea, neînţelegând probabil că Charlie era afectat pe plan personal. "Simt numai că se impune o măsură de siguranţă eugenică. Nu posed dovezi că prin clonarea unui singur individ ideal se comite ceva rău, dar dacă se va constata că a fost o greşeală, va exista întotdeauna o bancă genetică bogată, care să ne permită să o luăm de la capăt."

Îl bătu uşor pe umăr. "Desigur, nu sunteţi obligaţi să plecaţi pe planetele de reproducere. Puteţi rămâne pe oricare dintre planetele mele. Eu nu fac nici o deosebire între hetero şi homosexualitate."

Se duse apoi pe podium, de unde ne ţinu o lungă predică despre locurile de cazare, de servire a mesei şi alte asemenea, în timpul sejurului pe Stargate. "Nu mi s-a întâmplat încă să fiu sedus de-un computer", bolborosi Charlie.

Războiul care ţinuse o mie o sută patruzeci şi trei de ani începuse de la

premise false şi continuase doar pentru că cele două rase nu reuşiseră să comunice una cu cealaltă.

Imediat ce au schimbat primul mesaj, s-a pus întrebarea "De ce ne-aţi atacat?" şi răspunsul a fost "Noi?"

Tauranii nu mai cunoscuseră războiul de milenii şi, spre începutul secolului douăzeci şi unu, se părea că şi omenirea era pregătită să facă uitată această venerabilă instituţie. Mai existau însă şi militari îmbătrâniţi în rele, iar mulţi dintre ei ocupau poziţii importante. Practic, ei conduceau Grupul de Explorări şi Colonizare de pe lângă Naţiunile Unite, grup care profita de recent descoperitul salt colapsar pentru a explora spaţiul interstelar.

Multe dintre expediţiile de început au suferit accidente şi au dispărut. Foştii militari deveneau bănuitori. I-au înarmat pe colonişti şi, astfel, prima navă taurană întâlnită a fost distrusă.

Şi-au lustruit medaliile de pe piept şi restul avea să devină istorie.

Nu puteai arunca întreaga vină numai pe militari. Dovezile care, chipurile, îi incriminau pe taurani în legătură cu primele dispariţii de nave erau de-a dreptul ridicole. Puţinii oameni care au atras atenţia asupra greşelii pe cale de a fi comisă au fost ignoraţi.

Adevărul era că economia Pământului avea nevoie de un război şi acesta pica într-un moment ideal. Oferea o investiţie atrăgătoare, în care puteau fi azvârliţi bani cu găleata şi prezenta avantajul de a uni umanitatea în loc s-o dezbine.

În felul lor, tauranii au reînvăţat legile războiului. Însă nicioată nu le-au deprins cum se cuvine şi, până la urmă, tot ar fi pierdut.

Cartea lămurea că tauranii nu puteaù contacta umanitatea, pentru că la ei nu mai exista conceptul de individ: erau clone naturale de milioane de ani. În fine, la un moment dat, pe crucişătoarele noastre au apărut echipajele formate din Om, clonele lui Kahn. Ele au reuşit, pentru prima oară, să comunice cu clonele taurane.

Cartea afirma asta fără înconjur. L-am rugat pe Om să-mi spună ce anume făcea atât de specială relaţia dintre două clone, iar el mi-a explicat că era imposibil să înţeleg *a priori*. Nu existau cuvinte pentru aşa ceva şi chiar dacă ar fi existat, creierul meu nu era capabil să lege conceptele implicate.

În regulă. Ideea mi se părea cam trasă de păr, dar eram dispus să o accept. Dacă asta însemna că războiul se sfârşise, acceptam orice.

Tocmai mă îmbrăcam după prima noapte de somn omenesc de care avusesem parte după ani şi ani, când cineva bătu uşor la uşă. Am deschis-o şi în cadrul ei stătea o femelă-Om, cu o expresie ciudată pe chip. Aducea a poftă; oare încerca să fie seducătoare?

"Maior Mandella", zise ea, "pot intra?" I-am făcut semn către scaun, dar ea s-a dus drept la pat şi s-a aşezat cu eleganţă pe aşternuturile mototolite.

"Aş vrea să-ţi fac o propunere". M-am întrebat dacă ştia subînţelesul arhaic al cuvântului folosit. „Vino lângă mine, te rog."

Spre deosebire de Charlie, care nu voia să se lase sedus de un computer, eu n-aveam asemenea prejudecăţi, aşa c-am ascultat-o. "Şi ce-mi propui?" I-am atins coapsa călduţă şi am descoperit, dezamăgit, cât de uşor era să mă stăpânesc. Oare reflexele pot suferi din lipsă de exerciţiu?

"Îţi cer permisiunea de a te clona şi câteva grame de carne. Îţi ofer, în schimb, nemurirea".

Nu era chiar propunerea visată. "De ce tocmai eu? Credeam că tu eşti deja modelul ideal."

"Ţinând seama de scopurile mele şi atât cât îmi stă în putinţă să apreciez, aşa e. Dar am nevoie de tine pentru a îndeplini o funcţie... contrară naturii mele. Şi contrară fratelui meu Tauran."

"O treabă murdară." Să-ţi petreci toată viaţa curăţând canale; halal nemurire.

"S-ar putea să nu ţi se pară chiar aşa murdară." Se foi incomodată şi mi-am retras mâna. "Mulţumesc. Ai citit prima parte a cărţii?"

"În mare, da."

"Atunci ai aflat că Om şi Tauran sunt făpturi inofensive. Nu ne luptăm între noi sau unii cu alţii, pentru că agresivitatea fizică a fost extirpată din structura noastră. Prin inginerie genetică."

"O realizare demnă de toată lauda." M-am prins unde bătea şi răspunsul avea să fie negativ.

"Dar tocmai această absenţă a agresivităţii a permis Pământului, pe vremea ta, să poarte cu succes război împotriva unei culturi infinit mai vechi. Mă tem că lucrul acesta s-ar putea întâmpla din nou."

"De data asta Omului."

"Omului şi Tauranului; din punct de vedere filozofic, diferenţa e minimă."

"Deci tu vrei ca eu să-ţi furnizez o armată. O bandă de barbari care să vă apere frontierele."

"Nu e prea plăcut exprí..."

"Nici ideea nu-i din cale-afară de plăcută." Cam aşa vedeam eu iadul. "Nu. Nu pot."

"Singura ta şansă de a trăi etern."

"Exclus." Am privit în pământ. "Vouă, agresivitatea v-a fost extirpată. Mie unuia, mi-a fost zdrobită."

Se ridică, netezindu-şi tunica peste şoldurile perfecte. "Şiretenia mi-e străină. Nu-ţi pot refuza acest trup, dacă îl doreşti cumva."

Îmi interpretă greşit tăcerea.

"În afară de nemurire, îţi mai poţi oferi doar satisfacţia abstractă de a sluji o cauză. Apărarea umanităţii de pericole necunoscute."

Am revăzut în minte cei o mie de ani de slujire a unei cauze şi mi-am dat seama că nu prea trăisem mari satisfacţii. "Nu. Chiar dacă aş considera că voi reprezentaţi umanitatea, răspunsul meu ar fi tot nu."

Încuviinţă şi se îndreptă spre uşă.

"Nu-ţi face griji", am spus. "Poţi convinge pe altcineva."

Deschise uşa şi vorbi fără să se mai întoarcă. "Nu, ceilalţi au refuzat deja. Era cel mai puţin probabil ca tu să accepţi, de aceea te-am lăsat la urmă."

Ţinând seama că toţi îi refuzasem oferta, Om a dovedit foarte mult tact. Pentru noi, cei douăzeci şi doi de întârziaţi, s-a străduit să re-creeze un mic restaurant-bar şi să-l ţină deschis zi şi noapte (n-am văzut nici un Om bând sau mâncând - socot că au rezolvat cumva şi problema asta). Într-o seară, în timp ce stăteam la masă, sorbind dintr-un pahar de bere şi citindu-le cartea, sosi Charlie şi se aşeză lângă mine.

Fără nici o introducere, îmi spuse, "Am de gând să încerc."

"Ce anume?"

"Femei. Hetero." Se crispă. "Nu te supăra... nu mi se pare prea atrăgător." Mă bătu uşor pe mână, oarecum zăpăcit. "Avantajele, însă... ai încercat vreodată?"

"Păi... nu, n-am încercat." Femela-Om era o încântare pentru ochi, însă la fel ca o pictură sau ca o sculptură. Nu mi le puteam deloc imagina ca fiinţe umane.

"Nici să n-o faci." Nu-mi explică de ce şi cum. "Pe de altă parte, ei spun - adică el, adică ea, adică... în fine - că mă pot schimba la loc fără nici o problemă. Dacă nu-mi place."

"Are să-ţi placă, Charlie."

"Sigur, *şi ei* zic la fel." Comandă o băutură tare. "Numai că mi se pare anormal. În sfârşit, pentru că, ăă, tot am de gând să fac pasul ăsta, te superi dacă... ce-ar fi să plecăm amândoi pe aceeaşi planetă?"

"Bineînţeles, Charlie, ar fi grozav." Vorbeam serios. "Te-ai hotărât unde să mergi?"

"La naiba, nici nu-mi pasă. Numai să plec de aici."

"Mă întreb dacă Heaven o mai fi la fel de frumos..."

"Nu", arătă Charlie peste umăr, către barman. „*Ăla* trăieşte acolo."

"Atunci nu ştiu. Trebuie să existe o listă."

În bar intră un Om, împingând un cărucior încărcat vârf cu dosare. "Maior Mandella? Căpitan Moore?"

"Noi suntem", răspunse Charlie.

"Astea sunt dosarele voastre militare. Sper că vi se vor părea interesante. Au fost trecute pe hârtie, când aţi rămas singurii care nu se întorseseră, deoarece ar fi fost lipsit de sens să lăsăm în funcţiune reţelele informatice, pentru a păstra atât de puţine date."

Întotdeauna anticipau întrebările care te frământau, chiar dacă nici nu-ţi dădeai seama că voiai să afli ceva.

Dosarul meu era de cel puţin cinci ori mai gros decât cel al lui Charlie. Şi mai voluminos, probabil, decât oricare altul. Se părea că eram singurul soldat care făcuse războiul de la un capăt la celălalt. Sărmana

Marygay. "Sunt curios să văd ce caracterizare mi-a tras bătrânul Stott." Am deschis la început.

Un petec de hârtie era prins cu o agrafă de prima pagină. Toate celelalte foi erau de un alb imaculat, numai petecul ăsta arăta îngălbenit de vreme şi zdrenţuit la margini.

Scrisul îmi era cunoscut, prea cunoscut, chiar după atâta amar de vreme. Biletul era vechi de peste două sute cincizeci de ani.

M-am înfiorat şi, brusc, m-au podidit lacrimile. N-aveam nici un motiv s-o cred în viaţă. Dar nici nu aflasem cu certitudine că murise, asta până când văzusem data.

"William? Ce s-a...?"

"Charlie, dă-mi pace. O clipă doar." Mi-am şters ochii şi am închis dosarul. De ce aş fi citit blestematul ăla de bilet? Plecam să încep o viaţă nouă şi era cazul să fac uitate fantomele trecutului.

Dar până şi un mesaj de dincolo de moarte era, în felul lui, o legătură. Am deschis dosarul din nou.

11 oct. 2878

William,

Toate acestea se află în dosarul tău personal. Dar, după cum te ştiu, s-ar putea întâmpla să-l arunci. De aceea am vrut să fiu sigură că vei primi acest bilet.

Bineînţeles că am supravieţuit. Ca şi tine dealtfel, nu mă-ndoiesc. Te aştept.

Ştiu că te afli pe Sade-138, de unde n-o să te întorci decât peste câteva secole. Nu-i nici o problemă.

Eu plec pe planeta căreia i se spune Middle Finger, a cincea ca depărtare de Mizar. E la două salturi colapsar, subiectiv, la zece luni distanţă. Middle Finger e un fel de rezervaţie pentru heterosexuali. E considerată o "bază de control eugenic."

Dar nu asta contează. Împreună cu alţi cinci veterani, ne-am cheltuit toţi banii, însă an, izbutit finalmente să cumpărăm un crucişător de la UNEF (Forţele de Elită ale Naţiunilor Unite). Şi îl folosim ca maşină a timpului.

Înţelegi, prin urmare, că în aşteptarea ta fac navetă relativistă. Adică cinci ani-lumină sunt pe drumuri, apoi mă întorc la Middle Finger, foarte repede. La fiecare zece ani îmbătrânesc cu aproximativ o lună. Aşa că dacă eşti încă pe fază, când vei sosi aici, eu voi avea de-abia douăzeci şi opt de ani. Grăbeşte-te!

Sunt încă liberă şi n-am de gând să schimb situaţia. Nu-mi pasă dacă o să ai nouăzeci sau treizeci de ani. Dacă nu-ţi pot fi iubită, atunci o să-ţi fiu infirmieră.

Marygay

"Hei, barman."

"Da, domnule maior?"

"Ai auzit de vreun loc numit Middle Finger? Mai e acolo?"

"Sigur că da. Unde să fie în altă parte?" O remarcă de bun simţ. "Un loc foarte frumos. Planetă-grădină. Unora însă nu li se pare destul de ispititor."

"Despre ce e vorba?" întrebă Charlie.

I-am întins barmanului paharul gol. "Tocmai am aflat încotro plecăm."

5. EPILOG

Citat din The New Voice,
Paxton, Middle Finger 24-6
14/2/3143

PRIMUL BĂRBAT NĂSCUT ÎN FAMILIA UNUI VETERAN

Marygay Potter-Mandella (Paxton, Post Road nr. 24) a născut vinerea trecută un băiat frumos, cu o greutate de 3,1 kg.

Marygay susţine că este al doilea cetăţean, "ca vârstă", stabilit pe Middle Finger, fiind născută în 1977. A fost combatant activ în aproape întreg Războiul Etern, apoi şi-a aşteptat perechea vreme de două sute şaizeci şi unu de ani, făcând naveta temporală. Tatăl, William Mandella-Potter, e cu doi ani mai în vârstă decât ea.

Băieţelul, încă nebotezat la data acestei ştiri, a fost moşit acasă sub îngrijirea unei prietene de familie, dr. Diana Alsever-Moore.

Traducerea de Cristian Lăzărescu

CLIVE BARKER

Între dealuri, oraşele

Iată o prezenţă neaşteptată în paginile Almanahului, un scriitor de horror şi dark fantasy. Apreciat drept cel mai bun autor britanic de gen, el s-a născut în 1952, în Liverpool. Scriitor profesionist, dramaturg, desenator, scenarist şi regizor (are la activ 3 filme), a debutat fulminant în 1984. publicând simultan (!) trei volume de povestiri: *Books of Blood* I, II şi III.

De-abia în prima săptămână a călătoriei în Iugoslavia a descoperit Mick ce bigot politic îşi alesese ca iubit. De bună seamă, fusese prevenit. Un homosexual din Baths îi spusese că Judd era mai de dreapta decât Attila Hunul, dar omul fusese unul dintre foştii iubiţi ai lui Judd, iar Mick bănuise că era mai multă răutate decât înţelegere în respectivul asasinat de personalitate.

Bine ar fi fost să-l fi ascultat! Atunci nu ar mai fi condus pe acel drum interminabil într-un Volkswagen ce căpătase brusc dimensiunea unui coşciug, ascultând părerile lui Judd despre expansiunea sovieticilor. Dumnezeule, era atât de plicticos. Nu făcea conversaţie, ci ţinea o prelegere şi încă una nesfârşită. În Italia, predica se referise la modul în care comuniştii exploataseră votul ţăranilor. Acum, în Iugoslavia, Judd se ambalase cu adevărat pe această temă, iar Mick era pe punctul de a-l pocni pe acest tip greu de convins.

Nu pentru că ar fi fost în dezacord cu tot ceea ce spunea Judd. Unele argumente (acelea pe care Mick le înţelegea) păreau de bun simţ. Dar, de fapt, ce ştia el? Era profesor de dans, iar Judd ziarist, un adevărat profesionist. Mick considera, ca şi cei mai mulţi ziarişti pe care-i întâlnise, că era obligat să aibă o opinie referitoare la tot ce există sub soare. În special la politică: cea mai bună troacă în care te puteai băltăci. Puteai să-ţi bagi nasul, ochii, capul şi picioarele din faţă în gunoiul ăla şi să te simţi bine împroşcându-l peste tot. Era un subiect inepuizabil, ceva ce conţinea câte puţin din fiecare lucru pentru că orice, după părerea lui Judd, aparţinea politicului. Artele reprezentau chestii politice. Sexul constituia o problemă politică. Religia, comerţul, grădinăritul, mâncatul, băutul, pârţâitul – toate aveau natură politică.

Isuse, era o plictiseală ce-ţi dădea dureri de cap; o plictiseală ucigătoare, insensibilă la dragoste.

Şi mai rău, Judd nu părea să-şi dea seama cât de plictisit devenise Mick, sau dacă o făcuse, nu-i păsa deloc. Continua pur şi simplu să vorbească prolix, argumentele sale devenind din ce în ce mai neserioase, propoziţiile alungindu-se pe măsură ce maşina înghiţea kilometrii.

Judd, hotărâse Mick, era un bastard egoist şi urma să se despartă de el de îndată ce voiajul lor de nuntă avea să se termine.

❖ ❖ ❖

Judd nu-şi dăduse seama ce fluşturatic într-ale politicii era Mick până la acea călătorie nesfârşită şi nemotivată prin cimitirele culturii europene. Tipul arăta teribil de puţin interes faţă de situaţia economică

sau politică a ţărilor prin care treceau. Dovedea indiferenţă faţă de adevărurile aflate în spatele situaţiei din Italia şi căsca, da, căsca atunci când el încerca (şi eşua) să dezbată ameninţarea rusească la adresa păcii mondiale. Trebuia să privească în faţă adevărul dureros: Mick era o „fetiţă"; nu exista alt termen pentru el. În regulă, poate că nu vorbea politicos şi nu purta bijuterii în mod excesiv, dar rămânea oricum o „fetiţă", bucuros să se bălăcească în lumea de vis a frescelor Renaşterii timpurii şi a icoanelor iugoslave. Condiţiile complexe şi contradictorii, chiar agoniile ce duseseră la înflorirea şi ofilirea acelor culturi, îl oboseau pur şi simplu. Mintea nu-i era mai profundă decât înfăţişarea; era un nimeni bine-crescut.

Halal lună de miere!

❖ ❖ ❖

După criteriile iugoslave, drumul ce pornea înspre sud, de la Belgrad la Novi Pazar, era unul bun. Existau mai puţine hârtoape decât pe multe altele pe care călătoriseră şi era relativ rectiliniu. Oraşul Novi Pazar se întindea pe valea râului Raska, partea de sud a oraşului luând numele acestuia. Nu era o zonă populară printre turişti. În ciuda drumului bun, rămăsese inaccesibilă şi-i lipseau condiţiile sofisticate de viaţă; totuşi Mick hotărâse să vadă mănăstirea Sopocani, aflată în partea vestică a oraşului şi, după câteva discuţii aprinse, câştigă.

Călătoria se dovedi a fi neinspirată. De ambele părţi ale drumului, terenurile cultivate păreau aride şi prăfuite. Vara fusese neobişnuit de fierbinte şi seceta afectase multe sate. Recoltele erau compromise, iar vitele fuseseră sacrificate prematur pentru a le împiedica să moară de foame. Puţinele feţe zărite pe marginea drumului purtau întipărite pe ele expresii de învinşi. Chiar şi copiii aveau expresii aspre; sprâncenele erau la fel de încruntate ca şi căldura stătută ce plutea peste vale.

Acum, cu cărţile date pe faţă după o ceartă în Belgrad, cei doi călătoriseră în tăcere cea mai mare parte a timpului; totuşi drumul drept, ca majoritatea drumurilor de acel gen, invita la discuţii aprinse. Atunci când şofatul este uşor, mintea scotoceşte după ceva care s-o ţină trează. Şi ce poate fi mai bun decât o ceartă?

— De ce dracu' vrei să vezi blestemata aia de mânăstire? vru să ştie Judd.

Era o invitaţie clară.

— Am făcut atâta drum..., încercă Mick să menţină tonul de conversaţie. Nu avea chef de discuţie în contradictoriu.

— Alte ticăloase de Fecioare, aşa-i?

Păstrându-şi vocea cât mai calmă posibil, Mick înşfăcă Ghidul şi citi cu voce tare: „...se pot încă vedea şi admira unele dintre cele mai minunate picturi sârbeşti, inclusiv ceea ce mulţi comentatori consideră a fi capodopera durabilă a şcolii de la Raska: «Adormirea Maicii Domnului»".

Tăcere.

Apoi Judd:

— M-am săturat până peste cap de biserici.

— E o capodoperă.

— Dacă te iei după cartea aia blestemată, toate sunt capodopere.

Mick simţi cum începe să-l părăsească stăpânirea de sine.

— Cel mult două ore şi jumătate...

— Ţi-am spus, nu mai vreau să văd încă o biserică. Mirosul lor îmi face greaţă. Duhoare stătută de tămâie, sudoare şi minciuni...

— E doar un mic ocol, apoi revenim la şosea şi-mi poţi oferi altă prelegere despre subvenţiile pentru fermieri în Sandzak.

— Încerc doar să port o conversaţie decentă, în loc de prostiile fără de sfârşit despre blestematele de capodopere sârbeşti...

— Opreşte maşina!

— Ce?

— Opreşte maşina!

Judd trase Volskwagen-ul pe marginea şoselei. Mick coborî.

Şoseaua era fierbinte, dar sufla o briză uşoară. Respiră adânc şi se îndreptă spre mijlocul drumului. Nu se zăreau ici maşini şi nici pietoni. Pustiu în ambele direcţii. Dealurile licăreau în căldura degajată de câmpurile din jur. În şanţuri creşteau maci sălbatici. Mick traversă şoseaua, se lăsă pe vine şi culese unul.

În spatele său, auzi trântindu-se portiera Volskwagen-ului.

— De ce ne-am oprit? întrebă Judd. Vocea îi era ţâfnoasă, sperând încă într-o discuţie în contradictoriu, implorând-o.

Mick se ridică, jucându-se cu macul. Avea seminţele aproape formate, în acea vară târzie. Petalele căzură de pe receptacul de îndată ce le atinse, mici picături roşii împrăştiate pe asfaltul gri.

— Te-am întrebat ceva, spuse din nou Judd.

Mick privi în jur. Judd stătea înapoia maşinii, sprâncenele-i încruntate indicând o stare incipientă de mânie. Chipeş, oh, da, o faţă care le făcea pe femei să plângă frustrate pentru că era homosexual. O mustaţă neagră şi stufoasă (perfect îngrijită), dar şi nişte ochi pe care-i puteai privi veşnic şi în care nu aveai să vezi de două ori aceeaşi sclipire de lumină. De ce, pentru numele lui Dumnezeu, se gândi Mick, trebuie un bărbat atât de arătos să fie un rahat atât de insensibil?

Judd îi întoarse privirea dispreţuitoare, holbându-se la drăguţul cu mină bosumflată aflat de cealaltă parte a drumului. Mica scenetă pe care Mick o juca înadins pentru el aproape că-l făcea să vomite. Ar fi putut fi verosimilă la o fecioară de şaisprezece ani, dar îi lipsea credibilitatea la un tip de douăzeci şi cinci.

Mick lăsă să-i cadă floarea şi-şi scoase tricoul din blugi. Un stomac cu muşchii încordaţi, apoi un tors zvelt şi neted apărură pe măsură ce-şi trăgea tricoul. Părul îi era ciufulit în clipa când capul îi reapăru la lumină, iar pe faţă i se întipărise un rânjet larg. Judd îi privi pieptul. Bine făcut, dar nu prea musculos. Cicatricea unei operaţii de apendicită se întrezărea din blugii decoloraţi. Un lanţ de aur, mic dar strălucitor în lumina soarelui, atârna în scobitura gâtului. Întoarse fără intenţie rânjetul lui Mick şi un fel de pace se reinstaură între ei.

Mick îşi desfăcea cureaua.

— Vrei s-o facem? întrebă el, continuând să rânjească.

— N-are nici un rost, veni răspunsul, deşi nu la această întrebare.

— Ce n-are?

— Nu suntem compatibili.

— Pariem?

Acum era cu fermoarul tras şi se îndrepta spre lanul de grâu ce mărginea şoseaua.

Judd îl privea în timp ce Mick deschidea drumul prin marea unduitoare, spatele său având culoarea grânelor, aşa încât era aproape camuflat de ele. Era periculos să faci dragoste în aer liber – nu se aflau în San Francisco şi nici măcar în Hampstead Heath. Nervos, Judd aruncă o privire în lungul şoselei. Tot pustie în ambele direcţii. Iar Mick se răsucea în lan, se răsucea spre el şi-i zâmbea şi-şi flutura mâna precum un înotător ce se menţinea la suprafaţa unor brizanţi aurii. Ce dracu'..., nu era nimeni care să vadă, nimeni care să ştie. Doar dealurile, materie lichidă în aburul produs de căldură, cu pantele lor împădurite aplecate spre ocupaţiile pământului şi un câine abandonat undeva la marginea drumului, aşteptând un stăpân pierdut.

Judd urmă cărarea făcută de Mick prin lanul de grâu, descheindu-şi cămaşa în timp ce mergea. În faţa lui fugeau şoareci de câmp, alergând cu paşi mărunţi printre tulpine, pe măsură ce uriaşul le tăia calea, iar picioarele sale produceau un zgomot ca de tunet. Judd le văzu panica şi zâmbi. Nu vroia să le facă nici un rău, dar cum să ştie ei asta? Poate că omorâse vreo sută de vieţuitoare, şoareci, gândaci, viermi, înainte de a ajunge la locul în care, pe un pat de grâu călcat în picioare, zăcea întins, continuând să rânjească, dar gol puşcă, Mick.

Au urmat minute bune de dragoste, o dragoste pasionată, egală ca plăcere pentru fiecare; pasiunea lor era precisă, cei doi simţind momentul când extazul ce nu necesita efort devenea presant, când dorinţa se transforma în necesitate. Se strânseră împreună, membru lângă membru, limbă lângă limbă, într-un nod pe care doar orgasmul îl putea dezlega, spatele lor pârlit şi zgâriat alternativ pe măsură ce se rostogoleau pe jos schimbând ghionturi şi sărutări. În mijlocul acţiunii, ejaculând împreună, au auzit pufăitul unui tractor ce trecea prin apropiere; dar erau dincolo de punctul în care le mai păsa de ceva.

Şi-au croit drum înapoi spre Volskwagen, cu grâu sfărâmat în păr şi în urechi, în ciorapi şi între degetele de la picioare. Rânjetele fuseseră înlocuite de zâmbete uşoare; armistiţiul, chiar dacă nu

era unul permanent, avea să dureze cel puţin câteva ore.

Maşina dogorea şi au fost nevoiţi să deschidă toate ferestrele şi portierele pentru a permite brizei să o răcească puţin, înainte de a-şi continua drumul spre Novi Pazar. Era ora patru şi mai aveau încă o oră bună de mers.

În timp ce urcau în maşină, Mick zise:

— O lăsăm baltă cu mânăstirea, da?

Judd căscă gura...

— Am crezut că...

— Nu mai puteam suporta încă o ticăloasă de Fecioară...

Au râs uşor, apoi s-au sărutat, simţindu-şi gustul unul altuia, un amestec de salivă cu iz de spermă sărată.

❖ ❖ ❖

În ziua următoare, vremea se arăta frumoasă, dar nu excesiv de caldă. Cerul nu era albastru, fiind acoperit cu un nor alb uniform. Aerul dimineţii îţi pătrundea în nări precum eterul sau menta.

Vaslav Jelovsek urmărea porumbeii în piaţa centrală din Popolac, cochetând cu moartea, în timp ce săltau şi fluturau din aripi în faţa vehiculelor ce treceau încoace şi-ncolo. Cu treburi militare sau civile. Un aer de sobrietate ascundea cu greu emoţia pe care o resimţea în acea zi, o emoţie ce ştia că era împărtăşită de fiecare bărbat, femeie sau copil din Popolac. Împărtăşită şi de porumbei. Poate de aceea se jucau ei cu atâta dexteritate printre roţi, ştiind că în această zi a zilelor nimic nu li se putea întâmpla.

Scrută din nou cerul – aceeaşi boltă albă pe care o cerceta de la revărsatul zorilor. Stratul de nori era coborât, nu tocmai o atmosferă ideală pentru ceremonii. Prin minte îi trecu o expresie, o expresie englezească pe care o auzise de la un prieten: „a fi cu capul în nori". Însemna, după părerea sa, a fi cufundat în visare, într-un vis alb şi invizibil. Atât, se gândi el crispat, ştia occidentul despre nori – că simbolizau visele. Era nevoie de o perspicacitate ce apusenilor le lipsea pentru a înţelege adevărul din această expresie obişnuită. Aici, în dealurile secrete, nu ar crea ei o realitate spectaculoasă din acele cuvinte fără rost? Un proverb viu.

Un cap în nori.

Deja primul contingent se aduna în piaţă. Existau unul sau doi absenţi pe caz de boală, dar rezervele de abia aşteptau să le ia locul. Câtă înflăcărare! Zâmbete atât de largi când o rezervă îşi auzea strigat numele şi numărul matricol şi era scos din linie pentru a se alătura membrului ce începea deja să se contureze. De ambele părţi, miracole de organizare. Fiecare cu sarcina sa şi cu locul său. Nici un fel de strigăte sau îmbrânceli; într-adevăr, vocile de-abia depăşeau şoaptele. El urmărea plin de admiraţie în timp ce continua poziţionarea, intrarea în formaţie şi fixarea în rânduri.

Urma să fie o zi lungă şi obositoare. Vaslav fusese în piaţă încă cu o oră înaintea zorilor, bând cafea din pahare de plastic, de import, discutând rapoartele meteorologice sosite din jumătate în jumătate de oră de la Pristina şi Mitrovica şi urmărind cerul fără stele pe măsură ce lumina cenuşie a dimineţii înainta tiptil. Acum bea a şasea cafea şi era de-abia ora şapte. De cealaltă parte a pieţii, Metzinger arăta la fel de obosit şi neliniştit ca şi Vaslav.

Urmăriseră împreună – el şi Metzinger – zorile ce se scurgeau dinspre est. Dar acum se separaseră, uitând prietenia lor anterioară şi nu aveau să-şi mai vorbească până la final. La urma urmelor, Metzinger era din Podujevo. Trebuia să-şi sprijine propriul oraş în bătălia ce urma. Mâine vor schimba între ei poveştile aventurilor lor, însă astăzi trebuiau să se comporte ca şi cum nu s-ar fi cunoscut unul pe celălalt, nici măcar atât cât să schimbe un zâmbet. Fiindcă astăzi ei trebuiau să fie pe de-a-ntregul partizani, interesându-se doar de victoria propriului oraş asupra celuilalt.

Primul picior al lui Popolac se ridicase, spre satisfacţia reciprocă a lui Metzinger şi Vaslav. Fuseseră făcute verificări meticuloase, iar piciorul părăsi piaţa, umbra sa proiectându-se uriaşă pe faţada Primăriei.

Vaslav îşi sorbi cafeaua dulce, dulce şi-şi permise un mic mormăit de satisfacţie. Ce zile, ce zile! Zile pline de glorie cu drapele fâlfâind în văzduh şi vederi ce-ţi întorceau stomacul pe dos, destul pentru a-i ajunge unui bărbat pentru o întreagă viaţă. Era o anticipare frumoasă a Raiului.

Lăsaţi-i Americii plăcerile ei simple, şoriceii animaţi, castelele acoperite cu dulciuri, cultele şi tehnologiile sale – el nu dorea nimic din toate acestea. Cea mai mare minune a lumii se afla aici, ascunsă între dealuri.

Ah, ce zile!

În piaţa centrală din Podujevo, scena nu era mai puţin animată şi nici mai puţin inspiratoare. Poate că exista un sentiment mut de tristeţe ce sublinia ceremonia din acest an, totuşi acest lucru era de înţeles. Nita Obrenovic, organizatoarea respectată şi iubită a lui Podujevo, încetase din viaţă. Iarna trecută o revendicase, la vârsta de nouăzeci şi patru de ani, lipsind oraşul de părerile ei dure şi de comportamentul şi mai dur. Nita lucrase cu cetăţenii din Podujevo timp de şaizeci de ani, planificând întotdeauna următoarea întrecere şi îmbunătăţind proiectele, cheltuindu-şi energia în încercarea de a face următoarea înfruntare mai ambiţioasă şi mai plină de viaţă decât cea anterioară.

Acum ea era moartă şi i se simţea cumplit lipsa. Nu fiindcă în absenţa ei ar fi existat o lipsă de organizare pe străzi, oamenii erau mult prea disciplinaţi pentru a se întâmpla aşa ceva, dar deja se aflau în întârziere şi se făcuse aproape şapte şi douăzeci şi cinci. Fata Nitei luase locul mamei sale, însă ei îi lipsea puterea de a stimula oamenii şi a-i împinge la acţiune. Într-un cuvânt, era prea blândă pentru o astfel de sarcină. Trebuia un conducător care să fie parţial profet şi parţial maestru de manej pentru a-i ademeni şi a-i forţa pe cetăţeni să-şi ocupe locurile. Poate că după două sau trei decenii şi după participarea la mai multe întreceri, fata Nitei Obrenovic şi-ar fi atins scopul. Totuşi astăzi, Podujevo era în întârziere; fuseseră trecute cu vederea verificările obişnuite, iar priviri nervoase înlocuiseră încrederea anilor anteriori.

Cu toate acestea, la opt fără şase minute, primul membru al lui Podujevo îşi croi drum afară din oraş, îndreptându-se spre punctul de adunare, pentru a-şi aştepta camaradul.

Până atunci, flancurile erau deja amplasate în Popolac, iar contingentele armate aşteptau ordinele în Piaţa Primăriei.

❖ ❖ ❖

Mick se trezi prompt la şapte, deşi nu exista un ceas deşteptător în camera lor simplu mobilată din Hotelul Belgrad. Zăcea întins în pat şi asculta respiraţia regulată a lui Judd, aflat în patul geamăn din cealaltă parte a camerei. O lumină posomorâtă de dimineaţă se strecura printre draperiile subţiri, neîncurajând o plecare matinală. După ce fixă câteva minute lacul crăpat de pe tavan şi după ce se holbă şi mai mult la crucifixul grosolan sculptat de pe peretele opus, Mick se ridică şi se îndreptă spre fereastră. Aşa cum ghicise, ziua era mohorâtă. Cerul acoperit, acoperişurile din Novi Pazar cenuşii şi fără nici o trăsătură caracteristică în lumina fără de viaţă a zorilor. Dar dincolo de acoperişuri, spre est, putea vedea dealurile. Acolo era soare. Vedea dâre de lumină ce puneau în evidenţă verdele-albăstrui al pădurii, invitându-l să-i viziteze pantele.

Astăzi poate că vor merge spre sud, la Kosovska Mitrovica. Acolo era o piaţă, nu-i aşa, şi un muzeu? Şi puteau coborî pe valea râului Ibar, urmând şoseaua ce însoţea cursul apei, acolo unde dealurile se înălţau sălbatice şi strălucitoare de ambele părţi. Dealurile, da; astăzi hotărâseră să vadă dealurile.

Era opt şi cincisprezece.

❖ ❖ ❖

Pe la nouă, principalele corpuri ale lui Popolac şi Podujevo erau, efectiv, adunate. În zonele alocate lor, membrele ambelor oraşe aşteptau să se alăture torsurilor deja pregătite.

Vaslav Jelovsek îşi puse mâna streaşină la ochi şi cercetă cerul. Nu exista nici o îndoială că plafonul noros se ridicase în ultima oră, iar spre est se vedeau spărturi printre nori, ba chiar, ocazional, şi câteva raze de soare. Poate că nu avea să fie o zi perfectă pentru confruntare, însă cu siguranţă una destul de potrivită.

❖ ❖ ❖

Mick şi Judd dejunaseră târziu – ceva asemănător cu şuncă şi ouă – şi câteva ceşti de cafea neagră. Se înseninase, chiar şi în Novi Pazar, iar ambiţiile lor deveneau tot mai mari: să ajungă la Kosovska Mitrovica până la prânz şi, poate, să

viziteze castelul-deal de la Zvecan în timpul după-amiezii.

Pe la nouă şi jumătate ieşiră din Novi Pazar şi porniră pe şoseaua ce ducea spre sud, către valea râului Ibar. Nu era o şosea grozavă, dar hopurile şi hârtoapele nu puteau strica noua zi.

Drumul era pustiu, cu excepţia unor pietoni ocazionali; şi, în locul lanurilor de grâu şi porumb pe lângă care trecuseră în ziua precedentă, şoseaua era flancată de dealuri ondulate, cu pantele acoperite de păduri întunecate şi dese. Cu excepţia câtorva păsări, nu văzură nici un fel de vieţuitoare sălbatice. Chiar şi tovarăşii lor rari de călătorie dispărură cu totul după câţiva kilometri, iar cele câteva ferme pe lângă care trecură păreau închise şi zăvorâte. Porci negri alergau singuri prin curţi, fără nici un copil care să-i hrănească. Rufele spălate se umflau şi fâlfâiau pe frânghii, dar nu se vedea nici o. spălătoreasă.

La început, această călătorie solitară printre dealuri era odihnitoare prin lipsa ei de contact cu orice fiinţă umană, totuşi, pe măsură ce trecea dimineaţa, cei doi începură să se simtă neliniştiţi.

— N-ar fi trebuit să vedem un indicator pentru Mitrovica?

Mick cercetă cu atenţia harta.

— Poate...

— ...am apucat pe un drum greşit.

— Dacă ar fi fost vreun indicator, l-aş fi văzut. Cred că ar trebui să încercăm să părăsim drumul ăsta – s-o luăm mai spre sud, să ne apropiem de vale mai aproape de Mitrovica decât am planificat...

— Cum să părăseşti blestemata asta de şosea?

— Au fost o serie de răspântii...

— Drumuri de ţară.

— Ei bine, fie astea, fie şoseaua pe care suntem acum.

Judd îşi ţuguie buzele.

— Ai o ţigară? întrebă el.

— Le-am terminat acum câteva zile.

În faţa lor dealurile formau o linie impenetrabilă. Nici un semn de viaţă, nici cel mai mic vălătuc de fum, nici un zgomot de voci sau de vehicule.

— În regulă, spuse Judd, la următoarea intersecţie cotim. Orice e mai bun decât şoseaua asta.

Şi-au continuat călătoria. Şoseaua se deteriora rapid, hârtoapele deveneau adevărate cratere, movilele te făceau să crezi că treceai cu roţile peste corpuri omeneşti.

Apoi:

— Acolo!

O răspântie, una palpabilă. Cu siguranţă, nu era un drum principal. De fapt, părea un drum de ţară, o pistă de pământ precum cele descrise de Judd, totuşi o evadare din perspectiva fără de sfârşit a şoselei pe care erau prinşi în capcană.

— Începe să devină un safari blestemat, declară Judd, în timp ce Volkswagen-ul porni să se hurduce şi să scrâşnească din toate încheieturile, de-a lungul jalnicului drum de ţară.

— Unde-i sentimentul tău de aventură?

— Am uitat să-l iau cu mine.

Acum începură să urce, pe măsură ce drumul şerpuia în sus printre dealuri. Pădurea se închise în jurul lor, ascunzând cerul aşa încât un mozaic de lumini şi umbre gonea precipitat pe capota maşinii. Brusc se auzi un cântec de pasăre, lipsit de expresie, dar optimist, iar în aer se simţi un miros de pin proaspăt şi pământ reavăn. O vulpe traversă drumul şi-i privi, pe măsură ce maşina se apropia de ea. Apoi, cu pasul calm al unui prinţ neînfricat, dispăru agale printre copaci.

Oriunde s-ar fi îndreptat, se gândi Mick, era mai bine decât pe drumul pe care merseseră până atunci. Poate că în curând aveau să se oprească şi să meargă puţin pe jos pentru a găsi un promontoriu de pe care să poată vedea valea, ba chiar şi Novi Pazar-ul, în spatele lor.

❖ ❖ ❖

Cei doi bărbaţi mai aveau încă o oră de mers până la Popolac, când capul contingentului părăsi, în cele din urmă, în marş, Piaţa Primăriei şi-şi ocupă poziţia în corpul principal.

Această ultimă plecare pustii complet oraşul. Nici chiar bolnavii şi bătrânii nu fusesră neglijaţi în această zi; nimănui nu trebuia să i se interzică spectacolul şi triumful întrecerii. Fiecare cetăţean, indife-

rent cât de tânăr sau infirm, orbii şi mutilaţii, cei cu prunci în braţe, femeile însărcinate – toţi se îndreptară din oraşul lor mândru spre terenul ştiut. Legea spunea că toţi trebuiau să participe; numai că nu era nevoie de constrângere. Nici un cetăţean al celor două oraşe n-ar fi pierdut şansa de a vedea spectacolul – şi de a încerca fiorii întrecerii.

Confruntarea trebuia să fie totală – oraş contra oraş. Aşa fusese dintotdeauna.

Ca atare, oraşele plecară pe dealuri. Cetăţenii din Popolac şi Podujevo se adunaseră până la prânz în zonele secrete ale dealurilor, ascunşi de ochii oamenilor civilizaţi, pentru a purta bătălia străbună şi rituală.

Zeci de mii de inimi băteau mai repede. Zeci de mii de corpuri s-au întins şi s-au încordat şi au transpirat în timp ce oraşele îşi ocupau poziţiile. Umbrele corpurilor întunecau întinderi de teren de mărimea unor mici aşezări; greutatea tălpilor lor strivea iarba, transformând-o într-un lapte verde; mişcările lor ucideau animale, zdrobeau tufişuri şi doborau copaci. Pământul reverbera literalmente la trecerea lor, dealurile purtau ecoul zgomotului bubuitor al paşilor.

În corpul semeţ al lui Podujevo, deveneau evidente câteva imperfecţiuni tehnice. O uşoară fisură în împletitura flancului stâng dusese la o slăbiciune în acel loc; şi, în consecinţă, apărură probleme în mecanismul pivotant al şoldurilor. Era mai rigid decât ar fi trebuit, iar mişcările nu erau line. Drept rezultat, în acea regiune a oraşului încordarea devenise considerabilă. Era suportată cu stoicism; la urma urmei, înfruntarea trebuia să-i solicite pe participanţi până la limita puterilor. Totuşi limita critică a rezistenţei se afla mai aproape decât ar fi îndrăznit cineva să recunoască. Cetăţenii nu erau atât de plini de energie ca în întrecerile anterioare. O perioadă proastă pentru recolte produsese trupuri mai puţin hrănite, coloane vertebrale mai puţin suple, voinţe mai puţin dârze. Flancul cu împletitura proastă n-ar fi putut produce un accident în sine, însă slăbit şi mai mult de fragilitatea competitorilor, fu punctul de plecare a unei scene de moarte la o scară nemaiîntâlnită.

❖ ❖ ❖

Au oprit maşina.

— Auzi?

Mick clătină din cap. Auzul său nu fusese bun nici în adolescenţă. Prea multe concerte de rock îi spulberaseră dracului timpanele.

Judd coborî din maşină.

Păsările tăcuseră acum. Se desluşea din nou zgomotul pe care-l auziseră în timp ce călătoreau pe drum. Nu era pur şi simplu un zgomot; ci aproape o mişcare a pământului, un vuiet ce părea să existe în însăşi substanţa dealurilor.

Să fi fost tunet?

Nu, era prea ritmic. Îşi făcu din nou simţită prezenţa, prin tălpile picioarelor...

Bum!

De data aceasta îl auzi şi Mick. Se aplecă pe fereastra maşinii.

— Vine de undeva, din faţă. Acum îl aud.

Judd aprobă din cap.

Bum!

Din nou tunetul-pământului.

— Ce dracu-i asta? întrebă Mick.

— Orice ar fi, vreau să văd...

Judd reveni zâmbind în Volskwagen.

— Aproape că seamănă cu zgomotul tunurilor, zise el pornind maşina. A unor tunuri de calibru mare.

❖ ❖ ❖

Prin binoclul său rusesc, Vaslav Jelovsek urmărea oficialul de la start ridicând pistolul. Văzu vălătucul de fum alb ieşind din ţeavă şi, o secundă mai târziu, auzi sunetul împuşcăturii răsunând peste vale.

Înfruntarea începuse.

Privi în sus la turnurile gemene ale lui Popolac şi Podujevo. Capete în nori – ei bine, aproape până acolo. Practic, ele se înălţau pentru a atinge cerul. Era o privelişte înfricoşătoare, una care-ţi tăia respiraţia, o privelişte ce te făcea să-ţi treacă somnul. Două oraşe legănându-se şi zvârcolindu-se şi pregătindu-se să facă primii paşi unul spre celălalt în această

bătălie rituală.

Podujevo părea cel mai puţin rezistent. Se simţi o anumită ezitare în timp ce oraşul îşi ridică piciorul stâng pentru a începe marşul. Nimic serios, doar o mică dificultate în coordonarea muşchilor şoldului şi ai coapsei. Câţiva paşi şi avea să-şi găsească ritmul; alţi câţiva şi locuitorii săi se vor mişca asemeni unei singure creaturi, un gigant perfect, pornit să-şi potrivească graţia şi puterea cu imaginea-oglindă.

Împuşcătura alungase stoluri de păsări din copacii ce mărgineau valea ascunsă. Ele se înălţară pentru a celebra marea întrecere, ciripindu-şi excitarea pe măsură ce tăbărau asupra terenului de luptă.

❖ ❖ ❖

— Ai auzit o împuşcătură? întrebă Judd.

Mick aprobă din cap.

— Exerciţii militare...? zâmbetul lui Judd se lărgise. Putea deja vedea titlurile mari – reportaje exclusive ale manevrelor secrete din adâncurile provinciale ale Iugoslaviei. Poate că erau tancuri ruseşti, exerciţii tactice desfăşurate în afara ochilor cercetători ai Occidentului. Cu puţin noroc, el avea să fie purtătorul acestor veşti.

Bum!

Bum!

Păsări se roteau în aer. Tunetul se auzea mai puternic acum.

Semăna cu zgomotul tancurilor.

— E dincolo de culme..., spuse Judd.

— Nu cred că ar trebui să mergem mai departe.

— Trebuie să văd.

— Eu nu. Se presupune că nu trebuie să fim aici.

— Nu văd nici un fel de indicator de restricţii.

— Ne vor duce de aici, ne vor deporta – nu ştiu – cred, pur şi simplu...

Bum!

— Trebuie să văd.

De-abia îi ieşiseră cuvintele din gură, când începură ţipetele.

❖ ❖ ❖

Ţipa Podujevo – un ţipăt de moarte. Cineva îngropat în flancul slab murise din cauza efortului şi, astfel, începuse un lanţ al descompunerii în întregul sistem. Un bărbat îşi eliberă vecinul, iar acela îşi eliberă, la rândul său, alt vecin, făcând cancerul haosului să se răspândească în tot corpul oraşului. Coeziunea structurii imense se deteriora cu o rapiditate terifiantă, pe măsură ce încetarea funcţionării unei părţi anatomice determina o presiune de neîndurat asupra alteia.

Capodopera pe care oamenii de ispravă din Podujevo o construiseră din carnea şi din sângele lor se clătină şi, apoi, ca un zgârie-nori dinamitat, începu să se prăbuşească.

Flancul sfărâmat îşi scuipă cetăţenii în acelaşi fel în care o arteră spintecată face să ţâşnească sângele. Apoi, cu o încetineală graţioasă ce făcea şi mai oribilă agonia cetăţenilor, se îndoi către pământ, membrele dezagregându-se în timp ce cădea.

Capul uriaş – care atinsese norii atât de recent – fu aruncat înspre spate pe gâtul său gros. Zece mii de guri scoaseră un singur urlet din gura enormă – un apel fără de cuvinte, vrednic de o milă infinită către cer. Un urlet al pierderii, un urlet al anticipaţiei, un urlet de perplexitate. Cum – vru să ştie acel urlet – se putea termina astfel acea zi a zilelor, cum se putea termina într-o învălmăşeală de corpuri căzând?

❖ ❖ ❖

— Ai auzit?

Era, fără îndoială, un sunet uman, deşi aproape asurzitor. Stomacul lui Judd se convulsionă. Îl privi pe Mick, care se făcuse la fel de alb ca o foaie de hârtie.

Judd opri maşina.

— Nu, spuse Mick.

— Ascultă... pentru numele lui Hristos...

Vacarmul gemetelor de moarte, rugăminţile şi imprecaţiile inundară aerul. Era foarte aproape.

— Trebuie să plecăm acum, imploră Mick.

Judd clătină din cap. Era pregătit pentru un spectacol militar – toată armata rusă masată dincolo de dealul următor – totuşi zgomotul din urechile sale era cel al cărnii umane – prea umane pentru a fi redat în

cuvinte. Îi amintea de imaginile Iadului, aşa cum şi le închipuise pe când era copil; de torturile nesfârşite şi inexprimabile cu care-l ameninţase mama sa dacă n-ar reuşi să îmbrăţişeze calea lui Hristos. Fusese o teroare pe care o uitase de douăzeci de ani. Însă, brusc, iat-o din nou, de data aceasta sub o altă înfăţişare. Poate că însuşi Iadul se deschisese, pur şi simplu, dincolo de orizontul următor, cu maică-sa stătându-i pe margine şi invitându-l să guste din pedepsele oferite de acesta.

— Dacă nu porneşti, o fac eu.

Mick coborî din maşină şi traversă prin faţa ei, cercetând drumul. Avu o ezitare de moment, nu mai mult de o secundă, atunci când ochii îi sclipiră plini de neîncredere, înainte de a se întoarce spre parbriz, cu faţa şi mai palidă decât înainte şi exclamă: „Isuse Hristoase...", cu o voce răguşită din cauza greţii pe care încerca să şi-o stăpânească.

Iubitul său stătea încă la volan, cu capul îngropat în mâini, căutând să-şi şteargă din minte amintirile.

— Judd...

Judd ridică încet privirea. Mick se holba la el ca un sălbatic, cu faţa strălucind din cauza unei sudori îngheţate, apărute brusc. Judd privi dincolo de el. Câţiva metri mai în faţă, drumul se întuneca în mod misterios, pe măsură ce o maree se întindea spre maşină, o maree groasă şi adâncă de sânge. Mintea lui Judd începu să funcţioneze cu rapiditate, încercând să ajungă la o altă concluzie decât cea inevitabilă, sugerată de priveliştе. Numai că nu exista nici o explicaţie rezonabilă. Era sânge, într-o abundenţă insuportabilă, o mare de sânge fără de sfârşit...

Şi acum, în briza care adia, se simţea mirosul de cadavre proaspăt spintecate: mirosul provenit din adâncurile corpului uman, parţial dulceag, parţial acrişor.

Mick reveni împleticindu-se spre portiera Volkswagen-ului şi bâjbâi după mâner. Portiera se deschise brusc şi el se strecură înăuntru, cu privirea înceţoşată.

— Dă înapoi, spuse el.

Judd se întinse după cheia de contact. Mareea de sânge aproape că spăla roţile din faţă. Înaintea lor, lumea fusese vopsită în roşu.

— Dă-i drumu, la dracu', dă-i drumu'!

Judd nu făcea nici o încercare de a porni maşina.

— Trebuie s-aruncăm o privire, zise el fără convingere, trebuie s-o facem.

— Nu trebuie să facem nimic, declară Mick, doar să plecăm dracului de aici. Nu-i treaba noastră...

— Dezastru aviatic...

— Nu se vede fum.

— Totuşi sunt voci omeneşti...

Instinctul îi spunea lui Mick că trebuia să plece neapărat. Putea citi despre tragedie într-un ziar – putea vedea imaginile mâine, când aveau să fie cenuşii şi stacojii. Astăzi erau prea proaspete, prea neprevăzute...

Orice se putea afla la capătul acelui drum, orice care sângera...

— Trebuie...

Judd porni maşina, în timp ce, alături, Mick gemea slab. Volkswagen-ul începu să înainteze lent, pătrunzând în râul de sânge, cu roţile învârtindu-se în mareea greţoasă şi înspumată.

— Nu, spuse Mick cu o voce foarte slabă. Te rog, nu...

— Trebuie, sună răspunsul lui Judd. Trebuie. Trebuie.

❖ ❖ ❖

Doar la câţiva metri depărtare, oraşul supravieţuitor, Popolac, îşi revenea din primele convulsii. Se holbă cu o mie de ochi la rămăşiţele duşmanului său ritual, întins acum într-un amestec de frânghii şi corpuri pe terenul călcat în picioare, un duşman zdrobit pentru totdeauna. Popolac se dădu înapoi, clătinându-se la această priveliştе, tălpile sale uriaşe culcând la pământ pădurea ce delimita zona de luptă, braţele lui fluturând prin aer. Dar îşi menţinu echilibrul, chiar dacă o banală nebunie, declanşată de oroarea aflată la picioare, îi cuprinse toate mădularele şi-i îngheţă de groază creierul. Se dădu comanda: corpul se zvârcoli şi se răsuci şi, întorcând spatele rămăşiţelor înspăimântătoare ale lui Podujevo, se repezi înspre dealuri.

Pe măsură ce înainta către uitare, forma sa gigantică trecu între maşină şi soare, aruncându-şi umbra rece peste drumul însângerat. Mick nu văzu nimic din cauza

lacrimilor, iar Judd, cu ochii pe jumătate închişi din cauza a ceea ce se temea că avea să zărească după primul cot de drum, înregistră vag existenţa a ceva care blocase lumina timp de un minut. Poate un nor. Un stol de păsări.

Dacă ar fi privit în sus în acel moment – dacă ar fi aruncat doar o privire spre nord-est – ar fi văzut capul lui Popolac, acel cap imens şi asemănător cu un furnicar al unui oraş înebunit, dispărând din raza sa vizuală, pe măsură ce mărşăluia spre dealuri. Ar fi ştiut că teritoriul se afla dincolo de puterea sa de înţelegere; că nu exista nici un mijloc de vindecare în acest colţ al Iadului. Dar Judd nu văzu oraşul şi, astfel, el şi Mick depăşiră ultimul punct din care s-ar mai fi putut întoarce. De acum înainte, ca şi Popolac şi geamănul său mort, pierduseră orice posibilitate de a-şi păstra o judecată sănătoasă şi o speranţă de viaţă.

❖ ❖ ❖

După primul colţ al drumului dădură cu ochii de rămăşiţele lui Podujevo.

Imaginaţia lor civilizată nu concepuse niciodată o privelişte atât de nedescris de brutală.

Poate că doar pe câmpurile de luptă ale Europei fuseseră strânse laolaltă aşa multe cadavre: dar fuseseră atâtea femei şi copii încleştaţi împreună cu cadavrele bărbaţilor? Existaseră oare grămezi de leşuri atât de înalte, dar atât de recent pline de viaţă? Existaseră oraşe distruse la fel de repede, dar fusese vreodată un întreg oraş pierdut din cauza unei simple comenzi dictată de gravitaţie?

Privelişte depăşea orice închipuire. În faţa ei, mintea începea să funcţioneze ca melcul, forţele raţiunii descopereau meticuloase dovezile, căutând orice punct vulnerabil, orice loc în care ar fi putut spune: „Asta nu se întâmplă. Este un vis de moarte, nu moartea însăşi".

Numai că raţiunea nu putea găsi nici o fisură. Acesta era adevărul. Era moartea însăşi.

Podujevo căzuse.

Treizeci şi opt de mii, şapte sute şaizeci şi cinci de cetăţeni zăceau întinşi pe pământ sau, mai degrabă, erau aruncaţi în grămezi diforme, din care tot felul de umori se scurgeau pe sol. Aceia care nu muriseră în urma prăbuşirii, sau care nu se sufocaseră, agonizau. Nu aveau să existe supravieţuitori, cu excepţia celor câţiva spectatori care îşi părăsiseră casele pentru a urmări confruntarea. Acei puţini locuitori din Podujevo – mutilaţii, bolnavii, bătrânii – se holbau acum, la fel ca Mick şi Judd, la masacru, încercând să nu creadă ceea ce vedeau.

Judd ieşi primul din maşină. Solul de sub pantofii săi din piele de căprioară era lipicios din pricina sângelui pe cale de coagulare. Judd cuprinse cu privirea măcelul. Nici o urmă de epavă, de avion prăbuşit, sau de incendiu, nici un miros de combustibil scurs pe jos. Doar zeci de mii de cadavre, calde încă, fie goale, fie îmbrăcate în uniforme identice din serj gri – bărbaţi, femei şi copii, toţi, laolaltă. Unii din ei purtau hamuri din piele, bine strânse în jurul pieptului, hamuri din care se încolăceau în jos kilometri şi kilometri de frânghii. Cu cât privea mai de aproape, cu atât mai limpede distingea sistemul extraordinar de noduri şi legături ce continua să le ţină corpurile împreună. Pentru un motiv sau altul, toţi aceşti oameni fuseseră legaţi unul de celălalt. Unii se sprijineau pe umerii vecinilor, călărind pe ei precum copiii pe spatele cailor. Alţii erau încleştaţi mână în mână, înnodaţi cu bucăţi de frânghie într-un perete de muşchi şi oase. Iar alţii erau legaţi strâns în formă de minge, cu capetele vârîte între genunchi. Toţi erau într-un anume fel uniţi de tovarăşii lor, prinşi împreună ca într-un joc colectiv şi dement.

Altă împuşcătură.

Mick ridică privirea.

Pe câmp, un bărbat solitar, îmbrăcat într-o manta cafeniu-deschis, mergea printre leşuri cu un revolver în mână, dându-le lovitura de graţie muribunzilor. Era un act de milă, nepotrivit, cu toate acestea, el îşi continuă operaţia, alegând pentru început copiii. Descărcându-şi revolverul, încărcându-l, descărcându-l din nou, încărcându-l, descărcându-l...

Mick nu se mai putu abţine.

Urlă din toate puterile, acoperind geme-

tele răniţilor.

— *Ce-i asta?*

Bărbatul înălţă ochii, întrerupându-şi îndeletnicirea îngrozitoare, cu faţa la fel de cafenie şi de o paloare mortală ca şi mantaua pe care o purta.

— Uh? mârâi el, încruntându-se prin ochelarii groşi la cele două persoane care se amestecau în treburile lui.

— Ce se întâmplă aici? strigă la el Mick.

Îi făcea bine să strige, îi făcea bine să se mânie pe celălalt bărbat. Poate că el trebuia acuzat. Era bine să ai pe cineva în spatele căruia să arunci vina.

— Spune-ne..., începu Mick. Putea auzi lacrimile care îi frângeau vocea. Spune-ne, pentru numele lui Dumnezeu. Explică-ne!

Bărbatul în manta cafenie clătină din cap. Nu înţelegea nici un cuvânt din ce spunea acest tânăr idiot. Vorbea engleza, dar altceva nu-şi putea da seama. Mick începu să se apropie de el, simţind tot timpul ochii morţilor aţintiţi asupra sa. Ochi ca nişte pietre preţioase, negre şi strălucitoare, montate în feţe sfărâmate; ochi care îl priveau de jos în sus, de pe capete retezate din locurile lor obişnuite. Ochi din capete care permiteau urlete puternice. Ochi din capete ce depăşiseră stadiul de urlet, de respiraţie.

Mii de ochi.

Ajunse lângă Manta-Cafenie, al cărui revolver era aproape gol. Bărbatul îşi scosese ochelarii şi-i aruncase deoparte. Şi el plângea, corpul său masiv şi diform fiind scuturat de spasme.

La picioarele lui Mick, cineva se întindea după el. Nu dorea să privească în jos, însă mâna îi atinse pantoful şi nu avu alternativă decât să se uite. Un tânăr, zăcând ca o zvastică din carne, cu fiecare încheietură sfărâmată. Sub el se afla un copil, picioarele sale însângerate ieşind în afară ca două beţe de un roz aprins.

Vroia revolverul bărbatului, îl vroia pentru a opri mâna să-l mai atingă. Şi mai mult decât atât, vroia o mitralieră, un aruncător de flăcări, orice care să facă să înceteze acea agonie.

În timp ce-şi ridica privirea de pe corpul sfărâmat, Mick îl văzu pe Manta-Cafenie înălţându-şi revolverul.

— Judd..., zise el, dar, pe când cuvântul îi ieşea de pe buze, ţeava revolverului pătrunse în gura Mantalei-Cafenii şi trăgaciul fu apăsat.

Mantaua-Cafenie îşi păstrase pentru el ultimul glonţ. Partea din spate a capului i se deschise ca un ou scăpat pe jos, bucăţi de ţeastă zburând în toate părţile. Corpul i se înmuie şi se prăbuşi la pământ, cu revolverul încă între buze.

— Trebuie..., începu Mick, adresându-se nimănui. Trebuie...

Care era imperativul? Ce *trebuiau* ei să facă în această situaţie?

— Trebuie...

Judd se afla în spatele lui.

— Ajutor..., rosti el.

— Da. Trebuie să aducem ajutoare. Trebuie...

— Să plecăm.

Să plecăm. Asta trebuie să facem. Trebuie să plecăm, sub orice pretext, sub orice motiv, oricât de neînsemnat. Să părăsim câmpul de bătaie, să ieşim din raza de acţiune a mâinii muribunde cu o rană în loc de corp.

— Trebuie să anunţăm autorităţile. Să găsim un oraş. Să aducem ajutoare...

— Preoţi, zise Mick. Au nevoie de preoţi.

Era absurd să te gândeşti la Ultima Împărtăşanie pentru atâţia oameni. Ar fi fost nevoie de o armată de preoţi, de o cisternă cu apă sfinţită, de un megafon pentru a da binecuvântarea.

Cei doi se răsuciră pe călcâie, întorcând spatele ororii şi încolăcindu-şi braţele unul în jurul celuilalt, aleseră cu grijă drumul înapoi la maşină.

Vehiculul era ocupat.

Vaslav Jelovsek se afla la volan, încercând să pornească Volkswagen-ul. Răsuci o dată cheia de contact. De două ori. A treia oară motorul prinse viaţă şi roţile se învârtiră în noroiul roşu-închis, în timp ce porni în marşarier, ducând înapoi maşina pe drum. Vaslav îi văzu pe englezi alergând spre Volkswagen şi înjurându-l. N-avea ce să le facă – nu vroia să le fure automobilul, dar avea o treabă de făcut. Fusese arbitru, fusese responsabil pentru confruntare şi pentru siguranţa celor ce participau la ea. Unul din oraşele eroice

căzuse deja. Trebuia să facă tot ce-i stătea în putinţă pentru a-l împiedica pe Popolac să-şi urmeze geamănul. Trebuia să-l urmărească pe Popolac şi să-l convingă pe cale raţională. Să-l scoată din groaza ce-l stăpânea prin cuvinte meşteşugite şi promisiuni. Dacă nu reuşea, ar mai fi existat un dezastru egal cu cel din faţa lui, iar conştiinţa sa era deja destul de afectată.

Mick continua să fugă după Volkswagen, strigând la Jelovsek. Hoţul nu-l lua în seamă, concentrându-se în şofarea maşinii cu spatele de a lungul drumului îngust şi alunecos. Mick pierdea teren. Maşina începuse să prindă viteză. Furios, dar cu respiraţia tăiată, aşa încât nu-şi mai putea exprima mânia, Mick rămase în mijlocul drumului, cu mâinile pe genunchi, gâfâind şi suspinând.

— Ticălosule! spuse Judd.

Mick privi în josul drumului. Maşina lor dispăruse deja.

— Blestematu' ăla nici nu poate conduce ca lumea.

— Trebuie... trebuie... să-l prindem..., rosti Mick printre respiraţii sacadate.

— Cum?

— Pe jos...

— Nici măcar n-avem o hartă... A rămas în maşină.

— Isuse... Hristoase... Dumnezeule atotputernic.

Porniră împreună pe drum, departe de câmpul însângerat.

După câţiva metri, mareea de sânge începu să se reducă. Doar câteva şiroaie pe cale de coagulare se mai scurgeau spre drumul principal. Mick şi Judd continuară să meargă pe urmele însângerate ale cauciucurilor, până la răscruce.

Şoseaua era pustie în ambele direcţii. Urmele de cauciucuri arătau că maşina o luase la stânga.

— A pătruns mai adânc între dealuri, remarcă Judd, holbându-se de-a lungul drumului atrăgător, spre capătul învăluit într-o culoare verde-albăstruie. Şi-a ieşit din minţi!?

— Ne întoarcem pe drumul pe care am venit?

— Ne va trebui toată noaptea, dacă vom merge pe jos...

— Poate găsim vreo ocazie.

Judd clătină din cap; era tras la faţă, iar privirea îi era pierdută.

— Mick, tu nu vezi că toţi ştiau ce se întâmplă aici? Ţăranii... toţi au plecat dracului în altă parte, în timp ce oamenii aceia au înebunit aici, sus. Pun pariu pe orice că nu va trece nici o maşină pe drumul ăsta – poate cu excepţia a vreo doi turişti tâmpiţi ca noi – şi, cu siguranţă că nici un turist nu va opri pentru cineva care arată ca noi.

Avea dreptate. Semănau cu nişte măcelari – stropiţi de jos până sus cu sânge. Feţele lor străluceau de parcă ar fi fost date cu grăsime, ochii păreau ai unor nebuni.

— Va trebui să mergem pe jos, spuse Judd, pe drumul pe care am venit.

Arătă cu degetul spre şosea. Dealurile erau mai întunecate acum; soarele dispăruse brusc, dincolo de culmi.

Mick ridică din umeri. Oricum, îi aştepta o noapte pe drum. Dorea totuşi să meargă undeva – oriunde – atâta timp cât punea o anumită distanţă între el şi morţii de acolo.

În Popolac domnea un soi de pace. În loc de frenezia panicii, se instaurase o toropeală, o acceptare a lumii aşa cum era, demnă mai degrabă de o oaie. Zăvorâţi în poziţiile lor, strânşi în curele şi frânghii, unii în alţii, într-un sistem ce nu permitea ca nici o voce să fie mai puternică decât alta, nici vreo spinare să lucreze mai mult decât cea a vecinului, ei lăsară ca un consens dement să înlocuiască glasul calm al raţiunii. Erau chinuiţi de convulsii ca o singură minte, o singură gândire, o singură ambiţie. Deveniseră, în decursul câtorva momente, gigantul cu o singură minte a cărui imagine o recreaseră atât de strălucit. Iluzia unei individualităţi meschine era măturată de o maree irezistibilă de sentiment colectiv – nu pasiunea unei mulţumiri, ci un val telepatic care dizolva vocile a mii de oameni într-o singură comandă irezistibilă.

Şi acea voce ordona: „Pleacă!"

Vocea spunea: „Du această privelişte departe, unde nu va trebui s-o mai văd

vreodată."

Popolac se îndreptă spre dealuri, picioarele sale făcând paşi de opt sute de metri. Fiecare bărbat, femeie şi copil din acel turn cuprins de agitaţie era lipsit de vedere. Ei vedeau doar prin ochii oraşului. Erau lipsiţi de judecată, cu excepţia gândirii oraşului. Şi se credeau fără de moarte în puterea lor neînduplecată şi stângace. Mare şi nebun şi nemuritor.

❖ ❖ ❖

După vreo trei kilometri, Mick şi Judd simţiră în aer miros de benzină şi, puţin mai departe, dădură peste Volkswagen. Se răsturnase într-un şanţ de scurgere astupat cu trestii, aflat lângă şosea. Nu luase foc.

Portiera din partea şoferului era deschisă, iar corpul lui Vaslav Jelovsek se rostogolise afară. Faţa îi era calmă în starea de inconştienţă în care se găsea. Nu se vedea nici un semn de rană, cu excepţia uneia sau a două tăieturi pe faţa-i liniştită. L-au tras cu grijă pe hoţ afară, cărându-l în sus pe şanţ, până la şosea. Omul gemu de câteva ori, în timp ce-l deplasară. Apoi îi scoaseră jacheta şi cravata şi-i îndesară sub cap puloverul lui Mick.

Brusc, deschise ochii.

Se holbă la cei doi.

— Te simţi bine? întrebă Mick.

Bărbatul nu zise nimic preţ de o clipă. Nu părea să înţeleagă. Apoi:

— Englezi? articulă el. Avea un accent puternic, dar întrebarea fusese clară.

— Da.

— V-am auzit vocile. Englezi.

Încruntă din sprâncene şi făcu cu ochiul.

— Te doare? întrebă Judd.

Bărbatul păru să găsească întrebarea amuzantă.

— Dacă mă doare? repetă el cu faţa încremenită într-un amestec de agonie şi extaz, apoi scrâşni printre dinţi: Voi muri.

— Nu, replică Mick. Eşti bine...

Omul scutură din cap cu o autoritate absolută.

— Voi muri, repetă el cu voce hotărâtă, vreau să mor.

Judd se ghemui mai aproape. Vocea îi slăbise în intensitate.

— Spune-ne ce să facem, zise el. Bărbatul închisese ochii. Judd îl scutură cu duritate. Spune-ne, zise din nou, compasiunea dispărându-i rapid din glas. Spune-ne despre ce-i vorba aici.

— Aici? făcu omul, cu ochii încă închişi. O cădere, asta-i tot. Doar o cădere...

— Ce cădere?

— Oraşul. Podujevo. Oraşul meu.

— De pe ce a căzut?

— De pe el însuşi, bineînţeles.

Bărbatul nu explica nimic; răspundea pur şi simplu la o ghicitoare prin alta.

— Încotro mergeai? se interesă Mick, încercând să fie cât mai paşnic cu putinţă.

— După Popolac, răspunse bărbatul.

— Popolac? întrebă Judd.

Mick începu să vadă o anumită legătură în întreaga poveste.

— Popolac este un alt oraş. Ca şi Podujevo. Oraşe gemene. Se află pe hartă...

— Unde-i oraşul acum? întrebă Judd.

Vaslav Jelovsek păru să aleagă a spune adevărul. Existase un moment în care ezitase între a muri cu o ghicitoare pe buze şi a trăi destul pentru a-şi spune povestea. Ce mai conta dacă povestea era spusă acum? Nu va mai putea fi niciodată o altă întrecere: totul se terminase.

— Au venit aici ca să lupte, zise el cu o voce foarte slabă. Popolac şi Podujevo. Vin la fiecare zece ani...

— Să lupte? făcu Judd. Vrei să spui că toţi oamenii aceia au fost omorâţi?

Vaslav clătină din cap.

— Nu, nu. Au căzut. Doar v-am spus.

— Ei bine, cum au luptat? se interesă Mick.

— Duceţi-vă pe dealuri, veni singurul răspuns.

Vaslav deschise puţin ochii. Feţele ce se aplecau asupra lui erau extenuate şi dezgustate. Acei inocenţi suferiseră. Aveau dreptul la câteva explicaţii.

— Ca giganţi, spuse el. Au luptat ca giganţi. Şi-au alcătuit un corp din corpurile lor, înţelegeţi? Pielea, muşchii, oasele, ochii, nasul, dinţii – totul era făcut din bărbaţi şi femei.

— Delirează, rosti Judd.

— Duceţi-vă pe dealuri, repetă bărbatul. Vedeţi cu ochii voştri cât de adevărat este.

— Chiar presupunând..., începu Mick.

Vaslav îl întrerupse, dornic să termine o dată:

— Erau buni la întrecerea giganților. A fost nevoie de multe secole de practică: la fiecare zece ani totul devenea mai mare și mai mare. Ambiția unuia era întotdeauna mai mare decât a celuilalt. Frânghii cu care să-i lege împreună – totul era ireproșabil. Tendoane, ligamente... În pântec exista hrană... de la vintre plecau țevi pentru evacuarea deșeurilor. Cei cu vederea mai ageră stăteau în orbite, cei cu vocea mai puternică în gură și gâtlej. Nu veți crede niciodată cât de bine era construit din punct de vedere inginerese.

— Nu cred așa ceva, declară Judd și se ridică în picioare.

— Este corpul de stat, zise Vaslav, atât de încet încât vocea îi sună puțin mai puternic decât o șoaptă, este forma vieților noastre.

Urmă o tăcere. Câțiva nori mici treceră pe deasupra șoselei, răspândindu-și tăcuți masa în aer.

— Un miracol, zise el. (Era ca și cum și-ar fi dat seama pentru prima dată de enormitatea faptului.) Un miracol.

Destul... Da. Era chiar destul.

Gura i se închise, cuvintele nu se mai auziră și el muri.

Mick îi simți moartea mult mai acut decât cea a miilor de care fugise: sau, mai degrabă, această moarte era cheia ce declanșa suferința pe care o simțea pentru ei toți.

Se simțea inutil, fie că bărbatul hotărâse să le spună o minciună fantastică în timp ce murea, fie că povestea aceea era, într-un anume fel, adevărată. Imaginația sa era prea limitată pentru a înțelege întreaga idee. Creierul îl durea doar gândindu-se la așa ceva, iar compasiunea lui se prăbușea sub greutatea suferinței pe care o simțea.

Stăteau pe șosea, în timp ce norii erau mânați de vânt, umbrele lor vagi și cenușii treceau deasupra lor, îndreptându-se spre enigmaticele dealuri.

❖ ❖ ❖

Era în amurg.

Popolac nu mai putea continua. Simțea oboseala în fiecare mușchi. Moartea posise pe ici, pe colo, în anatomia sa uriașă; dar în oraș nu exista nici o tristețe pentru celulele lui decedate. Dacă morții erau în interior, cadavrelor li se permitea să atârne în harnașamente. Dacă ei formau pielea orașului, erau dezlegați și li se dădea drumul pentru a plonja în pădurea de dedesubt.

Gigantul nu era capabil de milă. Nu avea altă ambiție decât să continue până ce urma să înceteze.

În timp ce soarele dispărea din raza vizuală, Popolac se odihnea, așezat pe un dâmb, legănându-și capul uriaș în mâinile-i uriașe.

Apăreau stelele, cu precauția lor familiară. Se apropia noaptea, bandajând miloasă rănile zilei, orbind ochii care văzuseră prea multe.

Popolac se ridică din nou în picioare și începu să se miște, pas cu pas, bubuitor. Cu siguranță că nu putea să dureze mult până ce îl va cuprinde iar oboseala, înainte de a se putea întinde în mormântul vreunei văi pierdute, ca să moară.

Pentru încă o bucată de vreme însă, trebuia să meargă, fiecare pas mai agonizant de încet decât precedentul, în timp ce noaptea făcea să înflorească negrul în jurul capului său.

❖ ❖ ❖

Mick dorea să-l înmormânteze pe hoțul mașinii undeva, la marginea pădurii. Totuși, Judd remarcă faptul că îngroparea unui corp putea părea oarecum suspicioasă în lumina mai sănătoasă a zilei următoare. Și, în plus, nu era absurd să fie interesați de un cadavru, când, literalmente, alte mii zăceau la o distanță de doar câțiva kilometri de locul în care se aflau?

Prin urmare, corpul fu lăsat acolo și mașina abandonată să se afunde și mai adânc în șanț.

Începură din nou să meargă.

Se făcuse rece, tot mai rece și le era foame. Însă puținele case pe lângă care treceră erau toate părăsite, încuiate și zăvorâte.

— Ce a vrut să spună? întrebă Mick, în timp ce stăteau nemișcați, privind o altă ușă încuiată.

— Vorbea metaforic...

— Toate chestiile alea referitoare la giganţi?

— Nişte fleacuri de origine troţkistă... insistă Judd.

— Nu cred asta.

— Eu ştiu. Era cuvântarea lui pe patul morţii, pe care, probabil, şi-o pregătise de ani de zile.

— Nu cred aşa ceva, repetă Mick şi porni înapoi spre pădure.

— Oh, cum aşa? Judd se afla în spatele său.

— Nu recita, pur şi simplu, nişte lozinci de partid.

— Vrei să spui că tu crezi că aici pe undeva se află un gigant? Pentru numele lui Dumnezeu!

Mick se întoarse spre Judd. Faţa i se desluşea greu în lumina amurgului. Vocea era însă mai calmă şi în ea se distingea o anumită credinţă.

— Da. Cred că spunea adevărul.

— E absurd. Ridicol. Nu.

Judd îl urî pe Mick în acel moment. Îi urî naivitatea, pasiunea cu care credea orice poveste rostită de orice neghiob dacă avea în ea un suflu romantic. Şi asta? Era cea mai rea, cea mai absurdă...

— Nu, repetă el. Nu, nu, nu.

Cerul era neted ca porţelanul, iar siluetele dealurilor negre ca smoala.

— Îngheţ, dracului! zise Mick din întuneric. Stai aici sau mergi cu mine?

Judd urlă:

— Nu vom găsi nimic în felul acesta.

— Ei bine, e lung drumul înapoi.

— Ne adâncim prea mult între dealuri.

— Fă ce vrei, eu merg mai departe.

Paşii i se îndepărtară; întunericul îl înghiţi.

După un minut, îl urmă şi Judd.

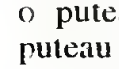

Noaptea era senină şi rece. Cei doi continuau să meargă, cu picioarele umflate în pantofi, cu gulerele ridicate pentru a se apăra de frig. Deasupra lor, întregul cer devenise o paradă a stelelor. Un triumf al luminii revărsate, din care ochiul putea face atâtea modele cât îi permitea răbdarea. După o bucată de vreme, îşi trecură braţele obosite unul în jurul celuilalt, pentru a se încălzi şi alina.

Pe la ora unsprezece, văzură în depărtare o fereastră luminată.

Femeia din uşa colibei de piatră nu le zâmbi, dar înţelese în ce situaţie se aflau şi-i lăsă înăuntru. Nu părea să existe vreun rost în a încerca să explice femeii şi schilodului ei bărbat ceea ce văzuseră. Coliba nu avea telefon şi nu se vedea vreo urmă de vehicul, aşa încât chiar dacă ar fi găsit o modalitate de exprimare, tot nu s-ar fi putut face nimic.

Prin gesturi, cei doi arătară că erau flămânzi şi extenuaţi. Încercară mai apoi să explice că se rătăciseră, blestemându-se în gând că lăsaseră dicţionarul în Volkswagen. Femeia nu părea să înţeleagă foarte multe din spusele lor, dar i-a aşezat lângă un foc bun şi a pus la încălzit pe plită o tigaie cu mâncare.

Înfulecară o supă de mazăre groasă şi nesărată şi ouă, iar la răstimpuri îşi exprimau mulţumirile la adresa femeii, zâmbindu-i. Soţul acesteia stătea lângă foc, nefăcând nici o încercare de a vorbi sau măcar de a-şi privi vizitatorii.

Mâncarea era bună. Le ridică moralul.

Hotărîră să doarmă până dimineaţa şi apoi să-şi înceapă lungul drum înapoi. Până în zori, cadavrele de pe câmp urmau să fie numărate, identificate, împachetate şi trimise familiilor. Aerul avea să fie plin de zgomote liniştitoare, ştergând gemetele care încă le mai răsunau în urechi. Vor fi elicoptere, camioane pline de oameni care vor organiza operaţiile de curăţire a locului. Toate ceremoniile şi accesoriile unui dezastru civilizat.

Şi, peste o vreme, totul avea să fie acceptat. Urma să devină o parte a istoriei lor; o tragedie, bineînţeles, însă una pe care o puteau explica, clasifica şi cu care se puteau învăţa să trăiască. Da, totul va fi bine, totul va fi bine. Să vină dimineaţa.

Brusc, îi doborî somnul, provocat în întregime de oboseală. Rămaseră întinşi acolo unde căzuseră, aşezaţi la masă, cu capetele pe braţele încrucişate. Îi înconjurau, claie peste grămadă, străchini goale şi coji de pâine.

Nu ştiau nimic. Nu visau nimic. Nu simţeau nimic.

Apoi începu tunetul.

În pământ, adânc în pământ, un pas ritmic, cel al unui titan care se apropia treptat, mai aproape, tot mai aproape.

Femeia îşi trezi bărbatul. Suflă în lampă şi se îndreptă spre uşă. Cerul nopţii era luminos de atâtea stele; de fiecare parte se întindeau dealurile negre.

Încă se mai auzea tunetul. O jumătate de minut între fiecare bubuitură, dar acum era mult mai puternic. Şi tot mai puternic, cu fiecare nou pas.

Stătură în uşă împreună, bărbat şi femeie, şi ascultară ecoul răspândit de dealuri în puterea nopţii. Nici un fulger care să însoţească tunetul.

Doar bubuitura...

Bum...

Bum...

Făcea ca pământul să se zguduie; arunca colbul de pe pragul de sus al uşii şi făcea să zăngăne zăvoarele ferestrelor.

Bum...

Bum...

Nu ştiau ce se apropia, dar oricare ar fi fost forma pe care o lua şi indiferent ce intenţiona să facă, nu părea să aibă vreun rost să fugă din calea lui. Acolo unde se aflau ei, în adăpostul ca vai de lume oferit de colibă, erau tot în aceeaşi siguranţă ca în oricare ungher al pădurii. Cum puteau alege dintr-o sută de mii de arbori pe cel care avea să reziste trecerii tunetului? Mai bine să aştepte. Şi să privească.

Ochii femeii nu erau buni şi ea se îndoi de ceea ce văzu, atunci când întunecimea dealului îşi schimbă forma şi se înălţă, blocând lumina stelelor. Însă bărbatul ei văzuse acelaşi lucru: capul inimaginabil de uriaş, mai colosal în întunericul înşelător, ridicându-se tot mai sus, micşorând până şi dealurile cu ambiţia sa.

Bărbatul căzu în genunchi, bolborosind o rugăciune, cu picioarele atinse de artrită răsucite sub el.

Soţia sa urlă. Nici un cuvânt pe care-l ştia nu putea să-i apere de monstru – nici o rugăciune, nici o rugăminte nu avea vreo putere asupra lui.

În colibă, Mick se deşteptă şi braţul său întins, zvâcnind cu un spasm brusc, mătură de pe masă farfuria şi lampa. Acestea se sfărâmară.

Judd se trezi şi el.

Urletul de afară se oprise. Femeia dispăruse din cadrul uşii, fugind în pădure. Orice copac, indiferent care, era mai bun decât această priveliştе. Soţul continua să bolborosească rugăciuni, în momentul când enormul picior al gigantului se ridică pentru a face un pas...

Bum...

Coliba se zgudui. Farfuriile zăngăniră şi se sparseră pe bufet. O pipă din argilă se rostogoli de pe poliţa de deasupra căminului şi se făcu bucăţi în cenuşa din vatră.

Cei doi amanţi cunoşteau sunetul care răsuna în propriile lor fiinţe: acel tunet-al-pământului.

Mick întinse mâna şi-l apucă pe Judd de umăr.

— Vezi? făcu el, cu dinţii albaştri-cafenii în întunericul colibei. Vezi? Vezi?

În spatele vorbelor sale clocotea un anume fel de isterie. Alergă spre uşă, împiedicându-se în întuneric de un scaun. Plin de vânătăi şi înjurând, ieşi împleticindu-se în noapte...

Bum...

Tunetul era asurzitor. De data aceasta sparse toate ferestrele colibei. În dormitor, una din grinzile acoperişului se făcu ţăndări şi-şi împrăştie bucăţile peste tot.

Judd se alătură prietenului său în uşă. Bătrânul era acum cu faţa la pământ, cu degetele bolnave şi umflate încârligate, cu buzele imploratoare lipite de solul umed.

Mick privea în sus, spre cer. Judd îi urmări privirea.

Într-un loc nu se vedeau stelele. Era o întunecime de forma unui bărbat, o siluetă lată şi enormă, un colos care se înălţa spre culmi pentru a întâlni Raiul. Nu era chiar un gigant perfect. Conturul lui nu era fix; se agita şi se convulsiona.

Gigantul părea mai solid decât orice om normal. Picioarele sale erau anormal de groase şi scunde, iar braţele nu erau lungi. Mâinile ce se încleştau şi se descleştau păreau să aibă articulaţii ciudate şi mult prea delicate pentru torsul său.

Apoi ridică un picior uriaş şi plat şi-l puse pe pământ, făcând un pas spre ei.

Bum...

Pasul produse prăbuşirea acoperişului asupra colibei. Hoţul maşinii spusese

adevărul. Popolac era un oraş şi un gigant; şi el plecase înspre dealuri...

Ochii lor se obişnuiseră acum cu lumina nopţii. Puteau vedea în detaliile cele mai oribile cum era construit monstrul. Era o capodoperă de inginerie umană: un om făcut în întregime din oameni. Sau, mai degrabă, un uriaş fără sex, alcătuit din bărbaţi şi femei şi copii. Toţi cetăţenii Popolac-ului, chirciţi şi încordaţi în corpul acestui uriaş împletit din carne, muşchii lor încordaţi dincolo de limita posibilului, oasele lor pe cale de a plesni.

Puteau vedea cum arhitectura Popolacului modificase subtil proporţiile corpului uman; cum uriaşul fusese făcut mai scund pentru a-i coborî centrul de greutate; cum picioarele fuseseră concepute masive ca să poată suporta greutatea torsului; cum fusese coborât pe umerii largi, aşa încât problemele legate de un gât slab să fie minimalizate.

În ciuda acestor malformaţii, era oribil de plin de viaţă. Corpurile legate împreună pentru a-i forma suprafaţa erau goale, cu excepţia harnaşamentelor, aşa că suprafeţele lor străluceau în lumina stelelor, exact ca un singur şi imens trunchi uman. Chiar şi muşchii erau perfect copiaţi, deşi simplificaţi. Puteau vedea modul în care corpurile legate se împingeau şi trăgeau unul de celălalt în legături solide de carne şi oase. Puteau vedea oamenii împletiţi care alcătuiau corpul: spinările lor asemănătoare unor broaşte ţestoase prinse împreună pentru a oferi curbura pectoralilor; acrobaţii legaţi şi înnodaţi cu frânghii la încheieturile braţelor şi picioarelor, rostogolindu-se şi descolăcindu-se pentru a articula oraşul.

Dar, cu siguranţă că privelişte cea mai uluitoare dintre toate era chipul.

Obraji de corpuri; orbite cavernoase din care se holbau capete, câte cinci legate împreună pentru fiecare glob ocular; un nas lat şi plat şi o gură care se deschidea şi se închidea, pe măsură ce muşchii fălcilor se strângeau şi desfăceau ritmic. Iar din acea gură, străjuită de dinţi din copii chelboşi, vocea uriaşului – acum doar o palidă copie a puterilor sale anterioare – scotea o singură notă muzicală idioată.

Popolac mergea şi Popolac cânta.

A fost vreodată în Europa o privelişte care să rivalizeze cu asta?

Mick şi Judd îl urmăreau cu privirea, în timp ce uriaşul făcu încă un pas în direcţia lor.

Bătrânul îşi udase pantalonii. Bolborosind şi implorând, se târî cât mai departe de coliba în ruină, înspre copacii înconjurători, trăgându-şi picioarele moarte după el.

Englezii rămaseră pe loc, privind spre monstrul ce se apropia. Nici spaima şi nici oroarea nu-i mai afecta acum, doar o teamă respectuoasă, ce-i ţintuia locului. Ştiau că aceasta era o privelişte pe care nu mai puteau spera s-o vadă vreodată; reprezenta punctul culminant – după el urmau doar experienţe obişnuite. Atunci mai bine să stea, deşi fiecare pas aducea tot mai aproape moartea, mai bine să stea şi să vadă privelişte cât încă se afla acolo pentru a fi văzută. Şi dacă acest monstru îi ucidea, atunci cel puţin vor fi zărit un miracol, vor fi cunoscut măreţia pentru un scurt moment. Părea un schimb corect.

Popolac mai avea doi paşi până la colibă. Puteau distinge cu claritate complexitatea structurii sale. Feţele cetăţenilor apăreau în detaliu: albe, ude de sudoare, dar mulţumite în oboseala lor. Unii atârnau morţi în harnaşamentele lor, cu picioarele mişcându-se încoace şi-ncolo, precum cele ale unor spânzuraţi. Alţii, în special copiii, încetaseră să se mai conformeze antrenamentului primit şi se relaxaseră, aşa încât forma corpului degenera, începând să se descompună, odată cu fierberea celulelor rebele.

Şi totuşi, mergea încă, fiecare pas fiind un efort incalculabil de coordonare şi rezistenţă.

Bum...

Pasul ce zdrobi coliba veni mai devreme decât gândiseră.

Mick văzu piciorul ridicat; văzu feţele oamenilor din tibie şi gleznă şi talpă – erau la fel de mari ca şi el acum – toţi oameni solizi, aleşi pentru a suporta imensa greutate a acestei grandioase creaţii. Mulţi muriseră. Partea de jos a tălpii era o îmbinare de corpuri strivite şi însângerate, presate în moarte sub greutatea camarazilor lor.

Piciorul coborî cu un tunet.

În câteva secunde, coliba fu redusă la aşchii şi praf.

Popolac acoperi complet cerul. Era, pentru un moment, o întreagă lume, rai şi pământ, prezenţa sa umplând până la refuz simţurile. De la această distanţă, o singură privire nu putea cuprinde totul, ochiul trebuia să baleieze înainte şi înapoi peste întreaga masă pentru a o include pe toată – şi chiar şi atunci, mintea refuza să accepte întregul adevăr.

Un fragment de piatră proiectat din structura colibei în momentul prăbuşirii, îl lovi pe Judd drept în faţă. Bărbatul auzi în propriul cap lovitura ucigătoare, ca o minge ce loveşte un perete: un deces pe terenul de joc. Nici o durere. Nici o remuşcare. Dispariţia unei lumini, a unei lumini mici şi nesemnificative. Strigătul său de moarte se pierdu în infernul din jur. Corpul său fu ascuns în fum şi întuneric. Mick nici nu-l văzu, nici nu-l auzi pe Judd murind.

Era prea ocupat holbându-se la piciorul uriaşului, în timp ce acesta se opri o clipă pe ruinele colibei; celălalt picior tocmai îşi aduna întreaga voinţă pentru a se mişca, la rândul său.

Mick profită de această şansă. Urlând precum ielele, se repezi spre picior, dorind cu înfrigurare să îmbrăţişeze monstrul. Se împiedică de ruine şi se ridică din nou, însângerat, pentru a ajunge înainte ca piciorul să se fi ridicat, iar el să fi rămas în urmă. Urmă zgomotul unei respiraţii agonizante, pe măsură ce mesajul de mişcare ajunse la picior; Mick văzu muşchii tibiei încordându-se, în timp ce piciorul începu să se ridice. Făcu încă o încercare de a ajunge la el, tocmai când membrul părăsea pământul, agăţând un harnaşament sau o frânghie, ori poate un păr uman sau carnea însăşi – orice putea apuca din acest miracol în mişcare, devenind astfel o parte din el. Mai bine să meargă cu el, oriunde s-ar fi îndreptat, să-l ajute în scopul propus, oricare ar fi fost acesta; mai bine să moară cu el, decât să trăiască fără el.

Apucă piciorul şi găsi un loc sigur pe gleznă. Urlându-şi extazul complet pentru acest succes, simţi ridicându-se membrul uriaş şi aruncă o privire în jos, prin vârtejul de praf, spre locul unde stătuse până atunci, deja îndepărtat pe măsură ce piciorul se ridica în aer.

Pământul dispăruse de sub el. Făcea autostopul cu un zeu: viaţa simplă pe care o părăsea nu mai însemna nimic pentru el acum – sau vreodată. Avea să trăiască cu acest lucru, da, avea să trăiască cu el – văzându-l şi văzându-l şi mâncându-l din ochi până ce avea să moară din pură lăcomie.

Urlă şi ţipă şi se balansă pe frânghii, sorbindu-şi triumful. Sub el, mult dedesubt, observă corpul lui Judd, încolăcit iremediabil pe solul întunecat. Dispăruse dragostea şi viaţa şi mintea sănătoasă, dispăruseră ca şi amintirea numelui său sau a sexului sau a ambiţiilor sale.

Totul nu mai însemna nimic. Chiar nimic.

Bum...

Bum...

Popolac păşi înainte, zgomotul paşilor îndepărtându-se spre est. Popolac continua să meargă, vuietul vocii sale pierdut în noapte.

După o zi sosiră păsările, sosiră vulpile, muştele, fluturii, viespele. Judd se mişcă. Judd îşi schimbă poziţia, Judd născu. În pântecul său, viermii se încălziră, în vizuina unei vulpi se dădu o luptă pentru carnea gustoasă a coapselor sale. După asta, totul decurse rapid. Oasele se îngălbeniră, oasele se fărâmiţară; curând rămase un spaţiu gol pe care-l umpluse odinioară cu respiraţie şi opinii.

Întuneric, lumină, întuneric, lumină. N-o întrerupsese pe nici una cu numele său.

Traducere de
Florin Mircea Tudor

GREG BEAR

Luptacerbă

Între 1985 şi 1990, Greg Bear a publicat şase romane, a căror importanţă pentru science fiction nu poate fi, în nici un caz, subestimată. (În româneşte a apărut unul singur, *Eternitate*, iar un altul, *Muzica Sângelui*, se bazează pe o multipremiată povestire omonimă, publicată şi în revista „Anticipaţia".

„Pe timpul dinastiei Han, prin edict împărătesc au fost numiţi cronicarii ce urmau să scrie istoria Chinei Imperiale. Ei singuri erau judecătorii faptelor care aveau să fie consemnate. Deşi mai mulţi împăraţi au încercat, nici unul n-a reuşit să ajungă la sipetul ferecat în fier, unde fiecare document era încuiat după redactare. Cronicarii au preferat moartea, decât să trădeze încrederea ce li se acordase.

„La sfârşitul fiecărei domnii, sipetul era deschis, iar documentele se publicau, poate spre avantajul următorului împărat. Exceptând aceste documente, în mare măsură China Imperială n-are istorie.

„Firul supravieţuieşte printr-o întâmplare."

❖ ❖ ❖

Umanii o numeau Medusa. Panglicile lungi şi răsucite de gaz se întindeau peste cincizeci de parseci, strălucind albastru, galben şi porfiriu. Miezul ei era verde morbid, împestriţat cu negru decolorat. Şase protostele se roteau în miez şi tot atâtea conglomerate neclare adânceau concavităţi în câmpul magnetic al nebuloasei. Medusa era un uter uriaş de stele... şi un teritoriu disputat.

Atunci când Prufrax o privea, pe display-uri sau prin hublourile navei, părea ostilă, aidoma unei mame grijulii, arătând un chip ameninţător pentru a-şi apăra odraslele. Prufrax nu avusese niciodată o mamă, dar le văzuse în câteva fiburi.

La cinci ani, era îndeajuns de înaintată în vârstă ca să înţeleagă misiunea lui *Mellangee* şi rolul ei pe navă. Parcursese până atunci patru ani de îndoctrinare, după timpul navei. Până la prima ei bătălie, avea să fie instruită atât în Ştiinţă, cât şi în Grai. Urma să fie antrenată în Simule; în somn avea să viseze pătrunderea în uriaşele nave-sămânţă Senexi, alb-roşii, şi căutarea minţii-clocă.

— Fuz, Fuz, murmura ea din buze, astfel încât grăitorul să nu creadă că gândurile îi rătăceau aiurea.

Grăitorul o aţintea din poziţia lui în centrul clasei sferice. Colegii ei priveau direct în centru, concentrându-se undeva, în preajma catedrei, ca o plasă de păianjen a grăitorului, aşteptând buclucul, unii foindu-se...

— Câte derivaţii individuale există în mintea-clocă Senexi? întrebă el. Privi în jurul clasei. Fixă chip după chip. Se opri din nou asupra ei: Pru?

— Cinci, răspunse ea.

O dureau braţele. Cu o veghe înainte, fusese pompată plină de jalete. Era deja înaltă de trei metri, în starelf, cu membrele lungi şi subţiri nu tocmai corespunzător învelite de carne şi cu degetele încă brăzdate de cicatrici de la operaţia pentru adaptare la mânuşi.

— Ce găseşti în mintea-clocă? urmă grăitorul, cu chipul impasibil întins peste o ţeastă turtită de lăţimea umerilor săi.

Unele feme îi considerau atractivi pe grăitori. Nu multe... iar Pru nu făcea parte dintre ele.

— Bucla, spuse ea.

— Ce este în bucla minţii-clocă?

— Fiburi.

— Mai precis? Şi, de fapt, nu sunt toate fiburi, ştii doar...

— Info. Date Senexi.

— Ce-o să faci?

— Fuz, surâse ea.

— De ce, Pru?

— Bucla are echipă cu memorie-de-generaţii. Fuz bucla, scurg viaţa celor cinci derivaţii ind ale echipei.

— Fuz cloca, Pru?

— Nu, răspunse ea solemnă. Aceasta era o instrucţiune nouă, intrată în vigoare de la înfiinţarea clasei ei: Păstrez cloca pentru superii supremi.

Grăitorul nu spunea ce avea să se întâmple cu clocile Senexi. Aceasta nu era grija ei.

— Bine, încuviinţă grăitorul. Grăieşti bine, pentru cineva care întotdeauna călătoreşte-pe-jumătate.

Caleaminţii, se gândii Prufrax. Grăitorul era enigmatic în cuvinte, nu însă şi pentru Pru: ceea ce tindea să facă în timpul Graiului era caleaminţii, căutarea viitorului. Avea deja cinci, în curând avea să împlinească şase. Bătrână... Unii îi vedeau pe Senexi de când aveau patru ani.

— Fuz, Fuz, făcu ea din buze.

Aryz patină cu pelicula subţire de amoniac lichid de pe coconul său cel mai extins, analizând noua misiune. Cunoştea Medusa după alt nume, unul exprimând timpul şi eforturile investite în ea de Senexi. Nebuloasa de protostele avea puţine taine pentru el. El şi cei patru tovarăşi-derivaţie, care împreună cu importanta minte-clocă alcătuiau una dintre cele şase echipe de la bordul navei-sămânţă, patrulaseră în jurul nebuloasei vreme de nouăzeci şi trei de orbite, fiecare orbită – incluzând perioadele atemporale din exteriorul geometriei staţionare – durând aproximativ o sută treizeci de ani omeneşti. Intraseră şi ieşiseră dintre tentaculele de gaz, cartografiind masele colapsate şi explorând discurile de acreţiune zdrenţuite ale stelelor ce intrau în secvenţa principală. Cu fiecare măsurătoare şi completare, minţile-clocă îmbunătăţeau perspectiva lor asupra nebuloasei, aşa cum avea să arate peste o sută de generaţii, atunci când planul Senexi urma, în sfârşit, să fie copt.

Senexii erau aproape tot atât de bătrâni cât şi galaxia. Ajunseseră la zborul spaţial pe vremea globului stelar, când galaxia fusese o sferă. Nu fuseseră o rasă rapidă, sau excepţională. Fiecare realizare importantă durase mii de generaţii şi nu doar datorită handicapului lor material. Pe vremea aceea, elementele mai grele decât heliul erau rare, găsindu-se numai în jurul stelelor care absorbiseră cu lăcomie cantităţi uriaşe de hidrogen primordial, străluciseră arzător şi albastru şi explodaseră timpuriu, ticsind braţele galactice de abia formate cu carbon şi azot, litiu şi oxigen. Elementele mai grele decât fierul fuseseră aproape inexistente. Biologiile planetelor unor gigante gazoase reci se dezvoltaseră cu o paletă mult mai mică de combinaţii chimice, producând progeniturile stelelor primare din Populaţia a II-a.

Cu toată perspectiva limitată a unei derivaţii ind, Aryz era conştient că, în general, umanii aflaţi împotriva navei-sămânţă erau mult mai adaptabili, mai periculoşi. Însă nu aveau experienţă. Senexii, cu miliardele lor de ani, le fuseseră adesea egali. Iar perspectiva lui Aryz sporea cu fiecare zi a noii sale misiuni.

În generaţiile timpurii ale luptei, staza mentală şi inflexibilitatea culturală a Senexilor îi determinaseră să evite contactul cu speciile Populaţiei I. Ei nu începuseră niciodată un program de exterminare al lumilor mai tinere, pe care viaţa abia se forma; ar fi fost o sarcină monumentală şi, probabil, inutilă. De aceea, atunci când culturile călătoare în spaţiu se dezvoltaseră, Senexii se retrăseseră, revenind în redutele stelelor bătrâne chiar înainte de a se înfrunta cu tipurile noi. Se retrăseseră vreme de trei generaţii, aproape treizeci de mii de ani omeneşti, crescându-şi clocile în cuibare reci în jurul piticelor roşii, conservându-se, păstrându-se pentru conflictele inevitabile.

Aşa cum prevăzuseră Senexii, rasele mai tinere din Populaţia I avuseseră nevoie până şi de carierele străvechi ale primelor stele din galaxie. Pătrunseseră cu sălbăticie, voracc, cu toată forţa şi mutabilitatea organismelor evoluate dintr-o „supă" mai bogată în elemente. În anumite privinţe, biologia evoluase în drepturile ei şi-i îndepărtase pe Senexi.

Aryz ridică globul superior al trupului său, cu cei cinci ochi din siliciu aşezaţi în cruce pe suprafaţa anterioară. Îşi amintea de timpurile acelea şi de timpuri mai îndepărtate, deşi echipa lui nu existase pe atunci. Mintea-clocă deţinea memorii selectate din cantitatea totală de aproape douăsprezece miliarde de ani de experienţă: o sumă impresionantă de cunoştinţe, chiar şi pentru un Senexi. Se împinse înainte cu coconurile posterioare.

Prin intermediul minţii clocă, Aryz putea împărtăşi memoriile a o sută de mii de generaţii trecute, totuşi mintea-clocă însăşi era mai tânără decât derivaţiile individuale. O anumită perioadă din tinereţa lor, în decursul formei larvare adăpostită în fluid, derivaţiile ind purtau propriile săculeţe de date, fiecare reprezentând un fragment din totalul necesar unei memorii complete. Derivaţiile ind înotau prin oceane de amoniac şi pluteau prin zone dense de gaze calde, picături protoplasmice de trei-patru metri diametru, dezvoltându-şi personalităţile sub apăsarea trecutului... şi nici măcar a unui trecut complet. Nu era de mirare că erau inflexibile, se gândi Aryz. Cele mai mulţe derivaţii ind erau îndeajuns de conştiente ca să-şi dea seama de lucrul acesta — mai ales când li se permitea să compare istoriile cu speciile Populaţiei I, aşa cum făcea el — dar nu se putea face nimic. Se mulţumeau cu felul în care existau. O schimbare ar fi fost indescriptibil de repulsivă. Era preferabilă dispariţia... sau aproape preferabilă.

Acum însă erau apăsate puternic. Mintea clocă începuse o serie de experimente. Echipa lui Aryz fusese selectată din contingentul navei-sămânţă ca să supravegheze experimentele, iar Aryz fusese ales cercetător şef. Cu două orbite în urmă, capturaseră şase embrioane umane într-o maşină incubatoare, precum şi un centru de stocare a memoriilor, râvnit de mult timp. De trei, patru generaţii, majoritatea conflictelor Senexilor fuseseră cu oameni. Aşa cum Senexii dominau speciile Populaţiei II, oamenii se impuneau printre cei asemenea lor.

Se desfăşuraseră deja experimente cu embrioanele umane. Unora li se permisese o dezvoltare normală; altele fuseseră modificate, din motive pe care Aryz nu le cunoştea. Modificările nu fuseseră tocmai încununate de succes.

Aryz bănuia că experimentele cele mai recente urmau să aibă o altă orientare, iar acţiunile navei-sămânţă erau acum focalizate asupra lui; credea că avea să primească autoritate absolută asupra formelor omeneşti. Cele mai multe derivaţii ind s-ar fi destrămat sub povara sarcinii, dar nu şi Aryz. El considera formele umane destul de interesante, în felul lor oribil. La urma urmei, ele puteau reprezenta cheia supravieţuirii Senexilor.

Jaletele îi solidificau starelfa. Zăcu în dureri vreme de o veghe, neîndrăznind să închidă ochii; mintea i se modifica şi se temea că somnul avea să însemne sfârşitul. Coşmarele nu erau uşor de deosebit de viaţă, ba chiar, unele erau mai limpezi.

Tot mai des, în somn, se pomenea într-o capcană Senexi, zbătându-se zadarnic, târîtă tot mai afund, duşmănia ei inutilă împotriva unei asemenea forţe...

Când ieşi din rigiditate, Prufrax căpătă liber de la grăitorul secund. Se îndreptă spre aleile verzi din *Mellangee*, mergând rigidă în gravitaţia scăzută. Mâinile o furnicau. Mintea îi părea aproape golită după tumultul ultimelor treziri. Nu se simţise niciodată atât de calmă şi de limpede. Acum îi ura pe Senexi de două ori mai mult: o dată pentru răutatea lor înnăscută, a doua oară pentru că-i siliseră pe superii ei s-o chinuie pentru a putea lupta împotriva lor. Logica nu mai conta. Ea era calmă, sigură pe sine. Se maturiza cu fiecare veghe. Muguri de luptă, zicea grăitorul, ura dezvoltându-se ca o înflorire, sintetizând lumina învăţăturilor sale în luptă pură.

Aleile verzi se ridicau deocamdată dincolo de labirintul scuturilor şi blindajului navei. Suprafeţe geodezice simple, din plas-

tic transparent şi oţel, formau o reţea deasupra grădinilor, lăsând să treacă radiaţia necesară vegetaţiei care creştea de-a lungul aleilor. Aici nu puteai umbla în nici un fel de maşini. Era necesar să mergi. Plimbatul constituia un lux şi un privilegiu.

Prufrax privi în jos, spre verdele ce tivea potecile, fără să înţeleagă prea multe. Era *frumos*. Da, puteai spune aşa, puteai gândi aşa, însă ce însemna lucrul acesta? Plăcut? Nu era prea sigură de înţelesul lui „plăcut", cu excepţia gândului la Fuz. Mirosi o floare care, după cum explicau anunţurile, înbobocea numai sub lumina stelelor tinere, încă nefuzionate. Acum se găseau lângă o asemenea stea şi aleile erau acoperite de negrul strălucitor şi verdele electric al infloreşcenţelor. Pentru alte plante, neadaptate unor asemenea condiţii de întunerec, fuseseră instalate lămpi. Un tehn permitea sorilor să apară în anumite panouri din plastic atunci când erau privite din anumite unghiuri. Deştepţi, tehnii...

Ea prefera aspectul unui tehn celui al unui grăitor, însă asta era o reacţie normală. Tehnii necesitau creierflex, grăitorii – capacitate de încăreare. Tehnii erau puternici şi lucrau cu maşini puternice, ca în fiburile de aventuri, unde tehnii erau deseori protagii. Ar fi dorit ca pe aleile verzi să fie un tehn cu ea. Jaletele aveau efectul de a-i spori receptivitatea – privind în oglinzi, zărea un anume licăr în ochi – totuşi nu exista nici o şansă pentru o legătură de înmulţire. În starelfa aceea, era destul de nereproductivă. Alte tipuri de întâlniri nu erau neobişnuite.

Ridică privirea şi zări, cam la o sută de metri depărtare, o siluetă aşezată pe o zonă permisă de lângă potecă. Se îndreptă într-acolo, firesc, pe atât de graţioasă pe cât îi permitea rigiditatea. Îşi dădu seama că nu era un tehn, dar nu rămase dezamăgită. Prea calmă...

— Supra, rosti el la apropierea lui Prufrax.

— Sub, răspunse ea

Însă nu cu mult... avea probabil şase-şapte ani de navă vechime şi nu era uşor de clasificat.

— Frumoasă starelf, comentă el.

Avea părul negru. Era mai scund decât ea, dar ceva din ţinuta lui îi amintea de mănuşari. Îi acceptă complimentul printr-o încuviinţare din cap şi arătă locul de alături. El îi făcu semn să ia loc şi Prufrax se aşeză cu un huf, masându-şi genunchii.

— Jalete? întrebă el.

— Extindere proastă.

— Eşti o mănuşară.

Îi privea cicatricile palide de pe mâini.

— Nu pot spune ce eşti tu.

— Noncombat. Reglor de mandate.

Ea ştia foarte puţine despre mandate, doar că legea decreta ca fiecare navă să aibă unul şi puţini din echipaj aveau dreptul să-l vadă.

— Noncombat, dat? reflectă ea.

Nu-l dispreţuia pentru asta; niciodată nu simţeai negative puternice pentru un membru al echipajului. De fapt, Prufrax nu simţea nimic. Prea calmă...

— Veghea asta am lucrat pe al nostru, vorbi el. Cred că prea mult. Mi s-a spus să mă plimb.

Excesul de zel în muncă era considerat o trăsătură erotică la bordul lui *Mellangee*. Totuşi, nu se simţea receptivă faţă de el.

— Mănuşarii se plimbă după o creştere grea, rosti Prufrax.

El încuviinţă.

— Mă numesc Clevo.

— Prufrax.

— Luptă pe curând?

— Sper. Aşteptăm mereu...

— Ştiu. De şase veghi mi s-a permis accesul la mandat. Totul nou pentru mine. Foarte fericit.

— Poţi vorbi despre asta?

Informaţiile în legătură cu nava, accesibile doar în anumite rate, constituiau o barieră excelentă.

— Nu ştiu, se încruntă el. Mi s-a spus să fiu precaut.

— Bun, ascult...

Putea proveni din fondul de mănuşari, îşi spuse Profrax, dar probabil nu din tehni. Nu era foarte musculos, însă nici înalt, sau subţirel ca un mănuşar.

— Dacă-mi vorbeşti despre mânuşi.

Prufrax surâse, ridică braţele şi mişcă degetele scurte, butucănoase.

— Sigur.

❖ ❖ ❖

Mintea-elocă plutea lipsită de greutate în rezervorul ei fixat prin tampoane din car-

bon. Metalul se bucura de mare trecere pe navele Senexi, mai mult ca tradiţie decât din cauza unei crize de materiale. Din câte ştia Aryz, Senexii utilizau metalele rareori din acelaşi motiv – şi se strădui să-şi amintească picăturile de informaţie asupra trecutului uman pe care le extrăsese din centrul de stocare al memoriilor – din acelaşi motiv „pentru care romanii de pe Pământul antic priveau agricultura ca fiind singura îndeletnicire cu adevărat nobilă..."

Agricultura însemna creşterea *plantelor* pentru hrană şi materii prime. *Plantele* erau analoge etiliberilor consumaţi de Senexi în tinereţea larvară, însă etliberii nu erau verzi şi staţionari.

Exista mereu un fel de fascinaţie în lărgirea minţii sale pentru a cuprinde concepte umane. Avusese extrem de puţin timp la dispoziţie pentru a cerceta mai amănunţit iar asta era, desigur, foarte bine, deoarece trebuia să răspundă la anumite întrebări, nu să se împotmolească în imensitatea mizeriei omeneşti.

Pluti înaintea minţii-clocă, în vreme ce toate gândurile i se scurgeau prin ţesuturi. El nu avea un sistem nervos central, n-avea organe într-adevăr diferenţiate, exceptându-le pe cele care-l conectau cu lumea exterioară – membre, ochi, permea. Mintea-clocă constituia însă numai sistem nervos central, o pungă subţire, amortizată împotriva şocurilor, cu lăţimea de vreo zece metri şi umplută cu fluide vâscoase.

— Ai analizat mecanismul de memorii umane? întrebă mintea-clocă.

— Da.

— Există posibilitatea comunicării între noi şi formele umane?

— Am creat deja interfeţe pentru maşinile lor. Da, se pare că vom putea comunica.

— Ţi-ai dat seama că în decursul lungului nostru război cu umanii, până acum n-am întreprins nici o tentativă de comunicare?

Întrebarea era complicată. Necesita câteva atribute pe care Aryz, ca derivaţie ind, n-ar fi trebuit să le aibă. De pildă, curiozitatea... Derivaţiile ind nu puneau întrebări. „Iniţiativele" lor erau dirijate de mintea-clocă.

Spre marea lui uimire, descoperi că întrebarea respectivă nu constituia o noutate.

— Până acum n-am mai capturat un centru de stocare al memoriilor umane, spuse el, utilizând un răspuns incomplet. N-am fi putut comunica, în absenţa unei asemenea surse vaste de informaţii.

— Totuşi, după cum afirmi, puteam utiliza de multă vreme maşinăriile umanilor.

— Problema este cu mult mai complexă.

Mintea-clocă făcu o pauză.

— Crezi că echipelor li s-a interzis comunicarea cu umanii?

Aryz încercă senzaţia cea mai apropiată de teamă pe care o puteau simţi derivaţiile ind. Era considerat lipsit de capacităţi? Acuzat de o comportare improprie unei derivaţii ind? Loialitatea lui faţă de mintea-clocă era de neclintit.

— Da.

— Care ar putea fi motivele noastre?

— Evitarea poluării.

— Corect. Cu ei nu putem comunica fără a ne pângări, aşa cum nu putem păşi pe planetele lor şi respira atmosfera lor.

Din nou, tăcere. Aryz trecu pe o stare de inactivitate. Când mintea-clocă i se adresă iarăşi, redeveni conştient.

— Ştii în ce mod eşti deosebit? îl întrebă.

— Nu sunt...

O altă ezitare. Îi era imposibil să înşele mintea-clocă. Ceea ce-l prindea în capcană era semantica, o complicare a semnalelor schimbate între ei. Nu-şi dăduse seama că era diferit; întrebarea minţii-clocă sugerase posibilitatea respectivă. Cu toate acestea, nu putea accepta afirmaţia şi s-o analizeze într-un timp atât de scurt. Îşi semnală deruta.

— Eşti util echipei, spuse mintea-clocă.

Aryz se linişti imediat. Gândurile sale deveniră mai leneşe, mai receptive. Exista posibilitatea ispăşirii. Dar, în ce mod se deosebea de el?

— Urmează să încerci, tu însuţi, comunicarea cu formele. Atâta vreme cât vei fi implicat în acest fel, nu te vei angaja în discuţii cu tovarăşii tăi.

Avea să fie proscris.

— Iar după ce-ţi vei încheia misiunea şi-mi vei transfera anumite fapte, te vei descompune.

Aryz se zbătu în complexitatea ordinelor.

— În ce fel sunt deosebit şi demn de o

asemenea însărcinare?

Suprafaţa minţii-elocă era nemişcată precum oglinda netulburată a unui iaz. Petele negre, neclare, marcându-i organele radiale, circulau lent în interior, apoi se întorceau, una deasupra celeilalte, concentrându se asupra lui.

— Vei creşte o nouă derivaţie ind. Nu va avea lipsurile tale, dar, iarăşi, nu-mi va fi util dacă o asemenea situaţie se va repeta. Descompunerea ta va fi o uşurare, însă va fi regretată.

— În ce fel sunt deosebit?

— Cred că ştii deja, răspunse minteaelocă. Atunci când va sosi timpul, îi vei transmite noii derivaţii ind toate memoriile tale, cu excepţia celor legate de contactul cu umanii. Dacă nu vei supravieţui acestui stadiu de dezvoltare al ei, îl vei alege pe cel care va îndeplini această funcţie în locul tău.

O mică pată roz apăru pe spatele globului lui Aryz. Pluti înainte şi şi plasă permeum-ul cel mai mare pe suprafaţa rece a minţii elocă. Codul şi comanda fură transmise şi trupul său deveni capabil de reproducere. Apoi se dădu semnalul de despărţire. Părăsi încăperea.

Plutind prin fluxul rarefiat de amoniac lichid ce căptuşea coridorul, se simţea stimulat în mod ambiguu. Poziţia lui era una privilegiată, dar şi anatemizată. Fusese binecuvântat... şi condamnat. Alte derivaţii ind mai trecuseră prin asemenea situaţii?

Ştiu, atunci, că mintea elocă avea dreptate. El se deosebea de tovarăşii săi. Nici unul dintre ei n ar fi pus astfel de întrebări. Nici unul dintre ei n-ar fi putut supravieţui sugestiei de comunicare cu forme umane. Dacă sarcina aceea nu i-ar fi fost încredinţată lui, ar fi trebuit, oricum, să se descompună.

Pata roz se lăţi, apoi începu să facă solzi cenuşii. Trecu prin piele şi, firesc, aproape fără să se gândească, Aryz o răzui de un batardou. Se agăţă acolo, emise o frecvenţă radio aidoma unui oftat şi începu să absoarbă nutritivi din amoniac.

Aryz plecă să inspecteze formele.

Clevo o intriga, dar genul de interes simţit constituia ceva nou pentru ea. Nu era deosebit de receptivă. Simţea mai degrabă un fel de chin mental, ca atunci când îi era foame sau când fusese injectată cu jalete cerebrale. Cele spuse de Clevo despre mandate deschiseseră un subiect la care nu se mai gândise până atunci. Cum apăruseră toate lucrurile... şi care era rostul ei printre ele?

Mandatele, îi explicase Clevo, erau destul de mici, fiecare având un volum ceva mai mare de un metru cub. În interiorul lor se găsea întreaga istorie şi cultură a speciilor umane, pe cât mai exactă cu putinţă, culeasă din toate sursele existente. Mandatul fiecărei nave era actualizat ori de câte ori nava revenea la o staţie de contact. Nu părea probabil că *Mellangee* avea să revină la o staţie de contact în timpul vieţii lor, pentru că membrii echipajului aveau, în medie, o durată scurtă de viaţă.

Clevo primise însărcinări mărunte – verificarea datelor şi completarea înregistrărilor navei – care îi permiteau accesul la fragmente din mandat.

— Este obligatoriu să facem înregistrări, explică el, iar ceea ce avem sunt, înţelegi, *date umane* („man-data"). Surâse: Asta-i o glumă, adăugă el. Un fel de glumă...

Prufrax încuviinţă solemnă.

— Deci, de unde provenim?

— De pe Pământ, bineînţeles. Toţi cunosc lucrul ăsta.

— Vreau să spun: De unde provenim *noi*... tu şi cu mine, echipajul?

— Înmulţire prin diviziune. De ce întrebi? Ştiai...

— Da. Se încruntă, concentrându-se: Adică, noi nu venim din acelaşi loc ca Senexii. Sau în acelaşi mod...

— Nu, asta-i o prostie!

Îşi dăduse şi ea seama că era o prostie – Senexii erau complet diferiţi. Atunci, ce se străduia să întrebe?

— Fibul lor este ca al nostru?

— Fibul? Istoria nu-i un fib. Sau, oricum, nu cea mai mare parte a ei. Fiburile sunt ireale. Istoria este suprafib.

Ea ştia, într-un mod nedesluşit, că fiburile erau ireale. Totuşi, nu i plăcea să-şi denigreze mulţumirile.

— Fiburile sunt plăcute, vorbi Prufrax. Ele învaţă Fuz.

— Presupun, răspunse Clevo nesigur. Fiind noncombat, nu văd fiburi Fuz.

Prufrax nici nu putea concepe fiburi fără Fuz.

— Plictisitor, făcu ea.

— Firesc să spui aşa. Poate că mie fiburile Fuz mi s-ar părea plictisitoare... te-ai gândit la asta?

– Suntem deosebiţi, zise ea. Aşa cum Senexii sunt deosebiţi.

Clevo rămase cu gura căscată.

– Nu. Noi suntem echipaj. Noi suntem oameni. Senexii sunt... Clătină din cap, de parcă mâncase amari.

— Nu, vreau să spun... Se opri, neştiind dacă nu intra într-un teritoriu interzis: Tu şi cu mine suntem hrăniţi în mod diferit şi ni se dau jalete diferite. Însă, într-un fel mult mai complex, suntem deosebiţi de Senexi. Ei nici nu sunt alcătuiţi şi nici nu se comportă ca tine şi ca mine. Dar... Îi venea iarăşi greu să se exprime. Era iritată: Nu mai vreau să vorbesc cu tine!

Pe potecă apăru un grăitor, necunoscut lui Prufrax. Întinse mâna spre Clevo şi aceasta i-o prinse.

Uimitor, vorbi grăitorul, cum voi doi gravitaţi unul în jurul celuilalt. Du-te, starelfă, se adresă lui Prufrax. Nu eşti pe aleea verde cea bună.

Nu l mai întâlni niciodată pe tânărul cercetător. Începu antrenamentul mânuşă, iar mâncărimile stârnite de el se potoliră în curând şi Fuz reluă superlocul.

Senexii aveau modalităţi de a şti când umanii se găseau în apropiere. Pe măsură ce soseau informaţii despre flote şi crucişătoare individuale aflate la o distanţă mai mică de un procent din diametrul nebuloasei, nava sămânţă părea mai caldă, mai puţin ospitalieră. Totul era UV de nelinişte şi noua derivaţie ind de pe perete trebui protejată printr-o cupă specială din silicaţi, pentru prevenirea distorsiunilor. Mintea-clocă dezvolta automat un corniculum, deşi membrana exterioară durificată avea să fie de prea puţin ajutor, dacă nava-sămânţă era străpunsă.

Aryz îşi îngropase confuzia personală sub un maldăr de muncă. Pătrunsese destul de mult în centrul de stocare al memoriilor pentru a găsi instrucţiunile de utilizare. Se auto-denumea *mandat* (cuvântul uman sosi prin interfaţă ca o serie corelată de simboluri radiale) şi chiar simplele direcţii preliminare erau dificile pentru Aryz. Parcă înota în oceanul particular al unei alte familii, deşi, desigur, era infinit mai străin: cum se putea conecta cu experienţe pe care nu le încercase niciodată, cu probleme şi nevoi pe care rasa lui nu le întâlnise niciodată?

Aryz putea vorbi unele limbi umane în câteva frecvenţe radio, dar încă nu se decisese cum urma să producă sunete modulate pentru formele umane. Ideea era neplăcută. Ce avea să vibreze? Un permeum putea oscila fin – astfel de semnale se utilizau atunci când derivaţiile ind se uneau ca să formeze mintea-clocă – totuşi se îndoia că putea controla atât de precis procesul respectiv. Mai degrabă te puteai aştepta ca un uman să comunice cu un Senexi prin varierea controlată a radiaţiilor sistemului său nervos! Umanii posedau, în interiorul canalelor respiratorii, organe specifice, producătoare de vibraţii; poate că structurile acelea puteau fi imitate. Nu studiase însă în amănunt formele moarte.

Observa noua derivaţie ind o dată sau de două ori în decursul fiecărei perioade de pază. Nu mai văzuse până atunci o înlocuire indusă. Procesul normal era schimbul de plasmă între două minţi-clocă şi formarea de noi muguri de echipă, apoi schimbarea şi îngrijirea mugurilor. Mai târziu, mugurii erau lăsaţi liberi să înoate ca larve individuale. Adeseori, înotau mii, chiar zeci de mii de kilometri prin atmosfera de lichid şi gaz a unei planete Senexi, dar întotdeauna reveneau laolaltă cu ceilalţi muguri ai echipei lor. Înlocuirile se selectau dintr-o rezervă de muguri „generici" creată separat, numai dacă unul sau mai multe originale fuseseră distruse în timpul peregrinărilor lor. Distrugerea unei echipe complete însemna eşec reproductiv.

Într-o echipă matură, mintea-clocă inducea o înlocuire numai atunci când fusese distrusă o derivaţie ind. Deci, în esenţă, Aryz era deja considerat mort.

Cu toate acestea, continua să fie util. Asta îl amuza, dacă emoţia Senexi respectivă putea fi denumită amuzament. Îi venea greu să se izoleze de tovarăşii lui, însă îşi umplea timpul, afundându-se, prin interfaţă, în mandat.

Desen de Florin Constantin

Umanii erau şi ei conectaţi cu mandatul prin surogatul de părinte, iar în maniera aceasta erau mute.

Uneori, Aryz raporta minţii-clocă. Nu avea multe de raportat până nu stabilea o comunicare.

Cu toată frământarea lui, simţea ca şi ceilalţi că se apropia o luptă. Aceasta putea determina succesul sau eşecul acţiunilor întreprinse de ei în nebuloasă. În schema cea mare, eşecul de aici putea să nu fie crucial. Dar, prea adesea în trecut, Senexii aleseseră perspectiva îndepărtată. Vârsta şi experienţa lor – ca şi calmul – li se ridicau împotrivă. Cum altfel să explice hotărîrea de a se intra în comunicare cu formele umane? Unde aveau să ducă aceste eforturi? Dacă el ar fi reuşit...

Se cunoştea destul de bine ca să se îndoiască de eşec.

Putea simţi deja o afinitate pentru ei, privindu-i prin peretele din sticlă groasă al incintei lor izolate, cu pielea pălindu i la gândul căldurii lor, la chimia lor otrăvitoare. O afinitate bolnavă. Se ura pe sine pentru asta. Şi-l desfăta... Ea îi conferea utilitatea pentru echipă. Dacă el era slab, iar acela constituia singurul mod în care putea servi, aşa avea să fie.

Celelalte derivaţii ind îi priveau vizitele de la distanţă, fără să comenteze. Aryz era mort, deşi lucra şi se mişca. Sacrificiul său fusese teribil. Totuşi, n-avea să fie un erou. Cei aidoma lui nu puteau fi niciodată stimulaţi.

Era un moment oribil, un conflict oribil...

Ea pluti în limbaj, îl învăţă cât ai clipi din ochi; nu existau alte preocupări. Pluti în istorie şi culese cât putu mai mult, deoarece sursa părea inepuizabilă. Încercă să facă deosebire între ochi deschişi – încăpere goală, de un maro-cenuşiu spălăcit, cu peretele verde, gros înapoia căruia plutea o formă rotundă, întunecată – şi ochi-închişi, când se afunda în limbaj şi istorie fără nici o bază fixată.

Ochi-deschişi o văzu pe Mam cu membrele ei alinătoare şi glasul moale, cu tuburile şi ştuţurile de hrană, cu şuierăturile şi îndepărtarea resturilor. Ea învăţa prin circuitele lui Mam. Mam îngrijea şi pe alta asemenea ei, şi alta, şi încă una care nu semăna cu nici una, ci mai mult cu forma dinapoia peretelui verde.

Ea era foarte tânără şi totul reprezenta un mister.

Cel puţin, îşi cunoştea numele. Şi ceea ce trebuia să facă. Lucrurile astea o mângâiau puţin.

Îi aranjară lui Prufrax mânuşile şi ea intră în sala de antrenament aproape trasă

de ele, deoarece încă nu-şi aranjase nervii conectaţi în cifra indexoare corectă şi controlul asupra mersului era nesigur.

Acolo, vreme de şase veghi la rând, zbură cu ceilalţi mănuşari înainte şi înapoi prin spaţiile întunecoase, precum comete în starelf. Pe pereţii îndepărtaţi fulgerau aleatoriu constelaţii şi nebuloase, iar ea se orienta după ele ca o pasăre de noapte. Tovarăşii mănuşari erau Ornin, un mascul extrem de zvelt, Ban, o femelă cu păr roşu, şi surorile proiecte-speciale: Ya, Trice şi Damu, abia sosite de la înmulţirea prin diviziune.

Când lăsa mânuşile să facă aşa cum voiau ele, era mai liberă decât se simţise vreodată. Oare mânuşile controlau cu adevărat? Întrebarea nu era importantă. Controlul se afla undeva, necentralizat înapoia ochilor ei şi înaintea degetelor, de parcă ar fi fost trasă pe o sârmă frumoasă din argint, acolo unde era cel mai bine de mers. Făcând ceea ce era cel mai bine. De abia zărea câmpul curgând dinspre strânsoarea mânuşilor groase şi solide, şi de abia îi simţea influenţa mângâietoare, păstrătoare de viaţă. Într adevăr, Prufrax de-abia vedea sau simţea altceva decât situaţii, ţinte, cazii, succesul sau eşecul Fuz-ului. Eşecul era o durere acută. Nu fusese niciodată dojenită pentru eşec; dojana exista în sângele ei şi simţea că dorea să moară. Atunci însă prilejul se îmbunătăţea, Fuz-ul reuşea şi tot ceea ce o înconjura – stele, nave-sămânţă Senexi, *Mellangee*, totul – părea un vis minunat, aparţinându-i numai ei.

Era sărguincioasă în Simule

După ce terminară practica iniţială, începură intrările pe scenă.

Una câte una, surorile proiecte-speciale îşi ocupară formaţia hiperbolică. Câmpurile mânuşilor azvârlirâ extensii, combinând forţa. Intrară; înaintea lor, simularea navei sămânţă Senexi, strălucitoare şi plină de ură în roşu, alb, UV şi radio. Cozile lor măturară prin câmpurile exterioare ale navei-sămânţă, învolburându-se precum fire lungi de păr mătăsos lăsate pe apă; absorbeau energii fantastice, strălucind tot mai mult aidoma unor steluţe violente pe silueta navei-sămânţă. Erau ocupate în atragerea câmpurilor şi, cu siguranţa topologiei, spiralele de forţă trebuiau să aibă o adâncitură corespondentă pe cealaltă parte, care să se dilate îndeajuns pentru a-i lăsa pe mănuşari înăuntru. Surorile răsuciră forţele şi Prufrax putu zări adâncitura întinzându-se sub ele...

Exerciţiul luă sfârşit. Mănuşarii starelfi fură lăsaţi într-un întuneric bruse. Prufrax ieşi din simul nepregătită, cu mintea încă la Fuz. Lipsa orientării o înnebuni ca pe o molie trecută pe neaşteptate de la noapte la zi. Canarisi până fu trimisă şi canalizată cu blândeţe. Pluti în josul unui tub, câmpul neutralizându-se încet, şi se opri, tot înmănuşată, cu trupul tresărind şi furnicând.

— Ce-nmulţirea s-a întâmplat?! zbieră ea, cu mâinile începând s-o doară.

— Conservarea energiei, zise o voce mecanică.

Înapoia lui Prufrax, ceilalţi mănuşari starelfi se aliniaseră în tubul colector, cu excepţia surorilor proiecte-speciale. Ya, Trice şi Damu fuseseră retrase mai devreme din exerciţiu, înlocuite cu cópii. Funcţiile lor nu puteau fi simulate. Intrară în tub fără mănuşi şi-şi ajutară tovarăşii să se adapteze la suprafaţa realului.

Când ieşiră din sala simulatoarelor, pe lângă ei trecu un alt lot de mănuşari, mai tineri şi mai proaspeţi în starelfă. Ya ridică mâinile şi ei răspunseră la salut.

– Înmulţiţi-va zi de zi mai mult, mormăi Prufrax

Îşi făcea griji că, cu un echipaj atât de numeros, n-avea niciodată să fie capabilă sa dirijeze ea însăşi un Fuz satisfăcător. Ce avea să se întâmple cu onoarea de a fi mănuşar, dacă toţi erau mănuşari?

Se strecură în cuşeta ei strâmtă, simţindu-se veselă şi iritată. Derulă Simulele şi adăugă Fuz-ul care lipsea, apoi îşi privi, mohorită, picioruşele.

Acolo, afară, Senexii aşteptau. Poate se aflau în aceeaşi stare ca şi ea – gata de luptă, ţâfnoşi pentru că erau ţinuţi în frâu. Cugetă la ignoranţa ei, la incapacitatea de a judeca dacă asemenea lucruri puteau fi măcar posibile printre inamici. Se gândi la cercetător. Clevo...

— Blanc, murmură ea. Blanc, blanc.

Asemenea gânduri nu erau necesare şi umanizarea Senexilor era nevrednică de un mănuşar.

❖ ❖ ❖

Aryz privi instrumentul, întinse un cocon în el şi ordonă. Limbajul vocal uman ieşi

prin capătul opus, subțire și scârțâitor în atmosfera de beliu. Sunetul îl dezgustă și l incită. Desprinse instrumentul din șuvițele gelatinoase ale peretelui tehnolog și-l strecură în interiorul său printr-un permeum întins. Luă un tiraj masiv de amoniac și luneca iarăși spre incinta formelor umane.

Se împinse prin orificiul îngust în camera de observație. Adaptându-și ochii la căldura și lumina strălucitoare dinapoia peretelui transparent, zări mai întâi forma mutantă rotundă – rezultatul experimentelor lipsite de succes. Își întoarse sfera și le privi pe celelalte.

Un timp nu putu decide care era mai urât – mutantul sau cei normalei După aceea, se gândi cum ar fi fost dacă umanii ar fi experimentat cu Senexii și ar fi încercat să le confere forme omenești... Privi umanul rotund și se contractă, parcă afectat de o căldură neașteptată. Aryz n-avusese nici o legătură cu experiențele. Pentru asta, cel puțin, era recunoscător.

Aparent, chiar înainte de fecundare, mugurii umani – ouăle – erau adaptați pentru roluri specifice. Formele umane sănătoase păreau îndeajuns de diferite – fără a mai considera și caracteristicile *sexuale* – ca să indice o variație a funcției. Aveau patru coconi, două optice, cu aparatul auditiv și organele olfactive montate pe *cap*, împreună cu un permeum, *gura*. Bine măcar, își spuse, că erau lipsite de pilozitate, spre deosebire de alte specii din Populația I, despre care aflase din mandat.

Aryz plasă vârful vocalizatorului pe o placă transmițătoare de sunet și vorbi:

Zalut, se auzi în încăpere.

Forma mutantă ridică privirea. Zăcea pe podea, stomacul imens dilatat, sprijinit pe patru coconi aproape inutili. De obicei, emitea în mod continuu sunete ascuțite. Acum se oprise și asculta, întinzând tubul ce o conecta de mașinăria care supraveghea creșterea.

Salut, replică masculul. Stătea în cealaltă parte a încăperii, pe o platformă, și se decuplase.

Mașina care servea ca părinte surogat și instructor se găsea într-un colț, parodia stângace a unui uman, cu membre prea lungi și cap prea mic. Aryz putea deslușl lipsa de dorință a inginerilor proiectanți de a examina mai amănunțit anatomia umană.

— Mi se spune..., vorbi Aryz și numele i se auzi ca un uruit de paraziți, lipsit de sens. Trebuia, să reușească o chestie mai bună. Se comprimă și adaptă freeventele. Mi se spune Aryz.

— Salut, spuse femela tânără.

— Care sunt numele voastre? Știa răspunsul prea bine, deoarece le ascultase de multe ori conversațiile

— Prufrax, replică femela. Sunt o mănușară.

Formele umane conțineau foarte puțină memorie genetică. Aryz presupunea că fuse seră înzestrate cu numele, ocupația și rudimentele unei cunoașteri a mediului, cu un fel de marcă a clocii. Părea impusă în mod artificial; mai mult ca sigur, în starea lor naturală erau născute aproape fără nimic. Nu putea, totuși, să fie sigur, deoarece chimia reproductivă umană era extraordinar de subtilă și complicată.

— Sunt un învățător, Prufrax, zise Aryz.

Structura logică a limbajului continua să fie dureroasă pentru el.

— Nu te-nțeleg, răspunse femela.

— Tu mă înveți, eu te învăț.

— Noi o avem pe Mam, vorbi masculul, arătând mașina. Ea ne învață pe noi.

Mam, așa cum îi spuneau ei, era cuplată la mandat. Nu putea concepe retragerea ei de la uman – de fapt, reprezenta singura echivalență a sacului memorial Senexi. Și așa era destul de rău că umanii nu erau înzestrați în mod natural cu tainul lor propriu de cunoaștere.

— Știți unde vă aflați? întrebă Aryz.

— Acolo unde trăim, răspunse Prufrax. Ochi-deschiși.

Aryz desfăcu un hublou, ca să le arate stelele și o porțiune din nebuloasă.

— Privind prin geam, puteți spune unde vă aflați?

— Printre lumini, rosti Prufrax.

Deci umanii nu-și cunoșteau instinctiv poziția, după așezarea stelelor, așa cum făceau alte specii din Populația I.

— Nu-i vorbi, spuse masculul. Mam vorbește cu noi.

Aryz consultă mandatul ca să priceapă numele dat mașinii ce supraveghea creșterea. Mam, primi el explicația, era probabil o expresie naturală pentru părintele care purta în pântece. Aryz întrerupse alimentarea mașinii.

— Mam nu mai funcţionează, spuse el.

Trebuia să pună peretele tehnolog să construiască altă maşină, mai puţin identificabilă, asigurându-le legătura cu mandatul şi cu hrana. Dorea ca ei să asocieze confortul şi întregul numai cu el.

Maşina se opri şi forma femelă se eliberă din cuplare. Începu să plângă, o reacţie destul de misterioasă pentru Aryz. Legătura lui cu mandatul nu fusese îndeajuns de profundă ca să capete răspunsuri referitoare la boccte şi umezeala din ochi. După un timp, masculul şi femela se întinseră pe jos şi intrară în starea inactivă.

Forma mutantă emise alte 'sunete moi şi căută să se apropie de peretele transparent. Îşi ridică braţele subţiri, parcă rugătoare. Ceilalţi nu voiau să aibă de a face cu ea: acum dorea să se alăture lui. Poate că biologii reuşiseră parţial în încercarea lor de transformare: poate că era mai mult Senexi decât umană.

Aryz se retrase rapid prin orificiu, în răcoarea şi siguranţa coridorului.

Era un dans orbital etern, detecţia şi reglarea traiectoriei, îndepărtarea şi apropierea, înşelarea şi dezvăluirea între *Mellangee* şi nava-sămânţă Senexi. Era inevitabil ca navele umane să se apropie în cele din urmă; erau mai iuţi şi cunoşteau mai bine geometriile superioare.

Tiesită cu talent şi ştiinţă, Prufrax aştepta, simţindu-se aidoma unui fruct copt gata să cadă de pe ram. În momentul acela al instruirii, înainte de luptă, stărilelf erau foarte receptive. I se permitea să-şi ia un amant şi li se repartizau cabine mici, separate, lângă aleile verzi exterioare.

Contactul a fost satisfăcător, pe cât ajunse de departe. Perechea ei era un mănuşar mai bătrân, pe nume Kumnax: zăcând întinşi în cămăruţă, alinaţi de fiburi cu dansuri aeriene, el îi povesti istorii despre foste bătălii, tactici speciale, modalităţi de supravieţuire.

— Supravieţuire? întrebă ea derutată.

— Bineînţeles. Chipul lui era concentrat asupra peisajului aleilor verzi, întrevăzut prin ferestruica odăiţei.

— Nu înţeleg, făcu Prufrax.

— Cei mai mulţi mănuşari nu scapă, explică el răbdător.

— Eu voi scăpa.

Se răsuci spre ea.

— Eşti şase, îi spuse. Eşti foarte tânără. Eu sunt zece. Eu am văzut. Vei fi solicitată pentru prima dată, eşti înerezătoare. Însă majoritatea mănuşarilor nu vor izbândi. Ei instruiesc mii ca noi. Putem fi irosiţi. Suntem fundamentaţi pe cei mai buni mănuşari din trecut, dar nici chiar cei mai buni nu supravieţuiesc.

— Eu voi supravieţui, repetă Prufrax şi încleştă maxilarele.

— Întotdeauna spui asta, murmură el.

Prufrax îl privi îndelung.

— Spuneai aşa, continuă mănuşarul, şi ultima dată, când te-am recunoscut. Acum eşti iarăşi la început.

— Care ultima dată?

— Stăpâne Kumnax, o întrerupse un glas mecanic.

— Noi, mănuşarii, se ridică el, privind-o, am fost mereu guri sparte. Ei nu vor să ştim, dar odată ce aflăm, ce pot face?

— Aţi încălcat regulamentul, urmă glasul. Vă rog, raportaţi la S.

— Dar acum, dacă vei supravieţui, o să afli mai multe decât spune grăitorul.

— Nu înţeleg, articulă încet şi tăspiat Prufrax, fixându-l în ochi.

— Mi-am plătit datoria, spuse Krumnax. Noi, mănuşarii, ne ajutăm. Acum, mă duc să-mi primesc pedeapsa.

Părăsi cămăruţa. Prufrax nu-l mai întâlni până la prima ei solicitare.

Nava-sămânţă se îngropă într-o protostea fierbinte, ridicând câmpuri protectoare împotriva revărsărilor de gheaţă şi piatră. Nebuloasa se închegase dintr-un roi extrem de bogat, compus din stele explodate din generaţiile a patra şi a cincea, cu planete numeroase, ale căror sfărâmături cădeau acum precum grindina pe nava lui Aryz.

Aryz nu fusese niciodată atât de izolat. Nici o altă derivaţie ind nu i se adresa: ba nici măcar nu le mai întâlnea. Continua să raporteze minţii-elocă, însă până şi acolo primirea era din ce în ce mai caldă, până când de abia putea rezista să comunice. Drept urmare – şi înţelese că asta făcea

parte din plan – deveni mai apropiat de subiecţii lui, formele umane. Simţea mai multă simpatie faţă de ele. Descoperi că până şi între umani şi Senexi putea exista o punte de necesitate – nevoia de a fi folositor.

Mintea-clocă era interesată de o întrebare: Puteau fi plantaţi cu succes la bordul unei nave umane? Urmau să fie acceptaţi atât cât să-şi poată îndeplini sabotajul, sau aveau să fie detectaţi? Deja, în leeţiile lor, erau codificate instrucţiuni.

— Cred că vor fi acceptaţi în confuzia unei lupte, răspunse Aryz. Anticipase de multă vreme liniile principale ale planurilor minţii clocă. Comunicarea cu formele umane avea un singur ţel: acela de a-i utiliza drept momeli, insurgenţi. Ei erau arme. Cunoaşterea activităţii şi comportării umane nu reprezenta un scop în sine; văzând ceea ce se întâmpla cu el, Aryz înţelese pe deplin de ce mintea-clocă nu dorea continuarea unor asemenea studii.

Se gândi că avea să-i piardă în scurtă vreme şi munca lui urma să ia sfârşit. Avea să fie prea impurificat de umani. El se termina, iar înlocuitorul lui urma să înceapă o nouă existenţă, foarte puţin diferită de cea a lui Aryz – dar, se gândi, mai focalizată pe problemă. Schimbul său n-avea să mai aibă particularităţile lui Aryz.

Se apropie de ultima întâlnire cu mintea-clocă, pregătindu-se pentru opera lui finală, pentru încheiere. În încăperea umplută cu fluid rece, aştepta globul cel mare, roşu şi alb, centrul echipei sale, al existenţei sale. O adora. Nu-i putea critica acţiunile în nici un fel.

Totuşi...

— Am fost căutaţi, radie mintea-clocă. Formele sunt gata?

— Da, încuviinţă Aryz. Noua îndoctrinare este perfectă. Se cred complet umani.

Şi, exceptând noile învăţături, aşa erau.

— Uneori, sunt sfidătoare.

Nu spuse nimic în legătură cu forma mutantă. N-avea să fie utilizată. Dacă aveau succes în confruntare, urma probabil să fie plasată, împreună cu trupul lui Aryz, într-un arzător de fuziune, pentru anihilare completă.

— Atunci, pregăteşte-te, zise mintea-clocă. Vor fi transmise vectorului pentru poziţionare şi transfer.

❖ ❖ ❖

Aşteptând în beznă... Prufrax se cuibări în cilindrul ei de transmitere precum un cartuş proaspăt introdus în încărcător. Prin mănuşi, sesiza murmurele unor convorbiri îndepărtate, semănând cu glasuri auzite prin tuburi goale. *Mellangee* era aproape gata.

În ciuda dimensiunilor navei ei, Prufrax ştia că avea să pară pipernicită pe lângă nava-sămânţă. Îşi putea aminti câteva detalii vagi ale structurii navei-sămânţă, dar majoritatea informaţiilor respective erau stocate, în siguranţă, izolate de interferenţa cu mintea ei conştientă. Nu ştia cu certitudine nici măcar ce tactică urma să fie aplicată. În Simule, cel puţin, asta fusese limpede. Acum, informaţiile respective fie nu fuseseră transmise, fie aşteptau în memoria inaccesibilă, gata să iasă la suprafaţă sub acţiunea declanşatorilor corespunzători.

Informaţii suplimentare avea să mai primească imediat înaintea lansării, însă ea cunoştea procedura generală. Nava sămânţă se găsea adânc în inima unei protostele, ascunzându-se înapoia distorsiunilor geometrice şi vălmăşagului absolut de energie electromagnetică. *Mellangee* avea să se apropie, la nevoie intrând chiar în coliziune. Pătrunzând... Declanşând... Găsind... Fuz! O dureau degetele. Cu puţin înainte de lansare urma să primească şi ultimele jalete – furiile – fiind gata să părăsească starelfa. Avea să devină un mănuşar matur. Avea să devină o femeie.

Dacă se întorcea

se va întoarce

putea deveni parte a rasei, receptivitatea ei urmând să se încheie prin extaz, nu doar prin căldura aceea blândă, contribuind cu stare secundară, mănuşari născuţi natural. Pentru o clipă, gândul o mulţumi. Era o onoare deosebită.

Degetele o dureau şi mai tare.

Furiile sosiră, intrând odată cu jaletele, apoi datele luptei. Când trecură în subconştientul ei, întrevăzu o scăpare de...

Stânci şi gheaţă, un nor dens de praf şi gaze, strălucind roşu, dar părând întunecat, fără stele, fără constelaţii care s-o călăuzească. Farul porni. Avea să fie unicul

ei mod de orientare după ce mănuşile se opreau inerţial şi se fixau asupra ţintei.

Nava-sămânţă
era precum
o umbră într-o altă umbă,
Iată de douăzeci şi doi de kilometri, totuşi
purtând
doar şase
echipe.

LANSAREA *Ea zboară!*

Date: Mellangee s-a îngropat în nava-sămânţă, afundându-se adânc în interior, aidoma botului unui carnivor în căutarea organelor vitale.

Instrucţiuni: un roi de cercetaşi fulgeră prin nava-sămânţă, căutând minţile-clocă, camerele-clocă, derivaţiile ind... Vor urma mănuşarii.

Acum, Prufrax se vede limpede pe sine. Este marea cometă răzbunătoare, aducătoare de prevestiri nefaste şi spaime, ca un cuţit mişcându-se prin stielă şi gheaţă, şi heliu rarefiat şi rece de parcă nici n-ar exista, cartuşul din încărcător tras şi urlând cu sute de kilometri pe oră prin nava Senexi, urmând cercetaşii.

Nava-sămânţă nu se mai poate retrage acum în structurile superioare. Este ţintuită de *Mellangee*. Este a ei.

Informaţiile o inundă, delectând-o. Coboară în josul coridoarelor portocaliu-cenuşii, izbindu-se de pereţi aidoma unui glonte ricoşând. Aproape imediat, nimereşte peste o derivaţie ind, lunecând prin pelicula de amoniac împotriva curentului spre exterior, încercând să ajungă într-o nişă blindată. Primul ei Fuz este prea uşor, n-o satisface, nu i aşa cum crezuse. În sfârşit lui Prufrax, derivaţia ind se risipeşte în globule de plasmă. Plonjează mai adânc.

Aryz transmite încărcăturile sale umane vectorilor care le vor lansa. Umanii sunt echipaţi cu imitaţii ale armelor şi au mâinile încastrate în mănuşile cenuşii, hidoase.

Nava-sămânţă este în pericolul anihilării: bătălia a fost aproape pierdută după doar un atac. Nu mai poate rămâne întreagă. Trebuie să se auto-distrugă, nimicind şi nava umană, lăsând numai un fragment cu care să scape cât mai multe echipe.

Vectorii lansează formele umane. Aryz caută să determine ce parte a navei va fi aleasă pentru supravieţuire; nu trebuie să fie acolo. Munca lui s-a încheiat şi trebuie să moară.

Mănuşarii se răspândesc prin cavitatea centrală a navei-sămânţă, distrugând uriaşele propulsoare reci, şuntând protecţiile focarului de fuziune şi uzina de repreluerări, stricând maşinării construite înainte de formarea Pământului lor.

Se autosacrifică, atrăgându-i spre o pradă uşoară, departe de alt compartiment al navei-sămânţă. Puterea este concentrată în altă parte. Simţind, ei ucid iute şi trec mai departe.

Mintea-clocă a lui Aryz se pregăteşte de fugă. Începe să se învelească în benzi de flux, pe măsură ce se deplasează prin navă către fragmentul îngheţat. Deja, trei din cele cinci derivaţii ind ale ei sunt moarte; poate simţi alte minţi-clocă murind. A fost ucis şi mugurele înlocuitor al lui Aryz.

Urmând instrucţiunile primite, formele umane se reped în coridoarele mai îndepărtate de toiul luptei. Surorile proiecte speciale întâlnesc masculul momeală şi-i permit să zboare cu ele... până îşi ajunge armele. Un Fuz aproape o nimereşte pe Trice. Ceilalţi trag imediat asupra formei. Coboară în moarte plângând, fără să înţeleagă nimic încă din clipa lansării.

Fragmentul unde se va refugia mintea-clocă cuprinde incinta unde au fost îngrijiţi umanii, unde se mai află, încă, mandatul. Aryz îşi dă seama că toate celelalte minţi clocă sunt moarte; umanii le-au distrus incredibil de repede. Ce să facă?

Undeva, departe, simte pulsul dureros al altei derivaţii ind care moare. Cercetează rămăşiţele navei-sămânţă. El este ultimul. Acum nu mai poate să dispară; trebuie să asigure supravieţuirea minţii-clocă.

Prufrax, ţâşnind prin nava devastată, căutând alte ocazii, descoperă un mănuşar rănit. Cheamă un medicercetaş şi goneşte mai departe.

Mintea-clocă se instalează în fragment. Sistemul ei de întreţinere este deteriorat; intră în starea izolării temporale, teaca de flux, mai rapid decât ar trebui. Etanşările din gheaţă electrică spumată nu pot separa complet fragmentul, înainte ca să pătrundă Ya, Trice şi Damu. Cheamă, frenetici, tăietorii de flux şi captatorii; au fost instruiţi să captureze, dacă este posibil, ulti-

ma minte-cloacă.

O capcană cade peste Ya şi câmpurile mârâitoare o smulg de mănuşi. Este azvârlită în josul unui puţ negru, dezintegrator, cu fisuri roşii apărând peste tot, pe măsură ce integritatea navei-sămânţă şubrezeşte. Lasă în urma ei o dâră de praf argintiu şi îngheaţă, izbeşte o baricadă, se fărâmiţează.

Etanşările de gheaţă continuă să se închidă. Trice este prinsă între ele şi caută să se desprindă, îndârjită, potienindu-se de zona tot mai intensă a teciі de flux. Mănuşile i se sfărâmă în fragmente dure, iar ea este încastrată într-un perete de gheaţă, precum o insectă prinsă pe suprafaţa unui lac, iarna.

Damu vede că mintea-cloacă intră în faza finală a teciі flux. După aceea, n-o vor mai putea atinge. Începe, disperată, un Fuz şi este prea târziu.

Aryz direcţionează împotriva ei energia auxiliară a fluxului. Fuz-ul deviază din zona fluxului; ea este prinsă într-o configuraţie de interferenţă şi vibrează până când cele mai minuscule particule ale ei îşi opresc rotaţiile buclate şi învolburate, iar ea devine, pur şi simplu,

spaţiu şi lumină pârjolitoare.

Totuşi, mintea-cloacă a fost vătămată. Pierde informaţii dintr-o porţiune a anatomiei sale. Disperată din cauza stocării, caută locuri care să menţină informaţiile înaintea ultimei unde a teciі de flux.

Aryz trimite o interfaţă pe suprafaţa minţii-cloacă. Oglinzile argintii ale fluxului temporal se lipesc în jurul lor. Secţiunile deteriorate ale minţii-cloacă îşi transferă datele în ultimul dispozitiv de stocare disponibil — mandatul uman.

Acum conţine atât informaţii umane, cât şi Senexi.

Oglinzile de argint se unesc şi Aryz se retrage. Nu mai simte mintea-cloacă. Nu mai poate fi ajunsă, dar asta nu înseamnă şi că este în siguranţă. Trebuie să îndepărteze fragmentul de rămăşiţele navei-sămânţă. După aceea, trebuie să învelească fragmentul în propria lui teacă de flux, să-l adăpostească în fizică, pentru a-l proteja de ultimele ravagii ale umanilor.

Navighează precaut pe coridoarele rămase întregi. Atmosfera de heliu s-a disipat aproape complet, chiar şi aici. Se străduieşte să şi reamintească toate procedurile. În curând, nava-sămânţă va exploda, distrugând nava umană. Trebuie să plece până atunci.

Roşie de mânie, Prufrax îi urmăreşte forma de-abia sesizabilă, privindu-l dinapoia baricadelor de gheaţă, apropiindu-se de momentul unui Fuz de mare satisfacţie. Le dă mănuşilor calea

şi descoperă înapoia ei o siluetă, purtând mănuşi care nu sunt mănuşi, nu seamănă cu ale ei, însă o pot prinde în câmpurile încordate, blocând Fuz-ul, târându-le împreună. Fragmentul se separă, căldura se revarsă din norul protostelar. Ele sunt rotite în vârtejul lor energetic, comete geamăne, înlănţuite – una roşie, cealaltă gri sumbru.

— Cine eşti? răcneşte Prufrax, pe măsură ce se apropie una de cealaltă în câmpuri. Mediile lor se întrepătrund. Se prind. În confuzia generală, întunecarea, sunt târâte, odată cu fragmentul, afară din nor şi ea zăreşte celălalt chip.

Propriul ei chip.

Nava-sămânţă se autodistruge. Fragmentul este propulsat din protostea, deasupra planului a ceea ce vor deveni planetele pe orbitele lor, îndepărtându-se de *Mellangee*, schilodită şi muribundă.

Disperată, Prufrax încearcă din toate puterile să sfredelească în fragment. Pe lângă ei zboară heliu şi bucăţele din derivaţii îngheţate moarte.

Aryz capturează imediat pereche în încinta formelor, rearanjând structura fragmentului, astfel încât să i cuprindă laolaltă cu mutantul şi mandatul. Deocamdată, are suficient timp la dispoziţie ca să se concentreze asupra lor. Sunt periculoase. Sunt aproape egale, dar forma lui slăbeşte mai rapid decât adevărata mănuşară. Plutesc, ricoşând dintr-un perete în altul prin încăpere, silind mutantul să se târască într-un colţ şi să chelălăie de spaimă.

Ar putea fi important s-o salveze pe a lui şi s-o captureze pe cealaltă. Încâlcite aşa cum sunt, pot fi detaşate cu grijă de câmpurile lor şi induse într-un mod aproximativ de somn, înainte ca mănuşara să aibă şansa de a-şi elibera armele. Poate distruge mănuşile – cele false şi cele reale – conectându-le pe amândouă de Mam, reataşând şi forma mutantă. Poate ceva se va învăţa din eşecul experimentului.

Detaşarea şi captura se petrec mai rapid decât plănuise. Mişcările i se încetinesc în teaca flux creşcătoare. Ultima lui acţiune, înainte conecta umanii de Mam, este de a se asigura că teaca de flux a minţii-cloacă este cuibărită corespunzător în cea a navei.

Fragmentul cade în geometriile simple.

Parcă nici n-ar fi existat.

Bătălia se terminase. Nu existau învingători. Aryz deveni conştient de scurgerea timpului, îşi scuturâ amorţeala şi se târî prin coridoarele dureros de uscate, ca să repună în funcţiune echipamentul ambiental. Prin întregul fragment, maşinile îşi reluară activitatea.

Câte generaţii? Constelaţiile nu se puteau recunoaşte. Făcu trasee stelare şi descoperi spectre şi tipuri familiare, însă avansate în vechime. În teaca de flux general avusese loc o avarie. Nu putea găsi nebuloasa unde se dăduse lupta. În locul ei se aflau stele confortabile, de vârstă mijlocie, înconjurate de planete tinere.

Aryz coborî din observatorul improvizat. Lunecă prin fragment, stabilind limitele noului său cămin şi găsi suprafaţa solidă a învelişului-oglindă al minţii-cloacă. Continua să fie ferecată în teaca de flux şi nu ştia cum s-o elibereze. Cu timpul, fluxul avea probabil să se distrugă... însă ar fi durat câteva generaţii. Nava-sămânţă dispăruse. Pierduseră încăperea clocii şi, odată cu ea, stocul.

El rămăsese ultima derivaţie ind a echipei sale. Asta nu mai conta acum; nu putea face nimic fără o minte-cloacă. Dacă teaca flux era permanentă – aşa cum se întâmpla uneori în timpul unor nereguli de funcţionare – atunci putea la fel de bine să fie mort.

Închise gândurile în jurul său şi era aproape complet scufundat când simţi o alarmă dinspre incinta formelor. Interfaţa cu mandatul se oprise automat, noua versiune a lui Mam funcţiona prost. Încercă să repare echipamentul, dar fără peretele tehnolog era aproape neajutorat. Putea doar să aranjeze o aprovizionare temporară cu hrană prin vechea formă umană Mam. Când termină, privi prizoniera şi cele două forme, după aceea pe Mam, fără picioare şi braţe, servind ca legătură cu interfaţa şi viaţa înseşi.

❖ ❖ ❖

Îşi petrecuse viaţa întreagă într-o cameră de abia opt metri pe zece, cu puţin mai înaltă decât propria ei statură. Cu ea fuseseră Grayd şi creatura rotundă şi tăcută, al cărei nume – dacă avea vreunul – nu l aflaseră niciodată. Un timp fusese şi Mam, apoi alt fel de Mam, mult mai puţin satisfăcătoare. Nu era aproape deloc conştientă că întreaga ei existenţă fusese mizerabilă, restrânsă, incompletă într-un mod sau altul.

Separată de ei printr un perete transparent, o altă siluetă rotundă îşi făcea simţită prezenţa, periodic, prin glas sau gesturi.

Grayd o împiedicase să înnebunească. Începuseră să comploteze. Deconectându-se de interfaţă – ceea ce ea numea „ochi-închişi" – se agăţaseră una de cealaltă, căutînd să priceapă ceea ce ştiau în mod instinctiv, ceea ce le era livrat prin interfaţă şi ceea ce spunea fiinţa dinapoia peretelui.

În primul rând, îşi cunoşteau numele şi ştiau că erau mănuşari. Mai ştiau că mănuşarii erau luptători. Când Aryz trecu prin interfaţă instrucţiunea asupra luptei, o acceptară nerăbdătoare, totuşi tulburate. Nu păreau în concordanţă cu instrucţiunile ascunse adânc, în instinctele lor.

Cinci ani petrecuţi în condiţiile acelea o făcuseră introspectivă. Nu aştepta nimic, căuta prea puţin dincolo de experienţa ochilor-închişi. Ochii-deschişi cu Grayd părea de-abia mai mult decât un vis. De obicei, reuşeau să ignore creatura rotundă şi ciudată, aflată în încăpere cu ele; aproape tot timpul, era cuplată de mandat şi Mam.

Era absolut convinsă de un singur lucru. Numele ei era Prufrax. O repeta în ochi deschişi şi ochi-închişi, unica ei siguranţă.

Nu mult înainte de luptă, fusese într o condiţie asemănătoare somnului fără vise, aidoma unui robot primind comenzi. Acea parte din Prufrax care preluase controlul personalităţii vreme de cinci ani, în timpul ochilor-închişi şi ochilor-deschişi, fusese îndepărtată prin instrucţiunile de luptă programate de Aryz. Ea zburase, aşa trebuie să zboare mănuşarii (deşi mănuşile nu păreau tocmai bune). Luptase, încleştându-se (credea) cu ea însăşi, dar cine putea fi sigur

de ceva?

Hotărîse, de multă vreme, că realitatea nu trebuia căutată cu prea multă râvnă. După bătălie, recăzuse în mandat – în ochi-închişi – de-a dreptul doritoare.

Şi ce importanţă avea? Dacă ochi-deschişi era chiar mai puţin limpede decât ochi-închişi, de ce avea senzaţia sâcâitoare că ochi-deschişi erau atât de irezistibili, atât de necesari? Încerca să uite.

Apăruse însă o modificare şi în ochi-închişi. Înainte de luptă, informaţia fusese selectată. Acum putea hoinări după voie prin mandat. Părea că adulmecă informaţia cea nouă, complet nefamiliară, ca pe izul oceanului. De-abia ştia de unde să înceapă. Se potrivea de:

...ca toate navele să deţină unul, indiferent de mărimea sau clasa lor, tot aşa cum fiecare individ poartă harta speciei. Mandatul trebuie să conţină toate informaţiile rasei noastre, incluzând istoria exactă şi necenzurată, deoarece dacă am învăţat ceva este faptul că relatările cenzurate şi neadevărate induc în eroare ochii conducătorilor. Conducătorii trebuie să aibă acces la adevăr. Este responsabilitatea lor. Orice li s-ar spune celor care lucrează sub nivelul conducătorilor, indiferent din ce motiv, nu trebuie să fie crezut de conducători. Subordonaţilor li se spun minciuni. Conducătorii trebuie să caute şi să primească relatări pe cât mai exacte posibil, altfel vom fi slăbiţi şi vom decădea...

Ce vise minunate trebuie să fi avut conducătorii! Ei posedau un fel de talent propriu, numit *adevăr*, utilizând *mandatul*. Prufrax de abia putea crede aşa ceva. În cursul tentativelor ei de explorare ale noilor domenii de ochi-închişi, începu să lege termenul *mandat* de ceea ce simţea. Acolo era ea, de fapt.

Şi era singură. Cândva, explorase împreună cu Grayd. Acum nu se mai vedea nici urmă de Grayd.

Învăţa repede. În scurtă vreme, umblă de-a lungul unei plaje pe Pământ, apoi o plajă pe o planetă numită Myriadne, şi alte plaje, apărând şi dispărând. Trecând rapid prin înregistrări, obţinu un *eidos* estompat şi află, astfel, ce însemna o plajă de abstracţiune. Era o graniţă între un soi de ochi-închişi şi un altul, între apă şi sol, nici unul neavând vreun corolar în ochi-deschişi.

Unele plaje aveau nisip. Altele aveau nori – *eidos*-ul norilor era destul de atractiv. Şi una...

o avea pe ea însăşi, alergând speriată, zbierând.

Strigă, dar silueta dispăru. Prufrax rămase pe o plajă, sub un astru galben-verzui, pe o planetă denumită Kyrene, simţindu-se mai singură ca oricând.

Continuă să exploreze, sperând s-o găsească pe Grayd, dacă nu fiinţa care semăna cu ea. Grayd n-ar fi fugit de ea. Grayd ar...

Creatura rotundă îi răsări înainte, mişcând spasmodic membrele neputincioase. Acum era rândul ei să fugă, înspăimântată. Până atunci n-o mai întâlnise în ochi-închişi pe fiinţa rotundă. Acum, se deplasa; avea o ţintă. Alergă peste pământ: nori, copaci, stânci, vânt, aer, ecuaţii şi o margine a fizicii. Cu cât fugea mai mult, cu cât se îndepărta de sfera cu mâini şi un cap mic, cu atât era mai puţin speriată.

N-o găsi niciodată pe Grayd.

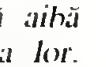

Amintirea luptei era proaspătă şi dureroasă. Îşi amintea junghiurile din mâinile scoase fără pricepere din mănuşi. Mediul ei se prăbuşise şi fusese înlocuit de ceva neclar. Prufrax căzuse într-un somn adânc şi visase.

Visele îi erau complet nefamiliare. Dacă curba somnului ei cotea spre stânga, visa despre filozofii, limbaje şi alte lucruri pe care nu le putea descrie. Un viraj către dreapta ducea la istorii şi ştiinţe atât de incomprehensibile, încât deveneau coşmaruri.

Era un somn extrem de neplăcut şi nu i păru câtuşi de puţin rău să descopere că, de fapt, nu dormea.

Momentul crucial veni când învăţă cum să-şi încetinească virajele şi schimbările subiectului visului. Pătrunse într-un loc plăcut, despre care nu avusese ştiinţă, dar care nu părea ameninţător. Exista o întindere vastă de apă, însă n-o înspăimânta. Nu putu nici măcar s-o identifice ca apă, până nu o ridică în căuşul palmei. Dincolo de apă, se găsea o podea de particule mişcătoare. Deasupra apei, o întindere deschisă, nu neagră, totuşi, evident, spaţiu.

atrăgându-i ochii într-un albastru-verzui palid, deşi intens. Acolo se afla figura cu care se întâlnise în nava-sămânţă. Ea însăşi. Silueta o urmărea. Fugi.

Peste hotar, în informaţiile Senexi. Înţelese atunci că ceea ce vedea nu putea proveni din sinele ei. Recepţiona date de la altă sursă. Poate fusese capturată. Era posibil ca, acum, să fie interogată cu forţa. Grăitorul discutase asemenea posibilităţi, însă niciunul dintre mănuşari nu fusese învăţat cum să se apere în anumite situaţii. În loc de aşa ceva, se afirmase – cu termeni nelăsând loc altor gânduri – că singurul răspuns era autodistrugerea. De aceea, încercă să se sinucidă.

Stătea în frigul tăios al unei încăperi alb-roşii, cu picioarele apropiate, dar neatingând fluidul ce acoperea podeaua. Informaţia nu era corespunzătoare simţurilor ei – părea neclară, improprie. Spre deosebire de alte date, aceasta nu permitea participare sau mişcare. Totul era înecremenit, solid.

Nu putu descoperi un mijloc efectiv de a se sinucide. Decise să închidă ochii şi, pur şi simplu, să dorească să dispară. Dar, închizând ochii, trecea doar într-un nivel mai profund, sau mai superficial de înşelătorie – alte categorii, subiecte, imagini. Nu putea dormi, nu era obosită, nu putea muri.

Pluti, precum o frunză pe un pârâu. Gândurile i se ordonară şi se închipui pe apa denumită ocean. Rămase cu ochii deschişi. Absolut accidental, întâlni:

Instrucţiune. Bun venit la prezentarea utilizării mandatului. La procesor noncombat, sarcinile tale sunt de a întreţine mandatul, de a furniza informaţii esenţiale pentru superii tăi şi, dacă este necesar, de a proteja sau distruge mandatul. Mandatul este primul tău super. Dacă necesită întreţinere, te vei conforma. Odată cuplat cu mandatul, ca acum, poţi explora orice aspect al informaţiilor, solicitând transmisie. Pentru solicitarea transmisiei, indică miezul subiectului respectiv...

Prufrax! strigă ea în tăcere. Ce este Prufrax?

Imediat se auzi un glas cu un alt ton.

Ah, asta chiar că-i o istorie interesantă! Am fost biograful ei, organizatorul benzilor vieţii ei (ref. GEORGE MACKNAX), şi am cunoscut-o bine în ultimii ei ani de viaţă. S-a născut în Ferment 26468. Aici sunt benzi selecţionate. Alege accentuarea. Urmează analize.

❖ ❖ ❖

= Hei! Cine eşti? E cineva aici, cu mine...

= Ssst! Ascultă! Priveşte-o. Cine este?

Priviră, ascultară informaţiile.

= Păi, este *cu*... aşa ceva...

= Este *noi*.

❖ ❖ ❖

Avea doi metri şi jumătate înălţime. Părul îi era negru şi des, deşi tăiat scurt; membrele musculoase, cu toate că alungite datorită antrenamentelor şi tratamentelor hormonale. Avea şaptesprezece ani, una din puţinele păsări născute în sistemul solar, şi deja purta un cip pe umăr. Peste tot unde mergea, păsările o întrebau despre maică-sa, Jay-ax:

— Eşti mai bună decât ea?

Bineînţeles că nu! Cine putea fi? Era însă bună; aşa spuneau instructorii. Instrucţia i se apropia de sfârşit şi, fie că urma să avanseze la şoim, ori să rămână pasăre, avea să-şi facă munca bine. Dacă o întrebai pe Prufrax despre maică-sa, aveai toate şansele s-o vezi strângând din buze şi fulgerând din ochi.

Pe Mercior, Terenurile ocupau patru mii de hectare şi aveau propriul lor port. Terenurile erau împărţite în Pământ, Spaţiu şi Gândire, iar instrucţia în fiecare zonă era obligatorie pentru novici, păsările care porneau antrenamentul de şoimi. Prufrax era novice trei. Depăşise Pământul – deşi detesta lupta la sol – şi, de doi ani, se afla în Spaţiu. Toţi spuneau că perioada cea mai grea n o reprezenta absolvirea Spaţiului, ci cei patru ani de Gândire, după acţiunile planetare şi în orbită.

Prufrax nu era un gen introspect. Atunci când îi covenea, putea fi silitoare. Avea înclinare spre matematica armamentelor, fizica i se părea simplă, atunci când exista o aplicaţie directă, însă teoria serviciului şi polinstruc – pe care le gustase numai în cursurile de prepasăre – o plictiseau.

De când fusese fetiţă, de la cinci...

= Cinci! Cinci ce?

Şi văzuse navele, costumele de luptă şi fiburile maică sii, ştiuse că n-avea să fie fericită niciodată, până n avea să se aventureze departe şi să fixeze o navă-sămânţă în vizor, convingând un Senexi de apropierea sfârşitului...

= Fuz! Vorbeşte Fuz!

= Ce i aia?

= Tu eşti eu, ar trebui să ştii...

= Eu nu sunt tu, iar noi nu suntem ea.

Fuz, spuse mandatul şi datele se schimbară.

— Mâine veţi căpăta primele voastre implanturi. Ele vă vor permite să vă coordonaţi cu motoarele fazei unghi-zero şi să găsiţi ţintele mult mai rapid decât aţi fi putut s-o faceţi cu biologicele simple. Desigur, implanturile vă vor fi transmise în sistemul limbic prin nări – iritaţie minoră şi neplăceri cu sinusurile, doar atât... Mai târziu, în decursul instrucţiei, vor fi instalaţi şi conectorii şi adaptorii digitali. Aveţi întrebări?

- Da, domnule. Prufrax se ridică în vârful elasei sferice, obligând instructorul şoim să şi încline platforma. Am probleme cu matematicile fazei unghiului zero. Reducţia momentelor realului.

Alţi novici trei chiţăiră; şi ei avuseseră aceleaşi probleme. Instructorul oftă:

– Nu vrem să vă instalăm, tuturor, amăgitori. Şi aşa este destul de neplăcut că trebuie să implantăm biologice. Este preferabilă educaţia individuală. Solicitaţi amăgitori?

Era un fel de provocare. Cu toţii răspunseră negativ, dar Prufrax zâmbea în secret. Ea cunoştea subiectul. Pur şi simplu, o încânta să i se explice, iarăşi, matematicile. Putea aprofunda o învăţătură deja asimilată. Alţii, mai puţin versaţi, aveau să profite şi ei. Nu se irosea timpul. Simţea plăcere în arma ei – arma pe care avea s-o utilizeze împotriva Senexilor.

— Faza unghi-zero este reducţia temporară a momentelor realului. Înaintea fiecărui student apărură ecuaţii şi plexuri, pe măsură ce şoimul continuă: Cuiburile ireale pot intra în conflict, dacă se plasează o barieră între participantul principal şi simularea realului. Eficacitatea participantului poate fi determinată de către un model convenabil, denumit unghiul fazei. Faza unghiului-zero se obţine de către un câmp de probabilitate opac, conform cu Fourier-ul transformat al separării undelor reale. Aceasta poate fi determinată şi de reflecţia razei – o contracarare efectivă a fazei unghiului-zero, deoarece raza este întotdeauna compusă, iar componentele sunt întotdeauna reversibile temporal. Aceştia sunt adevăraţii gedanki...

= Faza unghi zero. Învaţă Fuzul.

= Îi urăşte mult, nu-i aşa?

= Pe Senexi? Ei sunt Senexi.

= Cred că... ochi deschişi este lumea Senexi. Ce înseamnă asta?

= Că suntem prizonieri. Ai fost capturată înaintea mea.

= Ah.

Veştile sosiră pe când era în convalescenţă după implant. Nave-sămânţă violaseră din nou spaţiul uman, azvârlind cuci pe treizeci şi cinci de planete. Toate fuseseră colonii tinere, iar cucii distruseseră toată viaţa, apoi încercaseră reînsămânţarea cu forme Senexi. Superii reacţionaseră sterilizând suprafaţa planetei. Nici o victorie, pierderi de ambele părţi. Se părea că Senexii erau atât de răuvoitori, încât nu le păsa de succes, doar de distrugere.

Îi ura. Nu-şi putea imagina ceva mai rău.

Prufrax avea douăzeci şi trei de ani. Peste un an urma să posede calificarea de a şoimări pe un crucişător/corsar. Avea să şi demonstreze ura.

Aryz se simţi alunecând în gândultim, configuraţia mentală care preceda întotdeauna autodistrugerea unei derivaţii ind. Ce mai avea de făcut? Fragmentul supravieţuise, dar cu ce preţ, în ce scop? Nu se realizase nimic. Nebuloasa fusese pierdută, sau aşa bănuia el. Mai mult ca sigur, n-avea să cunoască niciodată rezultatul real.

Simţea o iritare vagă datorită lipsei unui spectru de răspunsuri. Lipsită de un ţel, derivaţia ind nu era altceva decât un exces de plasmă.

Privi înăuntru, la prizonier şi forme, toate cuplate la mandat şi se întrebă ce să facă cu ele. Cum aveau umanii să reacţioneze faţă de situaţia în care se găsea el? Probabil, cu mai multă vigoare. Aveau să lupte. O făceau dintotdeauna. Chiar şi

lipsiţi de conducători, fără scopuri limpezi, până şi în pragul înfrângerii. De unde aveau atâta vitalitate? Erau oare superiori, meritau mai mult? Dacă erau mai buni, atunci era corect ca Senexii să se împotrivească triumfului lor?

Aryz se retrase rigid de confuzie. Îi studiase prea mult. Cu siguranţă, îl infectaseră. Totuşi, aici exista cel puţin umbra unui ţel. Trebuia să se răspundă la o întrebare.

Făcu pregătiri. Erau semne că teaca flux a minţii-clocă nu era permanentă, ba chiar se decabla rapid. Când avea să apară, Aryz urma să-i prezinte o analiză, o idee.

Îşi dădu seama, nu prea clar, că după normele Senexi era de-acum nebun de legat.

Avea să se cupleze la mandat, îmbunătăţind interfaţa oarecum izolatoare, utilizată anterior în căutarea răspunsurilor sortate. El, prizoniera şi formele urmau să se cufunde, împreună, în istoria umană. Aveau să fie aidoma celor tineri, sugând la o mamă-animal de Populaţia I – exact opusul procesului Senexi, unde tinerii hrăneau mintea-clocă cu hrană şi informaţii.

Mandatul urma să hrănească, ori să otrăvească. Sau ambele.

= Ea a iubit?

= Ce... vrei să zici, dacă a primit?

= Nu, ea... noi... eu... am dat?

= Nu înţeleg ce vrei să spui.

= mă-ntreb dacă *ea* ar înţelege ce vreau...

Iubire, spuse mandatul şi datele urmară.

Prufrax avea douăzeci şi nouă de ani. Fusese numită pe un crucişător, în cadrul unui program nou, unde luptători superiori, dar netestaţi, erau trimişi în plină acţiune, fără nici un fel de acomodare preliminară. Programul avea rolul de a constata cât de bine îi pregăteau Terenurile pe luptători: unii îl considerau nesăbuit, însă lui Prufrax i se părea perfect satisfăcător.

Crucişătorul era un corsar de un milion de tone, cu un contingent de cincizeci şi trei de şoimi şi optzeci de membri ai echipajului. Prufrax urma să fie utilizată în al doilea val de atacatori, urmând prima luptacerbă.

Era speriată. Asta era un lucru bun; corect dirijată, teama îmbunătăţea biologicele fundamentale. Crucişătorul avea să facă un raid în spaţiul Senexi, răzbunându se pentru ultimele programe de însămânţare a cuclor. Mai mult ca sigur, urmau să se cioocnească de nave-ţepi şi nave sămânţă.

Lupta avea să fie îndârjită.

Corsarul execută ultima negaţie a supremaţiei realului şi se strânse într-un spaţiu buretos, intens şi periculos. Se mai contractă o dată şi apăru mult deasupra planului galactic.

Prufrax stătea în popota şoimilor, privind rotaţia simulată a bulgărelui stelar. Numere codificate în roşu pulsau de a lungul frontierelor teritoriului Senexi cunoscut, simbolizând stele bătrâne, matahale întunecate, întreaga zonă fantomatică unde cuceriseră întâi puterea, atunci când soarele terestru era un ţânc învăluit în ceţuri. O săgeată verde indica poziţia corsarului.

Împreună cu ceilalţi, bău suplimentări de bureţi spaţiali, dar se simţea izolată din cauza debutului ei, a fricii. Toţi păreau atât de calmi... Majoritatea erau patru, sau cinci – participau la a patra, sau a cincea bătălie. De unu, erau zece, plus câţiva şoimi experimentaţi, având între nouă şi douăzeci şi cinci de bătălii la activ. Nu exista nici un treizeci. Treizecii activi erau rari: puţinii care supravieţuiseră atâtor angajamente fuseseră scoşi din lupte şi trecuţi în rezervă, intrând în serviciul relaţiilor cu publicul, sub polinstructori. De cele mai multe ori, sfârşeau în fiburi, jucând slab şi părând nefericiţi.

Totuşi, pe când Prufrax era mult mai naivă, eroii ei fuseseră un bărbat şi-o femeie, alcătuind o echipă cu treizeci, pe care i urmărise fib după fib – Kumnax şi Arol. Fuseseră actori mai buni decât majoritatea.

Zi după zi, exersau în costumele de luptă. În vreme ce echipajul umbla de colo-colo, şoimii erau trecuţi prin instrucţia implantată, denumită deja, în argou, Ştiinţa, spre deosebire de Grai, educaţia din clasă. Căpăta detalii de ansamblu, îndeajuns ca să-i stârnească interesul, dar insuficient pentru stimularea interesului morbid.

= Uite, iarăşi. Simţi?

= Îl ştiu. Da... Cel rotund, parte din ochi deschişi...

= Senexi?

= Nu. un frate fără nume.

= Fratele... tău?

= Nu... nu știu.

= Ne poate face rău?

= N-a făcut-o niciodată. Încearcă să ne vorbească.

Lasă-ne în pace!

= Dispare...

Existau, totuși, fragmente de informație pe care nu le mai primise până atunci, informații destinate doar luptătorilor, pentru a-i ajuta în meseria lor. Șoimii bătrâni vorbeau despre trecut, când datele erau disponibile oricui. În popotă circulau istorii despre Senexi și Prufrax izbuti să închege câte ceva despre originea și dezvoltarea lor.

După spusele unui douăzeci, inițial lumile Senexi fuseseră mase uriașe de gaz rece, rotindu-se în jurul unor stele tinere, strălucitoare, aproape lipsite de metale. Giganticele lor planete gazoase descriseseră în jurul sorilor orbite de milioane de kilometri și fuseseră acoperite de praful stelelor vecine, moarte: elementele fundamentale: carbonul, azotul, siliciul și fluorul se strânseseră în cantități suficiente pe unele dintre planete, pentru a permite biologie de Populația I.

În oceanele reci de amoniac, lipidele se combinaseră în lanțuri complexe. Un fel de viață primordială apăruse și înflorise. După milioane de ani, se dezvoltaseră primele forme Senexi. Prin comparație cu evoluția de pe Pământ, procesul se desfășurase destul de rapid la început. Mecanismele procreării și evoluției fuseseră complexe ca acțiune, dar simple din punct de vedere chimic.

Nu existase o concurență între formele de viață cu fundamente genetice diferite. Pe Pământ se pierduse mult timp datorită selecției dintre sumedenia de căi posibile de transmitere a cunoștințelor genetice.

Iar printre primii Senexii nu existase moarte, exceptând crimele. Moartea sosise mult mai târziu, autoimpusă datorită motivelor sociale. Colonii enorme de individuali protoplasmatici se contopiseră, treptat, în formele-echipă, familiare acum.

În scurt timp, informația era transferată prin înmugurirea derivațiilor ind: culturile s-au dezvoltat rapid, pentru a proteja integritatea larvelor, ca să le permită să se regrupeze și să formeze o nouă minte-clocă. Tehnologiile fuseseră limitate la puținele materiale grele disponibile, dar Senexii se dezvoltaseră o vreme cu foarte puțină tehnologie. Erau bine adaptați mediului lor, cu puțini atacatori de pradă și lipsiți de nevoia vânătorii, absorbind nutrienții răzleți din atmosferă și din straturile de amoniac lichid. Cu simțurile reglate pe frecvențele radio și microunde, nu după mult timp transformaseră grupuri de derivații ind în lanțuri de radiotelescoape, străpungând atmosfera densă și cercetând amănunțit universul, în special centrul forte activ al galaxiei tinere. Jeturi gigantice de materie, întinzându-se dinspre alte galaxii și emițând radiație de înaltă energie, se dovediseră laboratoare pentru observările lor indirecte. Pentru ei, fizica reprezenta o știință primitivă.

Deoarece în ciclurile de incubare nu se pierdeau deloc, sau foarte puține cunoștințe, dezvoltarea culturală era uneori rapidă: deoarece greutatea inutilă a cunoștințelor devenea adeseori prea apăsătoare, dezvoltarea culturală încetinea frecvent, transformându-se în târât.

Utilizând apa drept material de construcție, dezvoltând tehnici încă imperfect cunoscute de oameni, Senexii se pregăteau pentru călătorii dincolo de planetele lor de baștină.

Ascultându-i pe șoimii mai vârstnici, Prufrax se întreba cum ajunseseră oamenii să cunoască toate amănuntele acelea. Senexii fuseseră capturați și interogați? Erau doar simple teorii? Exista cineva care să cunoască, realmente, adevărul – cineva pe care să-l poată întreba?

= Este slabă.

= De ce?

= Este mai bine ca mănușarii să ignore anumite cunoștințe. Unele întrebări trebuie lăsate superilor supremi.

= Te gândești că aici poți răspunde întrebărilor ei, întrebărilor noastre?

= Nu. Nu. Întâi învăț despre mine... despre noi.

În ora dinaintea luptei, Prufrax încercă să găsească un loc unde să fie singură. Pe corsar, lucrul acesta nu era prea greu. Mărimea navei era uriașă, pentru numărul șoimilor și echipajului de la bord. Existau multe zone unde își putea pune un environ și să meargă sau să plutească, în tăcere,

înconjurată de formele negre ale echipamentelor ambalate în plexerv. Foarte multe din operațiunile navei nu le înțelegea, nu-i fuseseră explicate. De ce purtau atât de mult echipament suplimentar, arme – mult mai multe decât aveau nevoie, chiar și cu cele de rezervă? Putea emite unele ipoteze – de pildă, superiorii de pe Mercior doreau ca toate crucișătoarele lor să fie capabile de adaptabilitate și flexibilitate în misiuni – însă ignoranța ei o tulbura mai puțin decât *motivul* ignoranței . De ce era nevoie să-i țină pe luptători în beznă, în privința atâtor subiecte?

Se împinse prin tunelele non-g reci, simțindu-se ușor complexată de singurătate și liniște. Un coridor cotea spre exterior, către blindajul crucișătorului. Ezită, privind în lungul lui cu reflectorul environului, când un piuit o avertiză că se găsea în apropierea unui alt membru al echipajului. Fu ușor surprinsă gândindu-se că mai existau și alții la fel de curioși ca ea. În imaginație, ceilalți șoimi și membri ai echipajului depășiseră de multă vreme nevoia iscodirii și o priveau ca pe ceva păsăresc. Prufrax se obișnuise să fie diferită – dintotdeauna se simțise, cu destulă mândrie, puțin ieșită din comun. Porni expertă prin tunel, desfăcând brațele și îndoind picioarele, așa cum ar fi făcut într un costum de luptă.

Tunelul era plin cu o ceață verzuie, ușor lăptoasă, absorbind raza environului. Nu putea fi totuși mai lung de vreo două sute de metri și era destul de drept. Semnalul piui mai puternic.

Putea distinge în față o bulă de armament demontată. Ea constituia explicația pâclei: un aerosol plexerv difuzat în presiune scăzută. În bulă se afla un bărbat, cu environul strălucind violet palid. Deopa cizase o secțiune a bulei și privea spre stele. La apropierea ei, se răsuci și o cercetă atent. Părea să fie un șoim – avea formă de luptă, înalt, zvelt, cu păr castaniu desupra pielii albe, ochi mari cu pupile atât de întunecate, încât lui Prufrax i se păru că privește, prin capul lui, în spațiul dindărăt.

— Sub, rosti ea când enviroanele lor se întâlniră și se contopiră.

— Supra. Ce cauți aici?

— Voiam să te întreb același lucru.

— Ar trebui să te pregătești pentru luptă, o mustră el.

— Mă pregătesc. Deocamdată simt nevoia să fiu singură.

— Da. Reveni către stele. Și eu făceam așa...

— Nu lupți acum?

Clătină din cap.

— Am trecut în rezervă. Sunt cercetător.

Prufrax se strădui să nu pară impresionată. Probabilitatea întâlnirii era aproape zero. Un bitalent constituia o raritate.

— Ce fel de cercetări?

— Corelez date găsite la inamic.

— N-o să găsești mare lucru după ce terminăm cu faza zero.

Ar fi fost politicos din partea lui să spună: „S-aveți parte!", ori să ofere altă încurajare. Nu comentă însă în nici un fel.

— De ce vrei să-i cercetezi?

— Pentru a lupta cât mai bine cu un inamic, trebuie să-l cunoști. Ignoranța înseamnă înfrângere.

— Te ocupi de tactici?

— Nu tocmai.

— Atunci, ce anume?

— În veghea asta, vei trece printr-o luptacerbă dură. Îți fac o propunere. Luptă bine, observă, vino și spune-mi ce-ai văzut. Atunci îți voi răspunde la întrebări.

— Să-ți raportez ție înainte s o fac superiorilor mei imediați?

— Am autoritatea respectivă, rosti el. (N-o mințise nimeni, niciodată, nici măcar nu l suspecta c o putea face.) Ești incitată?

— Foarte.

— Ce vei face?

— Mă duelez cu luptători Senexi, apoi vânez derivațiile ind și mințile-eloci.

— Câți luptători intră?

— Doisprezece.

— Țintă mare, nu?

Prufrax încuviință.

— Când ești acolo, întreabă-te – pentru ce luptă ei? Înțelegi?

— Am...

— Întreabă-te pentru ce luptă. Atât. Apoi întoarce-te la mine.

— Cum te numești?

— Este lipsit de importanță. Acum, du-te.

Prufrax reveni la centrul prep când începuseră tonurile de avertizare ale bureților-spațiali. Super șoimii treceau printre luptătorii aliniați, verificând echipamentele

şi probele punctelor corporale pentru orientare mintală. Prufrax aşteptă ca masca senzorială mulată să-i fie trasă pe cap.

— Gata! făcu super-şoimul. Luptacerbă! O bătu pe umăr: Noroc!

— Mulţumesc, sir! Se aplecă şi se strecură în costumul de luptă. Alţi unsprezece şoimi făcură acelaşi lucru, de a lungul liniei de lansare. Superii şi ceilalţi membri ai echipajului părăsiră încăperea şi douăsprezece raze roşii conturară tubul de lansare. Automat, costumele de luptă se ridicară, aliniindu-se pe razele individuale. În jurul lor, câmpurile se învolburară, precum o ţesătură argintie într-o apă curgătoare, apoi înremeniră şi se solidificară în pereţi reci, scânteietori, pulsând pe măsură ce se acumula energia de lansare.

Primi tactica. Senzorii navei deveniră parte a reţelei ei de informaţii. Zări nava ţeapă a Senexilor – diametrul de douăsprezece kilometri, cuciii împânzindu i blindajul exterior, aidoma unor viermi pe un fruct roşu, şerpi aşteptând să-i înhaţe.

Era speriată şi fericită, atât de excitată încât îi creşcu temperatura corpului. Costumul de luptă îi reglă echilibrul.

Când numărătoarea ajunse la zece şi nouă, comută de la biologic la ciber. Implantul – după ce, săptămâni de zile, absorbise majoritatea proceselor ei de gândire – deveni Prufrax.

O clipă păru că erau două exemplare. Biologicul continuă, iar în regiunea aceea se putea chiar relaxa puţin, de parcă urmărea un fib.

Cu o încetineală desprinsă parcă din vis, în timpul electronic al ciberului, costumul ei urmă raza. Prufrax văzu stelele şi se orientă spre farul navei, folosindu-le pe ambele drept referinţă, plonjând în formaţia spadă-floare, ca să atace nava-ţeapă. Cuciii se retraseră în uriaşa carcasă roşie, aidoma unor viermi reintrând într un măr. Apoi, sute de punctuleţe negre apărură în evadrantul cel mai apropiat de sabia-floare.

Şerpii ţâşniră, fiecare pilotat de o derivaţie ind Senexi. „Luptacerbă!" îşi spuse ea în biologic, înainte ca porţiunea respectivă să cedeze complet ciberului.

De ce am fost azvârliţi din beznă
prin gheaţă şi foc, o ploaie
de scântei? o întrebare:
Ca să construim poate iadul.
Lovim aici, acolo:
Pornim luciri scurte, cădem prin
şi traversăm iarăşi.

Prin micşorarea noastră, vedem ce
Frumuseţe avem.
În cere, fericiţi
Împreună, formăm un
Imperian epuizat.
Simţim goana
vânturilor arzătoare şi totuşi
pălim şi slăbim.

Noi flăcări de mânie, lumină nouă,
prăbuşindu-se precum soarele prin
gheaţă
noroioasă şi noapte şi cad
Aproape, rotindu se albastre şi
strălucitoare.
Cu timpul, şi ele
Obosesc. Se înroşesc.
Ne alăturăm, comparăm trecuturi
reci pe cărări vălmăşite,
devenim cenuşii.

Şi iarăşi.
Suntem o curgere de cenuşă
tovarăş, în noroi,
jos şi-n exterior.
Dormim.

Deasupra şi dedesubt se formează
fluvii.
Deasupra, şerpi de fier se răsucesc,
zăngăne şi spintecă, răsună,
ochi de heliu urmărind, privind
Şoimi din fulgi de zăpadă,
semnalizând muşchi de granit şi
dinţi de energie. Ce foame
constrânge scuipatul nostru veninos?

Zboară, loveşte zborul
de cristal, făcând ceaţa sur-verzuie
cu ploaia de amoniac.

Dormind, lunecăm,
şi de fiecare parte
aşteaptă ţărmuri nevăzute
cu gemetele unui talaz invizibil.

= Ea a scris asta. Noi. Unul din poemele ei... ale noastre.

= Poeme?

= Cred că un soi de fib.

= Nu-nţeleg ce spune.

= Ba înţelegi, cu siguranţă! Vorbeşte luptacerbă.

= Fuz ul? Asta-i tot?

= Nu. Nu cred.

= Tu îl înţelegi?

= Nu complet...

Zăcea pe spate în cuşetă, cu picioarele încrucişate, ochii închişi, simţind retrăgându-se dominaţia implantului – supremaţia ciberului – şi durerea aproape plăcută din spate. Supravieţuise primei lupte. Nava-ţeapă se retrăsese, serios avariată, cu suprafaţa pârjolită şi ciuruită atât de puternic, încât n avea să mai lanseze niciodată cuci.

Avea să devină o carcasă, o momeală. Scoasă din acţiune. *Satisfacţiune/scoasă din acţiune/Satisfacţiune...*

Totuşi, cu opt din cei doisprezece luptători pierduţi, nu prea mai simţea exu beranţa refrenului. Şerpii luptaseră foarte bine. Cu bravură, ar fi putut spune. Atrăgeau, sacrificau, cooperau, demonstrând un spirit de echipă de calitatea celui din propriul ei grup. Strategia asigurase succe sul raidului crucişătorului. O apropiere superioară, o tactică excelentă. Poate chiar şi surpriză, deşi nu se anunţase încă analiza finală.

Fără avantajele acelea, puteau să fi murit cu toţii.

Deschise ochii şi privi configuraţia luminilor clipind în panoul plafonului, lumini cu codurile lor secrete, repetându-se din secundă în secundă, astfel încât, ori de câte ori le privea, implantul aflat adânc înăuntru era interogat şi reinstruit. Doar atunci când lupta, avea să ştie ce vedea acum.

Reveni în tunel pe cât putu de repede. Pluti în sus, către bulă, şi-l găsi acolo, înconjurat cu pachete de informaţii din ultima luptacerbă. Aşteptă până ce şi întoarse ochii spre ea.

— Ei? întrebă el.

— M-am întrebat pentru ce luptă. Şi sunt furioasă.

— De ce?

— Pentru că nu ştiu. *Nu pot* să ştiu. Ei sunt Senexi.

— Au luptat bine?

— Am pierdut opt. Opt. Îşi drese glasul.

— Au luptat bine? repetă el, cu vocea mai aspră.

Desen de Tudor Popa

— Mai bine decât mi s-a spus vreodată c-o pot face.

— Ei au murit?

— Destui.

— Câţi ai ucis?

— Nu ştiu.

Ştia... Opt.

— Ai ucis opt, rosti el, arătând pachetele. Tocmai analizam lupta.

— Tu eşti înapoia a aceea ce se anunţă, ce se afişează?

— Parţial. Eşti un şoim bun.

— Ştiam că voi fi, vorbi Prufrax cu un ton simplu, calm.

— Deoarece au luptat curajos...

— Cum pot Senexii să fie curajoşi? se răsti ea.

— Deoarece, repetă el, au luptat cura jos, de ce?

— Vor să trăiască, să-şi îndeplinească... îndatoririle. Asemenea mie.

— Nu, făcu el. Prufrax era derutată, deplasându-se între extreme în mintea ei, mai întâi rezistând, apoi cedând prea mult. Ei sunt Senexi. Nu sunt ca noi.

— Cum te numeşti? întrebă el.

schimbând vorba.

— Clevo.

Gloria ei nici măcar nu începuse şi se afla deja în plină prăbuşire.

❖ ❖ ❖

Aryz îşi făcu legătura şi simţi cum săculeţul de maximă urgenţă, conţinând cunoaşterea minţii-clocă din mandat, creştea în jurul său precum cristalele de gheaţă pe un geam. Se afla într-o scenă statică. Tranziţia de la memoria vie la memoria maşinii umane avusese drept rezultat fie o codificare de date, fie o reducere a detaliilor; în ambele cazuri, memoria era rece, nu dinamică. Ar fi trebuit să fie comparată şi recorelată, dacă aşa ceva putea fi posibil vreodată.

Câte date umane trebuiseră abandonate, pentru a crea spaţiul acela?

Avansă prudent în memoria umană, apelând subiecte aproape în mod aleatoriu. În intervalul scurt cât lipsise, multe din luerurile învăţate păreau să se fi estompat, sau deveniseră confuze. Derivaţiile ind aveau memorie permanentă; dintr-un motiv sau altul, datele umane nu puteau fi menţinute. Şi-aşa erau necesare atâtea eforturi, numai pentru a începe să priceapă modurile diferite de gândire.

Se retrase dinaintea datelor sociologice, încercând să rămână în domeniul fizicii şi matematicii. Acolo putea face conversii pe care să le înţeleagă fără prea mult efort.

Apoi se petrecu ceva neaşteptat. Simţi atingerea altei minţi, o testare blândă din partea unei surse, cu atât mai stranie cu cât părea familiară. Execută ceea ce putea trece drept un salut Senexi, dar nu în forma corectă, utilizând ceva ce derivaţia ind a unei echipe ar fi radiat unui tovarăş: un abuz major, deoarece, în mod vădit, nu provenea de la echipa lui, şi nici măcar din familia sa. Aryz încercă să se retragă. Cum era posibil ca minţile să se întâlnească în mandat? Retrăgându-se, intră într-o zonă vastă de date neinteligibile. N-avea nici una din caracteristicile altor regiuni umane pe care le examinase.

= Asta-i pentru maşini, vorbi cealaltă minte. Nu toate datele culturale sunt limitate la biologic. Te găseşti în zona unde sunt stocate programele şi proiectele ciber. Sunt accesibile numai unei maşini cuplate la mandat.

= Care-i familia ta? întrebă Aryz, primul pas în secvenţa utilizată de Senexi pentru solicitări urgente asupra identităţii.

= Nu am familie. Nu sunt o derivaţie ind. N-am acces la minţile-cloci active. Am învăţat de la mandat.

= Atunci, ce eşti?

= Nu ştiu cu exactitate. Nu mă deosebesc de tine.

Aryz pricepu cu ce avea de a face. Era mintea formei mutante, cea rămasă în încăpere, implorându-l când se apropia bariera transparentă.

= Acum trebuie să plec, zise forma.

Aryz rămase iarăşi singur în talmeş balmeşul lipsit de sens. Se deplasă încet, prudent, în sectorul Senexi, apelând subiecte familiare. Dacă putuse întâlni o formă, fără îndoială se putea întâlni şi cu celelalte – poate chiar cu prizoniera.

Ideea era oribilă... şi fascinantă. Până atunci, din câte ştia el, nu mai avusese loc o asemenea intimitate între Senexi şi umani. Totuşi, metoda avea în ea ceva tipic Senexilor, de parcă derivaţiile ind ataşate de mintea-clocă trebuiau să se atingă de mentalităţi, în vreme ce scotoceau prin memoriile fără vârstă.

Oroarea dispăru. Nu i se mai puteau întâmpla prea multe nenorociri, acum, cu tovarăşi morţi, mintea-clocă în teaca de flux, scopul nesigur...

Ceea ce simţea Aryz, pentru întâia dată, era o mică măsură de *libertate*.

❖ ❖ ❖

Istoria lui Prufrax cea originală continuă.

La început, îl vizită pe Clevo cu o mânie de-abia deghizată. Metoda lui agrava situaţia, ţelurile sale nu erau niciodată clar definite. Ce dorea de la ea, dacă dorea ceva?

Dar ea de la el? Întâlnirile lor erau clandestine, deşi nu interzise în mod precis. Prufrax era acum un şoim unu, cu suficientă libertate personală între antrenamente şi confruntări. În colţurile înfundate ale crucişătorului nu existau monitoare şi puteau face orice doreau. Cei doi se întâlneau în zone apropiate de blindajul navei, de obicei în bulele-arsenal, care se

puteau deschide, dezvăluind stelele; acolo stăteau de vorbă.

Prufrax nu fusese obişnuită cu conversaţii prelungite. Şoimii nu erau instruiţi să fie volubili şi nici nu erau aleşi pentru curiozitatea lor. Totuşi, ex-şoimul Clevo era foarte vorbăreţ, fiind cea mai curioasă persoană întâlnită de ea vreodată, mai curioasă chiar decât ea, care se considera neobişnuit de iscoditoare.

Adesea era enervant, în special când juca „jocul conducerii", cum îl denumise Prufrax. O conducea de la o întrebare la următoarea, aidoma unui instructor, însă fără capcane sau vreun ţel vizibil.

— Ce crezi despre mama ta?

— E important?

— Nu pentru mine.

— Atunci, de ce întrebi?

— Pentru că tu eşti importantă.

Prufrax înălţă din umeri.

— A fost o mamă bună. M-a purtat cu o descendenţă bine aleasă. M-a educat pentru concursul de şoimi. Îmi povestea aventurile ei

— Orice şoim pe care-l cunosc te-ar invidia pentru c-ai ascultat pe genunchii lui Jayax

— Nu prea stăteam pe genunchii ei.

— O tactică de interogatoriu.

— Da, mda, a fost importantă pentru mine.

— Era o solitară prin accept?

— Da.

— Deci n-ai un tată.

— L-a ales fără referire la persoană.

— Atunci, de fapt, nu te deosebeşti prea mult de un Senexi.

Ea se zbârli şi începu să se retragă:

— Vezi?! Mă jigneşti iarăşi.

— Câtuşi de puţin. Tot timpul te-am întrebat un singur lucru, dar nici nu l-ai auzit măcar. Cât de bine cunoşti duşmanul?

— Suficient ca să-l distrug.

Nu-i venea să creadă că, de fapt, aceea fusese singura lui întrebare. Utiliza nişte tactici de interogatoriu foarte ciudate.

— Da, ca să câştigi bătălii, poate. Însă cine va câştiga războiul?

— Războiul va fi lung, răspunse ea încetişor, plutind la câţiva metri de el. Bărbatul se roti în bulă, acoperind un şir înceţoşat de stele. Crucişătorul se pregătea să părăsească iarăşi geometria statică: Ei luptă bine.

— Luptă cu convingere. Crezi că sunt răi?

— Ne distrug.

— Noi îi distrugem pe ei.

— Deci, întrebarea, zâmbi Prufrax, încântată de isteţimea ei, este cine a început să distrugă?

— Câtuşi de puţin, răspunse Clevo. Bănuiesc că, deja, nu mai există un răspuns clar. În mod evident, şefii noştri au hotărât că întrebarea nu-i importantă. Nu. Noi suntem cei noi, ei sunt cei bătrâni. Bătrânii trebuie înlocuiţi. Conflictul s-a născut din diferenţa esenţială între Senexi şi oameni.

— Aceasta-i singura deosebire? Că ei sunt bătrâni, iar noi nu suntem la fel de bătrâni? Nu înţeleg.

— Nici eu, pe de-a-ntregul.

— În sfârşit!

— Cu mult timp în urmă, continuă netulburat Clevo, Senexilor le trebuiau doar planete gazoase gigante, asemănătoare lumilor lor natale. Au trăit în pace miliarde de ani, înainte de formarea lumii noastre. Dar, deplasându-se de la o stea la alta, au găsit utilizări şi altor tipuri de planete. Pe noi ne interesau în special cele formate din roci, asemănătoare Pământului. Treptat, am învăţat să folosim şi giganţii gazoşi. Atunci când ne-am ciocnit, fiecare rasă încălcase teritoriile celeilalte. Tehnologia lor este atât de improbabilă, atât de străină nouă, încât, la prima întâlnire, am crezut că provin din altă geometrie.

— De unde ai aflat toate astea? îl privi suspicioasă Prufrax.

— Nu mai sunt şoim, replică el, totuşi eram prea valoros ca să fiu abandonat. Experienţa mea era prea vastă, iar aptitudinile extrem de utile. De aceea, am fost plasat în cercetare. Pare un loc singur pentru mine. Puţine contacte cu tovarăşii mei. O privi direct: Trebuie să încercăm să ne cunoaştem duşmanul, cât de puţin.

— E periculos, răspunse Prufrax aproape instinctiv.

— Da, este. Nu poţi urî ceea ce cunoşti.

— Trebuie să urâm. Ne face puternici. Senexii urăsc.

— Poate, încuviinţă el. Dar, uneori, nu ţi-ar plăcea să... stai jos şi să discuţi cu unul dintre ei, după o bătălie? Să vorbeşti

cu un luptător? Să-i afli tactica, cum te a învins la anumită mişcare, să compari...

— Nu! Prufrax se împinse cu iuţeală pe coridor. Plecăm. Trebuie să ne pregătim.

= Este inteligentă. Îl părăseşte. El este nebun.

= De ce crezi asta?

= Ar vrea să oprească lupta, să termine cu Fuz-ul.

= Dar a fost şoim.

= Bănuiesc că şoimii au devenit mănuşari. Însă şi mănuşarii au luat o raznа. Ca tine.

= ?

= Ştiai că ai fost folosit? Cum ai fost folosit?

= Acum, totul e neclar.

= Este sortită pieirii, dacă rămâne în preajma lui. Ce-i asta?

= Ne ascultă cineva.

= L-ai recunoscut?

= Nu, a plecat.

Următoarea bătălie fu îndeajuns de grea ca să cadă în luptăiad. Prufrax era în costumul de luptă, cu picioarele strânse la piept, gata parcă să izbească. Crucişătorul părăsi spaţiul-burete şi plonjă în acţiune înainte ca suplimentările de bureţi spaţiali să poată atinge eficienţa maximă. Era ameţită, dezorientată. Supraşoimii puteau doar spera că o comutare de pe biologic pe ciber avea să rezolve problema.

Nu ştia ce atacau. Tactica inunda implantul, însă ea nu recepţiona decât apă chioară; încă nu se contopise. Simţea că lucrurile erau confuze. Asta o deranja. Superii nu simt confuzie.

Crucişătorul era avariat. Măcar atât putea sesiza şi dorea să urle de mânie. Apoi i se ordonă contopirea cu implantul. Biologicul deveni ciber. Se afla în Ştiinţă.

Se reintegraseră deasupra unei planete gazoase gigant. Se găseau la şaptezeci şi nouă de mii de kilometri de atmosfera superioară. Avariile proveneau de la minele de gheaţă – blocuri din apă îngheţată, reglate de Senexi să rămână în spaţiul burete până când o navă umană se integra în preajmă. Atunci apăreau şi ele, deţinând moment de conservare şi instabilitatea reziduală a unei ieşiri nereuşite în geometria statică. De fapt, nereuşită pentru o navă – extrem de reuşită ca armă.

Minele de gheaţă renunţaseră la supremaţia realului în zona crucişătorului şi aruncaseră în aer secţiuni întregi din blindaj. Pistele de lansare nu fuseseră deteriorate. Luptătorii se aliniaseră pe jeturile lor şi fuseseră azvârliţi în spaţiu, răspândindu-se în clasica floare spadă.

Planeta era un cuib rece. Superii nu ştiau ce conţinea atmosfera, însă activităţile Senexi se înmulţiseră în sistemul stelar, concentrându-se asupra planetei respective. Superii hotărâseră să riște. Luptătorii se îndreptară către atmosferă. Crucişătorul începu să planteze ouă de singularitate. Ouăle coborau înaintea luptătorilor, ovoide mari şi negre, cu suprafaţa granulată, părând că lasă în urmă dâre de umbră – siajul unei distrugeri născându-se în geometria statică, putând să transforme un gigant gazos într un soare cu viaţă scurtă.

Timpul le era limitat. Luptătorii aveau să se grupeze pe sănii de intrare şi să coboare spre regiunile cu apă lichidă, unde, de obicei, Senexii îşi amplasau uzinele energetice. Luptătorii trebuiau, în primul rând, să distrugă orice uzină şi să caute cuci ascunşi în regiunile cu amoniac lichid, iar apoi să vadă de ce era atât de importantă planeta respectivă.

Sui pe sanie împreună cu alţi cinci luptători. Pe măsură ce se apropiau, regiunile limpezi, doar puţin înceţoşate ale atmosferei, scânteiau datorită senzorilor Senexi. Din cele şase sănii ţâşniră raze, aidoma unui păienjeniş, distrugând senzorii. Începu schimbul de lovituri. Urlete, pârjol, după aceea o a doua floare dinspre sanie, la o adâncime de două sute de kilometri. Sania încetini şi se opri definitiv. Avea să fie singura lor cale de întoarcere. Costumele de luptă nu-i puteau scoate dintr-un puţ gravitaţional atât de puternic.

Coborî mai mult. Farul dilatat şi palid al astrului dispărea sub vârfurile norilor secundari, vopsind straturile în portocaliu şi purpuriu. La nivelul amoniacului lichid fu instruită să treacă pe memoria permanentă tot ceea ce vedea. Nu „vedea" multe, însă alţi senzori înregistrau destule, prelucrate ca de obicei în implantul ei. „Acolo este viaţă", se gândi Prufrax. Viaţă indigenă. Un alt exemplu al nepăsării Senexilor faţă de o decenţă elementară: interveneau pe o planetă care-şi dezvolta propria i biologie complexă.

Temperatura creşcu până la nivelul vaporilor de amoniac, apoi la cel al apei lichide. Presiunea exercitată asupra costumului de luptă era enormă şi Prufraxişi consuma rezervele mai repede decât se aşteptase. La nivelul respectiv, atmosfera era ticsită de organic.

Şerpi Senexi se ridicară de dedesubt, depăşindu-i în altitudine, după care se îndoiră spre ei. Prufrax era desemnată ca plonjor de adâncime; ceilalţi de pe sania ei urmau să rămână pe loc, protejând-o. Pe când cobora, alt grup cu sanie o urmă, dublând paza.

Căută curba caracteristică a radiaţiei unei uzine-gheizer. O descoperi la limita inferioară a nivelului apei lichide, dincolo de care costumul ei nu mai putea mainta în siguranţă.

Senexii preluau convecţia gigantei gazoase de la adâncimi mai mari ca de obicei. Deasupra uzinei, aproape nedetectabil, se afla un alt obiect cu o curbă necaracteristică. Distanţa între ele era de zece kilometri. Uzina energetică aproviziona perechea situată mai sus prin jeturi concentrate de energie.

Prufrax încetini. La câteva zeci de kilometri deasupra ei, alţi doi luptători, detaşaţi din încăierarea scurtă de mai sus, îşi ocupară poziţiile de rezerve. Implantul femeii căuta o tactică adecvată. Deocamdată, avea să evite faza de unghi zero, încercând o recunoaştere. Putea simţi sunetul revărsându-se dinspre uzină şi tovarăşul ei – ritmic, nu un zgomot aleatoriu, ci deliberat. Ghidându-se după el, urmau valuri de organisme vermiculare mari, aidoma unor lanţuri de cârnaţi umpluţi cu aer. Erau lungi de zeci de metri, cu grosimea maximă de doi metri şi semănau vag cu luptătorii-şerpi ai Senexilor. Vermicularii erau băştinaşi şi fuseseră ademeniţi în structura plutitoare de deasupra uzinei. Nici unul nu mai ieşea. Rezervele lui Prufrax se îndepărtară, coborîră şi se apropiară de ea dinspre flancuri.

Femeia decise aproape imediat. Putea întrezări un şablon în mişcarea băştinaşilor. Dacă intra în tiparul respectiv, ar fi putut pătrunde neobservată în structură.

= E o râşniţă. N o recunoaşte.

= Ce-i o râşniţă?

= Ar trebui să facă Fuz-ul! Este o chestie urâtă. Senexii le utilizează mereu. Împânzesc unele planete cu râşniţe, asemănătoare cuciorilor, însă pentru operaţiuni mai ample.

Creaturile erau trecute prin câmpuri separatoare. Materiile organice cădeau din partea de jos a construcţiei, materii prime pentru o altă creştere – cea a Senexilor. Elementele grele se stocau pentru o recoltare ulterioară.

Cu Prufrax în mijlocul lor, vermicularii zburară în separator. Interiorul avea o lărgime de câteva sute de metri, pereţii erau albi, ca plumbul, cu maşinării cenuşii, netede, plutind într o pâclă de praf, ce răsuna spart cu behăiturile îndepărtate ale vermicularilor măcelăriţi. Prufrax încercă să se retragă, dar era prinsă într-un câmp selector. Costumul i se deformă şi fu răsucită violent, apoi azvârlită într-o magazie pentru examinare. Fusese ecranată de separator; planul ei de înregistrare, urmată de distrugerea structurii, fusese zădărnicit de un filtru automat.

— Informaţii suficiente!

Logica de comandă, programată în implant înaintea lansării, începuse să intre în acţiune.

— Fază de unghi zero pe uzină şi însoţitor!

Prufrax plutea în magazie, încă buimăcită. Ceva dispărea. Ciberul fâsâia, intrând şi ieşind; supercomenzile logice erau amestecate. Implantul ei funcţiona aiurea, redând comanda biologicului. Câmpurile selectoare zăpăciseră toate funcţiile ciber, până la procesoarele din armele ei.

Prudentă, examină unul câte unul sistemele descendente, hotărînd ce putea şi ce nu putea face. Avu nevoie de vreo treizeci de secunde – un timp astronomic la scara implantului.

Încă putea folosi arma fază. Dacă era atentă şi nu-şi irosea energia, îşi putea croi drum afară din depozit, apoi, împreună cu escorta, ar fi distrus atât uzina cât şi separatorul. Până ce reveneau la sănii, implantul ei s-ar fi putut reorienta, executând suficiente reparaţii ca să poată rezolva faza de apărare. Nu ştia ce o aştepta când – dacă scăpa, însă aceea era grija ei cea mai mică.

Îngustă mai mult raza fazei şi şi răsuci costumul de luptă, lovind un norişor din resturi de gheaţă şi praf fosforescent. Porni

raza. Când obţinu un orificiu suficient de mare ca să poată trece prin el, înaintă, traversă alţi pereţi şi obstacole şi ieşi din depozit, în imponderabilitate. Pivotă şi aşternu o configuraţie de raze sub unghiuri obtuze, emiţând în acelaşi timp către escortă un mesaj asupra situaţiei.

Escorta nu se zărea. Separatorul începea să crape, împrăştiind resturi în atmosfera aproape opacă. Sunetul ritmic încetă şi mulţimea vermicularilor începu să se risipească.

Prufrax îşi opri căderea şi se propulsă cu câţiva kilometri, în sus... direct într-o formaţie de şerpi Senexi. Abia avea energie să ajungă la sanie; nu mai putea fi vorba de luptă şi distrugerea uzinei.

Ciberul continua să nu funcţioneze.

Semnalul saniei era slab. N-avea timp să-i calculeze direcţia după ciberul inerţial de ghidare. În plus, după trecerea prin separator, nu te mai puteai încrede în ciberi.

De ce luptă atât de bine? Întrebarea lui Clevo îi îmbâcsea gândurile. Blestemând, încercă să-şi limpezească mintea, păstrându-şi toate facultăţile disponibile pentru dirijarea costumului de luptă. *Când sunteţi de forţe aproximativ egale, nu-ţi poţi învinge adversarul, dacă nu-l înţelegi. Şi dacă l-ai înţeles cu adevărat, de ce să te lupţi şi să nu discuţi?* Clevo nu-i spusese niciodată aşa ceva... nu în aşa multe cuvinte. Făcea însă parte dintr-un lanţ logic, aparţinându-i numai ei.

Fii mai mult decât un automat, cu un domeniu îngust de posibilităţi. Nu ţi subestima niciodată adversarul. Erau străvechi dictoane ale Terenurilor, nu pierdute pe de-a ntregul în decursul noii instrucţii, ci doar accentuate de Clevo.

Dacă ei luptă la fel de bine ca tine, poate că, în anumite moduri, gândesc ca tine. Nu uita asta.

Izolată, cu energia disipându-se rapid, n-avea de ales. Poate că dacă nu reprezenta nici un pericol, o lăsau în pace. Opri jetul ascendent şi intră într-o vrie de coborâre. În mod vădit, era pe drumul către un mormânt de înaltă presiune. Dacă-şi abandona protecţiile, ei aveau să i simtă nivelele energetice, ba chiar să recepţioneze lipsa activităţii câmpului. Abandonă protecţiile. Dacă o lăsau să coboare şi nu încercau s-o termine definitiv – dacă se concentrau asupra luptătorilor activi de mai sus – ea mai avea destulă energie ca să ajungă în regiunile vaporilor de apă, situate mult sub uzină şi, în tăcere, să ia o termală în domeniu. Cu puţin noroc, se putea apropia îndeajuns pentru a întinde o plasă de fază de unghi zero şi să radă uzina.

Avea la dispoziţie câteva minute ca să decidă planul. Căzând, zgâlţâită de vânturi ce o puteau azvârli la kilometri depărtare de domeniu, se rotea precum un fulg de nea rătăcit.

Nu putea nici măcar să-şi extindă energia şi să afle dacă o cercetau, verificându i potenţialul.

Poate că-i subestimase. Poate că aveau să fie cu mult, mult mai riguroşi şi s-o distrugă, pentru siguranţă. Poate că aveau reguli nescrise de comportare, aidoma celor folosite de ea, luând în considerare intuiţia. În antrenamentul Terenurilor, intuiţiile nu erau încurajate – fiind mai nesigure decât ciberii.

Cădea. Temperatura spori. Presiunea exercitată asupra costumului ei începu să comprime rezerva de aer. Folosi transa de luptă pentru a reduce respiraţiile.

Cădea.

Întrerupse transa. Se împinse prin fumul des de evacuare. Alcătui plasa de raze. Îşi socoti rezervele. Intră într-un curent ascendent sub uzină. Termalul o purtă, o frunză în furtună, plutind înainte şi înapoi sub obiectiv. Deasupra pulsau uriaşii aspiratori de câmp, fulgerele conturând extensia lor invizibilă. Continuă să se ţină de rază.

Aproape leşină. În interiorul costumului era insuportabil de fierbinte.

Fu doar vag conştientă când alcătui configuraţia. Razele dispărură în obscuritate. Termalul o împinse printr-un strat de pâclă şi zări uzina, sus, deasupra turbulenţei atmosferice limpezi. Faza de unghi zero se împinsese prin aspiratorii de câmp, în sursele lor nodale şi în corpul uzinei, înconjurând-o cu albastrul strălucitor Cerenkov. Suprafaţa începu să se fisureze, după aceea straturile de mijloc şi, în cele din urmă, principalele suporturi. Bucăţile se desprindeau, vibrând, cu furia internă a distrugerii moleculare, apoi atomice şi, în sfârşit, a particulelor. Parafrazând descrierea unei acţiuni de rază, făcută de Terenuri,

uzina devenise tot mai puțin convinsă de propria-i realitate. „Materia visează", spusese un instructor cu un deceniu în urmă. „Visele sunt reale, menținerea lor se face prin modificarea regulilor cu rezultate constante. Deranjează visele; modificarea regulilor duce la rezultate inconstante. Lucrurile nu mai rezistă."

Se îndepărtă de curentul ascendent, găsi un altul și se întrebă într-o doară cât de sus avea să fie urcată. În sfârșit, curiozitate. Ia să vedem, își spuse ea: un ultim experiment.

Acum se răcorise. Implantul pâlpâia, dând semne de recunoaștere. Nu-l folosi. N avea rost să mărească durata de timp până la moarte. Nici un fel.

de rost.

Aproape neobservată, sania, manevrată de un luptător, lunecă sub ea.

Aryz aștepta în nemișcarea unei memorii Senexi, cu gândirea redusă temporar la un susur slab. Nu era limpede ce anume aștepta.

= Vino.

Modul de adresare nu era corect, totuși recunoscu glasul. Gândurile i se puseră în mișcare și urmă prezența nebuloasă, ieșind din teritoriul Senexi.

= Cunoaște ți adversarul.

Prufrax... numele uneia dintre formele umane, trimisă împotriva propriului ei neam. Îi putea simți prezența în mandat fereeată într-o bancă de memorii. Atinse banca și prinse esențialul – rășnița, uzina, lupta din punctul de vedere al lui Prufrax.

= Află cum te cunoaște adversarul.

Simți o altă prezență, similară cu cea a lui Prufrax. Îi trebui o vreme să înțeleagă că prizonierul uman era o altă manifestare a formei, o reproducere a...

Ambele erau reproduceri ale femelei a cărei imagine se găsea în banca de memorii. Aryz nu era impresionat de numărul trei – mistica Senexi, puținul existent în privința respectivă, fusese preocupată de cinci și șase – totuși, coincidența era izbitoare.

= Învață cum te vede adversarul.

Zări rășnița prelucrând organicul – băștinași vermiculari – pregătind o însămânțare de proporții a culegătorilor de deuteriu. În mod evident, operațiunea începuse de mult timp; populația vermiculară era masiv împuținată. Creaturile respective constituiau o specie comună pe giganții gazoși de tipul acela. Forma mutată îl împinse către un anumit canal al memoriei, cel conținând emoțiile originalei Prufrax. Ea reacționase cu *dezgust* la procedura Senexi. Reacția nu diferea de ceea ce ar fi putut simți Aryz, întâlnind ceva interzis în comportarea Senexi. Totuși, eradicarea era perfect normală, analogă curățirii umane a *hranei* înainte de *mâncat*.

= Este în memorie. Vermicularii sunt inteligenți. Au propria lor civilizație. Acțiunea umană pe această planetă a prevenit extincția completă de către Senexi.

= De ce contează faptul că erau *inteligenți*? replică Aryz. Nu se comportau sau gândeau ca Senexii sau ca altă specie considerată compatibilă de Senexi. Deci, nu erau de dorit. Aidoma oamenilor.

= I-ați fi eliminat pe oameni?

Ne-am' fi apărat de ei.

= Cine provoacă mai mult rău, și cui?

Aryz nu răspunse. Formularea întrebării o făcea de neînțeles. Preferă să intre în memoria lui Prufrax, propulsat de alt aspect al libertății totale: confuzia.

Implantul a fost înlocuit. Membrele și pielea vătămate ale lui Prufrax au fost reparate sau regenerate rapid și, în decurs de patru veghi, primind tratamentul special rezervat numai superilor, își recăpătă reflexele și viteza. Solicită libertate pe crucișător, pe când se întorcea pentru reparații. Cererea ei a fost aprobată.

Primul lucru a fost să-l caute pe Clevo în zona destinată cercetării. Nu era acolo, dar lăsase un mesaj, înmânat ei de către unul din membrii tineri și zâmbitori ai echipajului. Îl citi iute:

„Ești liberă și neangajată în nici o acțiune. Studiază o vreme, apoi caută-mă. Locul cel vechi n a fost deteriorat. Este mai puțin intim, însă bun. Studiază! Am marcat ideile fundamentale."

Prufrax se încruntă, după aceea întinse mesajul tânărului, care-l șterse plictisit și reveni la treburile lui. Ea dorea să vor-

bească cu Clevo, nu să studieze.

Totuşi, îi urmă instrucţiunile. Căută marcajele în banca de memorii a navei. Nu era căutuşi de puţin plicticos, aşa cum se aşteptase. Ba chiar, urmărind sublinierile, simţea că afla mai multe despre Clevo şi întrebările acestuia.

Vechea literatură nu era tot atât de grafică pe cât fiburile, însă îndeajuns de diferită ca s-o atragă pentru o vreme. Încercă să creeze imitaţii ale lucrurilor citite, dar le şterse. Istoriile nonfib erau mai dure decât bănuise. Citi despre pedeapsă şi datorie, citi despre locuri numite rai şi iad, ale unui scriitor mort cu zece mii de ani în urmă. Cu ajutorul suplimentului educaţional, izbutea să priceapă majoritatea lucrurilor citite. Conectând banca la implantul ei, reuşea să absoarbă sute de volume pe oră.

Unele stocări îşi pierdeau claritatea. Nu fuseseră folosite de decenii, poate de secole.

După ce parcurse jumătate, îşi pierdu răbdarea. Părăsi zona de cercetare. Bazându se pe o altă intuiţie, nu porni către bulă, aşa cum i se spusese, ci direct spre memoria centrală, aflată cu două punţi mai în interiorul zonei de cercetare. Îl zări acolo pe Clevo, conectat într-o coloană de date, adâncit într-una din problemele istorice ale navei. Bărbatul o observă, deconectă şi se roti în scaun.

— Felicitări, îi zâmbi el.

— Luptacerbă, surâse Prufrax.

— Poate chiar ceva mai bine.

Ea îl privi întrebătoare.

— Cum adică, mai bine?

— Am pătruns în mod ilegal pe canale.

— Şi?

= Este *periculos*!

— Ai fost recomandată.

— Pentru ce?

— Nu pentru rangul de erou, nu încă. O să mai dai destule bătălii până atunci. Şi probabil că nu te vei bucura când îl vei obţine. Atunci nu vei mai fi luptător.

Prufrax rămase tăcută înaintea lui.

— Ai, pesemne, o combinaţie genetică valoroasă. Superii consideră că te-ai comportat remarcabil, în condiţii imposibile.

— Adevărat?

Bărbatul înceuviinţă.

— S-ar putea să ţi se păstreze tipul.

— Asta ce mai înseamnă?

— Se pregăteşte un program. Vor să ia pe cei mai buni luptători şi să-i reproducă – să-i cloneze – pentru a obţine escadroane uniforme, de elită. Se zvonea şi pe vremea mea – tu n-ai auzit?

Femeia clătină din cap.

— Nu-i ceva nou. S-a mai făcut, intermitent, de zeci de mii de ani. Acum ei cred că vor avea succes.

— Cândva ai fost luptător, rosti ea. Ţi-au păstrat tipul?

Clevo încuviinţă.

— Deţineam ceva care i interesa, dar nu, cred eu, ca luptător.

Prufrax îşi privi mâinile cu degete butucănoase.

— A fost greu, zise ea. Ştii ce am găsit?

— O uzină de nimicire.

— Doreai să i înţeleg mai bine. Nu pot! Refuz! Cum pot face astfel de lucruri? Părea dezgustată şi-şi răspunse singură: Pentru că sunt Senexi.

Oamenii, vorbi Clevo, au făcut cam la fel, uneori şi mai rău.

— Nu!

= Nu!

— Ba da! spuse el răspicat. Oftă. Am distrus lumile Senexi, ba chiar am distrus lumi cu specii inteligente asemănătoare nouă. Nimeni nu este nevinovat. Nu în acest univers.

— Niciodată n-am fost învăţaţi aşa ceva.

— Nu te-ar fi făcut un şoim mai capabil. Totuşi, cunoaşterea te poate transforma într-un om mai capabil. O profunzime superioară a caracterului. Vrei să afli mai multe?

— Adică, să studiez mai mult?

El aprobă.

— Ce te face să crezi că *tu* mă poţi învăţa?

— Faptul că te-ai gândit la ceea ce ţi-am spus. La felul cum gândesc Senexii. Şi că ai supravieţuit acolo unde nu orice şoim ar fi făcut-o. Superii consideră că-i vorba de genele tale. S-ar putea... Este vorba însă şi de ceea ce ai în cap.

— De ce nu le spui lor?

— Le am spus, răspunse Clevo, apoi înălţă din umeri. Sunt prea valoros pentru ei, altfel aş fi fost îndepărtat de multă vreme

— Nu vor să învăţ de la tine?

— Nu ştiu. Bănuiesc că ştiu că vorbeşti cu mine. Dacă ar dori, ne-ar putea opri. Pot fi mai inteligenţi decât i-am considerat eu. Ridică iarăşi din umeri: Bineînţeles, sunt inteligenţi. Pur şi simplu, uneori, ne contrazicem.

— Şi dacă învăţ de la tine?

— De fapt, nu de la mine. Din trecut. Din istorie, din ceea ce au gândit alţi oameni. În realitate, nu sunt mai capabil decât tine... dar cunosc istorie, părţi mici din ea. Nu te voi învăţa, ci te voi îndruma.

— Am utilizat întrebările tale, spuse Prufrax. Însă va mai fi vreodată nevoie să le utilizez – să mai gândesc aşa?

— Bineînţeles, încuviinţă Clevo.

= Eşti tăcut.

= Ea îi cedează.

= A cedat de mult.

= Ar trebui să se teamă.

= Ţie... nouă ne-a fost vreodată teamă de o înfruntare?

= Nu.

= Nici de Senexi, nici de cunoaşterea interzisă.

= Cineva ascultă împreună cu noi. Simte...

La început, Clevo o conduse prin istoria războaielor trecute, considerând că era normal, datorită ocupaţiei ei. Era destul de atentă, deşi mintea îi hoinărea; uneori, el era prea didact, însă Prufrax descoperi că n-o deranja atât de mult. Atitudinea bărbatului nu se modifică deloc, pe măsură ce se înfundau în jungla trecutului. Mai degrabă se schimba modul în care femeia percepea atitudinea lui. De asemenea, propria ei percepere.

Văzu că în toate războaiele primul stadiu era cel de dezumanizare a duşmanului, de reducere a acestuia la un nivel inferior, pentru a putea fi ucis fără remuşcări. Atunci când inamicul nu era uman, sarcina se uşura. Pe măsură ce războaiele progresau, tactica respectivă ducea frecvent la subestimarea adversarului, cu consecinţe dezastruoase.

— De fapt, noi nu-i subestimăm pe Senexi, spunea Clevo. Superii sunt prea inteligenţi ca s-o facă. Dar refuzăm să-i înţelegem, şi asta ar putea duce la prelungirea infinită a conflictului.

— De ce superii nu văd asta?

— Pentru că suntem prizonierii unui şablon. Luptăm de atâta vreme, încât am început să ne pierdem. Şi este tot mai rău. Trecu la tonul didact şi Prufrax ştiu că-i recita ceva formulat cu ani în urmă, ceva ce-şi repetase de o mie de ori: Nu există nici un război într-atât de important încât, pentru a-l câştiga, să trebuiască să ne distrugem minţile.

În privinţa aceea, femeia nu era de acord; pierderea războiului cu Senexii ar fi însemnat nimicirea, aşa cum înţelegea ea lucrurile.

Cel mai adesea se întâlneau în sigura bulă de armament neutilizată, care nu fusese deteriorată. Se întâlneau, când nava rămânea în real, între călătorii prin spaţiul-burete. Clevo aducea bănci de memorie, în module portabile, şi citeau, ascultau şi simţeau împreună. Ea nu dădea niciodată mare importanţă lucrurilor învăţate; interesul ei se concentra asupra lui Clevo. Totuşi, învăţa.

Restul timpului îl petrecea antrenându-se. Îşi dădea seama de izolarea tot mai mare din partea şoimilor, pe care o atribuia statutului ei nesigur în privinţa rangului. Genotipul urma să-i fie păstrat sau nu? Deocamdată nu se luase o decizie. Cu cât învăţa mai multe, cu atât îşi dorea mai puţin să fie aleasă pentru onoarea aceea. Considera că atragerea unei astfel de atenţii putea fi primejdioasă. Nu reuşea însă să explice pentru cine anume primejdioasă.

Clevo îi arătase cum imaginile eroilor fuseseră utilizate pentru îndoctrinarea păsărilor şi şoimilor într-o normă de comportament care era ideală, nu realistă. Rezultatele nu fuseseră întotdeauna bune; avuseseră loc accidente tragice, datorită unor luptători încercând să fie mai buni decât se putea, sau refuzând flexibilitatea.

Cu siguranţă, războiul nu era un fib. Totuşi, din ce în ce, superii păreau că-l tratează ca atare. Incapabil să obţină victorii strategice în faţa Senexilor, ei se hotărâseră pentru un lung război de uzură, fiind decişi să adapteze efortului toate societăţile umane.

— Există superi de care n-am auzit niciodată, care iau decizii ce modelează întreaga noastră viaţă. În curând, vor hotărî dacă, de fapt, ne-am născut sau nu, dacă n-o fac deja.

— Mi se pare o paranoia, vorbi ea, încercând un cuvânt şi concept nou, recent învăţat.

— Se poate.

— În plus, asta-i situaţia de secole – să nu-ţi cunoşti superii.

— Dar se înrăutăţeşte mereu, spuse bărbatul. Îi arătă proiecţiile realizate de el. Cu timpul, dacă tendinţele continuau neschimbate, luptătorii şi toţi ceilalţi combatanţi aveau să fie trataţi tot mai mecanic, până ce aveau să devină maşinile dorite de superi.

= Nu.

= Tăcere. El ce simte faţă de ea?

Era inevitabil ca, pe măsură ce femeia învăţa sub îndrumarea lui, să înceapă să se simtă responsabil pentru transformările ei. Era o luptătoare excelentă. Clevo nu putea fi sigur niciodată că acţiunile lui ar fi putut reduce eficacitatea lui Prufrax. Totuşi şi el luptase bine – în ciuda unor transformări similare – până când i se modificase încartiruirea. Superii fuseseră cei care hotărâseră că avea să fie mai eficient, mai puţin deconcertant, în altă parte.

Amărăciunea pricinuită de decizia respectivă era una din motivaţiile lui. Superii făcuseră o prostie, punând un luptător în cercetare. Luptătorii erau tenaci. Dacă adevărul trebuia ascuns, atunci luptătorii erau cei mai probabili că aveau să-l dezgroape. Şi să-l transmită mai departe. În rândul lor exista un cod, rarcori dezvăluit superilor imediaţi, cu atât mai puţin superilor supremi, aflaţi la parseci depărtare în strategosferele lor. Orice lucru nou, aflat de un luptător, ce putea folosi altuia, trebuia comunicat, chiar dacă era interzis. Clevo urma, pur şi simplu, regula aceea nescrisă.

Comunicând faptul că, odată, lucrurile fuseseră diferite. Războiul acela schimbase oameni, guverne şi societăţi, iar societăţile puteau impune o modificare enormă a constituenţilor lor, în special acum – modificare în vieţile şi gândirea lor. Lucrurile puteau deveni şi mai structurate. Libertatea luptei era un drog, o iluzie...

= Nu!

folosită pentru a perpetua o stare de ură.

— Atunci, de ce păstrează toate datele în bănci? întrebă ea. Adică, dacă studiezi datele, totul devine clar.

— Există încă oameni importanţi care cred că putem dori să găsim drumul înapoi, într-o bună zi. Le este teamă că ne vom pierde rădăcinile, dar...

Bruse, chipul său deveni relaxat. Prufrax se întinse ca să-l atingă şi bărbatul tresări uşor, răsucindu-se către ea.

— Ce este? întrebă femeia.

— Nu există o organizare. Vom pierde informaţiile. Superii navei vor reduce tot mai mult accesul. În cele din urmă, voi decădea, aşa cum s-a întâmplat deja cu unele. De mai mult timp plănuiesc să le pun pe toate într-un singur aparat...

= *El* a construit mandatul!

— ...şi să-i conving pe superi să înzestreze fiecare navă cu câte unul, împreună cu cercetători care să-l folosească. Să oficializeze schema vagă, încă efectivă, dar pe moarte. Acum lucrez asupra chestiilor periferice. Cel puţin, mi se permite să lucrez. Însă, în curând, voi avea suficiente dovezi pentru a nu mai fi capabili să argumenteze. Dovezi a ceea ce se poate întâmpla cu societăţile care încearcă să-şi ascundă istoria. Practic, înnebunesc. Superii sunt încă destul de raţionali ca să asculte... poate-i vom convinge.

Privi afară, prin cupola transparentă. Stelele se deformau în lateral, în vreme ce crucişătorul începuse să caute intrări în spaţiul-burete.

— E timpul să mergem.

— Unde vei fi când ne întoarcem? Vom fi transferaţi cu toţii.

— Asta se va petrece foarte târziu. De ce vrei să ştii?

— Mi-ar plăcea să învăţ mai multe.

Clevo zâmbi.

— Acesta nu-i singurul motiv.

— N-am nevoie de cineva care să-mi spună ce motive am, zise ea morocănoasă.

— Ce şovăielnici suntem, constată bărbatul. Prufrax îl fixă, iritată şi zăpăcită. Noi, continuă el, suntem şoimi. Camarazi. Şoimii se cuplează *uite-aşa*. Pocni din degete: Însă noi doi o ocolim mereu.

Prufrax îşi păstră neclintite trăsăturile.

— Nu eşti receptivă faţă de mine? o întrebă el, cu un ton aproape tachinator.

— Eşti oribil de superior. Înfumurat, pufni ea.

— Tu nu eşti?

— Nu-i asta totul, răspunse ea, coborînd glasul.

— Într-adevăr, şopti încet Clevo.

În depărtare auziră alarmele.

= Niciodată n-a fost altfel.

= Ce?

= Înaintea mea, lucrurile n-au fost niciodată altfel.

= Nu vorbi prostii. Totul este aici.

= Dacă mandatul a fost făcut de Clevo, atunci el l-a pus aici. Nu-i adevărat.

= Ce te deranjează?

= Nu-mi place să aud că tot ceea ce cred este un... fib.

= Bănuiesc că n-am ştiut niciodată care-i diferenţa. Pentru mine, ochi-deschişi n-a fost chiar atât de real. Aceasta nu-i realitate, tu nu eşti reală... aici e ochi-închişi. Atunci, ce te deranjează? Noi doi... nici măcar nu suntem oameni întregi. Eu te simt. Doreşti Fuz-ul, lupţi, mai nimic altceva. Eu nu sunt decât o umbră, chiar dacă m-aş compara cu tine. Însă ea este întreagă. Ea îl iubeşte. Este mai puţin victimă decât noi. Deci, ceva trebuie să se fi schimbat.

= Nu spui altceva decât că lucrurile s-au înrăutăţit.

= Dacă mandatul este o minciună, asta este tot ceea ce sunt eu. Tu refuzi să accepţi. Eu *trebuie* să accept, ori sunt mai puţin decât o umbră.

= Nu refuz să accept. Dar este greu.

= Tu ai început-o. Te-ai gândit la dragoste.

= Ba tu!

= Ştii ce este dragostea?

= Recepţie.

Prima dată au făcut dragoste în bulă. N-a fost nici o surpriză; ba mai mult, au fost atât de precauţi, încât erau stângaci. Ea deveni din ce în ce mai receptivă, iar el îşi abandonă prudenţa. Fusese un act rapid, aproape frenetic, departe de baletul regizat şi detaşat cu care se mândreau şoimii. Nu exista nici o amăgire. Nu era nevoie să joace rolurile unor actori cuplându-se. Depindeau unul de celălalt. Plăcerea schimbată între ei nu însemna nimic faţă de emoţiile implicate.

— Nu suntem foarte buni, rosti Prufrax.

Clevo înălţă din umeri.

— Pentru că suntem timizi.

— Timizi?

Îi explică. În trecut – în mai multe momente ale trecutului, deoarece astfel de diferenţe apăruseră şi dispăruseră în repetate rânduri – făcutul dragostei însemnase mai mult decât un schimb fizic, sau chiar o expresie a camaraderiei. Fusese recunoaşterea unei legături între oameni.

Femeia asculta, crezând pe jumătate. Ca tot ceea ce mai auzise, genul acela de dragoste părea ciudat, neplăcut. Ce se întâmpla dacă un şoim pierea, iar celălalt continua să iubească? Cu siguranţă, interfera cu luptacerbă. Totuşi, era fascinată. Sfiala – teama de înfăţişarea unul înaintea celuilalt... Ezitarea prezentării adevărului sau confuzia interioară a adevărului că un altul poate fi important, mai important decât ai fi crezut. Faptul că asemenea emoţii ar fi putut exista cândva, şi păreau atât de străine acum, doar sublinia depărtarea trecutului, aşa cum încercase să-i spună Clevo. Şi, deoarece simţea emoţiile respective, confirma că nu era într-atât de îndepărtată de trecutul respectiv, aşa cum ar fi dorit, de dragul demnităţii.

Emoţiile complexe nu erau încurajate nici în Terenuri, nici printre şoimii activi. Astfel de sentimente degradau performanţele complexe. Se doreau lucrurile simple şi directe.

— Se pare însă că nu facem altceva decât să vorbim... până acum, vorbi Prufrax, apucându-i mâna şi examinându-i, pe rând, degetele. Erau foarte puţin diferite de propriile ei degete, deşi un pic mărite faţă ale şoimilor, pentru a oferi o abilitate superioară la manevrarea tastelor.

— Conversaţia este lucrul cel mai omenesc pe care-l putem face.

Femeia râse.

— Ştiu ce eşti tu, rosti ea, ridicându-se până când ochii îi ajunseră la nivelul pieptului lui. Eşti ursuz. Nu eşti genul de petrecăreţ.

— De unde ai aflat de petreceri?

— Mi-ai dat să citesc literatură şi-am citit. În adâncul tău, eşti un instructor. Faci dragoste, vorbind. Încercă o senzaţie ciudată, aproape de teamă, şi-l privi în ochi: Asta nu-nseamnă că nu mi-ar plăcea felul în care faci dragoste. Fizic...

— Recepţionezi bine, spuse bărbatul. În ambele moduri.

— Ceea ce spunem, şopti Prufrax, nu reprezintă adevărul. Este o plăcere. Se

răsuci, după palma lui mângâindu-i părul: Plăcerea este considerată decadentă. Individul acela care a scris despre rai şi iad... El ar numi-o păcat.

— Plăcerea este recunoaşterea faptului că cineva poate vedea sau simţi altfel decât tine. Ea înseamnă recunoaşterea personalităţilor. Tu şi cu mine facem parte din sfârşitul acestor lucruri.

— Chiar dacă-i convingi pe superi?

Clevo încuviinţă.

— Ei doresc repetarea succesului fără riscuri. Personalităţile noi sunt riscante, de aceea copiază succesele din trecut. Vor fi din ce în ce mai mulţi oameni şi tot mai puţine individualităţi. Mai mulţi de mine sau de tine, mai puţini din ceilalţi. Cu cât există mai puţine individualităţi, cu atât mai puţine poveşti de relatat. Mai puţină istorie. Noi facem parte din moartea istoriei.

Pluti lângă el, încercând să-şi golească mintea, aşa cum făcuse înainte, să alunge senzaţia sâcâitoare că bărbatul avea dreptate. Avu senzaţia că înţelege structura socială din jurul ei. Lucrurile păreau noi. Îi spuse şi lui.

— Este o cale pe care pornim, răspunse bărbatul. Nu un loc unde suntem deja.

= Ba este un loc unde *noi suntem*. Cât de diferiţi suntem?

= Aici există atâta istorie... Cum se poate să se fi terminat pentru noi?

= M-am mai gândit... Cunoaştem ultimul eveniment înregistrat în mandat?

= N-o... acum ne îndepărtăm de Prufrax...

❖ ❖ ❖

Aryz se simţi plutind împreună cu ei. Trecură peste nenumărate milenii, apoi reveniră din cealaltă parte. Deveni evident că într-un singur an al trecutului îndepărtat fuseseră cuprinse tot atâtea schimbări, cât într-o mie de ani din ultimele înregistrări ale mandatului. Glasul lui Clevo părea că-i urmează, deşi se găseau departe de perioada lui, departe de înregistrarea lui Prufrax.

— Tirania este moartea istoriei. Am luptat cu Senexii până când am ajuns aidoma lor. Nici o schimbare, tinereţe la un capăt, vârsta venind peste noi. Nu există o modificare importantă, doar dezvoltări ale structurii.

= Atunci, de câte ori am fost noi aici? De câte ori am murit?

Aryz nu mai era sigur acum. Aceea fusese prima dată când oamenii fuseseră capturaţi? Mintea-clocă îi spusese totul? Senexii n-aveau nici un fel de *istorie*, indiferent ce...

Vieţile acumulate ale fiinţelor vii, gânditoare. Acţiunile, gândurile, pasiunile, speranţele lor.

Mandatul răspundea chiar şi solicitărilor sale confuze, nonumane. El putea înţelege acţiuni, gânduri, însă nu pasiuni sau speranţe. Poate că fără acelea nu exista *istorie*.

= Tu n-ai istorie, îi spuse forma mutantă. Au existat milioane asemenea ţie, ba chiar milioane de minţi-clocă. Care este ultimul eveniment înregistrat în mintea-clocă fără să fie copiat de o mie de ori, atât de exact, încât pot fi contopite laolaltă, pentru comoditate?

= Înţelegi asta? întrebă Aryz forma.

= Da.

= Cum de înţelegi... pentru că te-am făcut nici uman, nici Senexi?

= Nu numai de-asta.

Solicitările gemenilor prizonieri şi ale formei îi deplasau iarăşi în trecut, prin mileniile cenuşii şi neclare ale epocilor ce se repetau. Istoria începu să se manifeste din nou, diferenţe în înregistrări.

❖ ❖ ❖

Pe drumul de întoarcere spre Mercior se mai dădură patru lupte. Prufrax se comportă bine în toate. Purta cu ea ceva special, un gând pe care nici măcar nu-l pomenise lui Clevo, şi purta cu ea acelaşi gând în ultimele zile pe Terenuri.

Profitând de libertatea şoimului, optă pentru rezidenţă post-luptacerbă în afara Terenurilor, în zona relativ neaglomerată a Fiicei Oraşelor. N-avea să revină la luptă, până nu lămurea câteva probleme – dintre care, statutul ei era cea mai importantă.

Clevo începu să-şi susţină cazul înaintea superilor mijlocii. Căpătă sarcini pe Terenuri pentru a-şi pune la punct propunerile. Deocamdată, puteau sta împreună.

Rezidenţa avea o suprafaţă de şaisprezece metri pătraţi, nu elegantă – *naturală*, cum o descrisese Închirierea Opţională. Clevo o denumea „mansardă", incorect, cum

descoperi femeia căutând în blocurile ei de memorie, însă poate că el descrisese atmosfera.

În ultima ei zi, stătea pe braţul lui Clevo. Amândoi dormiseră câteva ore de somn natural. Bărbatul nu se trezise încă şi Prufrax îi privi chipul şi întinse palma, să-i pipăie braţul.

Diferea de braţele celorlalţi faţă de care fusese receptivă. Era unic. Gândul o amuza. Nicicând nu mai existase o recepţie precum a lor. Acesta era începutul. Şi dacă amândoi aveau să fie copiaţi, dragostea aceea, recepţia urma să fie repetată de un număr infinit de ori. Clevo întâlnind-o pe Prufrax, învăţând-o, deschizându-i ochii.

Cumva, deşi prin repetiţie contribuia la moartea istoriei, se simţea încântată. Acela era gândul secret care o însoţea în luptă. Avea să supravieţuiască de fiecare dată, oriunde s-ar fi găsit, indiferent la a câta copie. Avea să-l primească pe Clevo şi el s-o înveţe. Dacă nu atunci – dacă murea unul dintre ei – atunci în viitor. Moartea istoriei putea fi un lucru bun. Dragostea putea continua la nesfârşit.

Pierduse până şi rudimentul de teamă înaintea morţii, chiar şi cu motivaţia satisfacţiei din prezent. Funcţiile ei se sensibilizaseră. Avea să-l mulţumească pe Clevo, făcând tot ceea ce nu putea el. Iar dacă bărbatul trebuia să intre în transa aceea în care-l găsea deseori, în starea de introspecţie, de retrăire a propriilor lupte şi de invidiere a activităţii ei, nu era chiar atât de rău. Tot ceea ce făceau, unul pentru celălalt, era bine.

= *A fost* bine.

= *A fost.*

Prufrax lunecă de pe braţul lui şi părăsi spaţiul îngust de dormit, trecând prin perdeaua fumurie de aer, în salon. Acolo stăteau doi şoimi şi o superă pe care n-o mai văzuse niciodată. O privi.

— Sub, rosti Prufrax.

— Supra, replică femeia. Era îmbrăcată în roşu şi verde, culori de Teren, nu de navă.

— Pot să te ajut?

— Da.

— Deci o datorie?

Supera îi făcu semn să se apropie.

— Ai recepţionat un cercetător?

— Da, răspunse Prufrax. Întâlnirile nu puteau constitui un secret pe navă şi nici stabilirea lor lângă Terenuri. Este interzis?

— Nu. Supera o scrută, observându-i forma perfectă de luptă, graţia naturală a atitudinii ei, goală, în centrul compartimentului. S-a luat o hotărâre. Acum ţi se decide statutul.

Simţi un fior.

— Prufrax, vorbi şoimul mai vârstnic. (Îl recunoscuse din fiburi, ca şi pe tovarăşa lui: Kumnax şi Arol. Cândva, eroii ei...) Ţi s-a acordat o onoare, ca şi partenerului tău. Ai o varietate genetică valoroasă...

De-abia auzi restul. Îi spuseră că avea să revină la lupte, până când considerau că dobândise suficientă experienţă şi profunzime ca să fie adusă în divizia polinstruc. După aceea, urma să termine cu lupta. Avea să slujească mai bine ca un exemplu, un erou.

Eroii nu puteau niciodată să se cupleze în afara funcţiei. Eroii şoimi nu se puteau cupla nici măcar cu ex-şoimi.

Clevo apăru de după perdeaua din aer.

— Sarcină, rosti supera. Rezidenţa este desfiinţată. Amândoi veţi căpăta locuinţe separate, îndatoriri separate.

Plecară. Prufrax întinse mâna, dar Clevo n-o apucă.

— N-are rost, zise el.

Brusc, femeia se simţi copleşită de mânie.

— Renunţi? Am sperat prea mult? *Cât de puternic?*

— Poate chiar mai puternic decât tine, spuse el. Ştiam că ordinul va veni. Totuşi, n-am plecat. Asta mi-ar fi putut afecta şansele înaintea superilor supremi.

— Atunci, cel puţin preţuiesc mai mult decât istoria ta?

— Acum tu eşti istorie. Istorie aşa cum o fac ei.

— Simt că mor, spuse ea, cu un glas uimit. Ce-i asta, Clevo? Ce mi-ai făcut?

— Şi pe mine mă doare, răspunse bărbatul.

— Te doare?

— Sunt derutat.

— Nu cred, făcu Prufrax, înfuriindu-se iarăşi. Ştiai şi n-ai făcut nimic?

— Ar fi fost împotriva datoriei. Ar fi mai rău, dacă ne-am lupta cu ea.

— Atunci la ce-i bună măreaţa şi exaltata ta istorie?

— Istoria este ceea ce ai, zise Clevo. Eu doar o înregistrez.

= De ce i-au separat?

= Nu ştiu. Oricum, nu-l plăceai.

= Da, dar acum...

= Vezi? Tu eşti ea. Noi suntem ea. Dar umbre. Ea era întreagă.

= Nu-nţeleg.

= Nici noi. Priveşte ce se întâmplă cu ea. I au luat cea avea mai bun. Prufrax.

Intră în luptă de încă optsprezece ori, înainte de a muri aşa cum o fac adeseori eroii, murind în toiul a ceea ce făcea cel mai bine. Întrebarea: ce anume o făcea mai bună mainte de despărţire – pentru că, în mod limpede, n-a fost o luptătoare atât de strălucită şi după aceea – n-a fost lămurită. Răspunsurile intră într o clasificare dispărută a cunoştinţelor, şi-au mai rămas puţine de interpretat, nici unul accesibil acestui aparat.

= Deci, a plecat, a luptat şi-a murit. Nici măcar fiburi nu i-au făcut, niciodată. Asta a ucis-o?

= Nu cred. Lupta destul de bine. A murit aidoma altor şoimi.

= Altfel ar fi putut trăi.

= Cum pot şti asta, mai bine decât tine?

= Ei... noi ne am mai întâlnit, ştii? Eu l-am întâlnit, odată, pe Clevo, pe nava mea. Nu m-au lăsat să rămân mult cu el.

= Cum ai reacţionat faţă de el?

= A fost atât de scurt... nu ştiu.

= Să-ntrebăm...

Cu mii de staţii de încartiruire, era inevitabil ca unele dintre viziunile lui Prufrax să se adeverească, ei să se întâlnească din când în când. Clevo erau mulţi, ca şi Prufrax. Fiecare navă transporta seturi de mai mulţi din fiecare. Deşi Prufrax n a fost niciodată la fel de încununată de succes precum originalul ei, a fost un model minunat. Ea...

= N-a fost niciodată la fel de încununată de succes. I-au luat agerimea. Nici măcar n-au ştiut asta!

= Trebuie s-o fi ştiut.

= Atunci n-au dorit să învingă!

= Nu ştim asta. Poate că au existat motive mai importante.

= Da, cum ar fi uciderea istoriei.

❖ ❖ ❖

Aryz se înfioră în trupul său ce se încălzea, ameţit ca înaintea înmuguririi, apoi recăpătă controlul. Fusese smuls de lângă mandat, chemat la sarcinile lui.

Examină formele şi umanul captivi. Erau parcă diferiţi. De cât timp fuseseră scufundaţi în mandat? Verifică iute, frenetic, înainte de a răspunde apelului. Mam cea reconstruită funcţionase eronat. Nici unul din ei nu fusese hrănit. Erau slabi, palizi, răcindu-se.

Până şi forma mutantă, umflată, murea; pierdută, aidoma celorlalţi, în mandat.

Privi în altă parte. Totul era confuz. Oare el era uman sau Senexi acum? Decăzuse într-atât, încât să-i înţeleagă? Porni spre sursa apelului, rămăşiţele temporarei încăperi-clocă. Coridoarele erau acoperite cu pojghiţă de gheaţă de amoniac, arzându-i coconul, în vreme ce luneca pe deasupra. Mintea-clocă ieşise din teaca de flux. Sistemele de întreţinere în caz de pericol nu funcţionaseră bine; mintea-clocă era vătămată.

— Unde-ai fost? îl întrebă.

— Am presupus că nu va fi nevoie de mine, până revii din teaca de flux.

— N-ai urmărit!

— Era nevoie? Suntem într-atât de înaintaţi în timp, încât toate acţiunile noastre sunt învechite. Nebuloasa a suferit un colaps, rezultatul este decis.

— Nu ştim asta. Suntem urmăriţi.

Aryz se întoarse către peretele senzor – ceea ce mai rămăsese din el – şi văzu că erau, într-adevăr, urmăriţi. Fusese neatent.

— Nu-i vina ta, zise mintea-clocă. Ţi s-a trasat o sarcină care te-a contaminat şi ţi a distrus funcţia. Te vei destrăma.

Aryz ezită. Devenise atât de diferit, atât de contaminat, încât, pur şi simplu, *ezită* la o comandă directă din partea minţii-clocă. Era însă vătămată. Fără el, fără lucrurile pe care le învăţase, ce putea face? Nu raţiona corect.

— Există fapte pe care trebuie să le afli, fapte importante...

Simţea un val de repulsie radiind dinspre mintea-clocă, o spaimă lipsită de înţelegere şi încă ceva, asemănător mâniei umane. Oricâte ar fi învăţat şi oricât s-ar fi schimbat, nu putea suporta răbufnirea aceea.

Dorind-o şi, totuşi, împotriva dorinţei sale – nu mai conta – se simţi lichefiindu-se. Coconul se prăbuşi sub el şi căzu, nimerind într-o baltă de amoniac îngheţat. Îl arse, totuşi nu încercă să se ridice. Înainte de a se sfârşi, văzu cu o

surprinzătoare claritate ce însemna să fii o derivaţie ind, sau o minte-clocă, sau un uman. O pătrundere atât de valoroasă, şi se scurse din permea, înghe ţând pe amoniac.

Mintea-clocă recâştigă puţinul control pe care-l mai putu asupra fragmentului. Nu existau însă apărări care să-şi merite numele. Calmă, pregătindu-se pentru propria-i nimicire, aşteptă sfârşitul urmăririi.

❖ ❖ ❖

Mam declanşă o alarmă. Interfaţa cu mandatul fu întreruptă. Slăbiţi, de-abia reuşind să se târască, umanii se priviră între ei cu oroare şi se împinseră către colţuri opuse ale încăperii.

Erau derutate: care dintre ele era prizoniera, care forma-momeală? Nu părea important. Amândouă erau slabe, numai piele şi os, acoperite de propriile excremente. Se întoarseră, dintr-o mişcare, holbându-se la mutant. Zăcea în colţul lui, capul minuscul, ridicol pe toracele uriaş, braţe mici şi picioare de-abia funcţionale chiar atunci când fuseseră sănătoase. Surâse slab spre ele.

— Te-am simţit, rosti una dintre Prufrax. Erai cu noi, acolo. Glasul îi era un croncănit slab.

— Ăsta era locul meu, replică mutantul. Singurul meu loc.

— Ce funcţie, ce nume?

— Sunt... asta ştiu. Sunt cercetător. Acolo. Acolo, mă cunoşteam.

Îl priviră atente . Capul. Ceva familiar, chiar şi acum.

— Eşti un Clevo...

În jurul lor era zgomot, întrerupând cuvintele slabe ale mutantului. Pe când priveau, incinta lor fu secţionată precum o portocală şi feliile desfăcute în afară. Iluminatul încetă. Îi învălui frigul.

În odaie pluti o femelă umană goală, înconjurată de versiuni micuţe ale ei, aidoma unui înger însoţit de neamul său. Era subţire, precum un şarpe. Purta doar inele argintii la încheieturi şi un colier îngust în jurul mijlocului. Strălucea verde-albăstrui în întuneric.

Cele două Prufrax mişcară încetişor din buze, dar în spaţiul aproape vid nu se auzi nici un sunet. *Cine eşti?*

Femeia le examină, fără vreo modificare a expresiei, apoi întinse braţele, gata parcă să zboare. Nu purta mănuşi, însă aparţinea tipului lor.

Aşa cum făcuse de nenumărate ori până atunci, găsind asemenea experimente Senexi – deşi acesta părea mai vechi decât multe – ridică un braţ mai sus. Culoarea verde-albastră spori, se răspândi în unde până la pereţii schilozi înconjurând formele ce mureau, îngheţate. Perfectă, angelică, părăsi ruinele să-şi proiecteze lumina intermitentă, pălind.

Distruseseră fiecare părticică a fragmentului, cu o excepţie. O lăsară în urmă, neatinsă.

După aceea, continuară, câteva milioane, deşi precum ceaţa, lucrând în spaţiile interstelare, singurul lor stăpân fiind supremaţia realului.

N-aveau nevoie de alţi stăpâni. Ei n-aveau să dea greş, niciodată.

❖ ❖ ❖

Mandatul pluti în beznă şi ger, memoria lui continuând să funcţioneze, dar singura viaţă fiind traseele, destrămându-se rapid, traversate cândva de minţi. Urmele se zbătură puţin, aproape vii parcă, dar respectând doar regulile cuantice ale stărilor de energie descrescătoare. În cele din urmă, se lumină o memorie micuţă.

Ultimul poem al lui Prufrax, explică reflex mandatul.

Cum se-nteţesc focurile! Pacea
trece
Toate-amintirile pierdute.
Nicicând n-am aflat acea unică uşă,
Sortindu-ne de-a pururea cercul.

Cenuşi pentru stele, minciuni pentru
suflete,
Să ne rotim în jurul găurilor.

Ucide pe cei buni, mănâncă pe cei
tineri.
Dincolo de veşnicie.
Eu şi cu tine nu suntem nicicând
terminaţi.

Înregistrarea se topi în neant. În jurul mandatului, universul îmbătrâni foarte rapid.

Traducere de
Mihai-Dan Pavelescu

CHARLES SHEFFIELD

Georgia on My Mind

Născut în anul 1935, în Anglia, Charles Sheffield se stabileşte în America la vârsta de 30 de ani, continuându-şi cariera de fizician (mai mult de 100 de articole publicate în reviste tehnice şi ştiinţifice) şi activitatea de scriitor (peste 80 de povestiri şi 11 romane science fiction).

Pentru prima oară, mi-am complicat existenţa cu calculatoarele digitale în 1958. Ar putea părea epoca întunecată, dar noi ne consideram infinit mai avansaţi decât predecesorii noştri, cu zece ani în urmă, când programarea se făcea în principiu prin conectarea la curent într-un tablou cu borne, iar un calculator cu cartele secvenţiale era considerat culmea sofisticării.

Chiar şi aşa, în 1958 era prea devreme ca, între calculatoarele analoage şi cele digitale decizia să se stabilească, definitiv, în favoarea digitalelor. Primul calculator pe care l-am programat era, conform standardelor nimănui, o brută.

Se numea MCDEU, adică Maşină de Calcul Digitală Electronică Universală şi era destul de bună pentru jucătorii de cărţi, următorul lucru după MCA (Maşină de Calcul Automată), pusă la punct de către Laboratorul Naţional de Fizică din Teddington. Spre deosebire de MCA, MCDEU era o maşină comercială; şi o sugestie pentru posibilele sale deficienţe a fost oferită de comentariile unuia dintre proiectanţi, privitor la MCA: „Dacă am fi ştiut că va fi perfecţionată în scop comercial, am fi terminat-o."

MCDEU era suficient de mare, ca să se poată merge prin interiorul său. Aşa procedau inginerii, când incizau diodele suspecte, cu o şurubelniţă, atunci când bestia se înţepenea. Lucru care se întâmpla adesea. Erorile maşinii constituiau o sursă tot atât de obişnuită de necazuri, cât şi erorile de programare; iar acestea erau îngrozitor de frecvente, deoarece lucrau la un nivel atât de apropiat de logica de bază a maşinii, încât cu greu se mai poate imagina astăzi aşa ceva.

Era să mai spun că, calculatorul nu avea compilatoare sau asamblare, dar asta nu-i întru totul adevărat. Exista un compilator în virgulă mobilă, numit ALPHACODE, dar rula de mii de ori mai încet decât un program în cod-maşină şi nici o persoană care se respecta nu-l folosise vreodată. Programam în absolut, pentru a utiliza cât mai bine cele patru sute două cuvinte ale memoriei de mare viteză (linie de întârziere cu mercur) a maşinii şi cele opt mii o sută nouăzeci şi două cuvinte ale memoriei de lucru (tambur rotativ). Pentru orice necesita mai mult decât atât, trebuiau folosite cartele perforate, pentru stocare intermediară, programatorul fiind pregătit să le care de pe bara de ieşire, pe bara de introducere.

Dacă adaug că rutinele de conversie binar-zecimal erau de obicei evitate, deoarece consumau spaţiu, că toate instrucţiunile erau definite în sistem binar, că programatorii trebuiau, deci, să fie familiarizaţi cu reprezentarea binară a numerelor, că realizam manual perforarea

cartelelor (nu electric) şi că maşina însăşi, din motive încă necunoscute mie, lucra cu numere în sistem binar ale căror cifre semnificative erau la dreapta şi nu la stânga – astfel că 13, de exemplu, devenea 1011 şi nu 1101, cum era normal, ei bine, din toate acestea rezultă esenţa programării pe MCDEU.

Acum, amintesc aceste lucruri nu fiindcă sunt interesante (pentru puţini oameni) sau pentru că sunt naive (pentru mulţi), ci pentru a sublinia că oricine programa pe MCDEU în acele zile de mult apuse, era un individ cu calităţi deosebite. Cel puţin, aşa credeam noi, deşi bănuiesc că pentru directori păream nişte copii zăpăciţi, care făceau lucruri de neînţeles, multe, la miezul nopţii (când era timp pentru depanare).

Peste câţiva ani au devenit disponibile mai multe calculatoare, s-a produs inevitabil diaspora şi toţi am plecat în alte locuri interesante. Unii şi-au găsit calea spre profesoratul universitar, alţii în comerţ şi mulţi, în străinătate. Dar ne-am propus să ţinem legătura, pentru că acele zile ne lăsaseră cu un sentiment deosebit.

Una dintre cele mai interesante figuri fusese Bill Rigley. Era un tip înalt, energic, cu părul ondulat, care purta tweed-uri englezeşti şi vorbea cu „â" deschis, ceea ce, pentru majoritatea americanilor, indică originea din Boston. Bill însă era un neozeelandez, care văzuse „pe viu" lucruri ca Marea Barieră de Corali, despre care noi, ceilalţi, doar auzisem. Nu vorbea mult despre casa şi familia lui, dar probabil că tânjea după ele, căci după câţiva ani petrecuţi în Europa şi în America s-a întors pentru a ocupa un post la facultate, în cadrul catedrei de Matematică (mai târziu, catedra de Ştiinţă a Calculatoarelor, când s-a înfiinţat una, în cele din urmă), la Universitatea din Auckland.

Auckland se află pe insula nordică, ceva mai puţin izolată decât insula pustie din sud, totuşi departe de coasta estică a Statelor Unite, unde m-am stabilit eu. Chiar şi aşa, Bill şi eu am menţinut o legătură strânsă, pentru că interesele noastre ştiinţifice erau foarte asemănătoare. Ne vedeam la intervale de câţiva ani în Stanford sau în Londra, sau oriunde se intersectau drumurile noastre şi ne cunoşteam unul pe altul până în cele mai ascunse gânduri, cum puţini oameni se cunosc. Bill m-a ajutat să suport doliul când soţia mea, Eileen, a murit, iar eu am ştiut, la rândul meu, dar fără să vorbim vreodată, secretul întunecat ce-i umbrea viaţa. Indiferent cât de mult timp se scurgea între conversaţiile noastre, când ne întâlneam, le reluam ca şi cum niciodată n-ar fi fost întrerupte.

Interesele lui Bill erau multilaterale şi avea o înclinaţie deosebită pentru istoria ştiinţei. Aşa că nu a fost nici o surpriză faptul că, revenit în Noua Zeelandă, a început să cutreiere încoace şi încolo, cercetând contribuţia ţării lui la ştiinţa mondială. Ceea ce m-a surprins însă a fost scrisoarea primită de la el în urmă cu câteva luni, în care afirma că într-o fermă de lângă Dunedin, spre capătul sudic al insulei din miazăzi, găsise fragmente şi piese din Maşina Analitică a lui Charles Babbage.

Încă din 1950 ştiam totul despre Babbage. În acele timpuri exista o singură carte decentă despre calculatoarele digitale, *Mai repede ca gândul*, a lui Bowden, însă primul capitol era consacrat în întregime acelui englez excentric dar formidabil, cu oroare pentru muzicanţii de stradă şi cu o părere proastă despre Societatea Regală (care, spunea el, exista doar pentru a da dineuri la care îşi ofereau unii altora medalii). În ciuda acestor opinii ciudate, Babbage era patronul nostru spiritual. Pentru că începuse în 1834 şi continuase tot restul vieţii, încercând – fără succes – să construiască primul calculator digital programabil din lume. El a înţeles perfect principiile, dar a fost împiedicat de faptul că trebuia să lucreze cu părţi mecanice. Vă puteţi imagina un calculator construit din rotiţe şi cilindri dinţaţi, din angrenaje şi arcuri şi pârghii?

Babbage a putut. Şi ar fi triumfat chiar şi în condiţii tehnologice neadecvate, dacă ar fi depăşit o problemă esenţială: continua să se gândească la îmbunătăţiri. De îndată ce un proiect era pe jumătate asamblat, vroia să-l demonteze şi să înceapă să folosească piesele pentru a construi ceva mai bun. În momentul morţii lui, în 1871, minunata sa Maşină Analitică rămăsese un vis. Fragmentele şi piesele au fost transportate la Muzeul Ştiinţei, Kensington, din

Londra, unde au rămas până astăzi.

Având în vedere expunerea mea anterioară despre Babbage, reacţia la scrisoarea lui Bill Rigley a fost de pur scepticism. Era de înţeles că Bill ar fi vrut să găsească o dovadă a pieselor Maşinii Analitice undeva, în locurile favorite de acasă; dar pretenţia lui, cum că ar fi reuşit, era, cu siguranţă, o auto-amăgire.

I-am răspuns, sugerându-i acest lucru cât mai plin de tact. Şi am primit, ca răspuns prompt, nu o dezicere, ci cel mai impresionant pachet de documente pe care l-am văzut vreodată (aş spune, până în acel moment; aveau să se întâmple lucruri şi mai ciudate).

Primul era o scrisoare de la Bill, în care explica, în stilul lui direct, că maşina pe care o găsise supravieţuise pe insula sudică a Noii Zeelande pentru că „noi nu aruncăm lucrurile bune, aşa cum faceţi voi, din plin". Mai sublinia, prin zeci de exemple, că în secolul al XIX-lea exista un contact mult mai strâns între Marea Britanie şi antipozi, decât îmi imaginasem eu vreodată. O vizită în Australia şi în Noua Zeelandă reprezenta ceva obişnuit pentru persoanele educate, un fel de versiune extinsă a Marelui Tur European. Charles Darwin a fost, bineînţeles, un vizitator, pe *Beagle*, dar existaseră şi alţi oameni de ştiinţă mai puţin cunoscuţi, călători din lumea întreagă şi domni din înalta societate. Doi dintre fiii lui Charles Babbage fuseseră acolo în 1850.

Al doilea lucru din pachet erau fotografii ale maşinii găsite de Bill. Îmi apărea aşa cum era de fapt, o grămadă de cilindri dinţaţi, angrenaje şi roţi. Cu siguranţă, semănau cu părţi ale Maşinii Analitice sau ale Maşinii Diferenţiale, realizată anterior, deşi nu-mi puteam da seama cum s-ar fi potrivit laolaltă.

Nici scrisoarea şi nici fotografiile nu erau convingătoare. Mai degrabă, s-ar fi putut crede contrariul. Am început să concep în minte scrisoarea care ar fi spus multe lucruri, totuşi ceva m-a făcut să ezit: mulţi istorici ai ştiinţei cunosc mult mai multă istorie decât ştiinţă şi puţini sunt specialişti în calculatoare. Dar Bill aparţinea minorităţii, fiind un expert în calculatoare, care întâmplător era fascinat de istoria ştiinţei. Ar fi fost extraordinar de greu să-l păcălească – doar dacă el nu vroia să se mintă singur.

Deci, aveam de redactat o scrisoare dificilă. Problema s-a complicat însă, căci ceea ce nu puteam da la o parte şi nici înţelege greşit, era al treilea lucru din pachet: o copie după un manual de programare, scris de mână, pentru Maşina Analitică a lui Babbage. Era datat şapte iulie 1854. Bill scria că poseda originalul. Îmi mai spunea că era singura persoană care ştia de descoperirea lui şi mă ruga să păstrez aceste detalii doar pentru mine.

Şi aici, pentru a-mi explica uimirea, trebuie să mă afund din nou în istoria calculatoarelor. Nu tot în 1950, de unde am început, ci în 1840. În acel an, un matematician italian. Luigi Federico Menabrea l-a auzit pe Babbage vorbind la Torino despre noua maşină pe care o construia. După mai multe explicaţii trimise prin scrisori de Babbage, Menabrea a scris o lucrare privind Maşina Analitică, în Franţa, publicată în 1842. Mai târziu în acelaşi an, Ada Lovelace (fiica lordului Byron; Lady Augusta Ada Byron Lovelace, ca să-i dau numele complet) a tradus memoriile lui Menabrea şi a adăugat propriile ei note, foarte lungi. Aceste note au constituit primul manual de software din lume; Ada Lovelace descria cum se programează Maşina Analitică, inclusiv complicatele tehnici recursive, de întoarcere în program şi ramificare.

Deci, exista un manual pentru Maşina Analitică cu doisprezece ani înainte de 1854; şi s-ar putea argumenta că ceea ce găsise Bill în Noua Zeelandă nu era altceva decât o copie a celui scris în 1842 de către Ada Lovelace.

Dar problemele nu se terminau aici. Documentul pe care mi-l trimisese Bill mergea mai departe decât notele din 1842. El aborda aspectele dificile ale adresării indirecte, ale programelor şi subrutinelor relocalizabile şi oferea un nou limbaj de programare pentru Maşina Analitică – ce alcătuia un asamblor primitiv.

Ada Lovelace ar fi putut avea asemenea idei avansate şi ar fi putut scrie manualul respectiv. Este posibil ca ea să fi fost înzestrată, deşi toate mărturiile referitoare la propriile caiete de matematică s-au pierdut. A murit în 1852 şi nu există nici o dovadă,

în vreuna din lucrările care i-au supraviețuit, că ea ar fi fost uimitorul deschizător de drumuri, autorul documentului pe care îl primisem de la Bill. Mai mult, manualul avea pe prima pagină inițialele autorului, L.D. Pentru lucrările publicate, Ada Lovelace folosise propriile inițiale, A.A.L.

Am citit și recitit manualul, mai ales secțiunea finală. Conținea un exemplu de program de calcul al volumului unui solid neregulat, prin integrare numerică – și includea o pagină de output, rezultatele tipărite ale programului.

În acel moment mă gândeam doar la trei posibilități. Prima: cineva, în cursul ultimilor ani, „plantase" cu grijă un fals deliberat lângă Dunedin și îl lăsase pe Bill Rigley să-l „descopere". A doua: Bill însuși era implicat în încercarea de a pune la cale o farsă, din motive pe care nu le puteam înțelege.

Ambele explicații mă puneau în dilemă. Bill era probabil cel mai prudent, meticulos și conservator cercetător pe care îl întâlnisem vreodată. Avea mare grijă să nu greșească și nu putea fi păcălit ușor. Era ultimul om din lume care să creadă că, născocirea unei farse ar fi reprezentat ceva amuzant.

Rămânea a treia posibilitate. Cineva din Noua Zeelandă construise o versiune a Mașinii Analitice, o făcuse să funcționeze și depășise stadiul la care ajunsese Charles Babbage.

Am numit o a treia posibilitate, totuși părea mai degrabă a treia imposibilitate. Nu era de mirare că Bill îmi ceruse să păstrez secretul. Nu vroia să devină calul de bătaie al istoricilor calculatoarelor.

Și nici eu. Am făcut un pas neobișnuit în relația mea cu Bill: am luat telefonul și l-am sunat în Noua Zeelandă.

— Ei, ce crezi? m-a întrebat el, de îndată ce mi-a recunoscut vocea în receptor.

— Mi-e teamă să mă gândesc. Cât de bine ai verificat?

— Am trimis exemplare ale lucrării în cinci locuri, unul în Japonia, două în Europa și două în Statele Unite. Datele care se atribuie hârtiei și cernelii variază între 1840 și 1875, cu 1850 ca médie. Mașina pe care am găsit-o a fost protejată prin împachetare în ambalaje îmbibate cu ulei de in. Datarea acestora variază între 1830 și 1880. La celălalt capăt al firului a urmat o pauză. Și mai este ceva. Niște lucruri pe care nu le aveam acum două săptămâni.

— Spune-mi.

— Mai bine nu. Nu așa. Apoi, din nou tăcere, mai îndelungată. Te interesează, nu?

— De ce crezi că ți-am telefonat? Încotro trebuie să zbor?

— Christchurch. Insula Sudică. Vom merge mai spre sud, la Dunedin. Adu-ți haine călduroase. Aici este iarnă.

— Știu. Te voi suna de îndată ce aflu ora sosirii acolo.

Acesta a fost începutul

Smocul de păr ondulat luase o tentă de cenușiu și Bill Rigley purta acum o barbă sare-și-piper care, cu fața lui bătută de vreme îl făcea să semene cu un matelot antic. Dar nimic altceva nu se schimbase, cu excepția, poate, a încordării ciudate din ochii lui.

Nu ne-am strâns mâinile când ne-am întâlnit pe aeroportul Christchurch și nici n-am schimbat cuvinte convenționale de salut. De îndată ce am fost destul de aproape pentru a putea vorbi, Bill a spus doar:

— Dacă nu mi s-ar întâmpla mie, aș susține că nu s-ar fi putut întâmpla nimănui altcuiva.

Și m a condus la mașina sa.

Bill se născuse pe Insula Sudică, deci lungul drum de la Christchurch la Dunedin era pe un teritoriu familiar lui. Eu, în acea zăpăceală ciudată, totuși plăcută, ce urmează unei lungi călătorii aeriene – după ce coborî din avion și înainte de a te izbi palele de vânt – priveam țintă peisajul, din locul la care mă gândeam ca fiind al șoferului (ei circulă pe stânga, ca britanicii).

Traversam netedele Câmpii Canterbury, pe un drum rectiliniu ce tăia întinderea golașă de câmpuri înnoroite. Trecuseră aproape trei luni de la recoltat – grâu sau orz, după aspectul mirištei – și nu prea era nimic de văzut până la Timaru, când am intrat pe un drum de coastă, cu oceanul cenușiu și monoton în stânga și șesul cafeniu și gol în dreapta. Mai vizitasem o dată Insula Sudică, dar atunci fusese o excursie-fulger, ceva mai mult decât un tur

în jurul oraşului Christchurch. Acum, pentru prima oară începeam să apreciez mormăiala lui Bill, despre „supra-aglomeratul" Auckland de pe Insula Nordică. Vedeam maşini şi oameni, însă faţă de ceea ce fusesem obişnuit, aici era doar o „stropeală" din ambele. Se făcuse după-amiaza târziu şi, pentru că ne îndreptam spre sudul îndepărtat, devenise mai frig şi începuse să plouă. Oceanul se ascunsese privirii după o perdea de ceaţă şi burniţă.

Nu discutasem nimic de când ne urcasem în maşină. Hotărîsem să evităm să vorbim. Totuşi, în cele din urmă, după câteva secunde în care singurele zgomote erau ale motorului şi ale ştergătoarelor de parbriz, Bill spuse:

— Mă bucur că ai venit. În ultimele săptămâni au existat momente când mă întrebam serios dacă nu mi-am pierdut capul. Iată ce vreau să fac. Mâine dimineaţă, după ce te vei fi odihnit bine, am să-ţi arăt totul, aşa cum l-am găsit. În mare parte, doar *unde* l-am găsit. Şi apoi vreau să-mi spui despre ce crezi tu că-i vorba.

Am încuviinţat din cap:

— Care este populaţia Noii Zeelande?

Fără să întorc capul, am văzut licărirea din ochii lui Bill.

— Totală? Patru milioane, cel mult.

— Şi care era în 1850?

— Asta-i o întrebare al naibii de bună. Nu ştiu dacă îţi poate spune cineva. Să zicem, vreo două sute de mii. Dar marea majoritate erau de origine maoră. Ştiu încotro baţi şi sunt întrutotul de acord. Nu există nici o posibilitate ca o versiune a Maşinii Analitice să fi fost construită în Noua Zeelandă, la mijlocul secolului trecut. Pur şi simplu, aici nu exista industrie prelucrătoare. Asamblarea finală s-ar fi putut realiza, dar reperele trebuiau construite şi montate în subansambluri în Europa.

— De către Babbage?

— Sigur că nu. Era încă în viaţă în 1854. A murit în 1871 şi dacă ar fi ştiut că pe undeva se construise o versiune a Maşinii Analitice, ar fi vorbit despre asta în toată Europa.

— Dar dacă n a fost Babbage...

— Atunci cine a fost? Ştiu. Mai ai răbdare câteva ore. Nu încerca să te gândeşti la asta până ce nu te-ai odihnit, vei avea şansa să vezi totul cu ochii tăi.

Avea dreptate. Călătorisem non-stop, suportasem diferenţele de fus orar şi creierul meu declarase grevă. Mi-am ridicat gulerul hainei peste urechi şi m-am afundat în scaun. În ultimele zile, absorbisem atâtea informaţii despre Babbage şi Maşina Analitică, cât îmi putea duce capul. Acum trebuia să-l las să le sorteze singur, pe măsură ce Bill avea să-mi arate totul. Apoi urma să vedem dacă puteam veni cu o explicaţie mai plauzibilă pentru ceea ce găsise el.

Cum alunecasem într-o stare de semiconştienţă, am realizat brusc că toate alcătuiau un puzzle uriaş. Până în acel moment îmi spusesem, în subconştient, că Bill greşea complet. Decisesem să evit consecinţele logice ale faptului că el avea dreptate. Atunci puzzleul uriaş nu era apariţia unei Maşini Analitice, cu instrumente avansate de programare, în Noua Zeelandă, ci dispariţia acestor lucruri de pe faţa Pământului.

Unde naiba se duseseră?

Destinaţia noastră era o fermă aflată la aproape douăzeci şi cinci de kilometri sud de Dunedin. Nu am văzut mult din ea când am ajuns, pentru că ploua şi era o noapte neagră ca smoala, iar eu eram pe trei sferturi adormit. Dacă m-am gândit totuşi la ceva, aşa cum stăteam în camera mică, îngustă şi prăbuşit în pat, era faptul că dimineaţă, când voi fi treaz şi cu mintea limpede, Bill îmi va arăta totul şi se va sfârşi cu nedumerirea mea.

N-a fost chiar aşa. În primul rând, am dormit prea mult şi m-am simţit groaznic când m-am sculat. Uitasem ce consecinţe poate avea o călătorie lungă, în care nu dormi. În ultimii cinci ani călătorisem tot mai puţin şi devenisem leneş. În al doilea rând, peste noapte ploaia se schimbase în lapoviţă şi cădea în rafale care te îngheţau. Vântul bătea puternic dinspre est, dinspre ocean. Bill şi cu mine stăteam la masa de lemn uzată din bucătăria fermei, în timp ce doamna Trevelyan îmi împingea în faţă slănină, ouă, cârnaţi de casă, pâine şi ceai dulce fierbinte, până când am început să dau semne de viaţă. Era o doamnă vioaie, roşie în obraji, de vreo şaizeci de ani şi

dacă era surprinsă că Bill adusese în sfârşit pe altcineva cu care să exploreze Căsuţa, ascundea bine acest lucru.

— Bine, atunci, spuse ea, când am fost sătul. Dacă veţi face câţiva paşi pe deal, veţi avea nevoie de impermeabil. Jim a luat unul când a ieşit, dar mai avem destule.

Se părea că Jim Trevelyan era afară, îngrijind animalele fermei şi făcea asta din zori. Bill rânji sadic, văzându-mi expresia feţei:

— Doar nu vrei ca ploaia să se oprească, nu-i aşa?

Vroiam să mă întorc în pat. Dar nu străbătusem o mie şase sute de kilometri ca să stau întins. „Câţiva paşi pe deal" au însemnat aproape un kilometru de lipăit prin noroiul acoperit cu un strat subţire de gazon mlăştinos.

— Cum ai găsit locul ăsta? l-am întrebat pe Bill.

— Întrebând şi privind. Am mai fost în mii de locuri similare, fără să găsesc nimic.

Ne apropiam de o construcţie cubică, solid clădită, din blocuri lipite cu mortar din piatră de var. Era afectată de vreme, dar acoperişul de ardezie şi hornul erau intacte. Pentru mine, nu părea cu mult mai mică decât casa principală a fermei.

— Nu se numeşte „Căsuţa" pentru că este mică, explică Bill. Se pare că aici locuiau cei tineri când se căsătoreau prima oară. Asişti la o tragedie a secolului XX. Jim şi Annie Trevelyan sunt a patra generaţie de fermieri. Ei au cinci copii. Toţi au plecat la colegiu şi nici unul nu s-a întors să locuiască în Căsuţă şi să-şi aştepte rândul la conducerea fermei. Jim şi Annie au rămas în Casa Mare, aşteptând şi sperând.

Când am intrat, uşa masivă de lemn s a deschis uşor în balamalele unse.

— Jim Trevelyan îngrijeşte pe aici şi cred că ei se bucură să vadă că eu mai însufleţesc locul, spuse Bill. Presupun că şi imaginează că sunt nebun de legat, dar n-au spus niciodată nimic. Ţine asta, până aranjez eu puţin.

Ducea o lanternă de formă pătrată. Când mi-a dat-o, m-a uimit greutatea ei – şi el o cărase aproape un kilometru.

— Are un acumulator, explică Bill. Căsuţa are lămpi cu petrol, bineînţeles că aici nu există electricitate. După un an sau doi de umblat prin locuri izolate, am hotărît că nu are rost să străbaţi peste trei sute de kilometri ca să te uiţi la ceva, dacă nu poţi vedea ce-i acolo. Îl voi reîncărca de la maşină, dacă va fi nevoie.

Închisese uşa, aşa că vântul nu se mai auzea deloc. Am trecut printr-o spălătorie, spre o bucătărie mobilată cu scaune, masă şi un bufet de lemn masiv. Camera era friguroasă şi m am uitat lung la găleata cu cărbuni şi aprinzătorul uscat de lângă sobă.

— Dă-i drumul, spuse Bill, până aranjez pe aici. Mai ţine haina pe tine, totuşi – vei putea apoi să stai şi să te usuci.

Aprinse două lămpi mari cu petrol, de pe masă, pe când eu aşezam straturi de hârtie, beţe şi bucăţele de cărbune pe grătar. De treizeci de ani nu mai făcusem un foc de cărbuni, dar acest lucru nu-i o artă. În câteva minute puteam sta în picioare, cu un ochi la foc, ca să mă asigur că s-a aprins cum trebuie, uitându-mă mai atent prin cameră. Nu existau covoare, însă dincolo de uşa ce ducea spre dormitoare se vedea o rogojină din cocos. Bill a strâns-o, rulând-o, pentru a da la iveală un chepeng pătrat din lemn. Şi-a trecut cureaua prin inelul de fier şi l-a ridicat, icnind din cauza efortului, până ce trapa a devenit în sfârşit liberă şi s-a mişcat în balamalele de bronz.

— Beci de depozitare, zise el. Acum vom avea nevoie de lanternă. Aprinde-o şi dă-mi-o jos.

A coborât în întuneric, dar nu s-a îndepărtat. Încă i se mai vedeau pieptul şi capul când stătea pe podeaua beciului. Am aprins lanterna electrică şi i-am dat-o lui Bill.

— Doar o clipă, i-am spus şi m-am dus lângă sobă, am mai adăugat o jumătate de duzină de cărbuni şi m-am grăbit să mă întorc la chepeng. Bill dispăruse deja, când am coborît prin deschizătură.

Beciul de depozitare nu era mai lat decât înalt şi avea o podea foarte murdară. Am urmat lumina lanternei, până în celălalt capăt, unde o placă de lemn ieşea cu câţiva centimetri dintre scândurile groase de pe pământ. Pe acea podea înălţată stăteau trei cufere mari. Lanterna arunca o lumină puternică, stăruitoare, asupra lor.

— Ţi-am spus că vei vedea exact ce am văzut şi eu, spuse Bill. Toate astea au

fost scoase şi examinate, desigur, dar totul arată aproape exact aşa cum l-am găsit. În regulă, întâi hardware-ul.

A ridicat cu grijă capacul cufărului din dreapta. Era plin pe jumătate cu pliculeţe vechi. Bill a luat unul, l-a desfăcut şi mi-a pus în mână conţinutul. Era un cilindru solid, acoperit de vaselină, aparent, făcut din alamă. Pe partea lui superioară existau cifre de la zero la nouă, iar partea inferioară era o roată dinţată, ceva mai mare.

L-am examinat cu grijă, îndelung.

— Ar putea fi, am spus. Cu siguranţă, este aşa cum arată pozele.

Nu era nevoie să-i mai spun care poze. Ştia că mă gândisem în ultimele săptămâni la Charles Babbage şi la Maşina Analitică, aşa cum făcuse şi el.

— Nu cred că a fost făcut în Anglia, zise Bill. L-am studiat peste tot cu lupa şi n-am găsit marca producătorului. Părerea mea este că a fost fabricat în Franţa.

— Ai vreun motiv anume?

— Numerele. Acelaşi stil ca al unuia dintre cei mai buni ceasornicari francezi – vezi, şi eu am muncit.

A luat cilindrul şi l-a împachetat din nou, cu infinită grijă, în pliculeţul cu unsoare. Eu am privit cu atenţie în jur, de la podeaua murdară, la grinzile prăfuite.

— Acesta nu-i locul cel mai bun pentru lucruri valoroase.

— A fost foarte bun timp de o sută patruzeci de ani. Nu cred că poţi spune asta despre multe altele.

Era vorba despre altceva, şi Bill nu mai trebuia să intre în amănunte. Beciul era perfect pentru lucrurile de valoare – fiindcă nimeni nu s-ar fi gândit că ar fi avut vreo valoare.

— Desigur, aici nu sunt suficiente piese pentru a construi o Maşină Analitică, continuă el. Acestea trebuie să fi fost doar piese de schimb. Am dus câteva la Auckland. Şi nici nu am aici originalul manualului de programare, care se află tot în Auckland, încuiat la loc sigur, la universitate. Am adus o copie, dacă vom avea nevoie de ea.

— Perfect. Ne-am zâmbit. Dincolo de calmul meu, eram prea excitat ca să vorbesc şi pot spune că şi el se simţea la fel. Ai vreun indiciu despre cine ar putea fi „L.D." de pe pagina de titlu?

— Nici măcar nu bănuiesc.

Capacul fusese pus înapoi peste primul cufăr şi acum Bill îl îndepărta pe cel de pe al doilea.

— Dar am un alt misterios L.D. pentru tine. Acesta e următorul.

Purta mănuşi subţiri şi deschidea, cu mare grijă, un plic pătrat din carton, legat cu o panglică, ca un document oficial. După ce l-a dezlegat, l-a aşezat pe capacul celui de al treilea cufăr.

— Ar fi mai bine să nu-l atingi deloc, zise el. Ar putea fi foarte fragil. Spune-mi când vrei să vezi foaia următoare. Iar aici este o luptă.

Erau nişte desene. Câte unul pe foaie, cu tuş pe hârtie albă, fină şi realizate cu un stilou cu peniţă subţire. Nu aveau absolut nimic în comun cu Charles Babbage, cu manualele de programare sau cu Maşinile Analitice. Ceea ce aveau, atât de mic încât întâi a trebuit să cercetez cu atenţie, apoi să folosesc lupa, era un „L.D." subţire, îngrijit scris în colţul din dreapta, sus al fiecărei foi.

Erau desene cu animale de tipul miriapodelor, animale oarecare, pe care le găseşti înconjurând în grabă un doc plutitor sau ascunse în scoarţa unui copac ce putrezeşte. Sau, mai degrabă, după cum mi-am dat seama când le-am studiat de aproape, foile din plic erau desene ale unui singur animal, văzut de sus, de jos şi din toate părţile.

— Ei? întrebă Bill, aşteptând.

Eu revenisem la examinarea iniţialelor înscrise fin ale artistului.

— Nu-i acelaşi. Acesta este un „L.D." diferit de cel din manualul de software.

— Eşti mult mai ager decât mine, spuse Bill. Eu a trebuit să mă uit de cincizeci de ori pentru a vedea asta. Dar sunt perfect de acord, „L"-ul este diferit, la fel şi „D"-ul. Ce ai de zis despre animal?

— N-am mai văzut niciodată aşa ceva. Frumoase desene, totuşi eu nu sunt zoolog. Trebuie să le fotografiezi şi să le duci la catedra ta de biologie.

— Aşa am şi făcut. Nu-l cunoşti pe Ray Weddle, dar este un om de seamă. El spune că trebuie să fie doar desene, lucruri imaginate, pentru că nu există nimic asemănător lor şi nici n-a existat.

Legă din nou plicul, cu grijă şi-l puse

înapoi în cufăr.

— Am la mine şi fotografiile, dar am vrut ca să vezi originalele exact aşa cum le-am văzut eu prima oară. Vom reveni la ele, însă între timp: următorul exponat.

Ajunsese la al treilea cufăr şi îndepărta mai multe piese ambalate ale maşinii, apoi un strat gros de paie, iar acum mâinile îi tremurau. Nu vroiam să mă gândesc cum asudase şi agonizase Bill în faţa acestor obiecte, înainte de a spune cuiva. Impulsul de a face publică o astfel de descoperire trebuie să fi fost copleşitor, deşi teama de a nu fi ridiculizat, ca făcând parte dintre extremele ajunse la nebunie, ale oamenilor de ştiinţă, trebuie să fi fost cel puţin la fel de puternică.

Dacă până în acel moment totul fusese complicat şi mistic, ceea ce a urmat a fost aproape ridicol de simplu - dacă era autentic. Bill ridica, cu mare efort, o bară lungă de aproape cincisprezece centimetri, cu secţiunea de cinci pe opt centimetri. Strălucea hipnotic în lumina lanternei.

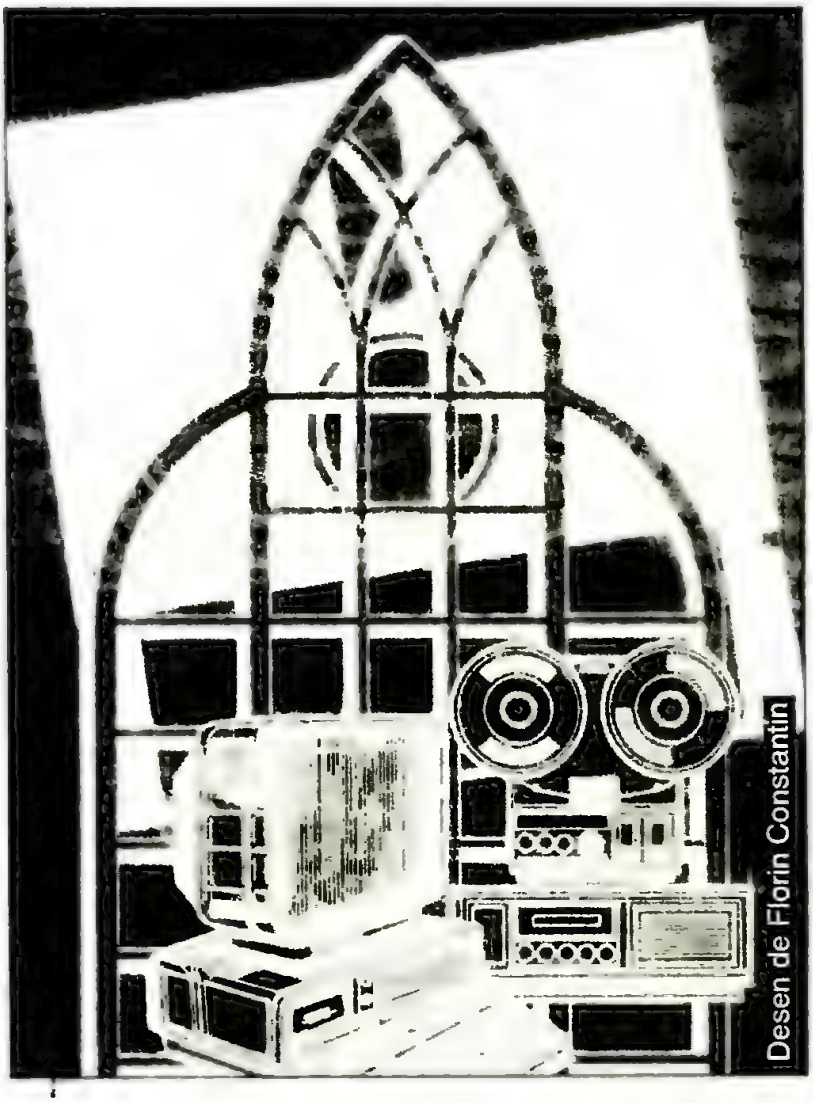

— Este... ştii tu, spuse el, ca răspuns la expresia de şoc de pe faţa mea. Aur solid de douăzeci şi patru de carate. Mai sunt încă treisprezece bucăţi.

— Dar familia Trevelyan şi oamenii care au locuit înainte la fermă?

— Nu s-au obosit niciodată să se uite. Astea au fost depozitate pe fundul unui cufăr, sub piese din Maşina Analitică şi sub pliculeţe vechi. Cred că nimeni nu s-a uitat mai departe de stratul de deasupra, până la venirea mea. Îmi zâmbi. Te tentează? Dacă aş fi cu douăzeci de ani mai tânăr, aş lua banii şi aş fugi.

— Câţi?

— Cât valorează aurul acum, la cursul de schimb din SUA?

— Dumnezeu ştie. Poate trei sute cincizeci de dolari uncia?

— Tu eşti cel care vrea să calculeze, nu eu. Aşa că, descurcă-te tu cu aritmetica. Paisprezece lingouri, fiecare cântărind unsprezece kilograme şi jumătate – folosesc greutăţile din comerţ, nu pe cele pentru metale preţioase, chiar dacă este aur.

— Unu virgulă nouăzeci şi şase milioane. Să zicem, două milioane, cifră rotundă. De cât timp este aici?

— Cine ştie? Dar pentru că era sub piesele Maşinii Analitice, aş spune că e aici de tot atâta timp, cât şi restul.

— Şi cui aparţine?

— Dacă vei întreba guvernul, pariez că-ţi va răspunde că lui. Dacă mă întrebi pe mine, este al celui care l-a găsit. Al meu. Şi acum, poate, al meu şi al tău. Râânji diabolic în lumina lanternei. Eşti pregătit pentru următorul exponat?

Nu eram.

— Cineva să aibă norocul să dea peste aurul de aici şi să-l lase...

Sub mantaua de ploaie, Bill purta o jachetă veche tip sport şi blugi. După câte ştiu eu, avea costume, nici unul cu mai

puţin de zece ani vechime. Viciile lui erau berea, vizitele în muzee şi aproape patru trabuce pe an. Nu mi-l puteam imagina ca pe Domnul Două Milioane de Dolari şi nu puteam crede că el însuşi s-ar vedea astfel. Următoarele lui cuvinte au configurat acest lucru.

— După cum gândesc eu, toate astea aparţin familiei Trevelyan. Va trebui totuşi să le explic că aurul este poate cel mai puţin valoros aici.

Se întorsese la cel de al doilea cufăr, cel care conţinea desenele şi mâinile îi tremurau din nou.

— Asta este ceea ce vroiam într-adevăr să vezi, continuă el, cu o voce răguşită. N-am avut şansa să le datez încă, dar pun pariu că toate sunt originale. Poţi să le atingi, dar uşor.

Ţinea în mână trei volume subţiri, cât nişte registre contabile. Fiecare avea cam cincizeci de centiemtri şi era legat într-un material negru, lucios ca pielea şmirghelită fin. L-am luat pe cel de deasupra şi l-am deschis.

Am văzut tabele cu numere, coloană după coloană. Cu siguranţă nu reprezentau rezultatele unei Maşini Analitice, pentru că erau scrise de mână şi aveau uneori tăieturi şi corecturi.

Am răsfoit paginile. Cifre. Nimic altceva, nici o notiţă, nici o semnătură. Date pe fiecare pagină. Erau toate din octombrie 1855. Scrisul era cel din manualul de programare.

Al doilea registru nu avea nici o dată. Conţinea o serie de desene ale maşinii, extrem de detaliate, cu roţi dinţate şi angrenaje complicate. Exista şi ceva scris, de tipul notelor explicative succinte şi al dimensiunilor, dar caligrafia nu părea familiară.

— Te voi scuti de efort, a spus Bill când am cerut lupa. În mod sigur, astea nu sunt ale lui L.D. Sunt copii exacte ale unor planuri ale lui Babbage pentru maşinile lui de calcul. Dacă doreşti, îţi voi arăta alte reproduceri, în Auckland, dar vei observa că astea nu sunt fotografii. Nu ştiu ce proces de copiere a fost folosit. Pun pariu că toate obiectele au fost aduse aici în acelaşi timp – când se va fi întâmplat aceasta.

N-aş fi dat crezare cuvintelor lui. La urma urmelor, venisem în Noua Zeelandă pentru a-i verifica personal ideile. Însă cinci minute au fost suficiente pentru a fi de acord cu el, pe moment.

— Aş vrea să iau acest volum şi celălalt sus, în bucătărie, am zis eu şi i-am dat înapoi al doilea registru. Vreau să mă uit bine la ele.

— Desigur, încuviinţă Bill. Exact la asta mă aşteptam. Am spus familiei Trevelyan că s-ar putea să stăm în Căsuţă chiar o săptămână. Ne putem găti singuri deşi Annie a spus că ar fi foarte fericită să ne aştepte la orele de masă. Cred că-i plac musafirii.

Nu eram sigur de asta. Nu sunt elitist, dar bănuiam că discuţiile dintre mine şi Bill din următoarele zile aveau să fie de neînţeles pentru Annie Trevelyan şi aproape pentru oricine.

Am întins mâna spre cel al treilea registru. Era scris complet de mână, fără nici un desen. Părea a fi o colecţie de scrisori succesive, cu marginea îndoită, pentru a lăsa un spaţiu de douăzeci şi cinci de centimetri pe cincizeci pentru scris. Scrisorile nu aveau paragrafe. Scrisul era frumos şi uniform şi indica o altă mână decât cea care alcătuise tabelele numerice din primul volum, iar un spaţiu de exact un centimetru despărţea sfârşitul unei scrisori de începutul următoarei.

Prima era datată 12 octombrie 1850. Începea astfel:

> Dragul meu Z.G., băştinaşii continuă să fie prietenoşi şi amabili, aşa cum e de dorit, deşi, vai! rămân adepţi ai păgânismului. Pentru că îi înţelegem tot mai bine, învăţăm că răspândirea lor este mai largă decât bănuiam. Am menţionat altădată insulele din nord, de la Taheete la Paratonga. Totuşi, se pare că există şi o ramură sudică a maorilor, în locuri depărtate. Mă întreb dacă ei şi-ar putea întinde aşezările pe tot drumul spre continentul din sud, explorat de James Cook şi, mai recent, de căpitanul Ross. Eu, personal, mă bucur de o călătorie pe o insulă aflată mai spre sud, cu însoţitori băştinaşi. Într-adevăr, ne aşteaptă o muncă de o viaţă. Amândoi simţim că, în ciuda absenţei prietenilor mult iubiţi, ca tine, Europa şi lumea finanţelor constituie o „lume pierdută". Louisa şi-a revenit complet din indispoziţia care m-a îngrijorat atât de mult acum doi ani şi trebuie să cred că motivul principal al îmbunătăţirii este fortificarea spiritului. Şi-a reluat munca ştiinţifică cu mai mare efi-

cienţă, cred, ca niciodată. Propriile mele eforturi în domeniul biologiei se dovedesc a fi fascinante. Când ne vei scrie din nou, te rog, nu ne povesti evenimentele sociale sau politice trecătoare din Londra, ci despre progresul ştiinţei. În această privinţă, L. şi eu suntem flămânzi de noi veşti. Cu afecţiuni şi cu asigurarea că ne gândim şi vorbim mereu despre tine, L.D.

Următoarea scrisoare era datată 14 decembrie 1850. Două luni după prima. Era suficient timp ca o scrisoare să ajungă în Anglia şi să vină răspunsul? Din nou, la sfârşit erau iniţialele L.D.

Am dat la sfârşitul volumului. Ultimele vreo douăzeci de pagini erau albe şi în scrisorile din final frumoasa caligrafie degenerase într-o mâzgăleală făcută în grabă. Ultima dată pe care am văzut-o era octombrie 1855.

Bill mă privea concentrat.

— E singurul registru cu scrisori? am întrebat.

El încuviinţă din cap.

— Dar asta nu înseamnă că s-au oprit. Doar că noi nu avem restul.

— Dacă n-au încetat, de ce au lăsat ultimele pagini albe? Hai să ne întoarcem sus. Cu registrele.

Vroiam să citesc fiecare scrisoare şi să examinez fiecare pagină. Totuşi dacă aş fi încercat să fac asta în beciul îngust şi răcoros de sub bucătărie, aş fi căpătat o pneumonie înainte de a fi terminat. Deja începusem să dârdâi.

— Primele impresii? întrebă Bill, după ce aşeză cu grijă cele trei registre pe masă şi se întoarse să închidă chepengul şi să aşeze la loc rogojina de cocos. Ştiu că n-ai putut încă să citeşti, dar nu mai pot aştepta, spune-mi ce gândeşti.

Am tras două scaune lângă sobă. Focul de cărbuni ardea şi răcoarea aproape dispăruse din cameră.

— Sunt două iniţiale „L.D.", am spus. Soţ şi soţie?

— De acord. Sau, poate, frate şi soră.

— Unul dintre ei – femeia – a scris manualul de programare pentru Maşina Analitică. Celălalt, bărbatul – dacă este un bărbat, şi putem fi siguri de asta – a făcut desenele animalului şi a redactat scrisorile. A păstrat copii după ceea ce a trimis în Europa, în cel de al treilea registru. Nici un răspuns, presupun.

— Ai văzut tot ce am văzut şi eu. Bill se aplecă în faţă şi întinse mâinile îngheţate spre foc. Ştiam că sunt doi, din scrisori. Dar nu am făcut diviziunea muncii chiar aşa cum ai făcut-o tu. Totuşi, pariez că ai dreptate. Altceva?

— Dă-mi o şansă. Trebuie să citesc. Am luat cel de al treilea registru, cel cu scrisori, de pe masă şi m-am întors lângă sobă. Par a fi misionari.

— Misionari şi oameni de ştiinţă. Combinaţia specifică secolului al XIX-lea.

Bill m-a privit citind două minute, apoi, neastâmpărul lui de a face ceva – sau de a mă întrerupe cu mai multe întrebări – a explodat. Dorinţa de a vorbi îl măcina, dar în acelaşi timp nu vroia să mă oprească din lucru.

— Mă întorc la Casa Mare, spuse el brusc. Să-i spun lui Annie că ne vom întoarce acolo mai târziu, pentru masa de prânz?

M-am gândit la vechea fermă, generaţie după generaţie de viaţă şi copii. Acum, acolo mai rămăseseră doar doi oameni şi viitorul gol. Am încuviinţat din cap.

— Dacă voi încerca să vorbesc despre astea, să mă opreşti.

— Da. Dacă voi putea. Şi dacă nu voi începe chiar eu. Şi-a încheiat pardesiul şi s-a oprit în pragul uşii. Cât despre aur, mă gândisem să le spun lui Jim şi lui Annie când l-am găsit pentru că sunt sigur că, legal, ei sunt cei mai îndreptăţiţi să-l ia. Dar urăsc gândul că, invocând alte motive, copiii lor se vor grăbi să vină acasă. Aş aprecia sfatul tău.. să-mi spui când să duc la îndeplinire acest lucru. N-aş vrea să mă considere Dumnezeu.

— Deci, vrei ca eu să joc acest rol. Spune-mi ceva. Ce motiv ar fi putut avea cineva să vină aici, pe Insula Sudică, în 1850, în secret şi să nu spună nimănui ce face? La asta trebuie să ne gândim.

— Aş fi preferat să răspund că poate ei au găsit piese din Maşina Analitică, lăsate neatinse aici, timp de un secol şi jumătate. Dar asta mi se pare puţin probabil. Şi ei au spus ce făceau. Citeşte scrisorile.

Apoi a plecat, iar eu am rămas în faţa focului. Musteam confortabil în pantalonii şi în pantofii uzi şi citeam. Curând, cuvintele şi căldura m-au dus înapoi cu o sută

patruzeci de ani, croindu-mi drum sistematic prin colecţia de scrisori.

Majoritatea lor conţineau probleme religioase sau de afaceri şi se adresau unor prieteni din Anglia, Franţa şi Irlanda. Fiecare persoană era identificată doar prin iniţiale. Devenea evident că femeia L.D. păstrase propria corespondenţă în mod activ, neînregistrată în acel registru, iar referinţele ocazionale la cheltuirea unor mari sume de bani făceau descoperirea lui Bill, privind filoanele de aur, mult mai puţin surprinzătoare. L.D., oricine ar fi fost, deţineau averi mari în Europa. Nu călătoriseră până în Noua Zeelandă din cauza problemelor financiare de acasă.

Însă nu toată corespondenţa privea probleme obişnuite din Europa lăsată în urmă. Împrăştiate printre sporovăielile dintre prieteni apăreau surprize, tot atât de neaşteptate şi de impredictibile cât şi fulgerul pe un cer senin. Prima dintre ele era o notă scurtă, datată ianuarie 1851:

> Dragă J.G., L. a auzit prin intermediul lui A.V.H. că C.B. nu mai speră să-şi termine marele lui proiect. După propriile cuvinte: „Nu mai este nici o şansă ca maşina să fie executată în timpul vieţii mele şi chiar mă îndoiesc de modul în care vor fi întrebuinţate desenele după terminarea lor." Este o mare tragedie şi L. nu poate suporta ideea posibilei pierderi. Putem face ceva? Dacă ar fi numai o problemă de bani...

Şi apoi, după mai mult de doi ani, în aprilie 1853:

> Dragă J.G., multe mulţumiri pentru materialele trimise, dar se pare că vremea a fost proastă în timpul călătoriei şi ambalarea inadecvată, pentru că trei cilindri au ajuns cu unul sau mai mulţi dinţi rupţi. Anexez identificarea acestor repere. Este posibil ca reparaţia să se poată face aici, deşi lucrătorii noştri, puţin îndemânatici, sunt departe de maşiniştii din Bologna sau Paris. Oricum, mi-ai face o mare favoare dacă vei putea afla dacă acest transport a fost asigurat cu adevărat, aşa cum am cerut. Al tău, L.D.

Cilindrii, cu roţi dinţate pentru angrenaje. Era prima aluzie la Maşina Analitică, dar, cu siguranţă, nu şi ultima. Am putut deduce, din alte scrisori către J.G. că mai fuseseră făcute trei sau patru transporturi spre Noua Zeelandă, în 1852, deşi se pare că acestea supravieţuiseră în bune condiţii călătoriei.

Pentru mai multă concizie, L.D. făcuse numeroase abrevieri la copierea scrisorilor: „c" era folosit pentru „care" şi „cu", „pentru" era prescurtat cu „p" şi aşa mai departe. În general, ele nu împiedicau înţelegerea frazelor şi refacerea originalului era uşoară, totuşi înjuram când persoanele erau reduse la iniţiale. Îmi venea imposibil să cercetez în urmă, pentru a le descoperi identitatea. A.v.H. era, probabil, cel mai mare călător şi scriitor al lumii, Alexander von Humboldt, cel care a marcat ştiinţele naturii din Europa primei jumătăţi a secolului trecut; şi C.B. trebuia să fie, desigur, Charles Babbage. Dar cine naiba era J.G.? Era bărbat sau, poate, femeie?

După ce am răsfoit a treia oară registrul, am dedus că acesta nu conţinea doar cópii ale scrisorilor trimise în Europa. Probabil începuse astfel, dar la un moment dat, L.D. îl folosise şi ca jurnal personal. Aşa că, pentru februarie 1854, după o pauză de aproape patru luni, am găsit următoarele:

> 22 februarie. În sfârşit, acasă şi mulţumesc Domnului că L. nu m-a însoţit, pentru că mările sunt mai cumplite decât am visat vreodată, deşi pentru băştinaşii din echipaj ele nu înseamnă nimic. Ei râd în colţii vijeliei şi sar de pe vas fără teamă, în oceanul cel mai adânc. Oricum, perspectiva unei călătorii asemănătoare în timpul lunilor de iarnă ar opri şi cel mai cutezător suflet, lucru care îmi sfidează imaginaţia.
>
> L. a făcut un remarcabil progres în cercetările ei după plecarea mea. Crede acum că proiectul marii maşini poate fi supus unei îmbunătăţiri considerabile şi că aceasta ar putea deveni mai performantă şi mai puternică decât a bănuit vreodată A.L. Ultima, dragă doamnă, se luptă să scape de sub dominaţia tiranicei sale mame, dar pare sortită să reuşească cu greu. La cererea lui L., păstrează tăcerea şi nu permite ca vreun cuvânt despre eforturile ei să ajungă înapoi în Anglia. Când această lucrare va fi totuşi cunoscută, sunt sigur că mulţi, din întreaga Europă, vor fi uimiţi peste măsură de o asemenea muncă atât de ambiţioasă, atât de nobilă şi desfăşurată în întregime de o femeie!

Deci, vestea morţii tragice a Adei Lovelace, în 1852, se pare că nu ajunsese

în Noua Zeelandă. M-am mirat şi am citit mai departe:

> În timpul acesta, despre succesul propriilor mele eforturi, ce să îţi spun? A fost modest, în cel mai bun caz. Am navigat spre insula numită de băştinaşi Rormaurma, care pe hărţile mele figurează ca Macwberry sau Macquarie. Este o lance mare de pământ, lungă de douăzeci şi trei de kilometri, dar foarte îngustă şi populată din plin cu pinguini şi alte păsări marine. Totuşi, despre „oamenii care iubesc gerul", descrişi de băştinaşi, dacă am interpretat corect limbajul lor, nu există nici un semn şi n-am găsit obiectele pe care băştinaşii susţin că le fac aceşti oameni pentru a se exprima şi pentru a se deplasa pe apă. Important este că poate eu am înţeles greşit motivul venerării acestor presupuşi „oameni superiori" de către băştinaşi, înainte de a le putea explica drumul spre Dumnezeul nostru şi de a-L face acceptat de către ei.

Prima dată, când m-am uitat prin registru, răsfoisem a doua jumătate a scrisorii. Eram mai interesat de „progresul remarcabil" pe care îl menţiona L.D. Abia ulterior am revenit şi am insistat mai mult timp pe acest ultim paragraf.

Scrisorile ofereau o serie neregulată şi tumultoasă de instantanee asupra muncii desfăşurate de Louisa. Se pare că ea se ocupa şi de alte lucruri, putând să se consacre cercetării doar când îi permitea conştiinţa. Dar la începutul anului 1855, L.D. putea să afirme, într-o scrisoare pentru acelaşi corespondent necunoscut:

> Dragă J.G., este terminată şi funcţionează! Şi ca să spun adevărul, eu sunt cel mai surprins. Mi te imaginez clătinând din cap când citeşti aceste rânduri şi nu pot nega ceea ce mi-ai spus cu mult timp în urmă, că draga noastră isteaţă este creierul familiei – o teorie pe care nu voi mai încerca niciodată să o contest.

„Este terminată şi funcţionează!" Citeam din nou prima propoziţie, simţind fiori pe şira spinării, când s-a deschis uşa. Mi-am ridicat privirea, deranjat. Atunci mi-am dat seama că în cameră se făcuse răcoare, focul aproape se stinsese şi, când m-am uitat la ceas, era aproape ora trei.

Bill intrase în odaie.

— Ai terminat de citit? întrebă el, cu o grabă care m-a asigurat că n-o să-i placă răspunsul meu.

— Mai am vreo zece pagini şi termin scrisorile. Dar nici măcar nu m-am uitat pe tabele şi pe desene. Stăteam în picioare, înţepenit, şi mă foloseam de cleşte ca să adaug o jumătate de duzină de cărbuni în foc. Dacă vrei să vorbeşti acum cu mine, poţi începe.

Frământarea interioară era evidentă pe faţa lui, însă după câteva secunde a clătinat din cap.

— Nu. Te-aş putea influenţa să apuci aceeaşi cale de raţionament ca şi mine. Fără ca vreunul dintre noi să încerce asta. Amândoi ştim cât de normal este să ne influenţăm. Voi aştepta. Hai să coborîm spre Casa Mare. Annie mi-a spus să vin şi să te iau, iar până vom ajunge acolo, ea va pregăti servirea ceaiului.

Stomacul meu mârâi la acest gând.

— Ce facem cu lucrurile astea?

— Lasă-le exact acolo unde sunt. Vei putea relua de unde ai rămas. Totul este în siguranţă aici.

Am observat totuşi că, după ce a spus asta, Bill a tras cu grijă apărătoarea de foc peste grătar, ca nici o scânteie să nu sară din întâmplare.

Afară se înseninase şi plimbarea pe deal era exact ceea ce îmi trebuia. Ne aflam la 46° latitudine sudică, se apropia mijlocul iernii şi soarele cobora deja spre dealurile vestice. Încă mai bătea vântul, tăios şi rece. Dacă îmi imaginam o linie rectilinie prin emisfera sudică, nu exista uscat între mine şi „marele Continent din Sud" despre care scrisese L.D. Spre est sau spre vest aş găsi doar ocean nesfârşit până în Chile şi Argentina. Nu mă mai mira că vânturile băteau atât de puternic. Aveau drum fără obstacole pe jumătate din glob, ca să prindă viteză.

„Ceaiul" doamnei Trevelyan era unul de fermieri, principala masă gătită a zilei. Când am ajuns noi, Jim Trevelyan se aşezase deja, cu cuţitul şi furculiţa în mână. Era un bărbat de vreo şaptezeci de ani, însă zvelt, vânos şi ager. Singurul semn al vârstei o constituia surzenia, pe care o suporta aplecându-se înainte, cu mâinile făcute pâlnie în jurul urechii drepte, în timp ce privea fix, cu o expresie intensă, vorbitorii.

Felul principal a fost o plăcintă consistentă, o delicatesă cu coajă groasă, făcută din carne de oaie, ceapă, mere şi cuişoare. Am găsit-o absolut delicioasă şi am încântat-o pe Annie Trevelyan înfulecând trei porţii. Jim Trevelyan ne-a servit cu bere neagră făcută în casă. A spus că ne dă să gustăm, dar a aprobat încuviinţând din cap când eu şi Bill am procedat cu băutura ca şi cu mâncarea.

După a treia cană de bere, alunecasem într-o stare plăcută de visare. Nu vorbeam şi nici nu simţeam nevoia s-o fac. Mi-am jucat rolul imitându-l pe Jim Trevelyan, adică ascultând-o pe Annie, care ne povestea despre Casa Mare şi despre familia ei, aprobând din cap când era cazul.

După ce farfuriile au fost spălate, ea a scos o valiză veche, plină de fotografii. Ştia fiecare persoană, cine cu cine era rudă, de-a lungul a patru generaţii. După ce trecuse de jumătate, s-a oprit şi a privit spre mine şi spre Bill.

— Probabil vă plictisesc.

— Deloc, am spus.

Nu ne plictisea, căci entuziasmul ei pentru trecut era extraordinar. În felul ei, era un istoric, ca şi Bill, sau ca mine.

— Continuă, te rog, adăugă Bill. Este chiar foarte interesant.

— Bine. Se înroşi. Ştiţi, m-am lăsat dusă de val, dar este atât de bine să ai din nou tineri în casă.

Bill mi-a surprins privirea. Tineri? Noi? Cu barba lui tot mai încărunţită şi cu chelia mea tot mai pronunţată. Annie însă continuă, revenind la trecut. Ajunsesem pe vremea primului Trevelyan şi la construirea Casei Mari. Pe fundul cutiei erau două poze înrămate.

— Şi acum, m-aţi prins, spuse Annie, râzând. Nu ştiu nimic despre astea două, deşi, probabil, sunt cele mai vechi lucruri de aici.

Ni le-a trecut peste masă, să ne uităm, dându-ne câte una fiecăruia. A mea era o pictură, nu o fotografie. Reprezenta un bărbat durduliu, cu barbă şi ochi limpezi, cenuşii. Ţinea o pipă lungă, de lut, într-o mână şi mângâia capul unui câine cu cealaltă. Nu exista nici un indiciu asupra identităţii sale.

Bill o luase pe cealaltă şi încă se uita fix la ea. Am întins mâna. În cele din urmă, după o pauză lungă, mi-a dat-o şi mie. Era altă pictură. Bărbatul era întors pe jumătate în profil, ca şi cum s-ar fi uitat undeva, între pictor şi femeie. Avea părul de culoare închisă şi purta o mustaţă lungă, pe oală. Ea stătea alături, cu un buchet de flori în mână şi cu bărbia uşor ridicată, într-o expresie de hotărâre sau de sfidare. Ochii ei răzbăteau dincolo de pictură, în mine şi prin inima mea. În josul pozei, chiar deasupra ramei, erau patru cuvinte, scrise cu cerneală neagră: „Luke şi Louisa Derwent".

Nu puteam vorbi. Bill a întrerupt tăcerea.

— Cum de le ai pe astea două dacă ei nu erau din familie?

Vocea îi era răguşită şi tremurată, totuşi Annie nu păru să observe.

— Nu ţi-am spus niciodată? Primul Trevelyan a construit Casa Mare, dar înainte fuseseră alţii aici. Ei au locuit în Căsuţă – aceasta a fost construită întâi, cu ani şi ani în urmă, nu ştiu sigur când. Pozele astea trebuie să fie de la acea familie, cam asta pot să vă spun.

Bill s-a întors spre mine. Buzele îi erau întredeschise, dar în cele din urmă şi le-a strâns şi a rostit:

— Ai... vreau să zic, mai sunt şi alte lucruri? Adică, lucruri care au fost în căsuţă şi acum sunt aici?

Annie scutură din cap.

— Mai erau, dar bunicul, tatăl lui Jim, a făcut curăţenie într-o zi, nu mult după căsătoria noastră. Nu l-au preocupat lucrurile găsite de voi, pentru că nu folosisem niciodată spaţiul de sub bucătărie. Eu le-am oprit pe astea două pentru că-mi plac pozele. Dar restul s-a dus.

Probabil că ne-a văzut, pe mine şi pe Bill, strâgându-ne în scaune, pentru că a clătinat din cap şi a spus:

— M-am luat cu vorba şi nu v-am dat desertul. Avem plăcintă de mere şi brânză.

Când s-a ridicat de la locul ei pornind spre cămară, iar Jim Trevelyan a urmat-o afară din bucătărie, Bill s-a întors spre mine.

— Poţi crede că nu m-am gândit niciodată să mă interesez? Adică, l-am întrebat pe Jim despre lucrurile care au fost în căsuţă şi el a răspuns că tatăl lui a aruncat totul, în afară de ceea ce ai văzut acolo.

Dar m-am oprit aici. N-am întrebat-o pe Annie.

— Nu-i nimic. Ştim acum, nu-i aşa? Luke Derwent este artistul, iar Louisa matematicianul şi inginerul.

— Şi programatorul... cu un secol înainte de timpul când se presupune că a apărut programarea calculatoarelor.

Bill s-a oprit. Nu puteam discuta despre asta până când eu nu examinam restul materialelor. Ne-am întrerupt conversaţia la întoarcerea lui Jim Trevelyan. Ţinea în mână o carte uriaşă, de mărimea unei valijoare cu o copertă neagră, ornamentată, cu colţurile învelite în bronz.

— Ţi-am povestit cum tata a aruncat totul, spuse el. Şi a aruncat sau a ars destule. Era totuşi un om religios şi ştia că nu-i bine să distrugi o Biblie. A lăsat-o să cadă pe masă, cu un zgomot surd, zguduind lemnul solid. Asta este din căsuţă. Dacă vreţi să vă uitaţi, chiar s-o luaţi cu voi înapoi, acolo, poftiţi.

Am tras cartea spre mine şi am desfăcut încuietoarea din metal masiv care o ţinea închisă. După felul cum unele pagini nu erau perfect aranjate la margine, am ştiut că fuseseră incluse ulterior. În cameră se lăsase tăcere, pe când răsfoiam cu nervozitate foile.

Dezamăgirea ce a urmat m-a lăsat gol pe dinăuntru, ca şi cum n-aş fi mâncat nimic toată ziua. Pagini inserate erau destule: cu flori sălbatice uscate, culese cu mult timp în urmă; am întors repede filele rămase, ca să mă asigur că nu mai exista nimic altceva. În final, am respirat adânc şi am împins Biblia departe de mine.

Bill a tras-o în faţa lui.

— Mai este o posibilitate, spuse el. Dacă, din întâmplare, familia lor a fost ca şi a mea...

A dat la ultima pagină a Bibliei. Forzaţul era dintr-o hârtie groasă, galbenă. Pe ea, o mână grijulie trasase arborele familiei Derwen, în cerneluri multicolore pastelate, .

Plăcinta de mere şi brânza fuseseră uitate, pe când eu şi Bill, în prezenţa binevoitoare a lui Jim şi a Anniei Trevelyan, examinam fiecare nume din generaţiile prezentate şi făceam o copie mai lizibilă.

În final, dezamăgirea păru şi mai mare. Nici unul n-am recunoscut vreun nume, cu excepţia celor al lui Luke şi Louisei Derwent, deja cunoscute. Singura noutate oferită de arborele genealogic era relaţia dintre cei doi: fraţi vitregi, având acelaşi tată. Nu existau date, iar Luke şi Louisa reprezentau ultima generaţie consemnată în scris.

Eu şi Bill am admis că ajunsesem într-un punct mort. Annie ne-a servit un desert tardiv, după care am împachetat cele două poze în învelitori impermeabile (deşi nu ploua) şi ne-am îndreptat din nou spre Căsuţă, promiţându-i Anniei că ne vom întoarce la micul dejun.

Mergeam în linişte când, deodată, la jumătatea dealului, Bill spuse:

— Îmi pare rău. Am remarcat şi eu asemănarea cu Eileen. Ştiam că te va tulbura, dar n-am putut face nimic.

— Mai mult decât orice e vorba de expresia feţei, am răspuns. Înclinarea bărbiei şi privirea ei... Nu-i totuşi decât o coincidenţă. Se mai întâmplă.

— E greu pentru tine, cred.

— Este în regulă.

— Bine. Vocea lui Bill îi arăta uşurarea. Nu aveam de gând să spun nimic, dar vroiam să mă asigur că te simţi bine.

— Da, sunt bine.

Bine, cu excepţia faptului că acum o lună, un prieten vechi, bine intenţionat, mă întrebase:

— Te gândeşti la Eileen ca la iubirea vieţii tale?

Şi inima îmi căzuse într-un gol căscat în mijlocul pieptului şi se oprise ca o piatră rece în cavitatea stomacului.

Când am ajuns la Căsuţă, am recunoscut oboseala drumului şi m-am dus direct spre pat. Cu atâta bere tare, făcută în casă de Jim Trevelyan, somnul meu trebuia să fie adânc şi fără vise. Însă amintirea morţii, odată trezită, nu se lăsa dusă uşor.

Imagini ale Eileenei din trecutul fericit mă năpădeau, amestecându-se şi fuzionând cu pozele familiei Derwent. Chiar şi în somn, am simţit o tristeţe profundă. Şi vechiul sentiment de neputinţă a revenit, spunându-mi că am fost incapabil să schimb în vreun fel singurul eveniment din viaţa mea, care a contat cu adevărat.

Cu gândurile încă duse spre cealaltă jumătate a lumii şi într-un alt timp, m-am

trezit târziu, după ivirea zorilor. Focul, potrivit de Bill înainte de a ne culca, dogorea încă sub cenuşă iar o mână de lemne şi câţiva cărbuni erau tot ce-i trebuia pentru a-l readuce la viaţă.

Bill continua să doarmă când am aprins lămpile cu petrol, am tras mai aproape cele trei registre şi m-am aşezat să citesc. Hotărâsem să vorbesc cu el până când va veni timpul să coborîm la Casa Mare pentru micul dejun, dar era mai greu decât mă aşteptasem. Ieri fusesem foarte obosit, acum trebuia să revin şi să recitesc nişte scrisori, înainte de a putea continua.

Eram în primăvara anului 1855, cu un model de Maşină Analitică terminat şi funcţional. Totuşi acum, când doream cu disperare să aflu mai multe detalii, Luke Derwent mă frustra. Absentase patru luni din jurnal şi se întorsese nu ca să noteze ce făcuse Louisa, ci pentru a umple paginile cu ceea ce-l preocupa pe el.

21 septembrie, 1855. Slavă Ţie, Dumnezeule Atotputernic şi lasă-mă să mă rog ca niciodată să nu mai am îndoieli. Eu şi L. ne minunasem, de atâtea ori, de hotărîrea noastră de a veni aici. Nu am regretat niciodată, dar ne întrebam dacă o făcusem din motive egoiste. Acum, în sfârşit, este limpede că urmărim un ţel mai înalt.

Ieri m-am întors din recenta călătorie pe insula Macquarie. Ei erau acolo! „Oamenii cărora le place gerul", aşa cum mă asiguraseră prietenii mei băştinaşi. De fapt, ei găsesc clima insulei prea călduroasă, cu excepţia lunilor de iarnă, din mai până în august şi erau pe punctul de a pleca din nou, pe când vasul nostru se apropia de coastă. Aceasta pentru că sunt migratori şi-şi petrec majoritatea anului într-un loc mai îndepărtat.

Băştinaşii îi numesc „oameni" şi eu trebuie să fac la fel, pentru că, deşi nu păstrează nici cea mai vagă înfăţişare umanoidă sunt, fără îndoială, inteligenţi. Pot vorbi cu băştinaşii cu ajutorul unei cutii pe care o poartă peste tot. Au unelte uimitoare, capabile să fabrice cu mare viteză cele necesare vieţii. Conform translatorilor mei băştinaşi, deşi îşi au baza permanentă altundeva în această emisferă, ei vin de fapt de „mult, mult mai de departe". Aceasta înseamnă pentru maori dincolo de mări, deşi sunt puţin sigur de această concluzie. Şi au puteri minunate în privinţa medicinii. Băştinaşii maori jură că unul dintre ei, care mai avea cel mult o zi de trăit din cauza unor răni cangrenate, a fost vindecat în câteva ore. O femeie a fost ţinută, îngheţată de vie, o iarnă întreagă până a putut fi tratată şi s-a refăcut prin minunatul tratament medical adus din locurile unde stau permanent „cei ce iubesc gerul" (pentru care acum, într-adevăr, e de datoria mea să găsesc un nume mai bun). Trebuie să adaug că sunt prietenoşi şi chiar m-a amuzat dorinţa de a le desena detaliat forma. Mi-au cerut, printr-un interpret maor, să vorbesc în engleză şi m-au asigurat că până la următoarea mea vizită vor putea să vorbească în propria-mi limbă.

Totul este fascinant, dar nu pot depăşi o întrebare esenţială: Aceste fiinţe au suflete nemuritoare? Nu putem lua o decizie finală asupra acestei probleme, dar L. şi eu am căzut de acord că în acţiunile noastre trebuie să presupunem că răspunsul este „Da". Căci dacă noi trebuie să creştinăm măcar una dintre aceste făpturi, care altfel ar muri fără binecuvântare, atunci, desigur, este de datoria noastră să facem astfel.

Era o divagare atât de stranie de la subiectul Maşinii Analitice, încât am stat şi am privit îndelung pagina. Următoarea, cu izbucnirea emoţională pe care o cuprindea, părea să mă îndepărteze şi mai mult.

Dragă J.G., am cele mai proaste veşti din lume. Cum să-ţi pot spune – vechea boală a lui L. a revenit şi, vai!, este mai rău ca înainte. Ea nu mi-a spus nimic, dar ieri am descoperit sânge pe batista ei şi nu a putut nega această dovadă. La insistenţele mele a fost la un medic, iar diagnosticul este cu adevărat înfricoşător. Ea este uimitor de calmă în privinţa viitorului, dar eu nu pot rămâne atât de indiferent. Mă rog pentru ea, draga mea prietenă, aşa cum m-am rugat mereu.

Scrisoarea era datată 25 septembrie, la doar câteva zile după întoarcerea lui din călătorii. Imediat în continuare, ca şi cum Luke nu şi-ar fi putut stăpâni gândurile, jurnalul urma:

Louisa insistă în ceea ce eu nu pot crede: că boala nu este decât pedeapsa Domnului pentru păcatul amândurora. Calmul şi curajul ei sunt de necrezut. Este mulţumită că eu rămân sănătos şi pare împăcată cu perspectiva propriei morţi, aşa cum eu nu m-aş putea resemna niciodată. Dar ce pot face? Ce? Nu pot să stau şi să-i văd agonia

lentă. Exceptând faptul că nu va fi îndelungată. Şase luni, nu mai mult.

Călătoriile lui în colonia „celor ce iubesc gerul" au fost uitate. Maşina Analitică nu mai prezenta nici un interes. Dar acele rânduri din jurnal mi-au spus multe. Am scos poza cu Luke şi Louisa Derwent şi am privit-o fix, când Bill s-a repezit din dormitor, cu părul zburlit.

De data aceasta, simţeam nevoia disperată să vorbesc.

— Ştiu! Ştiu de ce ai făcut tot drumul până-n Noua Zeelandă.

Privea ţintă la mine şi la poza pe care o ţineam în mână.

— Cum aşa?

— Ar fi trebuit să ne dăm seama aseară. Îţi aminteşti arborele genealogic din Biblie? Arăta că ei sunt fraţi vitregi. Şi asta.

I-am întins poza.

S-a frecat la ochi şi a examinat-o atent.

— Ce este cu ea?

— Bill, este o poză de nuntă. Vezi buchetul şi inelul de pe degetul ei? Nu s-ar fi putut căsători în Anglia, scandalul ar fi fost prea mare. Dar aici, unde nu-i cunoştea nimeni, au putut începe o viaţă nouă şi au trăit ca soţ şi soţie.

Ochii îi străluciră spre registrul deschis şi clătină din cap.

— La naiba, ai dreptate. Aşa se explică totul. Păcatul lor... Ai ajuns la asta?

— Tocmai acolo eram.

— Atunci, aproape ai terminat. Citeşte ultimele pagini, apoi hai să ne îndreptăm spre Casa Mare, pentru micul dejun. Putem vorbi pe drum.

S-a întors şi a dispărut în dormitor. Am răsfoit registrul. Aşa cum spusese Bill, mă apropiasem de locul unde începeau paginile albe.

Mai era doar o scrisoare, către aceeaşi prietenă îndepărtată. Era datată 6 octombrie 1855 şi avea un ton calm, chiar cinic.

> Dragă J.G., L. şi cu ne vom îmbarca peste câteva zile pentru o călătorie spre o insulă îndepărtată, unde locuiesc nişte băştinaşi păgâni, Eteromorfii (ca să folosesc denumirea preferată de L. pentru ei, deşi sunt foarte diferiţi ca aspect de oameni, având aparent aceleaşi puteri raţionale). Acestor fiinţe le dorim din toată inima să-şi însuşească binecuvântarea Domnului Nostru, Iisus Hristos. Va fi un voiaj periculos. Deci, dacă nu vei mai auzi nimic despre noi timp de patru ani, te rog să dispui de averea noastră conform instrucţiunilor mele recente. Sper că aceasta nu este ultima mea scrisoare pentru tine; oricum, te asigurăm că vorbim mereu despre tine şi eşti permanent în gândurile noastre. Împărtăşind aceeaşi dragoste a salvatorului nostru, L.D.

Era urmată de notele personale mâzgălite.

> Aş putea să o mint pe Louisa şi lumea întreagă, dar nu mă pot amăgi singur. Dumnezeu să mă ierte când mărturisesc că convertirea Eteromorfilor nu este principala mea realizare. În vreme ce mesajul lui Hristos ar mai putea aştepta până când ei se vor întoarce la baza lor de iarnă, de pe insula Macquarie, alte probleme nu pot aştepta. Biata mea Louisa... Şase luni, cel mult. Deja slăbeşte şi roşeaţa febrei i-a cuprins obrajii. Luna următoare va fi prea târziu. Trebuie să o iau acum şi să mă rog ca relatările maorilor despre extraordinarele însuşiri curative ale Eteromorfilor să nu fie simplă ficţiune.
>
> Vom duce cu noi cuvântul lui Hristos. Louisa este încrezătoare că acesta e suficient pentru orice ţel, în timp ce eu, apostat de rând, sunt stăpânit de îndoieli. Să presupunem că ei rămân, respingând adevărul divin, o naţiune de negustori? Ştiu exact ce vreau de la ei. Dar eu ce am să le ofer în schimb?
>
> Poate că acesta este cu adevărat un miracol al bunăvoinţei Domnului. Pentru că eu pot oferi ceea ce nici un om nu a mai văzut vreodată, o minune a acestei epoci şi a oricărei alteia: măreaţa Maşină a Louisei, care, prin operaţii mecanice, pare să imite gândirea fiinţelor vii, raţionale. Aceasta, cu siguranţă, trebuie să fie de valoare inestimabilă şi de interes pentru orice fiinţă, indiferent cât de avansată.

Urma apoi fragmentul final, cu scrisul unui om în grabă frenetică.

> Louisa a terminat, în sfârşit, prelucrarea informaţiilor pe care le-am primit de la Eteromorfi. Avem destinaţia precisă şi plecăm mâine dis-de-dimineaţă. Suntem bine aprovizionaţi şi echipajul nostru de localnici este gata şi mult mai încrezător decât mine. Cum spunea Rabelais, *„Je m'en vois*

chercher un grand peut-être". Să mă ajute Domnul să-l găsesc.

„Voi căuta un mare «probabil»". Tremuram când m-am ridicat şi m-am dus spre dormitor, unde Bill îşi punea un pulover.

— Maşina Analitică... Au luat-o cu ei când au plecat.

— De acord. Expresia de pe faţa lui era un amestec ciudat de satisfacţie şi frustrare. Dar acum, spune-mi un lucru. *Unde s-au dus?*

— Nu pot răspunde.

— Trebuie. Uită-te la asta. În spatele meu Bill se îndreptase spre bucătărie, cu braţele pe jumătate băgate în mâneci. A luat teancul de desene pe care le adusesem din beci. Tu te-ai uitat puţin la ele, dar eu le-am examinat la fel de mult ca şi pe scrisori. Poftim.

Mi-a dat un desen în creion şi cerneală care prezenta una dintre creaturi, văzută din faţă. Era o abundenţă de membre fusiforme – am numărat paisprezece, plus patru antene subţiri, ca nişte mustăţi – şi ceva ce socoteam a fi două perechi de ochi, în orbite uşor ieşite în afară.

Acestea constituiau trăsăturile evidente. În următoarea secundă, privirea mi-a fost atrasă de săculeţii din părţile laterale care nu făceau parte din trup şi păreau fixaţi într-o anumită poziţie. Patru membre ţineau un obiect liniar, cu numere marcate pe lungime.

— Asta este o scală, spuse Bill, când am pus un deget pe ea. Dacă desenul e corect, şi n-am nici un motiv să cred că Luke Derwent l-ar fi greşit. „Eteromorfii" aveau cam un metru înălţime.

— Sacii laterali sunt pentru unelte.

— Unelte, mâncare, echipament pentru comunicaţii – ar putea fi orice. Vezi acum de ce ţi-am spus că în ultimele două săptămâni am crezut că o să înebunesc? Să am toate astea în faţă şi să nu ştiu ce să fac cu ele...

— Locul acela, pe care l-a menţionat el, Insula Macquarie...

— Destul de real. La aproape unsprezece kilometri sud-vest de aici. Dar îţi garantez că nimic de acolo nu este legat de asta. Insula e prea mică, a fost vizitată prea des. Orice similar Eteromorfilor ar fi fost relatat, iar şi iar. În plus, Derwent n-a spus că se duceau acolo. Indica alt loc, baza lor permanentă. Oriunde ar fi fost asta. (Ochii lui Bill scânteiau, iar buzele îi tremurau. Trăise cu toate acestea prea mult timp şi acum era pe muchie de cuţit.) Ce facem?

— Mergem la Casa Mare, ca să mâncăm ce ne-a pregătit Annie. Şi vom discuta pe drum. I-am luat braţul. Vino.

Aerul rece al dimineţii ne-a pătruns de îndată ce am păşit dincolo de uşă. Aşa cum sperasem, îl învioră şi-l linişti pe Bill.

— Poate că mai departe nu mai putem merge singuri, spuse el cu voce scăzută. Poate că ar trebui să facem public totul şi să anunţăm lumea ce am descoperit.

— Am putea s-o facem. Dar nu obţinem nimic.

— De ce?

— Pentru că, dacă te gândeşti mai bine, n-am găsit nimic. Bill, dacă n-ai fi fost tu cel care mi-a trimis scrisoarea şi pachetul cu documente, ştii ce aş fi spus?

— Mda. Altă aiureală.

— Sau altă fraudă. Mi-am dat seama că nu i aşa, după ce am citit scrisorile acelea. Dacă Jim şi Annie Trevelyan ar fi găsit ceva în beci şi l-ar fi trimis la Christchurch, ar fi fost plauzibil. Îţi dai seama imediat că ei nu ştiu nimic despre Babbage, calculatoare, ori programare. Dar dacă vrei doi oameni care să fi pus la cale o farsă de proporţii, va trebui să umbli mult ca să găseşti pe cineva mai potrivit decât noi doi. Oamenii ar spune, aha, sunt unii care se ocupă de calculatoare şi de istoria ştiinţei, le lipseşte o doagă şi au plănuit o şarlatanie, pentru a prosti pe toată lumea.

— Dar nu suntem aşa!

— Cine ştie asta în afară de noi doi? Nu avem nimic să arătăm. Ce facem, ne ridicăm şi spunem, ah, da, a existat cu adevărat o Maşină Analitică, dar a fost luată pentru a fi arătată unor extratereştri? Şi, din păcate, nici nu ştim unde sunt ei.

Bill oftă.

— Chiar aşa. Ar fi mai bine dacă am spune că a fost furată de zâne.

Ajunsesem la Casa Mare. Când am intrat, Annie Trevelyan ne-a privit şi a spus:

— Vai, înseamnă că aveţi veşti proaste!

Cum ne aşezasem la masă, începu să ne servească prăjituri calde şi cârnaţi. Ei bine, nu are importanţă ce este, nu uitaţi un lucru: amândoi sunteţi tineri şi sănătoşi. Orice ar fi, nu-i sfârşitul lumii.

Doar că aşa părea. Cred însă că amândoi ne-am dat seama că Annie Trevelyan era mai deşteaptă decât noi.

— Repet întrebarea, zise Bill după o clipă sau două. Ce facem acum?

— Servim micul dejun şi ne întoarcem la Căsuţă. Vom relua totul, împreună. Poate ne-a scăpat ceva.

— Da. Oricum, este o lună din viaţa mea.

Bill începuse deja să înfulece dintr-un morman de cârnaţi de vită şi ăsta era un semn bun. El şi eu eram ceea ce, în mod normal, Annie numea „mari mâncători", iar alţii, mai puţini amabili, ne-ar fi spus mâncăi.

Ne-a dat să mâncăm până când am refuzat orice altă îmbucătură, apoi ne-a urat:

— Mergeţi şi să vă fie de bine. Totul va fi în ordine. Ştiu că aşa va fi.

Era bine că măcar o persoană din lumea întreagă avea încredere în noi. Sătui, ne-am târât înapoi pe deal. Mă simţeam bine şi eram optimist. Cred însă fiindcă materialele erau încă noi pentru mine. Bill trebuie să se fi zgâit la ele până îi ieşiseră ochii din cap.

Reveniţi la Căsuţă, ne-am apucat serios de lucru. Am parcurs din nou scrisorile şi jurnalul, pagină cu pagină, dată după dată, frază după frază. Nimic nou, deşi acum, după ce le revăzusem, puteam remarca din nou ambivalenţa frate-soră/soţ-soţie.

Au urmat desenele. Eteromorfii erau atât de stranii ca înfăţişare, încât deseori ne întrebam despre funcţiile organelor sau despre micile obiecte care, la o examinare mai amănunţită, păreau a fi prinse cu curele în jurul corpurilor lor sau ţinute în unele din numeroasele gheare, totuşi, la sfârşitul analizei noastre, nu văzusem nimic care să ne schimbe părerile, sau sporească cunoştinţele.

Mai rămăsese un singur lucru: registrul cu tabele de numere, scris de Louisa Derwent. Bill l-a deschis la întâmplare şi am privit ţintă pagina, în tăcere.

— Este datată octombrie 1855, ca toate celelalte, am spus eu, data când au plecat ei.

— Corect. Şi Luke a scris: Louisa a terminat calculele necesare.

Bill se încruntase asupra listei de numere, acuzând-o că nu-şi dezvăluie secretele.

— La ce erau necesare?

M-am aplecat peste umărul lui. Tabelul conţinea douăzeci de înregistrări ciudate, fiecare reprezentând un număr de două sau trei cifre.

— Nimic deosebit. Totuşi, din cauza datei, este logic să presupunem că au legătură cu călătoria. La ce altceva ar fi lucrat Louisa în ultimele săptămâni?

— Nu pare deloc un ghid de navigaţie. Pot fi însă rezultate intermediare. Foi de calcul. Bill a revenit la prima pagină din registru şi la primul tabel. Astea pot fi distanţele până la locurile unde trebuiau să ajungă.

Puteau fi. În acelaşi timp, puteau fi timpi, greutăţi, unghiuri, sau o sută de alte lucruri. Chiar dacă erau distanţe, nu aveam nici o idee asupra unităţilor de măsură folosite. Puteau fi mile, mile marine, kilometri, sau orice altceva.

Se părea că ofeream o critică distructivă, dar Bill ştia mai bine. Fiecare trebuia să joace rolul avocatului diavolului, verificând celelalte etape parcurse, dacă vroiam să evităm gândirea confuză şi presupunerile nedorite.

— Voi accepta totul, spuse el calm. Am putea testa şi abandona o duzină de ipoteze înainte de a termina. Dar hai să începem să le emitem şi să vedem unde duc. Oricum, trebuie să luăm în considerare o ipoteză esenţială: aceste tabele au fost folosite în vreun fel de Luke şi Louisa Derwent, pentru a-i ajuta să ajungă la Eteromorfi. Să pornim de aici şi să nu pierdem din vedere singurul obiectiv pe care-l urmărim: vrem să găsim baza Eteromorfilor.

Nu era nevoie să-mi expună implicaţiile. Dacă puteam găsi baza, poate că Maşina Analitică era încă acolo. Iar eu nu aveam nevoie să-i prezint cealaltă posibilitate copleşitoare: eventualitatea ca familia Derwent să fi pierit în cursul călătoriei şi corpurile lor să zacă undeva, pe fundul oceanului.

Am început să lucrăm asupra tabelelor, propunând şi respingând interpretări. Munca

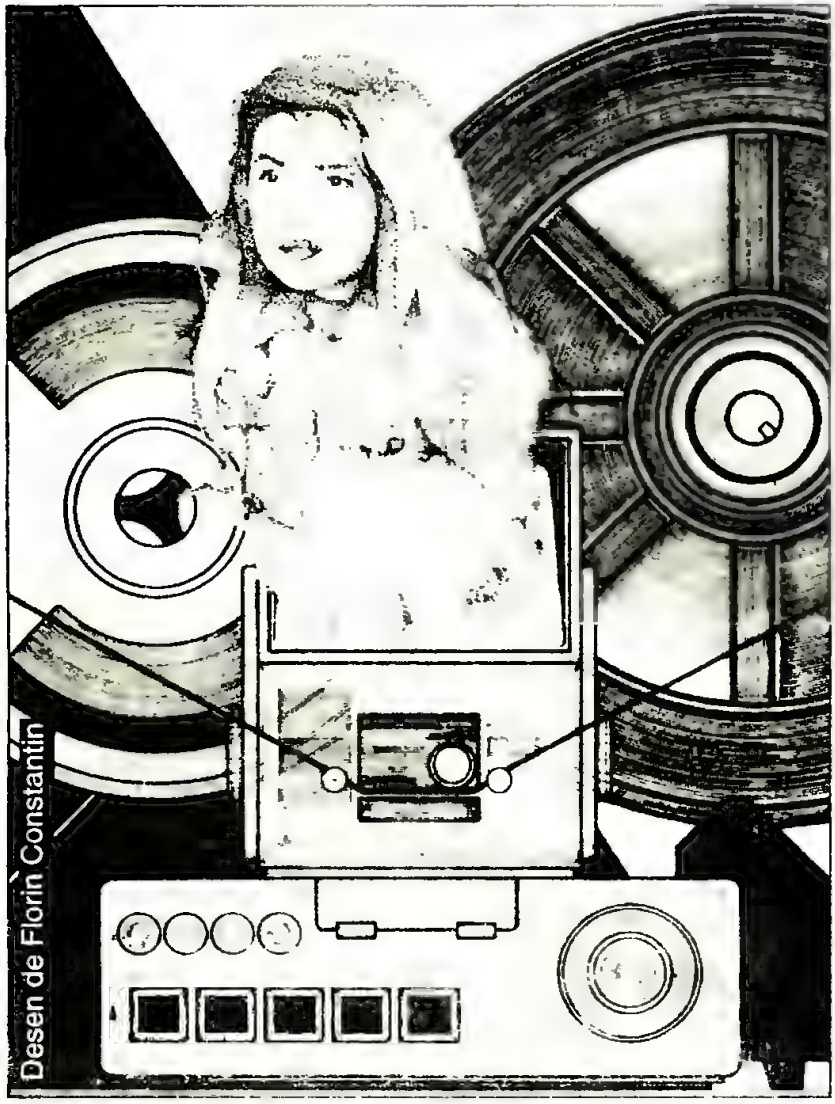
Desen de Florin Constantin

era obositoare, cerea timp şi ducea spre o mulţime de fundături, totuşi nu vroiam să renunţăm. Din punctul nostru de vedere, progresam atâta timp cât puteam gândi şi verifica noile ipoteze de lucru. Adevăratul eşec apărea doar dacă epuizam ideile.

Ne-am oprit numai din două motive: somnul şi mesele la Casa Mare. Cred că urcarea şi coborîrea dealului, ca şi orele petrecute cu Jim şi Annie Trevelyan ne-au menţinut relativ raţionali şi echilibraţi.

Au trecut cinci zile. Nu aveam nici o soluţie; informaţiile din registru erau insuficiente. În sfârşit, pe la amiaza celei de a şasea zile, s-a ivit o problemă.

O problemă de matematică. Reuşisem, cu ajutorul unei liste înspăimântător de lungi de presupuneri şi prin multă muncă, să reducem raţionamentele şi calculele noastre la o optimizare neliniară destul de complicată. Dacă avea un maxim global şi putea fi rezolvată pentru acel maxim, ar fi putut dezvălui, cel puţin în principiu, locul de pe Pământ cu probabilitatea maximă de a fi fost destinaţia familiei Derwent.

O mulţime de „dacă". Mai rău era însă că nici Bill şi nici eu nu vedeam o abordare sistematică pentru găsirea soluţiei. Chiar şi cu cel mai rapid calculator, metoda aproximărilor succesive ar fi durat cât restul zilelor noastre. Sperasem că metodele moderne de calcul şi puterea mărită de procesare ar putea întrucâtva compensa toate celelalte informaţii pe care Louisa Derwent le avusese la dispoziţie şi care nouă ne lipseau. Şi aşa, nu ne apropiam prea mult de rezolvare.

Am acceptat acest lucru, în cele din urmă, stând în bucătărie şi privindu-ne fix unul pe celălalt.

— Unde-i cel mai apropiat telefon? am întrebat.

— La Dunedin, probabil. De ce?

— Am ajuns singuri cât de departe am putut. Acum avem nevoie de ajutorul unui expert.

— Îmi displace să fiu de acord cu tine, se ridică în picioare Bill, dar trebuie să fiu. Problema ne depăşeşte. Avem nevoie de cel mai bun analist numeric pe care-l putem găsi.

— E cel pe care am de gând să-l sun.

— Dar ce-i vei spune? Ce vom spune *oricui*?

— Fragmente. Cât mai puţin. Mă îmbrăcam cu pardesiul, luând cu mine şi rezultatele muncii noastre. Pentru moment, va trebui să aibă încredere în noi.

— Ar trebui să fie la fel de nebuni ca şi noi, spuse el.

Partea bună era că oamenii de care aveam nevoie tindeau să fie exact aşa. Bill mă urmă afară.

Nu ne-am oprit la Dunedin. Am făcut tot drumul până la Christchurch, unde Bill putea obţine o linie liberă la sistemul telefonic al universităţii.

Am găsit o cameră liniştită şi am sunat

la departamentul de ştiinţă a calculatoarelor din Stanford. N-am nimerit direct, dar am reuşit să găsesc omul pe care îl vroiam, după câteva poticneli – mă surprindea că un burlac peripatetic şi sociabil ca el nu se afla, de obicei, pe alt continent.

— Unde eşti? spuse Gene, de îndată ce află cu cine vorbea.

Poate părea o introducere ciudată pentru o conversaţie cu cineva cu care n-ai mai vorbit de un an dar, în general, când unul dintre noi telefona celuilalt, însemna că era prin apropiere. Apoi, serveam o masă împreună, discutam despre viaţă, moarte şi matematică şi ne alinam durerile strânse pe drumurile vieţii.

— Sunt în Christchurch. Christchurch din Noua Zeelandă.

— Aha. La celălalt capăt al firului s-a lăsat o pauză abia perceptibilă, după care urmă: Sunt atent. Te simţi bine?

— Da. Am nevoie de un algoritm.

Am schimbat natura problemei şi după ce am terminat, el spuse:

— Se pare că-i vorba de o variantă de nedeterminare, ca în problema Vânzătorului Ambulant, unde ai informaţii incomplete despre puncte.

— Aşa ni s-a părut şi nouă. Ştim câteva distanţe şi faptul că unele locuri, ca şi destinaţia finală, trebuie să fie pe uscat. De asemenea, limitele acesteia impun alte restricţii căilor pe care le putem folosi. Necazul este că nu avem nici o idee despre cum se rezolvă totul.

— Asta chiar că-i ceva, spuse Gene – şi aşa gândea. Aproape că-l puteam auzi frecându-şi mâinile la perspectiva unei probleme complet noi. După felul cum o expui, este în mod sigur ne-polinomială, doar dacă n-ai putea obţine mai multe informaţii. Nici eu nu ştiu cum se rezolvă, însă am câteva idei. Va trebui să-mi dai *toate* detaliile.

— Aşa intenţionam. Asta a fost doar ca să-ţi dau de gândit. Plec de aici cu avionul de la miezul nopţii şi aterizez la San Francisco pe la opt dimineaţa. Voi fi la tine pe la unsprezece şi jumătate. Am detaliile scrise.

— E chiar atât de urgent?

— Aşa se pare. Poate vom discuta în timpul cinei.

După ce am închis, l-am văzut pe Bill Rigley clătinând îngrijorat din cap.

— Eşti sigur că ştii ce faci? Va trebui să-i spui cât mai puţine.

— Mai puţine decât crezi. Gene ne va ajuta, îţi promit.

Abia acum mi-am dat seama ce făceam. Puneam laolaltă fărâmele intelectuale pe care le strânsesem într-un sfert de secol.

— Haide, zise el. Să mai parcurgem încă o dată totul. O vom scoate la capăt cumva.

Diviziunea finală a muncii a fost uşor de îndeplinit. Bill a trebuit să se întoarcă la Căsuţă şi să se asigure că nu ne-a scăpat nici o informaţie, cât de mică, ce ne-ar fi fost utilă. Eu trebuia să mă îndrept spre Statele Unite şi să încerc să rezolv problema noastră de calcul. Estimările preliminare ale lui Bill, de două mii de ore pe un Cray-YMP, nu erau încurajatoare.

Am ajuns la San Francisco cu o oră întârziere faţă de program. Am recuperat însă timpul pierdut pe drumul spre Palo Alto şi pe la prânz stăteam în camera de zi a casei lui Gene din Constantza.

Ca să fiu sincer, el nu aşteptase sosirea mea. Luase deja legătura cu o jumătate de duzină de indivizi risipiţi prin Statele Unite şi Canada, să afle dacă exista ceva nou şi incitant în cazul problemei la care lucram. I am oferit o versiune restrânsă a poveştii cu Louisa Derwent şi Maşina Analitică dispărută, omiţând toate aluziile la extratereştri, şi apoi i-am arătat o copie a analizelor noastre şi a datelor primare, de la care pornisem. Pe când începuse să lucreze asupra lor, i-am împrumutat telefonul şi am abordat plictisit următoarea fază.

Gene avea să ne dea un algoritm, eram sigur şi avea să fie cel mai bun pe care ni-l putea oferi analiza numerică din zilele noastre. Dar chiar şi cu cel mai bun, eram convins că va trebui să facem faţă unei probleme de calcul formidabile.

N-am aşteptat să văd doar cât de formidabilă. Presupunând că eu şi Bill aveam dreptate, mai trebuiau şi alte certitudini. Urma să avem nevoie de o bază de date digitală, a întregii lumi, sau cel puţin a emisferei sudice, cu graniţele uscat/apă definite. În acest timp, apelurile mele telefonice îmi dăduseră un răspuns puţin satisfăcător. Agenţia de Cartare a Serviciului de Apărare ar fi putut deţine ceea ce-mi trebuia, dar

aproape sigur că nu punea datele la dispoziţia oricui. Prietenul meu (după garantarea anonimatului) mi-a promis să facă nişte cercetări şi să-mi furnizeze un set de date sau să-mi indice cele mai bune surse.

Mai aveam de dat un telefon, lui Marvin Minsky de la laboratoarele MIT Media Lab. Pe când formam numărul, m-am uitat la ceas: unu şi patruzeci şi cinci. Pe Coasta de Est se apropia sfârşitul programului zilei. Personal, mă simţeam cu mult trecut de sfârşitul programului.

Din nou am avut noroc. A venit la telefon părând uşor surprins. Ne cunoşteam unul pe celălalt, dar nu foarte bine – nu în felul în care-l ştiam pe Bill, sau Gene.

— Mai ai relaţii bune de lucru cu Corporaţia Maşinilor Gânditoare? am întrebat.

— Da.

Dacă un cuvânt declarativ putea fi o întrebare, acesta era.

— Şi Danny Hillis încă este şeful cercetătorilor, nu-i aşa?

— Da, este.

— Bine. Îţi aminteşti că ne-ai prezentat acum câţiva ani, în Pasadena?

— Cu *Voyager Neptune*. Îmi aduc aminte foarte bine.

Acum vocea lui părea şi mai confuză. Nu-i nimic. Eram mai obosit decât credeam şi mă luptam să opresc gândurile care mi se învălmăşeau în minte.

— Cred că voi avea nevoie de vreo două sute de ore, am spus, pe cea mai rapidă Maşină de Conectare de acolo.

— Nu vorbeşti cu persoana potrivită.

— S-ar putea să am nevoie de acces cu prioritate la nivel înalt, am continuat, ca şi când nu l-aş fi auzit. Ai câteva minute, ca să-ţi spun de ce-mi trebuie?

— Sunt banii tăi. Acum glasul părea puţin sceptic, totuşi puteam spune că era intrigat.

— E nevoie să ne vedem personal. Poate mâine dimineaţă?

— Vineri? Aşteaptă o clipă.

— Oriunde vei dori, am spus, pe când la celălalt capăt al firului se auzea o conversaţie mormăită. Nu va dura mult. Ai spus că mâine este vineri?

Se părea că pierdusem pe undeva o zi. Nu avea importanţă. Până mâine după-amiază urma să termin totul şi să dorm în weekend.

Totul gonise, din ce în ce mai repede, spre o concluzie inevitabilă. Şi în acel moment, exact când Bill şi eu doream viteză maximă, evenimentele se desfăşurau tot mai încet, până la a se târî.

La o privire retrospectivă, încetinirea exista doar în mintea noastră. Conform oricărui standard normal, progresul fusese spectaculos de rapid.

De exemplu, Gene a alcătuit algoritmul în mai puţin de o săptămână. Încă vroia să-i mai facă o ultimă şlefuire, optimizându-l pentru prelucrare paralelă, dar nu avea rost să aşteptăm cu programarea. Între timp, Bill venise din Noua Zeelandă şi eram amândoi în Massachusetts. În zece zile am conceput un program funcţional iar baza cu date geografice era conectată.

Am utilizat pentru prima oară Maşina de Conectare chiar în aceeaşi seară. A fost un succes, dacă prin „succes" se înţelege că n-a explodat. Dar a eşuat în a produce vreun tip de maxim bine definit.

Aşa au început orele plictisitoare. Parametrii introduşi, pe care-i consideram încerţi, trebuiau testaţi până la epuizarea seriei, în orice variantă posibilă. Bineînţeles, am stabilit ca programul să efectueze variarea automată a parametrilor şi să treacă la cazul următor ori de câte ori forma soluţiei era nesatisfăcătoare. Şi tot de la sine înţeles, ne puteam hotărî cu greu să părăsim calculatorul. Vroiam să vedem rezultatele fiecărei execuţii, să fim acolo când – sau dacă – se ivea, în sfârşit, rezultatul dorit.

După patru zile întregi, nimic încurajator nu grăbea rezolvarea. Toate maximele calculate erau din păcate prea departe şi inacceptabil de slab definite. Bântuiam prin camera unde se afla maşina, dispărând doar pentru mese luate în grabă şi pentru câte un pui de somn. Era ca pe vremea tinereţii noastre, când se cunoştea doar depanarea manuală a programelor. În orele târzii ale nopţii simţeam o confluenţă ciudată a generaţiilor de calculatoare. Iată-ne lucrând ca şi cu mulţi ani în urmă, dar folosind cea mai avansată maşină din prezent, pentru o întrebare stranie asupra propriului ei strămoş.

Probabil că noi eram o teribilă bătaie de cap pentru operatori, pentru că interveneam asupra datelor introduse şi ne agitam în privinţa rezultatelor, totuşi nimeni nu

spunea vreun cuvânt nepoliticos. Simţiseră probabil, din zvonuri vagi, sau din comportamentul nostru tot mai neliniştit, că aceste calcule implicau ceva foarte important pentru noi. Ne încurajau să mâncăm şi să ne odihnim; şi părea aproape inevitabil ca atunci când, în sfârşit, rezultatul pe care Bill şi eu îl aşteptam de atâta timp s-a ivit din furtuna electronică a activităţii Maşinii de Conectare, nici unul dintre noi să nu fie acolo, pentru a-l vedea.

Apelul a venit la opt şi jumătate dimineaţa. Plecasem cu o oră înainte şi serveam obosiţi un mic dejun la motelul Royal Sonesta, nu departe de instalaţie.

— Am ceva ce cred că trebuie să vedeţi, spuse cu o voce ezitantă operatorul de serviciu. (Ne urmărise respingând mai bine de o mie de rezultate şi şovăia acum să ne aţâţe speranţele.) Una dintre rulări indică un pisc ascuţit. Chiar îngust şi compact.

Deduseseră ce căutam noi.

— Venim acum, spuse Bill.

Micul dejun a fost lăsat mâncat pe jumătate – un eveniment rar pentru amândoi – iar în maşină nici unul dintre noi nu se putea gândi să spună ceva.

Rezultatele erau exact aşa cum zisese operatorul. Funcţia densitate de probabilitate, bi-dimensională, era un set de elipse concentrice, înconjurând un singur loc de pe Pământ. Puteam verifica şi coordonatele cu ajutorul bazei de date geografice, dar eram mult prea grăbiţi. Bill cărase după el un atlas Times, tot drumul de la Auckland şi-l lăsase în odaia calculatorului. Acum răsfoia prin el, căutând latitudinea şi longitudinea definite prin rezultatul programului.

— Dumnezeule! spuse el după câteva secunde. Este Georgia de Sud. După prima mea reacţie de surprindere – Georgia de Sud! Cum a putut familia Derwent să întreprindă o călătorie spre o destinaţie atât de absurdă, în sudul Statelor Unite? – am văzut unde arăta degetul lui Bill.

Insula Georgia de Sud. Abia auzisem despre ea, însă este un petec izolat de pământ, în sudul îndepărtat al Oceanului Atlantic.

Bill, desigur, ştia multe despre ea. Observasem mai demult faptul ciudat că oamenii care trăiesc la sud de ecuator par să cunoască mult mai multe despre geografia emisferei lor, decât ştim noi despre a noastră. Explicaţia lui Bill, că în sud este mai puţin uscat pe care să-l cunoşti, este adevărată, totuşi nu întrutotul convingătoare.

Oricum, nu avea importanţă, pentru că după patruzeci şi opt de ore ştiam şi eu aproape tot ce era de ştiut despre Georgia de Sud. Nu mare lucru. Potirul Graal, pe care Bill şi cu mine îl căutasem atât era o insulă pustie, de aproape o sută şaizeci de kilometri lungime şi trei kilometri lăţime. Cei mai înalţi munţi erau remarcabili, ridicându-se până la aproape trei mii de metri iar pantele lor spre mare reprezentau un haos înspăimântător de stânci şi gheţari N-ar fi fost corect să afirmăm că în interior nu exista nimic interesant, pentru că nimeni nu se obosise vreodată să exploreze.

Georgia de Sud se bucurase de un scurt moment de glorie la sfârşitul secolului trecut, când constituise o bază pentru vânătorii de balene din Antarctica, dar chiar şi atunci, doar zona coastelor fusese locuită. În 1916, Shackleton şi o mână de oameni reuşiseră o disperată traversare a muntilor de pe insulă, ca să obţină ajutor pentru ce mai rămăsese din expediţia trans-antarctică naufragiată. Următoarea traversare prin interior a fost abia în 1955, realizată de o echipă britanică de cercetare.

Acesta este sfârşitul istoriei Georgiei de Sud. Vânătoarea de balene fusese singura industrie. O dată cu declinul ei, aşezările Husvik şi Grytviken şi-au pierdut importanţa şi au murit. Insula şi-a reluat rolul iniţial, de avanpost dincolo de civilizaţie.

Totuşi, nici unul dintre aceste amănunte nu constituia un motiv pentru ca Bill să exclame şocat „Dumnezeule!" când degetul i s-a oprit pe coordonatele Georgiei de Sud. Era uimit de localizare.

Insula este situată în Oceanul Atlantic, la 54° sud. Se află la nouă mii şase sute de kilometri distanţă de Noua Zeelandă, sau de avanpostul de iarnă al Eteromorfilor, din Insula Macquarie.

Şi această distanţă nu reprezenta ceva banal, cu vânturi temperate şi rute facile pentru comerţ.

— Priveşte ce alegere a trebuit să facă Derwent, spuse Bill. Poate că a mers spre vest, pe lângă sudul Africii şi Capul Bunei Speranţe. Ar fi fost un drum lung, de

cincisprezece-şaisprezece mii de kilometri, mereu împotriva vânturilor prielnice. Sau, ar fi putut naviga spre est. Ruta asta ar fi fost mai scurtă, de vreo zece mii de kilometri şi având în mare parte ajutorul vânturilor. Dar ar fi trebuit să traverseze Pacificul de Sud şi apoi să o ia prin Trecătoarea Drake, între Capul Horn şi Peninsula Antarctică.

Cuvintele lui au însemnat mai mult pentru mine după ce am mai citit câte ceva. Astăzi, mările sudice din timpurile prohibiţiei nu mai produc fiori, dar cu o sută de ani în urmă ele reprezentau o legendă pentru toţi marinarii, o regiune cu furtuni grozave, valuri monstruoase şi vânturi sălbatice. Eram convins că ruta spre est fusese alegerea lui Luke Derwent. Era mai rapidă iar el era un om pentru care timpul curgea prea repede.

În timp ce eu citeam, Bill făcea planuri de călătorie.

Vom merge în Georgia de Sud? Sigur că da, deşi orice proces raţional din creierul meu îmi spunea, mai puternic ca niciodată, că nu vom găsi nimic. Luke şi Louisa Derwent nu ajunseseră nicicând pe insulă. Muriseră, ca mulţi alţii, în teribila încercare de traversare prin sudul Capului Horn.

Cu siguranţă, nu era nimic de găsit. Ştiam asta. Totuşi ne-am epuizat economiile, iar Bill a încheiat socotelile de călătorie. Vom zbura spre Buenos Aires, apoi până în Insulele Falkland. Urmau cei o mie trei sute de kilometri până în Georgia de Sud, cu vaporul, cărând micul avion de cercetare pentru două persoane a cărui asamblare finală trebuia făcută chiar pe insulă.

Deja cunoşteam pământul Georgiei de Sud, la fel de bine precum cineva care-l cunoscuse dintotdeauna. Comandasem două imagini SPOT prin satelit ale insulei, fotografii clare, fără nori, cu o rezoluţie de zece metri. Eu le tot privisem, marcând anomaliile pe care vroiam să le cercetăm.

Bill a făcut la fel. Dar în acest punct, lucru destul de ciudat, agendele noastre personale diferau. Obiectivul lui era Maşina Analitică, ce-i stăpânise gândurile în ultimele luni. Înregistrase succesiunea completă de evenimente care îl conduseseră la descoperirile din Noua Zeelandă şi la acţiunile ulterioare. Descrisese localizarea şi natura tuturor materialelor din Căsuţă. Trimisese toate copiile, datate, semnate şi sigilate, la biblioteca propriei universităţi, la Muzeul Britanic, la Biblioteca Congresului şi la Colecţia Reed de cărţi rare şi manuscrise, din cadrul Bibliotecii Publice din Dunedin. Descoperirea Maşinii Analitice – sau a unor părţi din ea – undeva pe insula Georgia de Sud ar valida şi ar oferi argumente de necontestat întregii înregistrări scrise.

Iar eu? Eu vroiam să găsesc dovada existenţei Maşinii Analitice, a Louisei Derwent şi chiar a Eteromorfilor. Însă, pe lângă asta, gândurile mele se întorceau mereu la Luke Derwent, aflat în căutarea „marelui probabil".

El îi spusese Louisei că vor întreprinde acel drum pentru a aduce creştinismul celor iubitori de ger, dar eu ştiam mai bine. În adâncul inimii lui avea un alt motiv, mai egoist. Îi păsa mai puţin de convertirea Eteromorfilor decât de accesul la puterile lor curative. De ce altfel ar fi cărat cu el, în scop comercial, excepţionala construcţie a Louisei, „minunea acestei ere şi a oricărei alteia" - un calculator mecanic zăngănitor, pentru fiinţele care aveau maşini mici şi suficient de puternic spre a servi ca translatori portabili.

Îl înţelegeam perfect pe Luke Derwent, în aceste ultime zile, înainte de a naviga spre est. Iubirea vieţii lui murea şi el era disperat. Ar fi riscat oare, în speranţa de-a o salva, moartea în sălbaticul ocean sudic? S-ar fi sacrificat el însuşi, întregul echipaj şi propriul suflet nemuritor pentru şansa, una dintr-o mie, de a-i reface sănătatea? Şi-ar asuma cineva un astfel de risc?

La aceste întrebări pot răspunde. Oricine ar fi înfruntat riscul şi s-ar fi considerat binecuvântat de zei pentru posibilitatea oferită.

Vreau să găsesc Maşina Analitică în Georgia de Sud şi vreau să găsesc Eteromorfii. Dar mai mult decât orice, vreau să găsesc mărturia că Luke Derwent a avut succes în această ultimă, temerară aventură. Vreau ca el să fi depăşit piedicile. Vreau s-o găsesc pe Louisa Derwent, îngheţată dar în viaţă, în gheţarii permanenţi de pe insulă, aşteptându-şi învierea şi vindecarea.

Am o şansă să testez bunăvoinţa realităţii. Peste numai două zile, Bill şi eu vom zbura spre sud şi vom căuta dovada, „marele nostru probabil". Atunci voi şti.

Dar acum, în ultima clipă, când am pregătit totul, evenimentele au luat o întorsătură mai complicată. Şi nu sunt sigur dacă ceea ce se întâmplă ne va ajuta, sau ne va împiedica.

În Christchurch, Bill se îngrijorase despre ce voi spune oamenilor când voi căuta ajutor în State. Îi răspunsesem că o să povestesc doar strictul necesar şi m-am ţinut de cuvânt. Nimeni nu ştia mai mult decât o părticică din întreaga istorie iar principalele grupuri implicate erau separate de vastitatea continentului.

Aveam însă de-a face cu câţiva dintre cei mai inteligenţi oameni din lume. Şi în zilele noastre, distanţa fizică nu înseamnă nimic. Oamenii vorbesc prin intermediul reţelelor de calculatoare. Undeva, în măruntaiele încâlcite ale lui GEnie, sau pe cuprinsul invizibilei pânze a reţelei Ethernet, s-a stabilit o legătură esenţială. Şi atunci a început schimbul de opinii.

Bill a aflat totul aproape întâmplător, discutând despre zborul spre Buenos Aires cu proprietarul unei agenţii de turism. De atunci, problema ne-a urmărit sistematic.

Nu suntem singurii care se îndreaptă spre Georgia de Sud. Eu ştiu cel puţin alte trei grupuri şi pariez că sunt mult mai multe.

Se pare că jumătate din laboratorul de Inteligenţă Artificială MIT zboară spre insulă. O parte importantă a Departamentului de Ştiinţă a Calculatoarelor din Stanford, cu completări de la Lawrence Berkeley şi Lawrence Livermore. Şi din California de Sud, după cum era de aşteptat, vine un grup care activează la centrul din Los Angeles. Un număr de membri din personalul JPL lipseşte în mod misterios. Desigur că alţi oameni de ştiinţă şi scriitori din toată ţara nu răspund acasă la apelurile telefonice.

Ce fac toţi? Nu este greu de ghicit. Ne referim la persoane cu o nesfârşită curiozitate şi cu disponibilităţi de fonduri. Cunoscându-le stilul, nu m-ar fi mirat ca *Regina Maria* să fie pusă la punct la Long Beach, pentru a se îndrepta spre sud.

Exceptând faptul că ei, ca orice persoană grăbită, vor merge cu avionul. Nimeni nu vrea să piardă petrecerea. Aceştia sunt oamenii, amintiţi-vă, care nu au ezitat să zboare la Pasadena pentru *Voyager*, care trebuia să fotografieze alte planete, sau în Hawaii şi Mexic pentru a vedea o eclipsă totală de soare. Vi-i puteţi imagina pierzând şansa de a participa la descoperirea secolului, a tuturor secolelor? Nu numai s-o observe, dar chiar să devină parte a procesului de descoperire. Se vor întâlni în Georgia de Sud cu zecile - cu sutele, cu puternicele lor calculatoare laptop şi terminalele GPS, cu avioanele personale şi echipamentul modern de înregistrare.

Logica trebuie să le spună, aşa cum îmi spune şi mie, că nu vom găsi absolut nimic. Luke şi Louisa Derwent zac morţi de un secol, în adâncuri, sub apele îngheţate ale Trecătorii Drake. Alături de ei, dacă maşina a existat vreodată, ruginesc rămăşiţele Maşinii Analitice a Louisei. Eteromorfii, dacă au fost cândva pe insula Georgia de Sud, au plecat de mult.

Ştiam toate acestea. Şi Bill. Dar, câştigăm sau pierdem, mergem şi eu şi Bill. La fel şi ceilalţi.

Învingători sau învinşi, mai ştiu un lucru. După ce noi şi ceata noastră unită, hotărîtă, curioasă, ingenioasă, simpatică vom fi terminat, Georgia de Sud nu va mai fi niciodată aceeaşi.

Se dedică lui Garry Tee - profesor de Ştiinţă a Calculatoarelor la Universitatea din Auckland;
- matematician, specialist în calculatoare şi istoric al ştiinţei;
- care a descoperit piese ale Maşinii Diferenţiale a lui Babbage în Dunedin, Noua Zeelandă;
- care a programat calculatorul MCDEU în 1950 şi mi-a fost coleg şi prieten încă din acele timpuri;
- care nu este Bill Ripley mai mult decât sunt eu naratorul acestei poveşti..

Traducere de
Monica Dumitriu

GREGORY BENFORD

Oglinzile oceanului

Profesor de fizică la University of California Irvine, s-a născut în 1941 şi a debutat în SF în 1965. Cel mai cunoscut roman al său rămâne *Peisaj cu timp* (apărut şi în româneşte). Este considerat unul dintre maeştrii genului hard, deşi multe din scrierile sale conţin un lirism ce aduce cu prozele mai vechi ale lui Poul Anderson

I

Warren privi *Manamix*-ul scufundându-se. Oceanul inundase nava şi în curând avea să-i înnece motoarele, reducând-o la tăcere. Luminile continuau să-i strălucească prin ceaţă şi ploaie.

Se lăsase în tribord, afundată mai mult la prova, şi talazurile o izbeau puternic, bufnind surd. Fibrele azvârlite de Monştri împăienjeniseră punţile, încolăcindu-se în jurul afeturilor şi servanţilor de la mitraliere.

Tentaculele lungi, galben-verzui, continuau să se legene peste bordaje şi punţi, căutând şi lipindu-se, revărsate din sacii umflaţi de sub burţile Monştrilor. Corpurile lor verzi se strângeau în apa întunecată de la prova.

Degetul lung al unui trăznet tropical pocni pe cer. Ilumină spaţiul dintre norii negri de furtună şi suprafaţa ridată, ciupită de ploaie a oceanului. Alienii cei uriaşi luciră sub fulger.

Warren călcă apa şi pluti, căutând să nu scoată nici un zgomot. Alături plutea un tentacul şi un val îl împinse până lângă el, dar nu ustura. Monstrul de la care provenea murise probabil şi se scufunda, însă în talazurile ce se spărgeau de navă existau mai mulţi şi Warren putea auzi zbieretele celorlalţi oameni care căzuseră peste bord odată cu el.

Gruiele babord de pe puntea superioară spânzurau, parâme moi, iar bărcile de salvare atârnau inutile la capătul lor. Warren încercase să coboare una, dar vinciul şi cablul se blocaseră şi, în cele din urmă, sărise în apă ca şi ceilalţi.

Luminile de poziţie ale navei clipiră, apoi îşi reveniră. Acum, tentaculele alcătuiseră o plasă peste punţi. După ce prindeau un om, seva galbenă şi lipicioasă nu mai curgea şi nici nu mai era usturătoare. Pe când îi privea, legănându-se odată cu valurile, un alien de la mijlocul navei se rostogoli, îşi trase fibra şi târî un trup peste copastie. Omul era mort şi, atunci când corpul plesăi în apă, în jurul său se iscă o agitaţie clocotitoare.

Dinspre hubloul sălii maşinilor se ridicau şuviţe de aburi. Lui Warren i se părea că putea auzi ţiuitul dieselurilor. Elicea babord era complet ieşită din apă şi se învârtea ca o floare de metal. În plăcile bordului se zăreau găurile neregulate străpunse de grupuri de Monştri. Vaporul se umplea tot mai repede cu apă.

Warren ştia că reactoarele pe care filipinezii le promiseseră căpitanului n-aveau să ajungă niciodată la ei. Era o furtună sălbatică, iar azvârlitul containerelor cu

otravă capabilă să-i omoare pe Monştri necesita un zbor la rasul apei, extrem de periculos. Filipinezii nu aveau să rişte.

Nava dispăru brusc. Valurile îi acoperiră prova şi coşul fu înghiţit de ocean. Apa neagră gâlgâi în pălăriile înalte ale ventilatoarelor, iar luminile de poziţie începură să se stingă. Puntea de comandă pieri şi ea; aburul porni să ţâşnească prin chepenguri precum răsuflarea unei fiinţe uriaşe.

Bărbatul se încordă, gândindu-se la motoarele pe care le îngrijise, apoi bubuitul surd răsună înfundat, atunci când apa intră în cazane şi acestea explodară. După aceea, vaporul se scufundă repede. Trăznetul pârâi din nou şi se reflectă într-o mie de cioburi de oglindă ale oceanului. Apele îl primiră şi se mai zări doar coloana groasă de abur deasupra detunăturilor ce răzbăteau din interior.

În liniştea care urmă, vântul îi aduse în urechi chemări, apoi zbierete. De pe puntea superioară săriseră atâţia oameni, încât Monştrii îl scăpaseră. Acum îşi încolăciseră tentaculele la loc şi aveau să-l găsească repede. Începu să facă pluta pe spate, dând uşor din picioare şi străduindu-se să nu plescăie.

Ceva îi atinse gamba. Rămase nemişcat.

Îl atinse încă o dată.

Căută să-şi împingă teama cât mai departe. Creatura era acolo, în întuneric, zărind numai cu benzile fosforescente aflate în lungul fălcilor. Dacă distingea cea mai mică mişcare...

Un val îl întoarse pe burtă. Pluti cu faţa în jos şi nu schiţă nici cel mai mic gest. Un alt val îl legănă, apoi încă unul, dezvelindu-i pentru o clipă faţa şi, trase aer adânc în piept. Încetişor, lăsă curentul să-l răsucească spre stânga, până ce i se eliberă o mică porţiune a gurii şi putu să respire cu răsuflări scurte.

O atingere rece pe picior. Un şold. Aşteptă. Atunci când plămânii începură să-i ardă, expiră lent, pentru ca să aibă plămânii goliţi când urma să iasă la suprafaţă. O piele lunecoasă se frecă de el. Gâtlejul i se uscase. Capul i se scufundă iarăşi sub apă şi se simţi în beznă, lipsit de greutate, văzu o strălucire slabă, un petec argintiu ca o constelaţie de stele... şi înţelese că privea maxilarul fosforescent al Monstrului.

Pârjolul din gât şi piept sporea continuu şi se străduí să nu tuşească, înnecându-se. Rânjetul de lumină vagă se apropia. Ceva rece îi atinse pieptul, îl pipăi, împinse...

Un val se sparse zgomotos deasupra lui, îl răsuci peste cap, şi se trezi deasupra, cu faţa în sus, gâfâind şi cu urechile ţiuind. Valul era înalt şi răsuflă rapid de două ori înainte ca apa să se închidă din nou deasupra lui.

Deschise ochii în apa întunecoasă. Nimic. Nici o lumină, nicăieri. Nu putea risca să dea din picioare pentru a ajunge la aer. Aşteptă să-l împingă presiunea şi când răzbătu iarăşi la suprafaţă, zări ceva pe creasta valului de alături. O barcă de salvare.

Smuci din picioare, lent şi precaut, într-acolo. Nu-l mai atinse nimic. Dacă Monstrul se hrănise deja, poate că era, pur şi simplu, curios. Poate că nu făcea doar un tur de recunoaştere, urmând să se întoarcă.

Un val, o zvâcnitură din picioare, un val... Se întinse şi prinse parâma ce atârna la pupa. Trase de ea şi se căţără la bord, apoi fixă ramele din copastie. Vâsli prudent spre strigătele tot mai slabe. Curentul îl răsuci spre tribord. Nu mai folosi ramele, fiindcă zăngăneau şi sunetele puteau fi auzite. Deriva îl împingea către ţipete, dar acestea dispăruseră. După ploaie, se lăsă ceaţa.

Pe fundul bărcii era un sfert de metru de apă, iar bordajul fusese despicat acolo unde încercase să pătrundă un Monstru. Sub una din copastii rămăsese fixată o lădiţă cu provizii.

După o vreme, zări o pată galbenă. Era femeia, Rosa, agăţându-se de o vestă de salvare pe care o îmbrăcase greşit. Până atunci stătuse culcat pe fundul bărcii, ascuns de Monştri, acum însă, fără să se gândească, o trase peste bord.

Era o reporteră pe care o mai văzuse pe *Manamix*. Însoţea nava din partea televiziunii braziliene şi voia să filmeze totul între Taiwan şi Manila. Declarase că dorea să vadă un Monstru ucis şi echipa ei de

filmare stătea toată ziua pe punte, plictisind echipajul.

Femeia se ghemui la pupa şi, după o vreme, începu să vorbească. El îi acoperi gura cu palma. Ochii ei se deplasară dintr-o parte în cealaltă, cercetând apa. Warren vâsli cât mai lent. Purta blugi şi o cămaşă cu mâneci lungi, care, deşi ude, îl protejau de răcoarea nopţii. Pâcla era groasă. Auziră nişte plescăituri îndepărtate, apoi un foc de armă. Ceaţa înăbuşea sunetele.

Când se lumină, ciuguliră din provizii. Warren pipăi bordajul ca să vadă ritmul de infiltrare al apei şi constată că situaţia se înrăutăţea.

Răsăriră zorile calde. În preajmă pluteau resturi ale naufragiului. Inclusiv copaci dezrădăcinaţi, purtaţi probabil de furtună. Ploaia începuse exact când primele grupuri atacaseră vaporul. De aceea, fuseseră mai greu de nimerit cu mitralierele de pe punte şi Warren avea senzaţia că Monştrii cunoşteau lucrul acesta.

În preajmă se zăreau scânduri rupte din alte bărci, o ladă goală, coşuri împletite, veste de salvare şi sticle. Nimeni nu constatase vreodată că pe Monştri i-ar interesa resturile din apă, doar prada. Creaturile nu aveau unelte. Mai mult ca sigur că nu ele construiseră navele ce intraseră în atmosfera Pământului, căutând oceanele. Navele respective ar fi meritat să fie studiate, însă se afundaseră înainte ca cineva să poată ajunge la ele.

Resturile naufragiului nu aveau să-i atragă pe Monştri, dar s-ar fi putut ca aceştia să urmeze curentul, căutând supravieţuitori. Warren ştia că în preajmă nu se aflau Monştri, deoarece întotdeauna ieşeau la suprafaţă în Roi, ce putea fi zărit de la depărtare. Desigur, existau şi Monştri singuratici, despre care oamenii credeau că erau un fel de iscoade. În realitate, nimeni nu ştia ce făceau, însă erau la fel de primejdioşi ca şi ceilalţi.

Nu putea cârmi suficient de bine ca să culeagă câte ceva din resturile plutitoare. Barca lua tot mai repede apă şi-şi dădea seama că nu mai aveau prea mult timp la dispoziţie. Le trebuia lemn care să plutească şi era nevoit să înoate după el. O făcu de cinci ori şi, de fiecare dată, trebui să-şi învingă frica şi să înoate cât mai lin şi fără zgomot, până ce teama îl copleşi şi rămase în barcă.

Cu ajutorul cuţitului din lădiţa de provizii, jupui coaja de pe doi copaci şi făcu din ea legături. Barca se umplea repede cu apă. Împreună cu Rosa, tăie, legă şi construi. După ce obţinură un schelet de buşteni, desfăcură barca şi folosiră scândurile pentru a acoperi scheletul. Barca se scufundă înainte de-a putea recupera cea mai mare parte, dar apucaseră să treacă lădiţa pe plută.

Cuiele le extrase din fragmentele ce continuau să plutească în jur. Începuseră deja să i se împăienjenească ochii sub soarele puternic şi se mişca stângaci. Degajară o porţiune de pe plută ca să se poată întinde şi Rosa adormi, în vreme ce el fixa ultima scândură în cuie. I se părea că fiecare lucru pe care-l făcea se găsea la celălalt capăt al unui tunel, prin care privea, în timp ce mâinile executau, amorţite şi neîndemânatice, de parcă ar fi purtat mănuşi. Asigură lădiţa şi alte obiecte şi se legă cu mâna dreaptă de un buştean, ca să nu cadă peste bord. Adormi cu faţa în jos.

2

În ziua următoare, adunând alte lemne şi fixându-le pe plută, începu să se simtă cuprins de o furie mocnită şi lipsită de sens. Ar fi putut rămâne pe uscat, trăind din ajutorul de şomaj. Atunci când se angajase ca inginer, luase la cunoştinţă care erau riscurile.

Trecuseră şase ani de la prima apariţie a alienilor. În fiecare an tot mai multe vapoare se scufundaseră, atacate la apă adâncă şi imposibil de apărat din văzduh. Navele mici, pescăreşti, şi celelalte dispăruseră primele. Asta nu schimbase situaţia prea mult. După aceea, Monştrii se înmulţiseră şi atacaseră vasele de tonaj mare. Comerţul marin devenise imposibil.

Oceanografii şi biologii afirmau că începuseră să înţeleagă formele de împerechere şi atac ale Monştrilor. Lucrurile mergeau însă încet. Studiul lor în oceane era periculos. În captivitate, se izbeau de pereţii containerelor în care erau ţinuţi până când osul proeminent al frunţii li se spărgea şi aşchiile le perforau creierul.

După un timp, Roiurile au atacat şi navele foarte mari. Descoperiseră o modalitate de a se grupa şi scufunda chiar şi tancurile petroliere.

Oceanografii începuseră să moară şi ei, în navele de cercetări prevăzute cu blindaje suplimentare. Monştrii erau deja capabili să scufunde orice şi nimeni nu putea explica cum învăţaseră să-şi schimbe tacticile. Creaturile nu aveau nişte creiere prea mari.

Existau relatări despre tipuri ciudate de Monştri, despre rătăciţi din Roiuri sau despre grupuri ce puteau scufunda o navă în câteva minute. Apărură apoi fotografiile unei specii complet noi. Ţiparii, care ţâşneau, plonjau adânc şi erau mai mici decât Monştrii. Câteva specimene fuseseră ucise de sonde-robot la adâncimi de peste trei sute cincizeci de metri, acolo unde Monştrii nu fuseseră văzuţi niciodată.

Roboţii şi vânătorii automaţi constituiau singura cale prin care oamenii reuşeau să-i studieze pe Monştri. Cargourile gigant nu puteau naviga în siguranţă. Petrolul nu mai pleca din Antarctica, China sau din cele două Americi. Grânele rămâneau în ţările agricole. Complicata economie mondială se prăbuşi.

Warren rămăsese fără slujbă, pierdut în haosul din Tokio. Nevasta îl părăsise cu câţiva ani înainte, aşa încât nu avea o ţintă specială. Când *Manamix* anunţase că era dotat cu blindaje speciale şi armament mijlociu, semnase imediat. Leafa era bună şi, oricum, alte vapoare nu mai navigau. Ar fi putut lucra pe caicurile ce traversau strâmtorile Taiwanului sau spre Coreea, însă echipajele respective nu aveau nevoie de ingineri. Dacă motoarele lor mergeau, ajungeau la fund înainte de-a sosi la destinaţie, deoarece duduiturile puternice îi atrăgeau întotdeauna pe Monştri.

Warren era motorist şi voia să lucreze într-un domeniu pe care îl cunoştea. Muncise din greu ca să ajungă expert. Blindajele groase îi inspiraseră încredere. Fuseseră însă perforate în mai puţin de o jumătate de oră.

La început, Rosa se ţinu tare. Nu mai zăriseră nici un alt supravieţuitor de pe *Manamix*. Pescuiră alte resturi şi buşteni pe care le legară laolaltă. Tot în apă, atârnate de lemne, găsiră un colac de sârmă şi o balustradă. Warren fixă balustrada în cuie şi improviză un acoperiş care să-i protejeze împotriva soarelui.

Iniţial, plutiseră către nord-vest. După aceea, curentul se schimbă şi-i purtă înspre est. Warren se întreba dacă cineva îşi putea permite luxul căutării naufragiaţilor.

Într-o noapte o posedă pe Rosa cu o forţă şi o siguranţă pe care nu le mai încercase de ani de zile, de când fusese însurat. Rămase surprins.

Terminară conservele. Utilizând drept momeală bucăţi din ele, izbuti să prindă peşti, însă erau mici. Rosa reuşise să împletească nuiele într-o coardă tare şi elastică. Warren făcu un arc şi săgeţi, ţintind peştii atunci când se apropiau.

Rezerva de apă dulce era pe sfârşite. Rosa ţinea proviziile sub umbrar şi, după şapte zile, Warren descoperi că mai rămăsese foarte puţină apă. Femeia băuse mai mult decât avea raţia.

— Trebuia, şoptise ea, retrăgându-se ghemuită din faţa lui. Nu mai puteam, nu... nu mai puteam. Şi soarele e prea fierbinte... n-am...

Warren ar fi vrut să se stăpânească, dar nu putuse şi o pălmuise de câteva ori. Nu avusese nici o satisfacţie.

În după-amiaza respectivă, Rosa rămase într-un colţ al plutei, iar Warren se întinse sub umbrar şi se gândi. Descoperea că limitele clare şi reci ale problemei îi ofereau odihnă. Se lipi de o scândură şi se legănă odată cu valurile, totuşi înăuntru, acolo unde trăia tot mai mult în ultimii ani, lumea nu era numai clipocit de valuri şi rosături provocate de sare şi soare. Acolo înăuntru se aflau cărţile, diagramele

şi lucrurile pe care le cunoscuse. Se străduia să le pună laolaltă.

Chimie... Tăie o fantă micuţă în izolaţia de cauciuc a unei cutii pentru apă şi o cufundă în ocean, la capătul unei strune lungi de pescuit.

Apa din adânc era mai rece. Scoase conserva şi o puse în alta mai mare. Se aburi ca o frapieră. Picăturile de apă porniră să curgă pe exteriorul ei, rămânând în cutia mare. Apa astfel obţinută era dulce, însă puţină.

După nouă zile de la naufragiu, apa se termină. Rosa începu să plângă. Warren încercă să îmbunătăţească condensarea, dar nu aveau multe cutii de conserve. Strângeau doar o gură pe zi.

Spre sfârşitul zilei respective, Rosa îl lovi pe neaşteptate şi începu să-l înjure. El era marinar: trebuia să facă rost de apă şi să navigheze spre uscat, iar când urmau să fie salvaţi ea avea să le spună tuturor ce marinar prost era şi cum fusese cât pe aici să moară pentru că el nu ştia cum să găsească uscatul.

O lăsă să ţipe, ţinându-se la distanţă. Dacă îl zgâria cu unghiile ei lungi, rana se putea infecta şi nu voia să rişte nimic. Nu mai prinseseră nici un peşte de mult timp şi slăbiseră. Efortul ridicării cutiilor din adânc îl făcea să-i tremure braţele.

În ziua următoare, oceanul deveni agitat. Pluta gemea, ridicându-se leneşă şi prăbuşindu-se cu putere. Valurile îi scăldau în permanenţă, încât era imposibil să doarmă sau măcar să se odihnească. Spre asfinţit, Warren descoperi în spuma ce năvălea peste plută căluţi de mare, de mărimea unghiei. Îi privi şi se străduia să-şi amintească ce învăţase la biologie.

Dacă începeau să bea orice lichid cu o concentraţie mare de sare, sfârşitul avea să fie rapid. Trebuiau totuşi să bea ceva. Puse câţiva căluţi pe limbă şi aşteptă până se topiră. Erau săraţi şi aveau iz de peşte, totuşi parcă mai puţin săraţi decât apa oceanului. Lichidul răcoros părea bun şi îi alină gâtlejul. Îi spuse Rosei şi, până la căderea întunericului, strânseră cât mai mulţi căluţi de mare.

În cea de-a unsprezecea zi, căluţii se terminară, iar soarele îi izbea nemilos. Rosa croise pălării din resturile naufragiului. Puteau astfel traversa momentele mai grele ale zilei, însă în majoritatea timpului, Warren trebuia să stea cu ochii închişi, sub umbrar, parcurgând cu atenţie coridoarele clare ale minţii sale.

Tentaţia de-a bea apă de mare îl rodea, invadând până şi ungherele imaculate ale creierului în care se retrăsese. Ca să nu fie corupt, îşi repeta mereu ce avea să i se întâmple.

Dacă bea apă de mare, urma să absoarbă o cantitate de săruri dizolvate. Corpul său nu necesita atâta sare, deci trebuia să scape de cea mai mare parte. Rinichii aveau să absoarbă sarea din sânge şi s-o elimine. Lucrul acesta necesita însă apă dulce, cel puţin o jumătate de litru pe zi.

Valurile se rostogoleau în faţa lui; simţea legănatul punţii şi-l transforma în ritmul unei litanii.

Bei zilnic o jumătate de litru de apă din ocean. Corpul o transformă în aproximativ douăzeci de centimetri cubi de apă pură.

Dar rinichilor le trebuie mai mult ca să elimine sarea. De aceea reacţionează ca atare. Iau apă din alte ţesuturi ale trupului.

Corpul se usucă. Limba se înnegreşte. Greaţă. Febră. Moarte.

Stătea ore întregi recitând-o, lustruind-o până la câteva cuvinte cheie, făcând-o perfectă. Îi spuse şi Rosei; femeia nu înţelesese, dar nu conta.

În după-amiaza nesfârşită, strânse pleoapele înaintea soarelui şi lumea deveni un univers sonor. Zăngănitul cutiilor metalice se suprapunea peste murmurul oceanului şi plescăitul sec al valurilor de plută. Apoi se auzi o bufnitură înfundată. Privi spre tribord. Ceva mişca în apă. Rosa se sculă. Îi făcu semn să rămână tăcută. Scândurile şi buştenii scârţâiră şi se frecară între ele, iar bufnitura se repetă.

Mai auzise până atunci delfini lovind pluta pe dedesubt, totuşi acesta nu era jocul lor obişnuit. Warren se târî de sub umbrar în razele soarelui şi o formă mare şi verde apăru la suprafaţă şi se răsuci cu pântecele

în sus, fixându-i cu un ochi bulbucat. Gura părea o despicătură pe chipul obtuz. Dinţii erau mărunţi şi ascuţiţi.

Rosa urlă îngrozită şi se păru că Monstrul o auzise. Ocoli pluta, urmându-i şchiopătatul stângaci. Ea ţipă din nou şi fugi în bordul celălalt, însă creatura bătu din coadă şi veni după ea.

Atenţia lui Warren se focaliză asupra problemei care-l conţinea pe Monstru, ocolurile lui şi geometria închisă a plutei. Dacă îl lăsau să atace când voia el, avea să se izbească de plută şi să-i dezechilibreze, existând destule şanse ca ei să se rostogolească în apă sau pluta să se rupă.

Forma verde se întoarse şi plonjă adânc sub plută.

— Rosa! Îşi smulse cămaşa de pe el. Ia-o! Agit-o în apă, aici.

Cufundă cămaşa, ghemuindu-se pe marginea plutei.

— Uite aşa.

Femeia se trase îndărăt.

— Eu... da... eu, nu...

— Lua-te-ar dracu'! Îl omor înainte de-a ajunge la tine.

Rosa rămase cu gura căscată şi Monstrul ieşi la suprafaţă de cealaltă parte a plutei. Se legăna greoi, parcă neînţelegând cum să atace un obiect mult mai mic decât o navă şi cum să o facă de unul singur.

Ezitând, Rosa luă cămaşa. Warren o încurajă şi ea se aplecă şi-i cufundă un capăt în val.

— Bravo.

Bărbatul scoase săgeata primitivă pe care o făcuse dintr-o vergea groasă de un centimetru, smulsă din barca de salvare. O ascuţise şi-i fixase un cui în vârf. Înstrună săgeata în coarda de cauciuc a arcului şi o încercă. Săgeata avea prins de ea un fir şi nu zbura prea drept. Nu era grozavă pentru pescuit.

Miji ochii în faţa soarelui şi privi valurile puţin adânci. Oceanul se încreţise acolo unde dispăruse alienul. Warren simţi că îi inspectase şi acum luneca în umbrele albăstrui de sub plută, ocolindu-i pentru ultima dată. Nu avea să vadă cămaşa până nu se întorcea şi asta urma să-l aducă la suprafaţă, lângă colţul unde stătea acum Warren, între traiectoria lui şi Rosa. Încordă încet arcul, privind, încordând, privind...

Rosa zări prima umbra vagă. Smulse zdreanţa din apă. Warren văzu ceva ţâşnind în sus, venind parcă de pe fundul oceanului, focalizând petele de lumină ale valurilor.

Femeia ţipă şi se trase înapoi. Botul sparse apa şi gura ca o rană rânji la ei. Warren slobozi săgeata, *zzzum*, şi o urmă, deplasându-se în patru labe. Săgeata se înfipsese sub branhii şi aripile mari de piele verde se umflară şi se deschiseră spasmodic, în vreme ce Monstrul se rostogoli într-o parte.

Warren întinse mâna după struna săgeţii, însă o scăpă.

— Prinde-o! urlă el.

Săgeata îl năucise pe Monstru, dar numai atât. Cuiul intrat adânc în carne zăpăcise creatura, totuşi Warren voia mai mult, nu doar s-o ucidă, şi-şi cufundă mâinile în apă, căutând să prindă botul. Apucă o aripă ventrală, albastră şi lunecoasă. Gura clănţăni. Se zvârcoli şi Warren folosi mişcarea ca să tragă spre plută. Se clătină şi el, lemnul îi intrase în carnea şoldului, şi se sprijini cât mai tare în punte. Rosa prinse o aripă şi smuci. Utiliză tangajul şi propria-i greutate ca să întoarcă creatura peste bord, dar aceasta se încordă, răsucindu-se ca să aibă un sprijin cât mai mare şi să se împingă înapoi în ocean. Warren scoase cuţitul şi, când Monstrul lunecă de lângă el, înfipse lama, tăind prin ţesutul moale din lateral şi spintecând până la coloană. Continuă să taie prin trup, simţind alienul zbătându-se în agonie. Apoi creatura se crispă şi parcă deveni mai mică.

Cei doi priviră trupul verde şi solzos, lung de trei metri. Greutatea lui făcea ca pluta să se afunde şi să se învârtă în curent.

Ceva lipicios începuse să curgă din tăietura lungă. Warren înhăţă o cutie şi o puse dedesubt. Era un fluid subţire şi gălbui. Nu auzi scâncetele şi paşii şchiopătaţi ai Rosei, care se apropia de el,

şi duse cutia la buze.

Simţi pentru o clipă gustul uşor acid şi răcoros. Deschise gura larg. Femeia îl lovi peste mână şi cutia zăngăni pe punte.

Warren o izbi cu pumnul şi ea căzu în genunchi.

— De ce? răcni el. Ce-ţi pasă...

— Nu, bolborosi ea. E rău. Nu sunt... nu sunt normali... de... de mâncat.

— Vrei să bei? Vrei să trăieşti?

Rosa scutură din cap, clipind.

— Nu... ăăă, da, dar... nu aşa. Poate...

Warren o privi cu răceală şi ea se îndepărtă. Din leş continuau să se scurgă picături. Îl propti de un buştean şi rezemă cutii sub el. Bău prima cutie plină, apoi pe a doua.

În moarte, aripioarele dorsale şi ventrale se muiaseră inerte. În apă le văzuse întinse şi largi. Cutia craniană proeminentă şi ochii bulbucaţi păreau nelalocul lor, chiar şi pe faţa stranie, cu aspect turtit. Restul trupului era fusiform, ca de peşte. Auzise pe cineva spunând că evoluţia obliga la aceleaşi forme aerodinamice pe orice fiinţă rapidă care trăia în ocean, chiar şi submarinele.

Monstrul avea zone solzoase în jurul aripioarelor anterioare şi a celor ventrale. Pielea părea că se întărea şi îngroşa. Warren nu-şi amintea să fi văzut aşa ceva în fotografiile Monştrilor morţi, dar până cu un an în urmă, presa şi televiziunea nu pomeniseră nimic de iscoadele Roiurilor. Aveau loc schimbări permanente.

Rosa se ghemui sub umbrar. Când îl văzu bând, mormăi un cuvânt pe care nu-l înţelese.

A treia cutie o aşeză pe punte, la jumătatea distanţei dintre ei. Sfârtecă mai departe cadavrul şi găsi locurile moi şi cărnoase, vulnerabile înaintea unei săgeţi. Cercetă sistemul de vene şi artere, precum şi funiile muşchilor. În craniu existau cavităţi mari ce puteau fi puse în legătură cu auzul. În punga pântecelui, tentaculul fibros era zgârcit şi dantelat cu un fel de musculatură albastră. În jurul aripioarelor, acolo unde pielea devenise solzoasă, existau oscioare şi cartilagii care păreau complet inutile.

În timp ce diseca, Rosa se apropiase. Arşiţa o deshidrata. Îşi linse buzele până le făcu numai rană şi, în cele din urmă, bău.

3

Warren ţinea socoteala zilelor, făcând în fiecare dimineaţă o crestătură pe un buştean. Gestul ritual deveni crucial, făcea parte din supravieţuire. Spuma sărată, usturătoare, şi soarele nemilos estompau contururile. Numărătoarea simplă îi oferea o ordine, o frumuseţe a cifrelor ce existau dincolo de izbiturile permanente ale monotoniei verzi a oceanului.

Între ei doi, omorâtul Monştrilor se transformă tot într-un ritual. Iscoadele apăreau acum la intervale neregulate, totuşi nu treceau niciodată mai mult de trei zile de aşteptare fără să audă bufniturile interogative în plută. După aceea, Rosa se ridica şi agita cămaşa în apă. Creatura trecea o dată ca să vadă despre ce era vorba, apoi se întorcea să atace, apropiindu-se de colţul de unde Warren o săgeta într-un loc vulnerabil.

Rosa revenea sub umbrar, bolborosind de una singură, aşteptând ca bărbatul să spintece, să deschidă pungile de fluid ale aripioarelor şi lichidul amărui dinapoia ochilor.

Cu fiecare Monstru ucis, Warren învăţa mai multe. Tăiară fâşii din haine şi introduseră în ele părţile mai zemoase ale cadavrelor, mestecându-le apoi, înghiţind fiecare picătură. Uneori le făcea rău. După aceea, Warren stoarse bucăţile de carne şi le lăsară să se usuce la soare. Nu erau foarte rele. Mâncau multă carne, însă cel mai mult duceau lipsă de lichid.

Rosa devenea tot mai distantă. Stătea visătoare, legănându-se, în mijlocul plutei, fredonând şi retrăgându-se în sine. Warren muncea şi se gândea.

În cea de-a douăzeci şi una zi de derivă, Rosa îl trezi. Warren se deşteptă fără chef din toropeala vagă. Femeia răcnea.

Prin zorii lăptoşi ţâşnea ceva subţire şi

albastru. Sărea prin aer şi plonja într-o jerbă de spumă, apoi aproape în aceeaşi clipă zbura din peretele abrupt al unui val, răsucindu-se sub soare.

— Un Ţipar, murmură el.

Era primul pe care îl văzuse.

Rosa zbieră din nou.

Warren scrută văile şi dealurile de apă în mişcare, clipind şi urmându-i degetul cu privirea. La zece metri depărtare, plutea un cilindru cenuşiu de mărimea palmei sale.

Apucă băţul pe care-l folosea ca răboj. Avea mâinile umflate de umezeala permanentă şi coaja ramurii îl zgârie. Sub apă nu se vedea nici o umbră verzuie. Se legănă odată cu valul, aşteptând la marginea plutei un curent care să apropie obiectul cenuşiu.

Se scurse mult timp. Cilindrul se balansa greoi, fără să se apropie. Warren se sprijini de margine şi se întinse după el. Mai îi lipsea cel puţin un metru.

Se lăsă pe spate, relaxându-se şi încercă să-şi odihnească muşchii. Braţele îi tremurau. Putea înota până acolo, să se întoarcă şi să ajungă pe plută în...

Nu. Dacă se lăsa, avea să fie prins în aceleaşi neguri nesfârşite în care se rătăcise Rosa. Trebuia să se ţină tare. Şi să nu rişte.

Se retrase un pas. Totul era să aştepte şi să vadă dacă...

Înaintea lui explodă un gheizer de spumă albă. Forma cea zveltă ţâşni în aer şi Warren se trânti pe punte. Se ridică precaut, cu cuţitul pregătit.

Ţiparul se îndepărtă însă de plută. Traversă un val şi dispăru pentru un moment, apoi reveni şi prinse cilindrul în gura despicată. Se răsuci prin aer şi scuturâ capul. Cilindrul zăngăni pe plută. Ţiparul sări iarăşi, alb-albastru, pierind în chipurile veşnic schimbătoare ale împrejurimii verzi.

Rosa se ghemuise sub umbrar. Warren ridică încet cilindrul. Era neted şi regulat, dar ceva îi spunea că nu fusese făcut cu unelte. Cenuşiul spumos şi moale prezenta mici neregularităţi, aidoma pieliţei unui fruct. La un capăt avea un fel de adâncitură, ca în jurul codiţei unui măr.

Îl frecă, trase de el, îi răsuci capetele... Se desfăcu cu un pocnet moale. Înăuntru se afla o foaie groasă din acelaşi material cenuşiu, moale şi totuşi rezistent. O desfăcu.

SECHTON XMENAPU DE AN LAND-SORFKOPPEN SV PRIN V POATE SAGON MXIL NAV Ă ANSAGEN MAN-LATS WIR UNS? FTH ASDLENGS MÂNTIAN PĂMÂNTAN PROFUILEN CO NISHI NAGARE KALLEN KOPFT PĂMÂNTAN UMI.

SECHTON XMENAPU DE AN LAND-SORFKOPPEN SV PRIN V POATE SAGON MXIL NAV Ă ANSAGEN MAN-LATS WIR UNS? FTH ASDLENGS MÂNTIAN PĂMÂNTAN PROFUILEN CO NISHI NAGARE KALLEN KOPFT PĂMÂNTAN UMI.

Studie combinaţiile şi încercă să le potrivească laolaltă ca să găsească o logică. Bănui că nu era vorba de un cifru. Unele cuvinte erau în germană, altele în engleză şi japoneză, însă majoritatea păreau fie lipsite de înţeles, fie într-o limbă pe care nu o cunoştea. NAV Ă putea fi „navă". ANSAGEN – a spune? Reţinuse puţină germană în marina comercială, dar o uitase.

Literele erau distincte, cu caractere asemănătoare celor din ziare şi fuseseră parcă pirogravate.

Nu reuşi să descifreze mai mult. Rosa nu dori să se uite pe foaie. Când i-o arătă, clătină din cap, nu, nu înţelegea alte cuvinte.

Mai târziu în cursul zilei, apăru un Monstru. Femeia nu se retrase destul de repede şi forma cea mare ţâşni din apă. Muşcă puternic din cămaşă înainte ca săgeata lui Warren să-l lovească şi şocul smuci capul obtuz către spate. Rosa nu era pregătită şi se împletici câţiva paşi înainte, apoi căzu în apă. Creatura încercase să se îndepărteze. Warren o prinse în apă, însă alienul se întoarse către ea şi Warren deabia reuşi să o ridice peste bord. Scăpase arcul. Monstrul se legănă şi arcul căzu în ocean, apoi aripioarele cozii agăţară marginea plutei, se răsuci şi se rostogoli pe punte. Warren îl izbi cu o bucată de lemn.

Continua să se zbată, dar loviturile îl ameţiseră. Bărbatul aşteptă unghiul favorabil, apoi înfipse cuţitul adânc, cât mai

departe de fălcile care clănțăneau.

Rosa îl ajută să-l sfârtece. Începuse să vorbească, brusc, pe când el se uita după arc. Căuta să vadă dacă nu cumva plutea prin apropiere și nu-și dădu seama imediat. Zări arcul și reuși să-l prindă. Rosa comenta despre Monștri, calmă și cu o voce degajată pe care n-o mai auzise până atunci.

— Chestia cea mai importantă este să nu-l lăsăm pe nici unul să scape, concluzionă ea.

— Așa cred și eu, încuviință Warren.

— Dacă află de plută, vine un Roi.

— Dacă ne pot găsi, da.

— De-aia trimit ei iscoadele. Grupul vine acolo unde-i spun cercetașii.

— N-o să-i scăpăm.

— Niciodată? Nu... Singura soluție e uscatul.

— N-am zărit nimic. Suntem în derivă spre vest, s-ar putea...

— Credeam că ești marinar.

— Am fost.

— Atunci, du-ne la țărm.

— Nu-i așa ușor, spuse Warren și începu să-i explice cât de greu era să controlezi o plută și, în plus, nu știa unde se aflau, sau pe unde se găsea uscatul.

Femeia pufni disprețuitoare.

— Găsește o insulă, repetă ea de câteva ori.

Warren se opuse, nu din vreun motiv prea clar; nici nu știa cum să supraviețuiască, iar atunci când se gândea la uscat îl încerca o teamă nelămurită. Acum Rosa vorbea mereu și gândea rapid, sigură pe sine. În cele din urmă, el renunță și se apucă să facă provizii din carnea Monstrului. Discuțiile îl zăpăciseră.

În ziua următoare, apăru un Țipar, țâșni lângă plută și aduse alt cilindru. Se îndepărtă apoi, într-un vârtej argintiu. Warren citi foaia.

GEFAHRLICH GROSS HIRO ADFIN SOLID MNK 8 SHIO NISHIKURD NAGARE. ANAXLE UNS NORMEN 286 V RISIPIT BABORD LINIE ZERO NAGARE. NISHI.

Nu înțelegea absolut nimic. Rosa citi, nu prea interesată, și ridică din umeri. Warren încercă să zgârie semne pe foi, gândindu-se să trimită și el ceva, să pună întrebări. Foaia nu se putea zgâria sau tăia.

După încă o zi, un Monstru ieși la suprafață spre vest. Rosa țipă. Creatura îi ocoli de două ori, apoi se năpusti spre momeala femeii. Warren trase săgeata, dar greși ținta. Vârful se înfipse inutil într-un punct verde unde știa că era numai țesut adipos. Monstrul sări spre Rosa. Femeia era însă pregătită și se retrase. Warren smuci de strună și eliberă săgeata. Creatura tresări de durere și se rostogoli de pe plută. După aceea se scufundă și dispăru.

— Nu-l lăsa să scape! răcni Rosa.

— Nu iese la suprafață.

— Ai nimerit prost.

— I am făcut totuși o rană adâncă. S-ar putea să moară înainte de a ajunge la Roi.

— Crezi?

— Poate, răspunse Warren fără să creadă.

— Trebuie, trebuie să ne găsești o insulă. Acum.

— Continui să cred că aici suntem mai în siguranță.

— E incredibil! Nu ești câtuși de puțin marinar și ți-e frică s-o recunoști. Ți-e frică să spui că nu știi cum să găsești uscatul.

— Rahat. Am...

Rosa îl întrerupse însă, cu un șuvoi de cuvinte căruia nu-i putu face față. O auzea și clătina din cap, fără să știe de ce dorea să rămână pe plută, pe ocean. Pur și simplu, se simțea mai bine, asta era tot, și nu știa cum să-i explice și ei lucrul ăsta.

Când cearta luă sfârșit, reîncepu să se gândească la al doilea mesaj. Era parțial în germană, pe care el o cunoștea aproximativ, dar nu recunoștea nici un cuvânt din cele întâlnite. Deși trăise în Tokio, nu învățase nimic în japoneză.

În zorii zilei următoare se trezi pe neașteptate cu senzația că lângă plută exista ceva. Oceanul era calm și strălucea portocaliu sub soare. Nu zări nimic la orizontul sticlos. Era înfometat și-și aminti de Monstrul din ziua anterioară. Folosise cârnea din primele cadavre ca momeală pentru undițe, dar nu prindea nimic. Nu știa dacă peștii evitau carnea Monștrilor sau dacă nu mai existau pești. Extratereștrii

modificaseră ecologia şi lanţul de hrană din oceane, citise undeva lucrul acesta.

4

Atunci zări punctul cenuşiu, legănându-se pe valuri. Pluta se apropia de el şi, peste câteva minute, îl ridică la bord. Mesajul era:

CONSQUE KPOF AMN SOLID. DA ØLEN MACHEN MIC TÂNĂR SCHLECT UNS. DERINGER SCHIMBA DA. UNS F VSV. SAGEN ARBEIT BEA GURĂ. SHIMA CERC STEIN NUDUCE NUDUCE UMI DRASVITCH VOI.

Privi cuvintele... se tolăni pe punte şi simţi scurgându-se minutele lungi. Dacă ar fi putut...

— Warren! Wa... Warren! strigă Rosa.

Se uită în direcţia indicată.

O dungă albastră la orizont. Cobora şi se ridica printre valurile mici. Warren răsuflă adânc.

— Pământ.

Ochii Rosei se dilatară şi femeia emise un chicotit ascuţit şi spart. Râse până ce i se albiră buzele, apoi strigă:

— Da! Da! Pământ! scuturându-şi pumnii în aer.

Warren clipi şi aprecie din ochi curentul şi unghiul pe care îl făcea dunga cea cafenie cu traiectoria lor. Nu puteau ajunge acolo prin simplă derivă.

Acţionă imediat.

Luă ramura-răboj şi desfăcu suporţii umbrarului. Îngenunche în mijlocul plutei, măsură distanţele cu degetele şi palmele, şi făcu o gaură între două scânduri. Putea înfige ramura acolo. Din fâşii de coajă, făcu un manşon. Băţul era cam strâmb, însă mergea drept catarg.

Apucă foaia de placaj a umbrarului şi o prinse de catarg. Găuri placajul, folosind cuţitul. Ar fi fost bun cablul izolat care lega buştenii plutei laolaltă, dar nu putea risca să-i desfacă. Preferă să folosească ultimele lor resturi de sfoară, trecându-le prin găurile din placaj şi transformându-le în şcote. Placajul stătea acum ca o velă, opunându-se vântului şi, trăgând de sfori, putea dirija cât de cât pluta. Navigaţia în traversul valurilor se făcea destul de prost, totuşi răsucind foaia de placaj reuşea să evite eforturile în zonele mai slabe.

Spre sfârşitul dimineţii vântul căzu către est. Înaintau destul de puţin şi pământul continua să rămână o dungă întunecată la orizont. Warren desprinse o bucată mare de lemn din colţul plutei şi o ciopli cu cuţitul. Un Monstru ieşi la suprafaţă în preajma lor şi Rosa începu să zbiere, ca de obicei. Warren o lovi şi privi Monstrul, fără să se oprească din treabă. Creatura îi ocoli o dată, apoi se întoarse şi se îndepărtă spre sud.

După ce termină de cioplit, făcu un lagăr din restul fâşiilor de coajă. N-avea o poziţie prea grozavă în capătul plutei, însă partea mai lată era cufundată în apă şi, rezemându-se în celălalt capăt al ei, putea menţine direcţia. O puse pe Rosa să ţină două bucăţi de lemn ca suport al pârghiei, şi în felul acela avea o cârmă improvizată. Pluta se întoarse spre sud, către uscat.

Trecu şi amiaza. Warren se luptă cu vântul şi cu cârma, încercând să aprecieze distanţa şi timpul rămas. Dacă întunericul avea să vină înainte ca ei să ajungă la ţărm, curentul urma să-i împingă mai departe şi nu aveau să mai poată învinge vântul ca să se întoarcă şi să găsească insula. Nu pusese de atâta vreme piciorul pe pământ solid, încât simţea nevoia de aşa ceva, o nevoie chiar mai puternică decât foamea. Tangajul plutei îi vlăguia zi şi noapte energia, nu putea dormi pe punte când oceanul devenea agitat şi ar fi făcut orice să simtă ceva solid sub picioare, măcar...

Solid.

Mesajul spusese „solid". Asta însemna oare „pământ"?

„Gefahrlich gross", ceva, ceva „pământ".

„Gefahrlich" i se părea că însemna un lucru rău sau periculos. „Gross" era „mare". Periculos mare pauză pauză pământ? Apoi nişte japoneză şi alte chestii şi, „risipit babord linie zero". „Risipit". Îndepărtat?

Warren transpiră şi se gândi. Rosa îi

aduse o bucată mai veche de carne, dar nu putu s-o mănânce. Se gândea la cuvinte şi găsea în ele o cheie anume, o frumuseţe aparte.

Cârma scârţâi pe suporţii din lemn. Pământul devenise o pată castanie şi era aproape sigur că era vorba de o insulă. Vântul spori. Se apropia amurgul.

Atunci când nu avea nimic de făcut, Rosa se plimba în jurul plutei fredonând. Uitase de Monştri şi mânca din bucăţile de carne rămase. Warren nu încercă s-o oprească. Femeia termina proviziile, dar acum el trebuia să se concentreze doar asupra problemei.

Se apropiau de ţărmul nordic. Avea să vină paralel cu malul, să-l cerceteze înainte de acostare. Curentul li se împotrivea, totuşi placajul era suficient ca să-i împingă spre sud.

Sud? Ce era acolo...

„VSV". Vest prin sud-vest?

UNS F VSV.

„Uns" însemna „noi" în germană, de asta era sigur. Noi – a fi – VSV? Pe ţărmul vest-sud-vest al uscatului? Insula? Sau vest prin sud-vest faţă de insulă? Noi... Ţiparii.

O observă pe Rosa ghemuită la pupă, atentă, greutatea ei afundând scândurile în valurile verzi-albastre şi revărsând spumă clocotitoare pe punte. În felul acesta frânau, dar femeia nu-şi dădea seama. Deschise gura ca s-o strige, apoi se răzgândi. Dacă mergeau încet, avea mai mult timp la dispoziţie.

Ţiparii fuseseră tot ce avusese el aici şi încercaseră să-i spună...

„Babord linie". „Babord" era stânga. O linie la stânga?

Din câte îşi putea da seama, se apropiau dinspre nord-est. Cârmind spre stânga, ocoleau insula şi se îndreptau spre sud-vest. Sau VSV.

Insula părea că se mărea, cu soarele apunând înapoia ei. Warren mijì ochii împotriva sclipirii valurilor. Între ei şi insulă se afla ceva. Când îi ridică un val, se străduì să vadă şi distinse o linie întunecată pe fundalul nisipului alb. De linia aceea se spărgeau coame albe de valuri.

Un recif. Era mai greu de ajuns la insulă. Trebuia să se apropie încet şi să caute o trecere printre stânci. Sau să spargă pluta de stânci şi să înoate prin lagună, dacă nu aveau cum străbate cercul de coral din jur...

„Cerc stein nuduce". Nu Ştia ce însemna „stein", ceva din care se bea, sau aşa ceva, însă restul putea însemna „nu mergeţi în cerc".

Warren se apăsă cu toată putere pe cârmă. Aceasta scârţâi şi cureaua de piele aproape se rupse, totuşi rămase în aceeaşi poziţie, sprijinind-o cu umărul.

Rosa mârâi şi-l privi. Pluta cârmi spre babord. Warren trase de şcotă şi răsuci placajul în plin vânt.

„Mic tânăr schlect uns." Monştrii erau mai mari decât Ţiparii, dar poate că prin mic se refereau la altceva. O dezvoltare mai redusă? Un creier mai mic? „Schlect uns." Ceva despre „noi" şi Roi. Dacă Monştrii erau mai tineri decât Ţiparii, poate că se aflau în dezvoltare. Ceva îi spunea că „schlect" era un cuvânt asemănător lui „gefahrlich", însă nu ştia diferenţa. „Monştrii periculoşi pentru noi?" Cuvintele nu conţineau nimic care să arate acţiunea, să arate cine erau „noi". Oare „noi" îl includeau şi pe Warren?

Rosa se împletici spre el. Valurile veneau acum de la pupa şi femeia se agăţă de el ca să nu cadă.

— Ce? Pământ! Haide!

Warren îşi frecă ochii şi o privi atent, însă lumina amurgului părea diferită. Vedea că n-o cunoscuse niciodată, în ciuda zilelor petrecute împreună. Chipul era, pur şi simplu, un chip. Nu vorbiseră niciodată întratât încât chipul să se transforme în altceva. El...

Vântul îşi schimbă cursul şi bărbatul încetă cu divagaţiile, manevrând şcota. Cercetă masa verzuie din faţă. Era acoperită cu o vegetaţie deasă, dar existau şi locuri sterpe şi o plajă. Se distingeau limpede curbele albe ale valurilor ce se spărgeau. Reciful masiv şi întunecat...

Pe plajă se mişcau nişte umbre.

La început crezu că erau buşteni şi

lemne aduse în lagună de furtună. Apoi îl zări pe unul mişcându-se, şi încă unul, însă erau trupuri verzi pe nisip. Se târau spre interiorul insulei. Câteva ajunseseră până la lizieră.

„Mic tânăr." Tinerii aflaţi în creştere.

Încremenise privind insula care se apropia. De-abia o simţi pe Rosa izbindu-l în piept şi în umăr:

— Cârmeşte spre insulă! M-auzi? Mişc-o...

— Ce... ce?

— Ţie- frică de stânci, asta-i!

Îl înjură pe spaniolă sau portugheză, ceva furios şi dispreţuitor. Ochii i se dilatară nefiresc.

— Un bărbat adevărat n-ar...

— Gura!

Îşi simţea buzele umflate. Se apropiau tot mai repede de insulă, împinşi de curenţii puternici.

— Tâmpitule, o ratăm.

— Uite... uită-te. Ţiparii, ne spun să nu mergem acolo. O să vezi...

— Ce să văd?

— Chestiile alea. Pe plajă.

Femeia îi urmări degetul cu privirea. Scrută atentă, clătină din cap şi se răsti nervoasă:

— Şi? Nişte buşteni.

Warren mijì ochii şi văzu buşteni acoperiţi cu alge verzi. Surful se sparse peste câţiva şi se rostogoliră în valuri, părând că se târăsc.

— Nu... nu..., începu el.

Rosa scutură furioasă din cap.

— Ha!

Se aplecă şi găsi o scândură lată, desprinsă la un capăt. O desfăcu, icnind. Warren cercetă plaja şi văzu cioturi pe buşteni, cioturi acolo unde cândva existaseră aripioare. Porniră din nou să se împingă în nisip. Buştenii se clintiră.

— N-ai decât să rămâi aici şi să mori, rosti Rosa distinct. Eu, nu.

Reciful era la numai câţiva metri depărtare. Valurile îi izbeau flancurile, plescăind. Pereţii cenuşii de coral dispăreau sub apă. Masa întunecată de dedesubt se subţie şi apăru o zonă limpede şi nisipoasă. O trecere. Îngustă, dar poate suficientă.

— Stai...

Warren privi din nou plaja. „Dacă nu avea dreptate..." Buştenii aveau cioturi cărnoase ce se împingeau în nisip, târîndu-se în susul plajei. Ceea ce lui i se păruseră noduri lemnoase, erau altceva. Răni? Se strădui să distingă...

Rosa plonjă spre trecerea din recif. Ieşi la suprafaţă şi se căţără pe scândură. Vâslea hotărâtă cu palmele, luptându-se cu undele refractate în deschidere.

— Stai! Cred că Monştrii sunt...

Femeia nu-l putea auzi în zgomotul talazurilor sparte.

Îşi reaminti vag zilele lungi... Ţiparii...

— Stai! răcni el. Rosa străbătuse trecerea şi intra în lagună. Stai!

Nu-l auzi.

Acolo unde zărise buşteni, vedea ceva umflat şi grotesc, de coşmar. Scutură din cap. Ochii i se împăienjenirâ – „sau era altceva?" se întrebă – şi nu mai putu spune ce o aştepta pe Rosa pe nisipul sclipitor.

O pierdu din vedere, când pluta urmă curenţii deviaţi în jurul insulei. Alizeul sufla proaspăt. Îl simţi pe piele ca un balsam, iar soarele apunea strălucitor către vest. Automat, cârmi pluta pe lângă recif şi o luă spre VSV. Când se uită îndărăt, în lumina palidă a amurgului, nu putu să vadă formele străduindu-se, ca nişte uriaşi peşti cu plămâni, să cucerească noul tărâm. Sub razele piezişe, vântul încreţea oceanul în faţete lichide care deveniră un câmp de oglinzi reflectând imaginile fragmentate ale cerului de portocală şi ale plutei. Privi în oglinzi.

Buştenii de pe plajă... Simţi şcota smucindu-se şi schimbă uşor traiectoria ca să stabilizeze deriva.

Prindea viteză. Când ţipătul slab se auzi din penumbra dinapoia lui, nu se întoarse.

Traducere de
Mihai-Dan Pavelescu

SUMAR

• ***Editorial*** - pag. 3 • ***Trei asasinate, cinci dimensiuni, apoi APTERO*** – de valANTIm - pag. 6 • ***Celălalt*** – de Bogdan Ficeac - pag. 13 • ***Gloria*** – de Mihail Grămescu - pag. 20 • ***Ziua verde a lui Percival*** – de Radu Pavel Gheo - pag. 32 • ***Conceput pentru moarte*** – de Pavel D. Constantin - pag. 48 • ***Sfinx*** – de Florin Pîtea - pag. 51 • ***Nici un paradox*** – de Liviu Radu - pag. 53 • ***Rămăşiţele verii*** – de Don Simon - pag. 67 • ***Nu ne putem abţine să nu vă iubim*** – de Marian Truţă - pag. 75 • ***Anatomic Grafitti*** – de Dănuţ Ungureanu - pag. 80 • ***GALAXIA SF*** (au colaborat: V. Bugariu, Cornel Robu, Radu Pavel Gheo, J. G. Ballard, Cătălin Ionescu, Cristian Lăzărescu, Mihai-Dan Pavelescu, Mara Popa, Florin Leodor Dănilă) - pag. 92 • ***Istorisirea lui Plattner*** – de H. G. Wells - pag. 121 • ***Sindrom de retragere*** – de Philip K. Dick - pag. 132 • ***Petra*** – de Greg Bear - pag. 144 • ***Final de partidă*** – de Joe Haldeman - pag. 156 • ***Între dealuri, oraşele*** – de Clive Barker - pag. 181 • ***Luptacerbă*** – de Greg Bear - pag. 199 • ***Georgia on My Mind*** – de Charles Sheffield - pag. 236 • ***Oglinzile oceanului*** – de Gregory Benford - pag. 260 •

HANAMJA AITARIOITNA

Lei 6900
I.S.B.N. 973-9236-06-5

SOCIETATEA
ȘTIINȚĂ & TEHNICĂ S.A.